New Testament

Kifipa Language

Kifipa - Bible - New Testament

Mateo	3
Malko	64
Luka	102
Yoane	167
Milimo	216
Loma	278
1 Yakolinto	304
2 Yakolinto	330
Galatia	347
Efeso	356
Filipi	365
Kolosai	372
1 Tesalonike	378
2 Tesalonike	384
1 Timoteo	387
2 Timoteo	394
Tito	399
Filemoni	402
Eblania	404
Yakobo	423
1 Petlo	430
2 Petlo	437
1 Yoane	442
2 Yoane	449
3 Yoane	450
Yuda	451
Uswelulo	453

© 1988 United Bible Societies.

United Bible Societies

Kifipa - Bible - New Testament

Mateo

Mateo 1

1 Ichitabu cha mpanda wi Yesu Klisto, umwana wi Davidi, umwana wi Ablaamu.

2 Ablaamu wavile Isaka; Isaka wayile Yakobo; Yakobo wavile Yuda na nina yakwe.

3 Yuda wavile Pelesi na Zela kuli Tamali; Pelesi wavile Esloni; Esloni wavile Lamu;

4 Lamu wavile Aminadabu; Aminadabu wavile Nasyoni; Nasyoni wavile Salmoni;

5 Salmoni wavile Boazi kuli Laabu; Boazi wavile Obedi kuli Luti; Obedi wavile Yese;

6 Yese wavile umwene Davidi; Davidi wavile Salomoni kuli nka Ulia;

7 Salomoni wavile Loboamu; Loboamu wavile Abiya; Abiya wavile Asa;

8 Asa wavile Yosafati; Yosafati wavile Yolamu; Yolamu wavile Uzia;

9 Uzia wavile Yotamu; Yotamu wavile Akazi; Akazi wavile Yezekia;

10 Yezekia wavile Manasa; Manasa wavile Amoni; Amoni wavile Yosia;

11 Yosia wavile Yekonia na anina yakwe apa manda ya usamyo wa Babeloni.

12 Na pa chisila cha usamyo wa Babeloni, Yekonia wavile Syealtieli; Syealtieli wavile Zelubabeli.

13 Zelubabeli wavile Abyudi; Abyudi wavile Elyakimu; Elyakimu wavile Azoli;

14 Azoli wavile Sadoki; Sadoki wavile Akimu; Akimu wavile Eliudi;

15 Eliudi wavile Eliazali; Eliazali wavile Matani; Matani wavile Yakobo;

16 Yakobo wavile Yosefu, nka Malia, wino wavile Yesu wino wakuluti i Klisto.

17 Ngi mipanda yonsi ukufuma Ablaamu kufika Davidi, imipanda ikumi na ini; na fuma Davidi kufika usamyo wa Babeloni, imipanda ikumi na ini; na fuma usamyo wa Babeloni kufika Klisto, imipanda ikumi na ini.

18 Ukuvyalwa kwi Yesu Klisto kwali vi: Malia nyina walile wimalwa na Yosefu, lino yatatana yemana, walolike ali ninda uku maka yi Mwenzo Nswefu.

19 Nawe Yosefu iya, vino wali uwa chumi, atakasime uku nsekelisya, wakasime ukumta ukumbali.

© 1988 United Bible Societies.

United Bible Societies

20 Nga pano welengulanga viyo, lola, malaika wa Mwene wamwizila un-chiloto,
wati: “Yosefu, mwana Davidi, utachopa ukumtola Malia awe uwako, kuno inda
yakwe iya ku maka ya Mwenzo Nswefu.

21 Nawe aluvyala umwana; newe ulumwita izina lyakwe i Yesu. Kuno wiyo
uwino akukulula antu yakwe na maifyo yao.”

22 Vyonsi vi vyaombike, kuti chiwe chino Mwene wavwanzile na kalauzya, ati:

23 “Lola, unsungu alusenda inda, nawe aluvyala umwana; nawe yalumwita izina
lyakwe: 'Imanueli',” alikuti: “Leza apaliponga neswe.”

24 Nawe Yosefu pano walanka un-tulo, wachita ndi vino malaika wa Mwene
wannenile; wamtola ukuwa unchi.

25 Nanti kumwema kufika na lino wavyala umwana. Wamtema izina lyakwe i
Yesu.

Mateo 2

1 Yesu pano wavilwe um-Betleemu ya Yudea, pano Yelodi walu mwene, lola,
antu ya mano aya ku kafuma ndaka yaile uku Yelusalemu, yatondosya, yati:

2 “Ali kwi wino watavyalwa umwene wa a Yudea? Kuno twawine ulutanda
lwakwe uku kafuma ndaka. Nga neswe twizile tumsukamila.”

3 Ngu mwene Yelodi, pano wapulika viyo, asima nkani, ponga na ya um-
Yelusalemu yonsi.

4 Nga wakonganike aikolo iyakapela yonsi na yakaandika ya yantu, asita ukuti
amanye kuli yeneyo, Klisto aluvyalwa kwi?

5 Nayo yannena, yati: “Uku Betleemu um-Yudea; kuno ivino chaandikwe na
kalauzya:

6 Newe Bethleemu, insi yi Yuda, usi nnono nanti kache unjene yi Yuda. Kuna
kuli wewe alufuma Katungulula, wino aluchema antu yane alslaeli,'”

7 Apano Yelodi waisile antu ya mano ukumbali, nu kuyatondosya ningo pano
ulutanda luo lwalolike.

8 Wayatuma uku Betleemu, ayanena, ati: “Pitini, mukatondokesye nkani
amazwi ya mwana, na pano mwannola, mundetele amazwi, kuti nene kwene
inje nkamsukamile.”

9 Nayo pano yapulika amazwi ya mwene, yalondela inzila; nga lola, ulutanda
luno yaluwine uku kufuma ndaka, lwayakolelela, lwafika lwimilila apiyulu pano
umwanali.

10 Nayo pano yawine ulutanda luo, yachimvile nkani nkani.

© 1988 United Bible Societies.

United Bible Societies

11 Yingila un-ng'anda, yalola umwana ponga na Malia nyina, yapona yamsukamila. Nayo pano yasapula ivifunda vyao, yampa ivilongelelwa vyao: Zaabu, Ubani na Mane-mane.

12 Nayo pano yanenwa na Leza un-chiloto, vino yatachisuwilila kuli Yelodi, yapita ukumwao ku nzila inina.

13 Nayo walangi yapita, lola, malaika wa Mwene walolike kuli Yosefu un-chiloto, wati: “Katuka, usenda umwana na nyina, uwitukile uku Mizili, uwikale kweneko kufika na lino nacha nakunena; kuno Yelodi akasime ukusita umwana, amumole.”

14 Wakatuka, wasenda umwana na nyina usiku, wapita uku Mizili.

15 Aikala kweneko kufika na lino Yelodi wafwile; kuti lifikilile izwi lino Mwene wavwanzile na kalauzya, ati: “Ukufuma uku Mizili niisile umwanane.”

16 Nga pano Yelodi wawine vino wasulwa na yaya antu ya mano, walakalike nkani, watuma antu yakumole anche yonsi ayonsi, yano yali uku Betleemu numbali mbali monsi kwene, ukufuma aya imyaka yiili na apisika ya myaka yiili, uku manda yano wamanyikisye uku yantu ya mano.

17 Apano lyawa izwi lino kalauzya Yelemia wavwanzile, wati:

18 “Izwi lyapulikwe uku Lama, indosya na malilo tupu; Lakeli angalulilila anakwe, akana ukutuzya, kuno yasiko.”

19 Nga pano Yelodi wafwile, lola, malaika wa Mwene walolike un-chiloto kuli Yosefu uku Mizili,

20 ati: “Katuka, usende umwana na nyina, ulemi nzila ya kuya ku nsi ya Islaeli, kuno yafwa yano yasitanga ukumola umwana.”

21 Nga wakatuka, wasenda umwana na nyina, afika uku nsi ya Islaeli.

22 Lelo pano wapulike, vino Akelao walâsile insi ya Yudea apa wene wi Yelodi isi, wofile ukuya kweneko; nawe pano wanenwa na Leza un-chiloto, waile uku Galilea

23 Wapita waya wikala umunzi uno yatangi: Nazaleti; kuti liwe izwi lino lyavwanzilwe na malau: “Alwitwa umNazaleti.’

Mateo 3

1 Um-manda yalye wizile Yoane kabatizya angalusunda un-nyika ya Yudea, ati:

2 “Vipelini, kuno uwene-wamwiyulu iupalamila.”

3 Kuno wiyo uwino watasilwe na kalauzya Isaya, ati: “Izwi lyi umwi lilulaizya un-nyika. Teyanyangini inzila ya Mwene; ololini muno alupita.”

© 1988 United Bible Societies.

United Bible Societies

4 Yoane nawe wali nu mwenda wa mavumbu ya ntwangamwendo, nunkowa wa
nkwela umu-nsana wakwe. Ni chulya chakwe chali makanta nu uchi wa
nchundu.

5 Apano yanjilile a mu Yelusalemu na amu Yudea yonsi, ni nsi zyonsi izya mbali
mbali yi Yodani.

6 Nawe wayabatizya un-nuzi lwi Yodani, nakuno angi yaluilongwela amaifyo
yao.

7 Lelo pano wawine ayinji um-aFaliseo na aSadukeo yalwizilu ulubatizyo
lwakwe, wayanenile, wati: “Mwe ana ya nzoka, uwini wino atamusokezya
ukwituka ichilakali chino chilwiza?

8 Ali sêkini ivisêke vya kuvipela.

9 Mutachelengula um-myenzo ino, vino tuli na tata, ali Ablaamu; kuno
ndumunena, vino Leza angakatusizya Ablaamu ana um-mafinga ya.

10 Ni mpasa itiwikwa apa masinda ya viti; ichiti chonsi chitalusêka ivisêke vizipe,
chilukomwa nu kusumbilwa um-moto.

11 Nemwi ndumubatizya na manzi uku kuvipela, lelo wino alwiza ichisila chane,
wene ali na maka ukunduta nene, wino ntalingine nanti ukusenda infwato
zyakwe; wene alumubatizya uku Mwenzo Nswefu nu ku moto.

12 Wino ulupe luli umwikasa lyakwe, nawe aluswefya nkani ulwano lwakwe; nu
kukonganika ingano yakwe un-ntanta, lelo chilezye alumocha nu moto
untazima.”

13 Liyo kwene Yesu wiza ukufuma uku Galilea, wafika nu ku Yodani kuli Yoane,
kuti abatiziwe nawe.

14 Lelo Yoane wakasime ukunnesya, wati: “Chingazipa, nene ukubatiziwa
newe, newe wiza kuli nene?”

15 Lelo Yesu wannena, wati: “Zumila uleka chiombeke, kuno ivino chiine, ukuti
tufikilizyi chumi chonsi.” Nga pano wazumila.

16 Nawe Yesu pano wabatiziwa, liyo kwene wapita ukufuma um-manzi; nga lola,
iyulu lyayulika, walola Mwenzo wi Leza ulwika wa nkunda ukwiza pali wenewe.

17 Nga lola, izwi ukufuma umwiyulu, lyati: “Alawi uMwanane, unkundikwa wane,
wino wanzipila.”

Mateo 4

1 Nga pano Yesu watwalwa nu Mwenzo uku nyika, kuti aeziwe na Chiwa.

2 Wauzilizya ukulya usiku nu nsanya, amanda amakumi yani. Palinji walola
inzala yamwaya.

© 1988 United Bible Societies.

3 Kezya wizile, wannena, wati: “Ndi we mwana wi Leza, nena amafinga ya yawe insima.”

4 Nawe wannena, wati: “Chaandikwe: ‘Untu atangi aikalile insima intupu, lelo ukwizwi lyonsi lino lifumile un-nnomo wi Leza.’ ”

5 Nga Chiwa wansenda afika uku nzi nswefu, wamwika apiyulu apa ng'anda-nkulu-iyi-Leza,

6 wannena, wati: “Ndi wewuli Mwana wi Leza, tumpuka apa nsi, kuno chaandikwe: ‘Wankutumila yamalaika yakwe; num-makasa yao yalukutola. Utiza ukumike ikulu lyako ukwifinga.’ ”

7 Yesu wannena, wati: “Chaandikwe kwene vino utachimwezyu Mwene, Leza wako.”

8 Nga kaili Chiwa wansenda uku mwamba untali nkani, wannanga uwene wonsi wa nsi nu uzipe wakwe.

9 Wannenile, wati: “Vyonsi vi nankupa, ndi wapona nu kunsukamila.”

10 Apano Yesu wannena, wati: “Pita, Syetani we, kuno chaandikwe: ‘Usukamile uMwene Leza wako, nu kumwombela wenga kwene.”

11 Apano Chiwa wansile; nga lola, yiza yamalaika yamwombela.

12 Nga pano Yesu wapulika vino Yoane wanyepwa, wapisile uku Galilea.

13 Atina ku Nazaleti, aya wikala uku Kapenaumu, unzi uno uli umbali yi yemba, um-wilaya yi Zebuloni na Naftali.

14 Kuti liwe izwi lino lyalanzilwe na kalauzya Isaya, ukuti:

15 “Insi yi Zebuloni ni nsi yi Naftali, inzila yi yemba imbalama yi Yodani, Galilea yi yakulukuwa:

16 Antu yaya, yano yikazile un-chanda, mwengelela unkulu. Nayo yano yikazile un-nsi ni chisau cha lufu, mwengelela uuizila.”

17 Ukufuma liyo kwene Yesu watampa ukusunda angaluti: “Vipelini, kuno uwene-wa-mwiyulu iupalamila.”

18 Nawe pano wapitanaa umbali yi yemba wi Galilea, wawine antu yaili, Simoni wino yatangi Petlo, na Andelea unnina, angi yalusumba isumbo muli yemba; kuno yelanga.

19 Wayanena, wati: “Ndondelini; nene ndumuchita muwe yakela ya antu.”

20 Liyo kwene yasya amasumbo yao, yannondela.

21 Waya uku nkolelo, waya wazana kaili yamwi yaili, untu nunnina, Yakobo mwana wi Zebedeo na Yoane unnina, yano yali um-wato apali poga na Zebedeo, isi wao, angi yalulimba masumbo yao; wayita.

© 1988 United Bible Societies.

22 Liyo kwene yansyu wato na isi wao, yannondela.

23 Nawe wapitananga um-Galilea yonsi, angalu sambilizya un-ng'anda zyao izyi Leza, nu kusunda izwi-zipe ilya wene, nu kupozya indwala ni mbombo uku yantu.

24 Amazwi yakwe yalumbuka uku Silia yonsi. Yannetela yonsi yano yaombokela ni mbombo zya chila mbombo na machulo, yano yali ni viwa na ya vifumfumi na yitenda, nga wayapozya.

25 Na maumba tupu yannondela ukufuma ku Galilea nu kufuma ku Dekapoli, nu ku Yelusalemu nu ku Yudea nu ku mbalama ya ku Yodani.

Mateo 5

1 Nawe pano wawine maumba, wakwezile uku mwamba, nga pano wikala, alondezi yakwe yaya kunali.

2 Wavwanga uku nnomo wakwe, wayasambilizya, wati:

3 “Inkata yao apina ya mwenzo, kuna uwene-wa-mwiyulu uwao.

4 “Inkata yao ali na malanda, kuno wene yalusungulwa:

5 “Inkata yao avyalike, kuno wene yalupyana insi.

6 “Inkata yao a anzala nu unsala uku chumi, kuno wene yalwikuta.

7 “Inkata yao yano yalukumbukila, kuno wene yalukumbukilwa.

8 “Inkata yao aya myenzo mizipe, kuno wene yalunnola Leza.

9 “Inkata yao yakapulikanya, kuno wene yalwitwa ana yi Leza.

10 “Inkata yao yano yazunywa uku vya chumi, kuno uwene-wa-mwiyulu uwao.

11 “Inkata yino mwemwe yano mulutukwa nu kuzunywa nu kumwifikizya chila izwi liipe uku ufii, uku nnandu wane.

12 Chimbaini nu kuchimbilila, kuno mululambulwa ichikulu umwiyulu; kuno ivino yayazunyile yakalauzya yano yali inkolelo yino.

13 “Mwemwe nsilya wa nsi; lelo ndu nsilya utakalipe, ungatela chani, kuti unone? Chitazifile kaili, lelo ukusumbwa apanzi, nu kulyatwa na antu.

14 Mwemwe mwengelela wa nsi. Unzi utangi ufisame ndi uli apa mwamba apiyulu.

15 Na antu kwene yasulukozya koloboi yawika un-nyingu, lelo yakuwika apiyulu, nga nawe aswefezya yonsi yano yalu un-ng'anda.

16 Ivino nu mwengelela wino kwene uswefezye antu, yalole imilimo ino mizipe, yannumbanye So wino wa mwiyulu.

© 1988 United Bible Societies.

United Bible Societies

17 “Mutachelengula muti: nizile ukonona Masunde nanti yakalauzya; awe, ntizile kwizu onona, lelo ukufikilizya.

18 Kuno mwenemo, ndumunena: kufika lino iyulu ni nsi vilusila, yota yonga nanti tonontwa lyonga lya Masunde litalutina, kufika na lino yonsi yawa.

19 Ichino untu wensi wino wacha onona isunde lyonga inono pali yao nu kusambilizya antu viyo, alwitwa unnono nkani um-wene-wa-mwiyulu; lelo wino aluyaomba nu kuyasambilizya, wiyo alwitwa uwikolo um-wene-wa-mwiyulu.

20 Kuno ndumunena, vino ichumi chino, ndi chitalusila ichumi chi yakaandika na aFaliseo, mutalwingila nanti kache um-wene-wa-mwiyulu.

21 “Mwapulika vino antu ya kali yanenilwe: ‘Utachumola; nu ntu wino wumola, aluputwilwa unnandu.’

22 Lelo nemwi ndumunena: vino untu ndi walolela unnina ichilakali, aputwilwe unnandu; nu ntu ndi watuka unnina, atwalwe apitengo; nu ntu ndi wati: Chiwila, alutwalwa un-chilinkwe cha moto.

23 Ichino ndi waleta uwila wako uku altale na ku ndi wizukila vino unnyonko ali nizwi kuli wewe,

24 usye uwila wako apa altale, uye mukapulikane nu nnyonko, nga pano uwele uwize ufime uwila wako.

25 Pulikani nu mwanisi wako zuwa, pano muchili muli nawe un-nzila, kuti umwanisi wako atize akutwale uku Mputuzi, nu Mputuzi akutwale uku nsalifi, nawe akuntwale uku nyololo.

26 uMwenemo ndukunena: utangufume muo nanti kache, kufika na lino wamalila ukulipa ulupia lwa kumalila.

27 “Mwapulika, vino chavwanzilwe: ‘Utachita ivya upundu.’

28 Lelo nemwi ndumunena, vino untu wensi ndi walolekesya umwanachi uku kumkumbuka, watachita ivya upundu nawe um-mwenzo wakwe.

29 Ni linso lyako ilya kwi lunji, ndi lyaleka onona, ulifyonkole, ukalisumbe ukutali newe, kuno chingakuzipila ichai chako chonga chilowe, kuleka umwili wako wonsi, utiza ukasumbilwe un-chilinkwe cha moto.

30 Nikasa lyako lya kwi lunji, ndi lyaleka onona, liputule, lisumbe ukutali newe, kuno chingakuzipila ichai chako chonga chilowe, kuleka umwili wako wonsi usumbilwe un-chilinkwe cha moto.

31 “Kaili chavwanzilwe, ‘vino untu ndi wata unchi, ampe ulucheto lwa kunta.’

32 Lelo nemwi ndumunena, vino untu wensi wino wata unchi, ndasi un-ntambi ya upundu, angi wannchita ukuwa umpundu, nu ntu ndi wasaka wino yata, angi aluchita ivya upundu.

© 1988 United Bible Societies.

33 “Kaili mwapulika antu ya kali vino yanenilwe: ‘Utachilapa ufi, lelo ufikililizye uMwene ivilapo vyako.’

34 Lelo nemwi ndumunena, vino utachilapa nanti uche; nanti uku vya mwiyulu, kuno ali chisumbi-cha-wene ichi Leza.

35 Nanti uku nsi, kuno uli pakuwikila amulu yakwe; nanti uku Yelusalemu, kuno ali unzi wa Mwene nkulu.

36 Utachilapa nanti uku ntwe wako, kuno utanguchite ulunyetelwako nanti longa ukuwa uluvwi nanti ululuku.

37 Lelo amazwi yino yawe Ee, Ee; Awe, Awe. Kuno ndi yano yaluta pao angi yafuma kuli wiwi Unjipe.

38 “Mwapulika vino chavwangwa: ‘Ilinso kwi linso, ni lino ukwi lino.’

39 Lelo nemwi ndumunena, vino mutachipazyanya nu njipe; lelo ndu ntu wino wakuuma itama lya kwi lunji, insenwile ni lya uwili.

40 Nu ntu wino alusita uku kusongelela nu kutola inkanjo yako, insyile ni koti kwene.

41 Nu ntu wino wakufyengelezya ukupita kilometa yonga, pita nawe ziili.

42 Wino wakulomba, mpe; na wino alusita ukukopa, utachimpa inkonto.

43 “Mwapulika chavwangwa, vino: ‘Ukunde unnyonko,’ na: ‘Utuwe siluembu wako.’

44 Lelo nemwi ndumunena, vino mukunde asiluembu yino kwene, muyalombela yano yamuzunya.

45 Kuti muwe ana yi Tata wino winali mwiyulu. Kuno wene akuluyakozezya ilanzi lyakwe uku yaipe na azipe; akululeti nsemba uku ya chumi na asi ya chumi.

46 Kuno ndi mwakunda yano yamukunda mwemwe, angi mwapata chintu uli? Na yakalifya yi kodi, Chene! yasuluomba viyo kwene?

47 Kaili ndi mwannaula anyonko yatupu, angi mwachita chani ukuluta anji? Nanti antu ya akulukuwa, Chene! yasuchita ndi viyo kwene?

48 Ichino nemwe muyane, ndi vino So wino uwa mwiyulu wayana.

Mateo 6

1 “Lolini ningo; mutachita uzipe wino apa manso ya yantu, kuti yamulole; kuno ndi mwachita ndi viyo, mutalupiwa unnambu kuli So wino wa mwiyulu.

2 “Ichino wemwi, pano ulufima amawila, utachuma imbila, ndi vino yaufi yakuchita un-ng'anda zyao izyi Leza nunnzila, kuti yatensiwe na antu.

© 1988 United Bible Societies.

3 uMwenemo ndumunena, yati yapokelela unnambu wao. Lelo wemwi pano ulufima amawila, nanti ikasa lyako lya kuli kamani litachimanya chino ikasa ilya kwilunji liluomba.

4 Uwila wako uwa ufiso; na So wino alulola uku nfiso, alukupa unnambu.

5 “Kaili pano mulusalika, mutachikolana na yaufi, kuno wene yakunda ukusalika angi yimilile un-ng'anda zyi Leza nu masansa ya nzila, kuti yaloleke na antu. Mwenemo ndumunena, vino yati yapokelela unnambu wao.

6 Lelo wemwi, pano ulusalika, ingila un-ng'anda unkasi, na ndi wayala unnyango wako, usalike pali So kunfiso; na So wino alulola kunfiso, alukupa unnambu.

7 Nemwe ndi mulusalika, mutachi laoka-laoka, ndi vino akulukuwa; kuno yao yakulwelengula, vino yampulikikwa ku winji wa mazwi yao.

8 Ichino mutachikolana nayo; kuno So wino amanyile chino mulusita nanti muchili munnombe.

9 Ichino mwemwi musalika vi: ‘Tata witu wino alu mwiyulu. Izina lyako litensiwe. Uwene wako wize.

10 Vinukasi viombeke, pano apansi ndi vino mwiyulu.

11 Utupe chakulya chitu chi lelo,

12 Utwelela amaifyo yitu, ndi vino neswe kwene twelela yano yatuifya.

13 Utatutwala um-mazosyo, lelo tukulule nUnjipe.

14 “Kuno ndi mwelela antu yano yamuifya, na So wino uwa mwiyulu alumwelela nemwe kwene.

15 Lelo ndi mutalwelela antu yano yamuifya, nanti So wino atalumwelela mwemwe kuifya kwino.

16 “Kaili pano umuizilizya, vyakulya mutachikolana na yaufi, yano yakunyepa ichikole apa manso yao, kuno yakuufisa ku manso, kuti yaloleke na antu vino iyaizilizya vyakulya. Mwenemo, ndumunena, vino yati yapokelela unnambu wao.

17 Lelo wemwi pano ukuizilizya, upakale amafuta ku ntwe, ufulale uku manso,

18 kuti utachiloleka ku yantu, vino ukuizilizya, lelo So wino ali uku nfiso; na So wino alulola uku nfiso, alukupa unnambu.

19 “Mutachi uwikili vyuma kuno ukunzi, kuno impese ni ngalawa vikulonona, na ivi yakuvuna nu kwiya.

20 Lelo muuwikili vyuma umwiyulu, kuno kusulononeka chimwi ku mpese nanti ngalawa, nanti aivi yasuvuna nanti ukwiya.

© 1988 United Bible Societies.

21 Kuno pano pali vyuma vyako, apano paluwa nu mwenzo wako.

22 Ikozyo lya mwili ilinso; ndi linso lyako liswefile, umwili wako onsi uluwa nu mwengelela.

23 Lelo ilinso lyako, ndi lyononeka, umwili wako wonsi uluwa ni chanda. Ichino mwengelela uno ulimo muli wewe, ndi wawa chanda, ichanda chiyo ichikulu nkani.

24 “Kusi untu wino angaombela aene yaili, kuno alutuwa wenga nu kukasama wenga; nanti ukulemana na wenga nu kusula wenga. Mutangi muombele Leza ni Vyuma.

25 Chaleka viyo ndumunena, mutachi chulila amikalo yino, mulye chani nanti munwe chani, nanti miili yino, muzwale chani. Chene! amikalo yatalusile ichulya? Nu mwili utalusile ivya kuzwala?

26 Lolini ivyuni vya mwiyulu: visulukomela nantu kusakata, nanti ukukôzya un-ntanta; na So wino wa mwiyulu akuluvilyisya. Chene! mwemwe mutalusile nkani viyo?

27 Uwini pali mwemwe, wino, ndi wauchuzya, angaulunja utali wakwe nanti ikasa lyonga?

28 Ni vya kuzwala, uku chani ukuvichulila? Mwelengulae ingala zya nchundu, vino zikulumela. Zisuomba unnimo nanti ukupilinga.

29 Nene ndumunena, vino nanti Salomoni um-ukulu wakwe wonsi, atazwite ningo wi limwi pali yeneyo.

30 Ali ngi Leza, wino akuluzwika vi amasote ya nchundu, yano yalipo ilelo, ni yulu yasumbwa mwilungu, Chene! atalulusya nkani ukumuzwika mwemwe mwe ya uzumilo uche?

31 Ichino mutachi chulila, ukuti: twandya chani, nanti: twanwa chani, nanti: twanzwala chani?

32 Kuno ivintu vi vyonsi akulukuwa yakulusita; kuno So wino uwa mwiyulu amanyile vino mulusita viyo vyonsi.

33 Lelo icha ntangulo musite uwene wakwe ni chumi chakwe, na vyonsi viyo mulongeziwa.

34 Ichino mutachi chulila ivya wanda wi yulu, kuno wanda wi yulu uluuchulila ukola; kuno chila wanda ukulwiza nuipe wakwe.

Mateo 7

1 “Mutachiputula, kuti nemwe mutachi muputwilwe.

© 1988 United Bible Societies.

2 Kuno uputuzi uno muluputula, ivino nemwe kwene muluputwilwa; ni chilingilo chino mululingila, ichino nemwe kwene mululingilwa.

3 Ali nga vino ululola ichikona chino chili umwilinso lya nnyonko, ni ibao lino lili umwilinso lyako wenkola utalulilola?

4 Nanti unganena unnyonko uli, uti: ‘Leka inchitisye chikona chino chili umwilinso lyako?’ Na kuno umwilinso lyako kwene muli ibao?

5 Wa ufi we, tangula fumya ibao liyo lino lili umwilinso lyako wenkola, apano ungalola ningo ukutisizya unnyonko ichikona, chino chili umwilinso lyakwe.

6 Mutachipa imbwa ichiswepe, nanti ukusumbi lulu zino pali yakapoli; yatize yazilyatole na makulu yao, yasenuke nu kumumola.

7 “Lombini, nemwe mwapiwa; sitini, nemwe mwanchizana; kong'onsyini, nemwe yamuyulila.

8 Kuno wensi wino alulomba, akupiwa; wino alusita, akuchizana; na wino alukong'onsya, akuluyulilwa.

9 Nanti kuli umwi kuli mwemwe, wino ndi umwanakwe walomba insima, angampe ifinga?

10 Nanti ndi walomba inswi, nawe angampa inzoka?

11 Ali ndi mwemwe muli yaipe, mwamanya ukuyapa ana ino ivintu vizipe, Chene! So wino uwa mwiyulu atangayapa ivizipe nkani yao yano yalunnomba?

12 Ichino viyo vyonsi vino mulusita muchitilwe na antu, nemwe muyachitile viyo kwene; kuno viyo ali Tolati na malau.

13 “Ingilini apa nnyango ufyenkanu; kuno unnyango unsalazu ni nzila insalazu iyile uku ononi, na yano yalwingila uku nnyango uo ainji.

14 Kuno unnyango ufyenkanu ni nzila ifyenkanu iyiile uku upuma, nayo yano yailondela, yali yache.

15 “Chenjelelini malau yaufi, antu yano yalumwizila yazwite imikwela ya nfwele, lelo unkasi, fwandi, angi imiinzi mikangu.

16 Muluyamanva uku ivisêke vyao. Chene! antu yakulusikula imizabibu um-myonga, nanti masamvu kuli sokolo?

17 Iviyo kwene chila chiti chizipe chikusêka ivisêke vizipe ni chiti chiipe chikusêka ivisêke iviipe.

18 Ichiti chizipe chitangi chivyale ivisêke viipe, nanti ichiti chiipe chitangi chivyale ivisêke vizipe.

19 Ichiti chonsi chino chitalusêka ivisêke vizipe, chikulukomwa nu kusumbilwa um-moto.

© 1988 United Bible Societies.

20 Ichino uku visêke vyao muluyamanya.

21 “Asi chila ntu wino aluti: ‘Mwene, Mwene,’ uwino alwingila um-wene-wa-mwiyulu; lelo wino aluchita vino akasime Tata wane uwa mwiyulu.

22 Ainji yalunnena uwanda ulye; ‘Mwene, Mwene, tutalawizye ukwizina lyako, nu kwizina lyako kutisya iviwa, nu kwizina lyako kuchita ivipezya-mano tupu?’

23 Apano nduyanena apatiswe, ukuti: ‘Ntamumanyile mwemwe nanti uche; tinini kunondi, mwe yano muluchita iviipe.’

24 “Ichino wino wapulika amazwi yane yao nu kuyalema, alukolana nu ntu wa mano wino wakuzile ing'anda yakwe apa mafinga.

25 Isemba yatonya, unnamba wiza, nunza wakatuka, wapunga ing'anda ilye nanti kupona, kuno ichiimbili chakwe chakulilwa api pampa.

26 Na chila ntu wino wapulika amazwi yane yao atayalema, alukolana nu mwila wino wakuzile ing'anda yakwe apa misenga.

27 Isemba yatonya na nnamba wiza nunza wakatuka, wapunga ing'anda ilye, yapona; nu kupona kwakwe ukulongoloka pyu.”

28 Pano Yesu wamalila amazwi yao, amaumba yazunguka leka uku masambilizyo yakwe.

29 Kuno wayasambilizyanga wa ntu wino ali na maka, asi ndiwi yakaandika yao.

Mateo 8

1 Nga pano watentenka um-mwamba, amaumba tupu yannondela.

2 Nga lolini, awiza untu wa ntana, anfukamila, ati: “Mwene, ndi ukasi, unganswefya.”

3 Nga Yesu aolola ikasa amwemya, ati: “Nkasi, uswepe.” Nga liyo kwene intana yakwe inswepa.

4 Nga Yesu annena, ati: “Ulole utanena untu nanti umwi; lelo pitanga ukaulange kuli kapela, ukafima insamalizyo ndi vino Mose watasile, iwe usyuta kuno yali.”

5 Nga pano wingila um-Kapenaumu, unkulu wa asalifi umwi awiza kunali,

6 apapata, ati: “Mwene, umomvi wane unwale wikali tenda, aluwaika nkani.”

7 Yesu annena, ati: “Namwiza mpozye?”

8 Unkulu wa asalifi wiyo wannena, wati: “Mwene, ntaine kuti wewe ungiza uku ng'anda ukwane, lelo landa izwi lyonga sile, nu momvi wane wampola.

9 Kuno nene kwene nene ntu ntumwa ndi nasalifi; ngi nanena umwi, nati: ‘Pita!’ apita; nawi: ‘Nguna!’ awiza; nunzya wane: ‘Omba vi!’ aomba.”

© 1988 United Bible Societies.

10 Yesu pano wapulika amazwi ya, azunguka, anena yano yannondile, ati: “Umwenemo, ndumunena: Ntachili ndole ukuzumila nkani ndi ku kuli wensi um-Islaeli.

11 Nemwi ndumunena vino ainji yalwiza ukufuma uku kafuma ndaka nu ku kawa ndaka, nayo yalwikala ponga na Ablaamu na Isaka na Yakobo um-wenewa-mwiyulu.

12 Lelo ana ya wene yalusumbilwa ukunzi un-chanda; kweneko ukuluwa ukulila ku kuchecheta mino.”

13 Nga Yesu anena unkulu wa asalifi, ati: “Pitanga, vino uzumile ivino chiombeke.” Umomvi wakwe apola liyo kwene.

14 Nga lino Yesu waya uku ng'anda kwi Petlo, azana nyinavyala wi Petlo, nyina wa nchi, awizi apa chitala unwale inzusi.

15 Amwemye ikasa, inzusi insila, nawe akatuka ukuyaombela.

16 Na pano yawa manguzi, yannetela ainji aya viwa. Awinga iviwa ukwizwi lyakwe, apozya yonsi yano yalwile.

17 Kuti liwe lino lyavwanzilwe na kalauzya Isaya, ukuti: “Unkola watozile imbombo zitu, asenda ni ndwala zitu.”

18 Nga Yesu pano walola iumba lyannizya, alanda kuti yalambe ukuya umbalama.

19 Kaandika wenga aya kunah, annena, ati: “Kasambilizya, nankulondela konsi kuno waya.”

20 Yesu annena, ati: “Yankusa yali na machele, ni vyuni vya mwiyulu vili ni visanzo, lelo Mwana-ntu atakwite nanti apa kusamila untwe wakwe.”

21 Umwi apa alondezi yakwe wannena, wati: “Mwene, ntane nkazyike tata.”

22 Lelo Yesu annena, ati: “Ndondela, leka afwi yazyikane.”

23 Akwela um-wato, alondezi yakwe yannondela.

24 Ngi punga ikulu likatuka muli yemba, apalinji amawimbi yakupikizyu wato, wene wawizi utulo.

25 Apano yaya yannansya, yati: “Mwene, tutule, twafwa!”

26 Ayanena, ati: “Nga vino muli ni ngofi, mwe ya uzumilo uche?” Akatuka liyo kwene, akalipila unza na yemba, kuwa chele.

27 Na antu yazunguka, yati: “Ngu ntu wi ali uli, wino ipunga na yemba vilumpulika?”

© 1988 United Bible Societies.

28 Nga pano wafika umbalama un-nsi ya a Gadala, antu yaili aya viwa yakomengine nawe; yafuma uku malindi, yakalipa leka, kusi umwi wino angapita inzila iyo.

29 Nga lolini, yuma ichongo, yati: “Tuli na chani newe, mwana wi Leza? Chene! Uwizile ukwizu kutuchuzya, amanda yitu yachili yafike?”

30 Nga kwali ufyo wi yakapoli yalulya lwapatali.

31 Iviwa vyampapata, vyati: “Ngi watuwinga utute tukingile um-ufyo ulye uwi yakapoli.”

32 Nga avinena, ati: “Yangai!” Nga vifuma vingila muli yakapoli; nga ufyo onsi utentenkela uku lwilo muli yemba, yanwela.

33 Wene achemi yitwike ulwilo ukuya uku nzi, yalanda vyonsi, ni zya kuli yaya aya viwa kwene.

34 Nga lolini, unzi onsi wafuma ukuyukomanya Yesu, nga pano yannola, yampapata kuti atine un-nsi yao.

Mateo 9

1 Awingila um-wato nga alamba, aya uku nzi wa kumwao.

2 Nga lolini, yannetela untu wikali tenda, awizi apa chitala. Yesu pano walola uzumilo wao, anena wino wikala itenda, ati: “Teka umwenzo, mwanane, welelwa amaifyo yako.”

3 Nga lolini, yakaandika yamwi yavwanga um-myenzo yao, yati: “Alawi, alusula Leza.”

4 Nga Yesu vino wamanyile amelenguzi ya myenzo yao, ati: “Uku chani mulwelengula iviipe um-myenzo ino?

5 Kuno ichangupazu ichilikwi, ukuti: ‘Welelwa maifyo yako,’ nanti ukuti: ‘Katuka, upite?’

6 Lelo kuti mumanye vino uMwana-ntu ali na maka kuno ukunzi aya kwelela amaifyo, anena uwi tenda, ati: Katuka uutwike ichitala chako, upite uku ng'anda ukwako.”

7 Akatuka, apita uku ng'anda ukwakwe.

8 Nga amaumba pano yalola ivintu viyo, ingofi zyayalema, yatensya Leza wino wapile antu amaka ndi yao.

9 Nga lino Yesu alupita ukufuma kweneko, alola untu izina lyakwe i Mateo, atenzi apa folozani, wannena, wati: “Ndondela.” Nga wakatuka, wannondela.

10 Nga pano wikala un-ng'anda, kuti alye ichakulya, lolini, yakalifya yikodi tupu na yamaifya yizile ikala ponga na Yesu na alondezi yakwe.

© 1988 United Bible Societies.

11 Afaliseo pano yalola viyo, yanena alondezi yakwe, yati: “Kuno ichani Kasambilizya wino alulya ponga na yakalifya yikodi na yamaifyo?”

12 Nawe pano wapulika, ayanena, ati: “Apuma yatangi yasite sing'anga, nkambi alwale.

13 Lelo pitangi mukasambilile ichani amazwi ya: ‘Ndusita ukukumbukila; ntalusita ivipelo.’ Kuno ntizilu wita ayakapanga, lelo ayamaifyo.”

14 Apano alondezi yi Yoane yaile kunali, yati: “Uku chani kuno swemwi na aFaliseo tuluizilizya vyakulya, lelo alondezi yako pole?”

15 Yesu ayanena, ati: “Yano yalalikwe uku winga, yangalosya uli lino siwinga ali ponga nayo? Lelo amanda yalwiza yano yalutisiwa siwinga, apano yaluizilizya.

16 Kusi untu wino akutela ichilaka cha mwenda umpya uku mwenda wa kali, kuno chino watela, chilulepula ponsi pano wasuma, na pano palepuka pasya pakula.

17 Nanti antu yasutela amanzi ya mizabibu un-nyingu zya kali, na ngi yatela, inyingu ziyo zilepuka, na manzi ya mizabibu yitika ni nyingu zyononeka; lelo yakulutela manzi mapya ya mizabibu un-nyingu mpya, zyonsi zikôzyeka ningo.”

18 Pano achili aluyalandila ivintu viyo, lolini, yumbe umwi awiza, anfukamila ati: “Umwanane kachi wafwa li kwene li, lelo tuye ukamwikile ikasa lyako, nawe akupola.”

19 Nga Yesu akatuka, alondekana nawe, ponga na alondezi yakwe.

20 Nga lolini, umwanachi umwi wali nu lwale wa kuzwa uwazi, imyaka ikumi na ili, awiza lwa ku chisila, awemya isempele lya mwenda wakwe,

21 Kuno um-mwenzo wakwe watile: “Ngi nemya isempele lya mwenda wakwe sile, nampola.”

22 Nga Yesu aseleuka annola, annena, ati: “Teka umwenzo, kachi wane, ukuzumila kwako kwakupozya.” Umwanachi wiyo apola ukufuma liyo kwene.

23 Yesu lino wafika uku ng'anda kwi yumbe wiyo, alola yano yaluma mwilwa, na maumba ya antu yalulosya.

24 Wayanena, wati: “Fumini, kuno unsungu atafwile, awizi sile.” Yansekela nkani.

25 Lelo pano wawinga iumba, awingila, annema ikasa lyakwe, unsungu wiyo akatuka.

26 Nga amazwi ya chintu chi yalumbuka insi ilye yonsi.

27 Nga pano Yesu wapitanga ukufuma kweneko, apofu yaili yannondela, angi yalwangula yaluti: “Utukumbukile, mwana wi Davidi!”

© 1988 United Bible Societies.

28 Nga pano wingila un-ng'anda, apofu yao yaya kunali, nga Yesu wayanena, wati: “Muzumile vino ngaomba ichintu chi?” Yati: “Endita, Mwene.”

29 Apano waemya amanso yao, avwanga, ati: “Ndi vino muzumile ivino chiwe.”

30 Amanso yao yayulika. Nga Yesu ayanena uku maka, ati: “Mulole ningo untu umwi atamanya!”

31 Lelo yafuma yalimvya amazwi yakwe un-nsi ilye yonsi.

32 Nga pano yao yalufuma, lolini, yannetela untu chinunu ali ni chiwa.

33 Pano ichiwa chiyo chawingwa, chinunu wiyo avwanga. Amaumba yazunguka, yati: “Um-Islaeli tutachili tulole nanti limwi!”

34 Lelo aFaliseo yati: “Uku maka ya wikolo wa viwa aluwinga iviwa.”

35 Yesu nawe walilananga um-mizi yonsi nutuzi, angi alusambilizya un-ng'anda zyao izyi Leza, nu kusunda izwi-zipe lya wene, nu kupozya indwala zyonsi ni mbombo zyonsi.

36 Nga pano walola amaumba, ayalolela inkumbu, kuno yalile iyatonta nu kusambala wa nfwele zino zitakwite unchemi.

37 Apano wanena alondezi yakwe, wati; “Imboto ilipo, lelo aomvi yachepa.

38 Ichino pepini uMwene wa mboto, atwale aomvi uku mboto yakwe.”

Mateo 10

1 Nga awita alondezi yakwe ikumi na yaili, ayapa amaka uku viwa iviipe, yaviwinge nu kupozya indwala zyonsi ni mbombo zyonsi

2 Nga mazina ya mitume yao ikumi na yaili aya: wantangulo Simoni wino yatangi Petlo, na Andelea unninakwe, Yakobo umwana wi Zebedeo na Yoane unninakwe;

3 Filipo na Batolomeo, Toma na Mateo kalifya wikodi, Yakobo umwana Alfeo na Tadeo.

4 Simoni mKananeo na Yuda Iskaliote, nawe uwino wanfimile.

5 Ikumi na yaili yao Yesu wayatumile, wati: “Un-nzila ya antu yakulukuwa mutachiya, nanti umunzi onsi uwa aSamalia mutingila-mo.

6 Lelo mutane muleme inzila yakuya uku nfwele zya ng'anda ya Islaeli zino zyalowa.

7 Na muno mulupita musunda, muti: ‘Uwene-wa-mwiyulu iupalamila.’

8 Mupozye alwale, mututulule afwi, muswefye aya ntana, wingini iviwa; mwapiwa uwila, mufime uku wila.

© 1988 United Bible Societies.

9 “Mutachisenda izaabu nanti impia, nanti mapesa ummikowa yino.

10 Nanti kwende wa nzila nanti nkanjo ziili, nanti nfwato, nanti ntuwa, kuno chiine umomvi apiwe ichakulya chakwe.

11 Nu nzi onsi nakazi konsi muno mwaya, musite untu umwi mwenemo uwa kapanga, mwikale ukwakwe fika na lino mulupita.

12 Nemwe pano mulwingila un-ng'anda, yalaulini.

13 Nga yang'anda ayakapanga, ukuwelela kwino kuwa kuno yali, ngi yasi yakapanga, ukuwelela kwino kumuwelele.

14 Na wensi wino atamupokelile nanti ukupulika amazwi yino, pano mulufuma unng'a nda iyo, nanti un-nzi uo, mukuma ni nkungu ya ku mulu ino.

15 Umwenemo, ndumunena, chilwangupala insi ya Sodoma ni Gomola, italunwamilwa wa nzi uo apa wanda wa uputuzi wa milandu.

16 “Lolini, namutuma wa nfwele apa miinzi; ichino muwe na mano wa nzoka, muvyalike wa mkunda.

17 “Muchenjele unjantu, kuno yalumutwala um-matengo, num-mang'anda yao iyi Leza, yalumuma.

18 Nemwe mulutwalwa apa alâsi naene uku nnandu wane, ukuwa usyuta kuno yali nu ku akulukuwa.

19 Lelo ndi pano yamutwala, mutamwelengula vino mwauvwanga; kuno liyo kwene mulupiwa ivyakuti muvwange.

20 Kuno asi mwemwe muluvwanga, lelo Mwenzo wi So wino aluvwanga wino ali muno muli.

21 Nu ntu alufima unnina kuti aumolwe; ni isi alufima umwana, na ana yalukatukila avyazi yao nu kuyumola.

22 Nemwe mulutuwiwa na antu yonsi umwizina lyane; lelo wino wacha wateka umwenzo nu kulemasya kufika ni chisila, uwino alufyuka.

23 Lelo pano yamuwinga un-nzi u, mwitukile uku unnina; kuno umwenemo ndumunena, mutaluimala imizi yonsi iya Islaeli, kufika na lino uMwana-ntu alwiza.

24 “Unnondezi atalusile kasambilizya wakwe, nanti unzya atalusile umwene wakwe.

25 Chingaya unnondezi ndi wawa wi kasambilizya wakwe, nunzya ukuwa wa mwene wakwe. Ngi yita unkola ng'anda Beelzebuli, Chene! yatalulusya kuli yano yali un-ng'anda umwakwe.

© 1988 United Bible Societies.

26 Ichino mutayopa; kuno kusi chimwi chikuwe, chino chitalukululwa, nanti chifise, chino chitaluula ukumanyika.

27 Chino namunena pa luku, chilandini apa mwengelela; na chino yamupwepweza, lisundini apa ng'anda apiyulu.

28 Mutachopa yano yalumola umwili, yapotwa ukumola umwenzo; lelo mope wino angumola umwili nu mwenzo ponga un-chilinkwe cha moto.

29 Chene! utuni tuwili tutakukalwa uku hela yonga? Lelo nanti konga katangi kapone nanti apansi, angi So wino atamanyile.

30 Lelo mwemwi, ni nyele zya ku mitwe ino zyasoloziwa zyonsi.

31 Ichino mutachopa, mwemwi mulusile utuni nanti twavula.

32 Ichino untu wensi uwacha wantaka apa antu, nene nduntaka apa manso yi Tata uwa mwiyulu.

33 Lelo wensi wino wankana apa antu, nene ndunkana apa manso yi Tata uwa mwiyulu.

34 “Mutamwelengula vino nizilu leta ukuwelezyana kuno ukunzi, awe! Ntizilu leta ukuwelezyana, lelo ulupanga.

35 Kuno nizilu tuwanya untu nisi, nu mwana kachi na nyina; nu nkwi na nyina-vyala.

36 Na asiluembu yakwe ayalye a ng'anda umwakwe.

37 Wino wakunda isi nanti nyina ukuluta nene, ataine nene. Na wino wakunda umwana wa chonsi nanti kachi ukuluta nene, ataine nene.

38 Na wensi wino atasenzile unsalaba wakwe andondele, ataine nene.

39 Wino wafyusya upuma wakwe, aluulovya; na wino walovya upuma wakwe ukwizina lyane, aluulola.

40 “Wino wamupokelela mwemwe, ampokelile nene, na wino wampokelela nene, watampokelela wino wantumile.

41 Wino wapokelela kalauzya kuno ikalauzya, alupokelela unnambu wi kalauzya; na wino wapokelela uwa chumi, kuno uwa chumi, alupokelela unnambu wa untu wa chumi.

42 Nu ntu wensi wino wacha wanwesya umwi pali ya anono nanti ulwako lwa manzi yano yazuka, kuno unnondezi wane, mwenemo ndumunena, ataluula unnambu wakwe nanti uche.”

Mateo 11

© 1988 United Bible Societies.

1 Nga chali lino Yesu wamala kuyakomelezya alondezi yakwe ikumi na yaili,
atina kweneko, apita ukuyusambilizya nu kusunda um-mizi yao.

2 Nga Yoane uku nyololo, pano wapulika imilimo yi Klisto, watumile alondezi
yakwe, yakamtondosye:

3 Chene! wewe uli wino alwiza nanti tulolele unji?”

4 Yesu wayanena, wati: “Yangini mkanene Yoane iyintu vino mulupulika na
kuvilola:

5 Apofu yalulola, aya matenda yalupita na ya ntana yaluswefiwa, yachipuli
yalupulika, nafwi yalututululwa, napina yalusundwa izwi-zipe.

6 Ali ni nkata wensi wino atalukumika na chimwi munondi.”

7 Nga pano yao yapita, Yesu atampa ukunena amaumba ivintu vya pali Yoane,
ati: “Mwaile uku nyika ukuyulola chani? Isote lilutelengana nunza?

8 Lelo mwafumile ukuyulola chani? Untu wino wazwite imyenda imitele? Lolini,
antu yano yakuzwala imyenda imitele, yali un-ng'anda zya ene.

9 Lelo uku chani mwafumile? Ukuyulola kalauzya? uMwenemo ndumunena: na
wino alusile kalauzya nkani.

10 Wiyo uwino waandikilwe vintu vi: ‘Lolini, ntumi ntumi yane, akukolelele apa
manso yako; wino alukuteyanyizizya inzila yako inkolelo.’

11 uMwenemo ndumunena: muli yano yavilwe nanachi, pasi umwi wino
waloleka alusile Yoane Kabatizya, lelo wino unnono um-wene-wa-mwiyulu,
unkulu ukunnuta.

12 Ukufuma amanda yi Yoane Kabatizya fika na li, uwene-wa-mwiyulu ululoleka
uku maka na ya maka yaluupoka.

13 Kuno yakalauzya yonsi ni Ntambi yalawizye ukufika na pa manda yi Yoane;

14 nga ndi mukasime ukuzumila, wiyo ali Elia wino alwiza.

15 Uwa makutwi apulike.

16 “Lelo antu ya pa kasalaka njakolanye na chani?, Yakoline nanche yano
yatenzi apa sokoni, yano yalwita achao, yati:

17 ‘Tumumile mwilwa, nemwe mutakasi ukuchina; twali tululila, lelo
mutalulosya.’

18 Kuno Yoane wizile atalulya nanti ukunwa, yati: ‘Ali ni chiwa.’

19 uMwana-ntu wizile alulya na kunwa, yati: ‘Alawi walaka na kaili unkolesi,
ikatakwe na yakalifya yikodi na ya maifyo.’ Lelo mano yalumanyika vino aya
chumi kufuma ku milimo yakwe.”

© 1988 United Bible Societies.

United Bible Societies

20 Apano watampa ukuchenzela imizi ino imilimo yakwe tupu iya maka
yachisilwe, kuno itavipezile.

21 “Akalanda kako Kolazini, akalanda kako Betsaida! Kuno ivipezyamano vino
vyaombike kuno muli, ngi vyali viombeke uku Tilo ni Sidoni, ngali yavipela kali
uku kuzwala amasaka nitwi.

22 Lelo ndumunena: Tilo ni Sidoni zitalunwamilwa wi mwemwe uwanda wa
uputuzi wa milandu yao.

23 Newe Kapenaumu, Chene! Ulukula kufika nu mwiyulu? Ulwikilila kufika
ukuzimu; kuno ivipezya-mano vino vyaombike kunuli, ngi vyali viombeke uku
Sodoma, ngangi unzi uo ulipo nilelo li.

24 Lelo ndumunena, vino insi ya Sodoma italunwamilwa ukuluta wewe apa
wanda wa uputuzi wa milandu yakwe.”

25 Liyo kwene Yesu avwanga, ati: “Nakusamalizya Tata, Mwene wiyulu ni nsi,
kuno ivintu vi wafisa aya kumanya na ya mano, waswelwila ana anono.

26 Endita Tata, kuno ivino chikuzipile wewe.”

27 Ati: “Napiwa ivintu vyonsi na Tata, nga kusi wino amanyile Mwana, siku Isi,
na kusi wino amanyile Isi, siku Mwana na wensi wino Mwana akasime
ukunnanga.

28 Nguni kunondi mwemwe mwensi yano muluchula na yano mwanwamilwa ni
visendo, kuli nene mwampuza.

29 Tolini unndale wane, musambilile kunondi, kuno nemwi navyalika, nauchefya
um-mwenzo, nemwe mwampuza um-myenzo ino.

30 Kuno unndale wane watonta, ni chisendo chane chapepela.”

Mateo 12

1 Liyo kwene Yesu apita um-vyalo uwanda wa Sabato; alondezi yakwe yalola
inzala, yatampa ukukuntola imitwe ya ngano, yalupukusa yalulya.

2 Afaliseo pano yalola, yannena, yati: “Lolini, alondezi yako yaluchita ichintu
chino chitaile kuchitwa uwanda wa Sabato.”

3 Wayanena, wati: “Mutachili musome vino Davidi wachisile, pano wawine
inzala, unkola na chakwe?

4 Vino wingile un-ng'anda yi Leza, walya imikate ya Ulangizyo ponga nachakwe,
ino chitanjile ukuilya nanti achakwe, lelo kuli yakapela sile?

5 Nanti mutachili musome un-Ntambi, vino uwanda wa Sabato yakapela, un-
ng'anda-nkulu-iyi-Leza, yakuluzilula uwanda wa Sabato nanti konona?

6 Lelo ndumunena, vino alapa alipo wino alusile ing'anda-nkulu-iyi-Leza.

© 1988 United Bible Societies.

7 Lelo ngangi mumanyile ichili chani amazwi ya; ‘Ndusita ukukumbukila, ntalusita ivipelo,’ mutangi muyelengule iviipe yano yatononile.

8 Kuno uMwana-ntu ali Mwene wa wanda wa Sabato.”

9 Atina kweneko, nga awingila un-ng'anda yao iyi Leza.

10 Nga lolini, mwali untu wino walemala ikasa. Yantondosya, yati: “Chili ningo ukupozya untu uwanda wa Sabato?” kuti yakalande.

11 Lelo wayanena, wati: “Uwini pali mwemwe, wino ali ni nfwele yonga, nfwele iyo itiponela un-chilina uwanda wa Sabato, atangi aileme nu kuifumya?

12 Chene! untu alusile infwele lunga? Ichino chazipa ukuchita ivizipe uwanda wa Sabato.”

13 Apano wanena untu wiyo, wati: “Wolola ikasa lyako.” Nawe wolola, lyapola, lyawa ipuma ndi vino ilya uwili.

14 Lelo aFaliseo yao yafuma, yaya yamba ivya kunali, ukuti yamumole.

15 Nga Yesu lino wamanya ivintu viyo, atina kweneko. Na antu tupu yannondela, wayapozya yonsi.

16 Ayalesya kuti yatammanyisya.

17 Ukuti liwe izwi lino wavwanzile kalauzya Isaya, ukuti:

18 “Lolini, umomvi wane, wino nasolola, wino nakunda, umwenzo wane ukuchimba kunali. Nanntela uMwenzo wane panali. Nawe aluyumila imbila ya akulukuwa uputuzi wa milandu.

19 Atalulemanila nanti ukuma ichongo. Nanti untu atalupulika izwi lyakwe un-nzila.

20 Itete lino ipete, atalulivuna. Nanti utambi uno ulufumya ilyunsi, ataluuzimya. Ukufika lino wacha waleta uputuzi wa milandu uku maka.

21 Nizina lyakwe akulukuwa yalulitaila.”

22 Liyo kwene yannetela untu wa chiwa, umpofu nawe ichinunu; wampozya, apalinji chinunu wiyo wavwanga nu kulola.

23 Amaumba yonsi yazunguka, yati: “Alawi, asu mwana Davidi?”

24 Lelo aFaliseo, pano yapulika, yati: “Untu wi ataluwinga iviwa, lelo uku maka yi Beelzebuli uwikolo wa viwa.”

25 Lelo Yesu wamanya amalenguzi yao, wayanena, wati: “Uwene onsi uno wapalunkana onga ukusila, na kaili unzi nanti aya ng'anda yimwi yonga, ngi yapalunkana, italusyala iwimilile.

© 1988 United Bible Societies.

26 Na Syetani ngi wawinga Syetani unnina, watalandaukana, uwene wakwe ukwimilila uli?

27 Nene ngi nduwinga iviwa uku maka yi Beelzebuli, nga na ana ino yakuluwinga uku maka yini? Ichaleka ayano yaluwa aputuzi ino.

28 Lelo nemwi ngi nawinga iviwa uku Mwenzo wi Leza, alikuti uwene-wi-Leza iumwizila.

29 Nanti, Chene! untu angingila un-ng'anda ya ntu wa maka uli, nu kulema ivintu vyakwe, ngi atatangwile anyepe untu wiyo uwa maka? Apano aluilema ing'anda yakwe.

30 Untu wino asi ponga nene, alunkana, na wino atalukonganika ponga nene, alusambazya.

31 “Ichaleka ndumunena, amaifyo yonsi na mazwi ya misuli antu yalwelelwa. Lelo ngi yasalula uMwenzo, yatalwelelwa.

32 Nuntu wensi uwacha wavwanga chimwi cha kupingula Mwana-ntu, alwelelwa; lelo wino wacha wavwanga chimwi cha kupingula Mwenzo Nswefu, atalwelelwa apa nsi ya kasalaka na ino ilwiza.

33 Ichiti ndi chazipa, visêke vyakwe vyazipa, nanti ndi chaipa, ni visêke vyakwe angi vyaipa. Kuno ichiti chikulumanyika uku visêke vyakwe.

34 Mwe yana ya nzoka, mungavwanga uli ivizipe ndi mwaipa? Kuno unnomo ukuvwanga vino vili um-mwenzo.

35 Untu nzipe, muli vino Wawika ivizipe, vikufuma ivizipe. Nuntu njipe, muli vino wawika iviipe, vikufuma iviipe.

36 Nga namunena: izwi lyonsi ilya uwele-wele lino yaluvwanga antu, yalulanda ningo apizwi liyo apa wanda wa uputuzi wa milandu.

37 Kuno uku mazwi yako ulwalilwa ichumi nu ku mazwi yako uluputwilwa imilandu.”

38 Apano yakaandika yamwi na aFaliseo yamvwanzya, yati: “Kasambilizya, tulusita ukulola chilangizyo kunuli.”

39 Lelo wayanena, wati: “Umpanda wa uyipe nupundu ulusita ichilangizyo, lelo utalupiwa ichilangizyo, siku ichilangizyo chi Yona Kalauzya.

40 Ndi vino Yona wali un-nda yi nyangumi amanda yatatu, usiku nu nsanya, ivino nu Mwana-ntu aluwa amanda yatatu usiku nu nsanya ummwenzo wa nsi.

41 Antu ya ku Ninave yalwimilila ponga na antu ya mpanda u, uwanda wa uputuzi wa milandu, nayo yaluyaputwila imilandu vino ayononi, kuno yao yavipezile uku masunde yi Yona; na pa alipo wino alusile Yona.

© 1988 United Bible Societies.

42 Umwene mwanachi uwa ku katutu alwimilila ponga na antu ya mpanda u apa
wanda wa uputuzi wa milandu, nawe aluyaputwila imilandu vino ayononi, kuno
wene wizile ukufuma isansa lya kumbali ilya nsi, kuti apulike amano yi
Salomoni, na pa alipo wino alusile Salomoni.

43 Ichiwa ichiipe ndi chafuma um-ntu, chikulupitila kuno kusi manzi, angi
chilusita apakuti chipuze, lelo chitapalola.

44 Nga chiti: ‘Nansuwila uku ng'anda yane kuno nafumile; na pano chiza,
chizana intupu, impyile, injemvye.

45 Liyo kwene chipita, chisenda iviwa ivinina saba, vino vyaipisya kuchiluta;
vingila nu kwikala mwenemo; na manda ya chisila aya ntu wiyo yakuipa ukuluta
aya nkolelo. Ivino chiluwa uku mpanda u uno waipa.”

46 Pano achili aluvwanga na maumba, lolini nyina nanina yimilile apanzi yalusita
ukuvwanga nawe.

47 Untu wenga wannena, wati: “Lola, nyoko na nyonko yimilile apanzi yalusita
ukuvwanga newe.”

48 Lelo wavwanga nu kunena wino walanda viyo, wati: “Mama uwini? Nachane
ayani?”

49 Asonta nikasa alondezi yakwe, ati: “Lolini, mama na achane.

50 Kuno wensi wino wacha wachita vino Tata uwa mwiyulu wakunda, wiyo ali
wachane nu nziche wane na mama.”

Mateo 13

1 Uwanda uo kwene Yesu afuma un-ng'anda awikala umbali yi yemba.

2 Amaumba tupu yakongana kunali, apalinji wakwela um-wato, wikala na lili
iumba lyonsi lyimilile uku luselesenga.

3 Ayanena ivintu tupu uku milumbe, ati: “Lolini, kapela wafumile ukuyupela.

4 Pano wapelanga, imbezu zimwi zyaponile apipi ni nzila, ivyuni viza vyakompa

5 Zimwi zyapona apa mafinga, pano pasi unsili tupu, nga zyamela zuwa, kuno
unsili utavuzile.

6 Unsanya pano wawala, zyapya vino zisi ni misisi, zyanyala.

7 Zimwi zyapona apa myonga, imyonga yamela yazifyenka,

8 Zimwi zyapona pamvundo, zyasêka, yonga umwanda, yonga makumi sita,
yonga makumi yatatu.

9 Uwa makutwi, apulike!”

© 1988 United Bible Societies.

United Bible Societies

10 Nga yiza alondezi yakwe, yannena, yati: “Uku chani uluvwanga nayo uku milumbe?”

11 Wayanena, wati: “Mwemwi mwapiwa ukumanya melengwe ya wene-wamwiyulu, lelo yao yatapiwe.

12 Kuno wensi uli na chimwi, alupiwa nu kongeleziwa tupu, lelo wino atakwite chimwi, alupokwa na chino ali nacho.

13 Ichino viyo nduvwanga nayo uku milumbe, kuno ngi yalola, yatalulola, nga ngi yapulika, yatalupulika nantu kumanya.

14 Ichino izwi li kalauzya Isaya lyawa nu kuwa kuno yali, lino litile: ‘Ukupulika mwampulika, lelo musumanya; ukulolekesya, mululolekesya, lelo mutalulola.

15 Kuno imyenzo ya antu ya iminwamu, nu ku makutwi yao yatalupulika ningo. Yaziyata amanso yao, yatiza yalole uku manso yao, nu kupulika uku makutwi yao, yamanye ukumyenzo yao, yasenuke njapozye.’

16 Lelo inkata ya manso yino, kuno yalulola, na makutwi yino, kuno yalupulika.

17 Kuno umwenemo ndumunena: yakalauzya tupu na ya chumi yakasime ukulola ivintu vino mululola mwemwe, lelo yatavilola, nu kupulika ivintu vino mulupulika mwemwe, lelo yataavipulike.

18 “Ichino mwemwi pulikini unnumbe wi kapela.

19 Untu wensi pano wapulika izwi lya wene, atalimanya ningo, akulwiza wilye unjipe, anyompola lino lipezilwe um-mwenzo wakwe wiyo, wino apezilwe pipi ni nzila.

20 Na wino apezilwe apa mafinga, wiyo uwino alupulika lili izwi, liyo kwene alipokelela uku kuchimba.

21 Lelo unkasi asi ni misisi, akulwikala akazimbo; ndi kwaloleku kuzunywa nanti machulo ukwizwi liyo, asyala wata.

22 Nawe wino apezilwe apa myonga, wiyo uwino alupulika lili izwi; ni vya kuno ukunzi nu uchenjezi wa usavi vikulufyenka lili izwi, litasêka.

23 Na wino apezilwe apa nsili wavunda, wiyo uwino alupulika lili izwi nu kulimanya, wino wene alusêka ivisêke, alawi umwanda, nawi amakumi sita, nawi amakumi yatatu.”

24 Ayumila unnumbe unnina, ati: “Uwene-wa-mwiyulu ukoline nu ntu uwapela imbezu nzipe un-chalo chakwe.

25 Nga pano antu yalala, aya siluembu wakwe apela amasote apakasi un-ngano, ampita.

26 Pano amafwa ya ngano yamela nu kukula, viloleka ni vikona kwene.

© 1988 United Bible Societies.

27 Aomvi ya nkola-ng'anda yaya yannena, yati: ‘Mwene, utapezile imbezu nzipe un-chalo chako? Ngi vikona vyafuma kwi?’

28 Wayanena, wati: ‘Unjipe uwachisile vi’ Aomvi yannena, yati: Lelo ulusita tuye tukayakonganike?

29 Wati: ‘Awe, mutize mukasakule isote nu kwipa ingano ponga nayo.

30 Vitini vyonsi vikule kufika na pa kusakata; na pa kusakata ndunena alusakata, nti: Mutangule mukonganike vikona, muvinyepe inyengele mukavyoche, lelo ingano yikonganikini un-ntanta yane.’ ”

31 Wayumile unnumbe unnina, wati: “Uwene-wa-mwiyulu ukoline nu lupeche lwa Aladadi, luno watozile untu, apela un-chalo chakwe.

32 Nalo lunono ukuluta imbezu zyonsi, lelo ndi lwamela, lukukula ukuluta inyenyi zyonsi, luwa ichiti, ni vyuni vya mwiyulu viza ukwizu tulila um-matai yakwe.”

33 Wayumila unnumbe unnina, wati: “Uwene-wa-mwiyulu ukoline ni nsasyo, zino umwanachi wuminkanya nusu wa ntowa zitatu, na wonsi wasasa.”

34 Vintu viyo vyonsi Yesu wanenile maumba uku milumbe, na pasi unnumbe atavwanzile chimwi.

35 Kuti liwe izwi lino kalauzya watasile, wati: “Nduvwanga imilumbe uku nnomo wane. Ndulanda ivyafisama ukufuma ukulengwa kwa nsi.”

36 Apano Yesu walambalike amaumba, awingila un-ng'anda. Alondezi yakwe yaya yannena, yati: “Tulangilile ningo unnumbe wa vikona vya un-chalo.”

37 Wayanena, wati: “Kapela wa mbezu nzipe, uMwana-ntu.

38 Ichalo chiyo insi; nimbezu nzipe ziyo a yana ya wene; ni vikona a yana yi wilye unjipe.

39 Siluembu uwino wapezile uwiwi Chiwa; ukusakata apa mpelelekezyo yansi; na lusakata ayamalaika.

40 Ndi vino ivikona vikuluzyolwa nu kuochwa um-moto, ivino chiluwa apa mpelelekezyo ya nsi.

41 uMwana-ntu alutuma yamalaika yakwe, nayo yalukonganika ukufuma um-wene wakwe ivintu vyonsi iviipe, na antu yano aluchita ukakasi,

42 nu kuyasumbila un-chilinkwe cha moto; ukuno kuluwa ukulila nu kuchecheta mino.

43 Apano achumi yalwaka wi lanzi um-wene wisi wao. Uwa makutwi apulike.

44 Kaili uwene-wa-mwiyulu ukoline ni insao ino yafisama un-chalo, na pano untu wailola, waifisa nu kukuchimba kwakwe waya wakazya vyonsi vino ali navyo, wakali chalo chiyo.

© 1988 United Bible Societies.

45 Kaili uwene-wa-mwiyulu ukoline nu nchuluzi, wino alusita ilulu zino zili ningo.

46 Nawe pano walola ilulu yonga iya mpia tupu, waya wakazya vyonsi vino ali navyo, waikala.

47 Kaili uwene-wa-mwiyulu ukoline nu nkwao uno yasumba muli yemba, ukonganya vintu na vintu.

48 Na pano wazyula yaukwesela ukunzi, yikala nu kukonganika ivizipe um-vivya, ni viipe yavisumba.

49 Ivino chiluwa pa kusila kwansi; yamalaika yalwiza nu kupalula ayipe sya nazipe ya chumi.

50 Nu kuyasumbila un-chilinkwe cha moto; ukuno kuluwa ukulila nu kuchecheta mino."

51 Yesu wayatondosya, wati: "Mwamanyi vintu vi vyonsi?" Yannena, yati: "Endita!"

52 Wayanena, wati: "Ichino viyo kaandika wensi wino ali unnondezi wa wenewa-mwiyulu, akoline nu ntu wa ng'anda, wino alufumya um-usavi wakwe ivintu ivipya ni vya kali."

53 Nga pano Yesu wamala imilumbe iyo, afuma apita.

54 Nga pano wafika umunzi wa kumwao, ayasambilizya un-ng'anda yao iyi Leza; apalinji yazunguka, yati: "Alawi wafumya kwi amano ya ni vipezya-mano vi?

55 Alawi asi umwana wi kawaza? Nyina si Malia? Nanina asi Yakobo na Yosefu na Simoni na Yuda?

56 Na ziche yakwe yonsi yatali kuno tuli? Nga wi wafumya kwi vyonsi vi?"

57 Yannakalikila. Lelo Yesu ayanena, ati: "Kalauzya asuula unchinzi, siku un-nsi ya kumwao, nu ku ng'anda ukwakwe."

58 Chaleka waula ukuchita ivipezya-mano tupu kweneko, ukii kuntazumila kwao.

Mateo 14

1 Apa manda yalye, umwene Yelodi wapulika amazwi yi Yesu, wanena aomvi yakwe, wati:

2 "Alawiyo uli Yoane Kabatizya; atatutuluka uku yafwi, ichino amaka yao yaluomba imilimo munali."

3 Kuno Yelodi walile walema Yoane nu kunnyepa ku minyololo, uku nnandu wi Yelodia, nka Filipo, unnina,

© 1988 United Bible Societies.

4 kuno Yoane wannenile, wati: “Chitakuile wewe ukuwa nawe.”

5 Nga pano wakasi ukumumola, wofile antu, kuno yamwine Yoane vino ikalauzya.

6 Na pano wawa uwanda ukulu uno Yelodi wavilwe, mwana Yelodia, kachi, wachinile apa yantu, chazipile Yelodi.

7 Chaleka wannanya ku chilapo wati: “Nankupa chonsi chino wandomba.”

8 Nawe kuno alusunkiliziwa na nyina, ati: “Ngaya untwe wi Yoane Kabatizya un-chiyo.”

9 Ngu mwene alola malanda, lelo kuno walile watalapa, na kuli yalye antu yano yatenzi apa chakulya ponga nawe, walanda kuti apiwe.

10 Atuma untu ayaputula untwe wi Yoane un-ng'anda ya minyololo.

11 Nga yaleta untwe wakwe un-chiyo, yapa unsungu wiyo, nawe atwala kuli nyina.

12 Alondezi yakwe yaya yatola ichala chiyo, yazyika; nga yaya yanena Yesu amazwi yao.

13 Nga Yesu pano wapulika chintu chiyo, atina kweneko um-wato, aya kuno kusi antu, ukunfiso. Na maumba pano yapulika, yalondela uku mulu ukufuma um-mizi yao.

14 Pano Yesu wafuma um-wato, walola iumba ikulu, ayalolela inkumbu, ayapozya alwale yao.

15 Na pano yawa manguzi, alondezi yakwe yaile kunali, yannena, yati: “Apantu pa, inyika ntupu, ni lanzi lila; ulambalika maumba, yapite um-mizi, yakakale ivyakulya.”

16 Lelo Yesu ayanena, ati: “Yatangi yapite. Yapini mwemwe ichakulya.”

17 Yannena, yati; “Tutakwite chimwi pa, siku mikate isano ninswi ziili.”

18 Wati: “Ndetelini pa!”

19 Wayanena amaumba yikale apa masote, atola mikate isano ni nswi ziili, walolekesya umwiyulu, wapepelela, wakunyola wapa alondezi, nalondezi yapa amaumba.

20 Yalya yonsi yikuta, yasola ivikunyolwa, iviyo ikumi na viili vizyuzile.

21 Na yano yalile yali imyanda amakumi yasano ayonsi, nanti kusolozya anachi na anche.

22 Nga afyengelezya alondezi yakwe, yakwele um-wato, yakolele ku mbalama, pano walambalikanga maumba.

© 1988 United Bible Societies.

United Bible Societies

23 Pano walambalika maumba, wakwelu mwamba nanti umwi kumanya, ukuyupepa. Na pano yawa manguzi angali kuwo kwene wenga.

24 Nu wato uwo walile iufika pakasi pali yemba, nga vino unza wakoma, amawimbi yalupumapuma wato ulupelapela.

25 Usiku manzacha, Yesu aya kuno yali, angalupita piyulu ya manzi pali yemba.

26 Alondezi pano yannola alupita apa manzi apiyulu, yopa, yati: “Imikosi!” Yangula uku ngofi.

27 Liyo kwene Yesu wayavwanzya, wati: “Tekini myenzo, mutachopa; inene!”

28 Petlo wannena, wati: “Mwene, ngu wewe, ngita ngize kunuli apa manzi.”

29 Nawe wati: “Nguna!” Petlo wika um-wato, wampita uku mulu apa manzi ukuya kuli Yesu.

30 Lelo pano walola unza, wopa watampa ukutuwila, wangula, wati: “Mwene, ntula!”

31 Liyo kwene Yesu akatusya ikasa lyakwe, annema, Wannena, wati: “Uwewe wa uzumilo unono, nga vino watentenganya?”

32 Nayo pano yakwela um-wato, unza wansila.

33 Nayo yano yali um-wato, yamwinamila, yati: “Chumi, wewe Mwana wi Leza.”

34 Na pano yalamba, yafika un-nsi ya Genesaleti.

35 Na antu ya penepo pano yammanya, yatuma antu ukuya un-nsi zya mbali mbali, yannetela yonsi alwale.

36 Yapapata kunali, yemye nanti sempele lya mwenda wakwe sile, na yonsi yano yemizye, yapozile ningo.

Mateo 15

1 Apano aFaliseo na yakaandika yafumile uku Yelusalemu, yaya kuli Yesu, yati:

2 “Nga vino alondezi yako yatalondile intambi zya ikolo, kuno yatalufulala amakasa apa kulya ichakulya.”

3 Wayanena, wati: “Nga vino nemwe kwene mutalondile ichilangaso chi leza uku ntambi zino?

4 Kuno Leza wavwanzile, wati: ‘Uchindike so na nyoko, nu walafya isi nanti nyina, ndukufwa andukufwa.’

5 Lelo mwemwi muluti: ‘Uwacha wanena isi nanti nyina: chonsi chino ungazwiliziwa nene, chapiwa Leza. Nga atachindika isi na nyina.

6 Mwasenulula izwi li Leza uku ntambi zino.

© 1988 United Bible Societies.

7 Ya ufi mwe, ivino Isaya walawizye kuli mwemwe, ati:

8 ‘Antu ya yanchindika uku milomo, lelo imyenzo yao ilu kutali nene.

9 Nayo yalumpepa chaka, yalusambilizya amasambilizyo amatume na antu.’ ”

10 Awita amaumba, ayanena, ati:

11 “Pulikini mumanye, asi chikulwingila un-nnomo chingalyikizya untu, lelo ichikufuma umu nnomo ichikulyikizya untu.”

12 Apano alondezi yakwe yaya kunali, yannena, yati: “Umanyile vino aFaliseo pano yapulika izwi lili, yafwitokile?”

13 Wayanena, wati: “Ichipelwa chonsi chino Tata uwa mwiyulu atapezile, chilwipwa.

14 Yatini yao, aya kakolela apofu uku yapofu. Nu mpofu ndi wakolelela umpofu nnina, yamponela un-chilina yonsi yaili.”

15 Nga Petlo wannena, wati: “Tuyulile unnumbe uo.”

16 Yesu wavwanga, wati: “Na li kwene nemwe kwene musi na mano?

17 Muchili mumanye vino ichikuluya umu nnomo, chikupita un-nda, chisumbwa uku nsalani?

18 Lelo vino vilufuma umu nnomo vikufuma um-mwenzo, navyo ivikululyikizya untu.

19 Kuno um-mwenzo mukulufuma amelenguzi amaipe, uumozi, ivya upundu, umalaya, iwivi, ukuvwanga ufi ni misalula.

20 Ivintu viyo ivino vikulyikizya untu, lelo ukulya nanti kufulala amakasa kutakulyikizya untu.”

21 Yesu atina kweneko, ayu ku mbali ya Tilo ni Sidoni.

22 Nga lolini, umwanachi mKananeo uwa n-nsi iyo, awiza awangula ukwizwi, ati: “Unkumbukile, Mwene, Mwana wi Davidi, umwanane kachi ichiwa channema nkani.”

23 Lelo wene atachili annene chimwi. Na alondezi yakwe yaya kunali, yannomba, yati: “Leka apite, kuno alutumila ichongo uku chisila.”

24 Nga ayanena, ati: “Ntatumilwe, lelo uku nfwele zino zyalowa izya ng'anda ya Islaeli.”

25 Nawe aya amwinamila, ati: “Mwene, untule!”

26 Lelo walanda, wati: “Chitazifile ukutola ichakulya cha yana nu kusumbila imbwa.”

© 1988 United Bible Societies.

United Bible Societies

27 Nawe ati: “Ee, Mwene, lelo nimbwa kwene, zikulya ivikunyolwa vino vivipona
apa meza pa ene yao.”

28 Apano Yesu wannena, wati: “Mama, uzumilo wako wakula; chiwe kuli wewe
ndi vino ukasime!” Mwanakwe kachi ampola fuma liyo kwene.

29 Nga Yesu atina kweneko, ayu mbali yi yemba wi Galilea. Nga kwela uku
mwamba. aikala kweneko.

30 Nga yaya kunali amaumba tupu, yantwalila yano yikala amatenda, apofu,
yachinunu, alemala nanina ainji, yayawika apa mulu yakwe. Nga ayapozya.

31 Chaleka iumba lyazunguka, pano lyalola yachinunu yaluvwanga, alemala
yaluwa apuma, aikala amatenda yalupita napofu yalulola. Yalumbanya Leza wa
Islaeli.

32 Nga Yesu awita alondezi yakwe, ati: “Nakumbukila iumba, kuno yikala ponga
nene amanda yawa yatatu, na yatakwite chimwi ichakuti yalye; kaili
ukuyalambalika yatalile ntakasime, yatiza yazyenguke un-nzila.”

33 Alondezi yakwe yannena, yati: “Tukufumya kwi imikate tupu na pa inyika,
ukuti likute iumbe ndi li?”

34 Nga Yesu ayanena ati: “Muli ni mikate inga?” Yati: “Saba. Ninswi ziche.”

35 Wayanena iumba likale apansi.

36 Atola ilye imikate saba ninswi ziyo, asamalizya, akunyola, apa alondezi
yakwe, nayo alondezi yapa maumba.

37 Yalya yonsi yikuta, yasola ivyasyala ivikunyolwa vya mikate, iviyo saba
vizyuzile.

38 Na yano yalile yali imyanda amakumi yani ayonsi, nanti kusolozya anachi na
anche.

39 Nga alambalika amaumba, akwela um-wato, ayu ku mbali ya Magadani.

Mateo 16

1 Nga yiza aFaliseo na aSadukeo yamwezya, yannomba ayalange ichilangizyo
cha kufuma umwiyulu.

2 Lelo wene wayanena, wati: “Pano yawa manguzi, mukuluti: ‘Kwamwa ichaka,
kuno mwiyulu mwakasuka.’

3 Nu ntondo muti: ‘Ilelo kwamwa unza, kuno mwiyulu mwakasuka nu kutimbila.’
Mwemwi mwamanya nu kumanya vino umwiyulu muli ilelo, Chene! ivilangizyo
vya makati ya mutangi mumanye?

4 Umpanda uipe nu wa upundu ulusita ivilangizyo, lelo mutalulola ivilangizyo,
siku ichilangizyo chi Yona.” Nga ayasya ampita.

© 1988 United Bible Societies.

5 Nga alondezi pano yaya uku mbalama, yalatila ukusenda imikate.

6 Yesu wayanena, wati: “Lolini, muisunge ni nsasyo zya aFaliseo na aSadukeo.”

7 Yapazyanya akola na akola, yati: “Ukuno tutasenzile imikate.”

8 Nga Yesu amanya, ayanena, ati: Nga vino mulupazyanya mwe yakola na akola, mwe uzumilo uche, kuno mutakwite imikate?

9 Mutamanyile na li kwene, nanti ukwelengula imikate ilye isano uku yantu yalye imyanda amakumi yasano, ni viyo vinga vino mwasozile?

10 Nanti mikate ilye saba uku yantu yalye imyanda amakumi yani, ni viyo vinga vino mwasozile?

11 Chawa uli mutamanyile vino asi ku mikate namunenile? Lelo isungini ni nsasyo zya aFaliseo na aSadukeo.”

12 Apano yamanya vino atayanenile ukuisunga ni nsasyo zya nkate, lelo na masambilizyo ya aFaliseo na aSadukeo.

13 Nga pano Yesu waya ku mbali ya Kaisalia Filipi, atondosya alondezi yakwe, ati: “Yakulutaka uMwana-ntu, yati: Uwini?”

14 Yalanda, yati: “Yamwi yakuluti: We Yoane Kabatizya, na yamwi: We Elia, na yamwi yati: Yelemia nanti unnina wi yakalauzya.”

15 Wayanena, wati: “Nemwe mukulutaka, muti: Nene wini?”

16 Simoni Petlo wannena, wati: “Wewe uli Klisto, umwana wi Leza uwa upuma!”

17 Yesu wannena, wati: “Inkata yako, Simoni Bar-Yona, kuno umwili nu wazi vitakulangilila vi. Lelo Tata uwa mwiyulu.

18 Nene nakunena wewe uli Petlo (alikuti: ifinga) na pipampa liyo nankula ikongani lyane, ni milyango ya kuzimu italulipota.

19 Nene nankupa wewe ifungulo zya wene-wa-mwiyulu, na lyonsi lino wacha wayalila kuno ukunzi, liluyalilwa nu mwiyulu kwene, na lyonsi lino wacha wayulila kuno ukunzi, nu mwiyulu kwene liluwa iliyulilwa.”

20 Nga ayalesya nkani alondezi yakwe, yatanena untu umwi vino wene ali Klisto.

21 Fuma liyo kwene Yesu atampa ukuyanena alondezi yakwe, ukuti: Chinnungime ukuya uku Yelusalemu nu kuzanwa na machulo minji uku yakombe na yikolo iyakapela na yakaandika, nu kumolwa, nu wanda wa utatu ukututuluka.

22 Nga Petlo ansenda ukumbali, atampa ukumkanya, ati; “Awe, Mwene! Viyo vitalukuzana.”

23 Nga asenuka, anena Petlo, ati: “Yanga uku chisila chane, Syetani. Ululeka ndukumika, kuno utalwelengula ayi Leza, lelo aya antu.”

© 1988 United Bible Societies.

United Bible Societies

24 Apano Yesu wanenile alondezi yakwe, ati: “Untu wensi wino alusita
ukundondela, aukane unkola, autwike unsalaba wakwe, andondele.

25 Kuno untu wino alusita ukuufyusya upuma wakwe, aluulovya, nu ntu uwacha
walovya upuma wakwe ukwizina lyane, aluulola.

26 Chene! chingamwazwa chani untu ndi wapata vyonsi ivya kuno ukunzi, nu
kulovya upuma wakwe? Nanti untu angafima chani akulule upuma wakwe?

27 Kuno uMwana-ntu alwiza um-ukulu wi isi ponga na yamalaika yakwe, apano
alupa chila untu kulingana ni milimo yakwe.

28 Umwenemo ndumunena, pali antu pali ya yano yimilile pa, yatalufwa nanti
uche, kufika na lino yalulola uMwana-ntu alwiza um-wene wakwe.

Mateo 17

1 Ni chisila cha manda sita, Yesu ayasenda Petlo na Yakobo na Yoane
unninakwe, wayaleta apa mwamba untali, angi yali yonga.

2 Asenuka ichata chakwe apa yakola, usyu wakwe wamesa wilanzi, imyenda
yakwe yawa imitiswe wa mwengelela.

3 Nga lola, yavumbuluka Mose na Elia; angi yaluvwanga nawe.

4 Nga Petlo avwanga ukunena Yesu, ati: “Mwene, chazipa vino sweswe tuli pa;
ndukasime, nanchita pa ivisansa vitatu, chonga ichako wewe, na chonga ichi
Mose na chonga ichi Elia.”

5 Nga pano achili aluvwanga, lola, ipufi litiswe lyayachitila ichisau, nga lolini, izwi
lyafuma mwipufi liyo, lyati: “Alawi uMwanane wino nakunda, wino wanzipila
nene; mpulikini wiyo.”

6 Nga alondezi yao, pano yapulika, yaponile apansi, yopa nkani.

7 Nga Yesu awiza ayemya, avwanga ukuti: “Katukini, mutachopa.”

8 Yakatusya manso yao, yatalola untu lelo Yesu wenga.

9 Nga pano yatentenkanya um-mwamba, Yesu ayakomenkezya ukuti:
“Mutanena untu umwi uku mazwi ya malele yao, siku lino Mwana-ntu wacha
watutuluka uku yafwi.”

10 Apano alondezi yakwe yantondosya, yati: “Nga uku chani yakaandika
yakuluti, vino Elia alutangula ukwiza?”

11 Nawe wayanena, wati: “Ee, Elia alutangula ukwiza, nawe aluchita ningo
vyonsi.

12 Lelo ndumunena, vino Elia watawiza, yatammanyile, lelo yanchita vyonsi vino
yakasime. Ivino nu Mwana-ntu kwene aile ukuyuchuziwa nayo.”

© 1988 United Bible Societies.

13 Apano alondezi yakwe yamanyile vino aluvwanga nayo imbalu zyi Yoane
Kabatizya.

14 Nga pano yafika ukwiumba, untu wenga aya kunali, afukama pano ali,
avwanga ukuti:

15 “Mwene, unkumbukile umwanane, kuno ali ni chifumfumi nu kuchula iviipe;
kuno maila tupu akuponela um-moto, na maila tupu ummanzi.

16 Nanneta uku alondezi yako, yapotwa ukumpozya.”

17 Yesu wavwanga, wati: “Mwe mpanda untazumile walowana; namwikala
ponga nemwe kufika na li? Nachula nemwe kufika na li? Nnetini ku kuli nene.”

18 Nga Yesu wachikalipila ichiwa, nacho chamfuma, unnumendo wiyo wampola
fuma liyo kwene.

19 Nga yalye alondezi yaya kunali Yesu ukumbali, yati: “Nga vino swemwi
twaposilwe kwa uzumilo wino.

20 Kuno umwenemo, ndumunena: ngi mwawa nu zumilo kache, wa lupeche lwa
Aladadi, mulunena umwamba uu, muti: ‘Tina pa, uye kulye!’ nao ungatina;
kutaluwa izwi lino litaluombeka kuli mwemwe.

[21 Lelo viwa ndi viyo vita kufuma siku uku kusalika nu kuuzilizyi vyakulya.”]

22 Nga pano yikalanga uku Galilea, Yesu wayanena, wati: “uMwana-ntu waya
ukuyupiwa um-makasa ya antu, nayo yalumumola, nu wanda wa utatu
alututuluka.”

23 Nga yalola malanda nkani.

24 Nga pano yafika um-Kapenaumu, yakalifya ya mpia yayile kuli Petlo,
yannena, yati “Chene! Kasambilizya wino akulufima impia?” Nawe ayanena,
ati: “Akulufima.”

25 Nga pano wingila un-nganda, Yesu atangula ukumtondosya, ati: “Walola uli,
Simoni? Ayene ya nsi yakutola kodi nanti ivisangwa uku antu ya uli? Uku ana
yao nanti uku eni?”

26 Nawe pano wati: “Uku eni” Yesu wannena, wati: “Fwandi ndi viyo, ana aya
kauwele.

27 Lelo ukuti tutayafwitosya, yanga muli yemba, ukasumbile indoani, ukatole
inswi yino yalemya inkolelo; na pano wayasamula unnomo wakwe, wannola
ulupia. Ulutole ukayape, kuli nene newe.”

Mateo 18

1 Liyo kwene alondezi yaya kuli Yesu, yannena, yati: “Uwikolo uwini fwandi um-
wene-wa-mwiyulu?”

© 1988 United Bible Societies.

United Bible Societies

2 Awita umwanche wenga, amwika apakasi yao.

3 Avwanga, ati: “Mwenemo ndumunena: ngi mutasenwike nu kuwa wa yanche, mutalwingila nanti uche um-wene-wamwiyulu.

4 Ichino wensi uwacha wauchefya unkola wa mwanche nnono wi, wiyo ali wikolo um-wene-wa-mwiyulu.

5 Na wensi uwacha wapokelela umwanche wenga, wino akoline nawi ukwizina lyane, ampokelile nene.

6 Nu wacha waleka umwanche nnono wenga pali ya yano yantaile wonona, chilingine anyepelwe un-ngalo ifinga ikulu ilya kusyila nu kusumbilwa muli yemba apiyezi.

7 “Akalanda ukunzi uku vintu vya konona; kuno chilungime ukwiza ivintu vya kononela, lelo akalanda kakwe untu wiyo, wino aluleta ivya konona,

8 Ichino ikasa lyako nanti ikulu lyako ndi liluleka ulonona, liputule, ukalisumbe ukutali; chili uche uche ukwingila um-upuma newe waulilwa ikasa nanti ikulu, kuleka ukuwa na makasa yaili nanti amulu yaili nu kusumbilwa um-moto wa manda ti.

9 Ni linso lyako ngi lyaleka wonona lifyonkole, ukalisumbe ukutali; chili uche uche ukwingila um-upuma we chitonko, kuleka ukuwa na manso yaili nu kusumbilwa un-chilinkwe cha moto.

10 Mulole mutasula umwanche wenga pali ya; kuno ndumunena, vino yamalaika yao umwiyulu manda yonsi yalulola usyu wi Tata alu mwiyulu.

[11 Kuno Mwana-ntu wizilu fyusya chino chalowa.]

12 “Mwalola uli? Untu ndali ni nfwele umwanda, yonga yalowa, Chene! atakusya zizi amakumi tisa na tisa uku myamba, ayu ukusita yiyi yino itilowa?

13 Nga pano ndi wayilola, umwenemo ndumunena: aluichimbila nkani yiyo, ukuluta zizi amakumi tisa na tisa, zino zitalowile.

14 Ivino chitazifile kuli Tata wino alu mwiyulu, ukuti wenga pali ya anono alowe.

15 “Nu nnyonko ndi wakuifya yanga unsunde, wewe nawe mwenga; ndi wakupulika, ukupata unnyonko.

16 Ndi waula ukukupulika, tola untu wenga nanti yaili, ukuti uku usyuta wa antu yaili nanti yatatu chila izwi liwe ningo.

17 Ngangi waula ukuyapulika yao, linene ikongani; na ngi waula ukulipulika ikongani kwene, munneke awe wa antu yakulukuwa na yakalifya yikodi.

18 Umwenemo ndumunena: yonsi yano mwacha mwanyepa kuno ukunzi, yalunyepwa nu mwiyulu. Na yonsi yano mwacha mwasapula kuno ukunzi, yalusapulwa nu mwiyulu.

© 1988 United Bible Societies.

19 “Kaili ndumunena vino antu yaili ndi yacha yapulikana kuno ukunzi ukulomba
ichintu chimwi, Tata uwa mwiyulu aluyachitila.

20 Kuno pano yali yaili nanti yatatu iyakongana ukwizina lyane, nene kwene
ndipo.”

21 Nga Petlo aya kunah, annena, ati: “Mwene, uwachane anjifye amaila yanga,
nene mwelele? Nanti amaila saba?”

22 Yesu wannena, wati: “Ntalukunena ukuti amaila saba, lelo nanti saba maila
sabini.

23 “Chaleka uwene-wa-mwiyulu wakolana nu mwene wenga, wino wakasime
ukusolozya na aomvi yakwe.

24 Pano watangula ukusolozya, yannetela untu wenga wakopa impia, talanta
elfu ikumi.

25 Nawe pano waula ichakulipa, umwene wakwe wati akalwe, unkola nunchi na
anakwe ni vintu vyonsi vino ali navyo, kuti alipe impa iyo.

26 Nga umomvi wiyo apona pa mulu yakwe amwinamila, avwanga ukuti:
‘Mwene, untekelele, nene nankulipa yonsi swe.’

27 Umwene wa momvi wiyo wankumbukila, wansapula, wamwelela impa iyo.

28 Ngu momvi wiyo pano wafuma, alola umomvi wenga apa yanina, nawe
wakopa kunali impia umwanda onga, wannema wankama ilongomilo, annena,
ukuti: ‘Undipe impa yako.’

29 Nga umomvi nachakwe wiyo apona pa mulu yakwe, apapata kunali, ati:
‘Untekelele, nene nankulipa vyonsi swe.’

30 Lelo wene atakasime, wannyepa uku nyololo, kufika na lino wacha walipa
impa iyo.

31 Nga pano aomvi yanina yalola chino wachita, yawa ni chikonko nkani, yaya
yalandila umwene wao vyonsi vino wachisile.

32 Apano umwene wakwe wamwita, wannena ukuti: ‘Uwewe, we momvi njipe,
uwewe nalile nkwelela impa ilye yonsi pano wampapata.

33 Nga wemwi utali ukumbukile umomvi na chako, ndi vino nemwi
nakukumbukile wewe?

34 Umwene wakwe walakalika, wantwala kuli yano yakunyepa, kufika na lino
wacha walipa impa yakwe yonsi.

35 Ivino na Tata uwa mwiyulu alumuchita mwemwe, ngi mutalwelela um-myenzo
yino, chila ntu nu nnina.”

Mateo 19

© 1988 United Bible Societies.

United Bible Societies

1 Nga pano wamala amazwi yao, atina uku Galilea, aya umbali ya Yudea,
umbalama yi Yodani,

2 Amaumba tupu yannondela, nawe ayapozya indwala kuwo.

3 Nga aFaliseo yaya kunali, yantondosya, angi yalumwezya, yati: “Chili ningo
untu ukuta unchi kuli chila wononi?”

4 Wayanena, wati: “Mutachili musome vino uwayalengile inkolelo, wayalengile
untu monsi nu ntu mwanachi?”

5 Wayanena, wati: Ichino viyo untu alusya isi na nyina auminkane nunchi, nayo
yaili yaluwa umwili wonga.

6 Na yasi yaili kaili, lelo umwili wonga. Chaleka chino Leza walimba, untu atachi
limbulula.”

7 Yannena, yati: “Nga chili uli fwandi, vino Mose watunenile ukumpa imbaluwa
ya kutana nu kunta?”

8 Nawe ayanena, ati: “Mose uku ukomu wa myenzo yino, wamuzumile ukuta
achi yino, lelo ukufuma intangulo chitali vi.

9 Nene namunena mwemwe, untu wensi wino wacha wata unchi, ndi kusi kuno
wawa umpundu, nu kutola unji, aluchita ivya upundu, nawe wino watola wiwi
wino yata, aluchita ivya upundu.”

10 Nga alondezi yakwe yannena, yati: “Ivintu vya ntu nu nchi ngi vyawa viyo,
chitazifile ukupindula.”

11 Lelo wene ayanena, ati: “Asi yonsi yano yangalipokelela izwi li, siku yano
yapilwe.

12 Kuno kuli yantungwi yano yavilwe angi yali viyo kwene ukufuma un-nda zyi
ya nyina; kaili kuli yantungwi yano yachisilwe na antu ukuwa antungwi; kaili kuli
yantungwi yano yauchita ayantungwi uku nnandu wa wene-wa-mwiyulu. Wino
angalipokelela izwi li, alipoke lele.”

13 Apano yannetela anche yanono, kuti ayawikile amakasa yakwe apa mitwe
yao nu kuyapepela. Alondezi yakwe yayakalipila.

14 Lelo Yesu avwanga, ati: “Lekini anche yanono yize kunondi; mutachi yalesya,
kuno yano yakoline na yao, uwene-wa-mwiyulu uwao.”

15 Nga awika makasa yakwe apa mitwe yao, nga atina kweneko.

16 Nga lola, untu wenga aya kunali, annena, ati: “Kasambilizya, nchite uli ichintu
ichizipe, ukuti mbwe nupuma wa manda ti?”

17 Annena, ati: “Ukuchani ukuntondosya amazwi ya uzipe? Unzipe ali wenga.
Lelo ngulusita ukwingila um-upuma, londela ivilangaso.”

© 1988 United Bible Societies.

18 Wannena, wati; “Vili kwi?” Yesu wannena wati: “Ivi: Utachumola, utachichita
ivya upundu, utachiiya, utachivwanga ufi.

19 Uchindike so na nyoko, na kaili, ukunde unnyonko ndi vino waikunda we
nkola,”

20 Nga unnumendo wiyo wannena, wati: “Evi vyonsi navilondela; chasyala chani
kaili?”

21 Yesu wannena wati: “Ngu lusita ukuyanya vyonsi, yanga ukakazye vino uli
navyo, upe apina, apano uluwika uwikalo wako umwiyulu, apano nguna,
undondele.”

22 Nga unnumendo wiyo pano wapulika izwi liyo, wampita uku chikonko, kuno
wali nu usavi tupu.

23 Apano Yesu wanena alondezi yakwe, wati; “Mwenemo ndumunena: chilutala
uwa usavi ukwingila umwiyulu.

24 Ndumunena kaili, changupala nkani ntwanga-mwendo ukwingila umwilina lya
sindani, kuleka ukuti uwa vyuma ukwingila um-wene-wi-Leza.”

25 Alondezi pano yapulika, yazunguka nkani, yalanda yati: “Uwini fwandi, wino
alufyuka?”

26 Nga Yesu ayakundwila manso, wayanena, wati: “Uku antu Uyo litangi liwe,
lelokuli Leza vyonsi vingawa.”

27 Nga pano Petlo wannena, wati: “Lola, swemwi twasya vyonsi twakulondela;
tulupata chani fwandi?”

28 Yesu wayanena, wati: “Mwenemo ndumunena, mwemwe yano
mwandondela nene, un-nsi mpya, pano wacha wikala Mwana-ntu apa
chisumbi-cha-ukulu wakwe, nemwe kwene mulwikala apa visumbi ikumi na viili’
muyaputwile imilandu inko ikumi na ziili zya Islaeli.

29 Na chila ntu wino wasya ing'anda nanti anina ya chonsi nanti aya kachi, nanti
isi nanti nyina, nanti ana, nanti ivyalo ukwizina lyane, alupokelela maila
umwanda nu kupyana upuma wa manda ti.

30 “Lelo ali tupu aya ntangulo yaluwa aya chisila, na yano aya chisila yaluwa
aya ntangulo.

Mateo 20

1 “Kuno uwene-wa-mwiyulu ukoline nu ntu wino ali ni ng'anda, wafumile
akatondo-tondo ukuyulalika alimi ayatwala un-chalo chakwe icha mizabibu.

2 Nga pano yapulikana nalimi, yalime lîle ayapu lupia, nga ayatwala un-chalo
chakwe icha mizabibu.

© 1988 United Bible Societies.

3 Afuma untondo saa tatu, alola anji kaili yimilile apa sokoni, yatakwite unnimo.

4 Na yao kwene wayanena, wati: ‘Yangini nemwe un-chalo chane icha mizabibu, ni chakuombela kwino namwiza mupe.’ Yampita ukuya.

5 Afuma kaili unsanya apakasi na manguzi pano lyatemba, wachita vivi kwene.

6 Nga amanguzi pano lila, afuma azana anji kaili yimilile; wayanena, wati: ‘Nga vino mwimilile pa unsanya wonsi nanti nnimo?

7 Yanena, yati: ‘Kimo kusi untu wino watatulalika.’ Wayanena, wati: ‘Yangini nemwe kwene un-chalo cha mizabibu.’

8 Pano lyawa, wiwi unkola chalo wanena unnyampala wakwe, wati: ‘Yite alimi, uyape ichakuombela kwao, utalikile uwa chisila kufika nu Wa ntangulo.’

9 Nga pano yiza yaya aya manguzi pano lila, yapilwe chila ntu lupia.

10 Na yaya ayantangulo, pano yiza, yatangi kunde twampata nkani, na yao kwene yapokela chila untu lupia.

11 Nga pano yapokelela, yang'wing'intikila unkola ng'anda.

12 Yalanda ukuti: ‘Alaya aya chisila yaomba unnimo insaa yonga sile, newe wayalinganya neswe, yano utuchula unsanya wonsi liza lîla.’

13 Nawe anena wenga pali yao, ati: ‘Katane, ntakuchenjizye; utapulikine nene uku lupia?

14 Tola ili yako, upite; nkasime ukupa wi uwa chisila ichili chonga newe.

15 Chene! chitanjile ukuchita vino nkasime uku vintu vyane? Chene! ilinso lyako lyaipa kuno ne nzipe?’

16 Ali viyo kwene, aya chisila yaluwa aya ntangulo, na ya ntangulo yaluwa aya chisila.”

17 Nga pano Yesu wapitanga ukuya uku Yelusalemu, wayasenzile yaya alondezi ikumi na yaili ukumbali, nunnzila ayanena, ati:

18 “Lolini, twapita ukuya uku Yelusalemu, nu Mwana-ntu alupiwa um-makasa ya yikolo iyakapela na yakaandika, nayo yalumputwila ukufwa.

19 Yaluntwala uku yakulukuwa, kuti yansoweke nu kumuma ni mikowa nu kumumola, nu wanda wa utatu alututuluka.”

20 Apano nyina wa yana wi Zebedeo aya kunali, ponga na anakwe, amfukamila annomba chimwi.

21 Nga nawe wannena, wati: “Ulusita chani?” Wannena, wati: “Ndusita ukuti anane ya yaili, yikale wenga ukwikasa lyako ilya kwilunji, na wenga ikasa lyako ilya kuli kamani um-wene wako.”

© 1988 United Bible Societies.

22 Yesu walanda, wati. “Mutamanyile chino mululomba. Chene! Munganwela ulwako luno ndunwela nene?” Yannena, yati “Ee.”

23 Wayanena, wati “Umwenemo, mulunwela ulwako lwane, lelo ukwikala ukwikasa lyane ilya kwilunji nikasa ilya kuli kamani, nsi na maka ukumupa, lelo yalupiwa ayateyanyiwa na Tata wane.”

24 Na yaya ikumi pano yapulika, yayalakalikila yaya yaili.

25 Lelo Yesu wayita wayanena, wati “Mumanyile vino aene ya yakulukuwa yakuluyalâsa uku maka, na yikolo yao yakuluyaombisya.

26 Lelo chisi viyo kuli mwemwe; lelo untu wino alusita ukuwa uwikolo kuli mwemwe, awe umomvi wino.

27 Nu ntu wensi wino alusita ukuwa uwa ntangulo kuli mwemwe, awe umomvi wino.

28 Ndi kuti vino Mwana-ntu atizile ukwiza wombelwa, lelo ukuombela nu kufima upuma wakwe uku kulula antu tupu.”

29 Na pano yatina uku Yeliko, iumba ikulu lyannondela.

30 Nga lola, apofu yaili yatenzi un-nzila umbali, nayo pano yapulika vino Yesu alupita, yangwile, yati: “Utukumbukile, Mwene. mwana wi Davidi!”

31 Ngiumba lyayakalipila, kuti yatuzye. Lelo wene yalusya ukwangula, angi yaluti: “Utukumbukile, Mwene, mwana wi Davidi!”

32 Nga Yesu awimilila, ayita, ayanena, ati: “Mulusita muehitile chani?”

33 Yannena, yati: “Mwene, tulusita amanso yitu yannola.

34 Yesu wayalolela inkumbu, wayemye amanso yao, nga yalola liyo kwene, yanondela.

Mateo 21

1 Nga pano yapalamila uku Yelusalemu nu kuya uku Betfage, uku mwamba wa Mizeituni, apano Yesu watumile alondezi yaili.

2 wayanena, wati Yangini umunzi wuwu uli apipi; liyo kwene mwauzana mpunda inyepe, nu mwana-mpunda ponga nawe. Isapulini. mundetele.

3 Ngi umwi wamunena chimwi, mulande muti: ‘UMwene aluisita. Nga akuiwezya zuwa.’ ”

4 Chawa viyo kuli yao yonsi, ukuti liwe izwi lino kalauzya watasile, ukuti:

5 “Nenini umwana kachi uwa Sioni: Lola uMwene wako alwiza kuno uli; wavyalika nawe akwezilu mwana-mpunda, wino ali na nyina wa kusenda ivisendo.”

© 1988 United Bible Societies.

6 Alondezi yao yampita, yachita ndi vino Yesu ayanenile.

7 Yannetela mpunda nu mwana wa mpunda, yawika imyenda yao apiyulu nga Yesu awikala penepo.

8 Antu tupu apiumba liyo yala imyenda yao un-nzila, na yamwi yatema amafwa ya viti, yala un-nzila.

9 Na maumba yano yakolezile na yano yalondile yafumya amazwi, yalanda yati: “Osana, Mwana wi Davidi! wewe wapepelelwa, wino alwiza ukwizina lya Mwene! Osana umwiyulu!”

10 Nga pano wingila um-Yelusalemu, unzi wonsi wakatuka ukulola ngi chani, yati: “Uwini wi?”

11 Amaumba yati: “Alawi ikalauzya, Yesu wa ku Nazaleti ya ku Galilea.”

12 Nga Yesu awingila un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza, awinga yonsi yano yakazyanga nu kukala un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza, apenola imeza zyi yakakaulula ya mpia, ni visumbi vyao yano yakazyanga inkunda.

13 Wayanena, wati: “Chaandikwe: ‘Ing'anda yane ilwitwa ing'anda ya nsala,’ lelo mwemwi umuichita ukuwa ichele lyi yakapoka-vya-antu.”

14 Nga apofu na ya matenda yaya kunali un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza, ayapozya.

15 Lelo aikolo iyakapela na yakaandika, pano yalola ivipezya mano vino wachita, na anche yano yafumizye amazwi yao un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza, yalanda ukuti: ‘Osana, Mwana wi Davidi!’ yalakalika.

16 Yannena, yati: “Wapulika vino ya yalutaka?” Yesu wayanena, wati: “Ee.” Wati: “Mutachili musome vino ‘Uku milomo ya tunya na apiyele vino wewe uli wa kulumbanya?’ ”

17 Nga ayasya, afuma umunzi, aya uku Betania, ukuno walala.

18 Nu ntondo, pano; wawelanga ukunzi, wali ni nzala.

19 Alola unsamvu wonga umbali ya nzila, waya nga waula ukuzana amasamvu, lelo amafwa sile. Waunena, wati: “Ukufuma ilelo na manda yonsi amasamvu yatachisêka kuli wewe!” Liyo kwene unsamvu wanyala.

20 Pano alondezi yakwe yalola viyo, yazunguka, yati: “Chili uli unsamvu wanyala li kwene?”

21 Yesu wayanena, wati: “Umwenemo ndumunena, ndi mwawa nu zumilo, mutachi tentenganya, mutaluchita liyo ilya unsamvu sile, lelo nanti ngi mwanena umwamba uo, mwati: ‘Wipuka, ukaponela muli yemba,’ liluombeka.

22 Ni vintu vyonsi vino mwacha mwalomba un-sala, ndi mwazumila, mulupokelela.”

© 1988 United Bible Societies.

23 Nga pano wingila un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza, aikolo iyakapela na akombe ya yantu yaile kuno ali, pano alusambilizya, yannena, yati: “Uku maka chi uluchita ivintu vi? Na wino wakupile amaka ya uwini?

24 Nga Yesu wayanena wati: “Nene nammutondosya izwi lyonga, lino ngi mwannena, nene namunena uku maka chi nduchita ivintu vi.

25 Ulubatizyo lwi Yoane lwafumile kwi? Lwafumile umwiyulu nanti uku yantu?” Nga yatondosyana akola na akola, yati: “Ngi twalanda twati; ‘lwafumile umwiyulu,’ wantunena, ati: ‘Nga vino mutachili munzumile?’

26 Na ngi twati: Lwafumile uku yantu,’ tulopa iumba, kuno antu yonsi yalulola Yoane vino i kalauzya.’’

27 Yannena Yesu, yati: Tutamanyile.” Nawe wayanena, wati: “Nanti inene kwene nsumunena mwemwe vino uku maka chi nduchita ivintu vi.

28 “Mwemwi mwalola uli? Untu wenga wali na ana yaili; waya kuli wiwi uwa ntangulo, wati: ‘Mwanane, unnimo wi lelo, yanga ukaombe un-chalo cha mizabibu.’

29 Wannena, wati: ‘Endita tata, nanja,’ lelo ataya.

30 Waya kuli wiwi uwa uwili, wannena vivi kwene; nawe walanda, wati: ‘Ntakasi!’ Ichisila wavipela, waya.

31 Pali yao yaili, uwini wino achisile ningo vino isi akasime?” Yannena, yati: “Uwilye uwa uwili.” Nga Yesu wayanena, wati: “Umwenemo ndumunena: yakalifya yikodi na yamalaya yalumutangwila ukwingila um-wene-wi-Leza.

32 Kuno Yoane wizile kuno muli kumulanga nzila ya chumi, nemwe mutamzumile, lelo yakalifya yi kodi na yamalaya yamzumile; nemwe pano mwalola vi, mutachili muvipele pa chisila, ukuti mumzumile.

33 “Pulikini unnumbe unnina. Kwali untu ali ni ng'anda, nawe wapela ichalo cha mizabibu, wapindilizya, wimba ichilina cha kukamila unkasi, wakula chipanda, wawika alimi, wampita um-masi.

34 Pano imizabibu yasya iche, watuma aomvi yakwe uku yalimi yaya, yapokele ivisêke vyakwe.

35 Alimi yao yayalema aomvi yakwe, yamuma wenga nunji yamumola, nunji yantama na mafinga.

36 Watuma kaili aomvi anji ukuluta aya ntangulo, yayachita vivi kwene.

37 Ichisila watuma umwanakwe kuno yali, ati: ‘Yanchindika umwanane.”

38 Lelo alimi pano yalola umwana wiyo, yamba atupu, yati: ‘Alawi umpyani, tumumole, tutole upyani wakwe.’

39 Yannema, yansumbila ukunzi ya chalo cha mizabibu, yamumola.

© 1988 United Bible Societies.

United Bible Societies

40 Ali pano wacha wiza wiwi unkola chalo cha mizabibu, aluyachita uli alimi yao.

41 “Yannena, yati: “Aluyumola antu aipe yao uku machulo maipe, aluwika alimi yanji uku chalo cha mizabibu, yano yalumpa imizabibu pano yacha.”

42 Yesu wayanena, wati: “Mutachili musome um-Maandiko: ‘Ifinga lino yakakula yakana, ilino lyawa ifinga ikulu ilya kumbali. Izwi li lifumile uku Mwene; nalyo ilya kuzunguka apa manso yitu?’

43 “Ichino viyo ndumunena, uwene-wi-Leza ulutisiwa kuli mwemwe, nao ulupiwa antu yanji yano yalusêka ivisêke vyakwe.

[44 Na wino wapona apifinga liyo, aluvunokavunoka; na wensi wino lyaponela, lilumvyengola.”]

45 Aikolo iyakapela na aFaliseo pano yapulika imilumbe yakwe, yamanya vino aluyanena akola.

46 Nayo pano yasita kunnema, yopa amaumba, kuno yamwine vino i kalauzya.

Mateo 22

1 Yesu avwanga ayanena kaili uku milumbe, ati:

2 “Uwene-wa-mwiyulu ukoline nu mwene wenga, wino wachitile umwana uwinga.

3 Watuma aomvi yakwe yayite yano yalalikwe ukwiza uku winga; nayo yakana ukwiza.

4 Watuma kaili aomvi anji, wati: ‘Nenini yao yano yalalikwe: lolini, ntiteyanya ivyulya vyane. Ing'ombe zyane ni ivinone ntifyula, vyonsi ivipya; nguni uku winga.’

5 Lelo yatalanga nanti umwenzo, yampita, wenga uku vyalo ukwakwe, nunji um-uchuluzi wakwe.

6 Na yano yasyala, yalema aomvi yakwe, yayachuzya nu kuyumola.

7 Ngu mwene wiyo walakalika, watwala asalifi yakwe yumola ayumozi yaya, wocha unzi wao.

8 Ichisila wanena aomvi yakwe, wati: ‘Uwinga uwufika, lelo yano yalalikwa yataine.

9 Fwandi yangini nanti um-mpandanya zya mbalawala. Na yonsi yano mwalola, yitini uku winga.’

10 Aomvu yao yafuma yaya un-nzila inkulu, yakonganya yonsi yano yalola, ayipe na azipe; uwinga wazyula aeni.

© 1988 United Bible Societies.

11 Nga pano wingila wiwi umwene, ukuti alole aeni yakwe, walola mwenemo
untu wenga wino atazwite umwenda wa winga.

12 Wannena, wati: ‘Katane, uwingile uli mu, newe utakwite umwenda wa winga?’
Lelo wene watuzya.

13 Apano umwene wanena aomvi, wati: ‘Nnyepini amakasa na mulu, nnsendini
mukansumbile apanzi un-chanda; ukuno alililange nu kuchecheta mino.’

14 Kuno yano yisilwe yavula, lelo asolole yali yache.”

15 Nga aFaliseo yampita, yaya yamba ivyakuti yanneme uku mazwi.

16 Yatuma alondezi yao kuno ali ponga na ya Yelodi, yalanda, yati:
“Kasambilizya, tumanyile vino wewe ntu wa kapanga, ni nzila yi Leza
ulusambilizya ningo, nanti utalondile ukulu wa ntu, kuno utakulola usyu wa antu.

17 Ichino utunene, walola uli? Chili ningo ukupa Kaisali ikodi nanti awe?”

18 Lelo Yesu amanya uipe wao, walanda, wati: “Nga vino mulungezya mwe
yaufi?

19 Ndangini ulupia lwi kodi.” Nayo yannetela ulupia.

20 Nga wayanena wati “Ichata chini chi na maandiko ya?”

21 Yannena, yati “Ayi Kaisali.” Wayanena, wati: “Fwandi mpini Kaisali ivyi
Kaisali, na Leza ivyi Leza.”

22 Pano yapulika yazunguka, yansya yampita.

23 Uwanda ulye yamwi apa aSadukeo, antu yano yakuluti, kusi ukututuluka kwa
yafwi, yaya kunali, yantondosya,

24 yati: “Kasambilizya, Mose watasile ukuti: Untu ndi wafwa asi na ana, unnina
antole unchi wiyo, ukuti avyale nawe.

25 Nga ukumwitu kwali antu saba aliyonga. Uwantangulo wapindula, wafwa,
vino asi na ana, wasyila unnina unchi.

26 Nu wa uwili viyo kwene, nu wa utatu, apalinji yonsi saba.

27 Ichisila chi yonsi nawe umwanachi wiyo wafwa

28 Ali apa kututuluka kwa yafwi, aluwa inka wini pali yaya saba? Kuno yonsi yali
nawe.”

29 Yesu wayanena, wati: “Mululowana, kuno mutamanyile aMaandiko nanti
amaka yi Leza.

30 Kuno uku kututuluka uku yafwi kusi ukupindula nanti ukupindukwa, lelo
yaluwa wi yamalaika ya mwiyulu.

© 1988 United Bible Societies.

31 Kaili uku mazwi ya kututuluka ku yafwi, mutachili musome izwi lino lyavwanzilwe na Leza, ukuti

32 ‘Nene ndi Leza wi Ablaamu na Leza wi Isaka na Leza wi Yakobo?’ Leza asi Leza wa yafwi, lelouwa yapuma.”

33 Na maumba pano yapulika, yazunguka uku masambilizyo yakwe.

34 Nga aFaliseo pano yapulika vino wayamyalazya aSadukeo, yakongana apali ponga.

35 Nga wenga pali yakamanya-ya-Ntambi wantondosya angi alumwezya, wati:

36 “Kasambilizya, un-Ntambi ichilangaso ichikulu ichili kwi?”

37 Wannena, wati: “Ukunde uMwene Leza wako uku mwenzo wako onsi, nu upuma wako wonsi, nu ku mano yako yonsi,

38 Alachi ali chilangaso chikulu na kaili icha ntangulo.

39 Ni cha uwili chikoline nacho, nacho ichi: Ukunde unnyonko ndi vino waikunda wenkola.

40 Uku vilangaso viili vi vilemile iNtambi yonsi na malau.”

41 Na aFaliseo, pano yakongana, Yesu wayatondosizye, wati: “Mululola uli pali Klisto?

42 uMwana wini?” Yannena, yati: “uMwana wi Davidi,”

43 Wayatondosya, wati: “Nga chili uli, fwandi, Davidi uku Mwenzo Nswefu ukumwita Mwene, ukuti:

44 ‘Umwene wanenile uMwene wane: Uwikale ukwikasa lyane ilya kwilunji, fika na lino nawika asiluembu yako apansi apa mulu yako?’

45 Nga Davidi ngi wamwita uMwene, nga wawa umwana kwe uli?”

46 Lelo kutali untu wakulanda chimwi; nu kufuma uwanda uo kwene kutali untu uwa kumtondosya chimwi kaili.

Mateo 23

1 Nga Yesu anena amaumba na alondezi yakwe, ati:

2 “Yakaandika na aFaliseo yikalila ichisumbi chi Mose.

3 Ichino ivintu vyonsi vino yamunena, muleme nu kuviomba; lelo mutachichita ukukolanya na vino yaluchita, kuno wene yakululanda, lelo yataomba.

4 Wene yakulunyepa ivisendo ivinwamu nu kutwika antu apa luto, lelo wene akola yatangi yemye nanti uku nwe wao.

© 1988 United Bible Societies.

5 Na kaili vino yaluchita, yaluchita ukuti yaloleke na antu; kuno yalusalazya imikowa ya nsala nu kuvuzya matamvua.

6 Yakunda ivisumbi vya ku nkolelo apa chakulya, nu kwikala uku nkolelo un-ng'anda zyi Leza.

7 Nu kulaulwa um-masokoni, nu kwitwa na antu: Labi.

8 Lelo mwemwi yatachimwita Labi, kuno Kasambilizya wino ali wenga, nemwe mwensi mwe yali yonga.

9 Lelo mutachiita untu wa kunzi, Tata, kuno So wino ali wenga, uwa mwiyulu.

10 Nanti mutitwa yakakolela, kuno Kakolela wino ali wenga, nawe i Klisto.

11 Na wino uwikolo kuli mwemwe awe umomvi wino.

12 Na wensi wino waukuzya, aluchefiwa, na wensi wino wacha wauchefya, alukuziwa.

13 “Akalanda kino yakaandika na aFaliseo, mwe yaufi, kuno muluyalila antu uwene-wa-mwiyulu; nemwe mwe yakola mutalwingila, na yano yalusitu kwingila, mutaluleka yingile.

[14 “Akalanda kino yakaandika na aFaliseo, mwe yaufi, kuno mululya ing'anda zya asimbe, nu ku ufi wino mululundulula insala; ichaleka muluputwilwa uputuzi ukuluta.]

15 “Akalanda kino yakaandika na aFaliseo, mwe yaufi, kuno mululila muli yemba nu mbali ukusita untu wa kufyusiwa, na pano wafyusiwa, mulunchita awa umwana wa Jenama amaila yaili nkani ukuluta mwemwe, mwe yakola.

16 Akalanda kino yankolela apofu, yano mukuluti: untu ndi walapila uku ng'anda-nkulu-iyi-Leza, chisi chimwi; lelo untu wino walapa uku zaabu iya ng'anda-nkulu-iyi-Leza, wataunyepa.

17 Mwe mwazowa nga mwapofula, kuno ichikulu ichilikwi, iyiyi zaabu nanti iyiyi ng'anda-nkulu-iyi-Leza, yino iluswefya izaabu?

18 Kaili untu ndi walapila uku altale chisi chimwi, lelo untu wino walapila uku wila uno uli penepo, wataunyepa.

19 Yapofu mwe, kuno ichikulu ichilikwi, uwila wuwu nanti altale, yino iluswefya uwila?

20 Ichino wino walapa uku altale, watalapa kuli yeneyo nu ku vintu vyonsi vino vili penepo.

21 Na wino walapa uku ng'anda-nkulu-iyi-Leza, watalapa kuli yeneyo na kuli wino atenzi-mo.

© 1988 United Bible Societies.

22 Na wino walapila ukwiyulu, watalapa uku chisumbi-cha-ukulu chi Leza, nakuli wino awikalile.

23 “Akalanda kino yakaandika na aFaliseo, mwe yaufi, kuno mulufima isempu li kumi lyi nachitumbi ni binzali ni nkwila; lelo mwasya ivintu vikulu ivya Ntambi, ndi vino ichumi, inkumbu nu zumilo. Chimuile ukuchita viyo na manina yaya mutachiyata.

24 Yakakolela yapofu, yano muluyunga kumpe nu kumila ntwanga-mwendo.

25 “Akalanda kino yakaandika na aFaliseo, mwe yaufi, kuno mulufula ulwako ni mbale ukunzi, nu nkasi mwazyula nu kupoka-ivya-antu nu kwinanguka.

26 We mFaliseo mpofu, tangula fula ulwako unkasi, kuti nukunzi na ko kwene kuswepe.

27 “Akalanda kino yakaandika na aFaliseo, mwe yaufi, kuno mukoline na malindi yano yapaka iswakala, yano ukunzi yaluloleka yazipa, fwandi, unkasi yazyula amafupa ya yafwi ni viole vyonsi.

28 Ivino nemwe, ukunzi mululoleka na antu vino muli ningo, fwandi unkasi mwazyula ufi nu kusuli Ntambi.

29 “Akalanda kino yakaandika na aFaliseo, mwe yaufi, kuno mulukula amalindi ya malau, nu kuyemvya malindi ya achumi.

30 Nukuti “Sweswe ndi twaliko um-manda iya tata yitu, tutali tuminkane nayo uku wazi wa malau.’

31 “Alavi muluumanyisya mwe yakola, vino mwemwe yana yi yano yumozila malau.

32 Yanyini lelo ichilingilo chi ya so yino!

33 Mwe nzoka, yana ya vizoka, mulwituka uli uputuzi wa Jenama?

34 Ichino viyo, lolini, namutumila malau na ya mano na yakaandika; yamwi pali yeneyo mwemwe muluyumola nu kuyakonkomela apa nsalaba, na yamwi muluyuma un-ng'anda zino izyi Leza nu kuyawinga chila nzi.

35 Ichino viyo wize kuli mwemwe uwazi wonsi uno witika pansi uwa antu ya chumi, ukufuma uwazi wi Abeli wilye uwali wa chumi, fika nu wazi wi Zakalia umwana wi Balakya, wino mumozile apakasi u ng'anda-nkulu-iyi-Leza ni altale.

36 Mwenemo ndumunena: ivintu vi vyonsi vilwiza pa mpanda uo.

37 “We Yelusalemu, Yelusalemu, ukulumola malau nu kuyatama na mafinga, yano yatumile kuli wewe, amaila yanga nasita ukuyakonganika ponga ana yako, ndi vino inkoko ikulufukatila ponga ana yakwe um-mapa yakwe. Lelo mutakasime.

38 Lolini, ing'anda yino yasyala ichipompa.

© 1988 United Bible Societies.

39 Kuno ndumunena: mutalundola nanti uche ukufuma kasalaka, fika na lino
mululanda, muti: ‘Wapepelelwa wino alwiza ukwizina lya Mwene!” ’

Mateo 24

1 Nga Yesu afuma un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza, a pita. Alondezi yakwe yaya
kunali, kuti yannange mikulo ya ng'anda-nkulu-iyi-Leza.

2 Nawe wayanena, wati: “Mululola evi vyonsi? Mwenemo ndumunena: kutalu
syala pa ifinga lino liluwa apa linina, lelo yonsi yalupomololwa.”

3 Nga pano walile atikala pa mwamba wa Mizeituni, alondezi yakwe yaya kunali
ukumbali, yati: “Tunene ivintu viyo viluwa li na kuluwa uli apa kwiza kwako, na
pa kusila kwansi?”

4 Yesu wayanena, wati: “Lolini, untu umwi atamuzosya.

5 Kuno ainji yalwiza ukwizina lyane, angi yaluti: ‘Nene ndi Klisto.’ Nayo
yaluzosya ainji.

6 Nemwe mulupulika isumo, ni mpwepwe zya nkondo; mulole mutachopa, kuno
chilungime vilwiza, lelo ukusila kwansi kuchili.

7 Kuno antu yalukatuka ukulwa na antu yanina, nu wene ukulwa nu wene unina;
kuluwa inzala ni vitentema vya nsi mûntu mûntu.

8 Viyo vyonsi ali ntangulo ya machulo.

9 Apa manda yao yalumufima ukuti mulole amachulo nayo yalumumola, nemwe
mulutuwiwa na antu yonsi ukwizina lyane.

10 Apano ainji yaluchituwa nu kusongelelana nu kutuwana.

11 Na malau tupu aya ufi yaluloleka nu kuzosya ainji.

12 Nu ku nnandu wa kutanduka kwa nno, ulukundo lwa inji lulusila.

13 Lelo wino alutekana kufika ni chisila, uwino alufyuka.

14 Kaili izwi-zipe lya wene lilusundwa unsi yonsi, ukuwa usyuta uku yantu yonsi.
Apano kusila kwansi kulwiza.

15 “Ichino pano mwacha mwalola uipe wa wononi uo wimilile apakasi apaswepe
uno kalauzya Danieli watasile— kasoma amanye —

16 apano yano yali umu Yudea, yitukile um-myamba.

17 Na wino ali apidali, atika ukutola ivintu vino vili un-ng'anda umwakwe.

18 Nanti wino ali uku vyalo, atawela uku chisila ukutola umwenda wakwe.

19 Akalanda kao yano yali ni zyanda, na yano yalonsya amanda yao.

20 Pepini kuti ukwituka kwino kutacha kuwe uku nzusi, nanti uwanda wa Sabato,

© 1988 United Bible Societies.

21 Kuno amanda yao amachulo yaluvulisya nkani, yano yatachili yaloleke fuma ukulengwa kwansi, fika na li, nga yataluwako kaili.

22 Na amanda yao ngi yatali yaputukiziwe, atali afyuke untu nanti umwi; lelo ku nnandu wi yano yasololwa, yaluputukiziwa.

23 Apa makati yao. ngu ntu wamunena, wati: Lolini Klisto alipa, nanti: ‘Ali kuo,’ mutachizumila.

24 Kuno yalukatuka yaklisto-ya-ufi na malau yaufi, nayo yaluchita ivilangizyo ivikulu ni vintu vya kuzunguka, ukuti yamulovye na asolole kwene ndi chawela.

25 Lolini, ntimusokezya inkolelo.

26 Ichino ngi yamunena, yati: ‘Lolini, ali uku lusanga,’ mutachiya; nanti yati: ‘Ali un-ng'anda unkasi,’ mutachizumila.

27 Kuno ndi vino ulukozyo lukufuma uku kafuma ndaka, lululeka nu ku kawa ndaka, ivino kuluwa ukwiza kwa Mwana-ntu.

28 Ichino ponsi pano pali ichala, apano amakozi yalukongana.

29 “Lelo liyo kwene ichisila cha machulo ya manda yao, ilanzi lilufitokela, nu mwezi utaluwala ni ntanda zya mwiyulu zilupona, na maka ya mwiyulu yalutelengana

30 Apano chilulolеka chilangizyo cha Mwana-ntu um-mwiyulu, apano antu yonsi aya kuno ukunzi yalulosyanga, nayo yalulola uMwana-ntu alwiza na mapufi ya mwiyulu, ponga na maka nkani nukulu tupu.

31 Nawe alutuma yamalaika yakwe ponga nu nnilo unkulu wipenga, nayo yalukonganya yano wasolola ukufuma isansa zini, ukufuma uku lusansa lu lwa mwiyulu, nu kufika ku lusansa lu.

32 “Ichino sambililini unnumbe wa nsamvu: itayi lyakwe ngi lyalemba nu kufumya amafwa, mumanye vino chisiku chapalamila.

33 Nemwe iviyo kwene, pano mwalola viyo vyonsi, mumanye vino indi apipi, um-milyango.

34 uMwenemo ndumunena: umpanda u utalusila, angi vyonsi vi vichili viloleke.

35 Iyulu ninsi vilusila, lelo amazwi yane yatalusila nanti uche.

36 “Lelo ukumanya icha pa wanda ulye, ninsaa lino alwiza, kusi wino amanyile, nanti ayamalaika ya mwiyulu, nanti Mwana, lelo Tata wenga mpela.

37 Kuno ndivino chali apa manda yi Noa, ivino chiluwa apa kwiza kwa Mwana-ntu.

© 1988 United Bible Societies.

38 Kuno ndi vino chali um-manda yano yakolelile nnamba, antu vino yalyanga
nu kunwa, yapindulanga nu kupindukwa, ukufika wanda wuwu, wuno Noa
wingilu um-safina.

39 Yatamanya chimwi kufika na lino nnamba wiza, wayasenda yonsi, ivino
chiluwa apa kwiza kwa Mwana-ntu.

40 Lili kwene antu yaili yaluwa uku chalo, wenga asendwa, wenga asyala.

41 Anachi yaili yaluwa yalusya, wenga asendwa, wenga asyala.

42 Ichino mutachilala, kuno mutamanyile uwanda chi uno alwiza uMwene wino.

43 “Lelo mumanye izwi li: unkola ng'anda ngi amanyile lino umwivi wanja, atangi
alale, atangi asye ing'anda yakwe ipomolwe.

44 Ichino viyo nemwe kwene uteyanyini, kuno lino mutamanyile ilino Mwana-ntu
alwiza.

45 “Ali uwini lelo umomvi wa kutailwa uwa mano, wino umwene wakwe wamwika
un-ng'anda yakwe, angi alupa ivyulya lino vyasitwa?

46 Inkata yakwe umomvi wiyo wino umwene wakwe wiza wazana aluchita viyo.

47 uMwenemo ndumunena: alumwika kulolelela vintu vyakwe vyonsi.

48 Lelo umomvi wiwi unjipe, ngi um-mwenzo wakwe wati: ‘Mwene wane
wazimba,’

49 watampa ukuma aomvi nachakwe, nu kulya nu kunwa ponga nakolesi,

50 umwene wakwe umomvi wiyo alwiza uwanda uno atalwelengula, ni nsaa ino
atamanyile.

51 Alumkoma nu kumwikila malipizi apali ponga na yaufi. Ukuno kuluwa ukulila
nu kuchecheta mino.

Mateo 25

1 “Apano uwene-wa-mwiyulu ulukolana na asungu ikumi, yano yatozile yatala
yao, yafuma ukukomenganya siwinga.

2 Yasano pali yao yali iviwele-wele, na yasano aya mano.

3 Iviwele-wele viyo vyasenzile yatala yao nanti kusenda mafuta.

4 Lelo yaya aya mano yasenzile amafuta um-misazi yao ponga na yatala yao.

5 Na pano siwinga wazimba, yonsi yampunila, yalala utulo.

6 Lelo usiku apakasi kwawa ichongo: ‘Siwinga wiza; fumini mukankomenganye!’

7 Liyo kwene yankatuka asungu yaya yonsi, yachita ningo itala zyao.

© 1988 United Bible Societies.

8 Iviwele-wele vivi vyanena aya mano. vyati: ‘Tupini amafuta yino mache, kuno
itala zitu ziluzima.

9 Lelo yao aya mano yayanena, yati: ‘Awe, yachepa kuli sweswe nemwe;
yangini kuli yakakazya, mukakale.’

10 Nga pano yao yapitanga ukuyukala, siwinga wiza, nayo yano yalipo
yamwingila ponga nawe un-ntiyo, yayala nu nnyango.

11 Apano asungu anina yiza, yati: ‘Mwene, mwene! Tuyulile!’

12 Lelo wayanena, wati: ‘Mwenemo ndumunena: ntamumanyile mwemwe.’

13 Ichino mutachilala, kuno mutamanyile ili nanti wanda.

14 “Chili wa nnumbe wa ntu wino alusita aye ku masi, wisile aomvi yakwe, asêka
uku yakola ivyuma vyakwe.

15 Apa wenga italanta zisano na wenga italanta ziili, na wenga italanta yonga,
chila ntu uku maka yakwe; wampita.

16 Liyo kwene wino wasêkilwe talanta zisano, wampita, waya wazichuchusya,
wongelezya izinina zisano.

17 Viyo kwene nu wi ziili; nawe kwene wongelezya ziili.

18 Lelo wiwi wino wasêkilwe yonga, wayile afukola apansi, afisa italanta ya
mwene wakwe.

19 Pano amanda yavula, awiza umwene wa aomvi yao, asolozya ponga nayo.

20 Awiza wiwi wino wasêkilwe talanta zisano, waleta ni talanta zinina zisano,
wati: ‘Mwene, wasêkile kuli nene talanta zisano, lola, talanta zinina zisano zino
navyazya.’

21 uMwene wakwe wannena, wati: ‘Wachita ningo, umomvi nzipe nu wa
kutailwa. Wali wa kutailwa ku vintu viche; nankuwika apa vivuzu; wingila un-
kuchimba kwa mwene wako.’

22 Awiza na wiwi wino wasêkilwe talanta ziili, wati: ‘Mwene, wasêkile kuli nene
talanta ziili, lola, talanta zinina ziili zino navyazya.’

23 uMwene wakwe wannena, wati: ‘Wachita ningo, umomvi nzipe nu wa
kutailwa; wali wa kutailwa ku vintu viche, nankuwika apa vivuzu; wingila un-
kuchimba kwa mwene wako.’

24 Awiza na wiwi wino wasêkilwe italanta yonga, wavwanga, wati: ‘Mwene,
namanyile vino wewe ntu wino watala, ukukumbula pano utapezile,
ukukonganika pano utasambazizye.

25 Ichino nofile, naya naifisa italanta yako apansi; tola ili yako.’

© 1988 United Bible Societies.

26 “Lelo mwene wakwe wannena, wati: ‘We momvi unjipe nga wenkosu;
wamanyile vino nkukumbula pano ntapezile, ndukonganika pano
ntasambazizye.

27 Chazifile vino wali upe yano yaluchuchusya, na pano niza nali njizana iya
kwane na yino yongeleziwa,

28 Ichino mpokini talanta iyo, mpini wino ali nazyo italanta ikumi.

29 Kuno wensi wino ali na chimwi, alupiwa nu kongeleziwa tupu; lelo wino
atakwite chimwi, na chino ali nacho kwene alupokwa.

30 Nu momvi wiyo atazifile, msumbini ukutali ukunzi uku chanda; ukuno
akalililange nu kuchecheta mino.’

31 “Pano wacha wiza Mwana-ntu um-ukulu wakwe, na yamalaika yonsi ponga
nawe, apano alwikala apa chisumbicha-ukulu wakwe.

32 Na antu yonsi yalukongana panali, nawe aluyapalula, ndi vino unchemi
akulupalula infwele ni mpwata.

33 Aluwika infwele ikasa lyakwe ilya kwilunji, ni mpwata ikasa ilya kuli kamani.

34 Apano uMwene alunena yalye yano yali ukwikasa lyakwe ilya kwilunji: ‘Nguni,
yano mwapepelelwa na Tata, pyanini uwene uno mwawikilwe kali ukufuma
ukulengwa kwansi.

35 Kuno nali ni nzala, mwampa ichakulya; nali nu nsala, mwanwesya; nali
mweni, mwambulila.

36 Nali tupu, mwanzwika; nali unwale, mwiza mwansungula; nali uku nyololo,
mwiza mundola.’

37 Apano aya chumi yalunnena, yati: ‘Mwene, ili lino twakuwine uli ni nzala,
twakupa ichakulya; nanti uli nu nsala, twakupa ichakunwa?

38 Na kaili, ili lino twakuwine we mweni, twakuulila nanti uli tupu, twakuzwika?

39 Na kaili ili lino twakuwine we nwale nanti uku nyololo, twiza twakulola?’

40 Nu Mwene aluyanena, ati; ‘Mwenemo ndumunena Vino mwachitile umwi pali
yao achane anono, mwanchitile nene.’

41 Apano alunena na yalye yano yali ukwikasa lyakwe ilya kuli kamani, ati: ‘Tinini
panondi, yano mwatipwilwa, yangini um-moto wa manda ti, uno wawikilwa
Chiwa na yamalaika yakwe.

42 Kuno nali ni nzala, mutampa ichakulya, nali nu nsala, mutampa ichakungwa.

43 Nali mweni, mutambulila, nali tupu, mutanzwika, nali unwale nu ku nyololo,
mutize mundole.’

© 1988 United Bible Societies.

44 Apano nayo kwene yalulanda, yati: ‘Mwene, ili lino twakuwine wewe uli ni
nzala nanti uli nu nsala, nanti we mweni, nanti uli tupu, nanti we mwale, nanti
uku nyololo, tutize tukulole?’

45 Nawe aluyanena, ati: ‘Umwenemo ndumunena: vino mutachitile wenga pali
yao anono, mutanchitile nene.’

46 Na yao yalupita ukuyu wingila um-machulo ya manda ti lelo aya chumi yaluya
um-upuma wa manda ti.”

Mateo 26

1 Nga chali pano Yesu wamalila amazwi yao yonsi, wanenile alondezi yakwe,
wati

2 “Mumanyile vino ichisila cha manda yaili iluwa iPasaka, nu Mwana-ntu
alufimwa aumolwe.”

3 Lili kwene aikolo iyakapela na yikolo ya antu yakongana umunsolo wi Kapela
nkulu, izina lyakwe i Kayafa.

4 Yamba ichaponga ukuti yanneme Yesu uku uchenjezu nu kumumola.

5 Lelo yatile: “Chitawa uwanda ukulu, kutache kuwe impanzyela unjantu.”

6 Nga Yesu lino wali uku Betania un-ng'anda yi Simoni uwa ntana,

7 awiza umwanachi umwi ali nu nsazi wa mafuta aya mpia tupu, ampalamila
awitulwila apa ntwe wakwe, pano ali apa chakulya.

8 Alondezi yakwe pano yalola, yakalipa, yati: “Ichili chani uononi u?

9 Kuno amafuta ya, yali yakaliwe uku mpia tupu, yapiwe apina.”

10 Yesu pano wamanya, wayanena, wati: “Nga vino muluchuzya umwanchi
wiyo?

11 Kuno watanchitila chino chazipa kuli nene; kuno manda yonsi muli napina,
lelo musi nene manda yonsi.

12 Kuno uku kungitila amafuta yao uku mwili wane, achisile viyo uku kunteya
uku kuzyikwa kwane.

13 Umwenemo ndumunena: ponsi pano palusundwa izwi-zipe li un-nsi yonsi,
ichintu chi chino wachita wi, chilulandwa kaili uku mwiusya.”

14 Liyo kwene wenga pali yaya ikumi na yaili izina lyakwe i Yuda Iskaliote, wayile
uku yikolo iyakapela,

15 wati: “Mungampa chani ngi namfima kuno muli?” Nga yampangila mpia
amakumi yatatu.

16 Fuma liyo kwene wasyala alusita uwasa wakuti angamfima.

© 1988 United Bible Societies.

United Bible Societies

17 Nu wanda wa ntangulo uwa mikate isi ni nsasyo, alondezi yakwe yaya kuli
Yesu, yannena, yati: “Ukwi kuno ukasime tukakuteye ulye iPasaka?”

18 Nawe wati: “Yangini uku nzi uku ntu umwi, mukannene, muti: ‘Kasambilizya
aluti: Amanda yane yapalamila; nandyile ukwako iPasaka ponga na alondezi
yane.”’

19 Alondezi yachita vino Yesu ayanenile, yateya iPasaka.

20 Nga pano yawa manguzi awikala pa chakulya ponga na yaya ikumi na yaili.

21 Nayo pano yalulya, wavwanga, wati: “Umwenemo ndumunena: wenga pali
mwemwe wanfima.”

22 Nga yalola ichikonko nkani, yatampa ukuntondosya wenga wenga; “Inene
mwene?”

23 Wayanena, wati: “Wino wasonda ponga nene un-nweso, uwino wanfima.

24 Umwana-ntu wapita ndi vino waandikilwe, lelo akalanda kakwe untu wiyo
wino wanfima uMwana-ntu. Yaliwe inkata yakwe untu wiyo, ndi atali avyalwe.”

25 Yuda wiyo wino wamfima, wavwanga, wati: “Inene Labi?” Wannena, wati:
“Uwewe walanda.”

26 Nga pano yalyanga, Yesu watozile unkate, aupepelela, aukunyola, ayapa
alondezi yakwe, avwanga, ati: “Tolini mulye, alau uli mwili wane.”

27 Atola nu ntonto, asamalizya ayapa, avwanga, ati: “Nwelini mwensi muli u.

28 Kuno u uli wazi wane uwa Upangano, uno ulwitika uku yantu tupu, uku melelo
ya maifyo.

29 Lelo ndumunena, ntalunwa kaili nanti uche, fuma li kwene amanzi ya aya
nsabibu, siku uwanda wuwu uno ndunwa amapya ponga nemwe um-wene wi
Tata.”

30 Nga pano yamala ukulunda, yafuma apanzi, yaya uku mwamba wa Mizeituni.

31 Apano Yesu wayanena, wati: Mwemwe mwensi nene nanneka muchituwe
usiku wu; kuno chaandikwe: Namuma uchemi, nufyo wa nfwele wansambala.’

32 Lelo apa kututuluka kwane ndumukolelela ukuya uku Galilea.”

33 Petlo wannena, wati: “Nanti wanneka yachituwe yonsi, nemwi pole nanti
uche!”

34 Yesu wannena, wati: ‘Umweneno ndukunena wewe: usiku wu pano nkolwe
achili alamule, wannkana amaila yatatu.”

35 Petlo wannena, wati: “Nanti ukufwa, ndufwa newe, nsukukana nanti uche!’
Na alondezi yonsi yalanda viyo kwene.

© 1988 United Bible Societies.

United Bible Societies

36 Apano Yesu aya ponga nayo uku chalo chino yakuluti: ‘Getsemane,’
wayanena alondezi yakwe, wati: “Wikalini pa, inje kuku nkapepe.”

37 Wasenda Petlo na yaya yaili ana yi Zebedeo, ngi chikonko chinnema,
ayongoka.

38 Apano wayanena, wati: “Ndi ni chikonko nkani um-mwenzo wane, pipi nu
kufwa; wikalini pa, mutachilala angi mulamwike ponga nene.”

39 Aya pa nkolelo uche, apona pansi afupime, alomba, ati: “Tata, ngi chingawa,
untonto u untine; lelo asi vino nkasime nene, lelo vino ukasime wewe.”

40 Nga awiza kuli yalye alondezi, wazana iyalala, wanena Petlo, wati: Chene!
mutalamwike nanti insaa yonga ponga nene?

41 Lankini, angi mululomba, mutize mwingile um-mazosyo; umwenzo ukasime,
lelo umwili utonsile.”

42 Waya kaili ilya uwili, walomba wati: “Tata, ngi chitangi chiwele untonto u
untine ngi ntanwile, vino ukasi viombeke.”

43 Nga awiza kaili azana iyalala, kuno amanso yao iyalemeka nutulo.

44 Ayasya kaili, aya alomba ilya utatu, avwanga amazwi yaya kwene.

45 Apano awiza uku alondezi yakwe, ayanena, ati: “Ali lalini, mupuze; lolini insaa
itipalamila, nu Mwana-ntu alupiwa um-makasa ayi yamaifyo.

46 Katukini tupite; lolini, wino alunfima, watapalamila.”

47 Nga pano achili aluvwanga, lolini, Yuda, wenga pali yaya ikumi na yaili, wiza
ponga niumba ikulu yali ni mpanga ni nonga, yafuma uku yikolo iyakapela na
yikolo ya antu.

48 Na wilye wino alunfima, walile atayapa akamanyililo, ati: “Ndi wino natoswela,
uwiyo kwene wino innema yi.”

49 Liyo kwene wanja pali Yesu, wannena, wati: “Ndukulaula, Labi.”
Wanntoswela.

50 Yesu wannena, wati: “Katane, wombaa chino uwizile.” Yanja yakatusya
makasa yao, yannema Yesu.

51 Na lolini, wenga pali yano yali na Yesu akatusya ikasa, asomola impanga
yakwe, akoma umomvi wi Kapela-nkulu, wasesula ikutwi.

52 Apano Yesu wannena, wati: “Suwizya impanga un-chipata chakwe, kuno
yonsi yano yalulema impanga, yalufwila uku mpanga.

53 Palimwi uluti ntangi nnombe Tata, nawe angandetela li kwene ukuluta
maumba ikumi na yaili ai yamalaika?

54 Yakuwa uli, fwandi, aMaandiko vino ivino chilingine ukuwa?”

© 1988 United Bible Societies.

United Bible Societies

55 Iiyo kwene Yesu wanena amaumba, wati: “Chene! umufuma ni mpanga ni nonga kunti mufumile ukuyulema wino akulupoka vya antu, mwizilu ndema nene? Manda yonsi nali un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza angi ndusambilizya, lelo mutandema.

56 Lelo ichaleta ya yonsi, ukuti aMaandiko ya malau yatazimba ukuwa.” Apano alondezi yonsi yansya, yituka.

57 Yano yannemile Yesu, yantwala kwi Kayafa, Kapela-nkulu, kuno yalile iyakongana yakaandika na yikolo.

58 Na Petlo wannondile lwa patali, afika umu nsolo wi Kapela-nkulu, wingile mwenemo. Wikala ponga naomvi, kuti alole vino chikuusila.

59 Nga yikolo iyakapela na amwitengo yonsi yasita usyuta wa ufi kuli Yesu, ukuti yamumole.

60 Wutaloleka nanti vino yalolike yasyuta yaufi tupu.

61 Ichisila yaili yaloleka, yati: “Alawi wavwanzile, ukuti: “Ingapomola ng'anda-nkulu-iyi-Leza nu kuyikula uku manda yatatu.”

62 Apano Kapela-nkulu wimilila, wannena, wati: “Utaluvwanga chimwi; alaya yalukutakila chani?”

63 Lelo Yesu atuzya. Kapela-nkulu wannena, wati: “Nakulafya kuli Leza uwa upuma, utunene ndi wewe uli Klisto umwana wi Leza.”

64 Yesu wannena, wati: “Wewe walanda, Lelo ndumunena, ukufuma li kwene mulunnola uMwana-ntu atenzi ikasa ilya kwilunji ilya Maka, alwiza apa mapufi ya mwiyulu.”

65 Apano Kapela-nkulu walepola imyenda yakwe, wati: “Wavwanga unsalula kuli Leza; tulusitila yasyuta chani kaili? Lolini, mwapulika unsalula wakwe.

66 Mwalola uli nemwe?” Yalanda yati: “Chilingine aumolwe.”

67 Apano yamputila amati uku manso, yamtimbola, na yamwi yamuma makofi,

68 angi yaluti “We, Klisto, tusiwile wini wino wakuma?”

69 Na Petlo watenzi apanzi umu nsolo; unsungu wenga umomvi awiza kunali, annena, ati: “Newe kwene wali ponga na Yesu wa ku Galilea.”

70 Wakana apa manso yi yonsi, wati: “Ntamanyile chino ululanda.”

71 Nga. pano wafuma apanzi, unduselelo, umwanachi unji wanzana, wanena antu yano yali penepo wati: “Alawi wali ponga na Yesu wa ku Nazaleti.”

72 Wakana kaili nu kulapa, ati: “Ntammanyile untu wi.”

73 Kazimbo kache yano yimilile penepo yiza, yannena Petlo, yati: “Mwenemo, newe kwene wennina wao, kuno nu mvwango wako kwene ulukumanyisya.”

© 1988 United Bible Societies.

74 Apano watampa ukuitipwila nu kulapa, ati: “Ntammanyile untu wi!” Nu nkolwe walamula liyo kwene.

75 Petlo wiusya izwi lili lino Yesu walanzile, ukuti: “Pano nkolwe achili alamula, wankana amaila yatatu.” Nga afuma apanzi, alila na monsozi.

Mateo 27

1 Nga pano wawa untondo, aikolo iyakapela yonsi na yikolo ya antu yavwanga izya pali Yesu, ukuti yamumole.

2 Nga yannyepa, yankolezya yantwala kwi Pilato, wino wali unnâsi.

3 Apano Yuda, wiwi wino wanfimile, pano walola iyamputwila unnandu wa kufwa, umwenzo uwela, wayapilusizya aikolo iyakapela na yikolo vivi ivipande vya mpia amakumi yatatu,

4 walanda wati: “Nononile pano nafimile uwazi uno usi niifyo!” Lelo wene yannena, yati: “Ala! Alaya nga yitu? Yalolange yao wenkola!”

5 Wasumbile ivipande viyo ivya mpia un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza, wampita waya waikulika.

6 Aikolo iyakapela yatola ivipande viyo ivya mpia, yalanda, yati “Chitaile ukuziwika um-mbokosi ya mpia, kuno izya wazi.”

7 Yavwanga apaliponga yaviombele ukukala ichalo chi nakamata, chiwe icha kuzyika aeni.

8 Ichino ichalo chiyo ni lelo kwene chikulwitwa. “Ichalo cha wazi.”

9 Chaleka lyawa izwi lino kalauzya Yelemia wavwanzile, ukuti: “Yatozile ivipande amakumi yatatu vya mpia, umpangila wakwe wino wapangilwa, wino yamwi apa aIslaeli yanchitile umpangila.

10 Yaviombela uku kukala ichalo chi nakamata, ndi vino uMwene wantumile.”

11 Nga Yesu awimilila apa unnâsi; nga unnâsi wantondosya, wati: “Wewe uli mwene wa a Yudea?” Na Yesu wannena, wati: “Wewe walanda.”

12 Lelo pano aikolo iyakapela na akombe yansitachi, atachili avwange chimwi.

13 Apano Pilato wannena, wati: “Chene! utapulike ivintu vinga vino yakwimikila?”

14 Lelo wene atachili avwange izwi nanti lyonga; chaleka unnâsi wazunguka ndi.

15 Nga apa wanda ukulu, unnâsi wali ni ntambi ya kusapwila iumba untu wenga wino wanyepwa, wino yakunda.

16 Nga pa manda yaya kwene pali untu unyepwa, wino walumbuka. Izina lyakwe i Balaba.

© 1988 United Bible Societies.

17 Nga pano yakongana, Pilato wayanena, wati: “Mulusita msapwile wini? Wiwi Balaba nanti Yesu, wino yakuluti Klisto?”

18 Kuno wamanyile vino yantwazile uku uzuwa.

19 Nga pano walile atikala apa chisumbi-cha-kuputwilaimilandu, unchi watumile untu ukunnena ukuti: “Utize uchite chimwi uku ntu wiyo uwa chumi, kuno ilelo ninchula ivyavula uku tulo uku ntu wiyo.”

20 Nayo aikolo iyakapela na kombe yachuvyanya amaumba, kuti ayasapwile Balaba, yumole Yesu.

21 Nga unnâsi wayanena, wati: “Mulusita msapwile wini pali ya yaili?” Yalanda yati: “I Balaba!”

22 Pilato wayanena, wati: “Nga inchite uli Yesu wino yaluti iKlisto?” Yalanda yonsi, yati: “Aumolwe!”

23 Wavwanga, wati: “Kuno ichani? Uipe chi! uno wachita?” Nga yalusya nkani ukuma chongo nukuti: “Aumolwe!”

24 Nga pano Pilato walola chakoma ni mpanzyela ilulu kukula, watola amanzi, wafulala amakasa yakwe apiumba, wati: “Inene nsimo um-wazi wa ntu wi uwa chumi; umupelele mwe yakola.”

25 Antu yonsi yalanda ukuti: “Uwazi wakwe utupelele sweswe ponga na ana yitu.”

26 Apano wayasapwila Balaba, lelo wamuma Yesu ni mikowa, anfima ukuti yakamumole.

27 Apano asalifi ya unnâsi yansenda Yesu umu Pleitolio (alikuti: ng'anda yi Gavana) niumba lya asalifi yankonganila,

28 nga yanzula umwenda wakwe, yanzwika umwenda ukasuke.

29 Yaluka inkata ya myonga, yanzwika uku ntwe. Nga yampa ilonje kwikasa lyakwe ilya kwilunji, yafukama panali, yansoweka, angi yaluti: “Tulukulaula, mwene wa aYudea.”

30 Nga yanswila amati, yatola ilonje yamumauma nalyo apa ntwe.

31 Nga pano yansoweka yanzula umwenda ulye, yanzwika imyenda yakwe, yansenda ukuyumumola.

32 Nga lino yalufuma, yalola untu wa ku Kilene, izina lyakwe Simoni; nga yanfyengelezya ukuti asende unsalaba wakwe.

33 Nga pano yafika apantu pano yatangi Golgota, ulikuti: “Ipanga lya ntwe.”

34 Yampa amanzi ya mizabibu, yano yuminkine ni nyengo, kuti anwe; lelo pano wasumpula wakana ukunwa.

© 1988 United Bible Societies.

35 Nga pano yankonkomela apa nsalaba, yankanya imyenda yakwe, yachita chimala-mpaka, (ukuti liloleka lino ilau watasile, ukuti: Yankine imyenda yane apa yakola, na pa mwenda wane yachiti chimala-mpaka.)

36 Nga yikala ukunnolela pao kwene.

37 Nga yaandika amaandiko ya unnandu wakwe, yawika apiyulu apa ntwe wakwe, angi yatile: “ALAWI YESU, MWENE WA AYUDEA.”

38 Liyo kwene aivi yaili yumolwa ponga nawe, wenga ukwikasa lyakwe ilya kwilunji, na wenga ukwikasa lyakwe ilya kuli kamani.

39 Nga yano yapitanga un-nzila angi yaluntuka, angi yalupukusya imitwe yao, yaluti:

40 “Wewe wino ukupomola ng'anda-nkulu-iyi-Leza nu kuikula uku manda yatatu, uufyusye wenkola; ndiwe mwana wi Leza, wika uku nsalaba.”

41 Na yikolo iyakapela nayo kwene yansoweka, ponga na yakaandika na kombe, yati: “Wafyusizye anji, atangi aufyusya unkola.

42 Ali mwene wa Islaeli ichino lelo awike uku nsalaba, neswe twammzumila

43 Wataila Leza; ali lelo antule ndi wanzipila, kuno watangi: ‘Nene ndi Mwana wi Leza.’ ”

44 Na yaya kwene aivi yano yumolwa ponga nawe yalanda viyo kwene.

45 Nga fuma unsanya pakasi kuwa ichanda un-nsi yonsi, kufika na pano lyatemba.

46 Nga pano lyatemba, Yesu avwanga. izwi uku maka, ati: “Eloi! Eloi! Lama sabaktani?” alikuti: Leza wane! Leza wane! Nga vino wanta?

47 Na yamwi yano yali penepo, pano yapulika, yati: “Alawi alwita Elia”

48 Nga wenga liyo kwene awituka ulwilo, ayatola inkamu ayiombeka um-manzi masasalume, wayitunga ukwilonje, wannwesya.

49 Anina yati: “Leka, tulole ndi Elia alwiza antule.”

50 Nga pano Yesu wangula kaili ukwizwi nkani, umwenzo waputuka.

51 Nga lolini, umwenda wa ng'anda-nkulu-iyi-Leza yalepuka apakasi, ukufuma piyulu kufika na pansi; insi yatetema, mafinga yalepuka.

52 Amalindi yayulike, imyili tupu iya yaswepe yano yawizi, yakatuka

53 Nga yafuma um-malindi yao pa chisila cha kututuluka kwakwe, yingila umunzi nswepe, yaloleka uku antu tupu.

© 1988 United Bible Societies.

54 Nga unkulu wa asalifi na yalye yano yali ponga yalunnolelela Yesu, pano yalola ichitentema cha nsi na vino vyaombeka, yopa nkani, nga yati: “Umwenemo, wi wali umwana wi Leza.”

55 Pao kwene pali na anachi tupu yalolanga lwa patali, yao yano yalondile Yesu ukufuma uku Galilea nu kumwombela.

56 Pali yeneyo pali Malia wa ku Mandala, nu Malia nyina wi Yakobo na Yosefu na nyina wa yana yi Zebedeo.

57 Na pano yawa amanguzi, awiza untu unsavi uwa ku Alimateo, izina lyakwe i Yosefu, nawe kwene wali unnondezi wi Yesu.

58 Untu wiyo wayile kuli Pilato, alomba ichala chi Yesu. Apano Pilato walanda apiwe.

59 Yosefu watola ichala, wachifunda um-mwenda untiswe.

60 Wazyika umwilindi lyakwe ipya, lino wimvile uku mwamba, akunkulusizya ifinga ikulu apa nnyango wi lindi, nga ampita.

61 Pao kwene yalipo Malia wa ku Mandala nu Malia wiwi uwa uwili, yatenzi apipi nilindi.

62 Nu wanda wa uwili uli wanda uno walondelile wanda wa kuteya, aikolo iyakapela na aFaliseo yakonganila Pilato.

63 Yalanda, yati; “Mwene, twizukila vino wiwi unchenjezu watakanga pano achili umpuma, ati: ‘Ichisila cha manda yatatu ndututuluka.’

64 Ichino utume ilindi lilolelwe ningo kufika amanda yatatu, alondezi yakwe yatize yamwiye, nu kunena antu, yati: ‘Watatutuluka uku yafwi.’ Nu ufi wa chisila ululuta ufi wa ntangulo.”

65 Pilato wayanena, wati: “Mulina asalifi, yangini mukalolele ningo vino mumanyile.”

66 Nga yaya ukuyulolelela ningo ilindi, uku kutela akamanyililo api finga liyo, ponga na asalifi yano yalulolela.

Mateo 28

1 Nga pano Sabato yasila, kulucha uwanda wa ntangulo, Malia wa ku Mandala na Malia wiwi uwa uwili, yaile ukuyulola ilindi.

2 Nga lolini, kuwa ichitetema ichikulu apansi, kuno malaika wa Mwene wikile ukufuma ukwiyulu, wiza wakunkulusya ifinga lili, walikalila.

3 Nu usyu wakwe wakozile ulukozya, ni myenda yakwe imitiswe wa theluji.

4 Nga uku ngofi yano yannolelelanga, yatetema, yawa kanti iyafwa.

© 1988 United Bible Societies.

United Bible Societies

5 Lelo malaika wanena anachi yalye, wati: “Mwe mutachopa; kuno manyile vino
mulusita Yesu wino wumozilwe.

6 Asipo pa, kuno watatutuluka ndi vino watasile; nguni mulole pano wawizi.

7 Nemwe yangini zuwa, mukanene alondezi yakwe, vino watatutuluka uku
yafwi. Lolini, wamukolelela ukuya uku Galilea, ukuno mulunnola; lolini,
intimunena.”

8 Nga yafuma zuwa ukutina apilindi ukungofi nu kuchimba, yituka ulwilo
ukuyunena alondezi yakwe amazwi.

9 Nga lolini, Yesu akomengana nayo, avwanga ati: “Ndumulaula.” Nga
yapalamila, yannema amulu yanfukamila.

10 Apano Yesu ayanena, ati: “Mutachopa; yangini mukanene achane yaye uku
Galilea, ukuno yalundola.”

11 Nayo yao pano yapitanga, lolini, yamwi apa asalifi yingile umunzi, yalandile
aikolo iyakapela amazwi ya vintu vyonsi vino iviombeka.

12 Nga yakongana ponga na kombe, yavwanga uku nnandu wa kuti yape asalifi
impia tupu.

13 Yati: “Mulande vino alondezi yakwe yizile usiku, yamwiya, pano tulile utulala.

14 Nizwi li ndi lyamanyika uku unnâsi, sweswe tuluvwanga nawe, nemwe
musuwa nizwi.”

15 Nga yatola impia ziyo, yachita ndi vino yanenilwe. Nizwi liyo lyamanyika uku
a Yudea fika nilelo li.

16 Nga yaya alondezi ikumi na wenga yaya uku Galilea uku mwamba uno Yesu
wayanenile.

17 Nayo pano yannola, yamfukamila. Lelo pali yeneyo yamwi yasisita.

18 Nga Yesu awiza kuno yali, avwanga nayo, ayanena ati: “Napiwa amaka yonsi
umwiyulu na pansi.

19 Ichino yangini mukachite antu yonsi ukuwa alondezi yane, muyabatizye
ukwizina li Tata ni lya Mwana ni lya Mwenzo Nswefu.

20 Nu kuyasambilizya ukulondela vyonsi vino namunena mwemwe. Nga lolini,
inene indi ponga nemwe manda yonsi kufika nu kusila kwansi.”

© 1988 United Bible Societies.

Malko

Malko 1

1 Intangulo yi izwi-zipe li Yesu Klisto, Mwana wi Leza.

2 Vino chaandikwe muli ilau Isaya: “Lolini, natuma untu wane inkolelo yako,
akukuteyanyizizya inzila yako.

3 Izwi lyi umwi lilulaizya un-nyika: Teyanyangini inzila ya Mwene. Ololini muno
alupita.”

4 Yoane wizile wabatizyanga un-nyika nu kusunda lubatizyo lwa ufyusi wa
kwelela amaifyo.

5 Nga yonsi a m-nsi ya aYudea na ya m-Yelusalemu yonsi yayile kunali,
ayabatizya un-nuzi lwa Yodani, pano yavipela amaifyo yao.

6 Na Yoane wazwite mavumbu ya mtwanga-mwendo nu nkowa wa nkwela um-
nsana, walyanga makanta nu wuchi wa nchundu.

7 Wasunzile, ukuti: “Wamwiza uku chisila chane, wino ali na maka ukuluta nene,
wino nemwi ntalingine nu kwinama ntolompole imikowa ya nfwato zyakwe.

8 Nemwi namubatizizya um-manzi, lelo wene alumubatizya nu Mwenzo
Nswefu.”

9 Nga chali um-manda yalye, Yesu wizile ukufuma uku Nazaleti ya m-Galilea,
abatiziwa na Yoane um-Yodani.

10 Nga liyo kwene, lino alufuma um-manzi, alola iyulu lyalepuka, nu Mwenzo
alumwikila panali wa nkunda.

11 Nizwi lifuma umwiyulu, liti: “Wewe mwanane nkundikwa, nduchimba newe.”

12 Liyo kwene Mwenzo wantisya waya uku nyika.

13 Nga wawa kuwo un-nyika amanda amakumi yani, angalweziwa na Syetani,
nawe wali ponga ni nyama zya nchundu. Na yamalaika yamwazwilizyanga.

14 Nga lino Yoane wayalilwe uku nyololo, Yesu waile uku Galilea angalusunda
izwi-zipe ili Leza,

15 ati: “Amanda iyafika nu wene-wi-Leza iupalamila; vipelini nu kuzumila izwi-
zipe.”

16 Nga pano wapitanga umbali yi yemba wa Galilea, walola Simoni na Andelea
unnina wi Simoni, yalusumba masumbo muli yemba, kuno yeelanga.

17 Nga Yesu ayanena, ati: “Nguni mundondele, nene ndumuchita yakela ya
yantu.”

18 Liyo kwene yasya masumbo yao, yannondela.

© 1988 United Bible Societies.

United Bible Societies

19 Waile inkolelo wuche, alola Yakobo umwana wi Zebedeo na Yoane unnina,
nayo kwene yali um-wato angi yalulimba amasumbo yao.

20 Liyo kwene wayita; yasya isi wao Zebedeo um-wato ponga na aluomba
kunali, yapita ukunnondela.

21 Yalondela inzila yafika uku Kapenaumu; na liyo kwene uwanda wa Sabato,
aingila un-ng'anda yi Leza, asambilizya.

22 Yazunguka leka uku masambilizyo yakwe, kuno wayasambilizyanga kanti
untu wa maka, asi wi yakaandika.

23 Liyo kwene pali untu wa mwenzo wa chiwa un-ng'anda yi Leza, wavwanga
ukwizwi ikulu,

24 wati: “Yesu wa ku Nazaleti, tuli na chani newe? Chene! uwizile ukwizu
tonona? Nkumanyile wewe wini: Wenswefu wi Leza.”

25 Yesu wamkalipila, wati: “Tuzya, fuma muliwi!”

26 Umwenzo wa chiwa wanfulukusya kanti uwa chifumfumi, walila ukwizwi ikulu
nu kufuma.

27 Yazungwike yonsi nu kutondosyana, ukuti: “Ichani chi? Amasambilizyo
mapya kuno uku maka! Aluchenzela imyenzo ya chiwa, nayo impulika.”

28 Liyo kwene vino aluwomba na mazwi yakwe, yamanyika konsi nu mbali mbali
ya Galilea.

29 Liyo kwene yafumile un-ng'anda yi Leza, ingila un-ng'anda yi Simoni na
Andelea, ponga na Yakobo na Yoane.

30 Na nyina-vyala wi Simoni wali apa chitala unwale inzusi, yannena amazwi
yakwe.

31 Awiza annema ikasa, ankatusya; ni nzusi insila, anjaombela.

32 Amanguzi pano ilanzi lyasyutukila, yannetile yonsi yano yali alwale na ya
myenzo ya chiwa.

33 Na ya umunzi yonsi yakonganile apa nnyango.

34 Apozya inji yano yali ni ndwala zya misangano, wafumya iviwa tupu, atachili
aleke vivwange, kuno vyammanyile.

35 Untondo-ntondo lino uchili usiku, afuma ukuya kuno kusi antu, ukuyupepa.

36 Simoni nanina yannondela.

37 Pano yannola, yannena yati: “Antu yonsi yalukusita.”

38 Wayanena, wati: “Tuyini nu kunji, imizi ya pipi, kuti nkasunde na ko kwene;
kuno navyo kwene navizile.”

© 1988 United Bible Societies.

United Bible Societies

39 Ayasunda izwi-zipe un-ng'anda zyao izi Leza, izya m-Galilea monsi, nu kufumya imyenzo ya chiwa.

40 Awiza kunali untu wa ntana, afukama nu kupapata, ati: “Ndukasime, unganswefya.”

41 Nga annolela inkumbu, akatusya ikasa lyakwe, amwemya, annena, ati: “Nkasi, uswepe.”

42 Liyo kwene intana yansila, waswepa.

43 Amsokezya uku maka, amwinga liyo kwene.

44 Annena, ati: “Ulole utanena untu izwi limwi. Lelo yanga ukawulangizye kuli kapela, ukafime vino wamunenile Mose uku kuswepa kwako, chiwe usyuta uku yakola.”

45 Lelo wafuma nu kulanda amazwi tupu, apalinji Yesu atachili awingile kaili umunzi apatiswe. Lelo wali ukunzi kuno kusi antu. Na antu yaya kunali ukufuma konsi konsi.

Malko 2

1 Walangi amanda yamwi yasila awela un-Kapenaumu; nga chimanyika vino alu un-ng'anda.

2 Nga yakongana antu tupu, nu mweko wuwula na pa nnyango kwene, nga asunda amazwi yakwe.

3 Nga yiza antu yannetela untu wino wikala itenda, asenzilwe na antu yani.

4 Nga lino yapotwa uku mpalamila uku winji wa antu, yalimbulwile idali, yatulula pano ali, nga pano yatulula, isya ichitala chino walalile untu witenda.

5 Nga Yesu lino walola utailo wao, wanena unwale witenda, wati: “Mwanane, welelwa amaifyo yako.”

6 Lelo yakaandika yamwi atenzi-po, nga yelengula um-myenzo yao, yati:

7 “Uku chani untu wi aluvwanga imisuli mitupu vi kuli Leza; alusula. Uwini angelela amaifyo asi Leza wenga?”

8 Liyo kwene Yesu amanya um-mwenzo wakwe vino yalwelengula vi um-myenzo yao, wayanena, wati: “Ivino mulwelengula vi um-myenzo yino?

9 Chene! ichangupazu chilikwi, kunena uwitenda: Maifyo yako yalelwa; nanti ukuti: Katuka, wutwike ichitala chako, upite?

10 Lelo mumanye vino Mwana-ntu ali na maka kuno ukunzi ayakwelela amaifyo, pao alunena uwitenda:

11 Ndukunena, katuka, usende ichitala chako, upite uku ng'anda ukwako.”

© 1988 United Bible Societies.

12 Liyo kwene wankatuka, wambutwika ichitala chakwe, wampita apa manso yao yonsi; yazunguka yonsi, yatensya Leza, yati: “Alavi tutachili tulole nanti uche!”

13 Kaili afuma apita umbali yi yemba, ngiumba lyonsi likongana kunali, ayasambilizya.

14 Nga pano wapita, alola Levi umwana wi Alifeo, atenzi apa folozani, wannena, wati: “Ndondela.” Nawe wankatuka nu kunnondela.

15 Nga pano watenzi apa chulya un-ng'anda mwakwe, yakalifya yikodi na yamaifyo yatenzi apali ponga na Yesu na alondezi yakwe. Kuno yala yinji angi yannondile.

16 Lino yakaandika ya aFaliseo yannola alulya ponga na yakalifya yikodi na yamaifyo, yanenile alondezi yakwe, yati: “Nga vino alulya ponga na yakalifya yikodi na yamaifyo?”

17 Nawe Yesu wapulika, ayanena, ati: “Apuma yatangi yasite sing'anga, nkambi alwale. Ntizilu ita ayachumi, lelo ayamaifyo.”

18 Nayo alondezi yi Yoane na aFaliseo yauzilizya vyakulya, nga yizile yannena, yati: “Uku chani alondezi yi Yoane na alondezi ya aFaliseo yauzilizya vyakulya, lelo alondezi yako pole?”

19 Nawe Yesu wayanenile, wati: “Chene! Asindikile yangauzilizya na siwinga ali ponga nayo? Pano siwinga ali ponga nayo, yatangi yauzilizye.

20 Lelo amanda yalwiza yano siwinga wacha wawa asipo, apano yaluzilizya wanda uo.

21 Kusi untu akutela ichilaka cha mwenda umpya uku mwenda wa kali, ngalusuma; chichi chipya chino chatelwa chikulonona umwenda wa kali na pano palepuka pakulukula.

22 Na kusi untu akutela amanzi ya nzabibu un-nyingu ya kali; ndi watela amanzi mapya, zingalepuka inyingu ziyo, amanzi itike, nyingu zyononeke. Lelo angateka amanzi mapya ku nyingu impya.”

23 Nga pano wapitanga um-vyalo uwanda wa Sabato, alondezi yakwe pano yalupita un-nzila, yakuntola imitwe ya ngano.

24 aFaliseo yannena, yati: “Lola vino yachita lino litaile kuchita uwanda-wi-Leza?”

25 Nawe wayanena, wati: “Mutachili musome ponsi vino Davidi wachisile, pano wachuzile nu kulola inzala, unkola na achakwe?

26 Vino wingile un-ng'anda yi Leza, um-manda ya kali yi Kapela-nkulu Abyatali, wailya imikate ya Ulangizyo, yino chisi ningo unkola ukuilya, lelo kuli yakapela sile, wapa na achakwe?”

© 1988 United Bible Societies.

27 Nawe wayanena, wati: “Wanda wa Sabato wachisilwe ku untu, asi untu wachisilwe uku wanda wa Sabato.

28 Ichino Mwana-ntu ali Mwene kwene wa wanda wa Sabato.”

Malko 3

1 Aingila kaili un-ng'anda yi Leza, na kuwo pali untu wali nikasa lyalemala.

2 Nga yannolekesya ndi akumpozya uwanda wa Sabato, kuti yakamsongelele.

3 Nga wannena untu wino walemala ikasa, wati: “Imilila pakasi.”

4 Wayatondosya, wati: “Chili ningo uwanda wa Sabato ukuchita ivizipe nanti ukuchita iviipe? Kufyusya mwenzo nanti ukuumola?” Yatuzya chele.

5 Nga wayakundwile amanso konsi kuno yali uku chilakali, alola chikonko uku wukomu wa myenzo yao, anena untu wiyo, ati: “Olola ikasa lyako!” Nawe walyolola ikasa lyakwe, lyawi puma kaili.

6 Pao kwene yantina aFaliseo nga yavwanga yamba ponga na antu yi Yelodi, ivyakuti yamumole.

7 Yesu na alondezi yakwe yaya kuli yemba. Iumba ikulu lifuma ku Galilea linnondela, niumba linina lifuma ku Yudea,

8 nuku Yelusalemu nu ku Idumea nu ku Yodani mbalama zilye nu ku mbali ya Tilo na Sidoni yaile kunali, iumba ikulu. Pano yapulika amazwi yakwe yano wachitanga.

9 Wanena alondezi yakwe ukuti uwato unono wikale apipi nawe, kuno iumba lya antu litamfyenenkezya.

10 Kuno wapozizye ainji, chaleka alwale yonsi yamfyenenkezya, kuti yannemeleme.

11 Ni myenzo ya chiwa, chila pano yannola, ipona pansi panali, ilila, iti: “Wewe uli Mwana wi Leza.”

12 Nga ayilesya nkani, kuti itammanyisya konsi.

13 Nga kwela um-mwamba, awita yano akasime unkola, yaya kunali.

14 Wawika antu ikumi na yaili, angi yali ponga nawe, nu kuyatuma ukusunda.

15 Kaili yawe na maka ya kutisya imyenzo yi chiwa.

16 Wayawika ikumi na yaili; na Simoni wampa izina li Petlo.

17 Na Yakobo, umwana wi Zebedeo, na Yoane, unnina wi Yakobo, ayapa izina lyi Boanega, alikuti: Ana ya nunkumo.

© 1988 United Bible Societies.

18 Na Andelea na Filipo, Batolomeo na Mateo na Toma na Yakobo, mwana wi
Alifeo, na Tadeo na Simoni mKananeo,

19 na Yuda Iskaliote, wino wamfimile.

20 Nga wingila un-ng'anda. Iumba lya antu likongana kaili, kufika nakola
yapotwa nu kulya ichulya; kutali fwasi.

21 Nga a luko lwakwe pano yapulika viyo, yafumile ukuyunnema. Kuno yatangi:
“Watapena.”

22 Nga yakaandika yaile ukufuma uku Yelusalemu, yalanda, yati: “Ali na
Beelzebuli, na ku wikolo wa viwa aluwinga iviwa.”

23 Nga ayita kunali, ayanena uku milumbe, ati: “Ichiwa chingawinga ichiwa
chinina wuli?

24 Nga ndu wene waipalunkanya wonga, uwene ungasyala wimilile?

25 Ndu luko lwaipalunkanya longa, uluko lu lutangi usyale lwimilile

26 Ni Syetani ndi watina onga, waupalula, kutangi kusyala chimwi kaili, lelo
chinsila.

27 Kusi untu wino angingila un-ng'anda ya ntu wa maka nu kutola ivintu vyakwe,
mpaka atangula anyepe uwa maka, apano angatola ivya ng'anda.

28 uMwenemo ndumunena: amaifyo yonsi antu yalwelelwa, ni misuli yao yino
yalusula kuli Leza.

29 Lelo untu wacha wasula Mwenzo Nswefu, atalwelelwa manda ti. Lelo aluwa
ni yifyo lya manda ti.”

30 Kuno yatile: “Ali ni chiwa.”

31 Nga nyina nanina yiza, yimilila apanzi, yatuma untu kumwita.

32 Niumba lyalile likala, lyannizizye, yanena, yati: “Lola, nyoko na nyonko yala
panzi. Yalukusita.”

33 Nawe wayanena, wati: “Mama na chane ayani?”

34 Walolekesya yano yatenzi yannizya konsi konsi, wati: “Lolini, mama na
chane.

35 Kuno untu wensi uwacha wachita vino Leza akasime, wiyo ali uwachane nu
nziche wane na mama wane.”

Malko 4

1 Nga kaili atampa kusambilizya umbali yi yemba. Yankonganila iumba ikulu
nkani. Chaleka wakwela um-wato wikala muli yemba, niumba lyonsi lyali umbali
yi yemba.

© 1988 United Bible Societies.

2 Ayasambilizya vintu tupu uku milumbe, wayanena um-masambilizyo yakwe, ati:

3 “Pulikisyini, lolini, kapela wafumile ukuyupela.

4 Nga pano wapelanga, imbezu zimwi zyaponile umbali ya nzila. Ivyuni viza vyakompa.

5 Zinina zyapona apifinga pano pasi unsili tupu; wene zyamela zuwa, kuno unsili wachepa.

6 Na pano unsanya wawala, zyapya, vino zisi ni misisi; zyanyala.

7 Zinina zyapona apa myonga; Imyonga yiyi yamela, yazifyenka, zyaula kufukula.

8 Zinina zyapona apa nsili wa ningo, zyamela nu kukula, zyafukula nu kusêka; yonga makumi yatatu, yonga makumi sita na yonga umwanda.”

9 Alanda, ati: “Ali na makutwi ya kupulikila, apulike.”

10 Nawe pano wali wenga, antu yalye yano yannizizye na yalye ikumi na yaili, yamtondosizye amazwi ya milumbe ilye.

11 Ayanena, ati: “Mwemwi mwapiwa ukumanya amelengwe ya wene-wi-Leza; lelo kuli yalye alukunzi, vyonsi viluombeka uku milumbe.

12 Ukuti: ‘ndi yalola, yalole yatamanya; na ndi yapulika, yapulike yatamanya, yatiza yavipele nu kwelelwa.’ ”

13 Wayanena, wati: “Mutamanyile unnumbe uu? Mungamanya uli imilumbe yonsi?

14 Kapela wiyo akulupela izwi.

15 Eya yano yali umbali ya nzila, pano lipezilwe izwi, nayo ngi yapulika, awiza Syetani, alitisya liyo izwi lino lipezilwe um-myenzo yao.

16 Viyo kwene nayo yano yapezilwe apa mafinga, yano ndi yapulika izwi lili, liyo kwene yalipokelela uku kuchimba.

17 Lelo unkasi unjakola yasi ni misisi, lelo yikala kazimbo kache; ndi pano malanda na machulo yaloleka ukwizwi liyo kwene, liyo kwene yampona.

18 Nayo yalye apezilwe apa myonga, antu alupulika izwi liyo.

19 Ni vya kuno ukunzi na mazosyo ya vyuma nu kulangilila umwenzo ivintu vinina, vingila vilifyenka izwi liyo, lintuza.

20 Na yano yapezilwe apa nsili uli ningo, antu yano yalupulika izwi liyo nu kulipokelela, nu kusêka ivisêke, wenga amakumi yatatu, na wenga amakumi sita, na wenga umwanda.”

© 1988 United Bible Societies.

21 Wayanena, wati: “Mwalola uli? Chene! Ikozyo yakuleta kuti yaliwike un-chiyo nanti umwizungu? Asi kuti yawika apa chilemelo chakwe?

22 Kuno kusi izwi nanti chino chafisama, lelo kuti chivumbululwe, nanti chafisama, lelo mpaka chimanyike apatiswe.

23 Untu ngali na makutwi ya kupulikila, apulike.”

24 Wayanena, wati: “Lolini, vino mulupulika. Ichilingilo chino mululingila, ali chino mululingliwa na kaili mulongeziwa.

25 Kuno wino ali ni chintu, alupiwa, na wino asina chimwi, na chilye chino ali nacho alupokwa.”

26 Walanda, wati: “Uwene-wi-Leza, unnumbe wakwe chikoline na ntu wino wanyampa imbezu apansi.

27 Awa lulala nu kukatuka, usiku nu nsanya, imbezu zyamela nu kukula, vino atamanyile.

28 Kuno insi ilukuzya inkola, itangula imezya ifwa, kaili untwe apano ni impeche zya ngano uku ntwe.

29 Na ndi zyacha, liyo kwene ayu kuyusakata, kuno imbezu zizikoma.”

30 Walanda, wati: “Tuukolanye na chani uwene-wi-Leza? nanti tuutele un-nnumbe uli?

31 Ukoline nu lupeche lwa Aladadi, luno lulupelwa pansi, nanti vino ulunono ukuluta impeche zyonsi,

32 lelo ngi lwapelwa lukukula nkani kuluta vimela vyonsi ivya n-chalo ivya visêke, ichita matai amakulu, apalinji ni vyuni vya nchundu vimwa nu kwikala un-chisau chakwe.”

33 Uku milumbe tupu ndi vi wavwangaa nayo izwi lyakwe vino yangapulika.

34 Lelo pasu nnumbe atayavwanzyanga, lelo ayalolwela alondezi yakwe unkola ivintu vyonsi uku mbali.

35 Uwanda ulye pano yawa manguzi wayanena, wati: “Tulambe umbalama.”

36 Yasya iumba, yansenda vivi kwene vinali um-wato; na mato manina yali ukuli konga nawe.

37 Ngi chipunga chikulu chikatuka, na maimbi yumu wato, watangula kuzyula manzi.

38 Nu nkola wala pi pinda lya wato, angatalala pa nsamilo. Yannansya yannena, yati: “Kasambilizya, chisi chimwi kuli wewe, vino tukufwa?”

39 Walanka, waukalipila unza, wanena yemba, wati: “Tuzya, uwikale chele!” Unza wansila, kwawa chele.

© 1988 United Bible Societies.

United Bible Societies

40 Wayanena, wati: “Ivino muli ni ngofi? Muchili muzumile nali kwene?”

41 Ingofi zyayalema nkani, yanenana, yati: “Uwini wi lelo, wino unza na yemba vilumpulika?”

Malko 5

1 Yaya umbalama yi yemba, yafika un-nsi ya aGelasi.

2 Na pano wika um-wato, liyo kwene akomengana nu ntu wino wafuma ku malindi, ali ni chiwa ichiipe.

3 Uwikalo wakwe wali ku malindi, kutali untu nanti wenga wino angannyepa, nanti ku minyololo.

4 Kuna walile wanyepwa maila tupu ku choze ni minyololo; aiputula iminyololo ni choze kwene, nga kutali untu wa maka ya kunnuta.

5 Na manda yonsi usiku nu nsanya wawanga uku malindi nu ku myamba, angalwangula nu kuichembola-chembola na mafinga.

6 Nga pano wawine Yesu ukutali, wituka ulwilo, wamfukamila.

7 Wangula ku maka, wati: “Ndi na chani newe, Yesu, Mwana wi Leza alu mwiyulu. Nakulafya kuli Leza utachi nchuzya.”

8 Kuno wannena, ukuti: “We, chiwa chiipe, fuma uku ntu wi!”

9 Wamtondosya, wati: “Izina lyako weni?” Wannena, wati: “Izina lyane ne Legio, kuno tuli tupu.”

10 Nga apapata nkani kuti atayatwala ukunzi ya nsi ilye.

11 Na palye pa mwamba pali ufyo unkulu wi yakapoli yalulya.

12 Imyenzo ya viwa yapapata, yati: “Tutwale muli yakapoli, twingile.”

13 Wavizumile. Imyenzo ya viwa yafuma, ingila muli yakapoli, Ngufyo onsi utentenkela uku lwilo ichaponga, ingila muli yemba; nayo yali elfu ziili, yanwela muli yemba.

14 Nga achemi nayo yituka, yaya yalimvya amazwi umunzi num-vyalo; antu yafuma ukuyulola ichatunka.

15 Yaya kuli Yesu, yannola untu wilye uwali ni myenzo ya viwa, atenzi azwite umwenda, ali na malango yakwe ningo, nawe uwino wali Legio; ingofi zyayalema.

16 Na yalye yano yaile yalola yayalandila vino chaombike uku ntu wilye uwa viwa, ni zyi yakapoli.

17 Yatampa ukumpapata atine un-nsi yao.

© 1988 United Bible Societies.

18 Nawe pano wakwela um-wato, wino wali ni viwa wampapata, ukuti awe
ponga nawe.

19 Lelo wakana, wannena, wati: “Pita uku ng'anda ukwako, uku yanyonko;
ukayasundi vintu uli vikulu vino Mwene wakuchitila na vino wakulolela
inkumbu.”

20 Nga apita, atampa ukusunda um-Dekapoli vintu vikulu vino Yesu wanchitila;
antu yonsi yazunguka.

21 Na pano Yesu walamba kaili um-wato ku mbalama, iumba ikulu lyakongana
kunali, nawe wali umbali yi yemba.

22 Awiza wikolo wenga uwa ng'anda yi Leza, izina lyakwe Yailo, nga pano
wannola, wapona pa mulu yakwe.

23 Wapapata nkani, wati: “Umwanane nnono kachi ali pa lufu; ndukulomba
uwize, umwikile ikasa lyako apa nkola, ukuti apole nu kwikala.”

24 Nga wapita ponga nawe, niumba ikulu lyannondela, lyamfyenenkezya.

25 Nu mwanachi wenga wazwanga wazi imyaka ikumi na yiili,

26 nga wachulila ivinji um-makasa yi yasing'anga tupu, nga wasumba ivintu
vyonsi vino ali navyo, nu kupola atapola, nanti uche! Lelo ulwale wakwe usya
unji inkolelo.

27 Pano wapulika amazwi yi Yesu, wapisile mwiumba uku chisila, wemye
umwenda wakwe.

28 Kuno watile: “Ngi nemya imyenda yakwe sile, nampola.”

29 Liyo kwene kafukoka wa wazi wakwe ankama, nawe amanya um-mwili
wakwe vino wapola indwala iyo.

30 Liyo kwene Yesu amanya um-mwili wakwe vino amaka yafuma, wasenuka
pakasi yiumba, wati: “Uwini wino wangemya imyenda yane?”

31 Alondezi yakwe yannena, yati: “Chene! Utawine maumba vino yalukufyenka,
nawe usyuti: uwini wangemya?”

32 Walolekesya konsi, kuti alole wino achisile chintu chii.

33 Umwanachi wiyo ingofi zyannema nu kutetema, amanya chino chiombike
kunali, wiza wapona apa nkola, wannena ningo vino chili.

34 Wannena, wati: “Mwana, uzumilo wako wakupozya; pita lumi; uwe mpuma
uku ndwala yako.”

35 Pano achili aluvwanga, yiza antu kufuma kwa wikolo wa ng'anda yi Leza,
yaluti: “Mwanako kachi atafwa, kuni chani ukuchuzya Kasambilizya?”

© 1988 United Bible Societies.

36 Lelo Yesu atalanga mwenzo, wanena uwikolo wa ng'anda yi Leza, wati: “Utachopa, taila.”

37 Walesizye antu yonsi kunnondela, siku Petlo na Yakobo na Yoane unnina wi Yakobo.

38 Yaya ku ng'anda ya wikolo wa ng'anda yi Leza, wazana impoma na antu yalulila nu kulosya nkani.

39 Pano wingila ayanena, ati: “Uku chani umuchita impoma nu kulila? Mwana atafwile, lelo awizi sile.”

40 Yansekelela nkani. Nga pano wayafumya yonsi apanzi, asenda isi na nyina wa mwana wiyo, na yalye yano yali ponga nawe, wingila ukukasi mnali umwana.

41 Walema umwana ikasa, wati: “Talita kumi.” ali kuti: “Nsungu nakunena, katuka!”

42 Liyo kwene awimilila nsungu wiyo wampita, kuno wali ni myaka ikumi na yiili. Liyo kwene yazunguka leka.

43 Wayalesya yatanena umwi vintu vi; nga alanda kuti yampe umwana ichakulya.

Malko 6

1 Nga atina-ko, aya umunzi wa kumwao. Alondezi yakwe yannondela.

2 Nga uwanda wa Sabato atampa kusa mbilizya un-ng'anda yi Leza. Pano ainji yapulika yazunguka, yati: “Alawi wafumya kwi vintu vi? Amalango chi yano wapiwa wi? Ni chani ivipezya-mano vi ivikulu vino aluchita uku makasa yakwe?

3 Asali wi kawaza wilye, umwana wi Malia, nanina asi Yakobo na Yose na Yuda na Simoni? Na ziche yakwe yatali kuli sweswe?” Nga yafwitoka panali.

4 Nawe Yesu ayanena, ati: “Ilau ataula unchinzi, siku kumwao nkola nu ku yaluko lwakwe nu ng'anda umwakwe.”

5 Chaleka waula ukuchita ichipezya-mano chimwi kweneko; lelo wawikile alwale yache amakasa, ayapozya.

6 Chaleka wazunguka uku kuntazumila kwao. Nga alila-lila um-mizi yio asambilizya.

7 Nga ayita yalye ikumi na yaili atampu kuyatuma yaili yaili, ayapa maka uku viwa viipe.

8 Ayalesya ukusenda ichintu cha nzila, lelo intuwa sile; nanti unkate, nanti kwende, nanti mpia um-myenda.

9 Lelo yazwale infwato. Walanda wati: “Mutachizwala inkanjo ziili.”

© 1988 United Bible Societies.

10 Ayanena, ati: “Ponsi pano mwingila un-ng'anda, wikalini fika na lino mwatina apantu pao.

11 Na ponsi pano yatamupokelile mwemwe, nanti ukumupulika, apa kutina kwino, mukume ni nkungu ili uku mulu yino, iluwa usyuta ku yakola.”

12 Yafuma yasunda kuti antu yavipele.

13 Yafumya iviwa tupu, yapaka mafuta antu alwale ainji, yayapozya.

14 Nu mwene Yelodi apulika mazwi yao, kuni zina lyakwe lyalumbwike; yalanda yati: “Yoane Kabatizya atatutuluka uku yafwi, chaleka maka yao yaluomba unnimo um-nkola.”

15 Yamwi yati: “I Elia,” Yamwi yati: “Alawi ilau, nantu nnina wi yakalauzya.”

16 Lelo pano Yelodi wapulika, wati: “Yoane wino naputwile untwe, watatutuluka.”

17 Kuno Yelodi unkola walila atatuma antu, walema Yoane, wannyepa uku nyololo, pa nnandu wi Yelodia nka Filipo, unnina, kuno wamtola.

18 Kuno Yoane wanenile Yelodi, wati: “Chitakuile wewe ukuwa na nka nnyonko.”

19 Na wilye Yelodia wasyala alunsita, kuti amumole, lelo atannola,

20 kuno Yelodi wopanga Yoane, wammanyile vino untu wa chumi nu wa uswepe; amchinga, nga pano wampulikisya asima nkani, nawe wampulikisyanga uku kuchimba.

21 Na pano wanda uno uzifile wafika, uwanda ukulu uwa kuvyalwa kwakwe Yelodi, wachitile aikolo yakwe ichulya, naikolo ya asalifi na aikolo ya m-Galilea.

22 Ali pano umwana kachi wi Yelodia wiyo wingile nu kuchina; chazipa kuli Yelodi na yalye atenzi ponga nawe apa chulya. Mwene wanena wilye unsungu, wati: “Ndomba chonsi chino ukasime nankupa.”

23 Wannapila, wati: “Chonsi chino wandomba, nankupa, nanti uwene wane apakasi.”

24 Nga afuma atondosya nyina, ati: “Ndombe chani?” Nawe ati: “Untwe wi Yoane Kabatizya.”

25 Liyo kwene wingile zuwa uku mwene, walomba, wati: “Ndusita umpe li kwene untwe wi Yoane un-chiyo.”

26 Umwene akutamilwa nkani, lelo kuno walila atalapa na kuli yano yatenzi apa chulya, atakasime ukumkanya.

27 Liyo kwene umwene watuma unsalifi, wati: “Kalete untwe wi Yoane.” Nawe wanja, wamputula untwe umunyololo.

28 Waleta untwe wakwe un-chiyo, wapa wiwi unsungu, nawe unsungu wapa nyina.

© 1988 United Bible Societies.

29 Pano alondezi yakwe yapulika amazwi ya, yaile yatola ichala chakwe, yazyika umwilindi.

30 Ni mitume yakongana pa Mwene Yesu. Nga yannandila vyonsi vino yachisile na vino yasambilizye.

31 Wayanenile, wati: “Nguni mwemwe mwenga kunondi, apantu pasi antu, mupuze uche.” Kuno kwali antu tupu, yalwiza nu kupita. Chaleka yaula nu wasa wa kulya.

32 Yapita yonga akumfiso um-wato, apantu pano pasi antu.

33 Antu yayalola yalupita, na yinji yamanya, yaya kweneko ulwilo lutupu ku mulu kufuma imizi yonsi, yakolela kufika.

34 Nawe pano wika um-wato, alola iumba ikulu lya antu, ayalolela inkumbu, kuno yali wa nfwele izisi nu nchemi; atampa kuyasambilizya ivintu tupu.

35 Nga pano lîla alondezi yakwe yaile yannena, yati: “Apantu pa inyika ntupu, nilanzi lîla.

36 Ulambalike antu ya, kuti yapite um-vyalo num-mizi, yakakale ivyulya.”

37 Lelo wayanena, wati: “Yapini mwemwe ichakulya.” Yannena, yati: “Chene! Tuye tukakale imikate ya mpia myanda yiili, kuti yalye?”

38 Wayanena, wati: “Muli ni mikate inga? Yangini mukalole.” Pano yalola, yati: “Yisano, ninswi ziili.”

39 Wayanena, yikale yonsi um-matulo matulo apa nnemvwe.

40 Yikali mitantali mitantali; epu mwanda na pa makumi yasano.

41 Atola mikate ilye isano ninswi zilye ziili, alolekesya umwiyulu asamalizya, akunyola imikate iyo, ayapa alondezi yakwe, kuti yayape, ninswi ziili zizi ayankanya yonsi.

42 Yalya yonsi yikuta.

43 Yasola ivikunyolwa vya kuzyula iviyo ikumi na viili, ni vilepu vya nswi kwene.

44 Na yano yalile imikate iyo yali elfu zisano ayonsi.

45 Liyo kwene wafyengelezya alondezi yakwe, yakwele um-wato, yakolele ukuya umbalama, yafike uku Betsaida, pano unkola alulambalika iumba.

46 Pano walambalikana nayo, waya uku mwamba ukuyupepa.

47 Na pano yawa manguzi, uwato wali apakasi yi yemba, nawe wali wenga ukunzi.

© 1988 United Bible Societies.

48 Alola yaluchula ukukasa amakasia, kuno unza wali unkomu; na pano yawa manzacha ya usiku, waya kuno yali, angalupita piyulu pa manzi yi yemba, wasita kuyasya.

49 Nayo pano yannola alupita pa manzi, yati: “Kunde imikosi.” Yopa nu kwangula, owe!

50 Kuno yonsi yamwine yopa; nga wavwanga nayo, wati: “Tekini myenzo, inene, mutachopa!”

51 Nga wankwela um-wato muno yali, unza wansila, yazunguka leka um-myenzo yao.

52 Kuno yatamanyile izya mikate ilye, lelo imyenzo yao yali mikomu.

53 Na pano yalamba, yafika insi ya Genesaleti, yanyepelelu wato apilambwa.

54 Nayo pano yafuma um-wato, liyo kwene antu yammanya zuwa.

55 Yituka ulwilo, yalîla insi yonsi, yatampa ukusenda alwale apa vitala ukuyatwala ponsi pano yapulika ali.

56 Na konsi kuno wayile, wingila un-tuzi, nanti imizi nanti ivyalo yaleta alwale uku sokoni, yampapata yamwemye nanti sempele lya mwenda wakwe. Na yonsi yano yamwemizye, yapola.

Malko 7

1 Nga aFaliseo na yakaandika yamwi yano yafumile ku Yelusalemu, yakongana panali.

2 Yalola yamwi apa alondezi yakwe yalulya ichulya na makasa yafita, alikuti: nanti kufulala.

3 Kuno aFaliseo na aYudea yonsi ndi yatafulile makasa kufika um-makufi, yatangi yalye. Yalemile ntambi zya yikolo yao.

4 Kaili ndi yafuma ku sokoni, ndi yatafulile, yatangi yalye; na kuli vintu vinina tupu vino yapokelile uku vilema. Ndi vino kufula ingako ni chaluzi na masufulia.

5 Nga yalye aFaliseo na yakaandika yamtondosya, yati: “Nga vino alondezi yako yatalondile intambi zya ikolo, lelo yalulya na makasa nanti kufulala?”

6 Ayanena, ati: “Isaya walawizya ningo kuli mwemwe mwe yaufi, ndi vino chaandikwe: ‘Antu ya yanchindika uku milomo, lelo imyenzo yao ilu kutali nene.

7 Nayo yanfukamile sile, yalulangilila masambilizyo amatume na antu.’

8 “Mwemwi mulusya isunde li Leza nu kulema intambi zya antu”.

9 Ayanena, ati: “Ee, mwalikana isunde li Leza, kuti muleme intambi zino zya antu.

© 1988 United Bible Societies.

10 Kuno Mose watasile, ati: ‘Uchindike so na nyoko; na wino watipa isi nanti
nyina, aumolwe.’

11 Lelo mwemwi muluti: untu ndi wanena isi nanti nyina: ‘I Kolbani,’ alikuti:
‘Chapiwa kuli Leza,’ chintu chane chonsi chino chingakuombela, chiwe viyo
kwene.

12 Ichisila cha vintu viyo mutangi muleke aombele isi nanti nyina ni chintu
chimwi.

13 Na ku mulonona izwi li Leza uku ntambi zino, zino mulupokezyana; kaili
muluchita ivyavula vino vikoline na viyo.”

14 Wita iumba kaili, wayanena, wati: “Mupulikisye mwensi nu kumanya.

15 Kusi chintu chino chilu kunzi chino ndi walya, chingannyikizya, nkambi
vilufuma munali ivino vingannyikizya untu wiyo.

[16 Untu ngali na makutwi ya kupulikila, apulike.”]

17 Na pano wingile un-ng'anda, wasya iumba, alondezi yakwe yantondosya
amazwi ya nnumbe uo.

18 Wayanena, wati: “Chene! Nemwe kwene musi na mano? Mutamanyile vino
chonsi ichilu kunzi ya yantu, ndi chaya munali, chitangi chinnyikizye?

19 Kuno chitaluya ku mwenzo, lelo chiluya unda sile na kaili chifuma ukuyu
umunsalani.” Ukukulanda vi, wazilula ivyakulya vyonsi.

20 Walanda, wati: “Ichikulufuma umuntu, ichino chingannyikizya.

21 Kuno um-myenzo ya antu mukufuma melenguzi maipe, upundu,

22 kwiya, uumozi nu kuchita ivya upundu nu kukumbuka iviipe, ni mpati, kuzosya
nu kuchita iviipe, uzuwa, intusi, chilumba nu kuzowa.

23 Iviipe vyonsi vi ivino vikufuma unkasi, navyo vilulyikizya untu.”

24 Atina kweneko aya ku wilaya ya Tilo. Awingila un-ng'anda, asita kuti untu
umwi atamanya vino munali. Lelo atachili afisame.

25 Nga liyo kwene umwanachi umwi, wali nu mwana kachi, wino wali ni chiwa
ichiipe, apulika mazwi yakwe; awiza pona pa mulu yakwe.

26 Nu mwanachi wiyo umGliki, luko lwakwe mSilo-foiniki. Wannomba awinge
chiwa uku mwanakwe kachi.

27 Nawe wannena wati: “Leka ana yatane yikute, kuno chitazifile ukutola ichulya
cha yana nu kusumbila imbwa.”

28 Nawe wannena, wati: “Ee, Mwene, lelo nanti imbwa kwene, zino zili pansi ya
meza, zikulya vino vivipona ivya yana.”

© 1988 United Bible Societies.

United Bible Societies

29 Nga wannena, wati: “Ukwizwi liyo, pitanga, ichiwa ichifuma um-mwanako.”

30 Wampita uku ng'anda ukwakwe, wazana unsungu wiyo iyannalika pa chitala, ni chiwa ichifuma.

31 Atina kaili ku wilaya ya Tilo, apita pakasi ya Sidoni waya kuli yemba wa Galilea, un-nsi ya Dekapoli.

32 Nga yannetela chipuli nawe ali na kalimba, yampapata, kuti amwikila makasa.

33 Nga antisya umwiumba lya antu ukumbali, amwikila iminwe um-makutwi yakwe, aswila amati, nga amwemya ululumi, alolekesya mwiyulu,

34 aisyu mwenzo, ati: “Efatha,” alikuti: “Yulika!”

35 Liyo kwene amakutwi yakwe yayuka, akalimba kaputuka anvwanga ningo.

36 Wayasunda yatanena umwi; lelo lino wayalesya, wene yalumbusya.

37 Yazunguka nkani na nkani, yati; “Wachita ningo ivintu vyonsi, yachipuli yalupulika na ya chinunu yavwanga.”

Malko 8

1 Um-manda yalye vino iumba lyali ikulu kaili, nalyo lyaula ichakulya, wita alondezi yakwe, ayanena, ati:

2 “Nakumbukila iumba, kuno yawa manda yatatu yatenzi ponga nene na yatakwite ichakulya.

3 Nene ngi nanti njalambalike yapite uku mang'anda yao, nayo yauzilizya vyakulya, yakukalila un-nzila, kuno yamwi yafumile ukutali.”

4 Alondezi yakwe yati: “Uwini angayapa ichulya cha kuti yalye yikute yonsi ya, na pa tuli apa nyika?”

5 Wayatondosya, wati: “Muli ni mikate yinga?” Yati: “Saba”.

6 Wayanena iumba likale apansi. Nga pano yikala, atola mikate saba ilye, asamalizya aikunyola, apa alondezi yakwe, yayape. Nga yapa iumba.

7 Yali ninswi nche; azipepelela, walanda, wati: “Yapini nazyo kwene.”

8 Yalya yikuta; yakonganika ivikunyolwa vya mikate, iviyo saba.

9 Na antu yano yalile yali elfu zini. Nga ayalambalika.

10 Liyo kwene akwela um-wato ponga na alondezi yakwe, aya ku wilaya ya Dalmanuta.

11 Nga aFaliseo yafuma, yatampa ukupazyana nawe. Yasita kunali ayalange chilangizyo ukufuma umwiyulu, angi yalumwezya.

© 1988 United Bible Societies.

12 Awayika um-mwenzo wakwe, ati: “Ku chani uluko lu lulusita ichilangizyo? uMwenemo ndumunena: uluko lu lutalulola ichilangizyo!”

13 Wayasya wakwela kaili um-wato, ayu kumbalama.

14 Yalatila kusenda mikate num-wato kwene musi, lelo wonga sile.

15 Ayasunda, ati: “Lolini, chenjelelini insasyo zya aFaliseo ni nsasyo zyi Yelodi.”

16 Yatondosyana akola na akola, kuno yasi ni mikate.

17 Na Yesu amanya, ayanena, ati: “Uku chani mulutondosyana, kuno musi ni mikate? Muchili mumanye nanti kumanya? Chene! imyenzo yino imikomu?

18 Mukwite amanso, mutalulola? Mukwite makutwi, mutalupulika? Nantu kwelengula?

19 Pano nakunyozile imikate isano ilye nu kuyapa yalye elfu zisano, mwatozile iviyo vinga vizyuzile ivikunyolwa?” Yannena, yati: “Ikumi na viili.”

20 “Na ilye saba ukuyapa yalye elfu zini, mwasenzile iviyo vinga vivizyula ivikunyolwa?” Yannena, yati: “Saba.”

21 Wayanena, wati: “Muchili mumanye na li kwene?”

22 Nga yaya uku Betsaida; yannetela umpofu, yampapata, kuti amwemye.

23 Walema umpofu wiyo ikasa, wamfumya umunzi, answila mati um-manso, wamwikila makasa, wamtondosya, wati: “Walola chimwi?”

24 Walolekesya mwiyulu, wati: “Nalola antu kanti viti vilupita.”

25 Apano wamwikila kaili makasa yakwe apa manso yakwe, nawe walola ningo, wawu mpuma, walola vyonsi ningo.

26 Annena aye ku ng'anda kwakwe, alanda, ati: “Nantu umunzi utachipitana.”

27 Yesu afuma na alondezi yakwe, yaya uku mizi ya Kaisalia Filipi; nun-nzila atondosya alondezi yakwe, ati: “Antu yakuluntaka, yati: nene wini?”

28 Yannena, yati: “We Yoane Kabatizya; yamwi yati: We Elia, na yamwi: wewe unnina wi yakalauzya.”

29 Nawe wayatondosya, wati: “Nemwe mukuluntaka nene, muti: nene wini?” Petlo wannena, wati: “Wewe ulu Klisto.”

30 Wayasunda yatanena untu amazwi yakwe.

31 Watampa ukuyasambilizya vino uMwana-ntu aluchula nu kukanwa na ikolo na aikolo iyakapela na yakaandika, nu kumolwa; ichisila cha manda yatatu alututuluka.

32 Nawe walanzile izwi liyo apatiswe. Petlo amsenda ukumbali, atampa kunnesya.

© 1988 United Bible Societies.

33 Nga asenuka, alolekesya alondezi yakwe, achenzela Petlo, ati: “Yanga ku chisila chane, Syetani, kuno utalwelengula ayi Leza, lelo aya antu.”

34 Awita iumba ponga na alondezi yakwe, ayanena, ati: “Untu wensi wino alusita ukundondela, aukana unkola, autwike unsalaba wakwe, andondele.

35 Kuno untu wino alusita ukufyusya upuma wakwe, aluulovya, nuntu wacha walovya upuma wakwe ukwizina lyane, nizwi-zipe, wiyo aluufyusya.

36 Kuno chingamwazwilizya chani untu ndi wapata insi yonsi na kaili alovye upuma wakwe?

37 Nanti untu angafima chani aukulule upuma wakwe?

38 Kuno untu wensi uwacha wandolela insoni nene na mazwi yane, apa luko lu ulwa upundu na maifyo, uMwana-ntu alunnolela insoni untu wiyo, pano wacha wiza um-ukulu wi Tata ponga na yamalaika yaswepe.”

Malko 9

1 Ayanena, ati: “uMwenemo, ndumunena: palantu pali yano yimilile pa, yatalulola infwa nanti uche, fika na lino yacha yalola uwene-wi-Leza ulwiza uku maka.”

2 Ni chisila cha manda sita, Yesu ayasenda Petlo na Yakobo na Yoane, yaya piyulu apa mwamba untali yao yonga. Wasenuluka ichata chakwe apa yakola.

3 Imyenda yakwe imesa-mesa iwa imitiswe nkani, vino kafula atangi aiswefye kuno kunzi.

4 Nga Elia na Mose yalolike angi yaluvwanga na Yesu.

5 Petlo wanena Yesu, wati: “Labi, chazipa sweswe tumwa pa na tuchite visansa vitatu chonga ichako na chonga ichi Mose na chonga ichi Elia.”

6 Kuno atamanyile icha kuvwanga, ingofi zyayalemile nkani.

7 Nga liza ipufi lyayachitila ichisau, izwi lyafuma umwipufi liyo, lyati: “Wiyo uli Mwanane nkundikwa; mpulikini wi.”

8 Liyo kwene yalola ku na ku, yatachili yalole untu ponga nayo, lelo Yesu wenga mpela.

9 Na pano yalutentenka um-mwamba, wayalesizye yatalandila umwi vino yalile yalola, fika na lino Mwana-ntu wacha watutuluka uku yafwi.

10 Nga yalemi izwi liyo, yatondosyana akola na akola, yati: “Kuo ukututuluka uku yafwi, ali chani?”

11 Yantondosya, yati: “Nga vino yakaandika yakuluti: ‘Elia alutangula ukwiza?’ ”

© 1988 United Bible Societies.

12 Wayanena, wati: “Umwenemo, Elia alutangula ukwiza nu kuchita vyonsi viwe
ivipya; lelo ponga na viyo waandikilwe uli uMwana-ntu, ukuti aluchula nkani nu
kusulwa?

13 Lelo ndumunena: Elia watawiza, nayo yamchita vyonsi vino yakasime, ndi
vino waandikilwe.”

14 Nga lino iza uku yalondezi, yaloli umba ikulu kuno yali liyalizizye na
yakaandika yalutondosyana nayo.

15 Liyo kwene iumba lyonsi pano lyannola, lyazunguka, lyachonchomala kunali
lyannaula.

16 Wayatondosya, wati: “Mulutondosyana chani nayo?”

17 Untu wenga umwiumba wannena, wati: “Kasambilizya, naleta umwanane kuli
wewe; ali ni chiwa chinunu.

18 Ngi pano chakatuka, chikulumponya pansi nu kutuka itomvu, nu kuchecheta
mino nu kukala unkanka. Nanena alondezi yako yatisye chiwa, lelo yapotwa.”

19 Wayanena, wati: “Mwe luko luntazumila, ngikale nemwe kufika li?
Nammutekelela manda yanga? Nnetini kunondi.”

20 Yanneta kunali; na pano wannola liyo kwene ichiwa chanchita ichifumfumi,
nawe wapona pansi nu kusalakata, ni tomvu lyatuka.

21 Watondosya isi, wati: “Channemile fuma li?” Wati: “Fuma uwanche.

22 Na maila tupu chikulumponya um-moto nu um-manzi, kuti chimumole. Lelo
nduli na maka ya kuchita chimwi, utukumbukile, utwazwe!”

23 Yesu wannena, wati: “Ndi uwezizye! vyonsi vingaombeka kuli wino azumile!”

24 Liyo kwene isi wa unnumendo awangula ukwizwi ikulu, ati: “Nzumile,
ungazwilizye uku kuntazumila kwane!”

25 Yesu nawe pano walola iumba lyakongana zuwa, wachenzela ichiwa chiipe,
wati: “We, chiwa chinunu na chipuli, nene ndukunena, fuma muliwi, utachi
uwele kaili.”

26 Changula, chanchita ichifumfumi nkani, chamfuma; nawe wawa kanti
watafwa, chaleka na inji yati: “Watafwa.”

27 Lelo Yesu wannema ikasa, wankatusya, nawe wimilila.

28 Nga pano wingila un-ng'anda, alondezi yakwe yamtondosya ukumbali, yati:
“Nga vino swemwi twaposilwe ukuchitisya?”

29 Wayanena, wati: “Alavi chitangi chitine ukwizwi limwi, lelo uku kupepa.”

30 Yatina kweneko, yapita pakasi pa Galilea. Nawe atakasime ntu amanye.

© 1988 United Bible Societies.

31 Kuno wayasambilizyanga alondezi yakwe, ayanena, ati: “Mwana-ntu wayufimwa um-makasa ya antu, nayo yalumumola, na ndi yamumola, ichisila cha manda ya tatu alututuluka,”

32 Lelo yatalimanyile izwi liyo, yopa ukumtondosya.

33 Yafika ku Kapenaumu, nga pano ali un-ng'anda, ayatondosya, ati: “Mwapazyanyanga chani un-nzila?”

34 Yatuzya, kuno un-nzila yapazyanyanga akola na akola, yati: “Uwikolo uwini?”

35 Awikala pansi, awita yaya ikumi na yaili, ayanena, ati: “Untu wino alusita awu wa ntangulo, aluwa uwachisila pali yonsi na kaombela wi yonsi.”

36 Watola umwanche. wamwika pakasi yao, amfukatila, ayanena, ati:

37 “Untu wino wapokelela umwanche wenga uwa vi ukwizina lyane, ampokelile nene; nu ntu ndi wampokelela nene, atampokelela asi nene, lelo wino wantumile.”

38 Yoane wannena, wati: “Kasambilizya, twawine untu aluwinga iviwa ukwizina lyako, wino atali ponga neswe; twezya kunnesya, kuno asi ponga neswe.”

39 Lelo Yesu wati: “Mutachinnesya; kuno kusi untu aluchita ichipezya-mano ukwizina lyane, na kuno angalu mvwangila iviipe.

40 Kuno wino atatuselewike, ali ponga neswe.

41 Kuno wensi uwacha wamunwesya ulwako lwa manzi, kuno mwemwe yantu yi Klisto, umwenemo ndumunena, ataluula ichilambu chakwe.

42 Na wensi uwacha waleka umwana unnono wonona palia yano anzumile, chinjile anyepelelwa ifinga lya kusyila un-ngalo yakwe, nu kusumbilwa muli yemba.

43 Nikasa lyako ndi lilileka ulonona, liputule; chingakuya ndi wingila um-upuma, we chinkuntu, apakuti uwe na makasa yaili nu kuyu un-chilinkwe cha moto untazima.

[44 Muno ingonyo zyao zisufwa nu moto untazima.]

45 Nikulu lyako ndi lyaleka wonona, liputule; chingakuya ukwingila um-upuma ni kulu lyonga, apakuti uwe na mulu yaili nu kusumbilwa un-chilinkwe.

[46 Muno ingonyo zyao zisufwa nu moto usuzima.]

47 Ni linso lyako ndi lyaleka ulonona, lifyonkole, ulisumbe; chingakuya ukwingila um-wene-wi-Leza ni linso lyonga lyafwa, apakuti uwe na manso yaili nu kusumbilwa un-chilinkwe.

48 Muno ingonyo zyao zisufwa nu moto usuzima.

49 Kuno chilantu alulungwa wa nsilya uku moto.

© 1988 United Bible Societies.

50 Unsilya wazipa, lelo unsilya ndi utakalipe, mungatela chani chinono? Muwe
nu nsilya unkasi yino; mukikale ningo, muwelezyanye na anyonko.”

Malko 10

1 Nga akatuka aya umbali ya Yudea ni mbalama yi Yodani, amaumba tupu
yakongana kaili kunali, ayasambilizya kaili vino wamanyilila.

2 Nga aFaliseo yaya kunali yamtondosya, yati: “Chene! Chili ningo untu ukuta
unchi?” Na ku yalumwezya.

3 Nawe ayanena, ati: “Mose wamunenile chani?”

4 Yalanda, yati: “Mose watunenile ukwandika imbaluwa ya kutana nu kunta.”

5 Lelo Yesu ayanena, ati: “Uku ukomu wa myenzo yino wamwandikile
ichilangaso chi.

6 Lelo ukufuma ukulengwa kwa nsi, wayaumvile monsi nu mwanachi.

7 Ichino viyo untu alusya isi na nyina, alemana nu nchi.

8 Na yao yaili yaluwa umwili wonga, nga yasi yaili kaili, lelo umwili wonga.

9 Ichino chino Leza walimba, untu atachilimbulula.”

10 Nu ku ng'anda alondezi yamtondosya kaili izwi liyo.

11 Wayanena, wati: “Untu wensi uwacha wata unchi watola unji, aluchita ivya
upundu kuli wiyo.

12 Nu nchi ndi wasya iya nu kutolwa nunji, aluchita ivya upundu.”

13 Nga yannetela anche yanono kuti ayemye; lelo alondezi yakwe
yayachenzela.

14 Lelo Yesu pano walola, atuwa nkani, ayanena, ati: “Lekini anche yanono yize
kunondi. Mutachi yalesya, kuno anche ndi ya uwene-wi-Leza uwao.

15 Umwenemo ndumunena: wensi wino ataluzumila uwene-wi-Leza wa
mwanche nnono, atalwingila nanti uche.”

16 Nga ayafukatila, awika makasa pano yali, ayapepelela.

17 Na pano alufuma ukuyu kunzila, untu wenga wizu lwilo, wamfukamila,
wamtondosya, wati: “Kasambilizya nzipe, inchite uli kuti mpyane upuma wa
manda ti?”

18 Yesu wannena, wati: “Uku chani ukungita ne nzipe? Kusi unzipe lelo wenga
ali Leza.

19 Umanyile ivilangaso: ‘Utachumola; utachichita ivya upundu. Utachiiya;
utachisyutila ufi; utachifya; uchindike so na nyoko.’

© 1988 United Bible Societies.

20 Wannena, wati: “Kasambilizya, yonsi ya nayalema ukufuma uwanche wane.”

21 Nga Yesu annolekesya nkani, amkunda, annena, ati: “Wawulilwa ichintu chonga: Yanga kakazye vyonsi vino uli navyo, upe apina, newe ukuwa ni vyuma umwiyulu; apano uwize undondele.”

22 Lelo wene wakonza ichikole ukwizwi liyo, wapita ni chikonko, kuno wali ni vyuma tupu.

23 Yesu alola konsi konsi, annena alondezi yakwe, ati: “Vino chilutala asavi ukwingila um-wene-wi-Leza.”

24 Alondezi yazunguka uku mazwi yakwe. Yesu ayanena kaili, ati: “Yanane, vino chatala ukwingila um-wene-wi-Leza.

25 Chapepela ntwanga-mwendo kwingila nu kufuminkana umwilina lya sindani, kuluta unsavi ukwingila um-wene-wi-Leza.”

26 Nayo yazunguka leka, yannena yati: “Uwini fwandi wino angafyuka?”

27 Yesu ayalolekesya, ati: “Uku yantu chitangi chiwe viyo, lelo kuli Leza chisi viyo. Kuno vyonsi vingaombeka kuli Leza.”

28 Nga Petlo atampa ukunnena, ati: “Lola, sweswe twasya vyonsi nu ku kulondela Wewe.”

29 Yesu wati: “Umwenemo ndumunena, kusi untu wino wasyi ng'anda nanti anina ayonsi, nanti anina aziche, nanti nyina nanti isi, nanti ana, nanti vyalo kwizina lyane nu kwizwi-zipe;

30 lelo angapiwa maila umwanda: li kwene apa kasalaka, ing'anda nanina ayonsi na aziche na nyina na ana ni vyalo ponga nu kuzunywa, nun-nsi yino ilwiza upuma wa manda ti.

31 Lelo ali inji aya ntangulo yaluwa ya chisila, na ya chisila yaluwa ya ntangulo.”

32 Nayo yapitanga ukuya ku Yelusalemu na Yesu angayakolelile; yazunguka, nayo apa kunnondela yali ni ngofi. Nga kaili ayatola yalye ikumi na yaili, atampa ukuyanena amazwi ya vintu vino vyaumzana.

33 Ayanena, ati: “Lolini, twayu ku Yelusalemu nu Mwana-ntu alufimwa um-makasa ya yikolo iyakapela na yakaandika, nayo yalumputwila ukufwa; yalumfima uku yakulukuwa.

34 Nayo yalumsoweka nu kumswila amati, yalumuma ni mikowa nu kumumola; ni chisila cha manda yatatu alututuluka.”

35 Nga Yakobo na Yoane ana yi Zebedeo, yaya kunali, yannena, yati: “Kasambilizya, tulusita utuchitile lyonsi lino twakulomba.”

36 Wayanena, wati: “Mulusita nmuchitile chani?”

© 1988 United Bible Societies.

37 Yannena, yati: “Tulusita utuleke sweswe twikale wenga ikasa lyako ilyi lunji
na wenga ikasa lyako ilya kuli kamani, um-ukulu wako.”

38 Yesu wayanena, wati: “Mutamanyile chino mululomba. Munganwela ulwako
luno ng'welile nene, nanti ukubatiziwa ulubatizyo luno nbatiziwilwe nene?”

39 Yannena, yati: “Ee.” Yesu wayanena, wati: “Ulwako luno ndunwela nene,
mulunwela, nu lubatizyo, luno mbatizilwe nene, mwambatiziwa.

40 Lelo amazwi ya kwikala ikasa lyane ilya kwilunji nanti ikasa lyane ilya kuli
kamani, lisi lyane ukumupa, lelo yalupiwa yao yano yawikilwe.”

41 Na pano yalye ikumi yapulika, yatampa ukuyalakalikila Yakobo na Yoane.

42 Nga Yesu ayita ayanena, ati: “Mumanyile yano yalwitwa aene ya akulukuwa
yakululâsa uku maka, na ikolo yao yakuluyaombisya.

43 Lelo chitali viyo kuli mwemwe; lelo untu wino alusita ukuwa uwikolo kuli
mwemwe, aluwa uwa kumuombela mwemwe.

44 Nu ntu wino alusita ukumukolelela, aluwa umomvi wino.

45 Kuno Mwana-ntu atizile ukwizu ombelwa, lelo ukuombela nu kuufima awe
unkuluzi wa inji.”

46 Nga yafika um-Yeliko na pano yalema inzila ukufuma ku Yeliko ponga na
alondezi yakwe, niumba ikulu, mwana wi Timeo, Batimeo, wilye kalomba
umpofu, wikazile umbali ya nzila.

47 Nawe pano wapulika ukuti Yesu wa ku Nazaleti, watampa kwangula nu
kufumya izwi lyakwe nukuti: “Yesu, mwana wi Davidi, unkumbukile!”

48 Na inji yamkalipila, kuti atuzye; lelo alusya ukwangula ukwizwi: “Mwana wi
Davidi, unkumbukile!”

49 Nga Yesu awimilila, ati: “Mwitini.” Nga yita mpofu wiyo, yannena, yati: “Teka
umwenzo; katuka, alukwita.”

50 Nga asumba umwenda wakwe, atumpuka, aya kuli Yesu.

51 Nga Yesu wannena, wati: “Ulusita nkuombela chani?” Nga umpofu wiyo wati:
“Kasambilizya wane, ndusita umpe ukulola.”

52 Nga Yesu wannena, wati: “Pitanga, uzumilo wako wakupozya.” Liyo kwene
atampa kulola, annondela un-nzila.

Malko 11

1 Na pano yapalamila i Yelusalemu apipi ni Betfage ni Betania, uku mwamba
wa Mizeituni, watumile alondezi yakwe yaili.

© 1988 United Bible Societies.

2 Ayanena, ati: “Yangini umunzi wuwo ula apipi, na pano mwaya, liyo kwene
mwaunnola umwana mpunda unyepe, atatana wakowelwa nu ntu; msapulini
nnete.

3 Nu ntu ndi wati: ‘Nga vino muluchita viyo?’ muti: ‘uMwene alunsita; nga liyo
kwene wamneta pa kaili.’ ”

4 Yampita, nga yalola umwana mpunda anyefilwe apa nnyango, apanzi un-nzila
inkulu, yamsapula.

5 Antu yano yimilile penepo, yamwi yayanena, yati: “Muluchita chani ukusapula
umwana mpunda?”

6 Yayanena vino Yesu ayatumile, nga yayazumila.

7 Nga yaletela Yesu umwana mpunda wiyo, nga yala imyenda yao apiyulu, nga
awikala penepo.

8 Antu ainji yala imyenda yao un-nzila na yamwi amafwa yano yatema um-vyalo.

9 Na antu yano yakolezile na yano yalondela, yangula uku mazwi makulu, yati:
“Osana, alimpepelelwa, wino alwiza ukwizina lya Mwene.

10 Wapepelelwa uwene uno ulwiza uwi tata witu Davidi; Osana umwiyulu.”

11 Nawe awingila um-Yelusalemu un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza; na pano walola
vyonsi konsi konsi, kuno amanguzi, afuma ayu ku Betania ponga na yalye ikumi
na yaili.

12 Nu ntondo pano yafuma uku Betania, alola inzala.

13 Nga alola ukutali unsamvu uli na mafwa, aya kuti palimwi azane amasamvu
kweneko; na lino wafika, atatana zane chimwi, lelo amafwa sile, kuno
asumacha.

14 Waunena, wati: “Kufuma ilelo na manda ti umwi atalulya ivisêke vyako!”
Alondezi yapulika.

15 Yafika uku Yelusalemu. Nawe awingila un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza, atampa
kuwinga yalye yano yakazyanga nu kukala un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza. Apenula
imeza zyao yakakaunkana mpia, ni visumbi vi yakakazya ya nkunda.

16 Nga atachili aleke umwi asende ichivya un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza.

17 Asambilizya, ati: “Chene! Chitaandikwe ing'anda yane ilwitwa ng'anda ya
kusalikila uku yantu yonsi? Lelo mwemwi mwaichita ichele lya ivi.”

18 Aikolo iyakapela na yakaandika yapulika nga yamba ivyakuti yamumole, kuno
yamofile, kuno iumba lyonsi lyazungwike uku masambilizya yakwe.

19 Na pano lyawa amanguzi wafumile umunzi.

© 1988 United Bible Societies.

20 Nu ntondo pano yalupita, yalola unsamvu wuwo uwunyala ukufuma umwisinda.

21 Petlo welengula vino chali, wannena, wati: “Labi, lola unsamvu wuno watifile, uwunyala.”

22 Yesu wannena, wati: “Zumilini Leza.

23 Umwenemo ndumunena, wensi uwacha wanena umwamba wu, wati: “Wipuka, ukaponele muli yemba, atachi tentenganya um-mwenzo wakwe, lelo ataile vino yano atasile iyawa, yaluwa yakwe.

24 Ichino viyo ndumunena, yonsi yano mululomba nu kusalika, tailini vino mwanjapata, nayo yamwa yino.

25 Nalino mulwimilila nu kusalika, mwelele ndi muli nizwi nu ntu, ukuti na Tata wino uwa mwiyulu amwelele nemwe amaifyo yino.

[26 Lelo ngi mwemwe mutalwelela, na Tata wino uwa mwiyulu atalumwelela mwemwe amaifyo yino.]

27 Kaili yaya um-Yelusalemu; na pano wapitanaa un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza, yaile kunali aikolo iyakapela na yakaandika na yikolo.

28 Yannena, yati: “Uku maka chi uluomba ivintu vi? Nawe uwini wakupile amaka ukuomba vi?”

29 Yesu wayanena, wati: “Namutondosye izwi lyonga, nemwe munene, apano namunena uku maka chi nduomba vi.

30 Ulubatizyo lwi Yoane lwafumile umwiyulu nanti uku yantu? Munene.”

31 Nga yatondosyana yonga, yati: “Ndi twati: ‘Lwafumile umwiyulu,’ wanti: ‘Nga vino mutachili mutaile?’

32 Napo kwene, ndi twati: ‘Lwafumile uku yantu...’ ” Yofile antu, kuno antu yonsi yawine Yoane vino ikalauzya unkola.

33 Yannena Yesu, yati: “Tutamanyile.” Yesu wayanena, wati: “Nene kwene nsumunena mwemwe uku maka uli yano nduomba vi.”

Malko 12

1 Atampa ukuyavwanzya uku milumbe: “Untu wenga wapezile ichalo cha mizabibu; apindilila, awimba ichilina cha kukamila, akula ichipanda, awika alimi, ampita.

2 Na pano vyacha, atuma umomvi kuli yalye alimi, ukuti aulile uku yalimi visêke vya mizabibu.

3 Yannema, yamuma, yamwinga minwe.

© 1988 United Bible Societies.

4 Atuma unzya unji kaili kuno yali, nawe yamuma uluma lwa vilonda uku ntwe,
yankang'antizya.

5 Nga watuma unji na wiyo yamumola, na yanji ainji; yamwi yayuma na yamwi
yayumola.

6 Nga asyala wenga, umwana nkundikwa; wiyo nawe ichisila amtuma kuno yali,
avwanga, ati: ‘Yamchindika umwanane.’

7 Lelo alimi yao yanenana, yati: ‘Umpyani wi; tumumole, ngu upyani wusyale
uwitu.’

8 Nga yannema yamumola, yansumbila ukunzi ya chalo cha mizabibu.

9 Alu nkola chalo cha mizabibu, angachita uli? Alwiza nu kuyumola alimi yao ni
chalo cha mizabibu alupa anji.

10 Nanti Ilyandiko li, mutachili musome: ‘Ifinga lino yakakula yasula, ilino lyawa
ifinga ikulu ulya kumbali.

11 Izwi li lifumile uku Mwene, nalyo lyatuzungusya apa manso yitu.’ ”

12 Nga yasita kuti yanneme, lelo yopa iumba; kuno yamanyile vino unnumbe uo
ayumile akola. Nga yansya yampita.

13 Nga yantumile yamwi aFaliseo na yaYelodi, kuti yanneme uku mazwi.

14 Pano yafika yannena, yati: “Kasambilizya, tumanyile vino wewe wa chumi,
kuno utalondile uwikolo wa antu, nanti ukulola usyu wa antu, lelo ululangilila
inzila yi Leza ningo. Chiile ukupa Kaisali ikodi nanti awe? Tumpe, tutachimpa?”

15 Wene vino amanyile ufi wao, ayanena, ati: “Uku chani mulungezya? Ndetelini
ihela njilole.”

16 Yaileta. Ayanena, ati: “Usyu wini u, na maandiko ya?” Yannena, yati: “Uwi
Kaisali.”

17 Nga Yesu ayanena, ati: “Kaisali mpini ivyakwe, na Leza ivyi Leza.”
Yazunguka nkani.

18 Nga aSadukeo, antu yano yakuluti: kusi ututuluko wa yantu, yaya kunali,
yamtondosya, yati:

19 “Kasambilizya, Mose watwandikile ukuti untu ndi wafwa, nawe ali nunnina,
wasya unchi asi nu mwana, unnina apyane unchi wiyo, kuti avyale nawe ana.

20 Nga kwali aliyonga saba, isilenzi apindula, afwa, atasya ana.

21 Nu wa uwili amtola, afwa atasya ana. Nu wa utatu viyo kwene.

22 Apalinji yonsi saba, yatasile ana. Ichisila chi yonsi nawe umwanachi wiyo
wanfwa.

© 1988 United Bible Societies.

23 Apa kututuluka kwa yafwi, aluwa inka wini pali yao. Kuno yonsi saba yamtozile.”

24 Yesu ayanena ati: “Chene! Mutalowa kuli chi. Kuno mutamanyile aMaandiko nanti amaka yi Leza?

25 Kuno pano yalututuluka uku yafwi, yatalupindula nanti ukupindukwa. Lelo yaluwa wi yamalaika ya mwiyulu.

26 Nu ku mazwi ya yafwi ukuti yalututuluka: Mutachili musome un-chitabu chi Mose, unnyango wa katûtu, vino Leza wannenile, wati: ‘Nene ndi Leza wi Ablaamu na Leza wi Isaka na Leza wi Yakobo?’

27 Wene asi Leza wa yafwi, lelo uwa yapuma. Viyo mululowa nkani.”

28 Na pali yakaandika, kaandika umwi awiza apulika yaluvwanga, nawe amanya vino wayazumilizya ningo, amtondosya, ati: “Apa vilangaso vyonsi, ichilangaso cha ntangulo ichili kwi?”

29 Yesu annena, ati: “Icha ntangulo ichi: ‘Pulikini mwe yaIslaeli. uMwene Leza witu, ulu Mwene wenga.

30 Newe ukunde uMwene Leza wako uku mwenzo wako wonsi nu ku upuma wako onsi nu ku mano yako yonsi, nu ku maka yako yonsi.’

31 Ni cha uwili ichi: ‘Ukunde nnyonko ndi vino waukunda.’ Kusi chilangaso chinina ichikulu ukuluta vi.”

32 Kaandika wiyo wannena, wati: “Umwenemo Kasambilizya, walanda ningo, ukuti Leza ali wenga nanti kusi unnina lelo wenga.

33 Nu kumkunda uku mwenzo wako wonsi nu ku mano yonsi na maka yonsi nu kukunda unnyonko ndi vino wauuunda wenkola, kwazipa kulusile uwila wa kuocha nu uwila onsi.”

34 Nawe Yesu pano wawine vino wavwanga ningo uku mano, wannenile, wati: “Wemwi usu kutali nu wene-wi-Leza.” Na kutali untu wino wachili amtondosye kaili izwi kufuma pao.

35 Nga Yesu pano alusambilizya un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza, ayanena, ati: “Yakululanda uli yakaandika ukuti Klisto umwana wi Davidi?

36 Davidi unkola wavwanzile uku Mwenzo Nswefu, ati: ‘uMwene wanenile uMwene wane, ati: Uwikale ukwikasa lyane lya kwi lunji, fika na lino nacha nawika asiluembu yako apansi apa mulu yako.’

37 Davidi unkola atile: ‘uMwene,’ nga wawa umwana uli?” Niumba ikulu lyampulikisyanga ku kuchimba.

38 Ayanena um-masambilizyo yakwe, ati: “Chenjelelini yakaandika yano yakunda ukupitana yazwite imyenda imitali nu kulaulwa um-masokoni.

© 1988 United Bible Societies.

39 Nu kwikala uku nkolelo un-ng'anda zyi Leza, nivisumbi vya nkolelo umvyakulya.

40 Ayano yalulya ing'anda zya yasimbe nu ku uchenjezu wao uipe, yakusalika insala yalundulula; yao yaluputwilwa uputuzi unwamu nkani."

41 Nawe awikala apipi ni mbokosi ya mpia, alola vino iumba lilutela impia um-mbokosi; asavi ainji yatela ivivuzu.

42 Awiza umwanachi wenga unsimbe, nawe umpina, watela isenti ziili, ali hela yonga.

43 Nga awita alondezi yakwe, ayanena, ati: "Umwenemo ndumunena, unsimbe umpina wi, watatela ukuluta yonsi yano yalutela um-mbokosi ya mpia.

44 Kuno yao yonsi yatezile zimwi kufuma ku uvuzu wa usavi wao. Lelo wi um-upina wakwe, watela vyonsi vino ali navyo. Ali vyonsi vyakwe na swe."

Malko 13

1 Na pano wafumile un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza, unnondezi wakwe wenga, wannenile, wati: "Kasambilizya, lola amafinga ya vino yali, ni mikulo i!"

2 Yesu wannena, wati:, 'Walola imikulo imikulu? Litalusyala pa ifinga apali nina, lino litalupomolwa."

3 Na pano walile watikala um-mwamba wa Mizeituni, wuno wulondekine ni ng'anda-nkulu-iyi-Leza, Petlo na Yakobo na Yoane na Andelea yamtondosizye ukumbali, yati:

4 "Tunene ivintu viyo viluwa li? Ni chilangizyo chi pano vintu viyo vilupalamila ukwiza?"

5 Yesu atampa ukuyanena, ati: "Chenjelini, umwi atamuzosya.

6 Ainji yalwiza ukwizina lyane, angi yaluti: "Nene nkola,' nayo yaluzosya ainji.

7 Nemwe pano mwapulika isumo ni mpwepwe zyi isumo, mutachopa; kuno viyo vilwiza, lelo impelelekezyo ichili.

8 Kuno antu yalukatuka ukulwa na antu, nu wene ulukatuka ukulwa nu wene; kuluwa ivitetema vya nsi mûntu-mûntu, kulupona inzala; vintu vi uli ntangulo ya machulo.

9 "Nemwe chenjelini; kuno yalumutwala apa yakombe nu um-mang'anda yi Leza yalumuma, nemwe mulutwalwa pali yano yamulâsile na yene ukwizina lyane, ukuwu syuta kuno yali.

10 Ni ntangulo izwi-zipe litane lisundwe uku yantu yonsi.

© 1988 United Bible Societies.

11 Na pano yacha yamusenda nu kumusongelela, mutachelengula chino mwaulanda pao kwene, lyonsi lino mwacha mwanenwa lilandini, kuno asi mwemwe mululanda, lelo uMwenzo Nswefu.

12 Nuntu alusongelela unnina, kuti yamumole, na isi alusongelela umwana, na ana yalukatukila avyazi yao nu kuyumola.

13 Nemwe mulutuwiwa na antu yonsi ukwizina lyane. Lelo uwacha walemasya fika ni chisila, uwino alufyuka.

14 “Lelo pano mwacha mwalola uipe wa wononi wimilila pataliile—kasoma amanya—apano yano yali um-Yudea itukile um-myamba.

15 Nuntu wino ali apidali, atika nanti ukwingila nu kutola chimwi un-ng'anda umwakwe.

16 Na wino ali un-chalo atapiluka uku chisila ukutola umwenda wakwe.

17 Lelo akalanda kao ayanda na alonsya amanda yao.

18 Lelo pepini vitacha vize apa manda ya nzusi.

19 Kuno amanda yalye yaluwa ya machulo, ukuluta fuma na lino Leza waumvile insi fika na kasalaka, na kaili kutaluwa nanti uche.

20 Nu Mwene ndi atali aputukizye amanda yao, atala afyuke untu umwi, lelo kuno kuli asolole yano wayasolwile, chaleka waputukizya amanda yao.

21 Na manda yalye nguntu wamunena, wati: “Lolini, Klisto ali pa, nanti ali kuku, mutachi zumila.

22 Kuno yalwiza aklisto-ya-ufi, na malau ya ufi. Yaluchita ivipezya-mano ni vizunguko, kuti yamuzosye nasolola kwene ndi chingawa.

23 Lelo mwemwi, chenjelini, inti munena vyonsi inkolelo.

24 “Lelo amanda yalye, ichisila cha machulo yao, ilanzi lilufitokela, nu mwezi utaluwala.

25 Ni ntanda zya mwiyulu zilupona, na maka yano yali umwiyulu yalutelengana.

26 Apano yalulola uMwana-ntu alwiza um-mapufi uku maka tupu nukulu.

27 Apano alutuma yamalaika uku yakonganika asolole yakwe ukufuma isansa zini, ukufuma kuno isansa lyasilile ilya nsi, fika na kuno isansa lya mwiyulu lyasilila.

28 “Sambililini unnumbe wa nsamvu: amatai yakwe pano yalemba nu kufumya amafwa, mumanya vino ichisiku ichipalamila.

29 Ivino nemwe kwene, pano mwalola ivintu viyo vyatampa, mumanye vino ndi apipi um-milyango.

© 1988 United Bible Societies.

30 uMwenemo ndumunena, uluko lu lutalusila ange vintu vi vichili vize.

31 Iyulu ni nsi vilusila, lelo amazwi yane yatalusila nanti uche.

32 Lelo ukumanya kwa wanda ulye na pano chafika, kusi wino amanyile, nanti ayamalaika ya mwiyulu, nanti uMwana, lelo Tata mpela.

33 “Tekelini, muchesye; kuno mutamanyile uluwa li.

34 Unnumbe wakwe chili wa ntu wino wapita um-masi, wasya ing'anda yakwe, wapa aomvi yakwe amaka, na chila ntu u nnimo wakwe, nawe wanena kalolela wa ng'anda atachilala.

35 Mutachilala lelo, kuno mutamanyile pano unkola ng'anda alwiza, ngi amanguzi nanti usiku apakasi, nanti pali ya nkolwa, nanti katondo-tondo.

36 Atiza zuwa amuzane umulala.

37 Naliyo ndumunena mwemwe, namunena mwensi: Mutachilala.”

Malko 14

1 Ni chisila cha manda yaili wali uwanda ukulu wa Pasaka, ni mikate-isi-ninsasyo. Aikolo iyakapela na yakaandika yasita inzila ya kunnema uku uchenjezu nu kumumola.

2 Kuno yalile yati: “Chitawa pa wanda ukulu, kutache kuwe ni mpanzyela unjantu.”

3 Nawe pano wali uku Betania un-ng'anda yi Simoni wa ntana, pano ali apa chakulya, awiza umwanachi ali nu nsazi wa mafuta ya nalido aya mpia tupu; atama unsazi awitulwila amafuta apa ntwe wakwe.

4 Pali antu yamwi yalakalike, yati: “Uku chani ukulovya mafuta vi?

5 Kuno amafuta ya yali yakalwe uku mpia imyanda yitatu nu kuluta, yapiwe apina.” Yannakalikila nkani umwanachi wiyo.

6 Lelo Yesu wavwanga, wati: “Nnekini, uku chani mulumchuzya? Anchitile ichazipa.

7 Kuno amanda yonsi apina yali ponga nemwe, mungayachitila ichizipe chino mukasime, lelo nemwi musi nene manda yonsi.

8 Watachita chino awezizye, wapaka umwili wane inkolelo ya kunzyika.

9 uMwenemo ndumunena, konsi kuno izwi-zipe lilusundwa un-nsi yonsi, alachi chino umwanachi wachita chilulandwa uku kumwizukila.”

10 Pali yaya ikumi na yaili, wenga Yuda Iskaliote, ayu ku yikolo iyakapela, kuti amfime kuno yali.

© 1988 United Bible Societies.

11 Nayo pano yapulika, yachimba yannanya ukumpa impia. Wasita inzila ya kumfima uwanda uno uzifile.

12 Nu wanda wa ntangulo wa mikate-isi-ninsasyo, pano yafyuzile iPasaka, alondezi yakwe yannenile, yati: “Api pano ukasime ukulyila iPasaka yi tukakuteye?”

13 Watuma yaili apa alondezi yakwe, wati: “Yangini uku nzi, mwankomengana nu ntu asenzile ichaluzi cha manzi, munnondele.

14 Na pano wingila, munnena unkola ng'anda, muti: ‘Kasambilizya aluti: Chilikwi ichumba chane icha eni, ndyile iPasaka muo ponga na alondezi yane?’

15 Nawe unkola akumulanga chumba ichikulu ukwi golofa, ichiteye. Twimwile-mu.”

16 Nga alondezi yafuma yayu uku nzi, yaya yalola ndi vino ayanenile; yateyanya iPasaka muo.

17 Nga pano yawa manguzi, awiza na yalye ikumi na yaili.

18 Na pano yalile iyikala apa chulya, Yesu wayanenile, wati: “Umwenemo ndumunena: wenga pali mwemwe, nawe alulya ponga nene, alunfima.”

19 Nga yalola ichikonko yamtondosya wenga wenga, yati: “Chene! Nene?”

20 Ayanena, ati: “Ali wenga pali ya ikumi na yaili, wino wasonda ponga nene un-nweso.

21 Kuno Mwana-ntu wapita vino waandikilwe, lelo akalanda uku ntu wiyo wino wamfima Mwana-ntu; change chizipe untu wiyo ndi atala vyalwe.”

22 Nayo pano yalyanga, watozile unkate aupepelela, aukunyola ayapa, avwanga, ati: “Tolini, alau mwili wane.”

23 Nga atola untonto, asamalizya, ayapa, yanwela yonsi.

24 Ayanena, ati: “Alau uli wazi wane uwa Upangano, uno ulwitika uku yantu tupu.

25 Umwenemo ndumunena: ntalunwa kaili amanzi ya nsabibu, kufika uwanda wuwu uno ndunwa apya um-wene-wi-Leza.”

26 Nga pano yamala ukulunda, yafuma yapita ukuya uku mwamba wa Mizeituni.

27 Yesu ayanena, ati: “Mwanfwitoka mwemwi mwensi pa nnandu wane, kuno chaandikwe: ‘Nammuma unchemi ni nfwele zyansambala.’

28 Lelo apa kututuluka kwane ndumukolelela ukuyu ku Galilea.”

29 Petlo wannena, wati: “Nanti yakusya yonsi, lelo nemwi pole.”

© 1988 United Bible Societies.

30 Yesu wannena, wati: “Umwenemo ndukunena wewe, ilelo usiku wu, pano nkolwe achili alamule amaila yaili, wannkana amaila yatatu.”

31 Lelo nawe avwanga na maka, ati: “Nanti ukufwa, namfwa ponga newe, napo kwene nsukukana nanti uche.” Yonsi yavwanga viyo kwene.

32 Nga yiza ukwitimba lino yakuluti: “Getsemane,” anena alondezi yakwe, ati: “Wikalini pa, pano njilu pepa.”

33 Wasenda Petlo na Yakobo na Yoane ponga nawe. Atampa kusima nkani nu kusamala.

34 Ayanena, ati: “Umwenzo wane uli na malanda nkani nanti ukufwa; wikalini pa mutachilala.”

35 Aya pa nkolelo uche, apona pansi, apepa ukuti: “Atachiya um-machulo ndi chingawela.”

36 Avwanga ukuti: “Aba, Tata; vyonsi vingaombeka kuli wewe, untisizye ulwako lu kuli nene; lelo chitaombeka vino nkasime nene, lelo chiombeke chino ukasime wewe.”

37 Nga awiza azana iyalala utulo, wanena Petlo, wati: “Simoni, ukulala? Wapotwa ukuntalala nanti insaa yonga?

38 Mutachilala, pepini, mutachimwingile um-mazosyo; umwenzo ukasime, lelo umwili utonsile.”

39 Aya kaili apepa izwi lili kwene.

40 Apiluka kaili azana iyalala, kuno amanso iyalemeka nu utulo; nga yatamanyile ni chakunnena.

41 Wiza ilya utatu, ayanena, ati: “Ali lalini, puzini; chi chilingana; kazimbo ikafika, lolini Mwana-ntu watelwa um-makasa iya maifyo

42 Katukini tupite; lolini wino alunfima watapalamila.”

43 Nga pano achili aluvwanga, liyo kwene Yuda awiza, wiwi uwikumi na yaili, ponga nawe iumba yali ni mpanga ni nonga, yafuma uku yikolo iyakapela na yakaandika na yikolo.

44 Na wino alumfima walile watayapa akamanyililo, ati: “Wino natoswela uwiyo kwene; innemini, mnsende ningo.”

45 Nga lino wiza wiyo kwene aya kunali, avwanga, ati: “Labi.” Wantosola.

46 Yakatusya makasa yao, yannema.

47 Nga wenga pali yano yalipo, asomola impanga, akoma unzya wi Kapela-nkulu, amsesula ikutwi.

© 1988 United Bible Societies.

48 Yesu ayanena, ati: “Umufuma kuti myilulema ukulu poka-ivyayantu, muli ni mpanga ni nonga, ukundema nene?

49 Manda yonsi nali pali mwemwe un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza, angi ndusambilizya, mutandema; lelo vintu vi vyaloleka ukuti aMaandiko yafikilile.”

50 Apano alondezi yamsya, yituka yonsi.

51 Nu nnumendo wenga wannondile, wakuwile uku mwili wakwe umwenda untiswe, yannema.

52 Nawe wasya umwenda uo untiswe, wituka tupu.

53 Pano yasenda Yesu kwi Kapela-nkulu, yankonganila yonsi ayikolo iyakapela na yikolo na yakaandika.

54 Petlo nawe wannondela lwa patali, afika unkasi um-nsolo wi Kapela-nkulu, anga tenzi ponga na asalifi, alota umoto.

55 Nga yikolo iyakapela na kombe yonsi, yasita usyuta kuli Yesu, kuti yamumole, lelo waula.

56 Kuno ainji yamsyutile ufi, lelo nusyuta wao waleunkana.

57 Na yamwi yimilile yamsyutile ufi, yati:

58 “Sweswe twampulike, aluti: ‘Nene nampomola ng'anda-nkulu-iyi-Leza, yino yakuzilwe uku makasa, nu ku manda yatatu ndukula inina yino italukulwa uku makasa.’ ”

59 Lelo na viyo kwene usyuta wao utakomengine, waleunkana.

60 Apano Kapela-nkulu wimilile apakasi, watondosya Yesu, wati: “Utaluvwanga chimwi? Alaya yalukutakila chani?”

61 Lelo atuzya, atavwanga chimwi. Kapela-nkulu wamtondosya kaili, wati: “Wewe uli Klisto, Mwana wa Mpepelelwa?”

62 Yesu avwanga, ati: “Ali nene; nemwe mululola Mwana-ntu atenzi ikasa lya kwi lunji ilya Maka, alwiza na mapufi ya mwiyulu.”

63 Kapela-nkulu walepola imyenda yakwe, wavwanga, wati: “Tulusitila yasyuta chani kaili?

64 Mwapulika imisuli yakwe; mwalola uli nemwe?” Yonsi yamputwila, yati: “Chinjile ukumolwa.”

65 Yamwi yatampa ukunswila amati, yamkuwa ukumanso nu kumuma vikonde, yannena, yati: “Lauzya!” Na asalifi nayo yamuma makofi.

66 Nga Petlo wali um-nsolo apanzi; awiza umwi apa asungu yi Kapela-nkulu.

© 1988 United Bible Societies.

67 Annola Petlo alotu moto, wamkundwile amanso, wavwanga, wati: “Newe
kwene wali ponga na wiwi Yesu umNazaleti!”

68 Wakana, wati: “Ntamanyile nanti ukupulika vino ululanda uwewe.” Afumila
apanzi unduselelo.

69 Na wiwi umomvi annola kaili, atampa kuyanena yano yimilile palye, ati: “Alawi
unnina wao.”

70 Wakana kaili. Kazimbo kache kaili yano yimilile palye, yannena Petlo, yati:
“Umwenemo, wewe unnina wao, kuno wewe umGalilea.”

71 Atampa kutipa nu kulapa, ati: “Ntamanyile untu wi wino mulutaka.”

72 Liyo kwene nkolwe alamula ilya uwili. Petlo wizukila izwi lili lino Yesu
wannenile, ukuti: “Pano nkolwe achili alamula luwili, ulunkana amaila yatatu.”
Nga watalika ukulila.

Malko 15

1 Walangi kulucha, aikolo iyakapela yamba ponga nakombe na yakaandika,
yamwitengo yonsi, yanyepa Yesu, yamsenda yamtwala kuli Pilato.

2 Pilato wamtondosya, wati: “Wewe uli mwene wa aYudea?” Nawe wannena,
wati: “Wewe walanda.”

3 Nayo aikolo iyakapela yalile yamtakila ivyavula.

4 Pilato wamtondosya kaili, wati: “Utaluvwanga chimwi? Lola, ivintu vinga vino
yakutakila.”

5 Lelo Yesu atachili avwange chimwi; chaleka Pilato wazunguka.

6 Apa manda ya wanda ukulu wasapulanga unnyepwa umwi, wino yalomba.

7 Nga kwali untu wino yatangi Balaba, wali unnyepwa ponga na antu yano
yachisile mpanzyela nu kumola untu um-mpanzyela iyo.

8 Ngiumba liyo litampa ukunnomba ayachitile vino wamanyilila.

9 Pilato wayanena, wati: “Chene! Mulusita musapwile umwene wa aYudea?”

10 Kuno wamanyile vino aikolo iyakapela yamfimile uku uzuwa.

11 Lelo aikolo iyakapela yatunkola iumba, yati: “Chingawa ningo, Balaba
ayulilwe.”

12 Pilato wayanena kaili, wati: “Ivyo nchite uli wi, wino muluti: Mwene wa
aYudea?”

13 Yumi chongo kaili, yati: “Akonkomelwa apa nsalaba!”

© 1988 United Bible Societies.

14 Pilato wayanena, wati: “Uipe chi uno wachita?” Yalusya nkani ukumi chongo:
“Akonkomelwa apa nsalaba!”

15 Pilato vino wakasime iumba lituzye, wayasapwila Balaba, wafima Yesu, pano
wamuma ni mikowa, kuti akonkomelwe apa nsalaba.

16 Nayo asalifi yantwala um-nsolo, ali Preitolio (alikuti: ng'anda yi Gavana)
yakongana ponga asalifi yonsi.

17 Yamzwika umwenda wa mala ya zambalau, yasuka inkata ya myonga,
yamzwika uku ntwe.

18 Yatampa ukunnaula, yaluti: “Tulukulaula, mwene wa aYudea!”

19 Yamuma ni lonje uku ntwe, yamswila na mati, yafukama nu kumwinamila.

20 Nga pano yamsoweka, yamzula umwenda wuwu wa mala ya zambalau,
yamzwika imyenda yakwe unkola. Yansenda panzi kuti yamkonkomele apa
nsalaba.

21 Yannemenkezya untu wino wapitanga ukufuma uku vyalo, Simoni wa ku
Kilene, isi wi Aleksanda na Lufo, kuti asende unsalaba wakwe.

22 Yamtwala apantu pano yakuluti “Golgota,” alikuti: “Ipanga lya ntwe.”

23 Yampa amanzi ya nsabibu yano yuminkine na manemane, lelo wayakana.

24 Yamkonkomela apa nsalaba, yankanya ivizwalo vyakwe, yachita ichimala-
mpaka, kuti chila ntu atole chani.

25 Nga pano yali saa tatu, yamsenda, yamkonkomela apa nsalaba.

26 Pali maandiko ya nnandu wakwe apiyulu yakwe, yatile: MWENE WA YUDEA.

27 Pali aivi yakapoka-ya-vintu, yumozilwa ponga nawe, wenga ikasa lya kwi
lunji, na wenga ikasa lya kuli kamani.

[28 Ngi Lyandiko lifikilile lino litile: “Yamuminkinye ponga na aipe.”]

29 Nga yano yapitanga un-nzila yamtuka, yapukusya imitwe yao, yati: “Ehee,
wewe wino ungumola ng'anda-nkulu-iyi-Leza nu kuikula uku manda yatatu;

30 Fyusya umwenzo wako, uwike uku nsalaba!”

31 Ivino na yikolo iyakapela yamsoweka akola na akola, ponga na yakaandika,
yati: “Wafyusizye anji, atangi aufyusye unkola.

32 Klisto ngi umwene wa Islaeli, awike li kwene uku nsalaba, kuti tulole nu
kuzumila.” Na yalye yano yakonkomilwe ponga nawe kwene yamtuka.

33 Na pano wawu nsanya pakasi, kwawa ichanda insi yonsi, kufika pano
lyatemba.

© 1988 United Bible Societies.

34 Na pano lyatemba, Yesu avwanga ukwizwi ikulu, ati: “Eloi, Eloi, Lama Sabaktani?” alikuti: ‘Leza wane, Leza wane, nga vino wanta?’

35 Na pali yano yimilile pao, yamwi yati: “Lola, alwita Elia.”

36 Na wenga awituka ulwilo, wazuzya inkamu divai, watela itete, wanwesya, wati: “Lekini tulole ndi Elia wamwiza mwisye.”

37 Nawe Yesu afumya izwi ikulu, umwenzo umputuka.

38 Nu mwenda wa ng'anda-nkulu-iyi-Leza walepuka fuma piyulu kufika na pansi, utupande tuwili.

39 Ngu unkulu wa asalifi, wino wimilile apipi, pano walola wafwa, ni vintu vino vyaombeka, walanda ukuti: “Umwenemo, untu wi wali uMwana wi Leza.”

40 Pali na anachi yalolanga lwa patali, pali yao walipo Malia Mandalena na Malia nyina wi Yakobo, untoo wi Yose, na Salome.

41 Yao, ayano yalondekine nawe uku Galilea nu kumwombela, na anina yinji yano yayile ponga nawe uku Yelusalemu.

42 Nga pano yawa manguzi kuno yalalilile uwanda uno ukolelile uwanda wa Sabato.

43 Wayile Yosefu untu wa ku Alimateo, untu wa mwitengo, unchindamu nawe kwene walolelanga uwene-wi-Leza; achita ichiposye aya kuli Pilato, alomba ichala chi Yesu.

44 Lelo Pilato azunguka vino watafwa, wita wilye unkulu wa asalifi, wamtondosya ndi akazimbo chi kapita, pano wafwila.

45 Na pano wamanya ningo uku unkulu wa asalifi, apano wazumila Yosefu atole ichala.

46 Akala umwenda untiswe, nga amwisya; nga afunda ichala um-mwenda untiswe, amzyika umwilindi ilyimbe uku mwamba, nga asungutizya ifinga apilindi.

47 Na Malia Mandalena na Malia nyina wi Yose, yalolanga pano wazyikwa.

Malko 16

1 Na pano uwanda wa Sabato wasila, Malia Mandalena na Malia nyina wi Yakobo, na Salome yakazile amafuta, kuti yakampake.

2 Na katondo-tondo, wanda wa kutampa ijuma, yaile ukwilindi, pano ilanzi lyapalala.

3 Yatondosyana atupu, yati: “Uwini wautukunkila ifinga lili apilindi?”

4 Nga pano yalola, yawine vino ifinga lili isunkulusye; nalyo lyali ikulu ndi.

© 1988 United Bible Societies.

United Bible Societies

5 Pano yingila umwilindi, yalola unnumendo atenzi uku lusansa lwi lunji, azwite umwenda untiswe, nga yachintukila.

6 Nawe ayanena, ati: “Mutachi chintukila; mulusita Yesu wa ku Nazaleti, wino wakonkomilwe apa nsalaba; watatutuluka, asipo pa; lolini pano yamwisile.

7 Lelo pitangi, mukanene alondezi yakwe na Petlo, ukuti: wamukolelela ukuyu ku Galilea, ukuno mulunnola, ndi vino wamunenile.”

8 Nga yafuma ukunzi, yituka kufuma ukwilindi, kuno yali ni ngofi nu kutetema. Na yatachili yanena umwi izwi, kuno yofile.

[9 Nawe pano watutuluka untondo-tondo, wanda wa kutampa ijuma, intangulo walolike na Malia Mandalena, wino watisiziwe iviwa saba.

10 Nawe wayile anena yano yali ponga nawe, nayo yalile yachili yalulila nu kulosya.

11 Nayo yao pano yapulika vino umpuma, nawe watannola, yatachili yazumile.

12 Ichisila cha vintu vi walolike ku yantu yaili pali yeneyo, angali nu mwata unji, nayo yayanga uku vyalo.

13 Nayo yao yapita yaya yanena anji; nayo kwene yatachili yayazumile.

14 Ichisila cha vintu viyo, aloleka na yalye ikumi na wenga, pano yalyanga, wayasunda uku kuntazumila kwao nu ukomu wa myenzo yao, kuno yatachili yayazumile yalye yano yamwine pano watatutuluka uku yafwi.

15 Wayanena, wati: “Pitini un-nsi monsi nu kusunda izwi-zipe uku vilengwa vyonsi.

16 Uwazumila nu kubatiziwa, alufyuka; lelo wino atazumile aluya umu uputuzi.

17 Ni vilangizyo vi vilulondela azumile; ukwizina lyane yalufumyi viwa, yaluvwanga imivwango mipya.

18 yalulema inzoka; nanti yanwa chimwi ichakuyumola, chitangi chiyakole nanti uche; yaluwika makasa yao apa yalwale, nayo yalupola”.

19 Ngu Mwene Yesu lino wavwanga nayo, wapokelelwa umwiyulu, wikala ikasa lyi lunji lyi Leza.

20 Nayo yao yapita yasunda konsi konsi, uMwene angaluomba ponga nayo, nu kukomya izwi liyo ku vilangizyo vino vyalondekine nalyo.]

© 1988 United Bible Societies.

Luka

Luka 1

1 Kuno antu ainji yaandika amazwi ya vintu vino vyaombike pano tuli.

2 Ndi vino yatulandile yasyuta yano yawine, naomvi yizwi liyo, ukufuma intangulo.

3 Nalola chili ningo nene kuno nafipilila ningo ivintu viyo vyonsi ukufuma intangulo, uku kwandikila ningo, Teofilo nzipe.

4 Ukuti umanye ningo uku vintu vino wasambiliziwa.

5 Apa manda yi Yelodi umwene wa aYudea, kwali kapela umwi, izina lyakwe i Zakalia, uwa luti lwi Abiya, nunchi wali wa ku yana yi Aloni, izina lyakwe i Luzabeti.

6 Na yonsi yaili yali aya chumi apa manso yi Leza, yali ni vilangaso vyonsi ivya Mwene ni ntambi yakwe, nanti kulowa

7 Nayo yatakwite umwana, kuno Luzabeti wali umumba, nayo yonsi yaili yalile yakota.

8 Nga walangi pano aluomba milimo yi kapela unnuti lwakwe pali Leza,

9 ukuyana ni ntambi zyi kapela, wasolwilwe ukwingila nu kuombela un-ng'anda-nkulu-iya-Mwene, ukuti asukilizye ubani.

10 Na maumba yonsi aya antu yasalikanga apanzi, pano chafika ukusukilizya ubani.

11 Malaika wa Mwene aloleka kunali, angi awimilile isansa lya kwilunji ilya altale ya kusukilizya ubani.

12 Zakalia asima, pano wannola, ingofi zyannema.

13 Lelo malaika wiyo wannena, wati: “Utachopa Zakalia, kuno ipepo lyako ilipulikikwa, nu wapako Luzabeti alukuvyalila umwana umonsi, nizina lyakwe ulumtema i Yoane.

14 Newe uluseka nu kuchimba, na antu tupu yaluchimbila ukuvyalwa kwakwe.

15 Kuno aluwa unkulu apa manso ya Mwene, atalunwa amanzi ya mizabibu nanti ivya kukoleka; aluzyula uMwenzo Nswefu ukufuma unda yi nyina.

16 Na inji umu Islaeli aluyawezya uku Mwene, Leza wao.

17 Nawe alukolela inkolelo yakwe uku mwenzo wi Elia na maka yakwe, ukuti asenule imyenzo yi yaisi iwelelu ku yana, kutelela akanyi amano ya chumi nu kuwikila uMwene antu yano yachitwa ningo.”

© 1988 United Bible Societies.

18 Nga Zakalia wanena malaika, wati: “Nammanya uli izwi li? Kuno ne nkumbe nu wapane unkolechi wa manda tupu.”

19 Malaika wannena, wati: “Nene Gablieli nkulwimilila apa manso yi Leza, nene ntumilwe ukuvwanga newe nu kukumanyisya ivintu vizipe vi.

20 Lola, wamwa ichinunu, usuvwangaa nu kufika lino ivintu vi vililoleka, kuno utazumile amazwi yane, nayo yalulolеka apa makati yakwe.”

21 Na antu yano yalolelanga Zakalia, yazunguka kuno wazimba un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza.

22 Pano wafuma champota ukuvwanga nayo, yamanya vino watalola malele un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza. Nawe ayasinizya, asyala ichinunu vivi kwene.

23 Nga chali pano amanda ya kuomba kwakwe yasila, apita uku ng'anda ukwakwe.

24 Nga apa chisila cha manda yao, Luzabeti unchi asenda inda, nga afisama imyezi yisano, ati:

25 “Alavi ivino uMwene wanchitile um-manda yano wandolanga, kuti antisizye insoni zyane apa antu.”

26 Um-mwezi wa sita malaika Gablieli watumilwe na Leza, ukuti aye uku nzi wa Galilea, izina lyakwe Nazaleti.

27 Uku nsungu wino walile wimalwa nu ntu izina lyakwe i Yosefu, uwa luko lwi Davidi; nizina lya nsungu wiyo i Malia.

28 Wingila un-ng'anda umwakwe, wati: “Ndukulaula, we wino wapiwa ivizipe, uMwene ali ponga newe.”

29 Nawe asima nkani apa mazwi yakwe, welengula um-mwenzo wati: “Unnau u, wawa uli?”

30 Malaika wannena, wati: “Utachopa, Malia; kuno ukupiwa ivizipe kuli Leza.

31 Nga lola, wansenda inda, nu kuvyala umwana monsi, nizina lyakwe ulamtema i Yesu.

32 Wene aluwa unkulu, alwitwa umwana wakwe Wa-Mwiyulu, nu Mwene Leza alumpa ichisumbi-cha-wene ichi Davidi, isi wakwe.

33 Alulâsa ing'anda yi Yakobo manda ti, nu wene wakwe utalusila.”

34 Nga Malia wanena malaika, wati: “Lyamwa uli izwi li, vino nene ntamanyile umonsi?”

35 Nga malaika wannena, wati: “uMwenzo Nswefu ulukwikila panuli, na maka yakwe wino ali Wa-Mwiyulu yalukukuwa wa chisau; ichino viyo chino chiluvyalwa chilwaitwa ichiswefu, Mwana wi Leza.

© 1988 United Bible Societies.

United Bible Societies

36 Nga kaili lola, uwa luko lwako, Luzabeti nawe wasenda inda ya mwana monsi
um-ukolechi wakwe; nu mwezi u uwa sita kuli wenewe wino yatangi umumba.

37 Kuno kusi chino chitangi chiombeke kuli Leza.”

38 Nga Malia avwanga ukuti: “Lolini, nemwi ne umomvi wa Mwene; chiwe ndi
vino uvwanzile.” Nga malaika atina apita.

39 Nga Malia akatuka um'manda yalye kwene, apita zuwa uku nsi ya myamba
afika nu ku nzi umwi uwi Yuda.

40 Awingila un-ng'anda mwi Zakalia, alaula Luzabeti.

41 Nga pano Luzabeti wapulika ukulaula kwi Malia, umwana alunduka un-nda
yakwe; Luzabeti awikilwa nu Mwenzo Nswefu.

42 Avwanga ukwizwi ikulu, ati: “Wapepelelwa wewe apa yanachi, na wino
aluvyalwa unda yako, wapepelelwa.

43 Lyangizila uli izwi li, lino nyina wa Mwene wane awize kunondi?

44 Kuno izwi lya kulaula kwako pano lingila um-makutwi yane, umwana
wachinda uku kuchimba un-nda yane.

45 Ali ni nkata wino wazumila, kuno ivintu vino wanenilwe nu Mwene
viluombeka.”

46 Nga Malia avwanga ukuti: “Upuma wane ulutensya uMwene.

47 Nu mwenzo wane uluchimba kuli Leza, Kafyusya wane.

48 Kuno wataulola upina wa momvi wakwe. Kuno lola, ukufuma kasalaka, inko
zyonsi zilungita ne wa nkata.

49 Kuno Wa-Maka watanchitila ivintu ivikulu, Nizina lyakwe iswepe.

50 Nu kukumbukila kwakwe kulipo uku mipanda ni mipanda, kuli yano
yanchindika.

51 Watachita amaka ukwikasa lyakwe; wanyamya aya chilumba um-melenguzi
ya myenzo yao.

52 Waponya aikolo apa visumbi vyao ivya wene; wateka apina.

53 Aya nzala wataikusya ivizipe, na asavi wayawinga minwe.

54 Wazwilizya Islaeli, umomvi wakwe, kuti alusye kukumbukila kwakwe.

55 Ndi vino wanenile yatata itu— Ablaamu nu mpanda wakwe manda ti.”

56 Malia watenzi nawe ndikuti imyezi itatu, ngawela ukwakwe.

57 Nga amanda ya kuti Luzabeti apape yafika, avyala umwana umonsi.

© 1988 United Bible Societies.

United Bible Societies

58 Nga aya mwipamba na aluko lwakwe yapulika vino Mwene wamungilizizya ivintu vizipe, nga yachimba ponga nawe.

59 Nga chali apa wanda wa nnane, yiza ukuchita umwana ichibalu, yasita ukumpa izina lyi isi Zakalia.

60 Lelo nyina wati: “Liyo awe, lelo tumteme ili Yoane.”

61 Nayo yannena, yati: “Pasi umwi unduko lwako uwizina li.”

62 Nga yasinizya isi, kuti yamanye vino akasime ukumtemela.

63 Nga asita ichibao, awandika ukuti: “Izina lyakwe i Yoane.” Nayo yazunguka yonsi.

64 Liyo kwene unnomo wakwe usapuka ponga nu lulumi lwakwe kwene, atampa ukuvwanga, atensya Leza.

65 Ingofi zyayalema yonsi, yano yatenzi apipi nayo, ni vintu vi vyonsi vilumbuka un-nsi yonsi iya myamba ya Yudea.

66 Nga yonsi yano yavipulika, yaviwika ummyenzo yao, yati: “Umwana wi aluwa uwa uli?” Kuno ikasa lya Mwene lyali ponga nawe.

67 Na Zakalia isi azyula uMwenzo Nswefu, alauzya, ati:

68 “Utensyo uku Mwene, Leza wa Islaeli; kuno watizila antu yakwe nu kuyakulula.

69 Watwimikila ulupembe lwa ufyusi, apa nnyango wi Davidi, umomvi wakwe.

70 Ndi vino wavwanzile kufuma kali uku milomo ya malau yakwe aswepe.

71 Tufyuke na asiluembu yitu, num-makasa yi yonsi yano yatutuwa.

72 Ukuti akumbukile yatata yitu nu kwiusya Upangano wakwe uswepe.

73 Ichilapo chino walapile tata witu Ablaamu.

74 Ukuti alutupa sweswe ukutukulula um-masasa yi asiluembu yitu, kumombela nanti ngofi,

75 um-uswepe ni chumi, apa manso yakwe, amanda yitu yonsi,

76 Newe mwana, ulwitwa wewi lau lyi Wa-Mwiyulu. Kuno ulukolela inkolelo apa manso ya Mwene, ukuteyanya inzila zyakwe.

77 Ukuyapa antu yakwe umanyisyo wa ufyusi, uku kwelelwa amaifyo yao.

78 Uku nzila ya kukumbukilwa na Leza witu, kuno ukuswepa kuno kufumile umwiyulu, ukutwizila.

79 Ukuyaswefezya yano yatenzi un-chanda nu un-chisau cha nfwa. Nu kukolelela amulu yitu un-nzila ya kuwelela.”

© 1988 United Bible Societies.

80 Ngu mwana wiyo wakuzile, aungilizika amaka um-Mwenzo; awikala unnusanga fika na lino walolike uku yaIslaeli.

Luka 2

1 Nga chali um-manda yalye, ichilangaso chifuma kwi Kaisali Augusto, ukuti antu yonsi aya kuno ukunzi yaandikwe amazina yao, nu kusoloziwa.

2 Ukusolozya ku ali kwa ntangulo kwandikwe, pano Kilenio wali unnâsi wa Silia.

3 Antu yonsi ukuyu wandikwa, chila ntu uku nzi wakwe.

4 Yosefu nawe wafumile uku Galilea un-nzi wa Nazaleti, apitu ukuya uku Yudea, afika um-nzi wi Davidi uno yatangi Betleemu; kuno uwa ng'anda nu luko lwi Davidi.

5 Ukuti awaandikwe ponga na Malia unchi, wino wimile, nawe wali ninda.

6 Nga chali walangi yachili yatenzi kuo kwene, amanda yakwe yafika ukuti apape.

7 Wavyala umwana wiyele, wamzwika imyenda ya chana, annalika un-chisandiko cha kulyila ing'ombe, kuno yatawine ukwa kulala un-ng'anda ya eni.

8 Ngu munsi iyo kwene mwali achemi yikalanga un-nchundu, yalolelanga ufyo wao usiku.

9 Malaika wa Mwene aya zuwa nukulu wa Mwene uyayengesela konsi konsi, ingofi ziyalema nkani.

10 Malaika wayanena, wati: “Mutachopa, kuno namuletela amazwi mazipe aya kuchimba nkani uku yantu yonsi.

11 Kuno ilelo umunzi wi Davidi watavyalwa uku nnandu wino, Unkuluzi, ali Klisto uMwene.

12 Ni chilangilizyo kuli mwemwe ali chi: mwamnzana umwana uncheche azwisilwe imyenda ya chanche, awizi un-chisandiko cha kulyila ing'ombe.”

13 Liyo kwene iumba ikulu lya mwiyulu lyali ponga na malaika wiyo, angi yalutensya Leza nukuti:

14 “Utensyo kuli Leza umwiyulu, na kuno ukunzi uwelezyo kuli yano yamzipila.”

15 Walangi pano yamalaika yao yapita umwiyulu, achemi yao yatondosyana, yati: “Lelo tuye uku Betleemu, tukalole vino chichiwa, chino Mwene watumanyisya.”

16 Nga yapita zuwa, yazana Malia na Yosefu nu mwana uncheche awizi un-chisandiko.

17 Pano yannola, yayalandila ivintu vya ku mwana wiyo, vino yanenilwe.

© 1988 United Bible Societies.

18 Yonsi yano yapulika, yazunguka uku vintu viyo vino yalandilwa na achemi.

19 Lelo wene Malia antuzya viyo kwene, angalwelengula um-mwenzo wakwe.

20 Achemi yao yapiluka angi yalulumbanya Leza nu kumtensya uku vintu vyonsi, vino yapulika nu kuvilola, ndi vino yanenilwe.

21 Na pano yafika amanda nnane aya kumchita ichibalu, yamtemela izina lyakwe, yati: i Yesu; ndi vino watemilwe na malaika, pano achili asendwe inda.

22 Nga pano amanda ya kuswepa kwao yafika, ndi vino iNtambi yi Mose ili, yamtwite uku Yelusalemu, kuti yamwike uku Mwene.

23 Ndi vino chaandikwe un-Ntambi ya Mwene: umwana wensi uwiyele kuli nyina, alwitwa unswefu uku Mwene.

24 Yakafime na mawila ndi vino chanenilwe un-chilangaso cha Mwene, inkunda ziili nanti imisuzu yili iya nkunda.

25 Nga lola uku Yelusalemu kwali untu izina lyakwe i Simeoni, nawe untu wa chumi, wachindika Leza nu kulolela utekezyo wa Islaeli, nu Mwenzo Nswefu wali ponga nawe.

26 Nawe walile wanenwa nu Mwenzo Nswefu, vino atalulola infwa, lino achili alole Klisto wa Mwene.

27 Nga awiza un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza akolelilwe nu Mwenzo Nswefu. Nga avyazi yatwala umwana Yesu mwenemo, kuti yamchitile viine ni Ntambi.

28 Unkola kwene wampokelile um-makasa yakwe, atensya Leza, ati:

29 “Apa kasalaka Mwene, leke umomvi wako apite lumi, ukuyana nizwi lyako.

30 Kuno amanso yane iyalola ufyusi wako,

31 uno wawika apa manso ya antu yonsi.

32 Mwengelela wa kuswefezya akulukuwa, nu ukulu ku antu yako, Islaeli.”

33 Nga isi na nyina yazunguka apa vintu vino vyavwangwa apa mwana wiyo.

34 Simeoni ayapepelela, anena Malia nyina, ati: “Lola, wi wawikilwa kupona nu kukatusya ainji umwi Islaeli, nu kuwa chilangizyo chino chilupazyanyiwa.

35 Newe wenkola impanga ilwingila um-mwenzo wako — ukuti yaloleke amelenguzi ya myenzo tupu.”

36 Nga pali ilau umwanachi, izina lyakwe i Ana, mwana wi Fanueli, uwa luko lwi Aseli. Wali uwa myaka iminji, wikazile niya imyaka saba fuma usungu wakwe.

37 Nawe unsimbe wa myaka amakumi nnane na ini, nawe atatinanga un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza, wapepanga usiku nu nsanya, nu kuizilizya ichakulya angi alupepa.

© 1988 United Bible Societies.

38 Nawe wingile liyo kwene asamalizya Leza ponga, amtaka pali yonsi yano
yalolelanga ukuluzi wa Yelusalemu.

39 Nga pano yamala vyonsi vino viine ni Ntambi ya Mwene, yawela ukumwao
uku Galilea, uku nzi wa Nazaleti.

40 Umwana wiyo akula awa na maka, azyula amano, ni nkumbu zyi Leza zyali
kunali.

41 Nga avyazi yakwe yayanga imyaka yonsi uku Yelusalemu uku wanda ukulu
uwa Pasaka.

42 Nga pano wawa uwa myaka ikumi na ili, yapisile-ko ukuyana ni ntambi ya
wanda ukulu.

43 Nga pano amanda yasila apa kuwela, mwana wiyo Yesu asyala ichisila uku
Yelusalemu, lelo avyazi yatamanyile.

44 Nayo yatangi ali ponga nanji undwendo, yapita lîla, nayo yamsitanga unjanina
na yano yamanyine nayo.

45 Nga pano yaula ukunnola, yawela uku Yelusalemu, na kuno yalumsita.

46 Walanga pano amanda yatatu yasila, yannola un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza,
atenzi apakasi iyaKasambilizya, aluyapulikisya nu kuyatondosya.

47 Na yonsi yano yampulike, yazunguka uku mano yakwe nu ku uvwanzi
wakwe.

48 Yazungwike pano yannola, na nyina wannena ukuti: “Mwanane, uku chani
watuchita vi? Lola, so nene twali tulukusita ni myenzo itinwama!”

49 Nawe wayanena, wati: “Kuni chani mulunsita? Chene! mutamanyile vino
ichintu chiyo ichakuti mbwe un-ng'anda yi Tata?”

50 Nayo yatamanyile izwi liyo lino wayanenile.

51 Nga awela ponga nayo fiku nu ku Nazaleti; nawe wayachindike. Na nyina
watuzizye angi amanyile vyonsi um-mwenzo wakwe.

52 Nga Yesu akula um-mano ni lingo, angi azipile Leza na antu.

Luka 3

1 Um-mwaka wikumi na usano uwa kulâsa kwi Kaisali Tibelio, Ponsio Pilato wali
unnâsi wa Yudea, na Yelodi wali umwene wa Galilea, na Filipo unnina wali
umwene wa Itulea ninsi ya Tulakonite, na Lisania wali mwene wa Abilene.

2 Lino Anasi na Kayafa yali Yakapelaakulu, izwi lyi Leza lyamwizile Yoane,
umwana wi Zakalia, pano wali uku lusanga.

© 1988 United Bible Societies.

3 Aya insi yonsi yino yapalamine ni Yodani, asunda ulubatizyo lwa kwelelwa amaifyo.

4 Ndi vino chaandikwe un-chitabu icha mazwi yi lau Isaya: “Izwi lya ntu lilulaizya un-nyika: Teyanyini inzila ya Mwene. Ololini muno alupita.

5 Vifolomo vyonsi viluzyula. Ni myamba yonsi ni milundu vilulinganila. Na pa nyonganu palololoka. Ni vilina vilutwilwa.

6 Na antu yonsi yalulola ufyusi wi Leza.”

7 Wanenile amaumba ya antu yano yailu batiziwa nawe, wati: “Mwe yana ya nzoka, uwini wino wamusokezya, ukuti mwituke ukali uno ulwiza?

8 Ali sêkini ivisêke vino viine nu ku vipela. Mutachi vwanga um-myenzo yino, vino tuli na tata, nawe i Ablaamu; kuno ndumunena, Leza angakatusizya Ablaamu ana kufuma um-mafinga ya.

9 Na li kwene impasa itikwikwa apa masinda ya viti; ichino ichiti chonsi chino chitalusêka ivisêke ivizipe, chilukomwa nu kusumbilwa um-moto.”

10 Amaumba yamtondosya, yati: “Nga tuchite uli, fwandi?”

11 Wayanena, wati: “Uwa nkanjo ziili ape wino asi ni nkanjo, nu wa vyulya, achite viyo kwene.”

12 Yakalifya yikodi nayo kwene yiza uku lubatizyo, yamtondosya, yati: “Kasambilizya, tuchite uli neswe?”

13 Wayanena, wati: “Mutachilifya chimwi ukuluta vino munenilwe.”

14 Asalifi nayo kwene yamtondosya, yati: “Nga neswe, tuchite uli?” Wayanena, wati: “Mutafyengelezya untu, nanti ukutumpwila uku ufi, kaili muzumile ichiombelo chino.”

15 Nga pano antu yalolelanga chino channoleka, yonsi yelengulaa um-myenzo yao pali Yoane, ndi ali Klisto.

16 Yoane wavwanzile, ayanena yonsi, ati: “Umwenemo, nemwi ndubatiza uku manzi, lelo alwiza wino ali na maka ukunduta nene, wino ntalingine ukumtolompwela imikowa ya nfwato zyakwe. Wene alumubatizya uku Mwenzo Nswefu nu moto.

17 Wino ulupe luli umwikasa lyakwe, aluswefya nkani ulwano lwakwe, alukonganika ingano unntanta yakwe, lelo chilezye alumocha nu moto untazima.

18 Nu ku masunde manina tupu wasunzile antu Izwi-zipe.

19 Lelo umwene Yelodi pano wachenzelwa nawe kuli Yelodia, nka nnina wakwe, ni viipe vyonsi vino Yelodi wachita,

© 1988 United Bible Societies.

20 wungilizya liyo apa vinina vyonsi, watwala Yoane uku nyololo.

21 Walangi pano antu yonsi yabatiziwa, na Yesu kwene wabatiziwa, angi alupepa, iyulu lyayulika,

22 nu Mwenzo Nswefu umwikila un-chata cha nkunda, nizwi lyafuma umwiyulu, lyati: “Wewe Mwanane nkundikwa, nduchimba newe.”

23 Pano Yesu watangwile ukusambilizya, wali ni myaka amakumi yatatu, angi yaluti umwana wi Yosefu, umwana wi Eli,

24 mwana wi Matati, mwana wi Levi, mwana wi Melki, mwana wi Yanai, mwana wi Yosefu,

25 mwana wi Matatia, mwana wi Amosi, mwana wi Naumu, mwana wi Esli, mwana wi Nagai,

26 mwana wi Maati, mwana wi Matatia, mwana wi Semei, mwana wi Yoseki, mwana wi Yoda,

27 mwana wi Yoanani, mwana wi Lesa, mwana wi Zelubabeli, mwana wi Sealtieli,

28 mwana wi Neli, mwana wi Melki, mwana wi Adi, mwana wi Kosamu, mwana wi Elmadamu,

29 mwana wi Eri, mwana wi Yoswa, mwana wi Eliezeli, mwana wi Yolimu, mwana wi Matati, mwana wi Levi,

30 mwana wi Simeoni, mwana wi Yuda, mwana wi Yosefu, mwana wi Yonani, mwana wi Eliakimu,

31 mwana wi Melea, mwana wi Mena, mwana wi Matata, mwana wi Natani, mwana wi Davidi,

32 mwana wi Yese, mwana wi Obedi, mwana wi Boazi, mwana wi Salmoni, mwana wi Nasyoni,

33 mwana wi Aminadabu, mwana wi Adimini, mwana wi Alini, mwana wi Esloni, mwana wi Pelesi, mwana wi Yuda,

34 mwana wi Yakobo, mwana wi Isaka, mwana wi Ablaamu, mwana wi Tela, mwana wi Naholi,

35 mwana wi Seluki, mwana wi Legu, mwana wi Pelegi, mwana wi Ebeli, mwana wi Sala,

36 mwana wi Kainani, mwana wi Alfasadi, mwana wi Syemu, mwana wi Noa, mwana wi Lameki,

37 Mwana wi Matusalemu, mwana wi Enoki, mwana wi Yeledi, mwana wi Malaleli, mwana wi Kenani,

© 1988 United Bible Societies.

38 mwana wi Enosi, mwana wi Seti, mwana wi Adamu, mwana wi Leza.

Luka 4

1 Nga Yesu lino wazyula uMwenzo Nswefu, awela uku Yodani, akolelelwa nu
Mwenzo ukunyika.

2 Angi alweziwa na Chiwa amanda makumi yani. Na manda yao atalyanga
chimwi, na pano amanda yasila alola inzala.

3 Chiwa wannena, wati: “Ndiwe Mwana wi Leza, nena ifinga li liwe insima.”

4 Yesu wannena, wati: “Chaandikwe vino untu atalwikala ukukulya ichakulya
sile.”

5 Amkwezya apiyulu, annanga uwene ni vintu vyonsi ivya kuno ukunzi uku
kazimbo kache.

6 Nga Chiwa wannena, wati: “Ukulu u na maka ya nankupa wewe, kuno vili um-
makasa yane, nene nkulupa wensi ndi vino nkasime.

7 Ichino ngi wansukamila, vyonsi vyamwa ivyako.”

8 Nga Yesu annena, ati: “Chaandikwe, vino, ufukamile uMwene Leza wako,
umombele wenga mpela.”

9 Amkolelela uku Yelusalemu amwika apa nsonje wa ng'anda-nkulu-iyi-Leza,
nga annena, ati: “Ndi we Mwana wi Leza, tumpuka apansi.

10 Kuno chaandikwe: ‘Wankutumila yamalaika yakwe yakusunge.

11 Num-makasa yao yakukulema, kuti utakumike ikulu lyako apifinga.’ ”

12 Yesu wannena, wati: “Chavwangwa vino utachezya Mwene Leza wako.”

13 Nga pano wamala inzila zyonsi izya kumwezya, Chiwa wapita, wamsya uku
kazimbo.

14 Nga Yesu awela na maka ya Mwenzo, aya uku Galilea. Na mazwi yakwe
yalimba insi zyonsi izya mbali mbali.

15 Nawe wasambilizyanga um-mang'anda yao ayi Leza, nu kutensiwa na antu
yonsi.

16 Nga aya uku Nazaleti kuno wakulile nu wanda wa Sabato awingila un-
ng'anda iyi Leza, ndi vino wamanyilila, awimilila kuti asome.

17 Yampa ichitabu chi lau Isaya, akupula asita pano paandikwe vi:

18 “Umwenzo wa Mwene uli ponga nene, kuno wampaka amafuta, ukuyumila
apina imbila yi Izwi-zipe; wantuma ukuyumila imbila yano yanyepwa
ukusapulwa kwao. Napofu ukupiwa ukulola kaili, nu kukulula yano yaonelwa.

© 1988 United Bible Societies.

19 Nu kuyumila imbila ya mwaka wa Mwene uno wazipa.”

20 Akupika ichitabu, asuwizizya umomvi, nga awikala; na antu yonsi yano yalimo un-ng'anda iyi Leza, yamkundwila amanso.

21 Atampa ukuyanena, ati: “Ilelo Amaandiko ya iyafikilila um-makutwi yino.”

22 Yamzumilizya yonsi, yazunguka uku mazwi mazipe yano wavwanga, nga yavwanga ukuti: “Alawi asu mwana wi Yosefu?”

23 Nawe wayanena, wati: “Umwenemo, mwannena isyenteko li: ‘Sing'anga uipozye wenkola. Ivintu vyonsi vino twapulika vino vyaombeka umu Kapenaumu, vichite nu munzi wa kumwino,’ ”

24 Nga avwanga, ati: “Umwenemo ndumunena, kusi ilau ukuluzumilwa uku mwao.

25 Lelo uku chumi, namunena, pali yano yafwilwa ainji un-nsi ya Islaeli um-manda yi Elia, pano iyulu lyayazilwe imyaka itatu ni myezi sita, inzala inkulu yaponile insi yonsi.

26 Elia atatumilwe nanti kuli umwi, siku ku wafwilwa wenga uwa ku Salepta, un-nsi ya Sidoni.

27 Na kaili yalipo aya ntana ainji umwi Islaeli um-manda yilau Elisya, nga kusi wino waswefiwe, siku Naamani, uwa ku Silia.”

28 Nga yonsi yano yali un-ng'anda yi Leza yakalipa, pano yapulika ivintu vi.

29 Nga yakatuka yamsunkilizya ukunzi yanzi, yamtwala uku lwema, kuno unzi wao ukuzilwe apiyulu, kuti yamtenkele kweneko.

30 Lelo wene afyuntoka muli yeneyo, ampita.

31 Atentenka ukuya um-Kapenaumu, unzi wa Galilea, angi aluyasambilizya apa wanda wa Sabato.

32 Nga yazunguka leka uku masambilizyo yakwe, kuno izwi lyakwe lyali na maka.

33 Ngu un-ng'anda yi Leza mwali untu wino wali ni chiwa ichiipe, wangula ukwizwi kulu,

34 wati: “Leka nga tuli na chani newe Yesu wa ku Nazaleti? Uwizile ukwizu tonona? Nkumanyile we weni: We Nswefu wi Leza.”

35 Nga Yesu achichenzela, ati: “Tuzya, ufume!” Nga apano ichiwa champonya apakasi yao, chafuma nanti kumchita chimwi.

36 Yazunguka yonsi yavwanzyanya, yati: “Ichintu uli chi? Kuno aluvwanga nkani na maka uku viwa, navyo vilufuma.”

37 Amazwi yake yalimba konsi konsi un-nâsi iyo.

© 1988 United Bible Societies.

United Bible Societies

38 Afuma un-ng'anda iyi Leza, awingila un-ng'anda yi Simoni. Na nyinavyala wi
Simoni wali unwale inzusi nkani, yannombela kunali.

39 Awimilila pipi nawe, achenzela inzusi iyo, insila; liyo kwene akatuka nu
kuyaombela.

40 Nga pano ilanzi lyasyutukila, yonsi yano yali nalwale ya ndwala tupu tupu,
yayaleta kunali. Awika makasa yakwe kuli chila wenga, ayapozya.

41 Ni viva vyafumile uku antu tupu, vyuma ichongo nu kuti: “Wewe uli Mwana wi
Leza!” Wavichenzela vitachivwanga, kuno vimmanyile vino ali Klisto.

42 Na pano kwacha, afuma aya kuno kusi antu. Na maumba yamsita, nga yaya
kunali, yasita ukunnesya atachitina ukumwao.

43 Lelo wayanena, wati: “Chindungime nkasunde Izwi-zipe ilya wene-wi-Leza
um-mizi minina kwene, kuno ichino natumilwe.”

44 Nga wasundaa um-mang'anda iyi Leza aya umu Yudea.

Luka 5

1 Walangi pano iumba lyamfyenka pano lyapulikisyanga izwi lyi Leza, wene
wimilile umbali yi yemba wi Genesaleti.

2 Alola mato yaili umbali yi yemba; lelo yakela iyafuma yalufula amasumbo yao.

3 Wingila um-wato umwi, nao uwi Simoni, annena kuti autwale apatali uche
nuku misenga. Nga awikala um-wato angi aluyasambilizya amaumba.

4 Nga pano wamala ukuvwanga, annena Simoni, ati: “Twala ukwiyezi, mkisye
amasumbo yino, mwele inswi.”

5 Simoni wannena, wati: “Mwene nkulu, twaomba usiku wacha, lelo tutalemile
chimwi, lelo ukwizwi lyako namwisya isumbo.”

6 Nga pano yachita viyo, yapasile inswi tupu nkani, na masumbo yao yatampa
nu kuputoka.

7 Yakapizya anina yano yali um-wato wa uwili, yize ukuyazwa. Nayo yiza,
yazuzya mato yonsi yaili, yasita nu kutuwila.

8 Simoni Petlo pano walola ivintu viyo, apona pa mulu yi Yesu, ati: “Tina
kunondi, kuno nene untu wa maifyo, Mwene.”

9 Kuno wazungwike ponga na yonsi yano yali ponga nawe, ku wingi wa inswi
zino yalemile.

10 Viyo kwene Yakobo na Yoane, ana yi Zebedeo yano yaombaa ponga na
Simoni. Nga Yesu wanena Simoni, wati: “Utachopa; ukufuma li kwene li wamwa
kela wa antu.”

© 1988 United Bible Societies.

11 Nga pano yaleta mato uku luselesenga, yasya vyonsi, yannondela.

12 Walangi lino ali umunzi umwi, pali untu umwi, wino intana yalimba umwili wonsi; nga pano walola Yesu, apona afukime, apapata, ati: “Mwene ndi ukasi, unganswefya.”

13 Nawe akatusya ikasa lyakwe, amwemya, ati: “Nkasime, swepa.” Liyo kwene intana yakwe yamsila.

14 Nga annesya, kuti atanena untu umwi. “Lelo yanga ukailange kuli kapela, ukafima uku kuswepa kwako, ndi vino Mose wavwanzile ivya pa kuswepa kwako, chiwe usyuta kuno yali.”

15 Lelo amazwi yakwe yalumbukisya, yakongana amaumba tupu, kuti yampulikisye nu kupoziwa indwala zyao.

16 Lelo wene waile kuno kusi antu, ukuyupepa.

17 Walangi apa wanda umwi um-manda yalye, wasambilizyanga. Nga aFaliseo na amanya-ya-ntambi yatenzi penepo, yano yafumile chila unzi wonsi uwa mu Galilea num-Yudea num-Yelusalemu. Na maka ya Mwene yalipo, kuti apozye.

18 Nga lolini, yiza antu yasenzile untu witenda apa chitala yasita ukumtwala unkasi nu kumwika panali.

19 Nga pano yaula uwasa wa kumtwala unkasi uku winji wa antu, yakwezile apidali, yampisya um-matofwali apiyulu, nga yamwisya ni chitala chakwe pali Yesu.

20 Nawe pano walola kuzumila kwao, wannena, wati: “We katane, welelwa amaifyo yako.”

21 Nga yakaandika na aFaliseo yatampa ukutondosyana, yati: “Uwini wino aluvwanga amazwi ya misuli? Uwini wino angelela amaifyo asi Leza wenga?”

22 Yesu wamanyile amelenguzi yao, wayanena, wati: “Mulwelengula chani um-myenzo yino?

23 Ichangupazu chilikwi? Ukuti: ‘Welelwa amaifyo yako,’ nanti: ‘Katuka, upite?’

24 Lelo mmanye vino uMwana-ntu ali na maka kuno ukunzi aya kwelela amaifyo—wanenile uwitenda—ndukunena vi: katuka, utwike ichitala chako upite uku ng'anda ukwako.”

25 Liyo kwene ankatuka pano yali, ambutwike chino walalile, ampita uku ng'anda ukwakwe, na kuno alutensya Leza.

26 Yonsi yazunguka ni ngofi zyayalema, yatensya Leza, angi yaluti: “Ilelo, twalola ivipezya-mano.”

27 Ichisila cha vintu vi, afuma alola kalifya wikodi, izina lyakwe i Levi, angi atenzi apa folozani; wannena, wati: “Ndondela.”

© 1988 United Bible Societies.

28 Nawe wasya vyonsi, wakatuka ukunnondela.

29 Nga Levi amwimula uku ng'anda ukwakwe, pali iumba ikulu ili yakalifya yikodi na antu yanji kwene, yano yatenzi apa chakulya ponga nayo.

30 Nga aFaliseo na yakaandika yao yang'wing'witikila alondezi yakwe, yati: “Nga vino mululya nu kunwa ponga na yakalifya yikodi na yamaifyo?”

31 Yesu wayanena, wati: “Apuma yatangi yasite sing'inga, nkambi alwale.

32 Ntizilu wita achumi, lelo ayamaifyo, kuti yavipele.”

33 Nayo yannena, yati: “Alondezi yi Yoane yakuluizilizya ivyakulya amaila tupu nu kupepa, ivino nalondezi ya aFaliseo kwene, lelo alondezi yako yalulya nu kunwa.”

34 Lelo Yesu wayanena, wati: “Chene! munganena yano yali ponga na siwinga yauzilizye, ngi siwinga ali ponga nayo?

35 Lelo amanda yalwiza yano siwinga ataluwa ponga nayo; apano yaluizilizya amanda yao.”

36 Wayanena unnumbe, wati: “Kusi wino akululepula ichilaka cha mwenda umpya nu kuchitela uku mwenda wa kali. Ngi watela, angalepula umpya, ni chilaka chio icha mwenda umpya chitalingine nu mwenda wa kali.

37 Na kusi untu wino akutela amanzi mapya aya mizabibu un-nyingu zya kali; ngi watela, amanzi mapya yao yannepulainyingu ziyo, amanzi ya mizabibu yitike, ni nyingu zyononeke.

38 Lelo amanzi mapya aya mizabibu ayakutelwa un-nyingu impya.

39 Na kaili kusi wino akunwa amanzi ya kali aya mizabibu, asye akumbuke amapya, kuno aluti: ‘Aya kali ayano yazipa.’ ”

Luka 6

1 Walangi apa wanda umwi uwa Sabato, wapitanga um-vyalo vya ngano. Nga alondezi yapukusa imitwe ya ngano, yalya.

2 Lelo aFaliseo yamwi yayanena, yati: “Nga vino muluchita chino chitaile uwanda wa Sabato?”

3 Yesu wayanena, wati: “Mutachili musome chino Davidi wachisile pano wali ni nzala, unkola na yano yali ponga nawe?

4 Vino wingile un-ng'anda yi Leza, watola imikate ya Ulangizyo, walya, wapa nachakwe, vino chitaile, siku kuli yakapela sile.”

5 Wayanena, wati: “Mwana-ntu uli Mwene wa Sabato.”

© 1988 United Bible Societies.

6 Walangi apa wanda unnina uwi Leza, awingila un-ng'anda yi Leza,
asambilizya. Nga mwenemo mwali wino ikasa lyakwe lilunji lyalemala.

7 Yakaandika na aFaliseo yatangi uleke tulole ndi wampozya uwanda wa
Sabato, ukuti yalole izwi lya kumwikila unnandu.

8 Lelo wene amanya amelenguzi yao, wanena wino walemala ikasa, wati:
“Katuka, wimilila apakasi.” Wakatuka, wimilila.

9 Apano Yesu wayanena, wati: “Ndumutondosya nemwe Chene! chili ningo
ukuchita ivizipe uwanda wa Sabato, nanti ukuchita iviipe; ukufyusya umwenzo
nanti ukumola?”

10 Wayakundwila amanso yonsi konsi, wanena untu wiyo, wati: “Olola ikasa
lyako.” Nga wolola ikasa; ikasa lyakwe lyawa ilipuma kaili.

11 Lelo wene yalakalika, yamba ivyakuti yachite Yesu.

12 Nga chali um-manda yalye, aya ku mwamba ukuyupepa, angi alupepa Leza
usiku wonsi.

13 Nga pano kwacha, awita alondezi yakwe, asolola ikumi na yaili pali yeneyo,
ayano watile: “Imitume.”

14 Simoni, wino wamtemele izina lya uwili, ati: Petlo, na Andelea unnina, na
Yakobo na Yoane na Filipo na Batolomeo.

15 Na Mateo na Toma na Yakobo umwana wi Alfeo, na Simoni wino yatangi
Zelote.

16 Na yuda, mwana wi Yakobo, na Yuda Iskaliote wino wamfimile.

17 Atentenka ponga nayo, awimilila pano pikala, ponga na alondezi yakwe tupu,
na maumba tupu aya antu, yano yafumile umu Yudea yonsi ni Yelusalemu nu
mbali yi yemba wi Tilo ni Sidoni, yano yizile, kuti yampulikisye nu kupoziwa
indwala zyao.

18 Na yano yachuziwa ni viwa viipe, yapoziwa.

19 Na maumba yonsi yasitanga ukumwemya, kuno amaka yafumanga ukuti
apozye yonsi.

20 Ainuluka alolekesya alondezi yakwe, ati: “Inkata yino mwemwe mwe yapina,
kuno uwene-wi-Leza uwino.

21 Inkata yino mwemwi yano muli ninzala kalasaka, kuno mulwikuta. Inkata yino
mwemwi yano mululila kasalaka, kuno muluseka.

22 Inkata yino mwemwi lino antu yacha yamutuwa nu kumupalula, nu kumutuka
nu kusula amazina yino wizwi iipe, ukwizina lya Mwana-ntu.

© 1988 United Bible Societies.

23 “Chimbini apa wanda uo nu kutumpoka, kuno lolini ichilambu chino ichikulu umwiyulu; kuno viyo kwene ivino yaisi yachitilanga amalau.

24 Lelo, akalanda kino mwe yasavi, mwemwi kuno mwanunaziwa.

25 Akalanda kino yano mwikwite apa kasalaka, kuno mululola inzala. Akalanda kino yano muluseka apa kasalaka, kuno mululola amalanda nu kulila.

26 Akalanda kino mwemwe antu yonsi pano yacha yamutensya, kuni ivino isi yao yachitilanga amalau ya ufi vintu ndi viyo.

27 “Lelo namunena mwe yano mulupulika, mukunde asiluembu yino, muyachitile ivizipe yano yamutuwa.

28 Pepelelini yano yalumutipa, pepelini yano yalumuonela.

29 Wino wakuma ukwitama lyonga, nnsenwile nilya uwili, na wino wakupoka ikoti lyako, utachinnesya ni nkanjo kwene.

30 Pa wensi wino wakulomba; na wino wakupoka ivintu vyako, utachisita akuwezezye.

31 Na vino mulusita antu yammuchitila, yachitilini viyo kwene.

32 “Kuno ngi mwakunda yano yamukunda, angi mwayalanga chani? Kuno na yamaifyo kwene yakukunda yano yayakunda.

33 Nemwe ngi mwanjachitila ivizipe yano yakumuchitila ivizipe, angi mwayalanga chani? Na yamaifyo yakuchita viyo kwene.

34 Na ngi mwakopisya antu, na kuno mulwelengula ukupiwa chimwi kuno yali, angi mwayalanga chani? Na yamaifyo kwene yakulukopisya a yamaifyo, kuti kuche yayawezezye.

35 Lelo mukunde yasiluembu yino, chitini ivizipe, nu kukopisya mutachelengula ukulipwa, ni chilambu chino chiluwa ichikulu, nemwe muluwa ana yi Wa-Mwiyulu; kuno wene unzipe kuli yano yatalumsamalizya nuku yaipe.

36 “Ichino muwe ni kumbukila, ndi vino Tata wino ali ni kumbukila.

37 Mutaputula imilandu, nemwe mutaluputwilwa; mutachisumbikila, nemwe mutalusumbikilwa; lekini, nemwe mululekwa.

38 Pini antu ivintu, nemwe mulupiwa: ichilingilo cha kuzyula nu kusindelwa, nu kutensya kufika nu kwitika, ivino antu yalumpa apa vifuwa vino. Kuno ichilingilo chichi kwene chino mululingila, ichino mululingilwa.”

39 Wayanena unnumbe, wati: “Chene! umpofu angakolelela umpofu? Yataluponela yonsi yaili un-chilina?

40 Unnodezi atangi akule ukuluta Kasambilizya wakwe, lelo chila ntu wino wamanya, akululingana na Kasambilizya wakwe.

© 1988 United Bible Societies.

41 Nga uku chani kuno ululolekesya akakona kano kali umwilinso lya nnyonko,
ni ibao lino lili umwilinso lyako utalulilola?

42 Nanti ungannena uli unnyonko, uti: ‘Wachane, leka ntisye kakona kano kali
umwilinso lyako!’ Newe utalulola ibao lino lili umwilinso lyako wenkola? We wa
ufi, tangula tisye ibao lino lili umwilinso lyako wenkola apano ululola ningo
ukutisya akakona kano kali umwilinso lya nnyonko.

43 “Kuno kusi ichiti ichizipe chino chikusêka ivisêke iviipe, nanti ichiti ichiipe
ukusêka ivizipe.

44 Kuno chila chit chikulumanyika uku visêke vyakwe; kuno yatakusikula
amasamvu uku myonga, nanti ukusikula imizabibu uku mikololwa.

45 Untu unzipe akulufumya ivizipe uku mwenzo wakwe vino wawika, nu ntu njipe
uku mwenzo wakwe akulufumya iviipe vino wawika. Kuno untu uku nnomo
wakwe akuvwanga vino vyazyula umwenzo wakwe.

46 “Na kuno ichani mulungita: ‘Mwene, Mwene!’ lelo mutaluomba vino
ndumunena?

47 Wensi uwiza kunondi, nu kupulika amazwi yane nu kuyalema, namulanga
unnumbe wakwe.

48 Akoline nu ntu wino alukula ing'anda nu kwimba lufula luzika nkani, pa
matandala; na pano isemba yiza nnamba awikila ing'anda iyo uku maka, itachili
itelengana, kuno yakulwa ningo.

49 Lelo wino wapulika nanti kuomba, akoline nu ntu wino wakula ing'anda apa
nsili pano pasi ulufula; nnamba waikila uku maka, liyo kwene yapona; nu
kupona kwa ng'anda iyo ukukulu.”

Luka 7

1 Walangi pano wamala ukuvwanga amazwi yakwe yonsi apa antu, aingila um-
nzi wa Kapenaumu.

2 Kwali unkulu wa asalifi wali nunzya umwi, wali unwale pipi nu kufwa, nawe
walile wamkunda nkani.

3 Walangi pano wapulika amazwi ya pali Yesu, watumile aikolo ya aYudea
kunali nu kunnomba awize apozye umomvi wakwe.

4 Nayo lino yafika kuli Yesu, yapapata nkani, yati: “Wene azipile umombele
ichintu chi.

5 Kuno wakunda antu yitu; nawe watukulile ing'anda yi Leza.”

6 Nga Yesu apita ponga nayo. Nga pano wafika apipi ni ng'anda yakwe, unkulu
wa asalifi wiyo, atuma katakwe kunali, wannena, wati: “Mwene, utachichula,
kuno intaine wewe ukwingila un-ng'anda yane.

© 1988 United Bible Societies.

7 Ichino nawine nenkola ntaine ukwiza kunuli, lelo uvwange izwi lyonga sile, nu momvi wane wampola.

8 Kuno nene kwene nene ntu wa kutumwa, indi na asalifi anono kuli nene, ngi nanena wi, nati: ‘Pita!’ apita; nawi: ‘Nguna!’ awiza; nunzya wane: ‘Chita vi!’ achita.”

9 Yesu pano wapulika ivintu vi, azunguka; asenuka ukwiumba lino lyannondile, avwanga, ati: “Ndumunena, nanti umwi Islaeli ntatana ndole kuzumila kukulu ndi ku.”

10 Na yaya yano yatumilwe, pano yawela uku ng'anda, yazana umomvi umpuma.

11 Ichisila amanda mache apita ukuya uku nzi umwi izina lyakwe Naini. Alondezi yakwe yainndekine nawe ponga niumba ikulu.

12 Nga pano wapalamila ukwingila apa nnyango wa nzi, penepo pali ichala chisenzilwe apanzi, nawe wali wenga umwana wi mama unsimbe, na antu tupu aya um-nzi yali ponga nawe.

13 Mwene pano wannola, wannolela inkumbu, wannena, wati: “Utachilila.”

14 Wapalamila, wemya ichela—yano yasenzile yimilila—wavwanga ukuti: “Unnumendo, ndukunena, katuka!”

15 Wino wafwile wakatuka, wikala, watampa ukuvwanga. Nga ampa nyina.

16 Ingofi zyayalema yonsi, yatensya Leza nukuti: “Ilau ikulu ililoleka kuno tuli na Leza watalaula antu yakwe.”

17 Amazwi yakwe ya yalumbuka umu Yudea yonsi, nun-nsi zyonsi izya mbali mbali.

18 Alondezi yi Yoane yannandile amazwi ya vintu vyonsi viyo.

19 Apano Yoane wisile alondezi yakwe yaili, wayatuma kuli Yesu, atondosya, ati: “Wewe ali wino alwiza, nanti tulolele unji?”

20 Nayo pano yaya kunali, yati: “Yoane Kabatizya atutumile kuli wewe, ukuti: ‘Ali wewe wino alwiza, nanti tulolele unji?’ ”

21 Na liyo kwene apozya ainji ali ni ndwala, na yano yalulukuwaika, ni viwa viipe, napofu ainji wayapile ukulola.

22 Apano wayanenile, ukuti: “Yangini mukalandile Yoane ivintu vino mwalola nu kuvipulika: apofu yalulola, aitenda yalupita, aya ntana yaluswepa, yachipuli yalupulika, afwi yalututululwa, apina yalusundwa izwi-zipe.

23 Inkatakwe untu wensi wino ataluchituwa nene.”

© 1988 United Bible Societies.

24 Nga yano atumilwe na Yoane, pano yatina, atampa ukunena amaumba amazwi yi Yoane. “Mwafumile ukuyulola chani ukunyika? Itete lino unza ulutelenganya?

25 Lelo mwafumile ukuyulola chani? Untu wazwite imyenda imitele? Mumanye antu ya myenda ya ukulu, alulya ningo, yali un-ng'anda ya mwene.

26 Lelo mwafumile ukuyulola chani? Ilau? Endita! namunena, wene wino alusile ilau.

27 Wiyo uwino waandikilwe vi: ‘Lolini natuma ntumi yane apa manso yako; wino alukuteyanyizya inzila yako.’

28 “Nene namunena, pali yano yavilwe nanachi, kusi wino alusile Yoane, lelo wino unnono um-wene wi Leza, annusile.”

29 Nga antu yonsi na yakalifya yikodi, pano yapulika ivintu vi, yazumile ichumi chi Leza, kuno yabatiziwa ulubatizyo lwi Yoane.

30 Lelo aFaliseo na amanya-ntambi yakanile ukuchita vino Leza wakasime kuti yachite, kuno yatabatizilwe nawe.

31 “Njakolanye na chani antu ya mpanda u? Yakoline na chani?

32 Yakoline nanche yano yatenzi apa sokoni nu kwitana angi yaluti: ‘Tumumile impilimbi, lelo mutachili muchine; twalosyaa, lelo mutachili mulile.’

33 “Kuno Yoane Kabatizya wizile, atalyanga unkate nanti ukunwa amanzi ya mizabibu, nemwe muti: ‘Ali ni chiwa!’

34 uMwana-ntu wiza alulya nu kunwa, nemwe muluti: ‘Lolini, alawi walaka, nakuno ikanwa wa manzi ya mizabibu, ikatakwe na yakalifya yikodi na yamaifyo.’

35 Na mano yamanyika vino aya chumi uku yana yakwe yonsi.”

36 Untu wenga apa aFaliseo wamwisile akalye ichakulya ukwakwe; nga awingila un-ng'anda ya nFaliseo wiyo, a awikala ukulya ichakulya.

37 Nga lolini, umwanachi umwi uwa umunzi uo kwene, nawe untu wa maifyo, pano wapulika vino alimo un-ng'anda ya nFaliseo wiyo uku chakulya, aleta unsazi wa mafuta ya manunkilo.

38 Awimililа uku chisila pipi na mulu yakwe, angalulila, ata mpa ukutonezya amulu yakwe amonsozi nu kumpulukusa ni nyele zya ku ntwe wakwe nu kutunga amulu yakwe nu kumpaka amafuta yao.

39 Nga nFaliseo wiyo pano walola viyo, um-mwenzo wakwe ati: “Untu wi, ngangi ilau, ngangi wamanya umwanachi wi wino wamwemye, ngu wini nawe ali uli, vino uwa maifyo.”

© 1988 United Bible Societies.

40 Yesu wannena, wati: “Simoni, ndi nizwi lino ndusita ukukunena.” Nawe
avwanga ukuti: “Kasambilizya, nnena.”

41 Nga wati: “Untu wenga ikakopisya, wali na akopa yaili; wenga wakopa impia
imyanda isano, nu wa uwili amakumi yasano.

42 Nga pano yaula ichakunnipa, waelela yonsi yaili. Pali yao yaili uwini wino
angamkunda nkani?”

43 Simoni wavwanga ukuti: “Ndwelengula uwiwi wino welelwa ivyavula.” Nawe
wannena, wati: “Walanda ningo.”

44 Nga aseleuka uku mwanachi, anena: “Simoni ati walola umwanachi wi?
Nalingingile un-ng'anda umwako; utachili umpe amanzi ya kufulala amulu yane,
lelo wi wantonezya amulu yane amonsozi nu kuyapulukusa uku nyele zya ntwe
wakwe.

45 Wemwi mchili untunge, lelo wi fuma pano ngingile antoswelile nkani amulu
yane.

46 Uchili umpaka amafuta ukuntwe wane, lelo wi watampaka amulu yane
amafuta.

47 Uku vinto viyo ndukunena, atelelwa amaifyo yakwe yano yavulisya, kuno
wakunda nkani; lelo wino alwelelwa tuche, uwino wakunda tuche.”

48 Apano wanenile umwamachi, wati: “Welelwe amaifyo yako.”

49 Apano yaya yano yatenzi ponga nawe apa chakulya, yatampa ukuvwangila
um-myenzo yao, ukuti: “Uwini wi, wino angelela amaifyo?”

50 Wanena umwanachi wiyo, wati: “Ukuzumila kwako kwakufyusya; pita lumi.”

Luka 8

1 Ichisila cha vintu vi, wapitanga um-mizi nuntuzi, angalusunda nu kuma imbila
yi Izwi-zipe lya wene-wi-Leza; na yaya ikumi na yaili yali ponga nawe.

2 Na ananchi yamwi yano yali ni viwa iviipe ni ndwala, yapoziwa; nayo i Malia
wino yatangi Mandalena wino wali ni viwa saba.

3 Na Yoana nka Kuza, wino wali kalolela wa vyuma vyi Yelodi, na Suzana
nanina inji, yano yamwazwilizyanga uku vyuma vyao.

4 Pano iumba ikulu lyakongana na yano yafumile chila nzi kwiza kunali,
wavwanzile uku nnumbe, ati:

5 “Kapela wafumile ukuyupela imbezu zyakwe; nga pano wapelanga, zimwi
zyaponile apipi ninzila, zilyatolwa; ivyuni ivikulelemba viza vyakompa.

6 Ni zinina zyapona apipampa; pano zyatampa ukumela zyakala kuno zyaula
umvundo.

© 1988 United Bible Societies.

7 Ni zinji zyapona apa myonga; imyonga yamela ponga nazyo, yazifyenka.

8 Ni zinji zyapona apa nsili mvundo, zyamela, zyasêka chila yonga umwanda.”
Pano aluvwanga ivintu vi, wakuzya izwi, wati: “Uwa makutwi ya kupulikila,
apulike.”

9 Alondezi yakwe yamtondosya, yati: “Unnumbe u ichili chani?”

10 Walanda, wati: “Mwemwi mwapiwa ukumanya melengwe ya wene-wi-Leza,
lelo anji uku milumbe, ukuti nanti yalola, yatamanya, nanti yapulika, yatamanya.

11 Unnumbe uo alikuti: Imbezu, izwi li Leza.

12 Yaya yano yali apipi ni nzila, ali yano yalupulika, nga awiza Chiwa atisya izwi
liyo um-myenzo yao, yatiza yazumile nu kufyuka.

13 Na ya pipampa ali yano pano yapulika, yakulupokela izwi liyo uku kuchimba;
nayo yatakwite imisisi, yaluzumila manda mache, na pano yazanwa na
mazosyo yaupalula.

14 Na zino zyapona apa myonga, ayano yalupulika; num-wikalo wao
yalufyenkwa ni milimo nu usavi ni vya kuno ukunzi, yatakusêka chimwi.

15 Na zizi apa nsili uno wavunda, ali yaya yano ukula yapulika izwi ni myenzo
ya ningo, yalilema, nga yasêka ivisêke ukukuteka imyenzo.

16 “Kusi untu ndi wino wakozya koloboi, ankupike un-chivya, nanti ukuwika
umwizungu, lelo akuluika lwa piyulu, ukuti yano yalwingila-mo, yalola
umwengelela wakwe.

17 Kuno kusi izwi lino lyafisama lino litalusweluka, nanti lino yafisa lino
litalumanyika nu kuloleka apatiswe.

18 Ichino mulole vino mulupulika. Kuno wensi wino ali na chimwi alupiwa, na
wiwi wino atakwite chimwi, kuli wene chilupokwa na chino alwelengula ali
nacho.”

19 Nga nyina nanina yiza kunali, lelo yatampalamile uku winji wa antu.

20 Yannetela izwi, vino: “Nyoko na nyonko yimilile apanzi, yalusita ukulolana
newe.”

21 Lelo wayanena, wati: “Mama na chane aya, yano yalupulika izwi li Leza nu
kulilema.”

22 Nga chali um-manda yalye wanda umwi, wakwezile um-wato ponga na
alondezi yakwe, wayanena, wati: “Tulambe uku mbalama yi yemba.” Nga
yakatusya itanga.

23 Nga pano yapitanga alola utulo. Ichipupu chiza muli yemba, nu wato
watampa ukuzyula amanzi, yawa undufu.

© 1988 United Bible Societies.

24 Nga yaya kunali, yannansya, yati: “Mwene nkulu, Mwene nkulu, twafwa!”
Walanka, wachenzela unza nu mumo wa manzi. Vyanta. kwawa chele.

25 Wayanena, wati: “Kuzumila kwino kuli kwi?” Nayo yopa nu kuzunguka,
yavwanzyanya yonga, yati: “Uwini wi lelo wino alunena unza na manzi, navyo
vimpulika?”

26 Nga pano yalamba, yaya ukunsi ya yaGelasi, yino iloline ni Galilea.

27 Pano wika umbalama, wakomengana nu ntu wenga uwa umunzi ulye, ali ni
chiwa, uku manda tupu atazwalaa umwenda nanti ukuwa un-ng'anda,
wikalanga uku malindi.

28 Pano walola Yesu, auma ichongo, apona panali, avwanga ukwizwi ikulu, ati:
“Ndina chani Yesu, Mwana wi Leza uwa mwiyulu? Napapata utachinchuzya.”

29 Kuno wanena ichiwa chiyo ukufuma umuntu wiyo. Kuno amaila tupu
chikulunnema, watana wanyepwa uku nyololo nu kunyepwa ni minyololo ni
mpingu; aputula ivinyepelo viyo, awituka uku maka ya chiwa ukuya uku
luselesenga.

30 Nga Yesu wamtondosya, wati: “Izina lyako we weni?” Nawe wati: “Izina lyane
ne Legio.” Kuno iviwa tupu vyamwingila.

31 Vyampapata kuti atavinena viye ukuzimu.

32 Nga pao kwene kwali ufyo wi kapoli, walyanga um-mwamba, vyampapata,
kuti avizumile ukuya muli yao. Wavizumila.

33 Iviwa vifuma umuntu wiyo, vingila yakapoli, nu ufyo watentenkila zuwa uku
lwilo, wingila muli yemba, wanwela.

34 Achemi pano yalola chino chatunka, yituka, yaya yalimvya amazwi umunzi
nu m-vyalo.

35 Nga antu yafuma ukuyulola ichatunka, yaya kuli Yesu, yalola untu wiwi wino
watisiziwa iviwa, atenzi apa mulu yi Yesu, azwite imyenda akwite amano, ingofi
zyayalema.

36 Na yano yalile iyalola, yayalandila vino wiyo wapoziwa wino wali ni viwa.

37 Na antu ainji aya nsi ya yaGelasi iya mbali mbali, yannenile atine uku mwao,
kuno yalemike ni ngofi nkani. Nga akwela um-wato, awela.

38 Nu ntu wiyo wino watisiziwa iviwa, wannomvile kuti alondekana nawe. Lelo
wene wannambalika, wati:

39 “Suwila uku nganda ukwako, ukusunda vintu vino Leza wakuchitila.” Nawe
aya, asunda umunzi onsi ivintu ivikulu vino Yesu wamchitila.

40 Nga pano Yesu wawela iumba limpokelela uku kuchimba, kuno yonsi
yannolelanga.

© 1988 United Bible Societies.

41 Nga lolini, untu wenga awiza, izina lyakwe i Yailo; nawe wali untu nkulu un-
ng'anda yi Leza. Apona apa mulu yi Yesu, apapata kuti awingile un-ng'anda
umwakwe.

42 Kuno umwanakwe kachi ali apa lufu, nawe ali wenga, imyaka yakwe yali
ikumi na ili. Nga pano wapitanga, amaumba yamfyenka.

43 Nu mwanachi wenga wino wazwanga uwazi uku myaka ikumi na ili—
wasumvile ivyuma vyakwe vyonsi ukupa yasinganga—lelo kusi umwi wino
wamwazwizye.

44 Waile uku ntindi yakwe, awemya isempele lya mwenda wakwe; liyo kwene
ukuzwa kwakwe uwazi kwansila.

45 Yesu avwanga ukuti: “Uwini wino wangemya?” Nga pano antu yonsi yakana,
Petlo wannena, wati: “Mwene nkulu, amaumba yakulizizye nu kukufyenka.”

46 Lelo Yesu wavwanga ukuti: “Umwi wangemya, kuno nalola amaka yanfuma.”

47 Umwanachi wiyo pano walola vino atangafisame, wiza nakuno alutetema,
apona apa mulu yakwe, wannandila apa antu yonsi, chino chaleka wamwemya,
na vino wapola zuwa.

48 Nga wannena, wati: “Mwanane, kuzumila kwako kwakupozya, pita lumi.”

49 Pano achili aluvwanga viyo, awiza untu ukufuma kwa wikolo wa ng'anda yi
Leza, wati: “Umwanako kachi watafwa; mululu kuchuzya Kasambilizya.”

50 Lelo Yesu pano wapulika viyo, wannenile, wati: “Utachopa, lelo zumila sile,
nawe akupola.”

51 Pano wafika uku ng'anda, atachili aleke umwi awingile ponga nawe, siku
Petlo na Yoane na Yakobo ni isi wa mwana wiyo na nyina.

52 Na antu yonsi yalilanga na kulosya. Lelo wavwanga ukuti: “Mutachilila; alawi
atafwile, watalala utulo sile.”

53 Yamseka nkani, kuno yamanyile vino watafwa.

54 Wannema ikasa, avwanga ukwizwi kulu, ati: “Mwana, katuka!”

55 Umwenzo wakwe wapiluka, nawe wamwimilila liyo kwene. Ayanena kuti
apiwe chakulya, alye,

56 Avyazi yakwe yazunguka nkani, lelo wayalesya yatachinena umwi chino
chaombeka.

Luka 9

1 Nga awita yaya ikumi na yaili, ayapa ukulu na maka uku viwa vyonsi nu
kupozya imbombo.

© 1988 United Bible Societies.

2 Ayatuma yume imbila ya wene-wi-Leza, nu kupozya alwale.

3 Ayanena, ati: “Mutachisenda chimwi icha kunzila yino, intuwa nanti kwende, nanti unkate, nanti impia, nanti umwi pali mwemwe atawa ni nkanjo ziili.

4 Ni ng'anda yonsi yino mwingila wikalini mwenemo, fika na lino mulufuma nu kupita.

5 Na yano yatamupokelile, pano mulufuma um-nzi uo, mukung'unte ni nkungu ya ku mulu yino, ukuwa usyuta kuno yali.”

6 Nga yafuma, yapitana um-mizi, nu kusunda izwi-zipe, nu kupozya antu ponsi ponsi.

7 Ngu umwene Yelodi, pano wapulika amazwi ya vintu vi vyonsi vino vyaombeka, asima kuno antu tupu yatile, Yoane watatutuluka uku yafwi.

8 Na yamwi yati: “Elia wataloleka.” Na yamwi yati: “Umwi apa malau ya kali watatutuluka.”

9 Lelo Yelodi ati: “Yoane namputwile untwe; nga uwini wi wino ndupulika ivintu vi kuli wenewe?” Asita ukunnola.

10 Nga imitume iyo pano yawela, yannandile ivintu vyonsi vino yaomvile. Nga ayasenda apita nayo yonga aya uku nzi umwi uno yakuluti: Betsaida.

11 Walangi maumba yachimanya, yalondela; nawe wayapokelela avwanga nayo amazwi ya wene-wi-Leza, apozya yano yakasime ukupoziwa.

12 Na pano lîla, yaya ikumi na yaili yaya kunali, yannena, yati: “Ulambalika iumba, ukuti yapita um-mizi num-vyalo vya pipi, yasite apa kulala ni vyakulya, kuno apantu pa pano tuli inyika ntupu.”

13 Wayanena, wati: “Yapini mwemwe ichakulya.” Nayo yati: “Tuli ni mikate yisano ninswi ziili sile, ngi tutaile tukayakalile antu ya yonsi ivyakulya.”

14 Kuno ayonsi yano yali penepo palumwi yali elfu zisano. Wanena alondezi yakwe, wati: “Tekini antu um-mitantali, untantali onga antu amakumi yasano.”

15 Yachita viyo kwene, yayikalisya yonsi.

16 Atola imikate isano ilye ninswi ziili, alolekesya umwiyulu, avipepelela, avikunyola, apa alondezi yakwe kuti yape iumba.

17 Yalya yikuta yonsi, uku vikunyolwa vino vyasyalile, yakonganika iviyo ikumi na viili.

18 Walangi pano alusalika wenga, alondezi yakwe yali pipi nawe; ayatondosya, ati: “Chene! amaumba ya yakuluti nene wini?”

19 Yannena, yati: “ ‘We Yoane Kabatizya,’ lelo yamwi yati: ‘We Elia.’ na yamwi yati: ‘We umwi apa malau ya kali watatutuluka.’ ”

© 1988 United Bible Societies.

20 Wayanena, wati: “Nemwe muluti nene wini?” Petlo wannena, wati: “Wewe uli Klisto wi Leza.”

21 Ayasunda nu kuyalesya, kuti yatalandila untu nanti umwi ichintu chiyo.

22 Wavwanga ukuti: “Chilungime uMwana-ntu kuzanwa na machulo tupu nu kukanwa na akombe na ikolo iyakapela na yakaandika, nu kumolwa; nu wanda wa utatu alututuluka.”

23 Ayanena yonsi, ati: “Untu wensi wino alusita ukundondela, aukana wenga, autwika unsalaba wakwe manda yonsi, andondele.

24 Kuno untu wino alusita ukuufyusya upuma wakwe, aluulovya; nuntu wino walovya upuma wakwe ukwizina lyane, aluufyusya.

25 Kuno chingamwazwa chani untu ndi wapata vyonsi ivya kuno ukunzi, ndi waumola nanti akuulovya unkola?

26 Ichino viyo wensi wino wacha wandolela insoni nene na mazwi yane, uMwana-ntu alunnolela insoni untu wiyo, pano wacha wiza um-ukulu wakwe, nu wi Tata nu wi yamalaika yaswepe.

27 Umwenemo namunena, pali yamwi muli yano imilile pa, yatalulola infwa nanti uche, yalutangula ukulola uwene-wi-Leza.”

28 Ichisila cha mazwi yao, yapita amanda nnane, asenda Petlo ya Yoane na Yakobo, akwela uku mwamba ukuyupepa.

29 Nga lino alusalika, ichata cha ku manso yakwe chasenuka, imyenda yakwe iwa imitiswe, ilumesa.

30 Nga antu yaili yalolike, yaluvwanga nawe, nayo i Mose na Elia.

31 Pano yalolike um-ukulu, angi yaluvwanga izya pa nfwa yakwe, ino ililoleka uku Yelusalemu.

32 Petlo na yaya yano yali ponga nawe yali nutulo, nga pano yalanka, yalola ukulu wakwe, na yaya yaili yano yimilila ponga nawe.

33 Nga pano yatiana pano ali, Petlo wanena Yesu, wati: “Mwene, chazipa ukuti tungawa pa; tuchite ivisansa vitatu, chonga ichako wewe, na chonga ichi Mose na chonga ichi Elia.” Na kuno atamanyile chino aluvwanga.

34 Nga pano aluvwanga ivintu vi, lizile ipufi liyachitila ichisau; yopa pano yawa umwipu filiyo.

35 Izwi lyafuma umwipu filyati: “Alawi uMwanane, wino nasolola; mpulikini.”

36 Ni izwi liyo pano lyasila, Yesu walolike ali wenga. Nayo yatuzya, nanti kulandila umwi chimwi ivintu vino yawine amanda yalye.

© 1988 United Bible Societies.

37 Nu wanda wa uwili pano yatentenka um-mwamba, iumba ikulu likomana nawe.

38 Nga untu umwi umwiumba alaizya ukwizwi, ati: “Kasambilizya, ndukulomba, kuti ulole umwanane, kuno umwanane ali wenga,

39 ichiwa chikulunnema, pao kwene awangula, nga chimchita wa ichifumfumi, atuka nitomvu, nga chikulu nkwangolakwangola chatalamana ukufuma munali.

40 Napapata alondezi yako, kuti yachifumye, lelo yapotwa.”

41 Yesu annena, ati: “Mwe umpanda usina uzumilo wanyongana; namwikala nemwe nu kumutekelela fika na li? Leta umwanako pa.”

42 Nga pano alwiza ichiwa champonya apansi, chamchita wa ichifumfumi. Lelo Yesu wachikalipila ichiwa chiipe, wapozya umwanche, amwezya kuli isi.

43 Yonsi yazunguka ukulola ukulu wi Leza. Pano yachilizunguka uku vintu vyonsi vino wachisile, wene wanenile alondezi yakwe, wati:

44 “Muleme ningo amazwi ya um-makutwi yino, kuno Mwana-ntu wayutelwa um-makasa ya antu.”

45 Lelo yatamanyile izwi liyo, lyafisime uku yakola, yatalimanya; yopa ukumtondosya ngi chili chani izwi liyo.

46 Yatampa ukutondosyana wino aluwa uwikolo apa yanina.

47 Lelo Yesu wamanya amelenguzi ya myenzo yao, watozile umwanche unnono, wamwika apipi nawe.

48 Wayanena, wati: “Wensi wino wacha wapokelela umwanche wi ukwizina lyane, aluwa watampokelela nene; na wensi wino wampokelela nene, alumpokelela wino wantumile. Kuno wino unnono pali mwemwe mwensi, wiyo ali unkulu.”

49 Yoane wannena, wati: “Mwene nkulu, twawine untu alufumya iviwa ukwizina lyako; twannesya, kuno asi ponga neswe.”

50 Lelo Yesu wannena, wati: “Mutachinnesya, kuno wino atamukanile ali ponga nemwe.”

51 Walangi pano amanda ya kukwela kwakwe umwiyulu yapalamila, alungama ukuya uku Yelusalemu,

52 atuma antu yakuti yankolelele. Nayo yapita, yaya yingila umunzi wa aSamalia, kuti yanteyanyizye.

53 Lelo akola yatampokelile, kuno amanso yakwe yalungime ukuya uku Yelusalemu.

© 1988 United Bible Societies.

54 Yakobo na Yoane, alondezi yakwe, pano yalola viyo, yati: “Mwene, ulusita tunene umoto wike ukufuma umwiyulu uyoche? (ndi vino Elia wachisile?)”

55 Lelo wene, ayalesya. (Avwanga, ati: “Mutamanyile ngi umwenzo wa uli uno muli nao.)

56 Kuno Mwana-ntu atizilu umola imyenzo ya antu, lelo ukuyifyusya.” Yakatuka ukupita yaya uku nzi unji.

57 Nga pano yapitanga un-nzila, untu wenga wannenile, wati: “Nankulondela konsi kuno ungaya.”

58 Yesu wannena, wati: “Yankusa yali na machele, ni vyuni vya mwiyulu vili ni visanzo, lelo Mwana-ntu atakwite nanti apa kulalika untwe.”

59 Nga anena unji, ati: “Ndondela.” Lelo wene ati “Mwene, ntane mpite nkazyika tata.”

60 Wannena, wati: “Leka afwi yazyikane akola; lelo wemwi yanga ukume imbila ya wene-wi-Leza.”

61 Kaili untu unji wannena, wati: “Mwene, nankulondela, lelo ntane nkalambalike antu ya ng'anda umwane.”

62 Lelo Yesu annena, ati: “Untu wino alemile nkolo nu kulima, na kuno alulolekesya uku chisila, atazipile um-wene-wi-Leza.”

Luka 10

1 Nga apa chisila cha vintu vi, Mwene wasolwile anji amakumi saba na yaili, ayatuma yaili yaili uku nkolelela ukuya chila nzi na ponsi pano nkola wakasime ukuya.

2 Ayanena, ati: “Kuli mboto inkulu, lelo alimi yali yache; ichino pepini Mwene wa mboto atwale alimi uku mboto yakwe.

3 Pitangini, lolini, namutuma wa ana ya nfwele apa miinzi.

4 Mutachisenda imbeti, nanti kwende, nanti nfwato; mutachilaula antu un-nzila.

5 Ni ng'anda yonsi yino mwingila mwenemo, mutangula ukulaula vi: ‘Kuwe chele-chele un-ng'anda yi.’

6 Nga ngi alimo umwana wa uchele-chele, uchele-chele wino ulumwikalila; nga si mo, uchele-chele wino ulumuwelela.

7 Ichino wikalangini un-ng'anda iyo kwene, angi mululya nu kungwa kuno yali, chino yamupa, kuno umomvi azipile ukupiwa ichiombelo chakwe. Mutachipitana um-mang'anda.

8 Nunzi onsi uno mwaya ndi yamupokelela, lyangini ivyakulya vino yateka pano muli.

© 1988 United Bible Societies.

9 Pozini alwale yano yali mwenemo, muyanena vino uwene-wi-Leza uupalamila.

10 Lelo unzi onsi uno mwaya mwenemo, na muno yatamupokelile, fumini mwenemo, na pano mulupita um-misolo yakwe, mulande muti:

11 ‘Ni nkungu ya mu-nzi wino, ino itilemantila uku mulu yitu, twaikung'utila kuno muli; lelo mumanye vino uwene-wi-Leza uupalamila.’

12 Namunena vino chilwangupala uku Sodoma uwanda uo, ukuluta un-nzi uo.

13 “Akalanda kunali Kolazini, akalanda kunali, Betsaida, kuno ndi ivipezya-mano vino vyaombike uku mwino, vyali viombeke uku Tilo na Sidoni, ngali apano yavipezile nu kuzwala masaka ni itwi nu kwikala viyo.

14 Lelo uwanda wa uputuzi chiluwa changupala uku Tilo na Sidoni ukuluta mwemwe.

15 Nawe Kapenaumu, Chene! ulukula nu mwiyulu kwene? Ulusumbwa ukuzimu.

16 “Wino alumpulika mwemwe, alumpulika nene, na wino wamukana mwemwe, alunkana nene; na wino wankana nene, watamkana wino wantumile.”

17 Apano yaya amakumi saba na yaili yawela yaluchimba, yati: “Mwene, ni viwa kwene vilutupulika ukwizina lyako.”

18 Wene ayanena, ati: “Nawine Syetani wapona ukufuma mwiyulu wa lukozyo.

19 Lolini, namupa amaka ya kulyata inzoka ni kalela, na maka yonsi ayi siluembu; kusi nanti chimwi chino chilumuchisa.

20 Lelo mutachichimba kuno iviwa vilumupulika, lelo chimbai kuno amazina yino yaandikwa umwiyulu.”

21 Pao kwene achimba uku Mwenzo Nswefu, ati: “Nakusamalizya Tata, Mwene wa mwiyulu na pansi, kuno ivintu vi wayafisa ayamano na akumanya, wayulila utunya, Endi, Tata, kuno ivino chikuzipile.

22 Napiwa ivintu vyonsi na Tata, kusi wino amanyile uMwana uwini siku Isi, na kusi wino amanyile Isi, siku Mwana na wensi wino Mwana akasime ukunjulila.”

23 Nga asenuka uku alondezi, ayanena ukumbali, ati: “Yali ninkata amanso yano yalulola ivintu vino mululola mwemwe.

24 Kuno namunena, vino amalau ainji na ene yakasime ukulola ivintu vino mululola mwemwe, yataviwine; nu kupulika ivintu vino mulupulika mwemwe, yatavipulike.”

25 Nga lolini, Kamanya-wa-ntambi umwi awimilila ukumwezya, avwanga, ati: “Kasambilizya, nchite uli kuti mpyane upuma wa manda ti?”

26 Nawe wannena wati: “Chaandikwe uli un-Ntambi? Ulusoma uli?”

© 1988 United Bible Societies.

27 Nawe wati: “Ukunde uMwene Leza wako uku mwenzo wako onsi, nu ku upuma wako onsi, nu ku maka yako yonsi, nu ku mano yako yonsi; nu nnyonko ndi vino waikunda wenkola.”

28 Wannena, wati: “Walanda ningo, kachite viyo kwene, newe ukuwa nupuma.”

29 Lelo wene wakasime ukuumanyisya vino uwa chumi, atondosya Yesu, ati: “Nu wa chane nawe uwini?”

30 Nga Yesu wannena, wati: “Untu wenga wapisile ukufuma uku Yelusalemu, wayanga uku Yeliko; aponela apa yakulupoka-vya-antu; yamzula imyenda, yamuma uluma, yampita, yamsya aluzamba.

31 Nga kapela umwi wapitanga un-nzila iyo kwene; pano wannola wapambata uku mbali.

32 Nu unLevi iviyo kwene, walangi wafika penepo annola, apambata uku mbali.

33 Lelo unSamalia wenga undwendo lwakwe, walangi lino wafika pano ali, pano wannola, annolela inkumbu.

34 Apalamila, anyepela ivilonda vyakwe, ampaka mafuta na manzi ya mizabibu; amkwezya pa nyama yakwe, amtwala uku ng'anda ya eni nu kumsunga.

35 Uwanda wa uwili afima impia ziili, apa unkola-ng'anda ya eni, ati: ‘Nsungae wi, na chonsi chino wasumba ukuluta, pano nawela ndwiza nkulipe.’

36 Walola uli pali yao yatatu, uwini wino wali uwa chakwe pali wiyo wino waponile pali yakulupoka-vya-antu?”

37 Nawe wati: “Uwiyo wino wannolile inkumbu.” Nga Yesu annena, ati: “Pitanga, newe kachite viyo kwene.”

38 Nga lino yalupita, awingila umunzi umwi. Umwanachiumwi izina lyakwe Malita, amsenda uku ng'anda ukwakwe.

39 Nawe wali nunnina, izina lyakwe i Malia, wino watenzi pali Yesu, angi alupulikisya amazwi yakwe.

40 Lelo Malita wachunchumbikanga ni milimo tupu; aya kunali, ati: “Mwene, utawine vino chaipa uwachane atansya nduomba nenga? Nnene angazwe.”

41 Lelo Mwene wannena, wati: “Malita, Malita; ulwamala nu kuchulila ivintu vinji.

42 Lelo chilusitiwa ichintu chonga sile, na Malia watasolola ichintu chino chazipa, chino chitalutisiwa kunali.”

Luka 11

1 Walangi lino wali pamwi alupepa, lino wata, wenga apa alondezi yakwe annena, ati: “Mwene, utusambilizye ukupepa, ndi vino Yoane wasambilizya alondezi yakwe.”

© 1988 United Bible Societies.

2 Nga ayanena, ati: “Pano mulupepa, muti: ‘Tata witu izina lyako liswepe; uwene wako wize; (vino ukasi viombeke pano apansi ndi vino umwiyulu).

3 Utupe uwanda nu wanda ivyakulya vitu.

4 Utwelele amaifyo yitu, ndi vino neswe kwene tulwelela yano yali nimpa kuno tuli; utatutwala um-mazosyo, (lelo utukulule nu njipe).”

5 Ayanena, ati: “Uwini pali mwemwe, ngali na katakwe, ngi waya usiku apakasi nu kunnena, ati: “Katane, unkopisye imikate itatu,

6 kuno katane watiza ukwane, ali apa lwendo; nene ntakwite chimwi ichakuti ngampa.’

7 Nawe uwa nkasi avwanga, ati: ‘Utankatazya; ntiyala unnyango, neswe utulala apa chitala, nene na anane; ntangi nkatuke nu kukupa?’

8 Namunena vino, nanti atangi akatuke nu kumpa kuno ikatakwe, lelo vino atatile ukunnomba, alukatuka nu kumpa ndi vino alusita.

9 “Nene namunena, nati: Lombini nemwe mulupiwa; sitini muluchizana; kong'onsyini muluyulilwa.

10 Kuno wino alulomba akulupokelela, na wino alusita achizana, na wino alukong'onsya, ayulilwa.

11 Kuno iso chi pali mwemwe wino, ngi umwanakwe wannomba unkate, angampa ifinga? Nanti inswi, apa kumpa inswi angampa inzoka.

12 Nanti walomba iyi, ampe ikalela?

13 Ali ngi mwemwe yaipa mwamanya ukupa ana yino uwila nzipe, Chene? Tata uwa mwiyulu atalulusya nkani ukuyapa Mwenzo Nswefu yano yalunnomba?”

14 Nawe wawingaa iviwa vya chinunu; nga pano ichiwa chafuma, chinunu wiyo avwanga; amaumba yazunguka.

15 Yamwi pali yeneyo yati: “Aluwinga iviwa uku maka yi Beelzebuli uwikolo wa viwa.”

16 Yamwi yamwezizye, yasita achite ichipezya-mano ukufuma umwiyulu.

17 Nawe amanya amelenguzi yao, ayanena, ati: “Uwene onsi uno wapalunkana utakwikala, ivino ni ng'anda kwene zikupona pa ng'anda inina.

18 Na Syetani kwene ndi waupalula apa lwakwe, uwene wakwe ungimilila uli? Kuno umwemwe muluti: inene nduwinga iviwa uku maka yi Beelzebuli.

19 Ngi nene nduwinga iviwa kuli Beelzebuli, nga ana yino yakuluwinga ku maka ini? Ichaleka yao yaluwa aputuzi ya milandu yino.

20 Lelo ngi nemwi ndufumya iviwa uku maka yi Leza, fwandi uwene-wi-Leza uumwizila.

© 1988 United Bible Societies.

21 Lino untu wa maka alemile ivyanzo vyakwe nu kulolela ing'anda yakwe, ivintu vyakwe vili ningo.

22 Lelo untu wino ali na maka ukunnuta, pano waya nu kumuma, ampoka ivyanzo vino wataile, awankanya yano walema.

23 “Untu wino asi ponga nene, i siluembu wane, nuntu wino atalukonganika ponga nene, alusambazya.

24 Ichiwa ichiipe pano chafuma uku ntu, chikupitila kuno kusi amanzi, angi chilusita apa kupuza, ngi chaula ukupalola, chiti:

25 ‘Namwela uku ng'anda yane kuno nafumile.’

26 Nga pano chafika, chazana impyile na kuno injemvye; chipita, chivisenda iviwa vinina saba, vino vyaipisya ukuluta chikola; vingila nu kwikala mwenemo. Nuntu wiyo ichisila chakwe akuyipisya nkani ukuluta inkolelo.”

27 Walangi achiluvwanga amazwi ya, umwanachi umwi umwiumba afumya izwi, ati: “Inkatakwe wino wakusenzile inda, niyele lino wonkile.”

28 Lelo wene ati: “Yali ni nkata nu kuluta, yano yalupulika izwi lyi Leza nu kulilema.”

29 Nga maumba pano yakonganaa kunali, atampa kuyanena, ukuti: “Mpanda u waipa ulusita chilangizyo, lelo utalupiwa, siku chilangizyo chi Yona.

30 Kuno ndi vino Yona wali chilangizyo uku aNinave, ivino aluwa uMwana-ntu uku mpanda u.

31 Umwene mwanachi uwa ku katutu alukatuka uwanda wa uputuzi wa milandu, ponga na antu ya kasalaka, nawe aluyaputwila imilandu vino ayononi, kuno wene wizile ukufuma ukumbali ya nsi apulikisye amano yi Salomoni; na pa pali wino alusila Salomoni.

32 Antu ya ku Nineve yalwimilila uwanda wa uputuzi ponga na antu ya kasalaka, nayo yaluyaputwila imilandu vino ayononi, kuno wene yavipezile uku masunde yi Yona; na pa pali wino alusila Yona.

33 “Kusi wino akukozya ikozyo nu kuwika pano pafisama, nanti apisika ya chiyo, lelo akuwika apa chilemelo, ukuti yano yalwingila yalole umwengelela.

34 Ikozyo lya mwili ilinso; ichino ngi linso lyako lilimbine, umwili wako onsi uli nu mwengelela; lelo ngi litalimbine, nu mwili wako kwene ichanda.

35 Ichino ulole umwengelela uno uli munuli, utawa ichanda.

36 Ichino ngi umwengelela walimba umwili wako onsi, utakwite pamwi pano pali ichanda, umwili wako onsi wamwa nu mwengelela, ndi vino ikozyo lilukukozezya ku mwengelela wakwe.”

© 1988 United Bible Societies.

37 Nga pano achili aluvwanga unFaliseo unwi amwita aye ukuyulya ichakulya ukwakwe; nga awingila, awikala ukulya ichakulya.

38 UnFaliseo wiyo pano wannola, wazunguka kuno atafulile apa kulya ichakulya.

39 Ngu Mwene annena, ati: “Mwemwe aFaliseo mulufula ingako ni mbale ukunzi, lelo unkasi yino mwazyula ukupoka ivya-antu nuipe.

40 Mwe viwelewele, Chene! wino wavichisile ivyakunzi, asuli wino wavichisile ni vya nkasi kwene?

41 Lelo fimini wila wa vintu vya nkasi, nga lolini, ivintu vyonsi vyamwa ningo kuno muli.

42 Lelo, akalanda kuli mwemwe aFaliseo, kuno mulufima isempu likumi li nachitumbi na muchicha ni nyenyi zyonsi zya amafwa, na kuno mulusya ivintu vya nchinzi nu lukundo lwi Leza; lelo chimuile ukuchita ivintu vi inkolelo nanti kuta ukuchita ivintu viyo ivya uwili.

43 Akalanda kuli mwemwe aFaliseo, kuno mwakunda ukwikala uku nkolelo un-ng'anda zyi Leza nu kulaulwa um-masokoni.

44 Akalanda kuli mwemwe, kuno mukoline na malindi yano yatalulolеka, yano na antu yakulupita penepo yatamanyile.

45 Untu wenga pali yakamanya-ya-ntambi wannena, wati: “Kasambilizya, ukulanda viyo ulutusyenteka neswe kwene.”

46 Nga avwanga ukuti: “Akalanda kuli mwemwe kwene, yakamanya-ya-ntambi, kuno mulutwika antu ivisendo vino vyanwama; nemwe mwe yakola mutakwemya ivisendo viyo nanti ukunwe wino onga uwa minwe yino.

47 Kalanda kuli mwemwe, kuno mukulukula malindi ya malau, na yaso yino ayano yayumozile.

48 Ivino mukulwimikila nu kuzumila imilimo yi yaso yino, kuno wene yayumozile, namwe muyakulila malindi.

49 Uku chintu chiyo mano yi Leza yavwanzile, yati: ‘Lolini, nanjatumila amalau ni mitume, na yamwi pali yeneyo yaluyumola nu kuyawinga.’

50 Ukuti apa antu ya kasalaka usitwe uwazi wa malau yonsi uno witike ukufuma ukulengwa kwansi

51 Kufuma ku uwazi wi Abeli fika nu wazi wi Zakalia, wino wumozilwe apakasi ya altale ni ng'anda-nkulu-iyi-Leza. Endi, namunena, vino ulusitwa uku antu ya kasalaka.

52 Akalanda kuli mwemwe yakamanya-ya-ntambi, kuno mwati mpoka uluchinji lwa nnyango wa mano: nemwe mwe yakola mutingile, na yano yakasime ukwingila, mwayalesya.”

© 1988 United Bible Societies.

53 Lino wafuma mwenemo, yakaandika na aFaliseo yatampa ukumkatukila
chino chaipa, nu kumtondokesya nkani,

54 angi yaluntya, kuti yapulike chino wavwanga.

Luka 12

1 Liyo kwene pano amaumba yakonganike ielfu na elfu, chaleka yalyatana nu
kulyatana, atampa ukunena alondezi yakwe intangulo, ati: “Chenjelini apa
nsasyo zya aFaliseo, ali ufi.

2 Lelo kusi izwi lino lyafisama, lino litalusweluka, nanti ifise lino litalumanyika.

3 Ichino vyonsi vino mwavwanga apaluku vilupulikwa apatiswe, na vino
mwapwepweza um-makutwi ya antu um-mang'anda unkasi, vilulandwa apa
ng'anda apiyulu.

4 “Nene namunena mwemwe yakatane, mutachiyopa yao yano yalumola
umwili, ni chisila yatakwite chino yangachita ukuluta pao.

5 Lelo nammulanga wino mungopa; opini wiyo wino ngi wumola untu, ali na
maka aya kumsumbila un-chilinkwe cha moto; ali namunena, wiyo uwino
mopini.

6 Chene! tuni tusano tutakukalwa uku hela ziili? Lelo katangi kalatilwe nanti
konga apa manso yi Leza.

7 Lelo, ni nyele zya ku mitwe yino kwene zyasoloziwa zyonsi. Ichino mutachopa:
mwemwe mulusile tuni utwinji.

8 “Nene namunena, nati: Wensi wino wacha wanzumila apa antu, Mwana-ntu
nawe alumzumila wiyo apa manso yi yamalaika yi Leza.

9 Na wino wankana apa manso ya antu, nawe alukanwa apa manso yi
yamalaika yi Leza.

10 Na wensi uwacha wavwanga izwi uku Mwana-ntu, alwelelwa; lelo wino
wasula uMwenzo Nswefu atalwelelwa.

11 Na pano yacha yamutwala apa manso yi ya ng'anda zyi Leza, na pa akulu na
yakalâsa, mutachamâla ukwelengula amazwi yino, vino mwauvwanga.

12 Kuno uMwenzo Nswefu alumusambilizya liyo kwene, ichakuti muvwange
chino chizifile.”

13 Untu wenga umwiumba wannena, wati: “Kasambilizya nena uwachane
angankanye ivyuma vya upyani witu.”

14 Lelo wene annena, ati: “Untu we, uwini wino wambwika nene imbwe mputuzi
wa milandu ino, nanti kaankanya kuli mwemwe.”

© 1988 United Bible Societies.

15 Ayanena, ati: “Chenjelini mutawa nuzuwa, kuno upuma wa ntu usi um-vintu tupu vino ali navyo.”

16 Nga ayanena unnumbe, ati: “Ichalo cha untu umwi unsavi chalile chazipa nkani.

17 Atampa ukwelengula um-mwenzo wakwe, ati: ‘Nanchita uli, kuno ntakwite apa kuwika ivyakulya vyane.’

18 Ati: ‘Nanchita vi: nansambulula intanta zyane, nga nkule inina inkulu nkani, umuno mbwike ivyulya vyane vyonsi ni vintu vyane.

19 Apano mbunena nti: Mwenzo, uli ni vintu tupu ivizipe, vino wauwikila uku myaka tupu, puzanga nu kulya nu kunwa nu kuchimba.’

20 Lelo Leza wannena, wati: ‘Chiyungani we, usiku wilelo yalusita umwenzo wako, ni vintu vyonsi vino wauwikila vikuwa i vyini?’

21 Ivino ali untu wino aluuwikila apa lwakwe, atausavya kuli Leza.”

22 Nga anena alondezi yakwe, ati: “Chaleka namunena vi: mutachichulila uwikalo wino, muti: twandya chani, nanti imyili yino mwanzwala chani.

23 Kuno amikalo yalusile ichakulya nu mwili ulusile chakuzwala.

24 Welengulini pali yakungwa vino yatakupela nanti kukumbula; yatakwite intanta nanti umwakuwikila, na Leza aluyalyisya. Mwemwi mulusile ivyuni nkani!

25 Uwini pali mwemwe ndi wauchuzya unkola, angaongelezya utali wakwe nanti ikasa lyonga?

26 Ali ngi mutangi muchite chimwi nanti kache, uku chani ukuuchuzya uku vintu vinina?

27 Welengulini amaluwa vino yakulumela, yatakuomba, yasupilinga; nene namunena vino nanti Salomoni kwene um-ukulu wakwe onsi, atazwite ningo wi limwi pali yeneyo.

28 Ali ngi Leza aluzwika isote ilya nchundu viyo, lino lilipo ilelo niyulu lisumbwa umwilungu, Chene! atalumuchitila ivizipe nkani mwemwe, mwe ya utailo uche?

29 Mwemwi mutachisita chino mwandya nanti chino mwanwa, nanti ukusamâla, awe.

30 Kuno ivintu vi vyonsi ivino yakulusita antu yonsi aya kuno ukunzi; lelo So wino amanyile vino mulusita ivintu vi vyonsi.

31 Lelo sitini uwene-wi-Leza, ni vintu vi vyonsi mulongeziwa.

32 “Mutachopa mwe kaufyo kanono; kuno So wino awine vino chazipa ukumupa uwene uo.

© 1988 United Bible Societies.

33 Kazyini vino muli navyo, mufime uwila. Muuchitile mbeti zino zisusila; chino mwawika chitalupunguluka umwiyulu, apantu pano patakupalamilwa nu mwivi, nanti mpese ukupeka.

34 Kuno pano mwawika ivyuma vino, apano ni myenzo yino iluwa.

35 “Muzwale zileme, ni vyaka vino angi vilwaka.

36 Nemwe muwe wa antu yano yalulolela umwene wao, pano wawela ukufuma uku winga, ukuti pano wiza nu kukong'onsya, yanjulile zuwa.

37 Inkata yao aomvi yao, yano pano umwene wao wacha wiza, aluyazana yalamwike; umwenemo ndumunena, aluunyepa un-nsana nu kuyawika apa chakulya, alwiza nu kuyapa.

38 Ngi wiza usiku apakasi, nanti apano usiku wakula, nu kuyazana yalamwike, yali ni nkata aomvi yao.

39 Lelo mumanye izwi li: vino unkola ng'anda ngamanyile lino umwivi wamwiza, atangi alale, atangi asye ing'anda yakwe ukutululwa.

40 Nemwe kwene mwikala ningo, kuno lino mutalwelengula, apano uMwana-ntu alwiza.”

41 Nga Petlo wannena, wati: “Mwene, unnumbe u ulutumila sweswe sile nanti antu yonsi kwene?”

42 UMwene avwanga, ati: “Nga uwini lelo wino umomvi wa kutailwa, wa mano, wino mwene wakwe wamwika apa aomvi yakwe yonsi, ayape ivyakulya vyao lino vyasitwa?

43 Inkata yakwe umomvi wiyo, wino pano mwene wakwe wiza, alumzana aluomba viyo.

44 uMwenemo ndumunena, alumwika apa vintu vyakwe.

45 Lelo umomvi wiyo ngi um-mwenzo wakwe wati: ‘Umwene wane wazimba ukwiza,’ watampa ukuma aomvi nachakwe ayonsi na anachi, angalulya nu kunwa nu kukoleka.

46 Umwene wa momvi wiyo alwiza uwanda uno nanti ukwelengula awe, na lino atamanyile, alumuma nkani, nu kumwika ponga na yano yatatailwe.

47 Ngu momvi wino wamanyile chino mwene wakwe akasi, atauteya nanti ukuchita vino akasi, alumwa nkani nkani.

48 Lelo wino atamanyile, nawe wachita vino vilingine nu kuumwa, alumwa uche. Na wensi wino wapiwilwe ivyavula, vilusitiwa ivyavula kunali, na wino wasêkelwa ivinji kunali, yalusita ivinji kunali.

49 “Ngizilusumba umoto kuno ukunzi, ngi ulwaka, ichani chino ndusita kaili?

© 1988 United Bible Societies.

50 Lelo ndi nulubatizyo luno lundungime ukubatiziwa, nene nalwilikilwa ukufika lino ulufika.

51 Chene! mulwelengula vino nizilu uleta ukuwelezyanya kuno ukunzi? Ndumunena, awe chisi viyo, lelo ukulandaukana.

52 Kuno ukufuma li kwene li ng'anda yonga mwamwa antu yasano yalandaukana, yatatu kuli yaili, na yaili kuli yatatu.

53 Yalulandaukana isi nu mwana, nu mwana ni isi, nyina nu mwanakwe kachi, nu mwana na nyina; nyinavyala nanka mwana, na nka mwana na nyinavyala."

54 Anena amaumba, ati: "Pano mwalola ipufi lino lilufuma uku kawandaka, muti: 'Semba yamwiza.' Na viyo kwene ivino chiwa.

55 Na lino mwapulika unza wafuma uku katutu, muti: 'Kwamwa unsanya,' na viyo kwene ivino kuwa.

56 Mwe yaufi mwe! Mwamanya ukulola ivyakunzi ni vya mwiyulu, lelo kuno ichani mutamanyile kumanya ivya manda ya apa kasalaka?

57 "Nga vino mwemwe mwenga apalwino mutakusolola chino chazipa?

58 Kuno pano muchili mulupita nu wa milandu wako ukuya uku yakombe, un-nzila chita unte ukupulikana nawe; kuti atize akutwale nu kukufisya kuli kaputula wa milandu, na kaputula wiyo akutwale uku nsalifi; nu nsalifi wiyo akutwale uku nyololo.

59 Ndukunena, utalufuma mwenemo nanti uche, siku lino wacha wamalila ukulipa ihela ya kumalila."

Luka 13

1 Nga lili kwene yalipo antu yamwi, yano yannandile imbalu zya aGalilea, yano Pilato wumunkinye uwazi wao ni vipelo vyao.

2 Ayanena, ati: "Chene! mulwelengula vino aGalilea yao yali na maifyo ukuluta a mu Galilea yonsi, ichaleka yazanwa ni vintu viyo?

3 Ndumunena: Awe! Lelo ngi mutavipezile, nemwe mwensi mulufwa viyo kwene.

4 Nanti ayaya ikumi na nnane, yano chipanda chatamile uku Siloamu, yafwa, mulwelengula vino ayano yali ayononi ukuluta antu yonsi yano yatenzi um-Yelusalemu?

5 Ndumunena- Awe! Chisi viyo! Lelo ngi mutavipezile, nemwe mwensi mulufwa viyo kwene."

6 Ayanena unnumbe u, ati: "Untu umwi wali nunku upezilwa un-chalo chakwe cha mizabibu, aya ukuyusita amaku kweneko, lelo atayazana.

© 1988 United Bible Societies.

7 Wanena kalima wa chalo cha mizabibu, wati: ‘Lola, imyaka itatu i indwiza
ukwizusita amaku umu nku u ntazana chimwi. Uukome, uku chani ulonona
ichalo?’

8 Lelo wene annena, ati: ‘Mwene, ute na mwaka u mbusakwilile, mbutelele
chitindi

9 Ndi wacha wasêka amaku, angi chazipa, angi utasêkile, apano uukome.’ ”

10 Uwanda wa Sabato wali un-ng'anda imwi iyi Leza angi alusambilizya.

11 Nga lolini, kwali umwanachi umwi wino wali ni chiwa waomboka imyaka ikumi
na nnane, nawe watundumala, atangi aolola nanti uche.

12 Yesu pano wannola wamwita, wannena, wati: “Mama, wasapulwa imbombo
yako.”

13 Amwikila makasa, nawe aololoka liyo kwene, atensya Leza.

14 Lelo uwikolo wa ng'anda yi Leza alakalika, kuno Yesu wapozya untu wiyo
uwanda wa Sabato, avwanga anena iumba, ati: “Kuli amanda sita aya kuomba
imilimo mwizae mupoziwe apa manda yao, lelo asu wanda wa Sabato.”

15 Lelo Mwene avwanga, ati: “Mwe yaufi, Chene! chila untu pali mwemwe,
atakuyulila ing'ombe nanti mpunda yakwe un-nuwa uwanda wa Sabato, kuti
akanwesye?

16 Ngu mwanachi wi umpanda wi Ablaamu, wino Syetani wanyepa imyaka ikumi
na nnane i, chitanjile asapulwe indema i uwanda wa Sabato?”

17 Pano wavwanga viyo, imitwe iyakula yonsi yano yampazyaa; iumba lyonsi
lyachimba uku vintu vikulu vino vichisilwe nawe.

18 Apano avwanga, ati: “Uwene-wi-Leza ukoline na chani? Nga mbukolanye na
chani?

19 Ukoline nu lupeche lwa Aladadi, luno untu watozile alupela un-chalo chakwe;
lumela, luwi chiti, ni vyuni vya mwiyulu vimwa um-matai yakwe,”

20 Avwanga ilya uwili, ati: “Mbukolanye na chani uwene-wi-Leza?

21 Ukoline ni nsasyo zino umwanachi watozile, autikanya un-ntowa zitatu izya
usu, onsi wasasa.”

22 Nawe wapitananga um-mizi nu ntuzi, angalusambilizya pano wayanga uku
Yelusalemu.

23 Untu umwi amtondosya, ati: “Mwene, Chene! antu yano yalufyuka yali
yache?” Nga ayanena, ati:

24 “Talilini ukwingila apa nnyango nfyenkanu, kuno ndumunena vino ainji
yalusita ukwingila yalupotwa.

© 1988 United Bible Societies.

25 Pano unkola ng'anda wacha wimilila nu kuyala unnyango, nenwe mutampa
ukwimilila apanzi nu kukong'onsya, angi muluti: ‘Mwene, tuyulile.’ Nawe
alumunena, ati: ‘Ntamumanyile kuno mufumile.’

26 Apano mulutampa ukuti: ‘Twalyanga nu kunwa pali wewe, newe
wasambilizyanga um-misolo yitu.’

27 Nawe aluti: ‘Ndumunena, ntamumanyile kuno mufumile; tinini kunondi,
mwensi mwe yakachita ya viipe.’

28 Apano kuluwa ukulila nu kusya mino, pano mwacha mwalola Ablaamu na
Isaka na Yakobo na malau yonsi um-wene-wi-Leza, nemwe umusumbilwa
ukunzi.

29 Yalwiza antu ukufuma uku kafumandaka nu ku kawa ndaka nu kufuma ku
kaeya na ku katutu, nayo yalwikala apa chakulya um-wene-wi-Leza.

30 Nga lolini, kuli ayachisila yano yaluwa aya ntangulo na ya ntangulo yaluwa
aya chisila.”

31 Liyo kwene aFaliseo yamwi yiza yannena, yati: “Tina pa, uye ukunina, kuno
Yelodi alusita ukukumola.”

32 Ayanena, ati: “Yangini mukanene nkusa wiyo, muti: Lola, ilelo ni yulu
ndufumya iviwa nu kupozya alwale, nu wanda wa utatu ndumalila.

33 Lelo kande mpite nu kulema inzila yane ilelo niyulu nu wanda unji, kuno
chitangi chiwe ilau ukufwila siku uku Yelusalemu.

34 Yelusalemu, we Yelusalemu, ukulumola malau nu kuyatama na mafinga,
yano yatumilwe kunuli, amaila yanga yano nasita ukuyakonganika ana yako,
ndi vino nyina-nkoko akulufukatila ana yakwe um-mapa yakwe, lelo
mutakuzumila.

35 Lolini, ng'anda yino yasyala ichipompa. Lelo namunena, nati: Mutalusya
mundola kaili siku lino muluti: Wapepelelwa wino alwiza ukwizina lya Mwene.”

Luka 14

1 Nga pano wingila un-ng'anda ya wikolo umwi apa aFaliseo uwanda wa
Sabato, kuti alye ichakulya, yannolekesyaa.

2 Nga lolini, untu umwi wali panali wino wali unwale wa safula.

3 Yesu avwanga, anena yakamanya-ya-ntambi na aFaliseo, ati: “Chene!
umwiko ukupozya untu uwanda wa Sabato nanti awe?”

4 Wene yatuzya. Nga annema, ampozya, anneka ampita.

5 Ayanena, ati: “Uwini pali mwemwe ngu mwana wakwe nanti ng'ombe yakwe
itiponela un-chifula, atangaifumye liyo kwene uwanda wa Sabato?”

© 1988 United Bible Societies.

6 Nga yatachili yalande chimwi apa vintu vi.

7 Yano yalalikwe, pano wawine yalusolola ivisumbi vya ku nkolelo, ayanena unnumbe, ati:

8 “Ngulalikwe na umwi uku winga, utachikala uku chisumbi cha nkolelo, kuno palumwi atalalikwa untu wino akulusile.

9 Nga awiza wino amulalike mwaili nu kukunena, ati: Silu untu wi, pa awikale.’ Apano ululola insoni ukutampa ukusita ichisumbi uku chisila.

10 Lelo ngi walalikwa, yanga ukikale apa chisumbi uku chisila, ukuti ndi pano wiza wino akulalike akunena, ati: ‘Katane, nguna ku, uku nkolelo nkani.’ Apano ululola ukulu pali yonsi yano yatenzi ponga newe.

11 Kuno wensi wino waikuzya, yalumchefya, na wino wauchefya, yalumkuzya.”

12 Nga wanena wino wannalike, wati: “Pano wachita ichakulya cha nsanya nanti icha manguzi, utita yakatako na anyonko nanti aluko lwako nanti antu yanji aya savi, kuti yatachi yakulalike newe angi yakulipa.

13 Lelo pano wachita ichakulya, uwite apina, alemala, aya matenda, napofula.

14 Newe uluwa ni nkata, kuno yatakwite ichakukupa; kuno ululipwa apa kututuluka kwa antu ya chumi.

15 Nga wenga pali yano yatenzi apa chakulya, pano wapulika ivintu vi, annena, ati: “Ali ni nkata wino alulya unkate um-wene-wi-Leza.”

16 Lelo wene annena, ati: “Untu umwi wachisile ivyakulya tupu, alalika ainji.

17 Atuma umomvi wakwe pano chafika ukulya ichakulya, ayanena yano yalalikwe, ati: ‘Nguni, kuno ivintu vyonsi ivipya.’

18 Yatampa yonsi uku mwenzo onga ukuleoka-leoka. Uwantangulo wannenile, wati: ‘Nemwi ntikala ichalo; ndusita nkachilole. Ndukulomba ungelele.’

19 Nunji wati: ‘Ntikala ing'ombe pea zisano; napita nkazyezye. Ndukulomba ungelele.’

20 Nunji wati: ‘Ntifumalila, ichino viyo ntangi ngize.’

21 Ngu momvi wiyo wampita, waya wanena umwene wakwe amazwi yao. Nga unkola-ng'anda wiyo alakalika, annena umomvi wakwe, ati: ‘Pita zuwa, uye un-nzila inkulu nu tuzila twa m-mizi, ulete apina pa, na yano yalemala, napofula na ya matenda.’

22 Umomvi ati: ‘Mwene, chino wanena ichiombeka, lelo umweko uli kweneko na li kwene.’

23 Umwene wannena, wati: ‘Yanga apanzi um-mbalawala nu mbali mbali, uyachitile amaka, yingile unkasi, ing'anda yane izyule.

© 1988 United Bible Societies.

24 Kuno namunena, nati: Pali yano nalalike, pasi nanti wenga wino alulya uche
apa chakulya chane.' "

25 Nga maumba tupu pano yalondekine nawe, waselewike, ayanena, ati:

26 "Nguntu wiza kuli nene, nawe atatuwile isi na nyina, nunchi na anakwe,
nanina ayonsi nanachi, endita, nupuma wakwe unkola kwene, atangi awe
unnondezi wane.

27 Untu wensi wino atalusenda unsalaba wakwe nu kundondela, atangi awe
unnondezi wane.

28 "Kuno uwini pali mwemwe, ndakasi ukukula ichipanda, atatana wikale nu
kusolozya, alole ngali ni vya ku umalila?

29 Atiza apotwe pano waukatusya undufula, na antu yonsi yano yalulola,
yatampa ukumsoweka.

30 Yati: 'Untu wi watangwile ukukula, lelo asi na maka ya kumalila.'

31 "Nanti umwene chi, ndalusita ukutwala isumo ukulwa nu mwene unji,
atatangula awikale nu kwelengula, vino unkola ponga na antu yakwe elfu ikumi,
angawezya ukukomana na wiwi alwiza kunali na antu ielfu amakumi yaili?

32 Na ngi walola atawezizye, atuma antu asita ukupulikana, pano untu wilye
achili ukutali.

33 Ivino na chila ntu pali mwemwe, nga tasile vyonsi vino ali navyo, atangi awe
unnondezi wane.

34 "Unsilya wazipa, lelo unsilya ngi utakalipe ungatelwa chani ukalipe?

35 Utazipile apa vyalo nanti apitumba; antu yausumba apanzi. Uwa makutwi ya
kupulika, apulike."

Luka 15

1 Nga yakalifya yikodi yonsi na yamaifya yayanga kunali, kuti yampulikisye.

2 Nga aFaliseo na yakaandika yamsumbikila, yati: "Untu wi alupokelela
ayamaifyo na kaili alulya nayo."

3 Ayanena unnumbe u, ati:

4 "Uwini pali mwemwe ngali ni nfwele umwanda, ngi yonga yalowa, atangi asye
zilye amakumi tisa na tisa uku chundu, apita ukuyusita yino itilowa, kufika na
lino ailole?

5 Nawe pano wailola aisenda apa luto, apita aluchimba.

© 1988 United Bible Societies.

6 Na pano wafika uku ng'anda ukwakwe, awita yakatakwe na mwipamba lya pipi, ayanena, ati: ‘Chimbini ponga nene, kuno ntilola infwele yane yino yalowile.’

7 Ndumunena, viyo kwene ivino kuluwa ukuchimba umwiyulu uku ntu wenga uwa maifyo, wino wavipela, ukuluta na pa antu amakumi tisa na tisa a chumi, yano yatalusita ukuvipela.

8 “Nanti umwanachi chi, wino ali ni mpia ikumi, ndi yonga yalowa, atalukozya koloboi nu kupyila ng'anda nu kusita nkani kufika na lino ailole?

9 Na pano wailola, awita yakatakwe na mwipamba lya pipi, ayanena, ati: ‘Chimbini ponga nene, kuno ntilulola kaili ulupia luno lwalowile.’

10 Ndumunena, ivino yamalaika yi Leza yaluchimba umwiyulu, uku ntu wenga uwa maifyo wino wavipela.”

11 Avwanga, ati: “Untu wenga wali na ana yaili.

12 Uwachanche wanena isi, wati: ‘Tata, umpe ivyuma vino vindungime.’ Nga wayankanya ivintu vyakwe.

13 Na manda nanti kuvula, uwa chanche wiyo akonganika ivintu vyonsi, ampita um-masi, ayazesya ivyuma vyakwe kuo um-vintu chakachaka.

14 Nga pano wamala vyonsi, inzala inkulu ipona un-nsi iyo, nawe kwene atampa ukuulilwa.

15 Nga aya alemana nu ntu umwi unkola-nsi iyo, nawe wamtwite uku chalo ukuchema kapoli.

16 Nawe wakumbukanga ukulya amapapa yano yakapoli yalyanga, lelo kusi umwi wino wampile chimwi.

17 Pano amano yamzana, avwanga, ati: ‘Tata ali na omvi yavula, yano yalulya ichakulya chisyala. Nene ndi pa ndufwa ninzala.

18 Nampita nje kuli tata, nkannene, nti: Tata, nonona umwiyulu na pali wewe.

19 Ntazipile kaili ukwitwa mwanako, unchite wa momvi wako umwi.’

20 Nga wakatuka wapita ukuya kuli isi. Pano achili alu kutali, isi wannola, wannolela inkumbu; wituka ulwilo, waya wamchindila, wamtunga-tunga.

21 “Umwana wiyo anena isi, ati: ‘Tata, nonona umwiyulu na pali wewe; ntaile ukwitwa mwanako kaili.’

22 Lelo isi wanenile aomvi yakwe, ati: ‘Letini zuwa umwenda uno uli ningo, mnzwike; mnzwike mbalaminwe apa nwe wakwe, ninfwato nzwikini.

23 Letini indama ii ino yatelepe, muikome; neswe tulye nu kuchimba.

© 1988 United Bible Societies.

24 Kuno umwanane walile wafwa, nawe fwandi umpuma; walile walowa, lelo wataloleka.’ Nga yatampa ukuchimbila.

25 “Silenzi wali uku chalo, nga pano alupita ukwiza uku ng'anda, apulika ingoma angi yaluchina.

26 Wita umomvi wenga, wamtondosya, wati: ‘Ivintu vi ichani?’

27 Nawe annena, ati: ‘Unnyonko atiza, na so atamfyulila indama yino yatelepa; kuno watannola umpuma.’

28 Lelo walakalika, wakana nu kwingila mwenemo. Nga isi wafuma panzi, waya wapapata.

29 Lelo wene wanena isi, wati: ‘Lola, nene nakuombela imyaka yinga i; ntachili nsule ichilangaso chako nanti limwi; lelo nemwi utachili umpe nanti unsesi wa mpwata, inchite ukuchimba ponga na yakatane.

30 Lelo pano wiza umwanako wiyo, wino walya ivintu vyako ponga na yachizelele, wene wamkomela indama yino yatelepa.’

31 Nawe wannena, wati: ‘Mwanane, uwewe uli ponga nene manda yonsi, na vyonsi vino ndi navyo ivyako.

32 Na kaili ukuchimba nu kuchina chizifile, kuno unnyonko wi walile wafwa, nawe fwandi umpuma, walile walowa, lelo wataloleka.’ ”

Luka 16

1 Anena alondezi yakwe kaili, ati: “Pali untu wenga unsavi, wino wali nu ntu wa kuisunga; yaya yalanda vino aluzewanya ivyuma vyakwe.

2 Nga amwita, annena, ati: ‘Amazwi uli ya yano napulika kunuli? Landa vino vili ivintu vyane vino ukulusunga, kuno ususya unjisunga kaili.’

3 Kasunga wiyo um-mwenzo wakwe, ati: ‘Nchite uli? Kuno umwene wane wantisya un-kusunga ivintu. Nsina maka ya kulima; kulomba ndulola insoni.

4 Manyile chino nanchita, ukuti pano nacha nawingwa ukusunga ivintu, yangampokelela uku mang'anda yao.’

5 Nga awita yano yali nimpa uku mwene wakwe, anena chila wenga, akutangwila uwa ntangulo, ati: ‘Wakofile uli uku mwene wane?’

6 Nawe ati: ‘Nteko zya mafuta umwanda onga.’ Annena, ati: ‘Tola icheti chako, wikala zuwa, uwaandike amakumi yasano.’

7 Anena unji kaili, ati: ‘Newe wakofile uli?’ Nawe ati: ‘Maloboto ya ngano umwanda.’ Annena, ati: ‘Tola icheti chako, waandike amakumi nnane.’

© 1988 United Bible Societies.

8 Umwene wiyo atensya kasunga wiyo njipe, kuno waomba uku mano, kuno
antu ya kuno ukunzi yaluomba ningo na mano um-vintu vyao um-mpanda wao,
kuluta na ana ya mwengelela.

9 “Nene namunena, uchitilini yakatinu uku vyuma viipe ivya kuno ukunzi, ukuti
pano ivyuma vyacha vyaula, yamupokelela um-wikalo wa manda yonsi.

10 “Uwa chumi uku vinono, ali ni chumi uku chikulu kwene, nu njipe uku chinono
waipa, nu kuchikulu kwene.

11 Ngi musi ya chumi uku Vyuma viipe, uwini wino alumpa chimwi uku vyuma
vya chumi?

12 Nga ngi mutalusunga ningo ivyuma vya ntu unji, uwini wino alumpa ivili vitu?

13 “Kusi umomvi angaombela aene yaili, kuno angatuwa wenga nu kukunda
wenga; nanti angawila kuli wenga, nu kusula wenga. Mutangi mombele Leza ni
Vyuma.”

14 Nga aFaliseo yano yakunda impia, pano yapulika ivintu viyo, yamsoweka.

15 Ayanena, ati: “Mwemwe muli yano mukuluuzifizya apa manso ya antu, lelo
Leza amanyile imyenzo yino. Kuno chino chachindikwa uku antu, apa manso
yi Leza chaipa.

16 “Intambi na malau vyalipo fika na pali Yoane; ukufuma liyo Izwi-zipe ilya
wene-wi-Leza lilusundwa, na chila ntu aluwingizya uku maka.

17 Lelo changupala nkani iyulu ninsi visile, apa kuti itonontwa lyonga ilya Ntambi
litine.

18 “Wensi wino wata unchi nu kutola unji aluchita ivya upundu; na wino watola
wino iya wata, aluchita ivya upundu.”

19 Nga ati: “Pali untu wenga unsavi wazwalanga imyenda ya mala ya zambalau
nayo imitele, walyanga ivinone manda yonsi.

20 Nu mpina wenga izina lyakwe i Lazalo; wikalanga apa nnyango wakwe, nawe
wali ni vilonda tupu.

21 Wakumbukanga ukulya ivisyalila vino vyapona apa meza ya nsavi wiyo; ni
mbwa zizanga zilumyanta ivilonda vyakwe.

22 “Ngu mpina wiyo wafwile, yamalaika yamsenda yamtwala apa chifuwa chi
Ablaamu. Nu unsavi wiyo nawe afwa, azyikwa.

23 Nga uku yazimu pano wali um-machulo, akatusya amanso yakwe, alola
Ablaamu lwa patali, na Lazalo ali apa chifuwa chakwe.

24 Alila avwanga, ati: ‘We tata Ablaamu, ndolele inkumbu, utume Lazalo ativye
insongo ya nwe wakwe um-manzi, azusya ululumi lwane, kuno nduchula um-
moto uu.’

© 1988 United Bible Societies.

25 Lelo Ablaamu avwanga, ati: ‘Mwanane, umanye vino uwewe wapokelile ivintu vyako ivizipe uku mikalo yako, ivino na Lazalo wapokelile iviipe; na kasalaka wene uwi ali pa alupuza, newe chiluwaya.

26 Na kaili, apakasi itu, sweswe nemwe, kuli ichilina ichikulu, ukuti yano yalusita ukufuma kuno tuli ukwiza kuno muli, yatiza, nanti antu ya kuno muli ukulamba kuno tuli.’

27 Nga ati: ‘Lelo tata, ndukulomba, untume uku ng'anda yi tata.

28 Kuno ndi na chane yasano, akuti ayasokezye, yatachi yize apantu pa apa machulo.’

29 Lelo Ablaamu ati: ‘Kuli Mose na malau, yayapulike yao.’

30 Lelo nawe ati: ‘Mwiko ta, tata Ablaamu, lelo ngi waya untu ukufuma uku yafwi, yaluvipela.’

31 Lelo annena, ati: ‘Ngi yatapulike Mose na malau, yatalupulika nanti untu angatutuluka uku yafwi.’ ”

Luka 17

1 Anena alondezi yakwe, ati: “Chitangawa siku vya kupona vilwiza, lelo akalanda kuli wino avilesile.

2 Chingazipila nkani untu wiyo anyepelelwe ifinga lya kusyila un-ngalo yakwe, nu kusumbilwa muli yemba, kuti atononisya umwi apa yanono ya.

3 Chenjelini. Ngu nnyonko wakonona, msunde, ngi wavipela, mwelele.

4 Ngi wakonona maila saba uku wanda onga, nu kwiza kunuli amaila saba, ati: ‘Navipela!’ Mwelele.”

5 Mitume yanena uMwene, yati: “Tongelezezye uzumilo.”

6 Ngu Mwene ati: “Ngangi mukwite uzumilo nanti wa lupeche lwa Aladadi, munganena unsamvu u, muti: Wipuka ukapelwe muli yemba, nao ungamupulika.

7 “Lelo uwini pali mwemwe ndi ali nu unnimi nanti kachema wa ng'ombe, angannena lino wapiluka ukufuma uku chalo, ati: ‘Nguna zuwa, wikala ulye ichakulya?’

8 Chene! atangi annena, ati: ‘Ntekela ichakulya, ndye, unyepe umbombele, fika na lino nalya nu kunwa, apano newe ulya nu kung'wa?’

9 Chene! angasamalizya umomvi wiyo, kuno waomba vino wanenilwe?

10 Ivino nemwe, lino mwachita ivintu vyonsi vino munenilwe, muti: ‘Sweswe yaomvi tutazifile, tuomvile imilimo yitu ino ituile.’ ”

© 1988 United Bible Societies.

11 Walangi pano yali un-nzila yalupita ukuya uku Yelusalemu, wapisile apakasi
ya Samalia ni Galilea.

12 Nga pano waya umunzi umwi, akomengana nantu ikumi aya ntana, yimilile
lwa patali.

13 Yakuzya amazwi yao, yati: “We Yesu, Mwene nkulu, utukumbukile!”

14 Pano wayalola ayanena, ati: “Pitangi mukaulangizye kuli yakapela.” Walangi
pano yalupita yaswepa.

15 Wenga pano walola vino atapola, apiluka, na kuno alutensya Leza ukwizwi
kulu.

16 Nga apona afukime apa mulu yakwe, asamalizya kunali. Nawe wali
unSamalia.

17 Nga Yesu avwanga, ati: “Yataswefile yonsi ikumi? Tisa yali kwi?

18 Chene! yatalolike yano yapiluka ukwizu tensya Leza, siku mweni wi?”

19 Nga annena, ati: “Katuka, pitanga, uzumilo wako wakupozya.”

20 Nga pano aFaliseo yamtondosya, yati: “Uwene-wi-Leza ulwiza li?” Ayanena,
ati: “Uwene-wi-Leza utalwiza uku kulolwa ningo.

21 Nanti yataluti: Lolini, uli pa, nanti, ukuku; kuno lolini, uwene-wi-Leza uli unkasi
yino.”

22 Nga anena alondezi yakwe, ati: “Amanda yalwiza yano mulukunda ukulola
uwanda umwi apa manda ya Mwana-ntu, mutaulola.

23 Na kaili yalumunena, yati: ‘Lolini kuku, lolini ku!’ Mutachitina pano muli, nanti
ukuyalondela.

24 Kuno vino ulukozya lwa semba lukukozya ukufuma ulusansa mbalinga, nu
kufika uku lusansa lunina ulwa mwiyulu, ivino Mwana-ntu aluwa apa wanda
wakwe.

25 Lelo alutana azanwe na machulo tupu, nu kukanwa nu mpanda u.

26 Ndi vino chali um-manda yi Noa, ivino chiluwa apa manda ya Mwana-ntu.

27 Yalyanga nu kunwa, yapindulanga nu kupindukwa, kufika na lino Noa wingile
um-safina, unnamba wiza wayumola yonsi.

28 Chiluwa ndi vino chali um-manda yi Loti, yalyanga nu kunwa, yakalanga nu
kukazya, yapelanga nu kukula.

29 Lelo uwanda uno Loti watinile uku Sodoma, kwatonyile moto ni sanku
ukufuma umwiyulu, vyayumola yonsi.

30 Viyo kwene ivino chiluwa uwanda uno wacha waloleka uMwana-ntu.

© 1988 United Bible Societies.

31 “Apa wanda uo, wino ali apidali, ni vivya vyakwe vili un-ng'anda, atalwika ukutola; na wino ali uku vyalo, ivino ataluwela.

32 Mwizukile pali nka Loti!

33 Untu wensi wino alusita ukufyusya upuma wakwe, aluulovya, na wino waulovya, aluufyusya.

34 Ndumunena, usiku uo antu yaili yaluwanga yawizi apa chitala chonga, wenga alutolwa, na wenga alusyala.

35 Anachi yaili yalusyanga apaliponga; wenga alutolwa, wenga alusyala.”

36 [Antu yaili yaluwa un-chalo, wenga alutolwa; wenga alusyala.]

37 Yamtondosya, yati: “Ukwi Mwene?” Ayanena, ati “Kuno ichala chili, akuno amakozi yalukongana.”

Luka 18

1 Ayanena unnumbe vino yapepe Leza manda yonsi nanti kutonta.

2 Ati: “Kwali umunzi umwi unkombe atakopa Leza nanti ukumanya antu, awe.

3 Umunzi uo kwene mwali umwanachi umwi unsimbe, wino wayanga kunali, ati: ‘Unputwile unnandu na wino tululemanila nawe.’

4 Nawe walile akana, nga ichisila um-mwenzo wakwe ati: ‘Nanti vino ntachindike Leza nanti ukumanya antu;

5 lelo vino unsimbe wi atala nsuntila, namputwila unnandu wakwe, atanngazya kuno atala wiza kunondi.’ ”

6 Mwene ati “Pulikini vino alulanda unkombe njipe wiyo.

7 Nga Leza, Chene! ataluvwangila yao yano wasolola, yano yalunnilila usiku nu nsanya, nanti ukuyatekelela?

8 Ndumunena, aluyavwangila zuwa. Lelo pano Mwana-ntu wacha wiza, aluzana uzumilo kuno ukunzi?”

9 Nga ayenena unnumbe u antu yano yautensyanga vino aya chumi, nu kusula anji yonsi, ati:

10 “Antu yaili yapisile ukuya un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza ukuyusalika; wenga unFaliseo nu wa uwili kalifya wikodi.

11 UnFaliseo wiwi awimilila nu kusalika um-mwenzo wakwe vi: ‘We Leza, nakusamalizya, kuno nemwi ntakozile anji, yakapoka-vya-antu, aipe, apundu, nanti wiwi kalifya wikodi.

12 Nemwi nkuizilizya amaila yaili uku juma, nkulufima isempu likumi um-vintu vyane vyonsi vino ndupata.’

© 1988 United Bible Societies.

13 Lelo kalifya wikodi wiyo wene wimilila lwa patali, atachili akatusya nanti amanso yakwe umwiyulu, lelo auma apa chifuwa, ati: ‘We Leza, undolele inkumbu, nene wa maifyo.’

14 Ndumunena, wiyo waile uku ng'anda ukwakwe atalilwa ichumi, ukuluta unji. Kuno wensi wino waikuzya, yalumchefya, na wino wauchefya, yalumkuzya.”

15 Yannetela ana anono, kuti ayemye; lelo alondezi pano yalola, yayakalipila.

16 Lelo wene Yesu aita yize kunali, ati: “Lekini anche yanono yize kunondi; mutachi yalesye, kuno antu ndi yao uwene wi Leza uwao.

17 Umwenemo ndumunena, untu wensi wino ataupokelile uwene-wi-Leza wa mwana unnono, atalwingila mwenemo nanti uche.”

18 Kaili untu wikolo umwi amtondosya, ati: “Kasambilizya nzipe, nchite uli, kuti mpyane upuma wa manda ti?”

19 Yesu wannena, wati: “Uku chani ulungita ne nzipe? Kusi unzipe, lelo wenga, nawe uli Leza.

20 Umanyile ivilangaso: Utachita ivya upundu; utumola untu; utachiya; utasyutila ufi; uchindike so na nyoko.”

21 Wene ati: “Yonsi yao nayalema fuma uwanche wane.”

22 Yesu pano wapulika viyo, annena ati: “Waulilwa ichintu chonga, kakazye vyonsi vino uli navyo, uwankanya apina; newe uluwa wawika umwiyulu, apano uwize undondele.”

23 Lelo pano wapulika ivintu vi, awa ni chikonko nkani, kuno walu nsavi nkani.

24 Nga Yesu pano walola viyo, ati: “Lolini, vino chatala asavi yano yataila ivyuma, ukwingila um-wene-wi-Leza.

25 Kuno changupala ntwanga-mwendo ukufuminkana umwilina lya sindani, ukuluta apakuti unsavi angingila um-wene-wi-Leza.”

26 Na yano yapulika, yati: “Uwini wino angafyuka ngi viyo?”

27 Lelo wene ati: “Vintu vino vitangi viombeke uku antu, vingaombeka kuli Leza.”

28 Nga Petlo annena, ati: “Lola, swemwi twasya ivintu vitu vyonsi nu kukulondela.”

29 Ayanena, ati: “Umwenemo ndumunena, kusi untu wino wasya ing'anda yakwe, nanti unchi, nanti anina, nanti avyazi, nanti ana yakwe, ku nnandu wa wene-wi-Leza,

30 wino atapokelela nkani amaila tupu um-manda ya, nu m-manda yano yalwiza upuma wa manda ti.”

© 1988 United Bible Societies.

31 Nga atola yaya ikumi na yaili, ayanena, ati: “Lolini, twapita ukuya uku
Yelusalemu, ni vintu vyonsi vino uMwana-ntu waandikilwe na malau,
viluombeka.

32 Kuno alufimwa um-makasa ya antu yakulukuwa, yalumsoweka nu
kumzewanya, yalumswila na mati.

33 Yalumuma ni mikowa ni chisila yalumumola; nu wanda wa utatu alututuluka.”

34 Lelo yatamanyile chimwi nanti uche apa mazwi yao, ni chintu chi chafisime
kuno yali, yatamanyile chino aluvwanga.

35 Walangi pano wapalamila uku Yeliko, untu wenga nawe umpofu watenzi
umbali ya nzila, walombanga uwila.

36 Nga pano wapulika amaumba yalupita, watondosya, wati: “Kwawa chani?”

37 Yannena, yati: “Yesu wa ku Nazaleti alupita.”

38 Nga uma ichongo angaluti: “Yesu, mwana wi Davidi, unkumbukile!”

39 Nga yano yalu ku nkolelo, yamchenzela, kuti atuzye. Lelo wene alusya nkani
ukukuzya izwi, ati: “We mwana wi Davidi, unkumbukile!”

40 Nga Yesu wimilila, walanda yannete kunali; na pano wampalamila,
amtondosya, ati:

41 “Ulusita nkuchitila chani?” Nawe ati: “Mwene, umpe ukulola.”

42 Nga Yesu annena, ati: Pokelela ukulola; uzumilo wako wakupozya.”

43 Liyo kwene apiwa ukulola, annondela, na kuno alutensya Leza. Na antu yonsi
pano yalola ichintu chiyo, yatensya Leza.

Luka 19

1 Nawe pano wingile um-Yeliko wapisile unzi apakasi.

2 Nga lolini, kwali umwi izina lyakwe i Zakayo; wali unkulu wenga pali yakalifya
yikodi, walu nsavi.

3 Wene wasitanga ukulola Yesu untu wa uli, lelo atachili annole uku winji wa
antu, kuno wali umwimpi.

4 Nga akolela ulwilo uku nkolelo, akwela unku kuti annole, kuno wamwiza apite
un-nzila iyo.

5 Nga pano Yesu wafika penepo, alingamila kweneko umwiyulu, annena, ati:
“Zakayo, wika zuwa, kuno ilelo chindungime kwiza uku ng'anda ukwako.”

6 Nga akalauka ukwika zuwa, ampokelela uku kuchimba.

© 1988 United Bible Societies.

7 Nga pano antu yalola, yang'wing'wintika yonsi, yati: “Wayuwikala kwa untu wa maifyo.”

8 Lelo Zakayo awimilila, anena uMwene, ati: “Lola, Mwene, namwankanya apakasi usavi wane, mpe apina, na ngi napoka untu chimwi uku uchenjezu, imwezezye amaila yani.”

9 Nga Yesu wannena, wati: “Lelo ufyusi wiza un-nganda ii, kuno na wi kwene umwana wi Ablaamu.

10 Kuno uMwana-ntu wizilu sita nu kufyusya chino chalowa.”

11 Nga pano yapulika ivintu vi, aungilizya kuvwanga unnumbe, pano watapalamila uku Yelusalemu, nayo wene yatangi palumwi uwene-wi-Leza ukuloleka zuwa.

12 Nga ati: “Untu umwi unkulu wapisile um-masi, kuti akapokelele uwene nu kuwela.

13 Nga awita antu ikumi apa aomvi yakwe, ayapa chila wenga impia zimwi, ayanena, ati: ‘Chuluzyangi fika na lino nduwela.’

14 Lelo antu ya un-nzi wakwe yamtuwa, yatuma antu ukunnondela, yati: ‘Tutamkasime wi ukutulâsa.’

15 “Walangi lino wawela, watapokelela uwene wakwe, asita kuti aomvi yano wapile mpia zyakwe, yitwe kunali, ukuti amanye chino yavyazya uku uchuluzi wao.

16 Nga awiza uwa ntangulo, ati: ‘Mwene, impia zyako navyazya maila ikumi kuluta.’

17 Nga annena, ati: ‘Wazifya, we umomvi wino wazipa; kuno wawa wa kutailwa uku vintu vinono, newe ulâse imizi ikumi.’

18 Awiza nu wa uwili, ati: ‘Mwene, impia zyako navyazya maila yasano kuluta.’

19 Nga anena na wiyo kwene, ati: ‘Ulâse newe imizi isano.’

20 “Nga awiza nunji, ati: ‘Mwene, impia zyako zino nawisile un-chitambala izi.

21 Nofile kuno we ntu wino watala; ukutola chino utawisile, ukusakata chino utapezile.’

22 Nga wene annena, ati: ‘Uku nnomo wako nakuputwila unnandu, umomvi unjipe we. Ummanyile vino nene ntu natala, nkutola chino ntawisile, nkukumbula chino ntapezile.

23 Ali, nga uku chani utatwazile mpia zyane uku yachuluzi, ukuti pano niza yampe ponga na chino yavyazya?’

© 1988 United Bible Societies.

24 Anena yano yimilile lwa pipi, ati: ‘Mpokini impia ziyo, mpe wino ali nazyo ikumi.’

25 Nayo yati: ‘Mwene, ali nazyo ikumi!’

26 ‘Ndumunena, wensi wino ali na chimwi, alupiwa, lelo wino atakwite chimwi, na chino ali nacho kwene alupokwa.

27 Na kaili asiluembu yane yano yatakasime kuti njalâse, yaletini pa, myafyule apa manso yane.’ ”

28 Nga pano wavwanga viyo, ayakolelela ukupita ukuya uku Yelusalemu.

29 Walangi pano wapalamila uku Betfage ni Betania, ukuya uku mwamba uno yakuluti Mizeituni, atuma yaili apa alondezi yakwe,

30 ati: “Yangini uku nzi uu uno upalamile, na pano mwaya mwenemo, mwanzana umwana-mpunda unyepe, wino umwi atachili ankwele, nsapulini, mnete pa.

31 Ngi umwi wamutondosya, wati: ‘Uku chani mulunsapula,’ muti: ‘Umwene alunsita.’ ”

32 Na yano yatumilwe yaya yalola ndi vino ayanenile.

33 Nga pano yalusapula umwana-mpunda, akola yayanena, yati: “Uku chani mulusapula umwana-mpunda?”

34 Yati: “Umwene alunsita.”

35 Nga yantwala kuli Yesu, yala ni myenda yao apiyulu apa mwana-mpunda, nga yakwezya Yesu.

36 Nga lino yalupita, yala imyenda yao un-nzila.

37 Nga lino wapalamila uku tentenka um-mwamba wa Mizeituni, iumba lyonsi ilya alondezi yatampa ukuchimba nu kutensya Leza uku mazwi makulu, uku milimo yonsi iya maka ino yawine.

38 Yati: “Wapepelelwa uMwene wino alwiza ukwizina lya Mwene: ukuwelezyana umwiyulu nu tensyo ukwiyulu!”

39 aFaliseo yamwi umwi umba yannena, yati: “Kasambilizya, lesya alondezi yako.”

40 Ayanena ati: “Namunena, ndi ya yatuzya, amafinga yamwangula.”

41 Nga lino wapalamila apipi, alola unzi, aulilila.

42 Ati: “Nga ngi umanyile apa wanda u, newe kwene, ivyakuwelezyanya; lelo vifisime apa kasalaka uku manso yako.

© 1988 United Bible Societies.

43 Kuno amanda yalwiza, pano yasileumbu yako yalukukulila ilinga likulizye nu
kuku yalikizya konsi.

44 Yalukuponya pansi wewe na anako munuli, yatalusya ifinga nanti limwi apa
linina, kuno utamanyile ngi li, lino Leza wizile akutule.”

45 Nga awingila un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza, atampa ukuwinga yaya yano
yachuluzyanga mwenemo.

46 Ayanena, ati: “Chaandikwe: ‘Ing'anda yane yamwa iya kupepela!’ Lelo
mwemwi umuichita ichele lyi yakapoka-vya-antu.”

47 Nga wasambilizyanga manda yonsi un-ng'anda yi Leza. Lelo aikolo iyakapela
na yakaandika, ponga na ikolo ya antu yasitanga inzila yakuti yamumole.

48 Lelo yatawine ichakuchita, kuno antu yonsi yawanga ponga nawe, angi
yalumpulikisya.

Luka 20

1 Walangi uwanda umwi pano wasambilizyanga antu un-ng'anda-nkulu-iyi-
Leza, nu kusundi Izwi-zipe, aikolo iyakapela na yakaandika yaile ponga
nakombe.

2 Yannena, yati: “Utunene, aluomba ivintu vi uku maka chi? Kaili uwini wino
wakupa amaka ya?”

3 Ayanena, ati: “Nene namutondosya izwi lyonga, mnene.

4 Ulubatizyo lyi Yoane, Chene! lwafumile ukwiyulu nanti uku antu?”

5 Yatondosyana akola na akola, yati: “Ngi twati: lwafumile umwiyulu, akuti: ‘Nga
uku chani mutanzumile?’

6 Na ngi twati: ‘Lwafumile uku antu,’ antu yonsi yakututama na mafinga, kuno
yazumile Yoane vino ilau.”

7 Nga yati: “Tutamanyile kuno lwafumile.”

8 Yesu ayanena, ati: “Nene kwene nsumunena uku maka chi yano nduchita
ivintu vi.”

9 Nga atampa ukunena antu unnumbe u ati: “Untu wenga wapezile ichalo cha
mizabibu; awika alimi, nga apita um-masi; ayawikala manda tupu kweneko.

10 Ngu um-macha atuma umomvi uku alimi yao, ukuti yampe ivisêke vimwi ivya
mizabibu; lelo alimi yamuma, yamwinga minwe.

11 Atuma umomvi unji; yamuma nawe kwene yamsekelisya, yamwinga minwe.

12 Kaili atuma uwa utatu; nawe kwene yamuma uluma, yamkwesela ukunzi ya
chalo.

© 1988 United Bible Societies.

13 “Ngu nkola chalo cha mizabibu ati: ‘Nanchita uli? Nantuma uMwanane wino
nakunda; palumwi wene yalumchindika.’

14 Lelo walangi pano alimi yannola, yamba uku mbali yonga, yati: ‘Alawi uli
mpyani; Ali! tumumole; ukuti tupyane.’

15 Nga yamsumba ukunzi ya chalo cha mizabibu, yamumola. Ali unkola-chalo
cha mizabibu aluyachita uli?

16 Alwiza nu kuumola alimi yao, ni chalo icha mizabibu alupa anji.” Walangi pano
yapulika viyo, yati: “Awe, chipelele ukutali.”

17 Ayakundwila amanso, ati: “Nga fwandi, ukulikuti chani izwi li, lino lyandikwa:
‘Ifinga lino yakakula yasula ilino lyawa ifinga ikulu ilya kumbali?’

18 Untu wensi wino waponela apifinga liyo, aluvunekavuneka, na wensi wino
lyaponela, alusyika swe.”

19 Nga yakaandika na ikolo iyakapela yakasime ukunnema liyo kwene, lelo yopa
antu. Kuno yamanyile vino unnumbe uo ayumile akola.

20 Nga yantya, yatuma antu kuyunengula, yano yauchisile vino antu ya
kapanga, ukuti yapulike chino walanda, nga yamtwale kuno kuli amaka nu ukulu
wa nnâsi.

21 Nga yamtondosya, yati: “Kasambilizya, tumanyile vino ululanda nu
kusambilizya ningo, utalondile ukulu wa antu, lelo ulusambilizya inzila yi Leza,
iya kapanga.

22 Chili ningo ukupa Kaisali ikodi nanti awe?”

23 Lelo wene wamanyile uchenjezu wao, ayanena, ati:

24 “Ndangini ulupia. Luli ni chata na maandiko yini?” Yannena, yati: “Ayi Kaisali.”

25 Nga ayanena, ati: “Ivyi Kaisali, mpini Kaisali, ni vyi Leza, mpini Leza.”

26 Nga yatachili yanneme uku mazwi yakwe apa antu. Yazunguka uku
mivwangile yakwe, yantuzya.

27 Nga aSadukeo yamwi yaya kunali, yano yakuluti kusi ukututuluka kwa antu,
nga yamtondosya.

28 Yati: “Kasambilizya, Mose watwandikile vino untu ndi wafwilwa unnina nawe
ali nu nchi, lelo asi nu mwana, atole umwanachi wiyo, kuti avyale nawe.

29 Nga kwali antu saba, anda yonga; uwa ntangulo wapindwile, afwa nanti
mwana.

30 Nu wa uwili atola unchi wiyo, afwa nanti mwana.

31 Fika nu wa utatu wamtola, apalinji yonsi saba yafwa nanti kusya ana.

© 1988 United Bible Societies.

32 Ichisila nu mwanachi kwene afwa.

33 Nga apa kututuluka aluwa inka wini? Kuno wasasilwe na yonsi saba.”

34 Nga Yesu ayanena, ati: “Ana ya nsi yi yakulupindula nu kupindukwa.

35 Lelo yano yazanwa yazipila ukufika uku nsi ilye, nu ku kututuluka kwa afwi, yatalupindula nanti ukupindukwa.

36 Kuno yatalufwa kaili, kuno yaluwa wi yamalaika, nayo ana yi Leza kuno ana ya kututuluka.

37 Lelo uku nnandu wa afwi vino yalututuluka, na Mose kwene walanzile apa katûtu, pano watasile uMwene, ati: ‘Leza wi Ablaamu na Leza wi Isaka na Leza wi Yakobo.’

38 Wene asi Leza wa afwi, lelo uwa apuma, kuno yonsi yatenzi kunali.”

39 Yakaandika yamwi yannena, yati: “Kasambilizya, walanda ningo.”

40 Nga yatezizye kumtondosya chimwi ichisila cha vintu vi.

41 Ayanena, ati: “Yakulutuli antu, vino Klisto umwana wi Davidi?

42 Kuno Davidi unkola kwene un-chitabu cha Zabuli avwanzile, ati: ‘Mwene wanenile uMwene wane: Uwikale ikasa lyane ilya kwilunji.

43 Fika na lino nduwika asiluembu yako, yawe ichisumbi apa kuwikila amulu yako.”

44 Ali ngi Davidi alumwita uMwene, wawa umwanakwe uli?”

45 Na pano antu yonsi yampulikisyanga, anena alondezi yakwe, ati:

46 “Chenjelelini yakaandika, yano yakunda ukupitana yazwite nkanjo intali, nu kulaulwa um-masokoni, nu kwikala uku nkolelo un-ng'anda zyi Leza, na pa visumbi vya nkolelo apa vyakulya.

47 Yalulya inganda zya asimbe, nu mu ufi wao yauchita vino aya chumi, yalumbulula apa kupepa; wene yao yalunwamilwa nuputuzi.”

Luka 21

1 Awinuluka, alola asavi yalutela mawila yao ummbokozi ya wila.

2 Alola unsimbe wenga umpina, watela mwenemo ihela ziili.

3 Nga ati: “Mwenemo ndumunena, unsimbe wi umpina watela ukuluta yonsi.

4 Kuno yonsi yao yafimile uku usavi wao, yatela mawila mwenemo, lelo wene wi apa upina wakwe, watela vyonsi mwenemo vino akwite.”

5 Nga lino yamwi yalutaka ing'anda-nkulu-iyi-Leza, vino yaiyemvya na mafinga mazipe na mawila ya antu, ati:

© 1988 United Bible Societies.

6 “Ivintu vi vino mululola, manda yalwiza yano kusi ifinga lino lilusyala apa linina, lino litaluponyiwa pansi.”

7 Nga yatondosya, yati: “Kasambilizya, ivintu viyo viluwa li? Ichilangizyo chi chiluwa lino ivintu vi vyapalamila?”

8 Ati: “Tekelini mutalowa; kuno ainji yalwiza ukwizina lyane, yati: ‘Nene ndi wenewe,’ na kaili: ‘Amanda iyapalamila.’ Nga mutachiyalondela.

9 Nemwe pano mwacha mwapulika impwepwe zyi sumo ni mpanzyela, mutachopa; kuno ivintu viyo vilutangula ukuloleka, lelo impelelekezyo italwiza zuwa.”

10 Apano ayanena, ati: “Antu yakumwi yalukatukilana akulwa na antu yakunji, nu wene ukulwa nu wene unji.

11 Kuluwa vitentema ivikulu un-nsi, ni nzala ni tauni ni vintu vyakofya, ni vilangizyo ukufuma umwiyulu.

12 Lelo pano vichili viloleke ivintu viyo, yalumulema nu kumuzunya, yalumutwala un-ng'anda zyi Leza nu kumutwala uku minyololo; mulutwalwa apa ene na pa alâsi ukwizina lyane.

13 Ni vintu viyo viluwa usyuta kuno muli.

14 Ichino wikini um-myenzo yino, mutatangula ukwelengula vino mwauvwanga.

15 Kuno nene ndumupa unnomo na mano uno amilandu ino yonsi yatalumupazya nanti kukana.

16 Nemwe mulufimwa na vyazi ino, nachino na luko lwino, na akatino, na pali mwemwe yamwi yalumolwa.

17 Nemwe mulutuwiwa nantu yonsi uku nnandu wizina lyane.

18 Lelo kusi ulunyele nanti longa ulwa pa mitwe ino, luno lululowa.

19 Nemwe uku kuzizimizya mulufyusya imyenzo yino.

20 Lelo pano mwacha mwalola unzi wa Yelusalemu walilwa na ii sumo, apano manyini vino ukuononeka kwakwe kwapalamila.

21 Apano yano yali um-Yudea, yitukile um-myamba na yano yali apakasi umunzi, yitukile ukunzi, na yano yali um-vyalo yatingila mwenemo.

22 Kuno amanda yao aya chilanduzi, kuti vyonsi vino vyandikwa viombeke.

23 Akalanda kuli yano yanwamile na yano yalonsya amanda yao! Kuno kuluwa amalanda tupu umunsi nukali uku antu ya.

24 Yalukomwa ni mpanga, yalulemwa nu kusendwa unjantu yonsi, ni Yelusalemu ilulyatwa na akulukuwa, fika na lino amanda ya akulukuwa yalufikilila.

© 1988 United Bible Societies.

United Bible Societies

25 Kaili kuluwa vilangizyo ukwilanzi nu mwezi ni ntanda, nunsi kuluwa kusamala
ku antu yakulukuwa uku mumo wi yemba na maimbi yakwe.

26 Kuno antu yalukalila myenzo uku ngofi nu kulolela ivintu vino vilwiza un-nsi;
kuno amaka ya mwiyulu yalutelengana.

27 Apano yalulola uMwana-ntu alwiza umwipufi, ponga na maka nukulu nkani.

28 Ichino pano ivintu vi vyatampa ukuloleka, lingamilini nu kukatusya imitwe ino,
kuno ukuluzi wino wapalamila."

29 Ayanena unnumbe, ati: "Lolini unsamvu ni viti vinina vyonsi.

30 Pano vyalemba mukululola nu kumanya mwe akola vino chisiku ichipalamila.

31 Ivino nemwe kwene, pano mwalola ivintu viyo vyatampa ukuloleka, manyini
vino uwene-wi-Leza uupalamila.

32 Mwenemo ndumunena, antu ya mpanda wa kasalaka yatalusila fika na lino
vyonsi vi viluloleka.

33 Iyulu ninsi vilusila, lelo amazwi yane yatalusila nanti uche.

34 "Ichino tekelini, imyenzo yino itanwamilwa nu kulaka nu kolesi, nu kuchulila
mikalo ya, uwanda uo utamwizila zuwa vino umpanti ukulupantika.

35 Kuno ivino ulwizila antu yonsi yano yatenzi un-nsi yonsi.

36 Ichino mwemwi mutachilala nanti limwi, angi mulupepa, ukuti mufyuke muli
viyo vyonsi, pano vyacha vyaloleka, nu kwimilila apa manso ya Mwana-ntu."

37 Nga wasambilizyanga unsanya onsi un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza, nusiku apita
ukuyulala uku mwamba uno yakuluti Mizeituni.

38 Na antu yonsi yalankanga zuwa, kuti yaye un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza, kuti
yampulikisye.

Luka 22

1 Ngu wanda ukulu uwa mikate-isi-ninsasyo, uno yakuluti iPasaka, walile
iupalamila.

2 Nga ikolo iyakapela na yakaandika yasitanga inzila ya kumumola, kuno
yopanga antu.

3 Nga Syetani awingila muli Yuda, wino yakuluti Iskaliote, nawe uwa pali yaya
ikumi na yaili.

4 Nga apita, aya avwanga na aikolo iyakapela na akulu ya asalifi, ivyakuti
amfime kuno yali.

5 Yachimba, yalayana ukumpa impia.

© 1988 United Bible Societies.

6 Wazumila, asita lino angamfima kuno yali, pano kusi iumba.

7 Ngu wanda wa mikate-isi-ninsasyo ufika, ali wanda uno wazipile ukufyula infwele ya Pasaka.

8 Nga atuma Petlo na Yoane, ati: “Yangini mukatuteyanyizye iPasaka kuti tulye.”

9 Yannena, yati: “Ulusita tuteyanye kwi?”

10 Ayanena, ati: “Lolini, pano mwingila un-nzi mwaukomengana nu monsi, asenzile ichaluzi cha manzi. Nnondelini mkingile un-ng'anda ino wingila.

11 Nga munnene unkola-ng'anda, muti: ‘Kasambilizya alukunena, ati: Ichumba cha eni chilikwi, kuti ndye iPasaka mwenemo ponga na alondezi yane?’

12 Nawe wammulanga ichumba ichikulu cha piyulu, ichiteye; teyanyini-mo.”

13 Nga yapita, yaya yazana vino ayanenile; yateyanya iPasaka.

14 Nga pano chafika, awikala apa chakulya unkola ponga ni mitume.

15 Nga ayanena, ati: “Nakunda nkani ukulya iPasaka ii ponga nemwe, inkolelo ya machulo yane.

16 Kuno ndumunena vino ntalulya kaili, kufika na lino ilufikilila um-wene-wi-Leza.”

17 Atola untonto, asamalizya, ati: “Tolini uu mulekanile mwensi.

18 Kuno ndumunena, vino ukufuma li kwene li ntalunwa manzi ya visêke vya nzabibu, kufika na lino uwene-wi-Leza ulwiza.”

19 Atola unkate, asamalizya, aukunyola, ayapa, ati: “Alau uli mwili wane, [uno wafimwa uku nnandu wino; muchite vi kwene uku kungizukila.”

20 Nu ntonto viyo kwene pano yamala ukulya, ati: “Untonto uu ali Upangano upya uku wazi wane, uno witika uku nnandu wino.]

21 “Lelo lolini, ikasa li wino alunfima, lili pa ponga nene apa meza.

22 Kuno uMwana-ntu wapita izyakwe ndi vino waandikilwe, lelo akalanda uku ntu wino wamfima.”

23 Yatampa ukutondosyana yonga uwini pali yeneyo, wino wanchita ichintu chiyo.

24 Ngu lupaka lukatuka pano yali, ngu wini wino alulolekа alusile anina.

25 Ayanena, ati: “Aene ya akulukuwa yakuluyalâsa, na yamaka kuno yali yakulwitwa akasungula.

26 Lelo kuli mwemwe chisi viyo, lelo wino unkulu pali mwemwe, awe wa mwanche, na wino amukolelile, ndi vino wino alumuombela.

© 1988 United Bible Societies.

27 Kuno wino amulusile uwini? Wino ali apa chakulya nanti uwino aluomba? Asi wino ali apa chakulya? Lelo nemwi pali mwemwe indi wa momvi.

28 Nemwe ali yano mwali ponga nene um-mazosyo yane.

29 Ichino nene namuwikila uwene, ndi vino Tata wambwikila nene.

30 Kuti mulye nu kunwa apa meza yane um-wene wane, nu kwikala apa visumbi vya ukulu, angi muluputula imilandu ya nko ikumi na ziili izya alslaeli.”

31 Nga ati: “Simoni, Simoni, lola, Syetani wamusita mwemwe, kuti amwele ndi vino yakulwela ingano.

32 Lelo ntikupepela, kuti uzumilo wako utachepa. Newe pano waseleuka, ukomye anyonko.”

33 Nga annena, ati: “Mwene, ntizumila ukupita ponga newe nanti uku nyololo nanti uku nfwa!”

34 Nga annena, ati: “Ndukunena Petlo, nkolwe asulamula ilelo fika na lino wankana amaila yatatu, ukuti utanmanyile.”

35 Nga ayatondosya, ati: “Chene! pano namutumile mutakwite mbeti nanti kwende nanti nfwato, mwaulilwe chani?” Yati: “Nanti chimwi.”

36 Nga ayanena, ati: “Lelo kasalaka wino akwite imbeti, atole, na kwende kwene, na wino atakwite ulupanga, akazye umwenda wakwe, akakale.

37 Kuno ndumunena, lino lyandikwe, litaula ukufikilila kuli nene, vino: wuminkanyiwe ponga na yasulamasunde. Kuno ivintu vino vindungime, vyafikilila.”

38 Nayo yati: “Mwene, lola pa pali impanga ziili.” Ayanena, ati: “Sazyini!”

39 Nga afuma, apita uku mwamba wa Mizeituni ndi vino wachitanga, alondezi yakwe yalondekana nawe.

40 Walangi lino wafika penepo, ayanena, ati: “Pepini kuti mutingila um-mazosyo.”

41 Wene unkola afuntuka uche, utali wakwe ndi vino apa kuzuguza ifinga, afukama, apepa, ati:

42 “Tata, ndukasime ntisizya untonto uu, lelo asi kukunda kwane, lelo ndi vino ukasi viombeke.”

43 [Malaika ukufuma umwiyulu aya ampa maka.

44 Nawe vino walile aluwaika nkani nga lusya nkani ukupepa. Ngafuma ni minosi lya wazi, lilupona pansi.]

45 Nga pano wakatuka pano alupepa, awiza uku alondezi yakwe, ayazana yawizi utulo uku chikonko.

© 1988 United Bible Societies.

46 Nga ayanena, ati: “Nga vino umulala? Katukini mupepe, mutachimwingile um-mazosyo.

47 Nga pano achili aluvwanga, lolini, iumba lya antu na wino yatangi Yuda, nawe uwa pali yaya ikumi na yaili, atayakolelela, apalamila pali Yesu, kuti amtonswele.

48 Yesu annena, ati: “Yuda, wafima uMwana-ntu uku kumtonswela?”

49 Na yano yali pipi nawe, pano yalola chino chamwa, yati: “Mwene, tuyakome ni mpanga?”

50 Wenga pali yeneyo akoma unzya wi Kapela nkulu, wamsesula ikutwi lya kwi lunji.

51 Yesu wanena, wati: “Mutachichita chimwi uku chintu chi.” Annemekela ikutwi, ampozya.

52 Nga Yesu anena aikolo iyakapela na ikolo ya ng'anda-nkulu-iyi-Leza nakombe yano yamwizile, ati: “Chene! mwizile muli ni mpanga ni nonga, kuti mululema ukulupokavya-antu?

53 Manda yonsi nali ponga nemwe un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza, mutakatwisye amakasa mundeme. Lelo kasalaka insaa ino na amaka ya chanda yamufikila.”

54 Nga yannema yamsenda, yapita nawe uku ng'anda yi Kapela-nkulu. Na Petlo wannondile lwa patali.

55 Nga pano yapemba umoto apa nsolo apakasi, yikala ponga, na Petlo kwene watenzi ponga nayo.

56 Ngu nsungu umwi annola atenzi apa mwengelela, amkundwila amanso, ati: “Nawi kwene wali ponga nawe.”

57 Nga akana, ati: “We, mwanachi, ntammanyile!”

58 Akazimbo untu unji annola, ati: “Newe kwene we wa pali yao.” Lelo Petlo ati: “Untu we, asi nene!”

59 Kaili insaa yonga untu unji alemasya, ati: “Umwenemo, na wi kwene wali ponga nawe, kuno nawe kwene untu wa ku Galilea!”

60 Nga Petlo ati: “Ntu we, ntamanyile chino uluvwanga!” Na liyo kwene pano achili aluvwanga, unkolwe alamula.

61 Umwene aseleuka, alolekesya Petlo. Petlo awizukila izwi lili ilya Mwene, lino wannenile, wati: “Ilelo pano nkolwe achili alamula, wankana amaila yatatu.”

62 Nga afumila apanzi, alila monsozi.

63 Nga antu yano yalemile Yesu yamsoweka, yamuma.

64 Yamkuwa uku manso, nga yamtondosya, yati: “Lauzya, uwini wino wakuma?”

© 1988 United Bible Societies.

65 Yamvwanzya amazwi amanina tupu aya kumtuka.

66 Nga pano kwacha, iumba lya akombe naikolo iyakapela, na yakaandika, yanneta apitengo lyao, yati:

67 “Utunene ndi wewe uli Klisto.” Ayanena, ati: “Nanti namunena, musuzumila awe.

68 Kaili nanti namutondosya, musunena chimwi.

69 Lelo ukufuma li kwene, uMwana-ntu aluwa tenzi ulusansa lwikasa lilunji li Leza uwa maka.”

70 Nga yonsi yavwanga, yati: “Fwandi, wewe uli mwana wi Leza?” Nga ayanena, ati: “Mwemwe mulutaka vino inene kwene.”

71 Nga yati: “Tulusitila chani kaili usyutila? Kuno swe akola twapulika amazwi ukufuma un-nnomo wakwe.

Luka 23

1 Ngalikatuka iumba lyonsi, limtwala kwi Pilato.

2 Yatampa ukumsongelela, yati: “Tumwine untu wi alupelusya antu yitu nu kulesya antu yatachifima ikodi kuli Kaisali, ati: Unkola kwene ali Klisto Mwene.”

3 Pilato antondosya, ati: “Wewe uli mwene wa Yudea?” Avwanga, ati: “Ndi vino walanda.”

4 Pilato anena aikolo iyakapela na maumba, ati: “Ntawine izwi yiipe ukuntu wi.”

5 Lelo wene yachikomya nkani, ukuti: “Akulusongelekanya antu, angalusambilizya um-Yudea unsi, watangwile uku Galilea, watafika na ku.”

6 Pano Pilato wapulika ivintu vi, atondosya ngi untu wa ku Galilea.

7 Nga lino wamanya vino ali um-ulâsi wi Yelodi, wamtwala kuli Yelodi, kuno nawe kwene amanda yao walipo uku Yelusalemu.

8 Pano Yelodi walola Yesu, achimba nkani; kuno amanda minji wasitanga ukunnola, kuno wapulika amazwi yakwe; asita ukulola ichipezya-mano chino chachitwa nawe.

9 Nga amtondosya amazwi aminji, lelo wene atamvwanzya chimwi:

10 Aikolo iyakapela na yakaandika yakatuka yamsongelela uku maka nkani.

11 Nga Yelodi nasalifi yakwe yamsula, yamsoweka nu kumzwika umwenda uno wazipa, nga amwezya kuli Pilato.

12 Ngu wanda uo kwene Yelodi na Pilato yalemine inkula, kuno uku ntangula yatapulikine.

© 1988 United Bible Societies.

13 Nga Pilato akonganika aikolo iyakapela na akulu na antu.

14 Ayanena, ati: “Untu wi mnesile kuli nene ungati alupelusya antu, nene lolini, ntiputula amazwi yakwe apa manso yino, lelo ntawine chino wonona, uku vintu vino mulumtakila.

15 Nanti Yelodi; kuno watampilusya kuno tuli; ichino lolini, kusi unnandu umwi uno wachisile, uno angafwila.

16 Ichino nammuma nga msapule.”

17 [Kuno intambi yakwe ukuyasapwila unnyepwa umwi apa wanda ukulu.]

18 Lelo yuma ichongo yonsi ichaponga, yati: “Tisya untu wi, utusapwile Balaba!”

19 Nawe untu wino wanyefilwe uku nyololo uku nnandu wa kutanduka kuno kwalolike umunzi nu kuumozi.

20 Nga Pilato avwanga nayo ilya uwili, kuno wakasime ukusapula Yesu.

21 Lelo yuma ichongo, yati: “Akonkomelwe! Akonkomelwe!”

22 Ayanena ilya utatu, ati: “Uku nnandu chi? Wataifya chani untu wi? Ntawine chimwi kunali chino angafwila. Ichino ngi nammuma nammsapula!”

23 Lelo yafumya amazwi yao uku maka nkani, yasita akonkomelwe. Apalinji amazwi yao yamtonsya.

24 Nga Pilato aputula ukuti vino yalusita viombeke.

25 Wasapula wiwi wino wanyefilwe uku nyololo uku nnandu wa kutanduka nu umozi, wino yakasi; afima Yesu yammombe vino yakasime.

26 Nga pano yamtwala, yalema untu umwi, Simoni wa ku Kilene, nawe wafumile uku vyalo, yamtwika unsalaba kuti asende alondela Yesu nao.

27 Ngiumba ikulu ilya antu linnondela na anachi yano yauumanga apa vifuwa nu kunnilila.

28 Nga Yesu aseleuka uku chisila, avwanga, ati: “Mwe yanachi ya mu Yelusalemu, mutachi ndilila nene, lelo muulililange apa lwino na ana yino.

29 Kuno lolini, amanda yalwiza yano yaluti: Inkatao ayumba, na nda zino zisuvyala, na mayele yano atakonkwa.

30 Apano yalutampa ukunena imyamba, yati: ‘Tuponelini!’ Ni milundu: ‘Tukupikizyini!’

31 Kuno ndi yachita ivintu vi uku chiti ichisi, nu ku chikazu chiluwa uli?”

32 Nga nanji kwene yaili ayononi yasendwa apaliponga nawe, kuti yumolwe.

33 Nga pano yafika pano yatangi ipanga-lya-ntwe, apano yamkonkomile na yalye ayononi, wenga ikasa lya kwilunji, nunji ukwikasa lya kuli kamani.

© 1988 United Bible Societies.

34 Nga Yesu avwanga, ati: “Tata, uyelele, kuno yatamanyile chino yaluchita.”
Nga yachita ichimala mpaka, yankana ivizwalo vyakwe.

35 Na antu yimilila na kulola. Na ikolo kwene yamsowekanga, yati:
“Wafyusyanga anji, aufyusye unkola, ngali Klisto, mwana wi Leza wino
wasololwa!”

36 Na asalifi kwene yamsoweka, yiza kunali yannetela manzi masasalume, yati:

37 “Ndi wewe uli mwene wa aYudea, uufyusye wenkola!”

38 Na piyulu ya ntwe wakwe pali amaandiko: “Alawi uli MWENE WA AYUDEA.”

39 Nga wenga apa yononi yano yasamikwe, amtuka, ati: “Chene! asi we Klisto?
Ufyusye apa lwako, neswe!”

40 Lelo wiwi uwa uwili avwanga amkalipila, ati: “Wemwi utalopa nanti Leza,
newe uli um-uputuzi wa milandu uli onga?

41 Swemwi chituzipile, kuno tulupokelela amalipilo ya milimo yitu, lelo wi
atachisile nanti chimwi, chino chaipa.”

42 Nga avwanga, ati: “Yesu, ungizukile lino ulwingila um-wene wako.”

43 Yesu annena, ati: “Umwenemo ndukunena, ilelo kwene wamwa ponga nene
um-Paladiso.”

44 Nga pano ilanzi lyafika imitwe apakasi, chanda chanyepa insi yonsi kufika na
pano lyatemba,

45 kuno ilanzi lyatondowela. Ni pazia lya ng'anda-nkulu-iyi-Leza lyalepuka
apakasi.

46 Apano Yesu ukwizwi kulu ati: “Tata, nawika umwenzo wane um-makasa
yako.” Pano wamala kuvwanga ivintu vi, mwenzo umputuka.

47 Wiwi unkulu wa asalifi, pano walola chino chaombeka, atensya Leza, ati:
“Chumi, untu wi unfumi wa chumi!”

48 Na maumba yonsi yano yalile iyakongana apaliponga, kuti yalole ivintu viyo,
pano yalola chino chaombeka, yapiluka uku mwao, yaluuma apa vifuwa.

49 Na yonsi yano yamanyine nawe, na anachi yano yannondile ukufuma uku
Galilea, yimilila lwa patali angi yalulola ivintu vi.

50 Nga lolini, awiza untu wenga, izina lyakwe Yosefu, untu wa mwitengo, untu
unzipe, unfumi wa chumi

51 —Wene atazumila amazwi yao nanti unnimo wao—ukumwao uku Alimatea,
unzi wa aYudea, na kaili walolelanga uwene-wi-Leza.

52 Untu wi waile kuli Pilato, alomba ichala chi Yesu.

© 1988 United Bible Societies.

53 Nga achisya uku nsalaba, achinyepa nu mwenda untiswe, achiwika umwilindi
lino limvilwe umwi lilinsi lya mwamba, lino umwi atatana awikwe mwenemo.

54 Ngu wanda uo yalalilile, uwanda wa sabato utampa ukwingila.

55 Anachi yano yizile nawe ukufuma uku Galilea, yalondile yalilola ilindi na vino
yawika ichala chakwe.

56 Nga yawela, yaya yateya ivinunkilile na mafuta ya kupakala. Nu wanda wa
Sabato yapuza vino chiine nisunde.

Luka 24

1 Uwanda wa ntangulo uwa juma, usiku-siku, yaile ukwilindi, yaleta ivinunkilile
vino yateyinye.

2 Yazana ifinga lili ikunkulusye apatali nilindi.

3 Yingila nanti kulola umwili wa Mwene Yesu.

4 Walangi pano yalusamalila ichintu chi, lolini, antu yaili yimilile pipi nayo,
yazwite imyenda ilumesa-mesa.

5 Apano ingofi zyayalema, yapona yafupime apansi. Apano yao yayanena, yati:
“Uku chani mulusita umpuma uku yafwi?

6 Asiko ku, watatutuluka. Mwiusye vino wavwanzile nemwe, pano achili ali uku
Galilea.

7 Ati: ‘Chinnungime uMwana-ntu ukupiwa um-makasa ya antu ya maifyo, nu
kukonkomelwa apa nsalaba, nu kututuluka uwanda wa utatu.’ ”

8 Nayo yiyusya amazwi yakwe.

9 Nga yatina ukwilindi yawela, yalandila yaya ikumi na wenga nanji yonsi
amazwi ya vintu vi vyonsi.

10 Nayo yali Malia wa ku Magdala na Yoana, na Malia nyina wi Yakobo. Na
anachi anji yano yali ponga nayo, yanenile imitume amazwi ya vintu vi.

11 Amazwi yao yaloleka vino aya uwelewele sile kuli yeneyo, nga yatachili
yazumile.

12 Lelo Petlo wakatwike awituka ulwilo afika ukwilindi. Awinama, asungamila
mwenemo, alola ivitambala ivitiswe sile. Nga awela aluzunguka ichintu chino
ichiombeka.

13 Nga lolini, uwanda uo kwene antu yaili aya muli yeneyo, yayanga uku nzi
umwi izina lyakwe Emau, uno wali lwa patali ni Yelusalemu, apa kupita insaa
ziili.

14 Nayo yavwangaa akola uku vintu vyonsi vino vyaombike.

© 1988 United Bible Societies.

15 Nga pano yaluvwanga yonga nu kutondosyana, Yesu unkola kwene apalamila alondekana nayo.

16 Lelo amanso yao yakola uti yazyata, yaula ukummanya.

17 Wayanena, wati: “Amazwi uli ya yano muluvwanga vi pano mulupita?” Yimilila iyakonza ni vikole apa manso

18 Nga wenga pali yeneyo, izina lyakwe Kleopa, annena, ati: “Chene! wewe mweni wenga um-Yelusalemu, utamanyila ivintu vino vyaombike um-manda ya?”

19 Ayatondosya, ati: “Ivintu chi?” Yannena, yati: “Ivintu vya pali Yesu wa ku Nazaleti, wino wali untu kalauzya wa maka um-milimo na mazwi kuli Leza na pa antu yonsi.

20 Kaili vino aikolo iyakapela na ikolo yitu, vino yamtwite ummilandu ya kufwa, yamkonkomela apa nsalaba.

21 Neswe twataila vino uwino alukulula aIslaeli. Nu kuluta vyonsi vi, ilelo uwanda wa utatu ukufuma pano ivintu viyo vyaombeka.

22 Na kaili anachi yamwi aya kuno tuli, yatuzungwisye, yano yaile ukwilindi untondo-tondo.

23 Yatazanile umwili wakwe, yiza yatunena vino yalola ichilolwa chi yamalaika, yano yatasile vino umpuma.

24 Na yamwi yano yali ponga neswe yaile ukwilindi, yazana ndi vino anachi yaya yatasile, lelo wene yatamwine.”

25 Nga ayanena, ati: “Viwila mwe ivya myenzo minwamu iya kuntazumila vyonsi vino amalau yatasile.

26 Chene! Chitalungime Klisto kuzanwa na machulo ya vintu vi, nu kwingila um-ukulu wakwe?”

27 Ayalandila um-Maandiko ivintu vyonsi vino vyannungime unkola, ukufuma Mose na malau yonsi.

28 Nga yapalamila unzi uno yayanga, nawe wachita kanti alusita aye apa nkolelo.

29 Lelo yamkopa, yati: “Uwikale ponga neswe. Kuno lîla, kwafita.” Nga awingila ukwikala nayo.

30 Nga chali pano watenzi nayo apa chakulya, watozile unkate aupepelela, aukunyola nga ayapa.

31 Amanso yao yayulika, yammanya; nga atina apa manso yao.

© 1988 United Bible Societies.

32 Yavwanzyanya, yati: “Chene! imyenzo itu italilwaka unkasi muno tuli, pano wali aluvwanga neswe un-nzila nu kutumanyisya aMaandiko?”

33 Nga yakatuka liyo kwene, yawela uku Yelusalemu; yazana yalye ikumi na wenga iyakongana apali ponga na yano yali nayo.

34 Yati: “Umwenemo, uMwene watatutuluka, wataloleka kuli Simoni.”

35 Wene yalanda ivintu vino chali un-nzila, na vino wamanyike kuno yali apa kukunyola unkate.

36 Nga lino yachiluvwanga ivintu viyo, unkola kwene awimilila apakasi yao, ayanena, ayanena, ati: “Kuwe chele kuno muli.”

37 Yachintukila nu kopa nkani, yatangi palumwi imikosi.

38 Wayanena, wati: “Mulusima chani? Uku chani mulwelengula viyo um-myenzo ino?

39 Lolini amakasa na mulu yane, vino inene kwene. Mpalakasyini mulole, kuno umwenzo usi nu mwili na mafupa, ndi vino mulundola nene ndi navyo.”

40 Nga pano wavwanga viyo, ayalanga amakasa na mulu yakwe.

41 Nga pano yachili yazumile uku kuchimba, na kuno yaluzunguka, wayanena, wati: “Mukwite ichakulya chimwi pa?”

42 Yampa ichilepu cha nswi impanike.

43 Watola, walya pano yali.

44 Apano ayanena, ati: “Ya ali mazwi yane yano namunenile pano nalile ndi ponga nemwe, ukuti ivintu vyonsi vino naandikilwe un-Ntambi yi Mose na malau ni Zabuli, vilusosya viloleke.”

45 Apano wayayulila amano yao, kuti yamanye aMaandiko.

46 Ayanena, ati: “Ivino chaandikwe, ukuti chilungime Klisto aluchula nu kututuluka uwanda wa utatu.

47 Na vino antu yonsi ukwizina lyakwe yalusundwa ukuvipela nu kwelelwa amaifyo, ukutangula um-Yelusalemu.

48 Nemwe muli yasyuta ya vintu vi.

49 Nga lolini namuletela ulanyo wi Tata. Lelo mwikale um-nzi mu, kufika na lino mulupiwa amaka ukufuma mwiyulu.”

50 Apano ayatwala uku Betania, akatusya amakasa yakwe mwiyulu, ayapepelela.

51 Nga pano aluyapepelela, ayasya, asendwa umwiyulu.

52 Nga yamfukamila, yawela uku Yelusalemu yaluchimba nkani.

© 1988 United Bible Societies.

53 Nga yali un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza manda yonsi, angi yalutensya Leza.

© 1988 United Bible Societies.

Yoane

Yoane 1

1 Apa ntangulo pali Izwi ni Izwi lyaliko kuli Leza, nalyo Izwi lyali Leza.

2 Liyo intangulo lyali kuli Leza.

3 Vyonsi vyaombike kuli wiyo na apasi wiyo chitali chiombeke chimwi chino chaombeka.

4 Unkasi munali umuno mwali upuma, nao upuma wali umwengelela uku yantu.

5 Nao umwengelela ukuluswefya un-nchanda, ni chanda chitangi chiuzimye.

6 Kwizile untu atumilwe ukufuma kuli Leza, izina lyakwe Yoane.

7 Wiyo wizile ukuti alande umwengelela, ukuti yonsi yazumile kuli wenewe.

8 Wiyo atali umwengelela, lelo wizile ukuti alande umwengelela.

9 Kwali umwengelela unkola uno ulukozya antu yonsi, ulwiza kuno ukunzi.

10 Izwi lyeliko kuno ukunzi, nukunzi kwene kwaliko kuno lili, lelo akunzi yatammanyile.

11 Wizile kwakwe, lelo ayali yakwe yatammulile.

12 Lelo yonsi yano yammulile. wayapile amaka ayakuwa ana yi Leza, ayano yazumile izina lyakwe.

13 Yano yatavilwe uku wazi, nanti uku kukasama kwa mwili, nanti uku kukasama kwa antu, lelo kwi Leza.

14 Nalyo Izwi lyaombike umwili, likala kuno tuli, neswe twaulola ukulu wakwe, ukulu ndi kuti uMwana wenga wino afumile kuli Tata, uwa nkumbu ni chumi.

15 Yoane wannanzile, awangula ukwizwi lyakwe, ati: “Alawi uwino natasile amazwi yakwe, wino alwiza uku chisila chane, waliko inkolelo yane.”

16 Kuno uku winji wa nkumbu zyakwe, sweswe swensi twapokelile inkumbu apa nkumbu.

17 Kuno Ntambi yafimilwe uku makasa yi Mose, lelo inkumbu ni chumi zizile ukwikasa li Yesu Klisto.

18 Kusi untu wino watana walola Leza nanti limwi; uMwana wi Leza wino ali pa chifuwa chi Tata, wavilwe wenga, uwino watulangilile.

19 Nau uli usyuta wi Yoane. Ayudea pano yantumile yakapela na aLevi ukufuma ku Yelusalemu, ukuti yamtondosye, wati: “Wewe wini?”

20 Nawe wazumile, atachili akane, wazumile vino wene asi Klisto.

© 1988 United Bible Societies.

21 Yamtondosya, yati: “Nga wewe wini, fwandi? We Elia?” Wavwanga, wati: “Asi nene.’ “Wewe ilau lili?” Wavwanga, wati: “Awe!”

22 Nga yannena, yati: “Wewe wini? Ukuti tukanene yano yatutumile. Wemwi apa lwako ulutuli?”

23 Wati: “Nemwi nene izwi lya ntu lino lilulaizya un-nyika: Ololini inzila ya Mwene; ndi vino ilau Isaya watasile.”

24 Na yaya yano yatumilwe yafumile uku aFaliseo.

25 Yamtondosya nu kunnena, yati: “Nga vino ulubatizya, ndi asi wewe Klisto, nanti Elia, nanti ilau lilye?”

26 Yoane wayanena, wati: “Nene ndubatizya uku manzi. Pali mwemwe awimilile wino mutamanyile mwemwe.

27 Uwino alwiza uku chisila chane, wino nene ntalingine ukutolompola imikowa ya nfwato zyakwe.”

28 Ivintu vi vyaombike uku Betania, umbalama yi Yodani, kuno Yoane wali angi alubatizya.

29 Uwanda wa uwili alola Yesu alwiza kuno ali, walanda, wati: “Lolini, uMwana-nfwele wi Leza, wino alutisya amaifyo ya kunzi.

30 Wiyo uwino navwanzile amazwi yakwe, ukuti: alwiza untu uku chisila chane, wino ali inkolelo yane, kuno waliko inkolelo yane.

31 Nene kwene ntammanyile, lelo kuti amanyike uku Islaeli, ichino nene nizile ndubatizya uku manzi.”

32 Kaili Yoane wavwanzile, ukuti: “Nalola uMwenzo Nswefu ulwika wa nkunda ukufuma umwiyulu, nao wawa pano ali.

33 Nene kwene ntammanyile, lelo wino watumile ukuyubatizya uku manzi, uwino wanenile, wati: Wino walola Mwenzo wamwikila, nu kwikala panali, wiyo uwino alubatizya uku Mwenzo Nswefu.

34 Nene nalola nu kulanda vino wiyo uMwana wi Leza.”

35 Na kaili uwanda wa uwili, Yoane wimilile ponga na alondezi yakwe yaili.

36 Alola Yesu alupita, avwanga, ati: “Lolini, uMwana-nfwele wi Leza!”

37 Yaya alondezi yaili yapulika aluvwanga, yalondela Yesu.

38 Nga Yesu apepela ayalola yannondile, ayanena, ati: “Mulusita chani?” Yannena, yati: “Labi, (alikuti: Kasambilizya) ukulwikala kwi?”

39 Wayanena, wati: “Nguni, mwampalola.” Nga yaya yalola pano akulwikala, yikala ukwakwe uwanda uo. Nalyo lyalile ilila.

© 1988 United Bible Societies.

40 Andelea unnina wi Simoni. Petlo, walipo pali yaili yano yampulike Yoane nu
kulondela Yesu.

41 Intangulo kwene wiyo wawine Simoni unnina, wannena, wati: “Twalola Mesia
(alikuti: Klisto).”

42 Nga amtwala kuli Yesu, nawe Yesu annolekesya, avwanga, ati: “Newe uli
Simoni, umwana wi Yoane; nakutema we Kefa” (alikuti: Petlo nanti ifi-nga.)

43 Nu wanda wa uwili wakasime ukuya uku Galilea, nawe alola Filipo. Yesu
wannena, wati: “Ndondela.”

44 Na Filipo ukumwao uku Betsaida, unkola nzi ponga na Andelea na Petlo.

45 Filipo alola Natanieli, annena, ati: “Twalola wino waandikilwe na Mose um-
Maandiko na malau: Yesu, umwana wi Yosefu, untu wa ku Nazaleti.”

46 Natanieli wannena, wati: “Chingawela izwi lizipe ukufuma uku Nazaleti?”
Filipo wannena, wati: “Nguna, ulole.”

47 Nga Yesu alola Natanieli alwiza kuno ali, wavwanga nu kunnena amazwi;
yakwe, wati: “Lolini, alawi umwIslaeli ningo, unkasi kakwe asi nuchenjezu.”

48 Natanieli wannena. wati: “Wammanya uli?” Yesu wannena, wati: “Pano Filipo
achili akwite, pano walu uli umwisika umu samvu, nali nkuwine.”

49 Natanieli wannena, wati: “Labi, wewe uli Mwana wi Leza, we Mwene wa
Islaeli.”

50 Yesu wannena, wati: “Kuno nakunena, nati: Nali nkuwine umwisika umu
nsamvu, wazumila? Ululola ivintu ivikulu ukuluta vi.”

51 Wannena, wati “Umwenemo, umwenemo, ndumunena: Mululola iyulu
lyalepuka na yamalaika yi Leza yalukwela nu kwika apa Mwana-ntu.”

Yoane 2

1 Nu wanda wa utatu kwali uwinga uku Kana un-nzi wa Galilea; na nyina wi
Yesu wali kweneko.

2 Yesu nawe kwene yannalike uku winga ponga na alondezi yakwe.

3 Nga pano amanzi ya mizabibu yasila, nyina wi Yesu wannena, wati:
“Yatakwite amanzi ya mizabibu.”

4 Na Yesu annena, ati: “Mama, tuli ni chintu uli newe? Ilya kuchita viyo lichili
lipalamile,”

5 Nga nyina anena aomvi, ati: “Chonsi chino wamunena ukuomba, ombini.”

6 Nga kwali ivyaluzi sita ivya mafinga, vino a Yudea yakuwika ivya kufulalila, na
chila chonga chingazyula intungo ziili nanti zitatu.

© 1988 United Bible Societies.

7 Nga Yesu ayanena, ati: “Zuzyini ivyaluzi amanzi.” Nayo yazuzya mpaka piyulu.

8 Wayanenena, wati: “Ali tapulini, mtwalile kimula.” Nga nayo yatwala.

9 Nawe kimula pano wang'wa, walola amanzi yao iyakola amanzi ya mizabibu. (Lelo atamanyile kuno yafumile, lelo aomvi yamanyile, yao yano yasemvile amanzi.) Kimula wiyo wisile siwinga.

10 Wannena, wati: “Chila litu intangulo akuleta amanzi ya mizabibu yano yanona, na pano antu yanwa yikuta, apano aleta yano yatanonile; wemwi ukuwika amanzi ya mizabibu yano yanona fika nali.”

11 Iyo intangulo ya vilangizyo Yesu wachisile uku Kana, un-nzi wa Galilea, wauswelula ukulu wakwe, na alondezi yakwe yamzumila.

12 Ichisila cha vintu viyo, aya uku Kapenaumu, unkola na nyina nanina yakwe, na alondezi yakwe, yikala kweneko amanda mache.

13 Ni Pasaka ya a Yudea yalile itipalamila, nga Yesu wapita uku Yelusalemu.

14 Azana antu un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza, yalukazya ing'ombe ni nfwele ni nkunda, na yano yalukaulula impia yatenzi

15 Atola ichoze, achite chikoti, ayafumya yonsi un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza, ni nfwele ni ng'ombe; awita impia zyi yakakaulula ya mpia, apenola imeza zyao.

16 Wayanena yano yalukazya inkunda, ati: “Tisini vi, mutachi chita ing'anda yi Tata ukuwa iya kukalila ivintu.”

17 Nga alondezi yakwe izukila vino chaandikwe: ‘Uzuwa wa ng'anda yako ulundya.’

18 Nga aYudea yannena, yati: “Ichipezya-mano uli chino ulutulanga, vino uluchita vi?”

19 Yesu wayanena, wati: “Pomolini ing'anda-nkulu-iyi-Leza yi, nene uku manda yatatu nanjikula.”

20 Nga a Yudea yavwanga, yati: “Ing'anda-nkulu-iyi-Leza yi yakuzilwe uku myaka amakumi yani na sita, newe wanjikula uku manda yatatu?”

21 Lelo wene watakanga ing'anda inkulu, umwili wakwe.

22 Nga pano watutuluka uku yafwi, alondezi yakwe izukila vino watasile viyo, yazumila ilyandiko liyo nizwi lino Yesu wayanenile.

23 Nga pano wali uku Yelusalemu uku wanda ukulu uwa Pasaka, antu tupu yazumila izina lyakwe, pano yalola ivipezya-mano vyakwe, vino aluchita.

24 Lelo Yesu unkola atayataile, kuno wayamanyile yonsi.

© 1988 United Bible Societies.

25 Na kuno atakasime untu ukunnandila ivya yantu, kuno unkola kwene wamanyyi le vino vili un-ntu.

Yoane 3

1 Pali untu wenga uwa aFaliseo, izina lyakwe i Nikodemo, uwikolo wa a Yudea.

2 Wene waile. usiku kunali, wannena, wati: “Labi, tumanyile vino we Kasambilizya wafuma kuli Leza; kuno kusi untu wino angachita ivipezyamano vi vino uluchita wewe, ndi Leza asi ponga nawe.”

3 Yesu wannena, wati: “Umwenemo, umwenemo, ndukunena: untu ndi atavilwe amaila yaili, atangi alole uwene-wi-Leza.”

4 Nikodemo wamtondosya, wati: “Angavyalwa uli untu ndi wawa uwikolo? Angingila un-nda yi nyina avyalwe ilya uwili?”

5 Yesu wannena, wati: “Umwenemo, umwenemo ndukunena: untu ndi atavilwe uku manzi nu ku Mwenzo, atangi awingile um-wene-wi-Leza.

6 Chino chavilwe uku mwili, umwili; na chino chavilwe uku Mwenzo, umwenzo.

7 Utachizunguka vino nakunena, nati: Mungale muvyalwe lya uwili.

8 Unza ukuluzuma na kuno ukasime, nunzumo wakwe kuupulika, lelo angi utamanyile kuno ufumile na kuno uyile: iviyo kwene nuntu wino wavyalwa uku Mwenzo.”

9 Nikodemo wannena, wati: “Chingawela uli ukuwa viyo?”

10 Yesu wannena, wati: “Newe we Kasambilizya wa Islaeli, ni vintu vi utavimanyile?

11 uMwenemo, umwenemo, ndukunena: vino lili lino tulimanyile, tukululivwanga, na lino twalola tukululilanda, nu kulanda kwitu mutalukuzumila.

12 Ngi namunena ivya kunzi, mutaluzumila, muluzumila uli ngi namunena ivya mwiyulu?

13 Kusi untu wino watana wakwela umwiyulu, siku wino wika ukufuma umwiyulu, ali Mwana-ntu.

14 “Ndi vino Mose wimike inzoka yiyi unnusanga, ivino nu Mwana-ntu kwene awimikwe.

15 Ukuti chila ntu wino wazumila, awe nupuma wa manda ti mnali.

16 Kuno yiyo Leza wakunda aya munsi, ichaleka wafima uMwana wakwe wavilwe wenga, ukuti chila ntu wino wamzumila, atalowa, lelo awe nupuma wa manda ti.

© 1988 United Bible Societies.

17 Kuno Leza atatumile uMwana ukuya munsi ukuti ayaputwila milandu, lelo aya
munsi yafyukile kuno ali.

18 Wino wamzumila ataluputwilwa milandu; wino atazumile wataputwilwa
unnandu, kuno atazumile izina lya Mwana wi Leza, wavilwe wenga.

19 Nau uli uputuzi wa milandu, kuno umwengelela wiza ukunzi. na antu yakunda
ichanda ukuluta umwengelela, kuno ivintu vino yaluchita vyaipa.

20 Kuno chila ntu wino aluchita iviipe, akulutuwa umwengelela, atangi awize uku
mwengelela, kuno atakasi milimo yakwe iloleke apatiswe.

21 Lelo wino aluomba ivya chumi akulwiza uku mwengelela, ukuti imilimo yakwe
iloleke apatiswe vino iluombeka muli Leza."

22 Ichisila cha vintu viyo, Yesu na alondezi yakwe yapita ukuya un-nsi ya a
Yudea; alinda kweneko ponga nayo, angi alubatizya.

23 Yoane nawe wabatizyanga uku Ainoni, apipi ni Salimu, kuno kuwo amanzi
yavuzile; na antu yaya kunali, yabatiziwa.

24 Kuno Yoane walile achili anyepwe.

25 Nga yumanya ulupaka alondezi yi Yoane nu mYudea wenga uku nnandu wa
kufulala,

26 Yaya kuli Yoane, yati: "Labi, wino wali ponga newe umbalama yi Yodani, wino
wamtakanga, lolini, alubatizya, na antu yonsi yaluya kunali."

27 Yoane wayanena, wati: "Untu atangi apokelele chimwi, siku ndi wapiwa
ukufuma umwiyulu.

28 Mwemwe mwe yakola mululanda vino navwanzile, inti: 'Inene asi ne Klisto,
lelo ntumilwe uku mkolelela.'

29 Wino ali na nawinga ali siwinga; lelo chisindi wi siwinga wino alwimilila lu
kumpulika, aluchimbila nkani izwi li siwinga.

30 Ichino vi ukuchimba kwane kukufika. Wene mpaka andusye, nene nchepe."

31 Wino alwiza ukufuma umwiyulu, alusile yonsi; wino uwa munsi, wene uwa
munsi, aluvwanga ivya munsi. Wene wino alwiza ukufuma umwiyulu, alusile
yonsi.

32 Vino wawine nu kuvipulika ivino alulanda, lelo kusi umwi wino alupulika
amazwi yakwe.

33 Wino wazumila amazwi yakwe, watela akamanyililo vino Leza uwa chumi.

34 Kuno wino watumilwe na Leza, akululanda amazwi yi Leza, kuno atakufumya
uMwenzo uku kulinganya.

35 Isi wakunda uMwana, nawe wampa vyonsi um-makasa yakwe.

© 1988 United Bible Societies.

36 Wino azumila uMwana ali nupuma wa manda ti; wino atazumile uMwana,
atalulola upuma, lelo ukali wi Leza umwikalile.

Yoane 4

1 Ichino uMwene pano wamanya vino aFaliseo iyapulika vino Yesu atawa na
alondezi ainji ukuluta Yoane nu kuyabatizya,

2 —lelo Yesu unkola atabatizyanga, siku alondezi yakwe—

3 watinile uku Yueda, apita aya uku Galilea.

4 Nawe wali uwa kupita apakasi pa nsi ya Samalia.

5 Nga afika umunzi wa Samalia, uno yakuluti Sikali, uno uli pipi ni chalo chino
Yakobo wapile Yosefu mwanakwe.

6 Pao kwene pali ichifula chi Yakobo. Nga vino Yesu walile watatonta ni nzila
yakwe, awikala apa chifula, kuti apuze. Nao wali unsanya apakasi.

7 Awiza umwanachi unSamalia ukusemba amanzi. Yesu annena, ati: “Mpa
amanzi inwe.”

8 Kuno alondezi yakwe yalile yaya uku nzi ukuyukala ivyakulya.

9 Nga umwanachi unSamalia wiyo annena, ati: “Nga chawa uli wewe mYudea
ukusita amanzi kuli nene, nene mwanachi unSamalia?” (Kuno aYudea
yatuminkine na aSamalia.)

10 Yesu wannena, wati: “Ngi umanyile uwila wi Leza, na kaili ngi umanyile wino
aluti: Mpa, nwe! newe wali unnombe, nawe wali akupe amanzi ya upuma.”

11 Nawe wannena, wati: “Mwene, nga vino usi ni chakusembela, ni chifula
chazika, nga wanjafuma kwi amanzi yao aya upuma?

12 Chene! we wikolo ukuluta tata witu Yakobo wino watupile ichifula chi? Nawe
kwene wanwanga amanzi ya na anakwe ni nyama zyakwe.”

13 Nga Yesu annena, ati; “Wensi wino alunwa amanzi ya; alulola unsala kaili.

14 Lelo wino wanwa amanzi yano nampa nene, atalulola unsala manda yonsi.
Lelo amanzi yao yano nampa, yaluwa munali wi kafukoka wa manzi yano
yalufukoka nu kumpa upuma wa manda ti.”

15 Nga umwanachi wiyo annena, ati: “Mwene, mpa amanzi yao, ntachilola
unsala kaili, nanti ukwiza pa ukwizu semba,”

16 Nga Yesu annena, ati: “Yanga, ukite uwako, mwiza nawe pa.”

17 Nga umwanachi wiyo avwanga, ati: “Ntakwite uwane,” Yesu wannena, wati:
“Wavwanga ningo vino usi nu wako.

© 1988 United Bible Societies.

18 Kuno wawa na yonsi yasano, na wino uli nawe kasalaka, asi wako. Alali walanda ningo.”

19 Apano umwanachi wiyo wannena, wati: “Mwene, nalola vino wewe ilau;

20 Yatata yitu yapepanga uku mwamba u; nemwe muluti: uku Yelusalemu ukuno mupepelange.”

21 Yesu wannena, wati: “Mama, unzumile, isaa ilwiza yino mutalupepa Tata uku mwamba u nanti uku Yelusalemu.

22 Umwemwe mulupepa ichintu chino mutamanyile; swemwi tulupepa chino tumanyile, kuno ufyusi ufumile uku aYudea.

23 Lelo isaa ilwiza, nisaa ilipo, yino alupepa ningo, yalupepa Tata uku mwenzo ni chumi. Kuno Tata alusita antu ndi yao akumpepa.

24 Leza uMwenzo, na yano yalumpepa, yangampepa ku mwenzo ni chumi.”

25 Umwanachi wiyo wanena, wati: “Manyile vino alwiza Mesia, wino yakuluti Klisto; nawe pano wacha wiza, alutuswelwila ivintu vyonsi.”

26 Yesu wannena, wati: “Ne ntu nduvwanga newe, ali nene.”

27 Liyo kwene yiza alondezi yakwe, yazunguka, kuno wavwangaa nu mwanachi. Lelo umwi atachili, ati: “Ulusita chani?” Nanti: “Uku chani uluvwanga nawe?”

28 Nga umwanachi wiyo asya ichaluzi chakwe, aya uku nzi anena antu, ati:

29 “Nguni mlole untu wino wannena ivintu vyane vyonsi vino nachita. Chene! wi angawa i Klisto?”

30 Nga yafuma umunzi yaya kuno ali.

31 Uku chisila alondezi yampapata yati: “Labi, ulye.”

32 Ayanena, ati: “Inene indi ni chakulya chino mutamanyile mwemwe.”

33 Chaleka alondezi yakwe yanenana, yati: “Siku umwi atannetela ichakulya?”

34 Yesu wayanena, wati: “Ichakulya chane alichi: nfikilizye vino akasi wino wantumile nu kumalila imilimo yakwe.

35 Umwemwe mutakuti: kwasyala imyezi yini tuchesye? Lolini, nemwi ndumunena, katusini amanso yino, mulolekesye ivyalo, vino viviswepa, ivifika ukukumbula.

36 Nu wino alusakata akulupiwa amalipo yakwe, nu kukonganika ivikumbule uku upuma wa manda ti, ukuti wino alupela na wino alukumbula yachimbe paliponga.

37 Kuno pao izwi liyo ivino chili: wenga alupela, akumbula unji.

© 1988 United Bible Societies.

38 Inene namutumile ukukumbula vino mutachulile; anji yachuzile, nemwe mwingila um-machulo yao.”

39 Numunzi uo aSamalia inji yamzumila ukwizwi lya mwanachi wiwi, wino watasile ukuti: Wali annenile ivintu vyonsi vino nachita.

40 Na aSamalia, pano yaya kunali, yapapata kuti awikale ukumwao, nawe wikala kweneko amanda yaili.

41 Na antu ainji nkani yazumila ukwizwi lyakwe.

42 Yannena umwanachi wiwi, yati: “Nga twazumila, lelo asi uku mazwi yako sile, kuno neswe twapulika, swe yakola, kaili twamanya ningo vino alawi uli Nkuluzi wa nsi.”

43 Ni chisila cha manda yaili yao, atina kweneko aya uku Galilea.

44 Kuno Yesu unkola watasile vino ilau atakupiwa unchinzi un-nsi ya kumwao.

45 Nga pano waya uku Galilea, amu Galilea yampokelile, kuno yawine ivintu vyonsi vino wachisile uku Yelusalemu, apa wanda ukulu, kuno nayo kwene yaile ukii wanda uo.

46 Nga aya uku Kana ya Galilea kaili, nako ukuno wasenwile manzi ukuwa amanzi ya mizabibu. Nga kwali diwani wenga umwanakwe unwale uku Kapenaumu.

47 Nga pano wapulika Yesu watiza um-Galilea, ukufuma uku Yudea, waile kunali, wampapata ukuti aye akapozye umwanakwe; kuno wali apa lufu.

48 Nga Yesu wannena, wati: “Ngi mutawine ivilangizyo ni vipezya-mano, mutangi muzumile nanti uche?”

49 Diwani wiyo y wannena, wati: “Mwene, uye zuwa, pano umwanane achili afwe.”

50 Yesu wannena, wati: “Pitanga, umwanako umpuma.” Untu wiyo wazumila izwi liyo lino wanenwa na Yesu, wampita.

51 Na pano wawelanga, aomvi yakwe yamkomenganya, yalanda vino umwanakwe umpuma.

52 Nga ayatondosya ili lino umwana watampa ukuwa ningo; nayo yannena, yati; “Iyulu pano lyasenuka, inzusi yasizile.”

53 Nga isi amanya vino ilili kwene lino Yesu wannenile vino umwanakwe umpuma. Wene wazumila na yonsi ayang'anda umwakwe,

54 Ala chiyo ichilangizyo cha uwili chino Yesu wachisile. pano wafumile uku Yudea ukuya uku Galilea.

Yoane 5

© 1988 United Bible Societies.

United Bible Societies

1 Ichisila cha vintu viyo wali uwanda ukulu uwa aYudea, na Yesu apita ukuya
uku Yelusalemu.

2 Nu ku Yelusalemu kuo apa Nnyango-wa-Nfwele pali chifula, chino uku
chiEblania yakuluti: Betzata. Nacho chili ni nsaka zisano.

3 Na muo mwali alwale ainji umuno yawizi, apofu, aitenda, na yano yalemala.
[Angi yalulolela amanzi yavundoke.

4 Kuno kwali lino malaika wikanga nu kwingila un-chifula, akomya amanzi. Na
wino watangula ukwingila pano yakomya amanzi, apola ulwale wakwe wonsi,
uno walwile.]

5 Na pao kwene kwali untu wino walwale imyaka amakumi yatatu na nnane.

6 Pano Yesu wa nnola awizi, nawe wamanyile vino unwale wa manda tupu,
wannenile, wati: “Ulusita ukupola?”

7 Unwale wiyo wavwanga ukuti: “Mwene, inene ntakwite untu uwa kuntela un-
chifula, pano yakomya amanzi. Na pano niza, untu unji ankolelela.”

8 Nga Yesu wannena, wati: “Katuka, utwike ichitala chako, upite.”

9 Liyo kwene untu wiyo amwa umpuma, wanyetula ichitala chakwe, wampita.
Nu wanda uo wali uwanda wa Sabato.

10 Chaleka aYudea yanena wino wapola, ukuti: “Ilelo uwanda wa Sabato. Chisi
ningo kuli wewe ukusenda ichitala.”

11 Wayanena, wati: “Wino ampozizye uwino annenile, ati: ‘Nyetula ichitala
chako, upite.’ ”

12 Nga yannena, yati: “Wiyo wino akunenile, wati: ‘Nyetula, upite!’ uwini?”

13 Untu wiyo wino alile wapola atammanyile ngi uwini, kuno Yesu walile atatina,
kuno antu yalile yavula penepo.

14 Ichisila cha vintu vi Yesu amzana un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza, annena, ati:
“Lola, ukuwa mpuma, utachita iifyo kaili, kuti utachi uzanwa niipe ukuluta liyo.”

15 Untu wiyo ampita waya wayanena aYudea, vino Yesu uwino ampozizye.

16 Uku chintu chiyo aYudea yazunya Yesu, kuno wachisile ichintu chiyo uwanda
wa Sabato.

17 Lelo wayanena, wati: ‘Tata aluomba imilimo na li kwene li; nene kwene
nduomba imilimo.”

18 Chaleka aYudea yalusya ukusita nkani ivyakuti yamumole, kuno atononile
uwanda wa Sabato sile, lelo apali ponga na viyo, watangi Leza i Tata, angalu
ukolanya na Leza.

© 1988 United Bible Societies.

19 Nga Yesu wayanena, wati: “Umwenemo, umwenemo, ndumunena: uMwana
atangi achite chimwi wenga, siku chino alulola Isi aluchita, kuno wiyo vino
aluchita, ivino nu Mwana kwene aluchita.

20 Kuno Isi wakunda uMwana, nawe akulunnanga vyonsi vino akuchita unkola,
ni milimo imikulu ukuluta i alunnanga, ukuti mwemwe muzunguke.

21 Ndi vino Tata akulututulula afwi nu kuyapa upuma, iviyo kwene nu Mwana
akuluyapa upuma yaya yano akasime.

22 Kaili Tata atalupuwila untu wensi imilandu, lelo wapa uMwana uputuzi wonsi.

23 Ukuti antu yonsi yachindike uMwana, ndi vino yachindika Isi. Wino
atachindike uMwana, atachindike isi wino wantumile.

24 “uMwenemo, umwenemo, ndumunena: wino alupulika izwi lyane nu
kumzumila wino wantumile, ali nupuma wa manda ti; atalwiza um-uputuzi wa
milandu, kuno walamba ukufuma undufu ukuya um-upuma.

25 uMwenemo, umwenemo, ndumunena: isaa ilwiza, na isaa ilipo, pano yafwi
yalupulika izwi lya Mwana wi Leza, na yano yalipulika yaluwa upuma.

26 Ndi kuti vino Tata ali kafumo ka upuma, iviyo kwene ivino wapile nu Mwana
ukuwa kafumo ka upuma;

27 Nawe wampa amaka ya kuputula imilandu, kuno uMwana-ntu.

28 Mutachizunguka uku mazwi yao, kuno isaa ilwiza, yino antu yonsi yano yali
um-malindi, yalupulika izwi lyakwe.

29 Nayo yalufuma, yaya yano yachisile ivizipe uku kuzyuka kwa upuma, na yalye
yano yachisile iviipe, uku kuzyuka kwa kuputwilwa imilandu.

30 “Nene ntangi nchite chimwi nenkola; ndi vino ndupulika ivino nduputula,
nuputuzi wane uwa ningo, kuno ntalusita vino nkasime nenkola, lelo vino
akasime wino wantumile.

31 Ngi nawimikila nenkola, usyuta wane usi wa ningo.

32 Kuli unji wino alungimikila, nene manyile vino usyuta wakwe uno alungimikila,
uwa ningo.

33 Umwemwe mwatumile antu kuli Yoane, nawe wimikile icha kapanga.

34 Lelo inene ntakuzumila usyuta uku yantu. Lelo ndulanda vi, kuti mwemwe
mufyuke.

35 Uwino wali ikozyo lilwaka nu kumesa, nemwe mwakasime ukuchimbila um-
mwengelela wakwe ukufika pamwi.

© 1988 United Bible Societies.

36 Lelo usyuta uno ndi nao nene, ulusile uwi Yoane; kuno imilimo ilye yino Tata
Wampile kuti njiombe, imilimo kwene iyo yino nduomba, ilungimikila usyuta vino
Tata wantumile.

37 Nawe Tata wino wantumile angimikila usyuta. Kusi lino mwatana mupulike
izwi lyakwe, nanti usyu wakwe mutachili muulole.

38 Nanti izwi lyakwe musi nalyo ukuti angi litenzi muli mwemwe; kuno mwemwe
mutamzumile wiwi wino watumilwe nawe.

39 Mwemwe mululondola um-Maandiko, kuno mulwelengula vino palumwi muli
nupuma wa manda ti muli yeneyo. Nayo ayano yangimikile usyuta.

40 Lelo mutakasime ukwiza kunondi, muwe nupuma.

41 “Nemwi ntalusita ukulu uku yantu.

42 Lelo mmanyile mwemwe, vino mutakwite ulukundo lwi Leza muno muli.

43 Nemwi ngizile ukwizina li Tata, lelo mwemwi mutampokelile. Unji ngi wiza
ukwizina lyakwe unkola, wiyo mulumpokelela.

44 Mungazumila uli mwemwe yano mulupokelelana ukulu mwenga, nukulu uu
uno ufumile kuli Leza wino ali wenga, mutaluusita.

45 Mutachelengula vino nene ndumusongelela kuti Tata; aliko wino
alumusongelela, nawe i Mose wino mwemwe mwataila.

46 Kuno ngi mwali muzumile Mose, ngangi munzumile nene kwene, kuno
wangaandike.

47 Lelo ngi mutazumile amaandiko yakwe, mungayazumila uli amazwi yane?”

Yoane 6

1 Ichisila cha vintu viyo Yesu apita ukuya umbalama yi yemba wi Galilea, nawe
uli wa Tibelia.

2 Niumba ikulu linnondela, kuno lyawine ivipezya-mano vino wachitile alwale.

3 Nga Yesu akwela uku mwamba, wikala kuo ponga na alondezi yakwe.

4 Ni Pasaka, uwanda ukulu uwa aYudea walile uwupapamila.

5 Nga pano Yesu wakatusya amanso, alola iumba ikulu lilwiza kunali; wanena
Filipo, wati: “Tungakala imikate kwi, ukuti antu ya yalye?”

6 Wavwanzile viyo uku kumwezya, kuno wamanyile unkola chino akuchita.

7 Filipo wannena, wati: “Imikate ya mpia zya dinali imyanda yili yachepa, nanti
chila wenga angapiwa kache sile.

© 1988 United Bible Societies.

8 Apa yalondezi yakwe wenga i Andelea, unnina wi Simoni Petlo, wannena, wati:

9 “Alipo umwanche umwi pa, ali ni mikate isano iya syaili ni nswi ziili, lelo chingawa ichani uku yantu yano yavula ndi kuti ya?”

10 Yesu wanena, wati: “Yatekini antu yikale.” Na pantu pao pali ilazu tupu; nga antu yikala, ayonsi yano yali elfu zisano ichaponga,

11 Nga Yesu watola imikate iyo, wasamalizya, wankanya yano ikazile, iviyo nu ku nswi kwene wayapa, vino yasitanga.

12 Nayo pano yikuta, wanenile alondezi yakwe, wati: “Konganikini ivikunyolwa vino vyasyala, chitalowa nanti chimwi,”

13 Nga yazyola, yazuzya iviyo ikumi na viili, ivikunyolwa vya mikate yisano ivya syaili vino vyayasyalila yalye yano yalile.

14 Nga pano antu yao yalola ichipezya-mano chino wachita, yalanda yati: “Umwenemo alawi ilau wiwi wino alwiza kuno ukunzi.”

15 Na Yesu wamanyile vino yakasime ukwizu nnema nu kumwika uwene, atina, aya uku mwamba kaili, wenga.

16 Na pano yawa amanguzi, alondezi yakwe yatentenka ukuya muli yemba.

17 Yakwela um-wato, yalamba yemba ukuya uku Kapenaumu. Ichanda chalile ichinyepa na Yesu achili aye kuno yali,

18 Na yemba wakatusya amawimbi kuno unza wakoma nkani.

19 Nga pano yaya uku nkolelo, Kilometa zini nanti zisano, yalola Yesu alupita apa manzi ukuya kuno wato uli, yalola ingofi.

20 Nawe wayanena, wati: “Inene, mutachopa.”

21 Nga yasita uku mwingizya um-wato, na liyo kwene wato ufika insi kuno yayanga.

22 Uwanda wa uwili iumba lino limilile umbalama yi yemba lyawine vino kusi wato uwunji kuo kwene, lelo wonga, na kaili Yesu atalipo ponga na alondezi yakwe, lelo alondezi yakwe yapisile yonga.

23 Lelo yiza mato manina ukufuma uku Tibelia, yaya pipi napano yalile imikate pano uMwene wasamalizye,

24 Ngiumba pano lyalola Yesu asiko kuo na alondezi yakwe kwene, yingile um-mato, yaya uku Kapenaumu angi yalusita Yesu.

25 Nga pano yannola umbalama yi yemba, yannena, yati: “Labi, uwizile ku li?”

© 1988 United Bible Societies.

United Bible Societies

26 Yesu wayanena, wati: “Umwenemo, umwenemo, ndumunena: umwemwe mulunsita asi kuno mwawine ichipezya-mano, lelo ukuno mwalile imikate mwikuta.

27 Mutachiombela unnimo ichulya chino chilusila, lelo ichulya chino chilwikala fika um-upuma wa manda ti, chino Mwana-ntu alumupa; kuno wene uwino watelwa akamanyililo na Tata ali Leza.”

28 Nga yannena, yati: “Tuchite uli ukuti tuombe imilimo yi Leza?”

29 Yesu wayanena wati: “Unnimo wi Leza uli u: mumzumile wino watumilwe nawe.”

30 Yannena, yati: “Uluchita ichipezya-mano chi lelo, ukuti tulole nu kukuzumila? Uluomba unnimo uli?

31 Yatata yitu yalile imana un-nusanga ndi vino chaandikwe: wayapile ichulya cha mwiyulu kuti yalye.”

32 Yesu wayanena, wati: “Umwenemo, umwenemo, ndumunena: asi Mose wino wamupile ichulya chichi icha mwiyulu, lelo Tata wane uwino alumupa mwemwe ichulya cha ningo, chino chifumile umwiyulu.

33 Kuno ichulya chi Leza ichichi chino chikile ukufuma umwiyulu nu kupa aya kunzi upuma.”

34 Nga yannena, yati: “Mwene, utupe ichulya chiyo manda yonsi.”

35 Yesu wayanena, wati: “Nene ndi chulya cha upuma; wino wacha wiza kuli nene, atalulola inzala nanti uche, na wino anzumile, atalulola unsala nanti uche.

36 Lelo namunenile vino mwandola, lelo mutanzumile.

37 Yonsi yano Tata wampa, yalwiza ukwane, nanti wensi wino wiza ukwane ntalunjalila ukunzi nanti uche.

38 Kuno inene ntizile ukufuma umwiyulu ukuti inchite vino nkasime, lelo vino akasime wino walnumile.

39 Na vino akasime wino wantumile ivi: ukuti, pali yano wampile, ntalovya nanti wenga, lelo intutulule uwanda wa chisila.

40 Kuno vino akasime Tata ivi, ukuti wensi wino alulola uMwana nu kumzumila, awe nupuma wa manda ti, nene ndumtutulula uwanda wa chisila.

41 Apano aYudea yang'wing'wintika, kuno wati: “Nene ndi chulya chino chafumile umwiyulu.”

42 Yalanda, yati: “Alawi asi Yesu umwana wi Yosefu, wino tumanyile isi na nyina? Nga Manda uli wi, ukuti: ‘nikile ukufumu umwiyulu?’ ”

43 Nga Yesu wayanena, wati: “Mutachi ng'wing'wintika.

© 1988 United Bible Societies.

44 Kusi untu wino angiza kunondi, ndi Tata wino wantumimile, atannesile-ko;
nene ndumtutulula uwanda wa chisila.

45 Chaandikwe um-malau: ‘Na yonsi yaluwa yasambiliziwa na Leza.’ Ichino
wensi wino wapulika nu kusambilila kuli Tata, akulwiza kunondi.

46 Asi kuti umwi walola Tata, lelo wino wafuma kuli Tata, wene uwino walola
Tata.

47 Umwenemo, umwenemo, ndumunena: Wino anzumile ali nupuma wa manda
ti.

48 “Nene ndi chulya cha upuma.

49 Yaso ino yalile imana un-nusanga, yafwa.

50 Alachi ichulya chino chikile ukufuma umwiyulu, ukuti untu ndi walya, atafwa.

51 Nene ndi chulya cha upuma chino chikile ukufuma umwiyulu; untu ndi walya
ichulya chi, alwikala manda yonsi. Ni chulya chino nanfima nene, umwili wane,
uku upuma wa yantu yonsi.”

52 Chaleka aYudea yampazyanya akola na akola, yati: “Untu wi, angatupa uli
umwili wakwe kuti tulye?”

53 Nga Yesu wayanena, wati: “Umwenemo, umwenemo, ndumunena: ngi
mutalile umwili wa Mwana-ntu nu kunwa uwazi wakwe, musi nu upuma mukasi
yino.

54 Wino alulya umwili wane nu kunwa uwazi wane ali nupuma wa manda ti; nene
ndumtutulula uwanda wa chisila.

55 Kuno umwili wane ichulya cha mpomvu, nu wazi wane ichakunwa cha
mpomvu.

56 Wino alulya umwili wane nu kunwa uwazi wane, alwikala muli nene, nene
ndwikala um-unkola.

57 Ndi vino Tata uwa upuma wantumile nene, nene ndi nupuma kuli Tata. Ivino
na wino wandya, aluwa nupuma kuli nene.

58 Alachi chakulya chino chikile ukufuma umwiyulu. Chisi wi yaso yano yalile
yafwa; lelo wino walya ichakulya chiyo, aluwa nupuma manda yonsi.”

59 Amazwi yao wayavwanzile un-ng'anda yi Leza, pano wasambilizyanga uku
Kapenaumu.

60 Nga antu tupu apa yalondezi yakwe pano yapulika, yalanda, yati: “Izwi li
lyakoma, uwini wino angalipulika?”

61 Lelo Yesu amanya um-mwenzo wakwe vino alondezi yakwe
yang'wing'wintika ukwizwi liyo, wayanena, wati: “Chene! izwi liyo ilya mifulo?

© 1988 United Bible Societies.

62 Chamwa uli fwandi, pano mwalola uMwana-ntu wakwela kuno wali inkolelo?

63 uMwenzo uwuno ukulutela upuma, umwili utaomvile chimwi. Amazwi yao yano namunena, aya mwenzo kaili upuma.

64 Lelo kuli yamwi pali mwemwe yano yatazumile." Kuno Yesu wamanyile ukufuma inkolelo ayani yano yatazumile, nawe uwini wino alunfima.

65 Walanda, wati: "Ichaleka namunena vino kusi untu wino angiza kunondi ngi Tata atannesile-ko."

66 Uku mazwi yao ainji apa alondezi yakwe, yawelela uku chisila, yatachipita nawe kaili.

67 Chaleka Yesu wanena yaya ikumi na yaili, wati: "Chene! nemwe kwene mulusita mupite?"

68 Nga Simoni Petlo wannena, wati: "Mwene, tuye kuli wini? Wewe uli na mazwi ya upuma wa manda ti.

69 Neswe tuzumile, kaili tumanyile vino wewe uli Nswefu wi Leza."

70 Yesu wayanena, wati: "Chene! nene ntamusolwile mwemwe ikumi na yaili, na wenga pali mwemwe iSyetani?"

71 Watakanga Yuda, umwana wi Simoni Iskaliote, kuno wiyo uwino alumfima, nawe ali wikumi na yaili.

Yoane 7

1 Ni chisila cha vintu viyo Yesu wapitananga um-Galilea; kuno atakasime ukupitana um-Yudea, kuno aYudea yasitanga ukumumola.

2 Nu wanda ukulu uwa aYudea uwa Visansa walile uwupalamila.

3 Nga anina yakwe yannena, yati: "Tina pa, uye uku Yudea, kuti alondezi yako nayo yakalole imilimo yako yino uluomba.

4 Kuno kusi untu wino akuchita chimwi ukumbali nawe unkola alusita ukumanyika. Ngi wachita ivintu vi, apano uwumanyisye uku yakunzi."

5 Kuno nanti anina kwene yatamzumile.

6 Nga Yesu wayanena, wati: "Amanda yane yachili yize, lelo mwemwe amanda yonsi ayino.

7 Ukunzi kutangi kumutuwe, lelo kuluntuwa nene, kuno ndukulanda vino imilimo yakwe imiipe.

8 Mwemwe yangini uku yulya ivimulo; nemwi ntaile, nchili ukuyulya ivimulo vi, kuno amanda yane yachili."

9 Nawe pano wayanena ivintu vi, asyala tenzi uku Galilea.

© 1988 United Bible Societies.

10 Lelo pano anina yakwe yapita ukuya uku wanda ukulu, apano nawe kwene wapisile ukuya, apasi patiswe lelo kanti ukumfisa.

11 Chaleka aYudea yamsita apa vimulo, yati: “Alikwi wilye?”

12 Kwawa amang'wing'intiko tupu umwiumba kuli wenewe. Yamwi yati: “Untu wazipa.” Na yamwi yati: “Awe, aluzosya maumba.”

13 Lelo kutali untu wino wantasile apatiswe, kuno yofile aYudea.

14 Nga chali apakasi ya vimulo Yesu wapisile aya awingila un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza, asambilizya.

15 Chaleka aYudea yazunguka, yati: “Alawi wamanya uli amaandiko nawe atasambilile?”

16 Ichaleka Yesu wayanena, wati: “Amasambilizyo yane asi yane nene, lelo ayi wino wantumile.

17 Untu ndakasime ukuchita vino akasime, alumanya ivya masambilizyo yao, ndi yafumile kuli Leza, nanti ndi nduvwanga ivya ku mwenzo wane sile.

18 Wino akuluuvwangila wenga apa lwakwe sile, akulusita ukulu wakwe unkola, lelo wino akulusita ukulu wi wino wamtumile, wiyo uli wa ningo, asi nuipe umwi munali.

19 Chene! Mose atamupile iNtambi? Lelo pali mwemwe pasi wino alemile iNtambi. Nga vino mulusita ukungumola?”

20 Iumba lyati: “Ala! Uli ni chiwa! Uwini wino alusita ukukumola?”

21 Yesu wayanena, wati: “Inene naomvile unnimo wonga, nemwe mwazunguka mwemwe mwensi.

22 Mose wamupile kuchita ichibalu. Lelo asi kuti chafumile kuli Mose, lelo kuli yatata-kulu. Nemwe uwanda wa Sabato mukuchita untu ichibalu.

23 Ali nguntu akuluzumila ukuchita untu ichibalu uwanda wa Sabato, kuti iNtambi yi Mose itononeka, uku chani mulundakalikila nene, kimo napozizye untu wawa umpuma ningo uwanda wa Sabato?

24 Ichino mutachiputula uputuzi wa pa manso sile, lelo muputule uputuzi wa ningo.”

25 Apa yantu yam-Yelusalemu, yamwi yati: “Chene! wi asi wino yalusitanga kuti yamumole?

26 Nga fwandi, lolini, aluvwanga na patiswe, lelo yatamvwanzya chimwi. Palumwi ayikolo itu yamanyile ningo vino wi i Klisto?

27 Lelo wi, tummanyile kuno afumile, lelo Klisto, pano wacha wiza, kusi wino alumanya kuno afumile.”

© 1988 United Bible Societies.

28 Chaleka Yesu wafumya nizwi nkani un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza, asambilizya nu kulanda vi: “Inene mmanyile, na kuno nfumile mukumanyile. Lelo ntizile uku kukunda kwane, lelo wino wantumile, uwa Chumi, wino mutammanyile mwemwe.

29 Nemwi mmanyile, kuno nafumile ukwakwe, nawe uwino wantumile.”

30 Nga yasita kuti yanneme, lelo kusi wino wakatwisye ikasa lyakwe, kuti anneme, kuno amanda yakwe yalile yachili yafike.

31 Na antu ainji umwiumba yamzumila, yalanda, yati: “Pano wacha wiza Klisto, Chene! aluchita ivipezya-mano tupu ukuluta vi vino wi aluchita?”

32 aFaliseo yapulika iumba lilung'wing'wintika viyo kuli wenewe, nga aikolo iyakapela na aFaliseo yatuma aomvi kuti yanneme.

33 Nga Yesu wavwanga, wati: “Yasyala manda mache angi ndi ponga nemwe, apano mpite kuli wino wantumile.

34 Mulunsita, lelo mutalundola, nene kuno ndwikala, mwemwi mutangimwize.”

35 Ichaleka aYudea yapwepwezana, yati: “Alawi wanja kwi? Kuno neswe tutangi tunnole? Chene! wampita kuno aGliki yasambalila, nu kuyasambilizya aGliki?

36 Izwi uli liyo lino wavwanga, ukuti: ‘Mulunsita, lelo mutalundola; nene kuno ndwikala mutangi mukwize mwemwi?’ ”

37 Nu wanda wa chisila, uwanda ukulu uwa vimulo, Yesu awimilila, afumya izwi, ati: “Untu ndi walola unsala, awize kunondi, anwe.

38 Wino anzumile ndi vino aMaandiko yavwanzile, inguzi zya manzi ya upuma zilufuma munali.”

39 Ni izwi liyo walilandile uku Mwenzo Nswefu, wino yano yamzumile yalumpokelela uku chisila; kuno uMwenzo Nswefu walile uchili aize; kuno Yesu walile achili apiwe ukulu.

40 Nga yamwi umwiumba pano yapulika amazwi yao, yalanda ukuti: “Umwenemo, alawi ali ilau lili.”

41 Yamwi yatile: “Alawi ali Klisto.” Yamwi yati: “Chene! Klisto angafuma uku Galilea?

42 Ilyandiko litavyanzile vino Klisto alufuma unduko lwi Davidi, nu kufuma uku Betleemu, unzi ulye uno Davidi watenzi?”

43 Chaleka iumba lyapalunkana uku nnandu wakwe.

44 Yamwi pali yeneyo yasita ukunnema, lelo kusi untu umwi wino wakatwisya amakasa yakwe kuti anneme.

© 1988 United Bible Societies.

45 Nga atumilwe yaya, yawela ku aikolo iyakapela na aFaliseo. Nayo yayanena,
yati: “Uku chani mutannesile?”

46 Yaya atumilwe yalanda, yati: “Kusi untu wino watana wavwanga ndi wiwi
nanti uche.”

47 Nga aFaliseo yayanena, yati: “Chene! nemwe kwene mwapululwa?

48 Uwini apa yikolo wino amzumile nanti uku aFaliseo?

49 Lelo amaumba yi yano yatamanyile iNtambi, yatipwa.”

50 Nikodemo wino waile inkolelo kunali, wino wali ponga nayo, wayanena, wati:

51 “Chene! iNtambi yitu ikulumputwila untu unnandu inkolelo, angi muchili
mupulikisye nu kumanya vino wachisile?”

52 Yannena, yati: “Siku newe kwene ufumile uku Galilea?

53 Sita ulole ndi ukufuma uku Galilea kulufuma ilau.”

Yoane 8

1 Yapisile chila untu uku ng'anda ukwakwe; Yesu nawe wapita uku mwamba wa
Mizeituni.

2 Nu ntondo pano kwacha awingila kaili un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza, na antu
yonsi yaya kunali, nawe awikala angi aluyasambilizya.

3 Yakaandika na aFaliseo yannetela umwanachi wino watalemulwa uku
upundu, yamwika apakasi.

4 Yannena, yati: “Kasambilizya, umwanachi wi walemulwa pano walaluchita
upundu.

5 Nga un-Ntambi, Mose watunenile ukuyatama na mafinga anachi ya vi; wemwi
watuli?”

6 Nayo yavwanzile viyo ukumwezya, kuti yapate apa kunnemela. Lelo Yesu
awinama, awaandika nimwe wakwe apansi.

7 Nayo pano yantondosya nkani, wakatuka, wayanena, wati: “Pali mwemwe,
wino asi na maifyo, atangule ukumtama nifinga.”

8 Awinama kaili, awaandika nunwe wakwe apansi.

9 Nayo pano yapulika, yatampa ukufuma wenga wenga, yatangwila uku yikolo,
kufika nu wa chisila chao; wasyala Yesu wenga nu mwanachi wilye awimilile
apakasi.

10 Nga Yesu awinuluka, wanena umwanachi, wati: “Yalikwi yano yakutakilile?
Kusi wino ayangwile vino ukonona?”

© 1988 United Bible Societies.

11 Wannena, wati: “Kusi, Mwene.” Yesu wannena, wati: “Nene kwene nsuputula. Pitanga, lelo utache uchite iifyo kaili.”]

12 Nga Yesu wayanena kaili, wati; “Nene ndi mwengelela wa ya kunzi; wino andondile, ataluya un-chanda nanti uche, lelo aluwa nu mwengelela wa upuma.”

13 Nga aFaliseo yannena, yati: “Uwewe uluwimikila wenkola, usyuta wako usi weneo.”

14 Yesu wayanena, wati: “Nemwi nanti nduwimikila nenkola, usyuta wane uli wampomvu, kuno manyile kuno nafumile na kuno njile; lelo mwemwi mutamanyile kuno nafumile nanti kuno njile.

15 Mwemwi muluputula ukulondela ivintu vya mwili, nemwi ntaluputwila untu unnandu.

16 Lelo nanti naputwila untu unnandu, uputuzi wane uwa mpomvu, kuno nemwi insi nenga, lelo inene na wino wantumile.

17 Na kaili uku Ntambi yino chaandikwe vino usyuta wa yantu yaili uwampomvu.

18 Nemwi nduwimikila nenkola, nawe Tata wino wantumile alungimikila.”

19 Nga yannena, yati: “So alikwi?” Yesu wayanena, wati: “Inene mutamanyile, nanti Tata kwene mutammanyile; ngangi mumanyile nene, ngangi mummanyile na Tata kwene.”

20 Amazwi yao wayatasile pano wasambilizyanga un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza, uku wizyo wa mpia; lelo kutali untu wa kunnema, kuno amanda yakwe yalile yachili yafike.

21 Nga wayanena kaili, wati: “Nemwi napita, nemwe mulunsita, nemwe mulufwa um-maifyo yino. Inene kuno njile umwemwe mutangi mukwize.”

22 Nga aYudea yati: “Chene! wambumola kuno aluti: inene kuno njile mutangi mukwize?”

23 Wayanena, wati: “Umwemwe, mwe ya pansi, nemwi ne wa mwiyulu; mwemwi mwe ya kimo ukunzi, nemwi asi ne wa kuno ukunzi.

24 Chaleka, namunena, nati: Mulufwa um-maifyo yino; kuno ndi mutazumile vino nene ndi wenewe, mulufwa um-maifyo yino.”

25 Nga yannena, yati: “Ivyo we weni?” Yesu wayanena, wati: “Ndi kuti izwi kwene liyo lino ndumunena.

26 Indi ni vintu tupu ivya kulanda nu kuputula kuli mwemwe, lelo wino wantumile uwa chumi; nene yano napulika uku nkola, ayano ndulanda kuno ukunzi.”

27 Lelo yatamanyile vino aluyatakila Tata.

© 1988 United Bible Societies.

United Bible Societies

28 Nga Yesu wayanena, wati: “Pano mwacha mwakatusya uMwana-ntu, apano mulumanya vino nene ndi wenewe, nukuti ntaluomba chimwi, apa lwane nenkola, lelo ndi vino Tata wandangilile ivino nduvwanga.

29 Nawe wino wantumile ali ponga nene; atantile nenga, kuno nduchita manda yonsi vino vimzipile.”

30 Nawe pano wavwanga viyo, ainji yamzumila.

31 Nga Yesu wanena aYudea yalye yano yamzumila, wati: “Umwemwe ngi mwikala umwizwi lyane, mumuwa yalondezi yane aya kapanga.

32 Kaili mulumanya ivya chumi, ni chumi chilumutisya um-uzya.”

33 Yannena, yati: “Sweswe yana yi Ablaamu, tutachili tuwe yazya yantu nanti limwi. Newe ulutuli, ukuti: Muluwa yakauwele?”

34 Yesu wayanena, wati: “Umwenemo, umwenemo, ndumunena: untu wino aluchita amaifyo, unzya wa maifyo.

35 Kuno unzya atakwikala un-ng'anda manda yonsi; umwana akulwikala manda yonsi.

36 Ichino Mwana ndi wamukulula, mwamwa yakauwele ya ningo.

37 “Manyile vino mwemwe luko lwi Ablaamu, lelo mulusita ukungumola, kuno izwi lyane lisimo muli mwemwe.

38 Vino nawine kuli Tata ivino ndulanda; nemwe kwene ndi vino mwapulike kuli yaso ino, ivino muluchita.”

39 Yannena, yati: “Tata witu ali Ablaamu.” Yesu wayanena, wati: “Nga ngi mwe yana yi Ablaamu, ngangi muluomba imilimo yi Ablaamu.

40 Lelo kaili mulusita ukungumola nene, ne ntu ntimunena ilya chumi, lino napulika kuli Leza. Ablaamu atachisile viyo.

41 Mwemwe muluomba imilimo yiso wino.” Yannenile, yati: “Swemwi tutavilwe uku upundu, swemwi tuli na Tata wenga, nawi Leza.”

42 Yesu wayanena, wati: “Ndi Leza wangawe iso wino, ngali munkasime nene, kuno nafumile kuli Leza, niza kuno; lelo ntizile uku lwane, lelo unkola uwino wantumile.

43 Kuno ichani mutalumanya chino nduvwanga? Ukuno mwemwi mutangi mulipulike izwi lyane.

44 Mwemwe yana yi Syetani, ni tama zyi so wino izino mwakasama ukuchita. Wino wali umumozi fuma intangulo, atimilile icha chumi, kuno musi chumi um-nkola. Pano aluvwanga intumpu, akuluuvwangila apa lwakwe, kuno wene uwa ufi, ali isi wa ufi.

© 1988 United Bible Societies.

45 Nene, kuno ndulanda ilya chumi, mutanzumila.

46 Uwini pali mwemwe wino angangimikila ukuti indi ni ifyo? Nene ngi nalanda icha chumi, nga vino mutalunzumila?

47 Uwi Leza, akulupulika amazwi yi Leza.”

48 aYudea yannena, yati: “Chene! usweswe tutavwanzile ningo vino twati: we unSamalia, newe uli ni chiwa?”

49 Yesu avwanga, ati: “Inene ntakwite ichiwa, lelo nemwi namchindika Tata, nemwe mulungononela unchinzi wane.

50 Lelo nemwi ntalusita ukulu wane; aliko wino alusita nu kuputula imilandu.

51 Umwenemo, umwenemo, ndumunena: untu ndi walema izwi lyane, atalulola infwa manda ti.”

52 Nga aYudea yannena, yati: “Fwandi, nga twamanya vino uli ni chiwa; Ablaamu wafwa na malau yafwa; newe uluti: untu ndi walema izwi lyane, atalulola infwa nanti uche.

53 We wikolo ukuluta tata witu Ablaamu, wino wafwa? Na malau kwene yafwa. Uluuchita we weni?”

54 Yesu wavwanga, wati: “Ngi naukuzya nenkola, ukulu wane chisi chimwi; wino alunkuzya i Tata, wino mwemwe muluti: i Leza witu.

55 Lelo mwemwi mutammanyile, lelo nemwi immanyile; ngi nalanda ukuti: “Ntammanyile, namwa wa ntumpu wi mwemwe; lelo mmanyile nizwi lyakwe ndilemile.

56 Ablaamu, so wino, wachimvile kuno alulola uwanda wane, nawe waulola, wachimba.”

57 Nga aYudea yannena, yati: “Uwewe uchili uwe ni myaka amakumi yasano, newe walola Ablaamu?”

58 Yesu wayanena, wati: “Umwenemo, umwenemo, ndumunena: Ablaamu wiyo achili aloleke, nemwi angi ndiko.”

59 Nga yasola amafinga kuti yantame, lelo Yesu afisama, nga afuma un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza.

Yoane 9

1 Na pano wapitanga, alola untu, umpofu fuma ukuvyalwa.

2 Alondezi yakwe yamtondosya, yati: “Labi, uwini wachisile iifyo, chaleka wavyalwa umpofu, untu wi nanti avyazi yakwe?”

© 1988 United Bible Societies.

3 Yesu avwanga, ati: “Alawi atachisile iifyo, nanti avyazi yakwe, lelo kuti imilimo
yi Leza iloleke munali.

4 Tuletuombe imilimo yakwe wino wantumile pano uchili unsanya; usiku ulwiza
uno ntu atangi aombe chimwi.

5 Amanda yano ndipo kuno ukunzi, nene mwengelela wa ya kunzi.”

6 Pano wavwanga viyo, waswila amati apansi, wazuwa intope zya mati yao,
wampaka umpofu um-manso.

7 Wannena, wati: “Yanga ukafulale un-chifula cha Siloamu, (alikuti: wino
atumilwe)” Nga wapita waya wafulala, wawela alulola.

8 Nga aya mwipamba na yano yamwine kali vino wali uwakulomba-lomba, yati:
“Chene! wi asi wino wikalanga nu kulomba-lomba?”

9 Yamwi yati: “Aliwe.” Yamwi yati: “Asi we, lelo akoline nawe.” Unkola kwene
watile: “Ali nene!”

10 Nga yannena, yati: “Amanso yako yawine uli?”

11 Unkola wati: “Untu wiwi wino yaluti i Yesu, wazuwile intope, wanpaka
amanso, wanena, wati: ‘Yanga uku Siloamu, ukafulale.’ Nga naya, nafulala,
mbwine ndulola.”

12 Yanena, yati: “Alikwi wiyo kwene?” Nawe wati: “Nemwi ntamanyile.”

13 Nga yatwala uku aFaliseo, wiyo wino wali umpofu kali.

14 Nao wali uwanda wa Sabato, pano Yesu wazuwile intope nu kunjula amanso.

15 aFaliseo nayo yantondosya kaili vino watalike ukulola. Wayanena, wati:
“Wanpakile intope um-manso, nene nafulala, nali kwene ndulola.”

16 Nga yamwi apa aFaliseo yati: “Untu wi atafumile kuli Leza; kuno atalondile
uwanda wa Sabato.” Yamwi yati: “Untu wa maifyo angachita uli ivipezya-mano
ndi vi?” Kwawa ukupalunkana apa yakola.

17 Nga yanena umpofu wiyo ilya uwili, yati: “Nga wemwi ulutuli uku ntu wiyo,
vino wakuyulila amanso?” Walanda, wati: “Ilau.”

18 Nga aYudea yatachili yazumile amazwi yakwe, ukuti wali umpofu, nga
wapiwa ukulola, kufika lino yita avyazi yakwe untu wiyo wino wapiwa ukulola.

19 Yayatondosya, yati: “Alawi umwanino, wino muluti wavilwe umpofu? Nga wali
watampa ukulola uli li kwene?”

20 Avyazi yakwe yayanena, yati: “Tumanyile vino alawi ali mwanitu, na kaili
wavilwe umpofu.

21 Lelo vino alulola kasalaka, tutamanyile, untu umpuma, angamulandila
unkola.”

© 1988 United Bible Societies.

22 Avyazi yakwe yavwanzile viyo, kuno yofile aYudea, kuno aYudea yalile yazumilizyanya ukuti: ngu untu umwi wazumila vino i Klisto, awingwe un-ng'anda iyi Leza.

23 Ichaleka avyazi yakwe yati: “Untu mpuma, mtondosyini unkola.”

24 Nga yamwita kaili untu wiyo wino wali umpofu, yannena, yati: “Pa Leza utensyo. Swemwi tumanyile vino untu wi uwa maifyo.”

25 Nga untu wiyo wati: “Ngu wa maifyo wiyo nemwi ntamanyile. Manyile ichintu chonga vino nali mpofu na kasalaka ndulola.”

26 Nga yannena, yati: “Wakuchitile chani? Wakuyulile amanso yako uli?”

27 Wayanena, wati: “Inti munena, lelo mutalupulika, kuno ichani mulusita ukupulika kaili? Nemwe kwene mulusita ukuwa yalondezi yakwe?”

28 Nga yantuka, yalanda ukuti: “Wewe uli nnondezi wakwe wiyo, swemwi swe yalondezi yi Mose.

29 Swemwi tumanyile vino Leza wavwanga na Mose, lelo wiyo tutamanyile kuno afumile.”

30 Untu wiyo wayanena, wati: “Alachi icha kuzunguka, ukuti umwemwe mutamanyile kuno afumile, nawe wanjuzile manso.

31 Tumanyile vino Leza atakupulika aya amaifyo, lelo untu wino akupepa Leza ningo nu kuchita vino akasime, wiyo akulupulikwa.

32 Ukufuma kali chitachili chipulikwe vino umwi wayula amanso ya mpofu, wino wavilwe viyo kwene.

33 Ngi wiyo atafumile kuli Leza, atali awezye ukuchita chimwi.”

34 Yannena, yati: “Ala! Wewe wavilwe um-maifyo matupu, newe ungatusambilizya sweswe?” Yamfumya apanzi.

35 Nga Yesu apita vino iyamfumya apanzi, nawe pano wannola, wannenile, wati: “Uwewe uzumile uMwana wi Leza?”

36 Nawe walanda ukuti: “Uwini Mwene, kuti inzumile?”

37 Yesu wannena, wati: “Ukunnola, na wino aluvwanga newe, uliwe.”

38 Nga walanda ukuti: “Nazumila, Mwene.” Wamsukamila.

39 Nga Yesu wavwanga ukuti: “Inene ngizile ukunzi ku uputuzi wa milandu, ukuti yano yatalulola yannola, na yano yalulola, yawe apofu.”

40 Apa aFaliseo yamwi yano yalipo ponga nawe yapulika ivintu viyo, yannena, yati: “Chene! neswe kwene swe yapofu?”

© 1988 United Bible Societies.

41 Yesu wayanena, wati: “Ngangi mwe yapofu, ngangi mutakwite amaifyo, lelo vino muluti: ‘Tululola,’ ichino amaifyo yino yalipo.

Yoane 10

1 “Umwenemo, umwenemo, ndumunena, wino atalwingila apa nnyango un-chipa cha nfwele, lelo alwingilila apa nina, wiyo umwivi na kaili ikapoka-vya-antu.

2 Wino alwingilila apa nnyango. unchemi wa nfwele.

3 Wene kalolela akulunjulila, ni nfwele zikulupulika izwi lyakwe, nawe akuluzyita infwele zyakwe uku mazina yao nu kuzifumya apanzi.

4 Nawe pano aluzifumya apanzi infwele zyakwe zyonsi, akuluzikolelela, ni nfwele ziyo zinnondela, kuno zimanyile izwi lyakwe.

5 Umweni zitangi zinnondele nanti uche, zilumwituka, kuno zitamanyile izwi lya eni.”

6 Unnumbe uo Yesu wayanenile, lelo wene yatamanyile ivintu vino wayanenile.

7 Nga Yesu wayanenile kaili, wati. “Umwenemo, umwenemo, ndumunena: nene ndi unnyango wa nfwele.

8 Yonsi yano yankolelile aivi na yakapoka-vya-antu, lelo infwele zitayapulike.

9 Nene ndi unnyango; untu ndi wingilila kuli nene, alufyuka. Alwingila nu kufuma, nawe alupiwa ni vyakulya.

10 Umwivi akulwizu wiya nu kuumola nu konona; lelo nemwi nizile ukuti yawe nupuma, kaili yawe nao tupu.

11 “Nene ndi unchemi nzipe. Unchemi nzipe akuluufima upuma wakwe uku nfwele.

12 Lelo untu vino yasêkela, asu nchemi, wino nfwele asi vyuma vyakwe, ngi walola unjinzi ulwiza, asya infwele awituka, nu njinzi uzilema nu kuzisambazya.

13 Wiyo alwituka kuno unsêkelwe, icha nfwele chisi chimwi kuli wenewe.

14 Nene ndi unchemi nzipe, manyile izya kwane, nazyo zimanyile nene.

15 Ndi vino Tata ammanyile nene, nene kwene mmanyile Tata. Nene nduufima upuma wane apa nfwele.

16 Ni nfwele zinina nazyo, zisi zya un-chipa chi; nazyo kwene izyakuti nzilete, nizwi lyane zilupulika; apano kuluwa ufyo wonga nu nchemi wenga.

17 “Ichino Tata wankundila, kuno naufima upuma wane kuti mbutole kaili.

18 Kusi wino aluntisizya, lelo nemwi nduufima nenkola. Nene ndi na maka ya kuufima, na kaili ndi na maka ya kuutola. Amaka ya Tata wapile,”

© 1988 United Bible Societies.

19 Kwawa ukupalunkana kaili apa aYudea ukwizwi liyo.

20 Alitupu yalanda, yati: “Ali ni chiwa wi, wapena; mulumpulikisya chani?”

21 Yamwi yalanda, yati; “Amazwi ya, yasi yantu wa chiwa; Chene! ichiwa chingayula apofu amanso?”

22 Wali uwanda ukulu wa kwizukila ukuswefya ng'anda-nkulu-iyi-Leza uku Yelusalemu; yali amanda ya nzusi.

23 Yesu nawe walunganaa un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza, undukungu lwi Salomoni.

24 Nga aYudea yannizizye, yannena, yati: “Ulutuchuzya imyenzo yitu kufika na li? Ndi wewe uli Klisto, utunene apatiswe.”

25 Yesu wayanena, wati: “Nalimunenile, lelo mutakasi ukuzumila. Imilimo iyo yino nduomba ukwizina li Tata, iyino ilungimikila.

26 Lelo umwemwe mutaluzumila, kuno musimo un-nfwele zyane.

27 Infwele zyane zilupulika izwi lyane, nene nzimanyile, nazyo zilundondela.

28 Nene nduzipa upuma wa manda ti, zitalulowa nanti uche, kusi untu nanti umwi wino angazisompola um-makasa yane.

29 Tata uwazimpile alusile yonsi, lelo kusi nanti umwi wino angazisompola um-makasa yi Tata.

30 Nene na Tata tuli wenga.”

31 Nga aYudea yasola amafinga kaili kuti yantame.

32 Yesu wayanena, wati: “Imilimo tupu imizipe inti mulanga, yino ifumile kuli Tata; uku nnimo chi pali iyo uno mulusita muntamile na mafinga.”

33 aYudea yannena, yati: “Tutalukutama na mafinga uku milimo mizipe, lelo kuno ulusula Leza na kuno wewe wenkola, we ntu uluuchita we Leza.”

34 Yesu wayanena, wati: “Chene! chitaandikwe un-Ntambi ino vino: ‘Nene navwanzile, ukuti: Mwemwe maleza?’

35 Ngi wataka amaleza yalye yano yizilwe nizwi li Leza na Maandiko yatangi yononeke,

36 Chene! wino Tata waswefya, wamtuma kuno ukunzi, uwino mwemwe muluti: ulusula, kuno nalile, nti: “Nene Mwana wi Leza?’

37 Ngi ntaluomba imilimo yi Tata, mutachintaila.

38 Lelo ngi nduwomba, nanti mutantaile nene, tailini imilimo kwene iyo, ukuti mumanye nu kupulika vino Tata ali muti nene, nene ndi muli Tata.”

39 Yasita kaili ukunnema, lelo ayatina.

© 1988 United Bible Societies.

40 Apita kaili uku mbalama yi Yodani, apantu pano Yoane wali intangulo angi
alubatizya, ukuno awikala.

41 Na antu tupu yaya kuno ali, yavwanga ukuti: “Umwenemo, Yoane atachili
achita ichipezya-mano chimwi, lelo vyonsi vino wavwanzile Yoane uku vintu vi,
vyali umwenemo.”

42 Nali tupu yanzumila kweneko.

Yoane 11

1 Nga untu umwi wali unwale, Lazalo wa ku Betania, uwa mu-nzi wi Malia nu
nnina, Malita.

2 Ali Malia wino wapakile uMwene amafuta, ampyila ni nyele uku mulu yakwe,
wino Lazalo kalume wakwe wali unwale.

3 Nga aziche yakwe yatuma kunali, yati: “Mwene, unkundikwa wako unwale.”

4 Nga Yesu pano wapulika, avwanga ukuti: “Ulwale u asi wa lufu, lelo uku
utensyo wi Leza, ukuti uMwana wi Leza atensiwe kuliwo.”

5 Na Yesu walile wakunda Malita nunziche na Lazalo.

6 Nga pano wapulika vino unwale, awikala manda yaili kuo kwene kuno watenzi.

7 Nga ichisila wanena alondezi yakwe, wati: “Tuyini uku Yudea kaili.”

8 Alondezi yao yannena, yati: “Labi, wanda unji li kwene li, aYudea yakasi
yakutame na mafinga; newe ukuno ulusita uye kaili?”

9 Yesu wayanena, wati: “Chene! insaa zya nsanya zisi ikumi na ziili? Untu ngi
alupita unsanya atangi akumike, kuno alulola umwengelela wa nsi i.

10 Lelo ndi ntu alupita usiku akukumika, kuno umwengelela usimo munali.”

11 Wavwanzile ivintu vi, na kaili ichisila wayanena, wati: “Katitu Lazalo awizi, lelo
napita kuti nkannansye.”

12 Chaleka alondezi yannena, yati; “Mwene, nga wizi wampola.”

13 Lelo Yesu walandanga ulufu lwakwe; nayo yatangi alulanda ukulala utulo.

14 Chaleka Yesu wayanena apatiswe, wati; “Lazalo watafwa,

15 Nene nduchimba kuli mwemwe kuno nemwi nsi kweneko, ukuti. muzumile;
lelo tuini kunali.”

16 Nga Toma wino yatangi; “Ipasa.” wanena alondezi yanina, wati; “Tuini neswe
kwene ukuti tufwe ponga nawe.”

17 Walangi pano Yesu wafika, wazana walinda umwilindi amanda yani.

18 Nunzi wa Betania wali apipi ni Yelusalemu, ndi kuti kilometa zitatu.

© 1988 United Bible Societies.

19 Na antu tupu aYudea yalile iza kwi Malita na Malia ukuyalema amakasa kuli
kalume wao.

20 Walangi Malita pano wapulika vino Yesu alwiza, waya ukuyumkomanya, lelo
Malia watenzi un-ng'anda.

21 Apano Malita wanena Yesu, wati: “Mwene. ngi walipo pa ngali kalume wane
atafwile.

22 Lelo na li kwene manyile vino chonsi chino walomba Leza, akukupa.”

23 Yesu wannena, wati: “Kalume wako wantutuluka.”

24 Malita wannena, wati: “Manyile vino alututiduka apa wanda wa chisila.”

25 Yesu wannena, wati: “Nene ndi ututuluko nupuma; wino wanzumila nene
nanti wafwa, aluwa umpuma.

26 Na wensi umpuma wino anzumile, atalufwa nantu uche manda yonsi. Ali
wazumila yao?”

27 Wannena, wati: “Endita Mwene, nche nazumila vino wewe uli Klisto, Mwana
wi Leza, wino alwiza kuno ukunzi.”

28 Nga pano wavwanga viyo, apita, awita Malia unnina ukumbali, ati:
“Kasambilizya atiza, alukwita.”

29 Nawe pano wapulika, akatuka zuwa ukuya kunali.

30 Na Yesu walile achili awingile um-nzi, angachili, ali pano Malita
wamkomenginye.

31 Nga aYudea yano yali ponga na Malia un-ng'anda, yano yayile ukuyunnema
makasa, pano yalola wakatuka zuwa nu kufuma, yannondela, yatangi palumwi
waya ukwilindi akalilange.

32 Nga pano Malia wafika pano Yesu ali, pano wannola, Wapona pa mulu
yakwe, wannena, wati: “Mwene, ngangi walipo pa ngali kalume wane atafwile.”

33 Nga pano Yesu walola alulila, na aYudea yano yalondekine nawe yalulila,
alola ichikonko um-mwenzo nu kusisinkila.

34 Avwanga ukuti: “Mwamwika kwi?” Yannena, yati: “Mwene, nguna ukalole.”

35 Yesu walila monsozi.

36 Chaleka aYudea yati: “Lolini, vino wankunda.”

37 Lelo yamwi pali yeneyo yati: “Chene! wi wino wayuzile umpofu amanso,
atalachite nawi atachifwa?”

38 Chaleka Yesu wawa ni chikonko kaili um-mwenzo wakwe, nga waya ukwilindi
Nalyo lyali ichele nifinga lyali penepo.

© 1988 United Bible Societies.

United Bible Societies

39 Yesu wati: “Tisini finga.” Malita, unziche wakwe wino wafwile, wannena, wati:
“Mwene, alununka, kuno walali chala amanda yani.”

40 Yesu wannena, wati: “Ntali nkunenile vino ndi wazumila wannola ukulu wi
Leza?”

41 Nga yatisya ifinga liyo. Yesu akatusya amanso yakwe, alolekesya umwiyulu,
avwanga ukuti: “Tata, nakusamalizya kuno wampulika.

42 Nene manyile vino akulumpulika manda yonsi. Lelo uku nnandu wiumba li
lino lili pa, ichino navwanga viyo, ukuti yazumile vino wewe uli wino wantumile.”

43 Nga pano wavwanga viyo, awita ukwizwi ikulu, ati: “Lazalo, fuma ukunzi!”

44 Afumila ukunzi wino wafwile unfunde amulu na makasa imyenda ya mwilindi;
nu ku manso unfunde ichitambala. Nga Yesu wayanena, wati: “Msapulini, lekini
apite.”

45 Ichaleka aYudea ainji, yano yizile kuli Malia pano yalola chino wachita,
yazumila.

46 Lelo yamwi yaya uku aFaliseo, yayanena ivintu vino Yesu wachita.

47 Apano aikolo iyakapela na aFaliseo yakonganya itengo, yati: “Twanchita uli?
Kuno untu wi aluchita ivipezya-mano tupu.

48 Ndi twamta vi kwene, antu yonsi yakumzumila na aLoma yamwiza yatutisizye
uwikalo witu, na antu yitu.”

49 Untu wenga pali yeneyo, wino yatangi Kayafa, wino wali Kapela-nkulu mwaka
ulye, wayanena, wati: “Umwemwe mutamanyile chimwi.

50 Mutalwelengula nanti ukwelengula vino chilingine untu wenga afwe uku
nnandu wa yantu, kuti antu yonsi yatafwilikanya.”

51 Ni izwi liyo atali vwangile apa lwakwe, lelo kuno wali Kapela-nkulu mwaka
ulye, walauzya vino Yesu alufwa uku nnandu wa antu yao.

52 Lelo asi ku antu yao sile, lelo ponga na yao akonganike ana yi Leza yano
yasambala, kuti yawe ali yonga.

53 Nga ukufuma uwanda ulye yamba apali ponga vyakuti yamumole.

54 Chaleka Yesu atapitananga kaili apatiswe um-aYudea, lelo atina kweneko,
aya pamwi apipi nu lusanga, umunzi uno yatangi Eflaimu, ukuno; awikala ponga
na alondezi yakwe.

55 Ni Pasaka ya aYudea yalile itipalamila na inji yafuma um-vyalo yapita ukuya
uku Yelusalemu, yakolelela iPasaka ukuti yauswefye.

56 Chaleka yasita Yesu, nga yavwanzyanya, angi yimilile un-ng'anda-nkulu-iyi-
Leza, yati: “Mwalola uli? Atalwiza uku wanda ukulu uu?”

© 1988 United Bible Societies.

57 Na yikolo iyakapela na aFaliseo yalile yafime ichilangaso, ukuti wensi wino
wacha wamanya pano ali, awize ayanena kuti yakanneme.

Yoane 12

1 Nga amanda sita inkolelo ya Pasaka, Yesu afika uku Betania, kuno Lazalo
wali, nawe uwino Yesu watutulwile uku yafwi.

2 Nga kuo kwene yannetela ichakulya cha manguzi, na Malita wayaombelanga,
na Lazalo walipo pali yano yalipo apa chulya ponga nawe.

3 Nga Malia awiza nu nsazi wa mafuta ya Nalido azipe, aya mpangila, apaka
Yesu amulu, ampulukusa amulu ni nyele zyakwe. Amafuta yanunkilila yalimba
ing'anda.

4 Lelo Yuda Iskaliote, wenga apa alondezi yakwe, nawe wino alumfima,
wavwanga ukuti:

5 “Uku chani amafuta ya yatakazilwe uku mpia zya dinali imyanda yitatu, yapiwe
apina?”

6 Nawe wavwanzile viyo asi kuti wawalile apina, lelo kuno wali umwivi, uli wino
walemile imbokosi, watolanga vino vyatelwanga-mo.

7 Nga Yesu avwanga ukuti: “Lekini ayawike uku wanda wa kuzyikwa kwane.’

8 Kuno apina yali ponga nemwe manda yonsi, lelo nemwi musi nene manda
yonsi.”

9 Nga antu tupu uku aYudea yamanya vino ali kweneko, nayo iza, lelo yatayilile
Yesu sile, lelo kuti yalole na Lazalo, wino Yesu watutulwile uku yafwi.

10 Nayo aikolo iyakapela yamba apaliponga ukuti yumole na Lazalo kwene.

11 Kuno kuli wenewe aYudea tupu izanga yazumila Yesu.

12 Nu wanda wa uwili antu tupu yano yaile uku wanda ukulu, yapulika vino Yesu
wamwiza uku Yelusalemu.

13 Yatola amafwa ya, mitende, yapita ukuyu nkomanya, angi uku mazwi makulu
yaluti: “Osana, uwino wapepelelwa alwiza ukwizina lya Mwene! Mwene wa
Islaeli!”

14 Nga Yesu pano wazana umwana mpunda, akowela, ndi vino chaandikwe:

15 “Utachopa, mwana kachi wa ku Sioni, lola, uMwene wako alwiza; akwezile
umwana mpunda.”

16 Ivintu vi alondezi yakwe apa ntangulo yatavimanyile, lelo pano Yesu
watensiwa, apano yizukila vino waandikilwe panali, na vino yachisile ivintu viyo
kunali.

© 1988 United Bible Societies.

17 Nga iumba lino lyalipo pano wisile Lazalo ukufuma umwilindi, wamtutulula,
lyamwimikila.

18 Uku chintu chiyo ichino iumba lyaya ukuyumkomanya, kuno yalile iyapulika
vino wachisile ichipezya-mano chiyo.

19 Nga aFaliseo yavwanzyanya yonga, yati: “Muwine vino mutachi tumbwile
chimwi, lolini antu yonsi iyannondela.”

20 Pali na aGliki yamwi apa yantu yano yaile uku wanda ukulu ukuyupepa.

21 Nga iza kuli Filipo untu wino wali uwa ku Betsaida ya ku Galilea, yantondosya,
yati: “Mkombe, tulusita ukulola Yesu.”

22 Filipo waya wanena Andelea, nga Andelea na Filipo yanena Yesu.

23 Nawe Yesu wayanena, wati: “Lilifika ilyakuti uMwana-ntu atensiwe.

24 Umwenemo, umwenemo, ndumunnena: ulupeche lwa ngano ngi lutaponile
umu nsili nu kufwa, angi lulilonga kwene; lelo ngi lwafwa lukululeta impeche
tupu.

25 Wino akasime upuma wakwe, akuulovya, na wino watuwa upuma wakwe
kimo ukunzi, aluwa nao kufika nu um-upuma wa manda ti.

26 Untu ngalumbombela, andondele; nene panondi, apano nu momvi wane
angali. Na kaili untu ngi alumbombe la, Tata alumchindika.

27 “Ali umwenzo, wane wawa na masima, na mvwanga chani? Tata, untule
apantu pa? Lelo ichino ngizile.

28 Tata, ulitensya izina lyako.” Nga izwi liza ukufuma umwiyulu, lyati:
“Nalitensya, nene nanditensya kaili.”

29 Ngi umba lino limilile apipi lyapulika, lyati: “Kwawa unnunkumo.” Yamwi yati:
“Malaika aluvwanga nawe.”

30 Yesu wavwanga ukuti: “Izwi li litizile kuli nene, lelo limwizile mwemwe.

31 Li kwene kwawa uputuzi wa milandu ya nsi, li kwene unnâsi wa nsi i
wawingwa.

32 Nene ngi pano nakatusiwa umwiyulu un-nsi, ndukwesa yonsi ukwane.”

33 Wavwanzile viyo ukuyalangizya ulufu uli luno alufwa.

34 Ngiumba lyannena, lyati: “Swemwi tumanyile un-Ntambi vino Klisto aluwako
manda ti, newe ulutuli kaili ukuti ale uMwana-ntu akatusiwe? uMwana-ntu wi,
uwini?”

35 Nga Yesu wayanena, wati: “Umwengelela uchili ponga nemwe amanda
mache. Pitangi chino muli nu mwengelela uo, ichanda chitiza chimuzane, kuno
wino alupita un-chanda atamanyile kuno aile.

© 1988 United Bible Societies.

36 Vino muli nu mwengelela, zumilini umwengelela uo, ukuti muwe yana ya mwengelela.” Walangi pano Yesu wavwanga viyo, wapita waufisa yatachinnola.

37 Lelo nanti vino wachisile ivipezya-mano tupu ndi kuti viyo, apa manso yao, yatachili yamzumile.

38 Kuti liwe izwi lino ilau Isaya wavwanzile, ati: “Mwene, uwini wino wazumile amazwi yitu. Nikasa lya Mwene waswelwilwe wini?”

39 Ichaleka yao yatachili yazumile, kuno Isaya wavwa-nzile kaili, ati:

40 “Wayapofuzya amanso, wainwamika imyenzo yao, yatize yalole uku manso yao, yamanye uku myenzo yao, yasenuke, njapozya.”

41 Amazwi yao, wavwanzile Isaya kuno wawine ukulu wakwe, walanda amazwi yakwe.

42 Lelo nunjakulu kwene mwali antu tupu yano yanzumile, lelo uku nnandu wa aFaliseo, yatachi lanzile, kuti yatawingwa un-ng'anda yi Leza.

43 Kuno yakasime ukulu wa ku antu ukuluta ukulu wa kuli Leza.

44 Nga Yesu afumya izwi, ati: “Wino anzumile nene, atanzumile nene, lelo wino wantumile.

45 Na wino alundola nene, alulola wino wantumile.

46 Nemwi nizile ukuti mbwe mwengelela wa kunzi, ukuti untu wensi Wino wanzumila, atacha ikala un-chanda.

47 Nu ntu uwapulika amazwi yane, atayalema, nemwi ntalumputwila unnandu; kuno ntizilu putwila akunzi imilandu, lelo nkulule akunzi.

48 Wino wankana nene, atayazumile amazwi yane, ali na wino alumputwila unnandu: izwi li lino navwanga, ilino lilumputwila unnandu uwanda wa chisila.

49 Kuno inene ntauvwangile apa lwane nenga, lelo Tata wino wantumile, unkola uwino wannena vino ndusunda na vino ndulanda.

50 Nene manyile vino isunde lyakwe upuma wa manda yonsi. Ichino ivintu vino nene ndusunda, ivino Tata wanenile ivino nduvwanga.”

Yoane 13

1 Ngi nkolelo ya wanda ukulu uwa Pasaka, Yesu wamanyile vino amanda yakwe iyasila akufuma kuno ukunzi ukuya kuli Tata, nawe wakunda antu yakwe kimo ukunzi, wayakunda chimwi.

2 Na pa chakulya amanguzi, chiwa walile atatela Yuda umwana wi Simoni Iskaliote um-mwenzo, ukuti amfime.

© 1988 United Bible Societies.

3 Na Yesu wamanyile vino Tata wampa vyonsi um-makasa yakwe, na vino
wafumile kuli Leza nawe ayile kuli Leza.

4 Watinile apa chakulya, wawika imyenda yakwe uku mbali, watola ichitambala,
wanyepa umu nsana.

5 Nga atela manzi un-chogelo, atampa ukuyafula mulu alondezi nu
kuyapulukusa ni chitambala chino walile watanyepa umu nsana.

6 Nga awiza kuli Simoni Petlo. Wene wannena, wati: “Mwene, wewe unfule
nene amulu?”

7 Yesu wannena, wati: “Chino nduchita li kwene utachimanyile, lelo
uluchimanya ichisila.”

8 Petlo wannena, wati: “Wewe utangi unfule amulu nanti uche.” Na Yesu
wannena, wati: “Ngi ntakufuzile, usi ninkula ponga nene.”

9 Simoni Petlo wannena, wati: “Mwene, nfula asa mulu yane mpela, lelo na
makasa yane nuntwe wane kwene.”

10 Yesu wannena, wati: “Wino watafulala asi na chimwi, siku ukufula amulu
mpela, lelo umwili wonsi uswefile Nemwe mwaswepa, lelo asi mwensi.”

11 Kimo wamanyile wino alumfima; ichino wavwanzile ukuti: “Asi mwensi yano
mwaswepa.”

12 Nga pano wayafula amulu nu kutola imyenda yakwe nu kwikala kaili,
wayanena, wati: “Chene! mwamanya chintu chino namuombela?

13 Mwemwe mulungita muti: ‘Kasambilizya,’ nu: ‘Mwene.’ Mulutaka ningo, kuno
ivino ndi.

14 Ali ngi nene ndi Mwene na Kasambilizya namufula amulu, chingamuzipila
nemwe kwene ukufulana amulu.

15 Kuno namupa ichilangililo, ukuti ndi vino nene namuombela, ivino nemwe
ombangi.

16 Umwenemo, umwenemo, ndumunene: Umomvi atangi alute umwene
wakwe, nanti katumwa atangi alute wino amtumile.

17 Ngi mwamanya ivintu vi, muli ni nkata ngi mwaviomba.

18 “Ntalumuvwangila mwemwe mwensi; manyile yaya yano nasolwile, lelo kuti
Ilyandiko lifikilile ukuti: ‘Wino alile ichakulya chane, wankatuzizya akantunta
kakwe.’

19 Kufuma li kwene ndumunena lino chichili chiloleke, ukuti pano chaloleka,
muzumile vino nene ndi wenewe.

© 1988 United Bible Societies.

United Bible Societies

20 uMwenemo, umwenemo, ndumunena: Uwacha wapokelela untu wensi wino ntumile, aluwa atampokelela nene, nuwa mpokelela nene aluwanga atampokelela wino wantumile.”

21 Nga pano wavwanga ivintu viyo, Yesu asima ummwenzo, alanda ukuti: “Umwenemo, umwenemo, ndumunena: Umwi pali mwemwe wanfima.”

22 Alondezi yalolana nanti kumanya ngalutaka wini.

23 Nga kwali unnondezi wakwe wenga wino Yesu wakunda, wasekamile apa chifuwa chi Yesu.

24 Nga Simoni ansinizya, annena, ati: “Tondosya, alutaka wini?”

25 Nga nawe wino wasekamila apa chifuwa chi Yesu, wamtondosya, wati: “Mwene, uwini?”

26 Nga Yesu wannena ukuti: “Untu wino nasondela itonje nu kumpa.” Wasonda itonje, wapa Yuda, umwana wi Simoni Iskaliote.

27 Pano walya itonje, Syetani amwingila. Nga Yesu, wannena, wati: “Chino uluomba, ombanga zuwa.”

28 Nga pali yano yali apa chakulya, kusi wino wamanyile kuno ichani wannena viyo.

29 Kuno yamwi yatile, vino Yuda akulusenda imbokosi, Yesu wannena ukuti: “Ukale vino tulusita uku wanda ukulu,” nanti: “Ukupa apina chimwi.”

30 Nga wene pano wapokelela itonje liyo, amfuma liyo kwene; nao wali usiku.

31 Nga pano wafuma, Yesu ati: “Li kwene watensiwa uMwana-ntu, na Leza watensiwa munali.

32 Ngi Leza nawe watensiwa muli wenewe, Leza aluntensya munali umwisikikulu, nawe wamtensya liyo kwene.

33 Mwe yana yanono, nchili ndipo uche ponga nemwe, mulunsitai, ndi vino nanenile aYudea, ukuti: ‘Kuno nduya, mwemwi mutangi mukwize,’ ivino nemwe kwene namunena.

34 “Ichilangaso chipya namupa: mukundane; ndi vino namukunda mwemwe, nemwe kwene ivino mukundane.

35 Apano na antu yonsi yalumanya vino mwawa alondezi yane, ndi mwakundane.”

36 Simoni Petlo wamtondosya, wati: “Mwene, nga wanja kwi?” Yesu wannena, wati: “Kuno njile, utangi undondele apa kasalaka, lelo ulundondela apa chisila.”

37 Petlo wannena, wati: “Mwene, kimo ichani ntangi nkulondele apa kasalaka? Ichakuti chikulye wewe, chikundya nene.”

© 1988 United Bible Societies.

38 Yesu wannena, wati: “Chene! Wewe wanfima upuma wako pali nene? Umwenemo umwenemo, ndukunena: Nkolwe asulamula kufika lino wewe wankana amaila yatatu.

Yoane 14

1 “Mutachisima um-myenzo yino; mwazumila Leza, nzumilini nene kwene.

2 Un-ng'anda yi Tata muli umwakwikala mwavula; ngi kusi nali munena, kuno naya ukuyumuteyanyizizya apa kwikala,

3 Nga ngi napita ukuyumuteyanyizizya apa kwikala, nduwela kaili ngize mutwale ukwane, ukuti panondi nene, angi nemwe mulipo.

4 Nene kuno njile, inzila muimanyile.”

5 Toma wannena, wati. “Mwene, usweswe tutamanyile kuno, wanja, nga tumanyile uli inzila?”

6 Yesu wannena, wati: “Nene ndi nzila, ni chumi, nu upuma; untu atalwiza kuli Tata, ngi atapitile kuli nene.

7 Ngangi mumanyile nene, ngangi mumanyile na Tata; ukufuma li kwene mummanyile na kaili mwannola.”

8 Filipo wannena, wati: “Mwene, utulange Tata, kuno chingatuzipila.”

9 Yesu wannena, wati: “Inene nikala ponga nemwe amanda yonsi ya, newe utammanyile, Filipo? Wino wandola nene, walola Tata; nga wewe watuli ukuti: ‘Utulange Tata?’

10 Utazumile vino nene ndi muli Tata, na Tata ali muli nene? Amazwi ya yano ndumunena nene, ntaluyavwanga apa lwane, lelo Tata wino ali muli nene, aluomba imilimo yakwe.

11 Zumilini vino nene ndi muli Tata na Tata ali muli nene; ngi mutazumile viyo, zumilini nanti milimo kwene.

12 Umwenemo, umwenemo, ndumunena: wino wanzumila nene, imilimo yino nduomba nene, nawe kwene wanjiomba, endita, ni mikulu ukuluta yi aluomba, kuno nemwi naya kuli Tata.

13 Nemwe ngi mwalomba chimwi ukwizina lyane, ngamupa, ukuti Tata atensiwe umMwana.

14 Ngi mwalomba chimwi ukwizina lyane, ngamupa.

15 “Ngi mwankunda, mwannema ivilangaso vyane.

16 Nene ndulomba Tata, nawe alumupa uMwazwilizi unji, kuti awe ponga nemwe manda yonsi,

© 1988 United Bible Societies.

17 Ali Mwenzo wa Chumi, uno aya mu nsi yatangi yampokelele, kuno yatalunnola nanti ukummanya awe. Lelo mwemwi mummanyile, kuno alwikala nemwe, aluwa muno muli.

18 “Ntalumusya ulanda, ndwiza kuno muli.

19 Kwasyala manda mache na yakunzi yatalundola kaili; lelo mwemwi mulundola, na kuno ndi nupuma, nemwe kwene muluwa nao.

20 Uwanda uo mulumanya vino ndi muli Tata, nemwe muli nene, nene muli mwemwe.

21 Wino ali ni vilangaso vyane nu kuvilema, wiyo uwino wankunda nene, alukundikwa na Tata, nene ndunkunda nu kuuswelula kunali.”

22 Yuda (wino asi Iskaliote) wannena, wati: “Mwene, chawa uli vino ulusita ukuuswelula kuli sweswe, lelo asi ku ya munsi?”

23 Yesu wannena, wati: “Untu wino wankunda, akulema izwi lyane, na Tata alumkunda, neswe tulwiza kunali nu kwikala munali.

24 Untu wino atankunzile, atalemile amazwi yane; nizwi lino mulupulika lisi lyane, lelo ilyi Tata wino wantumile.

25 “Ala viyo ivino namunenile pano nchili ntenzi ponga nemwe.

26 Lelo uMwazwilizi wiyo, uMwenzo Nswefu, wino Tata aluntuma ukwizina lyane, alumusambilizya vyonsi nu kumwelenguzya vyonsi vino namunenile.

27 “Namusyile uwelezyo, uwelezyo wane namupa; vino namupa nene asi vino amunsi yakulupa. Mutachisima ummyenzo yino nanti ukuwa ni ngofi.

28 Mwapulika vino namunenile, ukuti: ‘Napita, kaili ndwiza kuno muli.’ Ngangi mwankunda, ngangi muluchimba kuno naya kuli Tata, kuno Tata unkulu andusile.

29 Nga li kwene namunena pano chichili chiloleke, kuti pano chaloleka, muzumile.

30 Inene ntaluvwanga nemwe amazwi tupu kaili, kuno alwiza unnâsi wa nsi i; nawe asi na maka kunondi.

31 Lelo akuno ukunzi yamanye vino nakunda Tata, na vino Tata wampa ichilangaso, ivino nduchita. Katukini, tupite.

Yoane 15

1 “Nene nsabibu wa chumi, na Tata unnimi.

2 Itai lyonsi munondi lino litalusêka, akululitisya, ni tai lyonsi lino lilusêka, akulupambwila, kuti lisêke nkani.

© 1988 United Bible Societies.

3 Mwemwi mwaswepa ukwizwi lili lino namunenile.

4 Ikalini muli nene, nene muli mwemwe. Ndi vino itai litangi lisêke lyonga, ngi litikazile un-nsabibu, ivino nemwe ngi mutatenzi muli nene.

5 Nene nsabibu, nemwe mwe matai; wino atenzi muli nene, nene muli wenewe, uwino alusêka nkani, kuno ngi musi muli nene, mutangi muchite izwi limwi.

6 Untu ngi atatenzi muli nene, asumbwa apanzi nu kunyala wi tai, antu yayakonganika nu kuyasumbila um-moto, yasikisa.

7 Nemwe ngi mwikala muli nene, na mazwi yane ngi yikala muli mwemwe, lombini chonsi chino mukasime, mwampiwa.

8 Tata angi alutensiwa uku vintu viyo, kuno muluseka nkani, apano muluwa alondezi yane.

9 Ndi vino Tata wankunda, ivino nene kwene namukunda; wikalini undukundo lwane.

10 Ngi mwalema ivilangaso vyane, mwamwikala undukundo lwane, ndi vino nemwi nalema ivilangaso vyi Tata nu kwikala undukundo lwakwe.

11 “Namunena viyo ukuti ukuchimba kwane kuwe muli mwemwe, nu kuchimba kwino kuvulisye.

12 Ichilangaso chane ichi: Mukundane ndi vino nene namukunda.

13 Kusi wino ali nu lukundo tupu kuluta lu, ulwa ntu ukufima upuma wakwe uku nnandu wi yakatakwe.

14 Umwemwe mwawa yakatane, ndi mwanchita vino ndumusunda.

15 Ntalumwita yazya kaili, kuno unzya atamanyile chino umwene wakwe aluomba; lelo mwemwi namwita yakatane, kuno vyonsi vino napulika kuli Tata namumanyisya.

16 Asi mwemwe mwansolwile, lelo inene namusolwile mwemwe, nene namuwika muye mukasêke ivisêke, ni visêke vino vikale, ukuti chonsi chino mwalomba Tata ukwizina lyane, amupe.

17 Namusunda vi mwemwe kuti mukundane.

18 “Nga ukunzi yamutuwa, mumanye vino iyantuwa nene inkolelo ya kumutuwa mwemwe.

19 Ngangi mwe yakunzi, ngangi ukunzi kwamukunda ali yakwe. Lelo kuno asi mwe ya kuno ukunzi, lelo nene namusolwile uku yakuno ukunzi, ichino viyo akunzi yalumutuwa.

© 1988 United Bible Societies.

20 Mwiyusye izwi lili lino namunenile, ukuti: ‘Unzya atalusile umwene wakwe.’
Ngi yanzunyile nene, nemwe kwene yalumuzunya; ngi yalemile izwi lyane,
yalulema ni lino kwene.

21 Lelo ivintu vyonsi vi, yalumuchitila uku nnandu wizina lyane, kuno
yatammanyile wino wantumile.

22 Ngi ntalingize ukwizu vwanga nayo ngangi yatakwite amaifyo; lelo apa
kasalaka yatakwite ukanilo ku maifyo yao.

23 Wino wantuwa nene angi watuwa na Tata kwene

24 Ngangi ntali mbombe imilimo yino unji ataomvile ukuyakola, ngangi yatakwite
amaifyo. Lelo kasalaka yailola na kututuwa nene na Tata.

25 Lelo kuti lifikilile lili lino lyandikwa un-Ntambi yao, ukuti: ‘Yantuwile chaka.”

26 “Lelo uMwazwilizi wiyo pano wacha wiza, wino ndutuma ukufuma kuli Tata,
uo uMwenzo wa chumi ufumile kuli Tata, wiyo alungimikila.

27 Nemwe kwene mulungimikila, kuno fuma intangulo mwali ponga nene.

Yoane 16

1 “Amazwi ya namunena kuti mutata uzumilo wino. 2 Yalumuwinga un-ng'anda zyi Leza,
endi, insaa ilwiza yino chila untu wino alumumola, aluti kunde aluombela Leza. 3 Ni vintu
vi yalumuchuzya, kuno yatammanyile Tata nanti nene. 4 Lelo namunena viyo, kuti insaa ii
pano yacha yafika, mulwelengula vino nene namunenile. “Ntachili munene viyo ukufuma
intangulo kuno nalipo ponga nemwe. 5 “Lelo kasalaka, napita ukwakwe wino wantumile
na kusi umwi wino aluntondosya, ati: ‘Waya kwi?’ 6 Lelo kuno namunena ivintu vi, imyenzo
yino yazyula amalanda. 7 Lelo nemwe ndumunena icha chumi: chingamuzipila mwemwe,
nene ntine; kuno ngi ntatinile, uMwazwilizi wiyo atangi awize kuno muli, lelo ngi napita
ndunneta kuno muli. 8 Nawe wiyo alula wiza, alumanyisya amunsi nku nnandu wa maifyo,
ni chumi nu uputuzi. 9 Uku nnandu wa maifyo, kuno yatanzumile nene. 10 Uku nnandu wa
chumi, kuno napita kuli Tata nga musundola kaili. 11 Uku nnandu wa uputuzi wa milandu,
kuno unnâsi wa kuno ukunzi wataputwilwa unnandu. 12 “Nchili ndi ni vyavula ivya
kumunena, lelo mutangi muvileme kasalaka. 13 Lelo pano wacha wiza uo Mwenzo wa
Chumi, alumukolelela nu kumutwala un-chumi chonsi. Kuno ataluvwangila apa lwakwe
sile, lelo vyonsi vino wacha wapulika alulanda, ni vintu vino vilwiza alumumanyisya
amazwi yakwe. 14 Aluntensya nene, kuno alutola um-vyane nu kumumanyisya. 15 Na
vyonsi vino Tata ali navyo, ivyane. Ichino nvwanzile ukuti alutola um-vyane nu
kumumanyisya. 16 “Kwasyala manda mache mutalundola na kaili kwasyala manda mache,
nemwe mulundola.” 17 Nga alondezi yakwe yamwi yavwanzyanya, yati: “Chino watunena
ichani, vino wati: ‘Kwasyala kache, mutalundola, na kaili kwasyala kache mulundola?’ Na
kaili: ‘Kuno napita ukuya kuli Tata?’ ” 18 Nga yati: “Izwi uli lio lino walanda: ‘Kwasyala
kache?’ Twaula ukumanya chino wavwanga.” 19 Yesu wamanyile vino yalusita
yantondosya, wayanena, wati: “Ichino muluntondosya chiyo, chino namunena, nati:
‘Kwasyala kache nemwe musundola na kaili kwasyala kache nemwe
mulundola?’ 20 Umwenemo, umwenemo, ndumunena: umwemwe mululila nu kulosya, lelo
aya kunzi yaluchimba; umwemwe mululola malanda, lelo amalanda yino yalusenuka
yawe ukuchimba. 21 Umwanachi pano alupapa, ali na malanda kuno chamfikila; lelo pano

© 1988 United Bible Societies.

wapapa umwana, atakwelengula kaili ukuwaya kuku, uku kuchimba kwa kuvyalwa untu
kuno ukunzi. 22 Ichino nemwe li, muli na malanda, lelo nene ndumulola kaili, ni myenzo ino
iluchimba, nu kuchimba kwino kusi wino alumupoka, 23 Na kaili uwanda uo
mutaluntondosya chimwi. Umwenemo, umwenemo, ndumunena Ngi mwalomba Tata
chimwi, alumupa ukwizina lyane. 24 Kufika kasalaka muchili mulombe chimwi ukwizina
lyane. Lombini nemwe mulupiwa, kuti ukuchimba kwino kufikilile. 25 "Ivintu vi namunena
uku milumbe. Lilwiza lino ntaluvwanga nemwe uku milumbe kaili, lelo ndumunena
apatiswe amazwi ya kuli Tata. 26 Nu wanda uo mululomba ukwizina lyane, lelo
ntalumunena ukuti ndumulombela kuli Tata, 27 kuno Tata unkola wamukunda kuno
mwankunda nene nu kuzumila vino nene nafumile kuli Tata. 28 Nafumile kuli Tata, nene
niza kuno ukunzi; na kaili natina kuno ukunzi naya kuli Tata." 29 Nga alondezi yakwe yati:
"Lola, li kwene ululanda apatiswe, nga utaluvwanga ku nnumbe umwi, 30 Nga twamanya
vino fwandi umanyile ivintu vyonsi, nanti utalusita umwi akutondosye chimwi; ichaleka
twazumila vino wafumile kuli Leza." 31 Nga Yesu wayanena, wati: "Chene! nga mwazumila
kasalaka? 32 Lolini, kuluwa, endita, ikuwa nu kuwa lino mwansambala mwensi wenga
wenga nu kunsya nene nenga. Lelo nene nsi nenga, kuno Tata ali ponga nene. 33 Ivintu vi
namunena, kuti mwikale mutekini muli nene. Ukunzi ku muli na machulo; lelo tekini
myenzo, nemwi napota insi."

Yoane 17

1 Amazwi ya Yesu wavwanzile, alingamila umwiyulu, avwanga ukuti: "Tata,
ilifika ilya kutensya umwanako, ukuti umwanako nawe akutensye.

2 Ndi vino wampile amaka uku yantu yonsi, ukuti yonsi yano wampa, ayape
upuma wa manda ti.

3 Nupuma wa manda yonsi uli u, yakumanye we Leza wenga uwa chumi na
Yesu Klisto wino watumile.

4 Nati nkutensya kuno ukunzi, kuno natimala unnimo uno wanpile mbuombe.

5 Nga kasalaka Tata, unkuzye nene ponga newe, uku ukulu uu kwene uno nali
nao ponga newe intangulo ya kulengwa kwansi.

6 "Izina lyako nayamanyisya antu yaya yano wampile ukunzi. Yali ayako,
wampa nene, nizwi lyako yalilema.

7 Nga yamanya vino vyonsi vino wampile, vyafumile kuli wewe.

8 Kuno amazwi yano wampile, nayapa, nayo yayapokelela, yamanya ningo vino
nafumile kuli wewe, yazumile vino wewe wantumile.

9 "Nene nduyapepela; ntalupepela ayanaunsi, lelo yao yano wampile, kuno yao
ayako.

10 Na yonsi ayane ayako, na yako ayane; nene natensiwa muli yeneyo.

11 Nemwi nta-chili-mo kaili un-nsi, lelo ya yalimo un-nsi, nene niza kunuli. Tata
Nswefu, uyasunge ya ukwizina lyako lino wampile, ukuti yawe ali yonga ndi yino
tuli,

© 1988 United Bible Societies.

12 Pano nali ponga nayo, nayasungaa ukwizina lyako, lino wampile,
nayachingila, kusi nanti wenga pali yeneyo wino walowa, siku mwana wa
kulowa, kuti Lyandiko lifikilile.

13 Lelo kasalaka niza kunuli, na mazwi ya nduyavwanga un-nsi, ukuti
ukuchimba kwane kuzyule um-myenzo yao.

14 Nene nayapa izwi lyako, nukunzi kwayatuwa, kuno yao asi ya kunzi, ndi vino
nene asi ne wa kunzi.

15 Ntalupepa ukuti uyatisye ukunzi, lelo uyasunge uku njipe.

16 Yao asi ya kunzi, ndi vino nene asi ne wa kunzi.

17 Uyaswefye un-chumi; izwi lyako ali chumi.

18 Ndi vino wantumile nene ukunzi, ivino nene kwene nayatumile ukunzi.

19 Nu ku milandu yao nauswefya, ukuti nayo yaswepe un-chumi.

20 “Ntalupepela yao sile, lelo na yaya yano yacha yanzumila uku nnandu wizwi
lyao.

21 Yonsi yawe ichili chonga ndi vino newe Tata uli muli nene, nene muli wewe,
nayo yawe muli sweswe; ukuti amunsi yazumile vino wewe wantumile.

22 Nene ukulu uo uno wampile nayapa, ukuti yawe ichili chonga ndi vino neswe
tuli ichili chonga.

23 Nene muli yeneyo, newe muli nene, ukuti yawe ningo paliponga, ukuti amunsi
yamanye vino wewe wantumile, wayakunda ndi vino wankunda nene.

24 “Tata, yao yano wampile, ndusita yawe ponga nene ponsi panondi, ukuti
yalole ukulu wane uno wampa, kuno wankunda fuma inkolelo ya kulengwa
kwansi.

25 Tata wa chumi, amunsi yatakumanyile, lelo nemwi nakumanyile, na yao
yamanyile vino wewe wantumile.

26 Nene nayamanyisya izina lyako, na kaili nanjamanyisya, ukuti ulukundo lulu
luno wankasama nene luwe muli yeneyo, nene mbwe muli yeneyo.”

Yoane 18

1 Walangi Yesu wavwanga amazwi ya, afuma na alondezi yakwe alamba kaluzi
ka Kedloni pano pali chalo, aya mwenemo na alondezi yakwe.

2 Na Yuda wino wasitanga ukumfima, wapamanyile apantu pao, kuno Yesu
wayanga amaila tupu kweneko ponga na alondezi yakwe.

3 Nga Yuda pano wapiwa iumba lya asalifi, na aomvi yano yafumile uku yikolo
iyakapela na aFaliseo, yaya kweneko ni tala ni vyaka ni vyanzo.

© 1988 United Bible Societies.

4 Nga Yesu vino wamanyile ivintu vino vyamnzana, afuma, ayanena, ati: “Uwini wino mulusita?” Nayo yati:

5 “Yesu wa ku Nazaleti.” Yesu Wayanena, wati: “Inene.” Na Yuda wino wamfimile, wimilile ponga nayo.

6 Nga pano wayanenile ukuti: “Inene,” yawela chindansizi, yapona pansi.

7 Nga wayatondosya kaili, wati: “Mulusita wini?” Yati: “Yesu wa ku Nazaleti.”

8 Yesu wayanena, Wati: “Ntimunena, nti: Inene! Ngi mulunsita nene, lekini ya yapite.”

9 Kuti liwe lino wavwanzile ukuti: “Yano wampile ntachili ndovye nanti wenga.”

10 Nga Simoni Petlo wali ni mpanga, wasomola, wakoma umomvi wi Kapela-nkulu, wamsesula ikutwi lya kwi lunji. Nu momvi wiyo izina lyakwe i Maluko.

11 Nga Yesu wanena Petlo, wati: “Someke impanga un-chipata. Chene! ulwako luno Tata wampa, ntalunwela?”

12 Nga asalifi nu wikolo wao naomvi ya aYudea yalema Yesu, yannyepa.

13 Intangulo yatana yantwala kwi Anasi, kuno wali isivyala wi Kayafa, wino wali Kapela-nkulu umwaka uo.

14 Nawe Kayafa uwino wapile aYudea izwi, lyakuti: “Chingazipa untu wenga afwile antu.”

15 Nga Simoni Petlo nu unnondezi unnina yalondile Yesu. Nu nnondezi wiyo walile wamanyika na Kapela-nkulu, wingile ponga na Yesu un-ng'anda yi Kapela nkulu.

16 Lelo Petlo wimilila apanzi lwa pannyango. Nga unnondezi umwi wino wamanyike na Kapela-nkulu, afuma avwanga nu nnolezi wa nnyango, wingizya Petlo unkasi.

17 Nga unsungu wiyo wino wali unnolezi wa nnyango, wannena Petlo, wati: “We, newe kwene asi we unnondezi wa ntu wi?” Nawe wakana, ati: “Asi nene!”

18 Nga azya nasalifi yimilile apanzi yalile iyapemba umoto wa makala, kuno kwali nzusi, angi yalota umoto, Petlo nawe wali ponga nayo angi alota umoto.

19 Nga Kapela-nkulu watondosya Yesu ivya pa alondezi yakwe na masambilizyo yakwe.

20 Yesu wannena, wati: “Inene navwangaa na akunzi apatiswe; manda yonsi nasambilizyanga un-ng'anda zyi Leza nu ng'anda-nkulu-iyi-Leza, muno yakukongana aYudea yonsi, ukumbali ntachili nvwange izwi nanti limwi.

21 Uluntondosezya chani nene? Tondosya yano yapulike chino nayanenanga; wene yamanyile ivintu vino navwangaa.”

© 1988 United Bible Societies.

22 Nga pano wavwanga viyo, umomvi wenga wino wimilile apipi, wuma Yesu ikofi, wati: “Ulunnena Kapela-nkulu viyo?”

23 Yesu wannena, wati;, “Ngi navwanga chino chaipa, ngimikila uipe uo, lelo ngi nvwanzile ningo, ulungumila chani?”

24 Nga Anasi wamtwala kwi Kayafa, Kapela-nkulu, angi anyefilwe.

25 Na Simoni Petlo kwene wali penepo angi awimilile alota umoto. Nga yannena, yati: “We, newe kwene asi we nnondezi wakwe?” Nawe wakana, wati: “Asi nene!”

26 Unzya umwi uwi Kapela-nkulu, nawe uluko lwi wino Petlo waseswile ikutwi, wati: “Ntali nkuwine uli ponga nawe un-chalo?”

27 Nga Petlo akana kaili, na liyo kwene nkolwe alamula.

28 Nga pano kwacha yafumya Yesu kwi Kayafa, yantwala uku ng'anda ya kuputwila imilandu, Lelo wene yatingila un-ng'anda ya milandu, yatiza yafite imyenzo, lelo kuti yalye iPasaka.

29 Nga Pilato afuma panzi, aya kuno yali, ati: “Unnandu chi uno muletile untu wi?”

30 Yannena, yati: “Untu wi ngasuchita iviipe, ngangi tutannesile kunuli.”

31 Nga Pilato wayanena, wati: “Ali nsendai mwemwe, mukamputwile unnandu uku ntambi yino.” aYudea yannena, yati: “Tutapiwilwe amaka ya kumola untu.”

32 Ukuti lifikilile lino Yesu wavwanzile, lino walanzile infwa ya kundya.

33 Nga Pilato awingila kaili un-ng'anda ya milandu, awita Yesu, annena, ati: “Chene! We mwene wa aYudea.”

34 Yesu annena, ati: “Wewe walanda viyo apalwako, nanti anji yakunenile mazwi yane?”

35 Pilato wannena, wati: “Ala! Chene! nene mYudea? Antu yako na yikolo iyakapela ayano yakulesile kuli nene. Nga wachita chani?”

36 Yesu wavwanga ukuti: “Uwene wane asi wa kuno ukunzi. Ngangi uwene wane uwa kimo ukunzi, aomvi yane yali yandwile kuti ntalemwa um-makasa ya aYudea. Lelo uwene wane asi wa pa.”

37 Nga Pilato wannena, wati: “Chene! We mwene?” Yesu wannena, wati: “Wewe wataka, vino nene Mwene. Nemwi navilwe uku nnandu wa vintu vi, nu ku vintu vi ichileka nizile kuno ukunzi, ukuti ngimikile ichumi. Untu wensi uwa chumi akulupulika izwi lyane.”

38 Pilato wannena, wati: “Ichumi ichili chani?” Nga pano wavwanga izwi liyo, afumila kaili uku aYudea, ayanena, ati: “Ntawine unnandu apa ntu wi.

© 1988 United Bible Societies.

39 Lelo muli ni ntambi yakuti musapwile untu wenga apa Pasaka, Nga mulusita msapwile umwene wa aYudea?”

40 Nga yuma ichongo kaili, yati: “Wiyo pole, sapula Balaba.” Na Balaba wali kapoka-vya antu.

Yoane 19

1 Apano Pilato atola Yesu, amuma ni mikowa.

2 Na asalifi yasuka inkata ya myonga, yamzwika uku ntwe, yamzwika nu mwenda wa zambalau.

3 Angi yaluya nu kunnena, yaluti: “Tulukulaula, mwene wa aYudea.” Yamuma na makofi.

4 Nga Pilato afumila apanzi kaili, ayanena, ati: “Untu wi nanneta panzi kuli mwemwe, mumanye vino nemwi ntawine unnandu umwi uku ntu wi.”

5 Apano Yesu wafuma apanzi angi azwite inkata ya myonga uku ntwe nu mwenda wa zambalau. Pilato wayanena, wati: “Lolini, untu wi.”

6 Nga pano aikolo iyakapela naomvi yao pano yannola, yuma ichongo nukuti: “Akonkomelwe! Akonkomelwe!” Pilato wayanena, wati: “Ali nsendini mwemwe, mkankonkomele, kuno nemwi ntawine unnandu wakwe.”

7 aYudea yannena, yati: “Swemwi tuli ni ntambi, nu ku ntambi iyo aumolwe, kuno wauchita wa mwana wi Leza.”

8 Nga lino Pilato wapulika imivwangilo yao, aopa nkani.

9 Awingila kaili un-ng'anda ya milandu, Wanena Yesu, wati: “We, wafuma kwi?” Lelo Yesu atachili amvwanzye chimwi.

10 Nga Pilato wannena, wati: “Utalunvwanzya? Utamanyile vino ndi na maka ya kukusapula nu kukumola?”

11 Yesu wannena, wati: “Uwewe utali uwe na maka yamwi kuli nene, ngi utali upiwe ukufuma umwiyulu. Ichino viyo wino antezile um-makasa yako ali ni yifyo ikulu nkani.”

12 Kufuma pao Pilato wasita ukunsapula, lelo aYudea yuma ichongo, yati: “Ngi wansapula wi, usi ninkula na Kaisali; chila untu wino akuuchita umwene, akulunyata Kaisali.”

13 Nga pano Pilato wapulika amazwi yao, waleta Yesu apanzi, wikala apa chisumbi cha kuputwila imilandu, pano yakuluti: “Unsolo wa mafinga,’ na ku chiEblania: ‘Gabata.’

14 Wali uwanda wa kutea iPasaka, angi unsanya pakasi. Wanena aYudea, wati: “Lolini, umwene wino.”

© 1988 United Bible Societies.

15 Nga yuma ichongo, yati: “Mtisye, mtisye! Umkonkomele!” Pilato wayanena, wati: “Chene! Nkonkomele umwene wino?” Aikolo iyakapela yannena, yati: “Swemwi tusi nu mwene, siku Kaisali mpela.”

16 Apano wamfima um-makasa yao kuti yamumole. Nayo yamsenda Yesu.

17 Wafuma angi asenzile unsalaba wakwe, afika pano yakuluti: “Ipanga lya ntwe, nu ku chiEblania: “Golgota.”

18 Apano yankonkomelela, na yamwi yaili ponga nawe, wenga ku nunji ku, na Yesu apakasi.

19 Na Pilato waandika ichimanyisyo, wawika apiyulu apa nsalaba, angi chitile vi: “YESU WA KU NAZALETI, UMWENE WA AYUDEA.”

20 Ngi chimanyisyo chiyo aYudea tupu yachisomanga, kuno pano yakonkomelile Yesu pala pipi nunzi, na cho chaandikwe uku chiEblania, chiLoma ni chiGliki.

21 Nga aikolo iyakapela ya aYudea yannena Pilato, yati: “Utachaandika ukuti: ‘Umwene wa aYudea,’ lelo uti wino akuluti: ‘Nene mwene wa aYudea.’”

22 Pilato wayanena, ukuti: “Chino ningaandika, nindangaandika.”

23 Na asalifi pano yakonkomela Yesu, yatola imyenda yakwe, yachita imituli yinni, chila nsalifi ituli lyakwe; ni nkanjo. Ni nkanjo iyo itasumilwe, lelo yali nduke yonsi fuma ukwiyulu.

24 Nga yanenana, yati: “Tutachiilepula, lelo tuchite ichimala-mpaka, ngiwe iyini.” Kuti lifikilile Ilyandiko lino litile: “Yankinye ivizwalo vyane; ni nkanjo yane yaichitila ichimala-mpaka.” Ivino asalifi yaya yachisile.

25 Na pa nsalaba wakwe Yesu pali nyina nakachi unnina wi nyina, Malia nka Klopa, na Malia wa ku Magdala angi yimilile.

26 Nga Yesu pano walolekesya nyina nu nnondezi wino wakunda awimilile apipi, anena nyina, ati: “Mama, ulole umwanako.”

27 Na kaili anena unnondezi wiyo, ati: “Ulole nyoko.” Nu kufuma liyo kwene unnondezi wiyo amsenda uku ng'anda ukwakwe.

28 Pa chisila cha vintu viyo, kuno Yesu wamanyile vino ivintu vyonsi ivimalilika, kuti lyandiko lifikilile, avwanga, ati: “Nafwa umu nsala.”

29 Na pao kwene kwali ichivya chimwi angi chizyuzile amanzi ya malimao, nga yatela inkamu um-manzi ya malimao, nga yatunga umwitete, yatwala uku nnomo wakwe.

30 Nga pano Yesu watola manzi ya malimao, wavwanga Ukuti: “Chasila!” Nga ainama untwe, umwenzo umputuka.

© 1988 United Bible Societies.

31 Nga aYudea kuno yalalilile uwanda ukulu uwi Leza, ivyala vitasyala uku
nsalaba uwanda uwa Sabato, (kuno uwanda uo wali ukulu) yalomba Pilato kuti
yayavune amulu yao yayatisye.

32 Nga asalifi yaya, yavuna uwa ntangulo amulu nu wa uwili wino
wakonkomelwe ponga nawe.

33 Lelo pano yiza kuli Yesu, yalola watafwa, yatachili yamvune amulu.

34 Lelo unsalifi wenga wamtosile ni sumo unduwazu, liyo kwene uwazi na manzi
yafuma.

35 Na wino wawine wimikila, nu usyuta wakwe uwa chumi, nawe amanyile vino
wavwanga ichumi; ukuti nemwe muzumile.

36 Ivintu vi vyaombike ukuti Ilyandiko lifikilile, lino litile: “Kusi fupa lyakwe lino
liluvunwa.”

37 Na kaili Ilyandiko ilinina litile: “Yalunnola wino yatosile.”

38 Ichisila cha vintu vi Yosefu wa ku Alimatea, nawe wali unnondezi wi Yesu,
lelo uku ufisa ukukopa aYudea, Walomba Pilato azumile atisye ichala chi Yesu.
Pilato wamzumile. Nga waya wisya ichala chakwe.

39 Nikodemo nawe kwene, wino waile usiku ulye inkolelo, waleta mane-mane
yano yuminkine nu udi, aya kilo amakumi yasano.

40 Nga yatola ichala chi Yesu, yachifunda um-mwenda untiswe ponga na mafuta
yao, ndi vino aYudea yakuluchita apa kuzyika.

41 Napano yamkonkomlelile pali chalo, un-chalo unkasi mwali ilindi ipya, lino
umwi atatana wazyikwa mwenemo.

42 Nga vino uku aYudea wali uwanda wa kuteya, yamzyika mwenemo, kuno
ilindi lyali apipi.

Yoane 20

1 Nga apa wanda wa ntangulo uwa juma, Malia wa ku Magdala waile ukwilindi
usiku-siku, angi kuchili kufisile, alola ifinga itisye apilindi.

2 Nga wituka ulwilo waya kuli Simoni Petlo nu ku nnondezi wiwi wino Yesu walile
wakunda, wayanena, wati: “Iyatisya uMwene tunwiindi nga tutamanyile kuno
iyamwika.”

3 Nga Petlo nu nnondezi unnina yafuma, yalondela inzila ya kwilindi.

4 Yachonchomala ulwilo yonsi yaili. Ngu nnondezi wiwi witukisya nkani ukulusya
Petlo, wawa uwa ntangulo ukufika ukwilindi.

5 Nga winama wasungamila, walola ivitambala ivitiswe vitulikwe; lelo atachili
awingile.

© 1988 United Bible Societies.

6 Nga Simoni Petlo awiza angi annondile, wingila umwilindi, walola ivitambala vino vitulikwe.

7 Nileso yino yali ukuntwe wakwe, itatulikwe ponga ni vitambala, lelo yatulikwe ukumbali yonga.

8 Nga pano unnondezi wiwi unnina wino walile uwa ntangulo ukufika ukwilindi wingila nawe, walola nu kuzumila.

9 Kimo yalile yachili yamanye Ilyandiko lino litile: Aluzyuka.

10 Nga alondezi yao yapita kaili yaya ukumwao.

11 Lelo Malia asyala awimilile pipi nilindi apanzi angalulila. Nga pano alulila, winama nu kusungamila umwilindi.

12 Walola yamalaika yaili aya myenda imitiswe, yatenzi wenga ukuntwe na wenga uku mulu, apantu pano Yesu wawizi ichala.

13 Nayo yannena, yati: “Mama, ululila chani?” Wayanena, wati: “Kuno iyatisya umwene wane, nga ntamanyile kuno iyamwika.”

14 Nga pano wavwanga viyo, asenuka uku chisila, alola Yesu awimilile, atamanyile vino iYesu.

15 Yesu wannena, wati: “Mama, ululila chani? Ulusita wini?” Nawe watangi kunde ikalima wa chalo, nga wannena, wati: “Nkombe, ngu kumsenda wewe, undange kuno ukumwika, nene nkumtisya,”

16 Yesu wannena, wati: “Malia!” Nawe waseleuka, wannena uku chiEblania, wati: “Laboni!” (alikuti: Kasambilizya wane.)

17 Yesu wannena, wati: “Utandema, kuno nchili mpite ukuya kuli Tata; lelo pita uku yachane, ukayanene vino: napita ukuya kuli Tata, nawe iSo wino, kuli Leza wane, nawe iLeza wino.”

18 Nga Malia Mandalena ampita, aya anena alondezi ukuti: “Nalola uMwene, nawe wanena amazwi yao.”

19 Pano yawa amanguzi uwanda wuwo kwene uwa ntangulo ya juma, pano alondezi yali, yalile iyayala imilyango yopanga aYudea, Yesu aya awimilila apakasi, ayanena, ati: “Uwelezyo uwe nemwe.”

20 Nga pano wavwanga viyo, wayalanga amakasa yakwe nu luwazu lwakwe. Alondezi yachimba kuno yalola uMwene.

21 Nga Yesu wayanena kaili, wati: “Uwelezyo uwe nemwe! Ndi vino Tata wantumile nene, nene namutuma mwemwe.”

22 Nga pano wavwanga vi, ayaputila umpu, ati: “Pokelelini uMwenzo Nswefu.

© 1988 United Bible Societies.

23 Yonsi yano mwelela amaifyo, yalwelelwa, na yonsi yano mwanyepela amaifyo, angi yanyepelwa.”

24 Lelo wenga uwi kumi na yaili, Toma wino yatangi Ipasa, atalipo ponga nanina, pano Yesu wizile.

25 Nga alondezi yanina yannena, yati: “Twali twalola uMwene!” Nawe wayanena, wati: “Nemwi ngi ntawine amayamba ya mizumali um-makasa yakwe nu kutela unwe wane un-chipongo cha mizumali nu kutela ikasa lyane unduwazu, ntangi nzumile.”

26 Nga ichisila cha manda nnane, alondezi yali unkasi kaili, na Toma walipo. Yesu awiza, ni milyango angi imiyale, wimilila apakasi yao, wati: “Uwelezyo uwe nemwe.”

27 Nga wanena Toma, wati: “Leta pa unwe wako, ulole amakasa yane, ulete ikasa lyako, ulitele unduwazu lwane, utawa untazumila, lelo wino aluzumila.”

28 Toma wannena, wati: “Mwene wane na Leza wane!”

29 Yesu wannena, wati: “Uwewe wazumila kuno wandola? Yali ni nkata yano yaluzumila nanti kulola.”

30 Nga kuli ivipezya-mano ivinji tupu vino Yesu wachisile apa manso ya alondezi yakwe, vino vitaandikwe un-chitabu chi.

31 Lelo vi vyandikwe ukuti mumanye vino Yesu i Klisto, Mwana wi Leza, nu kukuzumila, muwe nu upuma ukwizina lyakwe.

Yoane 21

1 Ichisila cha vintu vi Yesu auswelula kali uku alondezi yakwe pali yemba wa Tibelia, Nawe wauswelwile vi.

2 Simoni Petlo na Toma wino yatangi Ipasa, na Natanieli wa ku Kana ya Galilea, na ana yi Zebedeo na alondezi anji yaili yali pali ponga.

3 Simoni Petlo wayanena, wati: “Naya ukuyuwela inswi.” Nayo yannena, yati: “Neswe kwene twanja ponga newe.” Nga yankatuka ukupita yankwela um-wato. Lelo usiku uo yatapasile chimwi.

4 Nu ntondo pano kwacha, Yesu wimilile umbalama, lelo alondezi yatamanyile vino i Yesu.

5 Nga Yesu wayanena, wati: “Yanane, muli ni nyenyi?” Yati “Awe!”

6 Wayanena, wati: “Sumbini isumbo ukwi lunji lya wato, nemwe mwannonda.” Nga yasumba, nga kaili yapotwa ukuukwesa kuno inswi zyavula.

© 1988 United Bible Societies.

7 Nga unnondezi wiwi wino Yesu wakunda, wannena Petlo, wati: “Umwene!”
Nga nawe Simoni Petlo pano wapulika vino uMwene, wanyepa umwenda
wakwe (kuno wali tupu) aitivya muli yemba.

8 Na alondezi yanina yiza um-wato, kuno yatali ukutali nu mbalama, yangawa
makasa imyanda ili, na kuno yalukwesa isumbo lino lili ni nswi.

9 Nga pano yika ukalusele-senga, yalola umoto wa makala ni nswi itipanikwa
penepo nu nkate.

10 Yesu wayanena, wati: “Letini pa inswi zimwi zino mwafuma mwela li kwene.”

11 Nga Simoni Petlo aya um-wato, akwesela isumbo undusele-senga, lizyuzile
inswi inkulu, umwanda na makumi yasano na zitatu; nanti vino zyavula viyo
isumbo litachili lilepuke.

12 Yesu wayanena wati: “Nguni mutisye indoto.” Lelo kutali umwi apa alondezi
yakwe wino wezizye kumtondosya, ati: “We weni?” Kuno yamanyile vino
uMwene.

13 Yesu awiza atola unkate ayapa, ninswi kwene.

14 Liyo ilya utatu Yesu ukuuswelula uku yalondezi yakwe, ichisila cha kuzyuka
uku yafwi.

15 Nga pano yalya, Yesu wanena Simoni Petlo, wati: “Simoni, mwana wi Yoane,
wewe wankunda ukuluta ya?” Wannena, wati Endita Mwene, wewe umanyile
vino nakukunda,” Wannena, wati: “Upaye ana ya nfwele zyane ichakulya.”

16 Wannena kailiilya uwili; wati: “Simoni, mwana wi Yoane; wankunda?
Wannena, wati: “Endita, Mwene, wewe umanyile vino nakukunda.” Wannena,
wati: “Uchemanga infwele zyane.”

17 Wannena ilya utatu, wati “Simoni, mwana wi Yoane, wankunda?” Petlo alola
malanda, kuno wannena ilya utatu, Wati: “Wankunda?” Wannena, wati:
“Mwene, wewe umanyile vyonsi, wewe umanyile vino nakukunda.” Yesu
wannena, wati: “Upae infwele zyane ichakulya.

18 Umwenemo, umwenemo, ndukunena: Pano wali unnumendo, waunyepanga
wenkola nukuya kuno ukasime, lelo pano wacha wawa nkombo, ulukatusya
makasa yako, nunji alukunyepa nu kukusenda kuno utakasime.”

19 Wavwanzile viyo ukummanyisya infwa chi yino alufwa, nu kutensya Leza kuli
yeneyo. Nga pano wavwanga viyo, ati: “Ndondela.”

20 Petlo asenuka, alola unnondezi wino wakundikwa na Yesu alondile; (Nawe
uwino wasekime apa chifuwa chakwe pano yalyanga ichakulya cha manguzi,
ati: ‘Mwene, uwini wino alukufima?’)

21 Uwino Petlo walola, wanena Yesu Wati: “Mwene, nga nawi?”

© 1988 United Bible Societies.

22 Yesu wannena, wati: “Ngi kasime ukuti angalipo ukufika lino nacha niza, ungakanila chani? Wemwi ndondela.”

23 Nga izwi liyo lilumbuka unjanina vino unnondezi wiyo atalufwa. Lelo Yesu atannenile vino atalufwa, lelo watile: “Ngi nkasime ukuti angalipo ukufika lino nacha niza, ungakanila chani?”

24 Alawi alu nnondezi wino wimikila, uwino waandike vintu vi, neswe tumanyile vino usyuta wakwe uwa kapanga.

25 Nga kuli ni vintu ivinina tupu vino Yesu Wachisile; vino ngi vyandikwa chonga chonga, ndwelengula palumwi ni nsi yachepa, vitangi vilimbe ivitabu vino vingaandikwa.

© 1988 United Bible Societies.

Milimo

Milimo 1

1 Ichitabu chichi icha ntangulo chino naandike, Teofilo, amazwi ya vintu vyonsi
vino Yesu watangwile ukuchita nu kusambilizya,

2 fika nu wanda ulya uno wasenzilwe umwiyulu, pano wasya wayakomenkezya
uku Mwenzo Nswefu imitume ino wasolwile.

3 Kuli yano waulanzile nu kuyalangilila uku nzila tupu ichisila cha machulo
yakwe vino umpuma, aloleka kuno yali amanda amakumi yani nu kulanda
amazwi ya wene-wi-Leza.

4 Na lino wakonganile nayo, ayakomenkezya ukuti, yatachifuma um-
Yelusalemu; “Lelo mulolele ulanyo wi Tata uno mwapulike amazwi yakwe kuli
nene.

5 Kuno Yoane wabatizyanga uku manzi, lelo mwemwi mulubatiziwa uku
Mwenzo Nswefu chisila cha manda mache ya.”

6 Nga yano yakonganile yamtondosya, yati: “We Mwene, Chene! li kwene
apano uluwezya uwene uku Islaeli?”

7 Wayanena, wati: “Asi unnimo wino ukumanya amakati chi nanti ili lino Tata
wawika uku maka yakwe unkola.

8 Lelo mulupokelela amaka lino uMwenzo Nswefu wacha wamwikila pano muli,
nemwe muluwa yasyuta yane um-Yelusalemu num-Yudea yonsi num-Samalia
na kuno insi ipezile.”

9 Nga pano wavwanga amazwi yao, akatusiwa pano yali, lino yalulola,
apokelelwa nipufi ukufuma apa manso yao.

10 Nga pano iyachinga impimbwe ukulola umwiyulu, pano wapitanga, lolini, antu
yaili yimilila apipi nayo, yali ni myenda imitiswe.

11 Yavwanga, yati: “Mwe yantu ya ku Galilea, nga vino mwimilile mulingamile
umwiyulu? Alawi Yesu wino wasendwa ukufuma kuno muli ukuya umwiyulu,
alupiluka viyo kwene vino mulunnola aluya umwiyulu!”

12 Nga yawela ukuya uku Yelusalemu ukufuma uku mwamba uno yatangi
Mizeituni, wuno wali apipi ni Yelusalemu, apa kupita lwendo-lwa-Sabato.

13 Nga pano yingila umunzi, yakwela ku chumba cha piyulu, muno yatenzi: Petlo
na Yoane na Yakobo na Andelea, Filipo na Toma, Batolomeo na Mateo,
Yakobo mwana wi Alfeo na Simoni Zelote, na Yuda mwana wi Yakobo.

14 Yao yonsi yali nu mwenzo onga uwa kusalika, ponga na yanachi yamwi na
Malia nyina wi Yesu, nanina yakwe.

© 1988 United Bible Societies.

15 Apa manda yalye awimilila Petlo apakasi yi yao anina—apaliponga yali antu
umwanda onga na makumi yaili—wati:

16 “Yachane, chilungime kuti llyandiko lifikilile, lino lyavwanzilwe kali nu Mwenzo
Nswefu, uku nnomo wi Davidi uku mazwi yi Yuda, wino wakolelile yao yano
yannemile Yesu;

17 kuno wasoloziwe ponga neswe, wapokelela uwankanyi u.

18 Ngu ntu wiyo wazanile ichalo uku mpia zya ononi, nga apona afupime,
alepuka, amala yakwe yonsi yafuma.

19 Chamanyika na yantu yonsi yano yatenzi um-Yelusalemu, nga ichalo chiyo
yachitemela izina uku mvwanga wao, yati: “Akeldama,” alikuti: Ichalo cha wazi.

20 “Kuno chaandikwe un-chitabu cha Zabuli: ‘Uwikalo wakwe uwe ichitotela,
patachiwa untu umwi na kwikala mwenemo,’ kaili: ‘Uwangalizi wakwe unji
autole.’

21 “Nga apa antu yano yalondekine ponga neswe, manda yonsi lino Mwene
Yesu wizile nu kufuma kuno tuli,

22 ukufuma ulubatizyo lwi Yoane, nu kufika wanda ulye uno wasenzilwe kuno
tuli ukuya umwiyulu, chilingine umwi pali yeneyo awe isyuta wa kututuluka
kwakwe ponga neswe.”

23 Yawika yaili, Yosefu wino yakuluti: Balasaba, wino wali nizina lya uwili: Yusto,
na Matia.

24 Yapepa, yati: “We Mwene, umanyile imyenzo ya antu yonsi, utumanyisye
uwini wino wasolola pali ya yaili,

25 apyanile apa milimo yi nu utume u, uno Yuda watinile, kuti apite wenga uku
wikalo wakwe.”

26 Nga yachita chimala-mpaka, chaponela Matia, nawe wasoloziwa ponga ni
mitume ikumi na wenga.

Milimo 2

1 Nga pano uwanda wa Pentekoste wafika, yalipo yonsi apali ponga.

2 Nga zuwa zuwa kwiza izwi lino likoline nu unza unzumo unkumu, ukufuma
mwiyulu, ulupita zuwa, uzyula ng'anda yonsi muno yali.

3 Kuloleka ivyenje vya moto vino vyayalimbine vyaikalila chila ntu pano atenzi.

4 Yonsi yazyula uMwenzo Nswefu, yatampa ukuvwanga uku mivwango minina,
ndi vino Mwenzo Nswefu wayapile ukuvwanga.

5 Nga aYudea yali kweneko uku Yelusalemu, antu yano yachindike Leza, antu
ya nko zyonsi aya kuno ukunzi.

© 1988 United Bible Societies.

6 Nga pano izwi li lyapulikwa, amaumba yakongana, yala yasakamikwa, kuno
chila ntu wayapulike yaluvwanga uku mvwango wakwe unkola.

7 Nga yakukuma nkani yonsi nu kuzunguka, yanenana, yati: “Lolini, yonsi ya
yano yaluvwanga, yasi aGalilea?

8 Nga chawa uli swensi chila wenga ukupulika um-mvwango witu uno twavilwe
nao?

9 Apatia na aMedi na aElamu, na yano yatenzi uku Mesopotamia, nu ku Yudea
nu ku Kapadokia, Ponto nu ku Asia,

10 Fligia na Pamfilia, ukuMizili ni mbali zya ku Libia apipi ni Kilene, na eni yano
yafumile uku Loma, aYudea na alondezi ya kupepa kwao.

11 aKlete na Alabia, tuluyapulika yaluvwanga uku mivwango itu, imilimo imikulu
iyi Leza.”

12 Yazunguka yonsi nu kukukuma nkani, yanenana yati: “Ichili chani ichintu
kwene chi?”

13 Lelo yamwi yasoweka, yati: “Iyakoleka isute!”

14 Lelo Petlo awimilila ponga na yalye ikumi na wenga, afumya izwi lyakwe,
ayanena, ati: “Mwe yantu ya mu Yudea, nemwe mwensi yano mutenzi um-
Yelusalemu, mumanye ichintu chi, mupulikisye amazwi yane.

15 Kuno antu ya yatakolike ndi vino mulwelengula, kuno uchili untondo.

16 Lelo ichintu chi, ichino chavwanzilwe na kalauzya Yoeli.

17 Leza ati: ‘Chiluwa uku manda ya chisila, ndwitila antu yonsi Mwenzo wane,
na ana ino ayachonsi na ya chanachi yalulauzya, na alumendo ino yalulola
malele, na aikolo ino yalulota iviloto.

18 Endi, na pa manda yalye ndwitila aomvi yane ayonsi na yanachi uMwenzo
wane, nayo yalulauzya.

19 Nene ndulanga ivizunguko umwiyulu apiyulu, ni vilangizyo kuno ukunzi
apansi: uwazi nu moto ni chipu chi lyunsi.

20 Ilanzi lilusenuka liwe ichanda, nu mwezi ukuwa uwazi, inkolelo ya kwiza
uwanda uwo uwa Mwene, uno wakula umanyike.

21 Nga chiluwa wensi wino alwita izina lya Mwene, alufyuka.’

22 “Mwe yatata ya mwiIslaeli, pulikisyini amazwi ya: Yesu wa ku Nazaleti, untu
wino walangiziwe kuno muli na Leza uku maka ni vipezya-mano ni vilangizyo,
vino Leza wachisile ukwikasa lyakwe pano muli, ndi vino mwe yakola
mumanyile.

© 1988 United Bible Societies.

23 Untu wi wafimilwe ndi vino Leza wakasime nu kukumanya kwakwe fuma kali,
nemwe mwamkonkomile apa nsalaba uku makasa ya antu yakulukuwa,
mwamumola.

24 Wino Leza wamtutulwile asapula ichoze cha kuwaya kwa nfwa, kuno atali
uwa kulemwa nayo.

25 “Kuno Davidi watasile, ati: ‘Nalolanga uMwene manda yonsi apa manso
yane; kuno ali ukwikasa lyane ilya kwilunji, kuti ntachitelengana.

26 Ichino umwenzo wane wachimba, nu lulimi lwane lwatensya. Kaili umwili
wane nao wamwikala um-utailo.

27 Kuno utalusya umwenzo wane ukuzimu, nanti unswefu wako utalumfima
alole uononi.

28 Wammanyisya inzila zya upuma; ulunzuzya ukuchimba pa usyu wako.’

29 “Yatata yachane, muntekelele, mtane munene apatiswe ivya pali tata-kulu
witu Davidi, vino wafwile azyikwa nilindi lyakwe lilipo pa ukumwitu nilelo kwene.

30 Nga vino ikalauzya, pano wamanya vino Leza wannapile ichilapo vino aluteka
wenga uwa mpanda wam-nsana wakwe, pa chisumbi chakwe icha ukulu,

31 unkola kwene watangwile uku chilola inkolelo, watasile apa kututuluka kwi
Klisto, vino umwenzo wakwe utasilwe ukuzimu, nanti umwili wakwe utali nu
kuola.

32 Yesu wiyo Leza wantutulwile, neswe swensi swe yasyuta yakwe.

33 Nga pano wakweziwa afika ukwikasa ilya kwilunji ili Leza, nu kupokelela kuli
Tata ulanyo ulye wa Mwenzo Nswefu, atîta ichintu chi, chino mululola nu
kuchipulika.

34 Kuno Davidi atakwezile umwiyulu, lelo unkola kwene uwino avwanzile, ati:
‘Umwene wanenile uMwene wane, wati: Wikala ulusansa kwikasa lyane ilya
kwilunji,

35 fika na lino nduwika asiluembu yako ukuwa ichisumbi cha mulu yako.’

36 “Ichino ng'anda yonsi iya aIslaeli yamanye ningo, vino Leza watamchita Yesu
wino mwamkonkomile nu kumumola, ukuwa Mwene na Klisto.”

37 Pano yapulika ivintu vi, vyayatota imyenzo, yanena Petlo ni mitume inina,
yati: “Tuchite uli yachitu?”

38 Petlo wayanena, wati: “Vipelini, mubatiziwe chila ntu ukwizina li Yesu Klisto,
uku kwelelwa amaifyo ino, nemwe mulupokelela uwila wa Mwenzo Nswefu.

39 Kuno ulanyo u uwa kuli mwemwe nu ku ana ino, na antu yonsi aya kutali; na
kuli yonsi yano yalwitwa nu Mwene Leza witu yize kunali.”

© 1988 United Bible Societies.

40 Nga ayasyutila uku mazwi aminji amanina nu kuyasokezya, ati: “Ufyusini nu mpanda u unjipe.”

41 Na yano yapokelile izwi lyakwe, yabatiziwa; uwanda uo kwene yungilizike antu yawa imyanda amakumi yatatu.

42 Nga yikala nu kulemasya masambilizyo ya mitume nu mwenzo onga, nu kukunyola unkate, nu kupepa.

43 Chila ntu alemeka ni ngofi, ni vipezya-mano tupu ni vilangizyo vichitwa ni mitume.

44 Na yonsi yano yazumile yali apali ponga, yuminkinye ivintu vyao vyonsi.

45 Yakazya ivyuma vyao ni vintu vyao vino yali navyo, nu kwankanya antu yonsi ukulingana na vino untu waulilwe.

46 Nga manda yonsi uku mwenzo onga yakonkowezya un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza, nu kukunyola unkate um-mang'anda yao, nu kulya ichakulya chao uku kuchimba ni myenzo na pe.

47 Nga yatensya Leza, yakundikwa na antu yonsi. uMwene aungilizya manda yonsi antu kuno yali, yano yafyusiwanga.

Milimo 3

1 Walangi Petlo na Yoane, lino yaluya ponga un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza, ukuyupepa, pano lyatemba,

2 nguntu wino wikali tenda ukufuma unda yi nyina, wasendwanga na antu, wino yamwikanga manda yonsi apa nnyango wa ng'anda-nkulu-iyi-Leza, uno yatangi Wazipa, kuti alombe uwila uku antu yano yalwingila un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza.

3 Untu wiyo pano walola Petlo na Yoane yalwingila un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza, walomba kuti yampe uwila.

4 Nga Petlo amkundwila amanso ponga na Yoane, ati: “Tulolekesye.”

5 Nga ayalolekesya, ati palumwi akupiwa chimwi nayo.

6 Lelo Petlo avwanga, ati: “Nene ntakwite impia nanti zaabu, lelo chino ndi nacho ichino nankupa: Ukwizina li Yesu wa ku Nazaleti, katuka upite!”

7 Annema ikasa lya kwilunji, amkatusya; liyo kwene ivilyatilo vyakwe na twanankulungo twa mulu yakwe tuwa na maka.

8 Nga avulunka awimilila, atampa ukupita, awingila un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza ponga nayo, apita alutumpoka nu kutensya Leza.

9 Na antu yonsi yannola alupita nu kutensya Leza.

© 1988 United Bible Societies.

10 Nga yammanya vino uwino wikalanga nu kulomba uwila apa nnyango Wazipa uwa ng'anda-nkulu-iyi-Leza; nga yazunguka nu kukukuma nkani uku chintu chino chachitwa kunali.

11 Nga pano achili alemile Petlo na Yoane, antu yonsi yakongana ulwilo undukungu luno yatangi Ulukungu lwi Salomoni, yazunguka leka.

12 Na pano Petlo walola viyo, anena antu yao, ati: “Mwe yaIslaeli, muluzunguka chani uku chintu chi, nanti uku chani mulutukundwila sweswe amanso, ungati twamchita apite uku maka itu swe yakola, nanti uku nchinzi witu kuli Leza?

13 Leza wi Ablaamu nu wi Isaka nu wi Yakobo, Leza wi yatata itu, watakuzya umomvi wakwe Yesu, wino mwamfimile mwemwe nu kumtaluka apa manso yi Pilato, pano waputwile unnandu wakwe asapulwe.

14 Lelo mwemwi mwamtaluka uNswefu wiyo uwa chumi, mwasita ukupiwa umumozi.

15 Mumola Katungulula wa Upuma, uwino Leza wamtutulwile ukiu yafwi, neswe tuli yasyuta yakwe.

16 Nu ku kuzumila umwozina lyakwe, izina lyakwe lyampa amaka untu wi wino mululola na mmanyile; nuzumilo uno uli kunali, wampa wi upuma u uwa ningo apa manso ino mwensi.

17 “Ichino lelo yachane, manyile vino mwachisile viyo ukuntamanya kwino, ndi vino naikolo ino yachisile.

18 Lelo ivintu vino Leza wasunzile fuma kali uku milomo ya malau yakwe yonsi, vino Klisto wakwe aluchula, watavifikilizya.

19 Vipelini lelo, muwele, kuti amaifyo ino yavulunganyiwe, kuti ize amanda ya kupuza apa Mwene.

20 Kuti atume Klisto Yesu wino mwawikilwe fuma kali;

21 vino chalungime ukupokelelwa umwiyulu, fika na lino amanda yalwiza aya vintu vyonsi ukuchitwa ivipya kaili, yano yatasilwe na Leza uku milomo ya malau yakwe aswepe, fuma lino insi yalenzilwe.

22 Umwenemo kuno Mose wavwanzile, vino: uMwene Leza wino alumukatusizya kalauzya, apa achino, ndi vino nene kwene; mpulikini uku vintu vyonsi vino alumunena.

23 Nga chiluwa vino untu wensi, wino atalumpulika Kalauzya wiyo, alutalulwa nu kufuma ku antu yanji nu kuononwa.

24 Endi, na malau yonsi ukufuma Samweli na yaya yano yizile ichisila chakwe, yonsi yano yalanzile, yasundaa amazwi ya pa manda ya.

© 1988 United Bible Societies.

25 Mwemwi mwawa yana ya malau na kaili aya Upangano ulye, uno Leza walaine na yaso, anena Ablaamu vino um-mpanda wakwe antu yonsi aya kuno ukunzi yalupepelelwa.

26 Leza pano watutulula uMomvi wakwe watangwile ukumtuma kuno muli, kuti amupepelele nu kumuleusya chila wenga na maifyo yakwe.”

Milimo 4

1 Nga pano yavwangaa na antu yao, yakapela nu wikolo wa asalifi wa ng'anda-nkulu-iyi-Leza na aSadukeo, iza kuno yali.

2 Yalakalika nkani kuno yalusambilizya antu, nu kusunda muli Yesu ukututuluka kwa yafwi.

3 Yayalema yayawika un-njela fika ni iyulu, kuno yala manguzi.

4 Lelo ali tupu pali yao, yano yapulika izwi liyo, yazumila, apali ponga antu ayonsi yawa ungati imyanda amakumi yasano.

5 Walangi kulucha ikolo na akombe na yakaandika yakongana um-Yelusalemu,

6 na Anasi, Kapela-nkulu, na Kayafa kwene na Yoane na Aleksanda, na yonsi aluko lwi Kapela nkulu.

7 Pano yayawika apakasi, yayatondosya, yati: “Uku maka chi nu kwizina lini, mwemwe muluchita vintu vi?”

8 Apano Petlo azyula uMwenzo Nswefu, ayanena, ati: “Mwe ikolo ya antu na kombe,

9 ngi twatondosiwa ilelo uku nnimo nzipe uno wachitilwa untu walemala, ngi wapoziwe uli.

10 Mumanye mwensi na antu yonsi aya mwIslaeli, vino ukwizina li Yesu Klisto wa ku Nazaleti, wino mwemwe mwankonkomile apa nsalaba nu kumumola, na Leza wantutulula uku yafwi, ukwizina liyo kwene untu wi awimilila umpuma apa manso ino.

11 Wiyo ali finga lino lyasulwa nemwe yakakula, nalyo lyawikwa ukuwa ifinga ikulu ilya ku mbali.

12 Nga kusi ufyusi muli umwi wensi, kuno kusi izina ilinji kuno ukunzi, lino yapiwa antu ukufyukila-ko.”

13 Nga pano yalola ukuposya kwi Petlo na Yoane, nu kumanya vino antu yao yatasambilile chimwi, nga yatamanyile chimwi, yazunguka, yamanya vino yali ponga na Yesu.

14 Na lino yalola untu wiyo wino wapoziwa awimilile ponga nayo, yatakwite chimwi cha kuvwanga.

© 1988 United Bible Societies.

15 Yayanena ukufuma umwitengo, pano yavwanzyanya yonga.

16 Yati: “Tuyachite uli antu ya? Kuno chimanyike apatiswe na antu yonsi aya mu Yelusalemu, vino antu ya yachita ichipezya-mano ichikulu, tutangi tuchikane.

17 Lelo izwi litiza lilimbe unjantu, katuyofye yatachilanda kaili uku ntu umwi ukwizina li.”

18 Nga yaita yayasunda, kuti yatavwanga nu ntu umwi nanti ukusambilizya ukwizina li Yesu.

19 Lelo Petlo na Yoane yayanena, yati: “Putulini mwe yakola ngi chili ningo apa manso yi Leza, ukumupulika mwemwe kuluta Leza.

20 Kuno swemwi tutangi tute ukulanda ivintu vino twavilola nu kupulika.”

21 Nga nayo pano yayofya kaili, yayasapula, yatawine inzila ya kuyumila, kuno yofile antu; kuno antu yonsi yatensyanga Leza uku chintu chino chaombike.

22 Kuno imyaka ya ntu wiyo wino wachitilwe ichipezya-mano chi icha kupoziwa, yalusile imyaka amakumi yani.

23 “Nga pano yasapulwa yaya uku antu yao, yayalandila ivintu vyonsi vino yanenilwe naikolo iyakapela nakombe.

24 Nayo pano yapulika yafumya ndi amazwi yao kuli Leza uku mwenzo onga, yati: “Mwene, wewe walengile iyulu ninsi na yemba ni vintu vyonsi vino vili mwenemo.

25 Newe wavwanzile uku Mwenzo Nswefu uku nnomo wi tata Davidi, umomvi wako ukuti: ‘Nga vino akulukuwa yalutavya; na antu yelengula ivya uwele-wele?

26 Aene ya nsi yakatukila, na ikolo yamba apali ponga, uku Mwene na Klisto wakwe.’

27 “Kuno umwenemo, Yelodi na Ponsio Pilato ponga na akulukuwa na antu ya mwIslaeli yakonganile umunzi uu, apa uMomvi wako Unswefu, Yesu, wino wampaka amafuta.

28 Ukuti yachite chonsi chino ikasa lyako nu kukunda kwako vyasolwile fuma kali, kuti viombeke.

29 Ichino kasalaka Mwene, lola ukofya kwao, upe aomvi yako ukuvwanga uku chiposye chonsi izwi lyako.

30 Tambalika ikasa lyako upozye, ivipezya-mano ni vizunguko viombeke ukwizina lya uMomvi wako Nswepe Yesu.”

31 Nga walangi yapepa Leza, apantu pano yakonganile patentema; yonsi yazyula uMwenzo Nswefu, yavwanga izwi li Leza uku chiposye.

© 1988 United Bible Societies.

32 Niumba lya antu yano yazumile, yali nu mwenzo onga, kutali umwi wino watile
ichintu chino ali nacho ichakwe wenga, lelo yuminkinye ivintu vyao vyonsi.

33 Ni mitume ilanda usyuta wa kututuluka kwi Yesu uku maka tupu, ni nkumbu
tupu zyawa pano yali yonsi.

34 Nga kutali umwi pali yeneyo wino waulilwe; kuno antu yonsi yano yakwite
ivyalo nanti mang'anda, yavikazizye, yaleta impia zya vintu vino yakazya,

35 yawika apa mulu ya mitume; yankana chila wenga ndi vino waulilwe.

36 Nga Yosefu wino imitume yamtemile i Balanaba (alikuti: mwana wa utekano)
um-Levi, akafumo kakwe untu wa ku Kiplo.

37 Wali ni chalo, wakazya, waleta impia apa mulu ya mitume.

Milimo 5

1 Lelo kwali ntu wenga izina lyakwe i Anania, ponga nu nchi Safila, wakazizye
ichuma,

2 nga asya impia zimwi ukumfiso, nu nchi kwene wamanyile, waleta vimwi,
wawika apa mulu ya mitume.

3 Nga Petlo wavwanga, wati: “Anania, uku chani Syetani watakuzuzya
umwenzo wako ukuifya Mwenzo Nswefu, nu kusya impia zimwi izya chalo
ukumbali?

4 Pano chali kunuli, chitali chuma chako? Na pano chalile chakalwa, impia ziyo
zitali zya um-maka yako? Nga chili uli wawika izwi li um-mwenzo wako?
Utaifizye untu, lelo waifya Leza.”

5 Lino Anania wapulika amazwi ya wapona pansi wafwa. Ingofi zyayalema antu
yonsi yano yapulika.

6 Yakatuka alumendo yantela un-syanda, yansenda apanzi ukuyuzyika.

7 Nga kazimbo ka nsaa zitatu kasila, unchi nawe awingila, wene atamanyile
ichintu chiyo chino ichiloleka.

8 Petlo wannena, wati: “Unene, impia zino mukazizye, iziyo kwene?” Nawe
wavwanga, wati: “Endita, iziyo kwene.”

9 Petlo wannena, wati: “Chili uli umupulikana ukwezya Mwenzo wa Mwene?
Lola, amulu yi yano yazyika uwako yalipo apa nnyango; newe kwene
yamkusenda apanzi.”

10 Nga apona apa mulu yakwe liyo kwene, anfwa. Alumendo yaya yingila
yanzana atafwa, yansenda panzi, yamzyika ponga niya.

11 Ingofi zyayalema ikongani lyonsi, na antu yonsi yano yachipulika.

© 1988 United Bible Societies.

12 Ivilangizyo ni ivipezya-mano tupu vyaombike uku makasa ya mitume unjantu;
nayo yonsi yali nu mwenzo onga yali undukungu lwi Salomoni.

13 Na pa yanji yonsi kusi umwi wino wezizye kulemana nayo, lelo antu yasyala
yaluyatensya.

14 Yano yazumile yungilizika ainji uku Mwene, ayonsi na anachi.

15 Apalinji yasyala yalufumya alwale apanzi nu kuyawika un-nzila apa visalo na
pa vitala, ukuti ngi Petlo wiza, nanti chisau chakwe chemye umwi pali yeneyo.

16 Na maumba ya antu aya mizi ya mbali mbali ya Yelusalemu yakongana
ukuleta alwale na yano yazunyiwa ni ngulu; yonsi yapoziwa.

17 Akatuka Kapela-nkulu na yonsi yano yali ponga nawe—nayo ali iumvi lya
aSadukeo—yazyula uzuwa.

18 Yalema imitume nu kuyawika un-ng'anda-ya-minyololo.

19 Lelo malaika wa Mwene usiku ayula imilyango ya ng'anda-ya-minyololo,
ayafumya, ati:

20 “Yangini mukimilile un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza, muyanene antu amazwi ya
yonsi ya Upuma.”

21 Nayo pano yapulika, un-ntondo-tondo yingila un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza,
yatampa ukusambilizya. Nga Kapela-nkulu awiza, ponga na yano yali nawe,
yakonganika antu ya mwitengo, nakombe yonsi ya ana ya Islaeli, yatuma antu
uku ng'anda-ya-minyololo, kuti yayalete.

22 Na pano aomvi yaya, yaula ukuyazana un-ng'anda-ya-minyololo; yawela nu
kuleta imbalu,

23 yati: “Twazana un-ng'anda-ya-minyololo iyazilwe ningo, na yakalolela yimilile
apa nnyango; lelo pano twayula, tutazanyile umwi mwenemo.”

24 Nga unkulu-wa-asalifi uwa ng'anda-nkulu-iyi-Leza naikolo iyakapela, pano
yapulika ivintu vi, chiyatalila, yati: “Chamwa uli ichintu chi?”

25 Untu wenga awiza ayalandila vino antu yalye yano yatwite un-ng'anda-ya-
minyololo, yali un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza, yalusambilizya antu.

26 Apano unkulu-wa-asalifi wiyo aya ponga naomvi, yayaleta, lelo kusi ku maka,
kuno yofile antu yatayatama na mafinga.

27 Nga pano yayaleta, yayatwala umwitengo. Kapela-nkulu wayatondosya,

28 wati: “Umwemwe, chene! tutamulesizye uku maka, kuti mutachisambilizya
ukwizina li? Nemwe, lolini, imulimvya iYelusalemu amasambilizyo ino, nga
mulusita ukuleta uwazi wa ntu wi kuno tuli.”

© 1988 United Bible Societies.

29 Apano Petlo ni mitume yavwanga, yati: “Chitulungime ukuchindika Leza
ukuluta antu.

30 Leza wi yatata itu watutulwile Yesu, wino mwemwe mwamumozile
mwansamika uku chiti.

31 Untu wi Leza wankuzya ukwikasa lyakwe ilya kwilunji, awe Katungulula na
Kafyusya, ape aIslaeli ukuvipela nu kwelelwa amaifyo.

32 Neswe tuli yasyuta ya vintu vi ponga nu Mwenzo Nswefu wino Leza wapa
antu yonsi yano yanchindike.”

33 Pano yapulika, izwi liyo lyayatota um-myenzo, yasita ukuyumola.

34 Lelo untu umwi um-Faliseo, izina lyakwe i Gamalieli, nawe Kamanya-wa-
Ntambi, wachindikwa na antu yonsi, wimilila umwitengo, walanda ukuti imitume
yatane yafume uche.

35 Nga wayanena, wati: “Mwe yatata ya mwIslaeli, muchenjele uku chintu chino
mukuchita antu ya.

36 Kuno pano ivintu vi vichili viloleke, kwalolike Teuda, wino wautensyanga, vino
untu nkulu; antu imyanda inni yalemine nawe. Nawe wumozilwe, na antu yano
yannondile, yasambala, chasyala icha uwele-wele.

37 Ichisila cha ntu wiyo kukatuka Yuda un-Galilea, apa manda ya kusolozya
antu, apalula antu tupu yannondela chisila chakwe; nawe kwene alowa, na
yonsi yano yannondile yasambala.

38 Ichino ndumunena; Leukini antu ya, yatini. Kuno ichintu chi, nanti unnimo u,
ndi ufumile uku yantu, vyamononeka.

39 Lelo ndi ufumile kuli Leza, mutangi muonone; mutize muloleke vino
mulupingula Leza.”

40 Yazumila amazwi yakwe; nga pano yita imitume, yayuma nga yayasunda
yatachivwanga ukwizina li Yesu, apa chisila yayata, yapite.

41 Nga yafuma umwitengo yaluchimba, kuno chayalungime yasekelelwa
ukwizina liyo.

42 Nga manda yonsi un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza num-mang'anda yao, yatatile
ukusambilizya nu kusunda izwi-zipe lyi Yesu, vino i Klisto.

Milimo 6

1 Nga manda yalye pano alondezi yatampa ukuvula, aYudea ya chiGliki
yasumbikila aEblania, kuno anachi yao yano afwilwa, yalatilwa um-wankanyo
wa manda yonsi.

© 1988 United Bible Societies.

2 Ngi kumi na yaili yaya yita iumba lya alondezi, yati: “Chitazifile kuti sweswe
tusye izwi li Leza nu kwangalila apa meza.

3 Ichino yachitu, tusolole antu saba muno muli, yano yalumbuka um-vizipe, nayo
yazyula uMwenzo na mano, ukuti tuyawike apa milimo yi.

4 Neswe twankonka ukupepa nu kuombela izwi.”

5 Ngi zwi liyo lizipa apa manso yiumba lyonsi, yasolola Stefano, untu wino
wazyula uzumilo nu Mwenzo Nswefu, na Filipo na Plokola, na Nikanoli, na
Timoni, na Palmena, na Nikolao unnondezi wa chiYudea uwa ku Antiokia.

6 Ayano imika apa mitume, nga pano yapepa, yayawikila amakasa apa mitwe.

7 Ngizwi li Leza lilimba nalondezi yavulisya um-Yelusalemu, apalinji na yakapela
tupu yachindika uzumilo uo.

8 Nga Stefano wino wazyula inkumbu na maka, wachita ivipezya-mano ni
vilangizyo ivikulu unjantu.

9 Lelo kuloleka yamwi yano yatangi: ing'anda-yi-Leza ya antu yakuluti aLibetino,
na aKilene na a ku Aleksandlia, na ya ku Kilikia nu ku Asia, yafuma ukupazyana
na Stefano.

10 Nga yatachili yapote amano nu Mwenzo uno wavwangaa nawe.

11 Apalinji yaleta antu anji yano yatile: “Tumpulike untu wi wavwanga amazwi
ya kusula Mose na Leza.”

12 Nga yasongelekanya antu, nakombe na yakaandika, yanjila yannema,
yantwala umwitengo.

13 Nga yimika yasyuta ya ufi yano yatile: “Untu wi ataluta ukuvwanga amazwi
ya misalula uku pantu paswefu nu ku Ntambi.

14 Kuno twampulika aluti Yesu wa ku Nazaleti alonona apantu pa nu kusenula
intambi zino Mose watupile.”

15 Antu yonsi yano yatenzi umwitengo liyo yankundwila manso, yalola usyu
wakwe ungati usyu wi malaika.

Milimo 7

1 Kapela-nkulu avwanga, ati: “Chene! amazwi ya ivino yali?”

2 Nawe ati: “Yachane na yatata yane, pulikisyini. Leza wa ukulu wauswelwile
kuli tata witu Ablaamu, pano wali uku Mesopotamia, pano achili awikale uku
Alani.

3 Wannena, wati: ‘Tina un-nsi yako na pa luko lwako, uye ukunsi ino
nankulanga.’

© 1988 United Bible Societies.

4 Apano watina umunsi ya yaKaldeo, awikala uku Alani. Atina kweneko pano isi wafwa, Leza wamsamizya insi i ino mwemwe mutenzi mwenemo li kwene.

5 Atampile upyani nanti pamwi apa kulyata amulu yakwe, annanya vino alumpa ailâse na ana yakwe aya ku chisila, pano achili awe nu mwana.

6 Leza wavwanga ukuti anakwe yaluwa eni un-nsi ya yantu yanji, nayo yaluyachita azya yao, nu kuyachitila iviipe uku myaka myanda inni.

7 Na antu yano yacha yayachita uzya, nene nduyaputwila unnandu, ivino Leza wavwanzile: ‘Ni chisila cha vintu vi yalufuma, nga yalumbombela mu kwene.’

8 Nga ampa Upangano wa kuchita untu ichibalu; nga Ablaamu avyala Isaka, amchita ichibalu uwanda wa nnane. Isaka avyala Yakobo, Yakobo avyala yatata-kulu itu ikumi na yaili.

9 “Yatata-kulu itu yazuwila Yosefu yamkazya kuti aye uku Mizili, lelo Leza wawa ponga nawe.

10 Wamkulula um-uchuzi wakwe onsi, ampa inkumbu na mano apa manso yi Falao, mwene wa Mizili; nawe ampa kuti alâse insi ya Mizili, ni ng'anda yakwe yonsi.

11 Ngi nzala ipona un-nsi yonsi iya Mizili nu ku Kanani, na machulo tupu, nga yatata-kulu itu yatapasile ichakulya cha kuikusya.

12 Nga lino Yakobo wapulika vino uku Mizili ivyakulya vili kweneko, atuma yatata-kulu itu ilya ntangulo.

13 Nga pa lya uwili Yosefu aumanyisya uku yachakwe; anina i Yosefu yamanyika kuli Falao.

14 Yosefu atuma antu ukuyuwita Yakobo isi nanina yakwe yonsi kwene, antu amakumi saba na yasano.

15 Nga Yakobo apita ukuya uku Mizili, wene afwila kweneko, na yatata-kulu itu.

16 Yasendwa ku Syikemu yazyikwa umwilindi lili lino Ablaamu wakazile uku yana yi Emoli uku Syikemu, uku mpangila wa mpia.

17 “Nga pano amakati ya ulanyo uno Leza wapile Ablaamu yapalamila, antu yaya yawa ainji, nu kuvulisya uku Mizili.

18 Apalinji umwene unji wakatuka un-nsi ya Mizili, wino atamanyile Yosefu.

19 Wene wachita uchenjezu uipe apa antu itu nu kuchitila yatata itu iviipe, ayanena uku maka, yasumbe utwana twao utunya, kuti tutakula.

20 Amanda yao kwene Mose avyalwa, nawe wali unzipe pali Leza. Alelwa imyezi itatu un-ng'anda yisi.

21 Nga lino yansumba, umwana wi Falao antola, annela wa mwanakwe unkola.

© 1988 United Bible Societies.

22 Mose walangililwe amano yonsi aya Mizili, awa na maka uku mazwi ni milimo.

23 “Imyaka yakwe pano yafika amakumi yani, um-mwenzo wakwe akunda ukuyulola achakwe, aIslaeli.

24 Alola wenga wino ataonelwa; amtula, wannandwila kuli wino wammonile, aumisya ndi mMizili wiyo.

25 Watangi achakwe yammanya vino Leza wayapa ufyusi ukwikasa lyakwe; lelo yatamanyile.

26 Uwanda wa uwili aya kuno yali pano yalulemanila, asita ukuyapulikanya, ati: “Yatata, mwe yali yonga; uku chani mululemanila?”

27 Lelo wino wapatike uwachakwe, amtenkela ukutali, ati: “Uwini wino wakuwika wikolo na katasya witu?

28 Chene! ulusita ungumole ndi vino iyulu wumozile um-Mizili wiwi?”

29 Ukwizwi liyo Mose wituka, waya wikala icha weni un-nsi ya Midiani. Wavyala ana yaili kweneko.

30 “Nga pano yapita imyaka amakumi yani, malaika aloleka kunali undusanga lwa mwamba wa Sinai, un-chenje cha moto, chino chakanga un-katûtu.

31 Mose pano waulola, azunguka uku malele yao; nga pano wapalamila kuti alole, izwi lya Mwene lwamwizila.

32 Lyati: ‘Nene ndi Leza wi yaso yako, Leza wi Ablaamu nu wi Isaka nu wi Yakobo.’ Mose atetema, chimpota nu kulolekesya.

33 uMwene wannena, wati: ‘Zula infwato uku mulu yako, kuno apantu pa pano uwimilile, insi iswepe.

34 Pano ntilola amachulo ya yantu yane yano yali uku Mizili, ntipulika kupemela kwao, nene nika kuti njatule. Ichino nguna, nankutuma uku Mizili.’

35 “Mose wino yakanile, yati: ‘Uwini wino wakuwika wikolo na katasya witu?’ Uwino watumilwe na Leza ukuwa unkulu na Katula, uku nzila i malaika wino walolike kunali un-katûtu.

36 Wiyo uwino wayafumizye, achita vipezya-mano ni vilangizyo un-nsi ya Mizili na kuli yemba wi Syamu, nu ndusanga imyaka amakumi yani.

37 Mose wiyo wino wanenile aIslaeli, ati: ‘Leza alumwimikila kalauzya apa achino, ndi vino nene.’

38 Wene uwino wali api kongani undusanga, ponga na malaika wiwi wino wavwanzile nawe uku mwamba wa Sinai, na kaili ponga na yatata itu; uwino wapokelile amazwi ya upuma, kuti atupe sweswe.

© 1988 United Bible Societies.

39 “Untu wiyo yatata yatakasime ukumchindika, yamkankila ukutali, ni myenzo
yao yasuwila uku Mizili.

40 Yanena Aloni, yati: ‘Utuchitile yaleza, yakuti yantukolelela, kuno Mose wiyo
wino watufumizye ukunsi ya Mizili, tutamanyile ngi wazanwa na chani.’

41 Apa manda yao kwene yachita indama, yaleta inzui uku chilui chiyo,
yachimbila unnimo wa makasa yao.

42 Lelo Leza wafwitoka, wayata kuti yaombele iumba lya mwiyulu, ndi vino
chaandikwe un-chitabu cha malau: ‘Chene! mwanfimile ni vipelo nu wila imyaka
amakumi yani undusanga, mwe ng'anda ya Islaeli?

43 Nemwe mwasenzile ihema li Moloki, nu lutanda lwi leza Lefa, vilui vino
mwachisile kuti muvifukamile. Nene ndumusamya ukutali ukuluta Babeli.’

44 “Ihema-lya-usyuta lyali ponga na yatata itu undusanga, ndi vino wene
wakomelizye, wino wavwanzile na Mose ukuti achite likolane na lino wawine.

45 Lino yatata itu uku kupokezyanya yalifisya ponga na Yoswa un-nsi ya
akulukuwa, yano Leza wawingile apa manso iyatata itu, fika na pa manda yi
Davidi.

46 Wino wakundikwa apa manso yi Leza, nawe walomvile kuti ampe Leza wi
Yakobo amikalo.

47 Lelo Salomoni wamkulile ing'anda.

48 Lelo Wa-Mwiyulu atakwikala un-ng'anda zino zyakuzilwe uku makasa. Ndi
vino kalauzya avwanzile:

49 ‘Iyulu ichisumbi chane icha ukulu; ninsi apa kuwika mulu yane. Ing'anda uli
yino mulunkulila?’ Ivino avwanzile uMwene,

50 ‘Nanti api pano ndupuza? Asi ikasa lyane lino lyachisile vyonsi vi?’

51 “Mwemwe yatalamanu musi yachite ichibalu ummyenzo nanti um-makutwi;
manda yonsi mukupingula uMwenzo Nswefu. Ndi vino yaso ino yachisile,
nemwe kwene iviyo kwene.

52 Apa malau uwini wino yaso yatazunyile? Yumozile na yano yalawizye ukwiza
kwakwe uwa-Chumi, wino mwemwe kaili mwamfima nu kumumola.

53 Mwemwe yano mwapokelile iNtambi uku kutumiliziwa na malaika, lelo
mutailema.”

54 Walangi pano yapulika amazwi yao, yayatota ummyenzo, yannumila
inchechete uku mino.

55 Lelo wene azyula Mwenzo Nswefu, asimpa amanso yakwe umwiyulu, alola
ukulu wi Leza, na Yesu angi awimilile ukwikasa lya kwilunji li Leza.

© 1988 United Bible Societies.

56 Ati: “Lolini, nalola iyulu lyayulika nu Mwana-ntu awimilile ukwikasa lilunji ili
Leza.”

57 Yumi chongo uku mazwi makulu, yayala amakutwi yao, yanvulumkila icha
ponga.

58 Yamfumizya ukunzi ya nzi, yantama na mafinga. Na yasyuta yawika imyenda
yao apa mulu ya unnumendo wenga, wino yatangi Saulo.

59 Nga yamtama Stefano na mafinga; nawe apepa, ati: “Mwene Yesu, pokelela
umwenzo wane.”

60 Nga afukama, alila ukwizwi kulu, ati: “Mwene, utayawikila unnandu u.” Pano
wavwanga vi, annala ukunfwa. Na Saulo wazumilizye ukufwa kwakwe.

Milimo 8

1 Ngu wanda uo kwene, ikongani lino lyali um-Yelusalemu lizunyika; yonsi
yasambala un-nsi ya Yudea ni Samalia, kusyala imitume.

2 Antu yano yachindika Leza, yazyika Stefano, yamchitila indosya inkulu.

3 Nga Saulo aonona ikongani, angi aluya chila ng'anda nu kuyakwekwesa
ayonsi na yanachi nu kuyayalila un-ng'anda-ya-minyololo.

4 Lelo yaya yano yasambazile, yaya ku na ku angi alusunda izwi-zipe.

5 Filipo apita ukuya un-nzi wa yaSamalia, ayasunda Klisto.

6 Na maumba uku mwenzo onga yap ulikisya amazwi yalye yano Filipo
wavwanzile, pano yapulika nu kulola ivilangizyo vino wachisile.

7 Kuno ingulu zyafuma antu tupu yano yalemilwe nazyo, zilila uku mazwi
makulu; na antu tupu yano yikala itenda, na yano yakulusinta, ayapozya.

8 Ukuchimba kuvulisya nkani umunzi ulye.

9 Nu ntu wenga izina lyakwe i Simoni, wino wapendosyanga umunzi uo kwene
inkolelo, nawe wazungusya antu ya Samalia, ati vino wene untu unkulu.

10 Yonsi yampulikanga ukufuma umwanche nu wikolo kwene, yati: ‘Untu wi,
amaka yi Leza yalye amakulu.’

11 Nga yampulika kuno uku manda tupu wayazungusya uku kupendosya
kwakwe.

12 Lelo pano yazumila Filipo, pano alusunda izwi-zipe ilya wene-wi-Leza, nizina
li Yesu Klisto, yabatiziwa ayonsi na yanachi.

13 Na Simoni unkola kwene wazumile nu kubatiziwa, alemana na Filipo,
azunguka pano walola ivilangizyo ni vizunguko ivikulu vino viluombeka.

© 1988 United Bible Societies.

14 Ni mitume yano yali uku Yelusalemu, pano yapulika vino a ku Samalia
iyazumila izwi li Leza, yatuma Petlo na Yoane.

15 Nayo pano yafika, yayalombela kuti yapokelele uMwenzo Nswefu.

16 Kuno walile uchili wikile umwi pali yeneyo, lelo yabatiziwa sile kwizina lya
Mwene Yesu.

17 Apano yayawikila makasa pa mitwe yao, nayo yapokelela uMwenzo Nswefu.

18 Nga pano Simoni walola antu yalupiwa uMwenzo Nswefu uku kuwikilwa
amakasa ya mitume, wasita ukuyapa impia, wati:

19 “Mpini nene amaka ya, ukuti wensi wino nawikila amakasa yane, apokele
uMwenzo Nswefu.”

20 Lelo Petlo wannena, wati: “Impia zyako zilowelele ukutali ponga newe, kuno
ulwelengula ukuti uwila wi Leza ukupiwa uku mpia.

21 Utakwite uwankanyo nanti akayi uku chintu chi, kuno mwenzo wako
utololwike kuli Leza.

22 Ichino vipele uku uipe wako u, upepe uMwene, ukuti ngi chawela uwelelwe
amelenguzi ya aya mwenzo wako.

23 Kuno ndukulola wakalipa wa nyengo na kaili wanyepwa ni viipe.”

24 Lelo Simoni wavwanga, wati: “Mpepelini mwemwe uku Mwene, vitize vinzane
nanti chonga apa vintu vi vino mwalanda.”

25 Nayo pano yimikila nu kusunda izwi lya Mwene, yawela uku Yelusalemu,
yasunda izwi-zipe um-mizi tupu iya aSamalia.

26 Malaika wa Mwene avwanga na Filipo, ati: “Katuka, uye insansa lya ku katutu,
ufike uku nzila ino ipisile ukufuma uku Yelusalemu, ukuya uku Gaza; nayo
luselesenga.”

27 Nawe akatuka nu kupita. Liyo kwene alola untu wa ku Etiopia, ntungwi, uwa
maka apililinsi li Kandake, umwene mwananchi wa ku Etiopia, wawikwa apa
vyuma vyakwe vyonsi, waile uku Yelusalemu ukuyupepa.

28 Nga lino aluwela angi atenzi umwi gali lyakwe, alusoma ichitabu chi kalauzya
Isaya.

29 uMwenzo anena Filipo, ati: “Palamila apipi ni gali liyo, ulisyesyetele.”

30 Nga Filipo awituka ulwilo, ampulika alusoma ichitabu chi kalauzya Isaya, nga
ati: “Wayamanyikisya yao yano ulusoma?”

31 Nawe ati: “Ngamanya uli kusi wino alundondola?” Asita Filipo akwele nu
kwikala pali ponga nawe.

© 1988 United Bible Societies.

32 Napantu pano wasomanga, llyandiko liyo apakuti: “Wasenzilwe ukuyufyulwa wa nfwele. Ndi vino umwana nfwele akutuzya pali wino alumchentola mavumbu, ivino nawe kwene ataluvwanga chimwi.

33 Uku kunyatwa kwakwe uputuzi wa milandu yakwe watinile. Uwini wino alulandila ayaluko lwakwe? Kuno upuma wakwe watisiwa kuno ukunzi.”

34 Nga ntungwi wiyo anena Filipo, ati: “Ndukulomba, kalauzya wi aluvwanga amazwi ya pali wini, amazwi ya pa lwakwe unkola, nanti apa unji?”

35 Nga Filipo nawe avwanga, atangwila uku lyandiko liyo kwene, amsunda izwi-zipe ili Yesu.

36 Yawa yalupita un-nzila, yafika apa manzi, ntungwi wiyo wati: “Lola, amanzi ya; ichani chino chilundesya ntabatiziwa?”

[37 Filipo annena, ati: “Ngi wazumila uku mwenzo wako onsi, chingawa.” Nawe ati: “Nazumila vino Yesu Klisto umwana wi Leza.”]

38 Anena kuti igali limilile, yika yonsi yaili um-manzi, Filipo na ntungwi wiyo, nga ambatizya.

39 Nga pano yalufuma ummanzi, uMwenzo wa Mwene amtisya Filipo, ntungwi wiyo atasya nnole kaili, nga wapisile aluchimba.

40 Lelo Filipo aloleka uku Azote; nga pano wapitanga asunda izwi-zipe um-mizi yonsi, afika uku Kaisalia.

Milimo 9

1 Lelo Saulo alusya ukofya nu kusita ukumola alondezi ya Mwene, aya kuli Kapela-nkulu.

2 Asita ampe imbaluwa zya kuila uku Damaski zino zyandikilwe ukuya ku mang'anda yao iyi Leza, ukuti ndi walola antu ya nzila iyo, ayonsi nanti ayanachi, ayanyepe nu kuyaleta uku Yelusalemu.

3 Nga pano wapitanga, lino wapalamila uku Damaski, zuwa umwengelela ukufuma umwiyulu wamochelezya.

4 Apona apansi, apulika izwi lilunnena, liluti: “Saulo, Saulo, ivino wanzunya?”

5 Ati: “We weni, Mwene?” Nawe ati: “Nene Yesu wino wanzunya wewe.

6 Lelo katuka uye umunzi, newe wannenwa icha kuomba.”

7 Na antu yano yapisile nawe, imilila chele, yalupulikisya izwi, lelo yatalola umwi.

8 Saulo akatuka apansi, na manso yakwe pano yakupuka, atalola chimwi. Yannema ikasa, yanneta uku Damaski.

9 Walinda amanda yatatu atalulola; atalulya nanti ukunwa.

© 1988 United Bible Societies.

10 Ngu uku Damaski kwali unnondezi wenga izina lyakwe Anania. uMwene
annena uku malele, ati: “Anania!” Nawe ati: “Ndipo Mwene.”

11 uMwene wannena, wati: “Wimilila, pita kunzila ino yakuluti: yololoka;
ukatondosye ung'anda i Yuda, untu wino yakuluti Saulo uwa ku Talso, kuno,
lola, alupepa.

12 Nawe watalola untu izina lyakwe i Anania, aluya ukumwikila amakasa pa
ntwe wakwe, kuti annola kaili.”

13 Lelo Anania ati: “Mwene, napulika ivyavula uku ntu wi uku yantu tupu, iviipe
tupu vino wachitila aswefiwa yako uku Yelusalemu.

14 Na pa kwene ali na maka kufuma uku aikolo iyakapela, ukuti anyepe yonsi
yano yazumile izina lyako.”

15 Lelo uMwene annena, ati: “Pitanga, kuno wiyo ichivya chizipe kunondi,
asende izina lyane apa manso ya akulukuwa na ene na ana ya Islaeli.

16 Kuno namnanga ivyavula vino vinnungime ukuchula ukwizina lyane.”

17 Anania apita, aya awingila un-ng'anda iyo, amwikila amakasa pa ntwe
wakwe, ati: “Saulo, wachane, uMwene Yesu wantuma, wino wauswelwile kuno
uli un-nzila ino wizile, kuti unnola kaili, uzyule uMwenzo Nswefu.”

18 Liyo kwene vipona vimwi um-manso yakwe vikozile amamba, nga alola,
awimilila, abatiziwa.

19 Alya ichakulya, awa na maka. Awikala kweneko amanda yamwi ponga na
alondezi yano yali uku Damaski.

20 Atampa liyo kwene ukusunda amazwi yi Yesu un-ng'anda zyao izyi Leza, vino
Yesu uMwana wi Leza.

21 Na yonsi yano yapulika, yazunguka, yati: “Asuli wi wino wazunyanga yano
yatakanga izina li uku Yelusalemu? Na pa kwene ichino wizile, ayanyepe nu
kuyatwala uku ikolo iyakapela?”

22 Saulo wawa na maka, wasakamika aYudea yano yatenzi uku Damaski,
alanga vino ala wiyo uli Klisto.

23 Nga pano amanda tupu yasila, aYudea yamba ukuti yamumole.

24 Lelo Saulo amanya ichintu chiyo. Angi yalulolela um-milyango yilinga usiku
nu nsanya, kuti yamumole.

25 Lelo usiku alondezi yakwe yamtola yamwisya uku usimbi, yamwisya um-
mpânda.

26 Nga Saulo lino wafika uku Yelusalemu, awezya ukuuminkanya na alondezi.
Nayo yamopanga yonsi, nanti kuzumila vino nawe kwene unnondezi.

© 1988 United Bible Societies.

27 Lelo Balanaba amkumbukila, amtwala uku mitume, ayalandila vino wawine
uMwene un-nzila, nukuti wavwanzile nawe, na vino wasunzile uku chiposye
um-Damaski ukwizina li Yesu.

28 Nga awa ponga nayo um-Yelusalemu, awingila nu kufuma.

29 Asunda ukwizina lya Mwene uku chiposye, avwanga nu kupazyana na
aYudea ya chiGliki; lelo yasita ukumumola.

30 Lelo pano achakwe yachimanya, yamsenda uku Kaisalia, yamtuma aye uku
Talso.

31 Apano ikongani lyatekana um-Yudea yonsi ni Galilea ni Samalia; lyawa liluwa
nu kukula un-chopo cha Mwene nu utekano wa Mwenzo Nswefu.

32 Nga pano Petlo wapitananga monsi, aya uku aswefiwa yano yatenzi uku
Luda.

33 Alola untu umwi kweneko izina lyakwe i Ainea, untu wiyo walala apa chitala
imyaka nnane, kuno walile wikala itenda.

34 Nga Petlo annena, ati: “Ainea, Yesu Klisto wakupozya; katuka ukonze chitala
chako.” Liyo kwene ankatuka.

35 Na antu yonsi yano yatenzi uku Luda ni Saloni yannola, yasenukila uku
Mwene.

36 Nu nnondezi umwi wali uku Yafa, izina lyakwe i Tabita—ukusenula i Dolkasi,
alikuti: Nswela—umwanachi wi waombanga imilimo mizipe na mawila yano
wafimanga.

37 Nga chali um-manda yalye alwala afwa, na pano yamfula yamwika un-
chumba cha piyulu.

38 Na kuno unzi wa Luda wapalamine ni Yafa, na alondezi yapulika vino Petlo
ukuno ali, yatuma antu yaili kunali, ukunnomba ukuti: “Utachizimba ukwiza kuno
tuli.”

39 Petlo afuma alondekana nayo. Pano wafika, yantwala un-chumba cha piyulu;
afwilwa yonsi yimilila pipi nawe, angi yalulila nu kunnanga inkanjo ni myenda
ino Dolkasi wasumile amanda yano walipo ponga nayo.

40 Petlo wayafumya yonsi apanzi, wafukama, walomba; nga alungama uku
chala chiyo, avwanga ati: “Tabita, katuka!” Nawe pano wakupula amanso
yakwe nga walola Petlo, wakatuka, wikala.

41 Ampi kasa, ankatusya; nga pano wita aswefiwa nafwilwa, amwika pano yali
angi umpuma.

42 Chimanyika umunzi onsi wa Yafa, na antu tupu yazumila um-Mwene.

© 1988 United Bible Societies.

43 Nga Petlo awikala manda tupu kweneko uku Yafa, un-ng'anda ya ntu umwi,
izina lyakwe Simoni, kanyuka wa mikwela.

Milimo 10

1 Kwali untu umwi uku Kaisalia, izina lyakwe i Koloneli, unkulu wiumba lya asalifi
ya Italia,

2 untu unchindamu, wa chopo kuli Leza na ya ng'anda umwakwe yonsi, nawe
wali nuwila tupu uku yantu, wapepanga Leza manda yonsi.

3 Pano lyatemba alola amalele apatiswe, amalaika wi Leza alwiza nu kunnena,
ati: “Koloneli!”

4 Annolekesya, aopa nkani, ati: “Kwawa chani, Mwene!” Annena, ati: “Ukupepa
kwako nuwila wako vyafika umwiyulu, mwizu kuli Leza.

5 Ichino tuma antu uku Yafa, uwite Simoni wino yakuluti Petlo,

6 umweni wa ntu umwi, izina lyakwe i Simoni, kanyuka wa mikwela, wino
ing'anda yakwe ili pipi na yemba.”

7 Malaika wiyo wino wavwanzile nawe, pano wapita, Koloneli awita yamwi yaili
apa yaomvi ya un-ng'anda yakwe nu nsalifi wenga, untu wa nchinzi kuli Leza
uwa pali yano yammombelanga manda yonsi.

8 Na pano wayalandila ivintu vyonsi, wayatuma uku Yafa.

9 Ngu wanda wa uwili pano yapitanga angi yapalamila unzi, Petlo akwela apidali
ukuyupepa, nao wali unsanya pakasi.

10 Inzala imwaya nkani, asita ukulya; lelo pano vachili yateyanya chimwi,
umwenzo wakwe upita akazye.

11 Alola iyulu lyayulika, ni chivya chilwika wa mwenda unkulu, ulwikiziliwa uku
masempele yakwe yani fika na pansi.

12 Uno mwenemo mwali inyama ni vikalakasi vyonsi ivya mulu yani, na vino
vikulusela ni vyuni ivikulelemba.

13 Ngizwi liza kunali, liti: “Katuka Petlo, ufyule, ulye!”

14 Lelo Petlo ati: “Awe Mwene, kuno ntachilindye nanti uche ichintu chimwi chino
chaipe, nanti chino chikulyikizya.”

15 Izwi lyamwizile ilya uwili, lyati: “Vino Leza wazilula wemwi utachiti ivizilizye.”

16 Ichintu chi chachitika amaila yatatu, apa chisila ichivya chiyo chapokelelwa
kaili umwiyulu.

© 1988 United Bible Societies.

17 Nga Petlo pano channowana um-mwenzo wakwe, ichili chani amalele yao,
yano walola, antu yalye yano yatumilwe na Koloneli, pano yatondosya ing'anda
yi Simoni, yimilila pa nnyango.

18 Yalaizya yatondosya, ndi Simoni wino yakuluti Petlo ngu muno alwikala.

19 Nga Petlo welengulanga amalele yao, uMwenzo wannena vino: “Kuli antu
yaili yalukusita.

20 Ichino katuka uwike, ulondekana nayo, utachopa, kuno inene njatumile.”

21 Petlo awika uku yantu yao, ati: “Nene ndi wino mulunsita. Mwizile chani?”

22 Yati: “Koloneli unkulu wa yasalifi, untu wa chumi, wa chopo kuli Leza; wino
antu yonsi um-Yudea yamchindika; wanenilwe na malaika nswepe ukutuma
antu kunuli, uye uku ng'anda ukwakwe, ukuti akapulikisye amazwi kunuli.”

23 Ayapokelela, ayasezya. Nu wanda wa uwili Petlo afuma apita ponga nayo,
na yamwi apa yachitu yano yatenzi uku Yafa yalondekana nawe.

24 Uwanda wa uwili yafika uku Kaisalia. Na Koloneli wayalolelanga, walile atita
a luko lwakwe na ankula nachakwe.

25 Pano Petlo alwingila, Koloneli afuma ukunkomanya, amfukamila nu
kwinamila apa mulu yakwe.

26 Lelo Petlo amkatusya, annena, ati: “Wimilila, nene kwene nene ntu.”

27 Nga pano aluvwanga nawe awingila un-ng'anda, alola antu tupu iyakongana.

28 Nga ayanena, ati: “Nemwe akola mumanyile vino untu wino mYudea atangi
auminkanye na antu yanji nanti ukuya kunali. Lelo Leza atandanga vino ntangi
ntake untu umwi vino uwa kulukuwa nanti uwa kukowezya.

29 Ichino viyo ngizile pano nitwa nanti kukana. Nga ndumutondosya, izwi uli lino
mungitile?”

30 Nga Koloneli ati: “Ilelo uwanda wa uni ukufuma lino napepaa Leza un-ng'anda
umwane, pano lyatemba. Liyo kwene untu umwi awimilila panondi, azwite
imyenda ilumesamesa.

31 Nawe ati: ‘Koloneli, ukupepa kwako kwapulikikwa, na mawila yako
yelengulwa apa manso yi Leza.

32 Ichino tuma antu yaye uku Yafa, yakite Simoni wino yakuluti: i Petlo; afikile
un-ng'anda mwi Simoni kanyuka wa mikwela, umbali yi yemba.’

33 Ichino liyo kwene nakutumila; wachita chino chazipa ukwiza. Ichino swensi
tulipo pa apa manso yi Leza, kuti tupulikisye amazwi yonsi yano unenilwe nu
Mwene.”

34 Petlo avwanga, ati: “Chumi, namanya vino Leza asi nu nsumbo,

© 1988 United Bible Societies.

35 lelo ali apa antu yonsi, nguntu wensi wino amchindike nu kuchita ivya chumi,
akuluzumilwa nawe,

36 kuyana nizwi liyo lino watwalile ana ya Islaeli, angi alusunda izwi-zipe ilya
kuwelezyana muli Yesu Klisto. Alu Mwene wa antu yonsi.

37 Ichintu chiyo muchimanyile mwemwi, chino chalimba um-Yudea onsi,
ukufuma uku Galilea, ichisila cha lubatizyo luno Yoane wasundanga.

38 Amazwi yi Yesu wa ku Nazaleti, vino Leza wampakile amafuta uku Mwenzo
Nswefu na maka; nawe walîlanga ku na ku, angi aluomba imilimo mizipe, nu
kupozya yonsi yano yaluchuziwa na chiwa; kuno Leza wali ponga nawe.

39 Neswe tuli yasyuta ya vintu viyo vyonsi, vino waomvile umunsi ya Yudea
num-Yelusalemu. Wino yumozile yansamika uku chiti.

40 Wene Leza wamtutulwile uwanda wa utatu, amtuma kuti aloleke;

41 asu ku antu yonsi, lelo kuli yasyuta yano yalile yasololwa na Leza, alu
sweswe, yano twalyanga nu kunwa ponga nawe ichisila cha kututuluka kwakwe
ukufuma uku yafwi.

42 Atutuma tusundile antu nu kwimikila vino wiyo kwene uwino wimikwe na Leza
awe Umputuzi wa milandu ya apuma nafwi.

43 Uwino amalau yonsi yalwimikila, vino ukwizina lyakwe wensi uwa mzumila,
apokelele ukwelelwa kwa maifyo.”

44 Pano Petlo achili aluvwanga amazwi ya, uMwenzo Nswefu uikila yonsi yano
yalipulikisyanga izwi liyo.

45 Na yano yazumila yano yachitwa ichibalu, yazunguka, antu yonsi yano yizile
ponga na Petlo, kuno akulukuwa nayo kwene iyitililwa uwila wa Mwenzo
Nswefu.

46 Kuno yayapulike yaluvwanga imivwango mipya nu kutensya Leza. Apano
Petlo wati:

47 “Uwini wino angalesya amanzi, yatabatiziwa ya, antu yano yapokelela
uMwenzo Nswefu ndi vino sweswe kwene?”

48 Alanda kuti yabatiziwe ukwizina lyi Yesu Klisto. Nga yampapata, kuti awikale
kweneko amanda yamwi.

Milimo 11

1 Ngi mitume na chao yano yatenzi uku Yudea, yapulika vino akulukuwa nayo
kwene iyapokelela izwi lyi Leza.

2 Nga Petlo pano wapisile ukuya uku Yelusalemu, yano yachitwa ichibalu
yapazyanya nawe.

© 1988 United Bible Societies.

3 Yati: “Waile uku antu yano yatachisilwe ichibalu, walya nayo.”

4 Lelo Petlo atampa ukuyalandila ukuyalolola ningo, ati:

5 “Nali umunzi wa Yafa, ndupepa, umwenzo wane wapita akazye, indola amalele; ichivya chilwika wa mwenda nkulu chilwika ukufuma umwiyulu uku masempela yakwe yani; changikila.

6 Nachilolekesya nkani, nelengula, nalola inkala zya kuno ukunzi, izili na mulu yani, ni vikangu vya nchundu, ni vikulusela, ni vyuni vino vikulelemba.

7 Napulika izwi lilunena, liluti: ‘Katuka Petlo, ufyule, ulye!’

8 Nene nati: ‘Awe Mwene, kuno ichintu chino chaipa nanti chino chaziliziwa chitachili chiye umu nnomo wane nanti uche.’

9 Izwi lyanena ilya uwili ukufuma umwiyulu, lyati: ‘Vino Leza wazilula, utachiti vyakulyikizya.’

10 Ichintu chi chachitika amaila yatatu; apalinji ivintu vyonsi vyakweselwa kaili umwiyulu.

11 Nga lolini, liyo kwene antu yatatu yimilila apa ng'anda muno twali, yano yatumwa kunondi ukufuma uku Kaisalia.

12 uMwenzo wannena ukuti ndondekana nayo nanti kopa. Alaya achane sita yapita ponga nene, twingila un-ng'anda ya ntu wiyo.

13 Watulandila vino wawine malaika wino wimilile un-ng'anda umwakwe, wannena, wati: ‘Tuma antu yaye uku Yafa, yakite Simoni wino yakuluti: Petlo.

14 Wino wankunena amazwi yano yankufyusya wewe ni ng'anda ko yonsi.’

15 Pano natampa ukuvwanga uMwenzo Nswefu waikila ndi vino watwikile neswe apa ntangulo.

16 Niusya izwi lilye ilya Mwene, vino wavwanzile, ati: ‘Umwenemo Yoane wabatizyanga uku manzi, lelo mwemwi mulubatiziwa uku Mwenzo Nswefu.’

17 Ali ndi Leza wayapa uwila wuwu kwene, ndi vino watupile sweswe, yano twazumila uMwene Yesu Klisto, nene wini wino mpingule Leza?”

18 Pano yapulika amazwi yao yatuzya, yatensya Leza, yati: “Fwandi Leza watayapa akulukuwa nayo ukuvipela kuno kululeta upuma.”

19 Ichino yano yasambazile uku nnandu wa uchuzi uno wakatukile pali Stefano, yapisile yafika uku Foiniki nu ku Kiplo nu ku Antiokia. Yatasunzile apizwi liyo, siku uku aYudea sile.

20 Lelo yamwi pali yeneyo yali antu ya ku Kiplo ni Kilene, nga wene pano yafika uku Antiokia, yavwanga na aGliki, angi yalusunda izwi-zipe lya Mwene Yesu.

© 1988 United Bible Societies.

21 Ikasa lya Mwene lyawa ponga nayo, antu tupu yazumila yaseleukila uku Mwene.

22 Impwepwe zya antu yao zipulikikwa uku makutwi yi kongani lya ku Yelusalemu. Yatuma Balanaba ukuti aye uku Antiokia.

23 Nawe pano waya nu kulola inkumbu zyi Leza, achimba, ayachinchizya yonsi yalemane nu Mwene uku kukunda kwa mwenzo.

24 Kuno wali ntu nzipe wazyula uMwenzo Nswefu nuzumilo. Niumba ikulu lyungiliziwa uku Mwene.

25 Nga atina kweneko aya uku Talso ukusita Saulo. Na pano wannola, anneta uku Antiokia.

26 Nga uku mwaka mpuma yakonganaa ponga ni kongani nu kusambilizya antu tupu. Na alondezi apano yatangwile ukwitwa. “Aklisto” apa Antiokia.

27 Amanda yao kwene amalau yapisile ukufuma um-Yelusalemu, yaya uku Antiokia.

28 Wenga pali yeneyo, izina lyakwe i Agabo, awimilila, alauzya uku maka ya Mwenzo Nswefu, vino inzala inkulu ilupona insi yonsi. Nayo yalolike apa manda yi Kalaudio.

29 Nga alondezi yao yasolola ukwazwilizya anina yao yano yatenzi uku Yudea, ukulingana na maka yi chila ntu.

30 Yachita ndikuti viyo kwene, yatwalila aikolo uku makasa yi Balanaba na Saulo.

Milimo 12

1 Apa manda yalye kwene umwene Yelodi akatusya makasa, alema yamwi pali yeneyo aya mwikongani, kuti ayachuzye.

2 Aumola Yakobo, unnina na Yoane ni mpanga.

3 Nga vino walola chazipila aYudea, awitukilila ukulema Petlo. Amanda yao yali amanda ya mikate-isi-ninsasyo.

4 Nga pano wannema, anjalila uku nyololo, anena asalifi ikumi na sita, kuti yannolele, yani yani; wakasime ukuti pano iPasaka yasila, amfime nu kumwika pa yantu.

5 Nga pano Petlo alulolelwa uku nyololo, ikongani lyannombelanga kuli Leza nanti kutonta.

6 Nga pano Yelodi wasita ukumfumya, usiku uo kwene Petlo wawizi apakasi ya asalifi yaili, angi anyefilwe ni minyololo iili, na yakalolela yali apa nnyango angi yalulolela ing'anda-ya-nyololo.

© 1988 United Bible Societies.

7 Nga zuwa malaika wa Mwene awimilila penepo lwa pipi, umwengelela
uswefya un-ng'anda, nga auma Petlo unduwazu annansya, ati: “Katuka zuwa!”
Liyo kwene minyololo impona uku makasa yakwe.

8 Nga malaika wannena, wati: “Unyepei myenda yako, uzwale ni vilatu vyako.”
Nga pano wachita ndikuti viyo kwene. Annena, ati: “Zwala inkanjo yako,
undondele.”

9 Apano wafuma nu kunnondela, angi atamanyile ngi umwenemo ichintu chino
chaombeka na malaika, kuno watangi kunde alulola amalele.

10 Nga pano yachila yakalolela ya ntangulo na ya uwili, yapita apa nnyango wa
chela uwakuila uku nzi, nao wayulika ukola. Yafumila apanzi, yapita umu nzila
imwi, apano Malaika watina nu kumsya.

11 Nga Petlo pano umwenzo wawela, ati: “Fwandi nga namanya ningo vino
Mwene atumile malaika wakwe uku nfyusya um-makasa yi Yelodi nu ku kusita
kwa antu yao aYudea.”

12 Pano achiliwelengula ivintu viyo afika apa ng'anda yi Malia nyina wi Yoane,
izina linina i Malko, umuno ainji yakonganile ukupepa.

13 Pano wakong'onsya apa nkuli, awiza umomvi umwi ukupulikisya, izina
lyakwe i Loda.

14 Nga pano wamanya izwi li Petlo, atachili ayule unnyango uku kuchimba, lelo
aya zuwa, ayanena aya unkasi, vino Petlo awimilile apa nnyango.

15 Nayo yannena, yati: “Siku ukupena!” Lelo wene alemasya nkani, avwanga
vino uwenewe. Yati: “I malaika wakwe.”

16 Petlo wala watengwa ukukong'onsya, yanjulila, yannola, yazunguka ndi.

17 Ayasinizya ikasa, kuti yatuzye, nga wayalandila vino Mwene amfumizye un-
nyololo, ati: “Kanenini Yakobo na anji amazwi ya.” Nga afuma aya ukunji.

18 Nga pano kwacha asalifi yawa na masima nkani, yatamanyile kuno Petlo
wataya.

19 Nga pano Yelodi wansita, nanti kunnola, watondokesya yakalolela yao,
alanda kuti yanyepwe. Nga apita ukufuma uku Yudea ukuya uku Kaisalia,
ukuno awikala.

20 Nawe Yelodi walile atayalakalikila nkani antu ya ku Tilo ni Sidoni. Apano yaya
yonsi kunali uku mwenzo onga, nga pano yapulikanya Blasto, wino wali kalolela
wa mwene, yannombe yapulikane, kuno insi yao yapasile ivyakulya uku nsi ya
mwene.

21 Ngu wanda uno yasolwile, Yelodi azwala imyenda ya wene, awikala apa
chisumbi cha wene, avwanga amazwi pano yali.

© 1988 United Bible Societies.

United Bible Societies

22 Antu yumi chongo, yati: “Izwi li Leza, asi lya ntu!”

23 Liyo kwene malaika wa Mwene amuma kuno atapile Leza ukulu; aliwa ni ngonyo, umwenzo umputuka.

24 Lelo izwi lya Mwene likula nu kulimba kwinji.

25 Nga Balanaba na Saulo, lino yamala imilimo yao, yawela uku Yelusalemu, yasenda na Yoane wino yatangi Malko.

Milimo 13

1 Nu mwi kongani uku Antiokia kwali amalau na yakasambilizya, nayo i Balanaba na Simeoni, wino yatangi Nigeli na Lusio wa ku Kilene, na Manaeni, wino yonkile iyele lyonga nu mwene Yelodi, na Saulo.

2 Pano yalupepa uMwene nu kuzilizya ivyakulya, Mwenzo Nswefu wati: “Mpalwilini Balanaba na Saulo uku nnimo uno njitile.”

3 Nga pano yaluzilizya ukulya nu kupepa, yayawikila makasa apa mitwe yao, nga yayata, kuti yapite.

4 Nga antu yao, pano yatumwa nu Mwenzo Nswefu, yapita ukuya uku Seleukia, ukuno yakwela uwato ukuya uku Kiplo.

5 Nga pano yali uku Salami, yasunda amazwi yi Leza un-ng'anda zyi Leza izya aYudea. Yoane wali ponga nayo, angi aluyaombela.

6 Yapita apakasi um-mânda yonsi, yafika uku Pafo, yazana unnozi umwi, kalauzya wa ufi, mYudea, izina lyakwe i Ba-Yesu.

7 Untu wiyo wali pipi nu nnâsi Segio Paulo, untu wa mano. Nga unnâsi wita Balanaba na Saulo yize kunali, asita ukupulika izwi li Leza.

8 Lelo Elima unnozi wiyo,—izina lyakwe ndi lyasenulwa—apazyana nayo, asita ukuti azozye unnâsi wiyo, ukuti ate uzumilo wa mwenzo wakwe.

9 Lelo Saulo, nawe uli Paulo, azyula Mwenzo Nswefu, ankundwila manso,

10 ati: “We wazyula uchenjezu nuipe onsi, mwana wi Chiwa, siluembu wa chumi chonsi, utaluta ukunyonganika inzila zya Mwene zino zyololwike?

11 Nga lola, ikasa lya Mwene lili panuli ukukuma, newe wampofula utachilola ilanzi uku manda yamwi.” Liyo kwene apofula, ichanda chimkupila, apalapasya nu kusita untu wa kunnema ikasa nu kumkolelela.

12 Ngu nnâsi wiyo pano walola chino chaombeka, azumila, azunguka uku masambilizyo ya Mwene.

13 Nga Paulo na chakwe yakwela uwato, yafuma uku Pafo, yafika uku Pelge um-Pamfilia. Yoane wayasya, wawela uku Yelusalemu.

© 1988 United Bible Societies.

14 Lelo wene yatina uku Pelge, yafika uku Antiokia, unzi wa Pisidia. Uwanda wa
Sabato yingila un-ng'anda iyi Leza, yikala mwenemo.

15 Nga pano yasoma Ntambi ni chitabu cha malau, aikolo ya ng'anda yi Leza
yatuma untu kuno yali, ayanena, ati: “Yachitu, ngi muli nizwi lya kuzipila antu
ya, vwangini.”

16 Apano Paulo awimilila wayasonizya, ati: “Mwe yatata ya mwIslaeli, nemwe
yano mwachindika Leza, pulikisyini.

17 Leza wa antu ya Islaeli wasolwile yatata itu, ayakuzya antu yao, pano
yikalanga wa yeni un-nsi ya Mizili. Nga kaili akatusya ikasa lyakwe, ayafumya
nu kuyakolelela.

18 Imyaka amakumi yani angi ali ni chelelezi kuno yali undusanga.

19 Nga pano wonona inko saba un-nsi ya Kanani, ayapa insi yao kuti yapyanile.

20 Uku myaka imyanda inni na makumi yasano pa chisila cha vintu vi ayapa
aputuzi ukufika na manda yi Kalauzya Samweli.

21 Pano yasita umwene, Leza ayapa Sauli umwana wi Kisi, untu wa luko lwi
Benyamini, uku myaka amakumi yani.

22 Na lino watisya wiyo, akatusya Davidi uwino awe umwene wao, nawe uwino
wamwimikile, ati: ‘Nalola Davidi umwana wi Yese, untu wino anzipile uku
mwenzo wane, wino aluchita vyonsi vino nkasime.’

23 Umwikwata lyakwe wiyo, Leza waletela aIslaeli Unkuluzi Yesu, ndi vino
wayalainye.

24 Lino achili awize kuno yali, Yoane walile wasunda ulubatizyo lya kuvipela, kuli
yonsi ya mwIslaeli.

25 Yoane nawe pano wamala manda yakwe, avwanga, ati: ‘Mulungelengula vino
nene wini? Nene insi wenewe; lelo lolini, alwiza umwi uku chisila chane, wino
ntalingine nu kusapula imikowa ya nfwato zya ku mulu yakwe.’

26 “Yachane, ana yikwata li Ablaamu, nemwe yano mwachindika Leza, izwi lya
ufyusi lyatumilwe ukwiza kuno tuli sweswe.

27 Kuno yano yatenzi uku Yelusalemu na ikolo yao yatamanyile wiyo, lelo
amazwi ya malau yano yalusomwa chila wanda wa Sabato, yayafikilizya uku
kumputwila ukufwa.

28 Nanti vino yatawine unnandu wa kumumola, lelo yalomvile kuli Pilato, kuti
yamumole.

29 Nga pano yamala vyonsi vino waandikilwe, yamwisya uku chiti chiyo,
yamwika umwilindi.

30 Lelo Leza wamtutulwile uku yafwi.

© 1988 United Bible Societies.

31 Aloleka amanda tupu kuli yano yapisile nawe ukufuma uku Galilea fika nu ku
Yelusalemu, yano uku kasalaka ali yasyuta yakwe apa manso ya antu.

32 Neswe tulumsunda izwi-zipe lya ulanyo ulye kwene, uno yatata yapilwe.

33 Vino Leza wayafikilizizye ana itu ulanyo uo, kuno watutulula Yesu ndi vino
chaandikwe un-Zabuli ya uwili: ‘Wewe uli mwanane, nene ilelo nakuvyala.’

34 Na kaili vino wamtutulwile uku yafwi, kuti atawelela ukuola, avwanzile, ati:
‘Mwemwe namupa ivintu viswepe ivyi Davidi ivya kutailwa.’

35 Ichino avwanzile na panina, ukuti: ‘Utaluleka unswepe wako aole.’

36 Kuno Davidi waombelanga Leza ningo apa manda yakwe, pa mpanda
wakwe, walala undufu, azyikwa ponga na yaisi, wazana ukuola.

37 Lelo wino watutulwilwe na Leza, atatana zane ukuola.

38 Ichino chimanyike kuli mwemwe yachane, vino kuli wiyo mulusundwa uwelelo
wa maifyo.

39 Na kaili kuli wenewe wino azumile akulwalilwa ichumi uku vintu vyonsi vino
atangi awalilwe ichumi uku Ntambi yi Mose.

40 Ichino viyo chenjelini mwemwe, vitamwizila vino vyandikwe na malau:

41 ‘Lolini mwe yano mulusula, zungukini mulowe; kuno nduomba nene unnimo
apa manda ino, unnimo uno mutali muuzumile nanti uche, nantu ntu
angalandisya kuno muli.’ ”

42 Nga pano yafumanga yayalomba, kuti kuche yasome kaili amazwi ya wanda
wa Sabato unina.

43 Nga pano yano yali un-ng'anda yi Leza yasansantika, aYudea na alondezi
yao, yano yachindika Leza, yalondekana na Paulo na Balanaba, yano pano
yavwanga nayo, yayachinchizya, kuti yalande un-nkumbu zyi Leza.

44 Uwanda wa Sabato wa uwili antu tupu kwela unzi wonsi yakongana, yapulika
izwi lyi Leza.

45 Lelo aYudea pano yalola maumba, yazyula uzuwa, yakana mazwi yano
yavwanzilwe na Paulo, angi yalupazya nu kusula.

46 Lelo Paulo na Balanaba yavwanga uku chiposye, yati: “Chalingine kuti izwi li
Leza litane lilandwe kuno muli; lelo kuno mwalitenkela ukutali, nu kuulola vino
mutaine nupuma wa manda ti, lolini, twaseleukila uku akulukuwa.

47 Kuno ivino utunenwa nu Mwene, ukuti: ‘Nakuwika uwe mwengelela wa antu
yakulukuwa, kuti uwe wa ufyusi fika na kuno insi yapela.’ ”

48 Akulukuwa pano yapulika ivintu vi, yachimba, yatensya izwi lya Mwene; na
yonsi yano yateyanyiwa upuma wa manda ti, yazumila.

© 1988 United Bible Societies.

49 Izwi lya Mwene lyalimba insi ilye yonsi.

50 Lelo aYudea yatuwanya anachi yachindamu yano yachindika Leza, na ikolo ya nzi, yasongelekanya antu, kuti yachuzye Paulo na Balanaba, yayatisya muli lwato wao.

51 Nayo yakung'unta inkungu ya ku mulu yao, yapita uku Ikonio.

52 Na londezi yazyula ukuchimba na Mwenzo Nswefu.

Milimo 14

1 Nga chali uku Ikonio yingila ichaponga un-ng'anda yi Leza iya aYudea, nga vino yavwanga, iumba ikulu ilya aYudea ni lya aGliki yazumila.

2 Lelo aYudea yano yatazumile, yasongelekanya antu yakulukuwa, nu kuyalakalisya imyenzo chino chaipa uku yanina.

3 Nga ikala kweneko amanda tupu, angi yaluvwanga uku chiposye uku maka ya Mwene, wino wimikile izwi lyakwe ilya nkumbu zyakwe, nu kuyapa ivilangizyo ni vipezya-mano viombeke uku makasa yao.

4 Lelo iumba lya antu ya nzi lipalunkana. Yamwi yawile uku aYudea na yamwi uku mitume.

5 Apano akulukuwa na aYudea ponga na ikolo yao yayakatukila, kuti yayachite iviipe nu kuyatama na mafinga.

6 Nayo yachimanya yitukila uku Listela nu ku Delbe, imizi ya Likaonia, ninsi zya mbali mbali.

7 Ikala kweneko angi yalusunda izwi-zipe.

8 Nu ku Listela kwali untu umwi, waomboka, wikala itenda ukufuma unda i nyina, wino atachili apite nanti uche.

9 Untu wiyo wampulikisya Paulo lino aluvwanga; nawe wankundwila manso, alola vino untu wiyo ali nuzumilo wa kupoziwa.

10 Avwanga ukwizwi ikulu, ati: “Katuka uwimilile uku mulu yako!” Apano awimilila zuwa ampitana.

11 Amaumba ya antu pano yalola chino Paulo wachita, yakuzya amazwi yao um-mvwango wa chiLikaonia, yati: “Yaleza iyatwikila um-mwata wa antu.”

12 Balanaba yati, ali Zeusi, na Paulo, Yeme; kuno wali alikavwanga.

13 Kapela wi Zeusi wino ing'anda yakwe yali uku nkolelo ya nzi, aleta intwazi ni nkata zya malua apa nnyango wilinga, asita ukufima ivipelo ponga na maumba.

14 Lelo imitume Balanaba na Paulo, pano yachimanya, yalepola imyenda yao, yituka ulwilo yaya ingila imwiumba, na kuno yaluma chongo,

© 1988 United Bible Societies.

15 yati: “Yatata, uku chani muluchita chi? Neswe kwene sweswe yantu ndi
mwemwe; tulumusunda izwi-zipe, ukuti musenuke nu kuta ivintu vi ivya
uwelewele, museleukile kuli Leza uwa upuma, wino walenzile iyulu ni nsi na
yemba ni vintu vyonsi vino vili mwenemo.

16 Wino amanda ya kali walekile antu ya misangano yonsi angi yalupita un-nzila
zyao akola.

17 Lelo atautile nanti kuumanyisya, kuno wamuchitile ivizipe, angi
alumutonyezya isemba ukufuma umwiyulu, nu mmacha, angi alwikusya
imyenzo yino ichakulya ni nsânsa.”

18 Nu ku mazwi yao yayalesya amaumba uku uchuzi, yatachiyapa ivipelo.

19 Lelo aYudea iza ukufuma uku Antiokia nu ku Ikonio, yasongelela amaumba,
apalinji yatama Paulo na mafinga, yamkwesela ukunzi ya nzi, yatangi watafwa.

20 Lelo alondezi pano yalile iyannizya konsi, akatuka, asuwila umunzi. Nu
wanda wa uwili afuma mwenemo, apita ponga na Balanaba, aya ku Delbe.

21 Nga pano yasunda izwi-zipe umunzi uo, yapata alondezi tupu, nga yawela
uku Listela na ku Ikonio na ku Antiokia.

22 Angi yalukomya alondezi imyenzo, nu kuyasunda ikale um-uzumilo uo na
vino tulungime ukwingila um-wene-wi-Leza uku nzila ya machulo tupu.

23 Nga pano yayasolwela akombe um-makongani yonsi, nu kupepa ponga na
kuuzilizya ichakulya, yayawika um-makasa ya Mwene, wino yamzumile.

24 Yapita insi ya Pisidia apakasi, yafika uku Pamfilia.

25 Nga pano yasunda izwi liyo uku Pelge, yapita uku Atalia.

26 Apa kufuma kweneko, yakwela um-wato yaya uku Antiokia, nako ukuno
yalombilwe inkumbu zyi Leza uku nnimo ulye uno yamalilile.

27 Nga pano yaya, yakonganika ikongani, yayalandila ivintu vyonsi vino Leza
waomba ponga nayo, na vino watayulila akulukuwa unnyango wa kuya um-
uzumilo.

28 Yikala kweneko amanda yasi mache ponga na alondezi.

Milimo 15

1 Nga iza antu ukufuma uku Yudea yasambilizya achao, vino ngi mutachisilwe
ichibalu ukuyana ni ntambi yi Mose, mutangi mufyusiwe.

2 Nga pano Paulo na Balanaba yapazyanya na antu yao nu kutondosyana nayo
nkani, yalanda vino Paulo na Balanaba na yamwi pali yeneyo, yapite uku
Yelusalemu uku mitume nakombe, uku mazwi ya chintu chiyo.

© 1988 United Bible Societies.

3 Ngi kongani liyasindikila, yapita apakasi ya nsi ya Foiniki ni Samalia,
yachimvya nkani anina yonsi, pano yayalandila vino akulukuwa yafyusiwa.

4 Pano yafika uku Yelusalemu, yapokelelwa ni kongani ni mitume nakombe,
nayo yayalandila ivintu vyonsi vino Leza waomba ponga nayo.

5 Lelo yamwi amwiumba lya aFaliseo yano yazumila, yakatuka nukuti:
“Chilingine yachitwe ichibalu nu kuyanena yaleme intambi yi Mose.”

6 Imitume nakombe yakongana, ukuti yalole izwi liyo.

7 Nga pano yapazyana, Petlo akatuka, ayanena, ati: “Yachane, umwemwe
mumanyile vino fuma amanda ya ntangulo, Leza wansolwile pali mwemwe,
ukuti akulukuwa yapulike izwi-zipe uku nnomo wane nu kulizumila.

8 Na Leza wino amanyile imyenzo ya antu, aimikila, ukuyapa uMwenzo Nswefu,
ndi vino neswe kwene watupile.

9 Nga atali nu solozi pali sweswe nayo, ayaswefya imyenzo yao uku uzumilo.

10 Ali nga vino mulwezya Leza ku kuwika inkonkoli uku ngalo zya alondezi, ino
yatata itu nanti usweswe tutachili tuisende.

11 Lelo tuzumile vino tulufyusiwa uku nkumbu zya Mwene Yesu vivi kwene wi
yao.”

12 Ngiumba lyonsi likala chele, lyapulikisya Balanaba na Paulo, yayalandila
amazwi ya vilangizyo ni vipezya-mano vino Leza wachita uku utume wao uku
akulukuwa.

13 Nga pano yao yatuzya, Yakobo avwanga, ati: “Yachane, mpulikisyini!

14 Simeoni watatulandila vino apa ntangulo Leza walolekisye akulukuwa, kuti
asolole antu pali yeneyo uku nnandu wizina lyakwe.

15 Na mazwi ya malau yazumilizinye, ndi vino chaandikwe:

16 ‘Ichisila cha vintu viyo nduwela, nene ndukula kaili nsaka yi Davidi yino
yaponile, ndukula kaili pano papona. Nene nduimika kaili.

17 Ukuti antu yano yasyala yasite uMwene, na akulukuwa yonsi yano izina lyane
lyalandwa kuno yali.

18 Avwanzile uMwene wino aluchita ivintu viyo vino wavimanyisya fuma kali.’

19 “Ichino viyo nemwi nati, tutachichuzya akulukuwa, yano yasenukila kuli Leza.

20 Lelo tuyaandikile, vino yaleuke uku vilui, ni vya upundu, ni nyama i icha uwila,
nu wazi.

21 Kuno fuma kali Mose ali na antu yano yalusunda ivintu vyakwe, um-mizi yonsi
akulusomwa, manda yonsi ayi Leza um-mang'anda yao iyi Leza.”

© 1988 United Bible Societies.

22 Nga chazipa apa mitume nakombe ni kongani lyonsi, ukusolola antu yamwi pali yeneyo, nu kuyatuma uku Antiokia ponga na Paulo na Balanaba; yasolola Yuda wino yatangi Balasaba, na Silasi, yano yali antu yamanyika apa yanina.

23 Yaandika vi nu kutwala uku makasa yao: “Imitume nakombe uku achitu ya ku akulukuwa, yano yali uku Antiokia nu ku Silia nu ku Kilikia: tulumulaula wa achitu.

24 Kuno twapulika, vino antu, yano yafumile kuno tuli yalulukumususya uku mazwi yao, nu kumusimya uku myenzo ino, yano neswe tutayatumile.

25 Swemwi twalola ningo, twapulikana uku mwenzo onga, ukusolola antu nu kuyatuma kuno muli, ponga nakunde yitu Balanaba na Paulo;

26 antu yano yaufimile ukwizina lya Mwene witu, Yesu Klisto.

27 Ichino twatuma Yuda na Silasi, yano yalumunena akola amazwi yao kwene uku milomo yao.

28 Kuno chazipile uMwenzo Nswefu ponga neswe, tutamutwika ichisendo, siku chino chiile.

29 Alikuti: Muleuke uku vintu vyafimwa uwila uku vilui, nu wazi, ni nyama i icha uwila, ni vya upundu. Ngi mwaukôla ni vintu viyo, mukuwa mwachita ningo. Kati lumi!”

30 Nga pano yao yayalambalika, yapita ukuya uku Antiokia, na pano yakonganya ikongani lyonsi, yayapa imbaluwa iyo.

31 Nayo pano yaisoma, yachimba uku utekezyo uo.

32 Nga vino wene Yuda na Silasi yali ayakalauzya, yayanena achitu ku mazwi tupu, yayakomya.

33 Nga pano ikala kweneko manda yamwi, yasindikilwa nachitu ukupita lumi kuli yano yayatumile.

[34 Lelo wene Silasi alola ningo ukusyala kweneko.]

35 Paulo na Balanaba yikala uku Antiokia, angi yalusambilizya nu kusunda izwi lya Mwene, ponga na antu yanji tupu.

36 Ichisila cha manda yamwi Paulo anena Balanaba, ati: “Wewe! tuwele tukalole achitu yao chila nzi, muno twasunzile izwi lya Mwene, ngi yali uli.”

37 Balanaba asita, kuti Yoane wino yatangi Malko, apite ponga nayo.

38 Lelo wene Paulo atakasime kupita ponga na wiyo, wino wayasile uku Pamfilia, atapita ponga nayo um-milimo.

39 Nga yampazyanya, apalinji yatana. Balanaba wapita ponga na Malko, yakwela um-wato ukuya uku Kiplo.

© 1988 United Bible Societies.

40 Paulo nawe wasolola Silasi, apita, angi alupepelwa nachitu yalye, apiwe
inkumbu zya Mwene.

41 Apita un-Silia ni Kilikia angi alukomya makongani.

Milimo 16

1 Nga afika uku Delbe nu ku Listela. Na po pali unnondezi umwi izina lyakwe i
Timoteo, umwana wa mwanachi mYudea, wino wazumila, lelo isi wali mGliki.

2 Untu wiyo wavwangilwaa ivizipe nanina yano yali um-Listela nu mwIkonio.

3 Paulo asita ukuti apite ponga nawe, amsenda aya amchita ichibalu, uku
nnandu wa aYudea yano yikalanga kweneko. Kuno yonsi yamanyile vino isi
wali mGliki.

4 Nga pano yapitanga um-mizi iyo, yayapa amasunde, yano yanenilwe ni
mitume nakombe, yano yali um-Yelusalemu, ukuti yayaleme.

5 Un-kuzumila makongani yatelwa amaka, yawa yalungilizika chila wanda.

6 Nga yapita un-nsi ya Filigia ni Galatia, uMwenzo Nswefu wayalesya ukusunda
izwi um-Asia.

7 Walangi pano yafika uku Misia, yezya ukuya uku Bitinia, lelo uMwenzo wi
Yesu atayazumile ukuya.

8 Nga yapitilila Misia, yaya uku Tloa.

9 Usiku Paulo amalele yamwizila; alola untu wa ku Masedonia awimilile
ampapatila, ati: “Lamba uwize utwazwe uku Masedonia.”

10 Nga pano walangi walola amalele yao, liyo kwene tusita ivyakuti tulambe
ukuya uku Masedonia, kuno mwenemo twawine vino Leza alutwita
tukayasunde izwi-zipe.

11 Nga twakwezya inanga, twafuma uku Tloa, tufika uku Samotlase ukwi tanga
lyonga, nu wanda wa uwili tufika uku Neapoli.

12 Nu kufuma pao tuya uku Filipi, unzi wa ntangulo wa wilaya iyo ya Masedonia,
uno ikoloni lya aLoma. Nga twikala umunzi uo amanda yamwi.

13 Ngu wanda wa Sabato tufuma umunzi, tuya ukumbali ya luzi, kuno twatangi
palumwi pali ukwa kusalikila; twikala tukomengana na anachi yano yakonganile
penepo.

14 Umwanachi wenga izina lyakwe i Lidia, kakazya wa myenda ya zambalau,
uwa umunzi wa Tiatila, wene vino wachindika Leza, atupulikisya. Nawe uwino
uMwene wayuzile umwenzo wakwe, akôzya amazwi yano Paulo wavwanzile.

© 1988 United Bible Societies.

15 Nga pano wabatiziwa na ya ng'anda umwakwe, atupapatila, ati: “Ngi mundola nene wa kutailwa um-Mwene, tuyini mukikale uku ng'anda ukwane.” Nga atuchitila amaka.

16 Walangi pano tuluya apa kusalikila, tukomengana nu nsungu umwi ali ni ngulu, wino akuletela aene yakwe usavi tupu uku kusapola.

17 Alondela Paulo neswe angalwangula, ati: “Antu ya aomvi yi Leza wa kwiyulu, yano yalumusunda inzila ya ufyusi.”

18 Angaluchita viyo kwene amanda tupu. Lelo Paulo chimwaya, aseleuka, anena ichiwa chiyo, ati: “Ndukunena ukwizina li Yesu Klisto, ufume um-ntu wi.” Liyo kwene chimfuma.

19 Nga aene yakwe, pano yalola utailo wa usavi wao wayafyuntunka, yalema Paulo na Silasi, yayakolezya uku sokoni fika na pa manso ya ikolo ya nzi.

20 Yayasenda ukwitengo, yati: “Antu ya aYuda yaluleta mpanzyela umunzi witu.

21 Na kaili yalulimvya amazwi ya ntambi, zino zitazifile kuno tuli ukuzipokela nanti ukuzilondela, kuno sweswe yaLoma.”

22 Amaumba yonsi yafuma yayaila, aputuzi yafima ichilangaso, yayalepwile imyenda yao uku maka, yumwe ni ntuwa.

23 Nga pano yayumisya ivyumo, yayatwala umu nyololo, yapa Kalolela wa ng'anda-ya-minyololo ichilangaso, ayalolele ningo.

24 Nawe pano wapiwa ichilangaso chiyo, ayatwala un-ng'anda unkasi, ayapantika amulu un-chimbao, ayanyepa.

25 Lelo usiku apakasi Paulo na Silasi yalombanga Leza nu kunnundila imyimbo ya kumtensya, na anyepwa anji yayapulikisyanga.

26 Zuwa kuwa ichitentema ichikulu un-nsi, apalinji viimbili vya ng'anda-ya-minyololo vitelengana; liyo kwene imilyango iyulika, ivinyepelo visapuka kuli yonsi.

27 Kalolela wa ng'anda-ya-minyololo alanka, nga pano walola imilyango ya ng'anda-ya-minyololo itiyulika, asomola impanga, asita uku ukulika, watangi anyepwa iyituka.

28 Lelo Paulo afumya izwi lyakwe uku maka, ati: “Utauchisa, kuno swensi tulipo pa!”

29 Asita yalete nkozyo, atumpukila unkasi, alutetema uku ngofi, apona pansi pali Paulo na Silasi.

30 Nga ayafumya apanzi, ati: “Yatata, ngachita uli, kuti nfyuke?”

31 Yannena, yati: “Zumila uMwene Yesu, newe wanfyuka, ponga na ya ng'anda umwako.”

© 1988 United Bible Societies.

32 Nga yannena izwi lyi Leza, unkola na antu yonsi aya ng'anda umwakwe.

33 Ayasenda liyo kwene ilya usiku, ayafula ivyumo vyao, nga liyo kwene abatiziwa unkola na antu yakwe yonsi aya ng'anda umwakwe.

34 Ayaleta un-ng'anda umwakwe, ayapa ichakulya, achimba nkani, unkola na yang'anda umwakwe yonsi, kuno watazumila Leza.

35 Walangi kwacha, aputuzi yatuma aikolo ya asalifi ukunnena ukuti: “Ayate antu yao, yaupitile.”

36 Kalolela wa ng'anda-ya-minyololo wanena Paulo, wati: “Aputuzi iyatuma antu kuti musapulwe; ali fumini apanzi, mupite lumi.”

37 Lelo Paulo wayanena, wati: “Iyatuuma apa manso ya antu yonsi nanti kutuputwila unnandu, neswe sweswe yaLoma, na kaili yatutwite un-ng'anda-ya-minyololo. Nga yalusita yatufumye uku mbali? Awe, chisi viyo, yize akola yatufumye.”

38 Akulu ya asalifi yanena aputuzi amazwi ya. Nayo yopa, pano yapulika vino aLoma.

39 Yiza yayakopelezya, nga pano yayafumya un-ng'anda-ya-minyololo, yayapapata, yatine umunzi ulye.

40 Nayo yafuma uku ng'anda-ya-minyololo, ingila un-ng'anda yi Lidia, nga pano yalolana nachao, yayateka imyenzo, nga yampita.

Milimo 17

1 Walangi pano yapita apakasi ya Amfipoli na Apolonia, yafika ukuTesalonike, pano pali ng'anda yi Leza ya aYudea.

2 Na Paulo vino walile wamanyilila, awingila muno yali, nga apa manda yatatu ayi Leza avwanga nayo um-Maandiko.

3 Aswelula nu kulolola vino chilungime Klisto ukuchula nu kututuluka uku yafwi, na vino Yesu wi wino ndumupa amazwi yakwe, ali Klisto.

4 Yamwi pali yeneyo yazumila, yalemana na Paulo na Silasi, na aGliki yano yachindika Leza ainji kwene, na yanachi aikolo a izina yatali yache.

5 Nga aYudea yawa nuzuwa, yatola antu tupu tupu muli yano yasi ningo, yaipa, nga yakonganika iumba, yachita impanzyela un-nzi. Yaya uku ng'anda i Yasoni, yasita ukuyatwala apa yantu ya mu-nzi.

6 Nga pano yaula ukuyazana, yakwekwesa Yasoni na yachitu yamwi apa manso ya ikolo yanzi, angi yalumi chongo, yati: “Antu ya yano iyaseleula insi, iyiza na ku kwene.

© 1988 United Bible Societies.

7 Yasoni watayapokelela, na antu ya yonsi yaluchita ivitaine na masunde i Kaisali, angi yaluti alipo umwene unji, wino yaluti i Yesu.”

8 Nga yasimya iumba na ikolo yanzi, pano yapulika ivintu viyo.

9 Nga pano yalifya Yasoni na achakwe ilambo, yayata.

10 Nga liyo kwene achitu yao usiku uo kwene yasindikila Paulo na Silasi ukuya uku Beleya. Nayo pano yaya kweneko, yingila un-ng'anda yi Leza iya aYudea.

11 Antu ya yali atekele ukuluta aya ku Tesalonike, kuno yapokelela izwi liyo uku kukunda kwa mwenzo, yalondola ningo manda yonsi um-Maandiko, ukuti yalole ivintu viyo ndi vino vili.

12 Nga antu tupu pali yeneyo yazumila, na anachi aikolo a izina aya chiGliki nayonsi tupu.

13 Lelo pano aYudea ya ku Tesalonike yamanya, vino izwi li Leza ilisundwa na Paulo nu ku Beleya kwene, yaya yatunkola antu nu kusimya maumba na ku kwene.

14 Nga liyo kwene achitu yasindikila Paulo, kuti aye kuli yemba; lelo Silasi na Timoteo yasyala kweneko.

15 Lelo yano yasindikile Paulo yapisile nawe uku Atena; nga pano yatumwa amazwi kuli Silasi na Timoteo, ukuti yatazimba ukunnondela, nga yampita.

16 Nga pano Paulo aluyalolela uku Atena nu kulola vino unzi uo wazyula ivilui, um-mwenzo wakwe walakalika nkani.

17 Nga un-ng'anda yi Leza apazyanya na aYudea na yano yachindika Leza; na yano yakomenganananga nawe manda yonsi apa sokoni.

18 Yamwi apa ya-Epikuleo na Astoiki aya mano yakomengana nawe, yamwi yati: “Chene! ummankala wi alusita ukulanda chani?” Yamwi yati: “Aluloleka vino ikuma wa mbila ya maleza aeni.” Kuno wasundanga amazwi ya pali Yesu nu kututuluka.

19 Nga yannema, yamsenda uku Aleopago, yati: “Chene! tungamanya amasambilizyo mapya ya yano ululanda?

20 Kuno waleta amazwi ameni um-makutwi yitu. Tungakunda ukumanya muno vintu vi viile.”

21 Kuno a-Atene na eni yano yatenzi kweneko, yatali nu wasa ukwizwi nanti limwi, siku ukulanda nu kupulikisya amazwi ya vintu vipya.

22 Paulo awimilila apakasi ya Aleopago, ati: “Mwe yantu ya mwiAtene, uku vintu vyonsi nalola vino mwachindikisya nkani imyao.

© 1988 United Bible Societies.

23 Kuno pano napitananga ku na ku nu kulola vino mulupepa, nazana ialtale iwaandikwe amazwi ya: Kuli Leza wino atamanyike. Ichino nemwi ndumusundila amazwi yakwe vino mwemwi mulumpepa mutammanyile!

24 Leza wino walengile insi na vyonsi vino vili mwenemo, wene kuno Mwene wi yulu ninsi, atakwikala un-ng'anda-zyi-Leza zino zyakuzilwe uku makasa.

25 Nga ataluombelwa nanti uku makasa ya antu, ungati alusita chimwi, kuno uwino alupa antu yonsi upuma nu kwesela ni vintu vyonsi.

26 Nawe wachisile antu yonsi ukufuma kuli wenga, kuti yikale un-nsi, ayankanya amanda yao aya kwikala, ayaputwila lwato wa mikalo yao.

27 Kuti yasite Leza, manye nanti uku kupalakasya-palakasya, yakamzana, nanti vino asi kutali na chila ntu wensi.

28 ‘Kuno muli Wenewe sweswe tutenzi nu kupita, nu kuwa nupuma witu.’ Ndi vino kalunda wa myimbo umwi watasile: ‘Kuno swensi kwene swe ana yakwe.’

29 “Ichino ngi swe ana yi Leza, chitazifile ukuti twelengule vino uleza ukoline ni zaabu nanti feza nanti finga, ivintu vino vyawazwa uku kumanya na mano ya antu.

30 Ichino amanda ya kali ya kuntamanya, Leza wasulanga kunti atalulola, lelo kasalaka wanena antu yonsi konsi yavipele.

31 Kuno wawika uwanda uno aluputwila akuno kunzi imilandu uku chumi, uku ntu wino wasolola, nawe wapa antu yonsi ichimanyisyo uku vintu vi, kuno wamtutulwile uku yafwi.”

32 Walangi pano yapulika amazwi ya kututuluka uku yafwi, yamwi yasoweka, lelo yamwi yati: “Tulukupulikisya kaili uku chintu chi.”

33 Apano Paulo atina pano yali.

34 Lelo yamwi yalemana nawe, yazumila, Dionisi mwAleopago walipo pali yao, nu mwananchi umwi, izina lyakwe i Damali, na antu yamwi ponga nayo.

Milimo 18

1 Ichisila cha vintu vi Paulo atina uku Atene aya uku Kolinto.

2 Alola mYudea umwi, izina lyakwe i Akila, ukumwao uku Ponto, nawe wizile ukufuma uku Italia amanda mache, ponga nu nchi Pilisila, kuno Kalaudio watanena aYudea yonsi yatine um-Loma; nga afika kuno yali.

3 Nga vino unnimo wao uwa ufundi wali uli onga, awikala kuno yali yaomba unnimo apali ponga, kuno yalile yamanya kusuma ihema.

4 Avwanga nayo nu kutondosyana un-ng'anda yi Leza manda yonsi aya Sabato, asita ukuyatonsya aYudea na aGliki.

© 1988 United Bible Societies.

5 Lelo Silasi na Timoteo, pano yizile ukufuma uku Masedonia, Paulo aingilwa
nkani nizwi liyo, aimikila nkani aYudea, vino Yesu i Klisto.

6 Walangi pano yapotana nawe nu kumtuka, akung'unta nkungu uku myenda
yakwe, ayanena, ati: “Uwazi wino uwe apa mitwe yino; nemwi nswefile, kufuma
kasalaka nanja uku yantu yakulukuwa.”

7 Atina kweneko, aya un-ng'anda ya ntu umwi, izina lyakwe i Titio Yusto,
wachindika Leza, wino ing'anda yakwe yali lwato wenga ni ng'anda yi Leza.

8 Nga Klispo unkulu wa ng'anda yi Leza azumila uMwene ponga na yonsi aya
ng'anda umwakwe. Akolinto ainji pano yapulika, yazumila, yabatiziwa.

9 uMwene anena Paulo usiku um-malele, ati: “Utachopa, lelo vwanga,
utachituzya.

10 Kuno inene ndi ponga newe, kuno kusi umwi wino akukukatukila nu
kukuchisa, kuno inene ndi na antu tupu umunzi u.”

11 Awikala kweneko umwaka onga ni myezi sita, angalu sambilizya pano yali
izwi lyi Leza.

12 Lelo pano Galio wali unnâsi wa Akaya, aYudea yakatukila Paulo uku mwenzo
onga, yanneta umwi tengo.

13 Angi yaluti: “Untu wi alukwesa antu ukupepa Leza uku nzila ino itaine
nisunde.”

14 Paulo nawe pano wakasi avwange, Galio wanena aYudea, wati: “Ngi untu wi
watachita chimwi chaipa, nanti uipe umwi, mwe a Yudea, twali tupulikane
nemwe.

15 Lelo ndi milandu ya mazwi na mazina na masunde ino putulangi mwenga,
ntakasi ukuwa mputuzi wa milandu ndi yi.”

16 Ayawinga umwitengo.

17 Nga yonsi yalema Sostino unkulu wa ng'anda yi Leza, yamuma umwitengo.
Lelo Galio atalangile nanti umwenzo.

18 Nga ichisila cha vintu vi Paulo watenzi amanda tupu kweneko, nga
alambalikana nachakwe, apita ukuya uku Silia. Pilisila na Akila yapita ponga
nawe, watangula wapela inyele uku Kenklea, kuno walafila ichilapo.

19 Nga yafika uku Efeso, ayasya kweneko. Wene aya un-nganda yi Leza angi
alutondosyana na aYudea.

20 Nga pano yannena kuti awikale nayo amanda yamwi, akana.

21 Lelo alambalikana nayo, ati: “Nduwela kaili ndi Leza wanjulila.” Apano apita
muli yemba, atina uku Efeso.

© 1988 United Bible Societies.

22 Nga pano waya uku Kaisalia, aya ukuyulaulana ni kongani, nga aya uku
Antiokia.

23 Walangi wamala amanda yamwi kweneko, atina, asalala un-nsi ya Galatia ni
Filigia, angaluyapa amaka alondezi.

24 Kwali umYudea umwi, izina lyakwe i Apolo, untu wa ku Aleksandlia, untu wa
mano, ayu ku Efeso. Nawe wamanyikisya aMaandiko.

25 Untu wi wasambiliziwa inzila ya Mwene, na vino umwenzo wakwe wakanga,
atampa ukulanda nu kusambilizya ningo ivintu vya pali Yesu, wamanyile
ulubatizyo lwi Yoane sile.

26 Atampa ukuvwanga uku chiposye un-ng'anda yi Leza. Pilisila na Akila, pano
yampulika, yamsenda ukumwao, yannondola inzila yi Leza ningo.

27 Nga pano wakasi ukulamba yemba, aye uku Akaya, achitu yamkomelezya,
yaandikila alondezi yao ukumpokelela. Nawe pano wafika, ayazwa nkani yano
yazumila, uku nkumbu zyi Leza.

28 Kuno waposile nkani aYudea apa manso ya antu yonsi, angi aluyalanga
umMaandiko vino Yesu uli Klisto.

Milimo 19

1 Nga chali pano Apolo wali uku Kolinto, Paulo apita un-nsi ya myamba aya uku
Efeso, akomengana na alondezi yamwi kweneko.

2 Ayatondosya, ati: “Chene! mwapokelile uMwenzo Nswefu, lino mwazumile?”
Yati: “Awe! Nanti ukupulika vino kuli uMwenzo Nswefu, tutachili tupulike.”

3 Ayatondosya, ati: “Nga mwabatiziwe uku lubatizyo chi?” Yati: “Uku lubatizyo
lwi Yoane.”

4 Paulo ati: “Yoane wabatizyanga ulubatizyo lwa kwelelwa maifyo, angi alunena
antu yamzumile wino alwiza uku chisila chakwe, ali Yesu.”

5 Pano yapulika amazwi yao, yabatiziwa ukwizina lya Mwene Yesu.

6 Nga lino Paulo wayawikila amakasa apa mitwe yao, uMwenzo Nswefu waikila,
yatampa ukuvwanga imivwango minina nu kalauzya.

7 Nayo paliponga yali ayonsi ikumi na yaili.

8 Nga Paulo wingilanga un-ng'anda yi Leza, avwanga uku chiposye imyezi itatu,
angi alupazyana na antu nu kuyakwesela uku vintu vya wene-wi-Leza.

9 Lelo palolike yamwi aya mwenzo mikomu, yakana ukuzumila, angi
yaluvwangila iviipe inzila iyo apiumba, nga atina kweneko ayasya, atalunkanya
alondezi, angi alutondosyana na antu manda yonsi un-ng'anda ya ntu umwi,
izina lyakwe i Tilano.

© 1988 United Bible Societies.

10 Ivintu vi viwa uku myaka ili, apalinji yonsi yano yatenzi umu Asia, yapulika
izwi lya Mwene, aYudea na aGliki.

11 Nga Leza waombela ivipezya-mano uku makasa yi Paulo, imilimo mikulu
nkani,

12 apalinji alwale yatwalilwa ivitambala ni myenda ino ifumile uku mwili wakwe,
indwala zyao zitina, niviwa iviipe vifuma.

13 Ayudea yamwi, yakuma ya viwa, yano yalutangela, yezya ukulanda izina lya
Mwene Yesu, kuli yano yalemwa ni viwa iviipe, yati: “Ndumulafya kuli Yesu,
wino alusundwa na Paulo.”

14 Yano yachisile viyo ana saba aya ntu wenga, um-Yudea, Skeva, wikolo wi
yakapela.

15 Lelo ichiwa ichiipe chiyo chavwanga, chati: “Yesu mmanyile na Paulo
mmanyile, lelo nemwe mwe yani?”

16 Nguntu wiyo wino walemilwe ni chiwa ichiipe ayakundunkila, ayatonsya yaili,
apalinji yituka ulwilo ukufuma un-ng'anda iyo na kuno yali tupu, iyachisika.

17 Ichintu chi chimanyika uku aYudea na aGliki, yano yatenzi uku Efeso, ingofi
ziyalema yonsi, nizina lya Mwene Yesu litensiwa.

18 Na inji yano yazumile, iza yaulanda patiswe nu kumanyisya imilimo yao miipe.

19 Na yamwi yano yapendosyanga, yakonganika ivitabu vyao, yavyocha um-
moto apa manso ya antu yonsi. Nga yasolozya impiya vino yakazile, yazana
impia ielfu amakumi yasano.

20 Ndi viyo ivino izwi lya Mwene lilimba nkani, liwa na maka.

21 Pano ivintu viyo vyasila, Paulo um-mwenzo wakwe wakasi ukupita uku
Masedonia nu ku Akaya, nga aye uku Yelusalemu, ati: “Ichisila ngi naya
kweneko, chiile nkalole ni Loma kwene.”

22 Atuma antu yaili pali yano yammombelanga, yaye uku Masedonia, nayo i
Timoteo na Elasto. Wene unkola asyala uku Asia, awikala kweneko manda
yamwi.

23 Apa manda yao kwene kukatuka impanzyela inkulu apa nzila iyo.

24 Kuno untu wenga, izina lyakwe i Demetlio, kasula wi feza, wino wasulanga
iving'anda vyi feza ivyi Altemi, waletelanga yakasula yi feza usavi tupu.

25 Wayakonganika ponga na yanji aya milimo ndi iyo kwene, ati: “Mwe yatata,
mumanyile vino usavi witu ulufuma umu nnimo u.

26 Na kaili mululola nu kupulika vino asu mwEfeso sile, lelo um-Asia yonsi
kwene, Paulo wi watazosya nu kupulusya antu, ati, viyo vino viluombwa uku
makasa, visi yaleza.

© 1988 United Bible Societies.

27 Nga asi kuti unnimo witu u ulusulwa sile, lelo ni ng'anda i leza umwanachi unkulu, Altemi, ukuloleka chisi chimwi nu kusulwa, wino i Asia yonsi ninsi yonsi yalumpepa.”

28 Nga pano yapulika ivintu vi yazyula ichilakali, yuma ichongo, yati: “Altemi wa ku Efeso unkulu!”

29 Unzi onsi watûkana, yitukilila yonsi ichaponga ukuya uku ng'anda ya kuchinila, yalema Gayo na Alistako, antu ya ku Masedonia, yano yapisile ponga na Paulo.

30 Nga Paulo wakasime ukwingila apa yantu, lelo alondezi yatalekile aye.

31 Na ikolo yamwi aya ku Asia, yakatakwe, yatuma antu kunali, yampapata ataulangizya muno yaluchinila.

32 Nga yamwi yangula vi na yamwi vi, kuno iumba lyalile ilitûkana, nainji pali yeneyo yatamanyile kuno ichani iyakongana ponga.

33 Yafumya Aleksanda umwiumba, wino aYudea yamwika apa antu. Aleksanda ayapungila ikasa, asita ukuuvwangila apa antu yao.

34 Lelo pano yamanya vino mYudea, yuma ichongo yonsi ponga ukwizwi lyonga uku nsaa ziili, yati: “Altemi wa ku Efeso unkulu!”

35 Nga pano kaandika wanzi wamyalazya antu, ati: “Mwe yatata ya ku Efeso, uwini wino atamanyile vino unzi wa Efeso uli kalolela wa ng'anda i Altemi unkulu, nu wa chilui chino chaponile ukufuma umwiyulu?

36 Nga vino ivintu vi vitangi vikanike, tuzyini, mutachichita izwi uku lwilo lwilo.

37 Kuno mulesile antu ya, yano yatiile ivintu vya ng'anda yi leza witu umwanachi, nanti ukumtuka.

38 Ichino Demetlio na yafundi yano yali ponga nawe, ngi yali nizwi na umwi, amatengo yaliko, nalâsi yalipo, yasitachane.

39 Lelo ngi mulusita izwi limwi uku vintu vinina, vingavwangwa umwikongani lya chenecho.

40 Kuno tungasitachiwa uku nnandu wa vintu vi ivilelo, navyo ivya uwelewele; nu kwizwi liyo, tutangi tuukanile apiumba li.”

41 Pano wamala ukuvwanga ivintu vi, aomolola iumba.

Milimo 20

1 Walangi mpanzyela yasila, Paulo awita alondezi ayateka imyenzo. Alambalikana nayo, apita uku Masedonia.

2 Nga pano wapita mwenemo ayateka imyenzo uku mazwi tupu, nga aya uku uGliki.

© 1988 United Bible Societies.

3 Nga pano wikala kweneko imyezi itatu, aYudea yamwamba, pano wakasime
ukuya uku Silia, ukupitila muli yemba, nga chanzipila ukuwela nu kupita uku
nzila ya ku Masedonia.

4 Antu yano yalondekine nawe, Sopatelo wa ku Beleya, umwana wi Pilo, na
Alistako na Sekundo, antu ya ku Tesalonike, na Gayo wa ku Delebe, na
Timoteo, na Tikiko, na Tlofimo aya uku Asia.

5 Lelo antu yao yakolezile yaya yatupemba uku Tloa.

6 Pano amanda ya mikate-isi-ninsasyo yasila, tukatuka tupita kuli yemba,
tufuma uku Filipi, uku manda yasano tuyazana uku Tloa, twikala kweneko
amanda saba.

7 Uwanda wa ntangulo uwa kutampa ijuma, pano twalile itukongana, kuti
tukunyole unkate, Paulo ayasunda, kuno wakasime ukupita uku wiyulu, nga
walundulula fika nusiku apakasi.

8 Pano twakonganike umwi golofa kwali yatala tupu.

9 Unnumendo wenga, izina lyakwe i Eutiko, walile atikala apa nswefya, utulo
twannema nkani, nga pano Paulo walundulula nkani ukusunda, utulo twamkuta,
wapona pansi ukufuma igolofa lya utatu, yalumkatusya atafwa.

10 Lelo Paulo awika pansi, apona panali, amkumbatila, ati: “Mutachipoma, kuno
upuma wakwe uchili ulimo.”

11 Akwela ukwiyulu kaili, akunyola unkate, alya, nga avwanga nayo kazimbo
kakulu, fika na pano kwacha, apano apita.

12 Nga yaleta unnumendo wiyo, angi umpuma, nga yatekana ningo.

13 Lelo swemwi tukolela ukuya uku meli, tupita ukuya uku Aso, tusita ukutola
Paulo kweneko, ndi vino wakasime, kuno wene wakasime apite uku mulu.

14 Nga pano watuzana uku Aso, twamwingizya, nga tufika uku Mitilene.

15 Nga tupita ukufuma kweneko, nu wanda wa uwili tupalamila apa Kio, uwanda
wa utatu tufika uku Samo, uwanda wa unni tuya uku Mileto.

16 Kuno Paulo wakasime ukupitilila uku Efeso um-meli, kuti atazimba umw-Asia.
Kuno wapitisya, wakasime ukukolelela uwanda wa Pentekoste uku Yelusalemu
vino chingaweleka.

17 Lelo ukufuma uku Mileto Paulo watuma untu ukuya uku Efeso, ukwita
akombe yi kongani.

18 Walangi pano yafika kunali, ayanena, ati: “Mwe yakola mumanyile ukufuma
uwanda uno nizile uku Asia, vino nali kuno muli lyonsi.

19 Angi nduombela uMwene uku utonte wonsi nu ku monsozi, na mazosyo yano
yanzanile uku uipe wa aYudea.

© 1988 United Bible Societies.

20 Vino ntafisile ukumulandila chimwi chino chimuzipile, lelo namusambilizya nga apatiswe num-mang'anda.

21 Angi ndwimikila aYudea na aGliki yavipele kuli Leza, nu kuzumila uMwene witu Yesu.

22 Ichino lelo, lolini, nalema inzila ukuya uku Yelusalemu, ntipambwa uku Mwenzo, ntamanyile chino chikunzana kweneko.

23 Lelo uMwenzo Nswefu alungimikila chila nzi vino ukunyepwa na machulo vilundolela.

24 Lelo ntalulanga um-mwenzo uwikalo wane, kuno chisi chimwi, ndi vino ngamalila inzila yane, lelo icha ningo ukumalila ulwendo lwane nuomvi wane, uno napokelile uku Mwene Yesu, ukwimikila izwi-zipe ilya nkumbu zyi Leza.

25 Nga lelo nemwi manyile vino mwemwi mwensi, yano namusundile uwene wi Leza, angi nduya kuo na ku, mutalundola usyu wane kaili.

26 Ichino ndumunena mwensi apatiswe ilelo li, vino nsi nimpa ya wazi wa ntu umwi.

27 Kuno ntaafisile ukumusunda amazwi ya kukasama konsi ukwi Leza.

28 Muyisunge imyenzo yino mwe yakola, nufyo onsi, uno Mwenzo Nswefu wamuchita muwe yangalizi, kuti mulyisye ikongani li Leza, lino wakazile uku wazi wakwe unkola.

29 Manyile nemwi, vino alula natina imiinzi mikangu ilwingila kuno muli, italuleka ufyo.

30 Na kaili pali mwemwe yalukatuka antu yaluvwanga ivintu vya kulovyanya, ukuti yapulusizye alondezi kuno yali.

31 Ichino mutachilala, welengulini vino imyaka itatu usiku nu nsanya, ntatile ukusokezya chila ntu uku monsozi.

32 Lelo apa kasalaka, namuwika um-makasa yi Leza nu kwizwi lya nkumbu zyakwe, lino lingamukuzya nu kumupa upyani ponga na yonsi aswefiwa.

33 Ntakumbukanga impia nanti zaabu nanti imyenda ya antu.

34 Mwe yakola mumanyile vino amakasa yane ya yaomba uku vintu vino nasitanga, na yano yali ponga nene.

35 Uku vintu vi namulangizya, ukuti, apa kulema unnimo vi, chimulungime ukwazwa yano yatawezizye, nu kuntalatila amazwi ya Mwene Yesu, vino unkola wavwanzile, ati: ‘Ukufima kuli ni nkata, kulusile ukupokelela.’ ”

36 Pano wavwanga amazwi ya, afukama, apepa ponga nayo yonsi.

37 Yonsi yalila nkani, yakumbatila Paulo ungalo, yamtunga-tunga.

© 1988 United Bible Societies.

38 Yawaika um-mwenzo nkani ukwizwi liyo, lino walanda, vino yatalusya yalolane kaili. Yamsindikila uku meli.

Milimo 21

1 Nga chali pano twatana nayo, tupita ukuya uku Kosi ukwitanga lyonga, uwanda wa uwili tufika uku Lodo, nu kufuma kuo tuya uku Patala.

2 Nga tuzana imeli ino ilulamba ukuya uku Foiniki, tukwela tupita.

3 Nga pano twalola Kiplo, twausya ukwimani, tupita uku Silia, twikila uku Tilo, kuno kuo ukuno imeli yamwisya nchili zyakwe.

4 Pano twalola alondezi, twikala kweneko amanda saba. Nayo yanena Paulo uku Mwenzo, yati: “Utachiya uku Yelusalemu.”

5 Pano twamala amanda yao, tufuma, tupita. Antu yonsi ponga na anachi na ana yao, yatufumya umunzi. Twafukama un-nusanga, twapepa.

6 Nga pano twalambalikana, tukwela um-meli, nayo yawela uku mwao.

7 Nga pano twamala inzila itu, ukufuma uku Tilo tuya uku Putolemai, tulaula achitu, twikala kweneko uwanda onga.

8 Kulucha untondo tufuma tuya uku Kaisalia, tuya un-ng'anda mwi Filipo, kasunda wizwi-zipe, wino wali uwa pali yalye saba, twikala ukwakwe.

9 Untu wi wali na ana yanni asungu, yano yatatana yonona uto wao; nayo yalauzyanga.

10 Nga pano twatenzi kweneko amanda ingi, kalauzya wenga, izina lyakwe i Agabo, awiza ukufuma uku Yudea.

11 Pano watuzana, watola unkowa wi Paulo waunyepa amulu na makasa, ati: “uMwenzo Nswefu aluti: Alavi ivino aYudea ya ku Yelusalemu yalunyepa unkola nkowa u, nayo yalumfima um-makasa ya antu yakulukuwa.”

12 Sweswe na antu ya pao kwene, pano twapulika viyo, twampapatila, kuti atachiya uku Yelusalemu.

13 Apano Paulo avwanga ati: “Muluchita chintu uli, ukulila nu kunfisya uku mwenzo? Kuno nemwi nzumile, asu kunyepwa sile, lelo nukufwa kwene, um-Yelusalemu uku nnandu wizina lya Mwene Yesu.”

14 Pano wakana ukutupulika, twantuzya, tuti: “Vino uMwene akasi, viombeke.”

15 Ichisila cha manda yao, tusenda ivivya vitu ukuya uku Yelusalemu.

16 Twalondekana nalondezi yamwi aya ku Kaisalia, yasenda Mnasoni untu wa ku Kiplo, unnondezi wa kali, nawe uwino twamfikila ukwakwe.

17 Nga pano twafika uku Yelusalemu, achitu yatupokelela uku kuchimba.

© 1988 United Bible Societies.

18 Nu wanda wa uwili Paulo aya kwi Yakobo ponga neswe, nakombe yonsi yalipo.

19 Pano wayalaula, ayalandila ivintu vyonsi, chonga chonga, vino Leza wachisile uku yakulukuwa uku nnimo wakwe.

20 Nayo pano yapulika yatensya Leza, yannena, yati: “Wachitu, walola vino aYudea yano yazumila yali amaelfu tupu, nayo yonsi yali nunte uku ntambi.

21 Nayo iyalandilwa imbalu zyako, vino ulusambilizya aYudea yonsi, yano yatenzi unjantu yakulukuwa, kuti yate Ntambi yi Mose, uluyanena kuti yatachichita ana yao ichibalu, nanti ukulondela intambi.

22 Nga chili uli? Kuno yasuula ukupulika vino ukwiza,

23 Ichino chita chino twakunena. Kuli antu yani kuno tuli, yano yanyepwa nulanyo.

24 Tola antu yao, uuswefye ponga nayo. Uyalipile, kuti yapele inyele zyao; antu yonsi yamanye vino amazwi yonsi yano yavwanzile kunuli yasi yeneyo. Lelo vino newe kwene ukupita ningo nu kulema intambi.

25 Lelo uku antu yakulukuwa yano yazumila, twandika uputuzi witu kuli yeneyo, ukuti yasye ivintu vino vyafimwa amawila uku myao, nu wazi, ni nyama i cha uwila, nupundu.”

26 Apano Paulo atola antu yao, ngu wanda wa uwili auswefya ponga nayo, awingila un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza, auma imbila ya kumala amanda ya kuswepa, ukufika na lino uwila wapiwa kuli wensi uwa pali yeneyo.

27 Nga pano amanda saba yapalamila ukusila, aYudea yano yafumile uku Asia, yannola un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza, yasongelekanya antu yonsi, yannema.

28 Yuma ichongo, yati: “Mwe yatata ya mwIslaeli, twazwini; untu wi ali wino alusambilizya antu yonsi konsi konsi ukusula antu ni ntambi nu wikalo u kwene. Na kaili ukuluta vyonsi vi, wingizya aGliki un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza, walyikizya apantu paswefu!”

29 Kuno yalile iyalola Tlofimo wa ku Efeso umunzi ponga nawe, wino yatangi palumwi Paulo atamwingizya un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza.

30 Unzi onsi watûkana, antu yakongana ulwilo; yalema Paulo yamkwesa, yamfumya un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza; liyo kwene imilyango iyalwa.

31 Nga pano yasita ukumumola, amazwi yazana Unkuluwa-asalifi, vino i Yelusalemu yonsi ititûkana.

32 Liyo kwene atola asalifi naikolo yao, aya zuwa. Nayo pano yalola Unkulu-wa-asalifi na asalifi, yata ukuma Paulo.

© 1988 United Bible Societies.

33 Apano Unkulu-wa-asalifi apalamila, annema, alanda kuti anyepwe ni minyololo yili, atondosya, ati: “Uwini wi? Nga watachita chani?”

34 Yamwi apiumba yuma ichongo, yati vi na yamwi vi. Nga pano waula ukumanya chimwi uku nnandu wa chongo, asita kuti atelwe um-mausi.

35 Nga pano wafika apa kukwelela wali wa kusendwa na asalifi, uku nnandu wa ukali wa maumba.

36 Kuno iumba ilya antu lyannondile, liluma ichongo nukuti: “Mumole wi!”

37 Nga lino Paulo alutwalwa um-mausi, avwanzya Unkuluwa-asalifi, ati: “Ngavwanga chimwi panuli?” Nawe ati: “Umanyile ichiGliki?

38 Chene! asi we mMizili, wino iyulu nkoto pa, wakomanyizye nu kutandula antu, nu kuyakolelela uku luselesenga yalye ielfu zini, yano yatangi ayumozi?”

39 Paulo ati: “Nene untu mYudea, ne wa ku Talso, unzi wa Kilikia. Nenkola nzi uno umanyike. Napapata uleke mvwange na antu ya.”

40 Nga pano wamzumila, Paulo awimilila apa kukwelela, asinizya antu nikasa; nga pano yatuzya na chele, ayavwanzya uku chiEblania, ati:

Milimo 22

1 “Mwe yachane na yatata, pulikini lelo ukuuvwangila kwane apa manso yino kasalaka.”

2 Pano yapulika vino aluvwanga nayo uku lulumi lwa chiEblania, yatuzya namya! Nga ati:

3 “Nene ntu mYudea, navyalilwe uku Talso, unzi wa Kilikia, lelo nalelilwe un-nzi u apa mulu yi Gamalieli, nsambiliziwa Intambi zi yatata itu vino chiine, nawa ntu wa nte kuli Leza, ndi vino mwensi muli ilelo li.

4 Nazunyile antu ya nzila iyo kufika na kufwa, angi nduchuzya antu nu kuyatwala un-ng'anda-zya-minyololo, ayonsi na yanachi.

5 Ndi vino Kapela-nkulu angimikile naikolo ya mwitengo kwene. Yano napokelile imbaluwa ukutwala uku yachao; naya uku Damaski, kuti ndete yano yali kweneko uku Yelusalemu, angi yanyefilwe, kuti yumwe.

6 “Nga pano napitanga napalamila uku Damaski unsanya pakasi, zuwa umwengelela ukufuma umwiyulu wangochelezya konsi konsi.

7 Napona pansi, napulika izwi lilunena liluti: ‘Saulo, Saulo, ivino wanzunya?’

8 Nati: ‘Wewe wini, Mwene?’ Wannena, wati: ‘Nene Yesu wa ku Nazaleti, wino wewe ukunzunya.’

9 Na yano yali ponga nene, yawine umwengelela uo, lelo yatapulika izwi li wino wavwanzile, nene.

© 1988 United Bible Societies.

10 Nga mvwanga, nti: ‘Nanchita uli, Mwene?’ uMwene wanena, wati: ‘Wimilila, yanga uku Damaski; kweneko wannenwa ivintu vyonsi vino vyasololwa, kuti uchite.’

11 Nga vino ntalolanga uku nnandu wa ukali wa mwengelela uo, yandema ikasa yano yali ponga nene, nga nja uku Damaski.

12 “Ngu ntu wenga, izina lyakwe i Anania, untu wa kapanga uku Ntambi, wino wavwangilwa uluzifu na aYudea yonsi, yano yatenzi kweneko,

13 awiza awimilila apipi nene, anena, ati: ‘Saulo wachane, ulole!’ Liyo kwene inkatusya amanso yane, nnola.

14 Ati: ‘Leza wi yatata itu wakusolwile kali wewe, kuti umanye vino akasi, unnole uWa-Chumi, nu kupulika izwi lino lifumile umu nnomo. wakwe.

15 Kuno wamwa syuta wakwe uku yantu yonsi uku vintu viyo, vino walola nu kuvipulika.

16 Nga ululolela chani? Katuka, ubatiziwe, ufulwe amaifyo yako, uwite izina lyakwe.’

17 “Walangi pano nawela uku Yelusalemu ndusalika un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza, umwenzo wapita akazye.

18 Nga nannola, nawe anena, ati: ‘Kalauka fuma um-Yelusalemu zuwa, kuno yatalupulika usyuta wako uku mazwi yane.’

19 Nene nati: ‘Mwene, yamanyile yao, vino nene nayanyepanga un-ng'anda-ya-minyololo, yano yakuzumila, nu kuyuma um-mang'anda yao yonsi ayi Leza.

20 Nu wazi wi Stefano, syuta wako, pano witilwe, nene kwene nimilile penepo, angi nzumile, nu kulolela imyenda yi yano yamumozile.’

21 Nga Wene anena, ati: ‘Pitanga, kuno nene nakutuma, uye ukutali, uku antu yakulukuwa.’ ”

22 Nga yampulikisya fika nizwi liyo; yafumya amazwi yao, yati: “Tisya untu wi kuno ukunzi, kuno chitaile ukuti alali umpuma!”

23 Walangi pano yaluma ichongo nu kupepensya imyenda yao, nu kutukula inkungu umwiyulu,

24 Unkulu-wa-asalifi alanda, kuti aletwe um-mausi, ati atondosiwe amazwi yakwe apa kumwa imikowa, ukuti amanye ichani chino yamumila ichongo vi.

25 Nga pano yannyepa ni choze, Paulo anena unsalifi unkulu wino awimilile pipi nawe, ati: “Chene! Ichenecho mwemwe ukuma um-Loma, nawe achili aputwilwe unnandu?”

26 Unsalifi unkulu wiyo, pano wapulika, waya wanena Unkulu-wa-Asalifi wilye, wati: “Ulusita uchite uli? Kuno untu wi um-Loma.”

© 1988 United Bible Societies.

27 Nga Unkulu-wa-asalifi awiza, amtondosya, ati: “Nena ngi we um-Loma?”
Nawe ati: “Endita!”

28 Unkulu-wa-asalifi ati: “Nemwi nene, nkola-nsi naupasile uku nsao tupu.”
Paulo nawe ati: “Nemwi nene m-Loma, navyalilwe mu.”

29 Na yano yalile iyati tumtondosye, liyo kwene yata yampita; nga Unkulu-wa-
asalifi wiyo nawe wopa, pano wamanya vino mLoma, na vino watannyepa.

30 Apa wanda wa uwili asita ukumanya icha chumi, uku chani wasitakiwa na
aYudea; nga amsapula, asita aikolo iyakapela nitengo lyonsi likongane. Nga
aleta Paulo, amwika pano yali.

Milimo 23

1 Paulo akundwila amanso antu ya mwitengo, ati: “Yachane, inene ntenzi pali
Leza nu mwenzo uswefile ukufika ni lelo li.”

2 Nga pano Kapela-nkulu Anania anena yaya, yano yimilile apipi nawe, yamume
apa nnomo.

3 Apano Paulo wanena, wati: “Leza wankuma wewe, usimbi uno wapakwa
iswakala! Uwewe uli pa ukunputwila unnandu ukuyana ni ntambi, newe ulusita
ngumwe vino chitaine ni Ntambi?”

4 Yano yimilile apipi nawe, yati: “Chene! Ulutuka Kapela-nkulu wi Leza.”

5 Nga Paulo ati: “Ntamanyile yachane, vino i Kapela-nkulu, kuno chaandikwe:
‘Utachivwanga iviipe uku wikolo wa antu yako.’ ”

6 Paulo pano wamanya vino mbalinga aSadukeo na mbalinga aFaliseo, afumya
izwi umwitengo liyo, ati: “Yachane, nene mFaliseo, umwana wa mFaliseo,
nemwi nduputwilwa unnandu uku nnandu wa utailo wa kututuluka kwa yafwi.”

7 Pano wavwanga viyo, kwawa ukupazyanya apa aFaliseo na aSadukeo, iumba
lyapalunkana.

8 Kuno aSadukeo yakuluti, kusi ukututuluka kwa yafwi, nanti malaika, nanti
umwenzo, lelo aFaliseo yazumile vyonsi.

9 Kwawa ichongo nkani, yakaandika yamwi aya ku aFaliseo, yimilila, yapazya,
yati: “Tutawine uipe umwi uku ntu wi; ivyo ngu mwenzo nanti malaika
aluvwanga nawe, ichani?”

10 Pano impanzyela yapona, Unkulu-wa-asalifi alemeka ni ngofi kuno
yangumola Paulo, anena asalifi yaye ukuyu mtompolola um-makasa yao, nu
kumtwala um-mausi.

11 Usiku wa wanda uo kwene uMwene awimilila pipi nawe, avwanga, ati:
“Usimpe umwenzo, kuno ndi vino wangimikile usyuta uku Yelusalemu, ivino
ungimikila nu ku Loma kwene.”

© 1988 United Bible Societies.

12 Pano kwacha, aYudea yakongana yamba, yalapilana vino yatalulya nanti
ukunwa fika na lino yacha yumola Paulo.

13 Na yano yalapiline viyo yalusile antu amakumi yani.

14 Nga yaya uku aikolo iyakapela na akombe, yati: “Twalapila, tutalwezya
chimwi fika na lino twacha tumola Paulo.

15 Ichino mwemwe, ponga nakombe ya mwitengo, nenini Unkulu-wa-asalifi,
annete pano muli, kunti mulusita ukumanyikisya ningo imbalu zyakwe. Neswe
ituutya ukumumola pano achili apalamile.”

16 Lelo umwipwa wi Paulo apulika imbalu zya kwamba kwao, aya wingila um-
mausi muno yayalile Paulo, annandila.

17 Nga Paulo awita unsalifi wikolo, ati: “Senda unnumendo wi uku Nkulu-wa-
asalifi, kuno ali nizwi lya kunnena.”

18 Nga amsenda, amtwala uku Unkulu-wa-asalifi, annena, ati: “Paulo unnyepwa
angisile asita akuletela unnumendo wi, kuno ali nizwi lya kukunena.”

19 Unkuluwa-asalifi wiyo annema ikasa, aya nawe ukumbali, amtondosya, ati:
“Uli nizwi uli lino ulusita ukunnena?”

20 Ati: “aYudea iyamba uku kulomba, kuti utwale Paulo kuli yeneyo uku wiyulu,
untwale apa yakombe, chikolane ungati yalusita ukumanyikisya ningo amazwi
yakwe.

21 Ichino wemwi utachi yazumila, kuno antu kuluta amakumi yani iyamtekamila,
iyalapila yatachilya nanti ukunwa fika na lino yacha yamumola; li kwene
iyateyanya yalulolela, kuti wewe uyazumile.”

22 Unkulu-wa-asalifi wiyo wata unnumendo, kuti apite, amsisintizya kuti atanena
untu umwi, vino ukunnena amazwi yao.

23 Awita asalifi akulu yaili, ati: “Teyanyini asalifi imyanda ili, yaye uku Kaisalia,
nasalifi akulukowela-falasi amakumi saba, na yamasumo imyanda ili, pano antu
izya yata.

24 Ayanena yateyanye inkala ningo, yakwezya Paulo penepo, yamsenda ningo
kwa nnâsi Feliki.

25 Waandika imbaluwa uku mazwi ya:

26 “Klaudio Lisia, ndukulaula Feliki unnâsi nkulu.

27 “Untu wi aYudea yannemile, yasita ukumumola; nga naya na asalifi
ukuyumtula; kuno napulika vino umLoma.

28 Nene nakasi ukumanya unnandu uno yamsitakile, namtwala ukwitengo.

© 1988 United Bible Societies.

29 Nalola vino asitakilwe uku nnandu wa ntambi zyao, lelo kusi izwi limwi lino yamsitakile, lino angumolelwa nanti ukunyepwa.

30 Nga pano yannandila vino iyamba uku ntu wi, nanneta zuwa kunuli, nanena na yano yamsitakile kwene, kuti yavwange amazwi yao apa manso yako.”

31 Nga asalifi yao yasenda Paulo ndi vino yanenilwe, yamtwala usiku kwi Antipatli.

32 Kulucha un-ntondo yasya yakakowela-ya-falasi yapita ponga nawe, nayo yawela uku mausi.

33 Yalye pano yafika uku Kaisalia, yapa unnâsi imbaluwa ilye, yawika Paulo apa manso yakwe.

34 Walangi nawe, pano waisoma, ayatondosya kuno afumile, pano wanenwa vino untu wa ku Kilikia,

35 ati: “Ndupulika unnandu wako, pano yiza yano yakusitakile.” Nga asita, kuti asungwe un-ng'anda-ya-wene wi Yelodi.

Milimo 24

1 Apa chisila cha manda yasano, Anania Kapela-nkulu, aya ponga na ikolo yamwi, na Kavwanga umwi izina lyakwe i Tetulo, nga yalandila unnâsi amazwi yi Paulo.

2 Nga pano yamwita, Tetulo atampa ukunnanda, ati: “Kuno apa wangalizi wako twatekana, mwene Feliki unkulu, ni vintu vizipe viza unjantu yako,

3 tuzumile nu kusamalizya nkani manda yonsi na ponsi.

4 Lelo ntakutonsya na mazwi tupu, ndukulomba, utupulikisya uche uku uuntu wako.

5 Kuno itulola untu wi wayembuka, aluleta ivitina uku aYudea yonsi aya kuno ukunzi, na kaili uwikolo wa dini ya aNazoleo.

6 Na kaili wezizye ukutûkizya ing'anda-nkulu-iyi-Leza. [Twannema, twasita tumputwile unnandu uku ntambi itu.

7 Lelo Lisia, Unkulu-wa-asalifi awiza, amtisya um-makasa itu uku maka.

8 Anena yano yamsitakile yize kunuli.] Unkomekesya wenkola, wammanya amazwi, yano twamsitakile.”

9 aYudea nayo kwene yazumila, yati ivintu vi umuli-mo.

10 Nawe Paulo, pano unnâsi wamsinizya ikasa, avwanga, ati: “Kuno manyile vino wewe uli mputuzi wa antu ya uku myaka tupu, nduuvwangila nenkola uku mwenzo wa kuchimba.

© 1988 United Bible Societies.

11 Kuno ungamanya vino amanda ikumi na yaili yachili yasile fuma lino napisile
ukuya uku Yelusalemu ukuyupepa.

12 Antu ya yatambwine un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza ukupazyanya na umwi, nanti
ukutunkola antu, nanti um-mang'anda yao ayi Leza, nanti umunzi.

13 Nga yatangi yalande ivya chumi vino yalunsitakila li kwene.

14 Lelo apa manso yako nduuvwangila apatiswe, uku nzila ino yaluti dini, ivino
nkupepa Leza wi yatata itu, nu kuzumila ivintu vyonsi vino viine ni Ntambi, na
vino vyandikwe um-vitabu vyi yakalauzya.

15 Ndi nutailo kuli Leza, uno nayo kwene yazumile, vino kuluwa ukututuluka kwa
yafwi, ayachumi na yasi ya chumi kwene.

16 Ichino nene kwene ndemisye ukulola um-mwenzo wane angi uswefile apa
manso yi Leza, na pa manso ya antu uku vintu vyonsi.

17 Ichisila cha myaka tupu nizile ukuleta mawila ni vipelo uku yantu ya kumwitu.

18 Yandola un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza, lino namala ukuswepa, nga ntali niumba
nanti mpanzyela. Lelo yaliko aYudea yamwi yano yafumile uku Asia,

19 yano ngangi yali pa, apa manso yako yantunosye ngi yali nizwi limwi nene.

20 Nanti antu ya kwene leka yavwange akola, ichintu uli chino yawine naifya,
pano nimilile umwitengo.

21 Siku ukwizwi li lyonga, lino nafumizye izwi, pano nimilile apakasi pali yeneyo,
nu kulanda ukuti: ‘Uku nnandu wa kututuluka kwa yafwi, ngimilile vi apa manso
ino ilelo, ukuputwilwa unnandu!’ ”

22 Lelo Feliki wino wamanyikisya ningo inzila iyo, walandalizya, ati: “Alula pano
Lisia Unkulu-wa-asalifi wiza, apano nduputula unnandu wino.”

23 Anena unsalifi unkulu, kuti ayalilwe, lelo atalesiwa chimwi, nanti umwi pali
yakatakwe ukumsungula.

24 Ichisila cha manda yamwi Feliki awiza nunchi Dlusila, nawe wali mYudea,
atuma kuti yite Paulo ampulikisye apa kuzumila kwa muli Klisto Yesu.

25 Nga Paulo pano walanda amazwi ya chumi nu kuukola na ya uputuzi wa
milandu uno ulwiza, Feliki alemeka ingofi, ati: “Tana pitanga, ndukwita uwanda
unnina.”

26 Wene wiyo watangi Paulo wamupa impia, ichino wamwitanga amaila tupu,
ukwizya nawe.

27 Pano imyaka iili yasila, Pokio Festo apokelela unnimo wi Feliki, uwino alâsa.
Nga Feliki vino wakasi ukumyalazya aYudea, asya Paulo anyefilwe.

Milimo 25

© 1988 United Bible Societies.

1 Walangi pano Festo wingile um-ulâsi wansi, ichisila cha manda yatatu wapita,
wafuma uku Kaisalia, ukuya uku Yelusalemu.

2 Nga aikolo iyakapela na aikolo ya aYudea yannandila amazwi yi Paulo,
yampapata.

3 Yalomba kunali ukuti atume yakannete uku Yelusalemu; yamba, kuti
yamumole un-nzila.

4 Lelo Festo alanda, ati, Paulo wanyepwa uku Kaisalia, nene kwene nkasi ukuya
kweneko zuwa.

5 Apano wavwanga, wati: “A ya maka pali mwemwe yapita ponga nene, ngi pali
unnandu uku ntu wi, yakamtunonsye.”

6 Nga pano wikala kweneko amanda nnane nanti ikumi, aya uku Kaisalia. Nu
wanda wa uwili awikala apitengo, asita Paulo aletwe.

7 Nga pano waya, aYudea yano yafumile uku Yelusalemu, yannizya, yanjifikizya
ivintu tupu ivitale, vino yatangi yalolole.

8 Lelo Paulo auvwangila, ati: “Ntachili nchite chimwi ichiipe uku Ntambi ya
aYudea, nanti uku ng'anda-nkulu-iyi-Leza, nanti kuli Kaisali.”

9 Lelo Festo vino wakasi uku kundikwa na aYudea, amtondosya Paulo, ati:
“Ulusita ukuya uku Yelusalemu, ukaputwilwe unnandu wako kweneko apa
manso yane?”

10 Paulo nawe ati: “Ngimilile pa apitengo li Kaisali, apano chiine mputwilwe.
Ntachili nchite chimwi ichiipe uku aYudea, ndi vino newe kwene umanyile ningo.

11 Ichino ndi nene nachita viipe, nachita chimwi chino chiine nu kufwa, ntalukana
ukufwa; lelo ndi ivintu vi vino yansitakile visi vyenevyo, kusi umwi wino
angantalukila kuno yali. Ndusita ukuya kuli Kaisali.”

12 Pano Festo wavwanga nakombe ya mwitengo, nga annena, ati: “Ulusita
ukuya kuli Kaisali, wanja kuli Kaisali!”

13 Walanga amanda yamwi yasila, umwene Aglipa na Benise yaya uku Kaisalia,
yalaulana na Festo.

14 Nga pano yikala amanda tupu kweneko, Festo alandila umwene amazwi yi
Paulo, ati: “Epa kuli untu wenga, wino Feliki wasile umu nyololo.

15 Wino pano nali uku Yelusalemu, aikolo iyakapela nakombe ya Yudea
yandandile amazwi yakwe, yasita kuti mputwile unnandu wakwe.

16 Nayanena vino intambi iyo isiko uku yaLoma, ukufima untu umwi, lino
umononi achili alolane na kasitaki wakwe, nu kupiwa uwasa wa kuuvwangila
kuli chino asitachilwe.

© 1988 United Bible Societies.

17 Ichino walangi yakongana pa, ntazimvile, lelo uku wanda uno walondelile, nikazile apitengo, nsita kuti untu wiyo aletwe.

18 Yakasitaki walangi pano yakatuka imilila, kutalolike ichintu chimwi ichiipe, ndi vino nelengulanga.

19 Lelo yapazyanyanga yamwi kuli wenewe uku dini yao akola, nu ku mazwi ya ntu wenga Yesu, wino wafwile, wino Paulo achili alemisye ukuti umpuma.

20 Nene champotenkanya ivyakuti ngamanyikisya ningo amazwi ya, namtondosya ngalusita ukuya uku Yelusalemu, ukuno aputwilwe unnandu uku mazwi ya.

21 Lelo Paulo asita kuti asyale-mo, kuche aputwilwe unnandu wakwe na Kaisali, ndanda kuti alolelwe fika na lino ndumtwala kuli Kaisali."

22 Aglipa anena Festo, ati: "Nene kwene ndusita ukupulikisya untu wi." Ati: "Ulumpulika iyulu."

23 Kulucha untondo Aglipa awiza na Benise ni chikukumya nkani, nga awingila muno yakuluvwangila amazwi, ponga na asalifi akulu naikolo yanzi, Festo asita Paulo aletwe.

24 Nga Festo avwanga, ati: "Mwene Aglipa na yonsi yano muli pa ponga neswe, mwalola untu wi, uli wino amaumba yonsi aya aYudea uku Yelusalemu na pa kwene, yasita nu kumi chongo, ukuti chitaine alalu mpuma.

25 Lelo nemwi nalola vino atachisile chimwi, chino chiine nu kufwa; nga kuno unkola kwene uwino wasisile ukuputwilwa unnandu wakwe na Kaisali, nalola nkamtume kunali.

26 Ukuntu wiyo nsi nizwi lya mpomvu lino ngakwandikila mwene wane. Ichino nanneta apa manso ino, nkani apa manso yako, wewe mwene Aglipa, kuti, ndi watondosiwa, indole izwi lya kwandika.

27 Kuno nalola asi izwi lya mano, ukutwala unnyepwa nanti kulanda chino wonona."

Milimo 26

1 Nga Aglipa anena Paulo, ati: "Ungauvwangila apa lwako." Apano Paulo akatusya ikasa lyakwe, kuti autompolole.

2 Ati: "Nduchimba um-mwenzo wane, mwene Aglipa, nambuvwangila nenkola ilelo. uku vintu vyonsi vino nasitakiwa na aYudea.

3 Vino wamanyikisya nkani nkani intambi nu kupazyana konsi ukwa aYudea; ichino ndukulomba umpulikisye ningo nu kuntekelela.

4 "Kuno aYudea yonsi yamanyile uwikalo wane ukufuma uku ulumendo, pano nali unnumendo ponga nalumendo nachane uku Yelusalemu.

© 1988 United Bible Societies.

5 Yamanyikisye nkani ukufuma uku ntangulo, ngi yakasime ukungimikila, vino
nali mFaliseo uku kulondela ningo ntambi ya dini itu.

6 Na kasalaka ngimilile pa mputwilwe unnandu, uku utailo wa kuzana ulanyo
uno Leza walainye yatata itu,

7 ndi vino inko zitu ikumi na ziili zilulolela uloleke, ichino yachita unte yalupepa
Leza usiku nu nsanya. Ukulolela ku, we mwene Aglipa, ukuno kwaleka
nasitakiwa.

8 Kuno ichani mulwelengula vino izwi liyo litangi lizumilwe, vino Leza alututulula
afwi?

9 Umwenemo nelengwile um-mwenzo wane, vino chindungime kuchita ivintu
tupu vino vitaine nizina lyi Yesu wa ku Nazaleti.

10 Nene ivintu vi naviombaa uku Yelusalemu; nayalile ainji apa yaswefiwa un-
ng'anda-ya-minyololo, angi, mpilwe amaka naikolo iyakapela; na pano
yumolwanga, nazumilizyanga.

11 Na maila tupu um-mang'anda yao yonsi ayi Leza nayachuzyanga,
nayachitilanga amaka, kuti yavwange imisalula, ndakalika wa ntu wino wapena,
njazunya num-mizi ya weni kwene.

12 “Uku chintu chiyo walangi, pano nduya uku Damaski, uku maka nutume wa
ikolo iyakapela,

13 we mwene, unsanya pakasi un-nzila, nawine umwengelela ukufuma
umwiyulu, ulusile umwengelela wi lanzi, ungochelezya nene, ponga na yano
yalondekine nene.

14 Tupona apansi swensi, mpulika izwi liluvwanga nene uku lulumi lwa
chiEblania, liluti: ‘Saulo, Saulo, nga vino wanzunya? Wambuchesezya chaka
wa mpunda ino iluuma inkola ku ntuwa ya mwene wakwe!’

15 Nene navwanga, nati: ‘Wewe wini, Mwene?’ uMwene wanvwanzya, wati:
‘Nene Yesu, wino wewe ukunzunya.

16 Lelo katuka, wimilila, kuno nakusokolokela, kuti nkuwike uwe momvi na syuta
wa vintu vi vino wandolamo, nu ku vintu vino muli vyenevyo nduloleka kunuli.

17 Ndukufyusya na antu yako, na antu yakulukuwa, yano nakutuma kuno yali,

18 uyalansye nu kuyaseleula yasye ichanda nu kuseleukila umwengelela, yate
na maka yi Syetani, nu kuungama kuli Leza, kuti yelelwe amaifyo yao, nu pyani
kuno yali yano yaswefiwa uku uzumilo uno uli kunondi.’

19 “Ichino, we mwene Aglipa, ntatile ukuchindika amalele yao aya mwiyulu.

© 1988 United Bible Societies.

20 Lelo natangwile ukusunda aya um-Damaski ni Yelusalemu, ninsi yonsi iya
Yudea, na antu yakulukuwa, ukuti yavipele nu kulungama kuli Leza, nu kuomba
imilimo ino ilingine nu kuvipela kwao.

21 Uku vintu viyo, aYudea yandema un-Ng'anda-nkulu-iyi-Leza, yasita
ukungumola.

22 Ichino vino nazwiliziwa na Leza, ngimilile fika ni lelo li, ndwimikila uku anono
na ikolo kwene, nga ntalulanda chimwi, siku chino amalau na Mose yavwanzile,
vino chilwiza.

23 Vino chilungime Klisto aluchula na vino unkola alutangula atutuluke uku
yafwi, aluma imbila ya mazwi ya mwengelela uku antu yakwe nu ku
yakulukuwa."

24 Walangi pano wauvwangila vi, Festo avwanga ukwizwi kulu, ati: "Paulo,
wapena! Ukusoma kwako nkani kwakupenya!"

25 Lelo Paulo ati: "Ntapenile, Festo, mwene nkulu, nduvwanga amazwi ya chumi
na ya mano.

26 Kuno umwene amanyile amazwi ya vintu vi, nene ngavwanga nawe uku
chiposye; kuno manyile nkani vino kusi izwi nanti lyonga pali yao lino
atamanyile; kuno ichintu chi chitaombike ukumbali.

27 Mwene Aglipa, Chene! Uzumile amalau? Manyile vino uzumile!"

28 Aglipa wanena Paulo, wati: "Uku mazwi mache uluti ukunchita mbwe mklisto."

29 Nga Paulo annena, ati: "Ndulomba Leza ukuti, nanti uku mazwi mache, nanti
uku mazwi tupu, asi wewe wenga, lelo na yonsi, yano yalumpulikisya ilelo, yawe
wi nene, ukunyepa pole."

30 Ngu mwene nu nnâsi na Benise na yano yatenzi ponga yimilila.

31 Pano yafuma yavwanzyanya ukumbali, yati: "Untu wi atachisile chimwi, chino
angafwila nanti ukunyepwa."

32 Aglipa wanena Festo, wati: "Untu wi wali asapulwe, ngi atali asite ukuya kuli
Kaisali."

Milimo 27

1 Walangi pano chasoloka, kuti tuye uku Italia, yatwala Paulo nayepwa yanina
um-makasa ya nsalifiunkulu, izina lyakwe i Yulio, amwiumba li Kaisali.

2 Tukwela um-meli ya ku Adlamitio, ino yayanga ku mizi ya ku Asia; tukatuka na
Alistako, umMasedonia wa ku Tesalonike, wali ponga neswe.

3 Uwanda wa uwili tufika uku Sidoni; Yulio ateka Paulo ningo, amwela ukuyulola
yakatakwe, kuti yamsunge.

© 1988 United Bible Societies.

4 Ukufuma kweneko, tukatuka tupita ku kaeya apa Kiplo, kuti tupingule unza
kuno uile, kuno unza wali unkomu.

5 Pano twachila yemba wa ku Kilikia nu ku Pamfilia, tuya uku Mila, unzi wa ku
Likia.

6 Nga kweneko unsalifi-unkulu azana imeli ya ku Aleksandlia, iyile uku Italia,
nga yatukwezya mwenemo

7 Tuwa tulupita uche uche uku manda tupu tufika uku Nido uku uchuzi, kuno
unza watulesizye, twapitila imbali ya ku Klete, lwa ku Salmoni.

8 Tupitilila ku uchuzi, tufika pi lambwa lino yakuluti: “Ilambwa lizipe,” papalamine
nunzi uno yakuluti: Lasea.

9 Nga pano manda yavula, ulwendo lutala kaili, kuno amanda ya kuizilizya
vyakulya yalile iyasila; nga Paulo ayasokezya, ati:

10 “Yatata, nalola vino ulwendo lwamwa na machulo, ni vintu tupu vikulowa, asi
nchili ni meli sile, lelo nupuma witu kwene.”

11 Lelo unsalifi-nkulu apulikisya Kapisya nu nkola meli, ukuluta vino Paulo
wavwanzile.

12 Na vino ilambwa liyo litazifile ukwikala penepo amanda ya nzusi, ainji pali
yeneyo yakunda kuti yatine kweneko, kuti ngi chawela, yaye uku Foiniki, nalyo
ilambwa lya ku Klete, lino liile uku kaeya kaku kafumandaka, uku katutu kaku
kafumandaka, nu kwikala kweneko amanda ya nzusi.

13 Walangi unza wa ku katutu wapunga uche, kuno yelengwile vino yanzana
chino yasitanga, yakwesa inanga, yapita pipi pipi umbali yi Klete.

14 Lelo pano inzimbo ichili ikule, ichipupu ichikulu chifuma kweneko, chino
yatangi: Eulakilo.

15 Pano imeli yapumwa, chakanika ukupota unza, tuita kuti isendwe.

16 Nga pano twapita ulwilo pipi ni mânda ino yatangi Klauda, chitutalila
ukukwezya unsuwa, lelo uku maka chawela.

17 Pano yakwezya, yazwilizya meli yazumba ivyoze ukwisika ya meli; na kuno
yopanga ukufyama apantu pano yakuluti: Siliti, isya matanga, nga yasendwa
viyo kwene.

18 Pano ichipupu chatuwinga, untondo tutangula ukusumbila inchili muli yemba.

19 Uwanda wa utatu yasumba iviombelo vya meli, uku makasa yao akola.

20 Ilanzi nanti intanda vitalolike uku manda tupu, ni chipupu ichikulu chituuma,
wene ichakufyuka tusula.

© 1988 United Bible Societies.

United Bible Societies

21 Nga pano ikala manda tupu nanti kulya, Paulo awimilila pali yeneyo, ati: “Yatata, mwaali mumpulikisye nene mutachipa inanga uku Klete, nu kupata machulo ya ni vyakulowa.

22 Lelo kasalaka mupulikisye, tekini myenzo, kuno pasi umwi pali mwemwe wino akulowa, siku imeli sile.

23 Kuno usiku wi lelo malaika wi Leza, wino nene wakwe, uli wino nkupepa, alile wimilila pipi nene.

24 Anena, ati: ‘Utachopa Paulo, ulungime ukwimilila apa manso yi Kaisali; na kaili, lola, Leza watakupa antu yonsi, yano yalupita ponga newe.’

25 Ichino yatata, tekini myenzo, kuno nataila Leza, nga vino chamwa ivino nali nenilwe.

26 Lelo twansumbwa apa chilewa chimwi.”

27 Walangi usiku wi kumi na uni wafika, pano twasendwa ku na ku muli yemba wi Adlia, usiku apakasi muli yemba yatangi itupalamila ukunzi.

28 Pano yisya ichipimilo, yalola kuli meta makumi yani yakuzika; pano yaya inkolelo yisya ichipimilo kaili, yalola kuli meta makumi yatatu.

29 Yopa kuti tutasumbwa apa mafinga, yasumba inanga zini uku chisila, yasita kuche.

30 Nga yakaomba ya meli, pano yakasi ituke yasye imeli, isya unsuwa muli yemba, ungati yalusita yasumbe inanga zya ku nkolelo.

31 Apano Paulo wanena unsalifi-unkulu na salifi, wati: “Eya ngi yatatenzi um-meli, musufyuka.”

32 Nga asalifi yaputula ivyoze vya nsuwa, yaleka upite.

33 Nga pano ikucha, Paulo apapatila yonsi, kuti yalye ichakulya, ati: “Ilelo uwanda wi kumi na uni, mululolela nu kulalila, mutachili mulye nanti chimwi.

34 Ndumupapata mulye, kuno chingamwazwa uku ufyusi wino. Kuno kusi nanti ulunyele lwa ntwe wa ntu nanti longa luno lukulowa.”

35 Walangi wavwangwa amazwi ya, atola unkate, asamalizya Leza apa manso yao yonsi, akunyola atampa ukulya.

36 Apano yonsi yateki myenzo, yalya ichakulya akola.

37 Neswe yano twali um-meli, twali imyanda ili na makumi saba na sita.

38 Walangi pano yikuta, yapunguzya inchili vya m-meli, yasumbi ngano muli yemba.

39 Pano kwacha yatamanyile insi iyo, lelo yalola ilambwa, lili ni misenga ukunzi, yakunda ukupisya imeli kweneko ngi chingawela.

© 1988 United Bible Societies.

40 Yaputula ivyoze vya nanga, inanga zyasyala muli yemba, nu kutontolola ichoze cha usukani, nga yakatusya itanga inono ilya nkolelo uku nza, yalungama uku luselesenga.

41 Lelo yafika pano manzi yi yemba yalukomengana, imeli yafyama, ichakunkolelo chasimpa apansi, chalemya kweneko nanti kutelengana, lelo uku chisila chavunika uku maka ya mawimbi.

42 Asalifi yelengwile ukumola anyepwa, kuti umwi atowa nu kwituka.

43 Lelo unsalifi-unkulu wakasi ukufyusya Paulo, ayalesya, yatachichita vino yelengwile. Ayanena yano yawezizye ukowa, yatane yausumbile muli yemba, yafumile ukunzi.

44 Na yano yasyala, yamwi apa mbao, na yamwi apa vintu vinina ivya um-meli. Ivino yonsi yafyuka, yafika lumi ukunzi.

Milimo 28

1 Walangi pano twafyuka, apano tumanya vino imânda yiyo yakuluti: Melita.

2 Nga akola-nsi iyo yatulanga ulukundo nkani, yapemba umoto yatupokelela swensi, kuno isemba yalile ititonya nga kwali ni nzusi.

3 Pano Paulo walile atakonganika umwanzi wa nkwi nu kuuwika apa moto, inzoka yafuma kuno mwawa ichilungula cha moto, yamvyongelezya ukwikasa.

4 Akola-nsi, pano yalola inzoka itining'ina ukwikasa, yanenana, yati: “Siku ntu wi umumozi, nawe nanti vino wafyuka muli yemba, ‘Chumi’ chitamtile alalu mpuma.”

5 Lelo wene aikampwila um-moto nanti kuchisika.

6 Wene yatangi wamvimba, nanti ukupona apansi nu kufwa zuwa. Lelo pano yannolekesya nkani, nanti kulola chimwi chino wachita, yasenuka, wene yavwanga, yati: i leza.

7 Pipi na penepo kwali ulutala lwa wikolo wa mânda, izina lyakwe i Publio. Atupokelela uku mwenzo wa nsânsa, tuwa yeni yakwe uku manda yatatu.

8 Nga chali isi wi Publio alwala inzusi nu kupweka uwazi. Paulo apa kunali, aya mpepela, amwikila makasa yakwe aya ntwe, ampozya.

9 Walangi chaombeka viyo, alwale ainji um-mânda iyo yiza yapoziwa.

10 Nayo yatuchindika uku nchinzi nkani. Pano tulupita, yatulongelela ivintu vino tuulilwe.

11 Ichisila cha myezi itatu tupita um-meli ya ku Aleksandlia, ino yali na kamanyililo ki ya mpundu, imeli iyo yali apa chilewa um-makati ya nzusi.

12 Pano twafika uku Silakusa, tulinda amanda yatatu.

© 1988 United Bible Societies.

13 Apa kufuma kweneko tulîla, tufika uku Legio. Ichisila cha wanda onga unza
wa ku katutu ukatuka, uwanda wa uwili tufika uku Puteoli.

14 Tuzana achitu kweneko, yasita kuti twikale nayo kweneko amanda saba;
palinji tufika uku Loma.

15 Apa kufika kweneko achitu pano yatupulika, yiza ukutuulila, yatukomenganya
ukwi soko lya Apiyo, na pa Migahawa Yitatu. Pano Paulo wayalola, asamalizya
kuli Leza, nga ateku mwenzo.

16 Pano twaya uku Loma, Paulo atiwa kuti awikale kuno akasime umwisikulu,
angi ali nu nsalifi wa kunnolelela.

17 Ichisila cha manda yatatu awita ikolo ya aYudea yakongane. Na pano
yakongana, ayanena, ati: “Yachane, nanti vino ntachili nchite chimwi ichiipe uku
yantu ya kumwitu nanti uku ntambi zyi yatataitu, lelo nafimwa um-makasa ya
aLoma na kuno nyefilwe, fuma uku Yelusalemu.

18 Nga wene pano yantondokesya, yakasime ukunsapula, kuno kutali chimwi
kunondi chino ngafwila.

19 Lelo pano aYudea yakana, nasunkiliziwa kuti nje kuli Kaisali, asikuti nali nizwi
lya kuyatakila antu ya kumwitu.

20 Ichino mwisile tulolane nemwe nu kuvwanga nene. Kuno nyefilwe nu nyololo
u uku nnandu wa utailo wa Islaeli.”

21 Nga yannena, yati: “Tutapasile imbaluwa zya mazwi yako ukufuma uku
Yudea, kusi uwachitu nanti wenga, wino wiza ku nu kutulandila amazwi nanti
ukuvwanga chimwi ichiipe kunuli.

22 Lelo tulusita ukupulika kunuli vino uwine. Kuno uku mazwi ya dini iyo
chimanyike kuno tuli, vino yavwangilwa iviipe konsi konsi.”

23 Walangi yansolwela uwanda, ainji yiza kunali kuno atenzi, alolola vino chili,
angi alwimikila uwene-wi-Leza, nu kuyasunda uku mazwi yi Yesu nu ku mazwi
ya Ntambi yi Mose ni ya malau ukufuma untondo fika na manguzi.

24 Yamwi yazumile amazwi yakwe, yamwi yatazumile.

25 Pano yaula ukuzumilizyanya atupu, yampita, nga pano Paulo wavwanga izwi
lyonga li, vino: “uMwenzo Nswefu wavwanzile ningo na yaso ino uku nnomo wi
kalauzya Isaya,

26 ati: ‘Yanga uku yantu ya, ukayanene: Ukupulika, mulupulika, lelo
mutalumanyikisya; ukulola, mululola, lelo mutalumanya.

27 Kuno imyenzo ya yantu ya yakoma, na matwi yao yapulama, na manso yao
yaziyata: kuti yatiza yalole na manso yao, nanti ukupulika na makutwi yao, nanti
ukumanya ni myenzo yao, nu kusenuka, njapozye.’

© 1988 United Bible Societies.

28 Ichino chimanyike kuno muli, vino ufyusi u uwi Leza, watwalwa uku antu yakulukuwa. Nayo yaluupulika.”

[29 Walangi pano wavwanga viyo, aYudea yapita yalupa zyana ivintu tupu akola na akola.]

30 Awikala imyaka iili un-ng'anda ino wapangile, apokelela antu yonsi yano yayanga kunali.

31 Angalusunda amazwi ya wene-wi-Leza nu kusambilizya ivintu vya Mwene Yesu Klisto uku chiposye nkani, nanti kulesiwa na umwi.

© 1988 United Bible Societies.

Loma

Loma 1

1 Kufuma kuli Paulo umomvi wi Klisto Yesu, wino wisilwe awe untume, nu kupalulwa akasunde izwi-zipe ili Leza.

2 Lino Leza walainye uku nnomo wi yakalauzya yakwe um-Maandiko maswepe.

3 Ukuli kuti, imbalu zya pa mwanakwe, wino wavilwe um-mpanda wi Davidi uku mwili.

4 Nu kumanyisywa uku maka yakwe vino umwana wi Leza, ukukolana nu mwenzo wa uswepe, uku kututuluka kwa yafwi, Yesu Klisto, Mwene witu.

5 Wino muli wenewe twapokelile inkumbu nutume, kuti antu yonsi yachindike uku uzumilo uku nnandu wizina lyakwe;

6 yano muli yeneyo nemwe kwene mwasololwa na Yesu Klisto.

7 Kuli yonsi yano yali uku Loma, akundikwe na Leza, yano yisilwe ukuwa aswepe ya mwenzo: Inkumbu ziwe nemwe nu welezyo ukufuma kuli Leza Tata witu nu ku Mwene Yesu Klisto.

8 Intangulo ndunsamalizya Leza wane muli Yesu Klisto kuli mwemwe mwensi, kuno uzumilo wino ulupulikikwa umunsi yonsi.

9 Kuno Leza, wino nkupepa uku mwenzo wane umwizwi-zipe ilya Mwanakwe, ali isyuta wane vino ndumwelengula,

10 manda yonsi un-sala zyane, angi ndulomba, kuti ingize ukumwino zuwa, Leza ndi wanjulila inzila.

11 Kuno ndukumbuka nkani ukumulola, kuti imupe uwila wa mwenzo, kuti musimfye.

12 Ukuli kuti, tusungulane nene nemwe, chila ntu uku uzumilo wa wachakwe, uwino nu wane.

13 Lelo yachane, ntakasi kuti muta-manya imbalu, vino maila yinji nasitanga ukwiza kuno muli, chindesenkanya fika na li kwene, kuti imbwe ni visêke kuli nemwe kwene, ndi vino ndi navyo unjakulukuwa anji.

14 Ndi ni mpa na aGliki na asi aGliki, ndi ni mpa na amano na asi amano.

15 Ichino uku lwane nemwi ndi zuwa ukusunda izwi-zipe nakuli mwemwe, yano mutenzi uku Loma.

16 Kuno ntalulola insoni ukwizwi-zipe; kuno amaka yi Leza, yano yaluleta ufyusi kuli wensi wino wazumila, intangula uku aYudea na ku aGliki kwene.

© 1988 United Bible Societies.

17 Kuno ichumi chi Leza chikululangiliziwa muno lili, uku nzumilo kufuma ntangulo nu kumalila ndi vino chaandikwe: “Uwa chumi alwikala uku uzumilo.”

18 Kuno chilakali chi Leza chalangiziwa ukufuma umwiyulu apa kutanduka konsi ni viipe vya antu, yano yakulupazya ichumi uku viipe.

19 Kuno ivintu vi Leza vino vimanyike, vyaloleka muli yeneyo, kuno Leza waya-langile.

20 Kuno ivintu vyakwe vino vitakuloleka, kuli kuti, amaka yakwe ya manda ti nu uleza wakwe, viluloleka nu kumanyika uku milimo yakwe, ukufuma ukulengwa kwansi, kuti yatawa ni chakuuvwangila.

21 Kuno walangi pano yammanyile Leza, yatamtensizye wi Leza nanti ukunsama-lizya, lelo yalowa um-melenguzi yao, ni myenzo yao ya uzovu yawa ni chanda.

22 Angi yaluutensya ukuti aya mano, yazowengine.

23 Yasenula ukulu wi Leza wino atangi aole, ukuwa wa mwata wa ntu wino akuluola, nu wa vyuni nu wa nkala nu wa vintu vino vikulusela.

24 Ichino uku vintu viyo Leza wayatile yalondele inyengwa zya myenzo yao, yalondele utakati, apalinji yausalula unchinzi wa imyili yao.

25 Kuno yasenwile ichumi chi Leza ukuwa ufi, yachifukamila ichilengwa nu kuchipepa pali pakuti yangapepa Kalenga, wino alutensiwa manda ti. Chiwe viyo kwene.

26 Ichino Leza wayatile kuti yalondele inyengwa zyao izya nsoni, kuno anachi kwene yasenula ivikuombeka ivya chiuntu fuma kali, ukukuombela ivisi vya chiuntu.

27 Ayo-nsi nayo kwene yatile ukuombele uku nchi ivya chiuntu, ayonsi nayonsi yalolelana inyengwa yaombana vino vitalile, yalipwa unnambu uno uyaile wa kulowa kwao muli yeneyo.

28 Nga vino yakanile ukuwa na Leza nu kummanya, Leza wayatile yalondele amano yao yano yataile, yavichite vino vitaile.

29 Yazyula uipe wonsi, ukakasi ni tama nuipe, yazyula uzuwa nu umozi ni vitina nu uchenjezi, antu ya myenzo miipe,

30 ayalwambo, yakayifikizya, yatuwa Leza, achilumba nu kuitensya, aluyivuna, alutûta iviipe, atalu-chindika avyazi yao.

31 Asi na melenguzi, akulunona ulanyo, asi nu lukundo nanti ukukumbukila.

32 Wene pano yamanya nkani ntambi ya chumi chi Leza, ukuti yano yaluchita viyo yaine infwa, yaluchita viyo, lelo si viyo sile, lelo yaluzu-milizyanya na akuviomba.

© 1988 United Bible Societies.

Loma 2

1 Ichino wemwi untu ungawa wensi, wino uluputwila anji, usi ni cha kuukanila.
Kuno uku vintu vino uluputwila unji, newe kwene uluuputwila wenkola. Kuno
wewe wino uluputwila unji, newe kwene uluchita viyo kwene.

2 Neswe tumanyile vino uputuzi wi Leza uwa chumi kuli yao yano yaluchita viyo.

3 We ntu ukuluputwila yalye yano yaluchita viyo, nu kuombela viyo kwene
wenkola, Chene! angu ulwelengula vino ungaufyusya nu uputuzi wi Leza?

4 Nanti ukusula uvuzu wa utontesye wakwe nu kuzizimizya kwakwe ni chelelezi
chakwe, uta-manya vino utonte wi Leza ungakutwala un-nzila ya kuvipela?

5 Lelo apa kutala kwako nu mwenzo uwa kuntavipela, uluuwikila ukali uku
wanda wa ukali nu wa kulanga kwa uputuzi-wa-chumi wi Leza.

6 Wino alulipa chila ntu ukuyana ni milimo yakwe.

7 Yalye yano yakulule-masya ukuchita ivizipe nu kusita ukulu nu nchinzi nu
kuntaononeka, yalupiwa upuma wa manda ti.

8 Na yalye yano yaikunda apa lwao, yano yalusula ichumi, lelo yalu-zumila
iviipe, ukali ni chilakali viluwa unnambu wao.

9 Uchuzi na machulo vilwizila pali chila ntu wino aluchita iviipe, ukutalika
mYudea nu mGliki kwene;

10 lelo ukulu nu nchinzi nutekano uli kuli chila ntu wino aluchita ivizipe, intaliko
mYudea nu mGliki kwene.

11 Kuno kuli Leza kusi usolozi.

12 Kuno yonsi yano yaifya kwaula Ntambi, yalulowa kwaula Ntambi; nayo yonsi
yano yaifya uku Ntambi, yalu-putwilwa uku Ntambi.

13 Kuno asi yalye yano yakupulika Ntambi, ali aya chumi apa manso yi Leza;
lelo yalye yano yalemile Ntambi, ayano yalwalilwa ichumi.

14 Kuno antu yakulukuwa yano yasi ni Ntambi, ngi yachita uku miele yao, vino
vili un-Ntambi, yao yano yasi ni Ntambi, yawa Ntambi apa lwao akola.

15 Yao yalulangizya unnimo wa Ntambi yino yaandikwa um-myenzo yao, izwi-
lya-myenzo yao liluyimikila, na melenguzi yao amakola, angi viluya-landa nanti
kuyawalilwa,

16 apa wanda ulye uno Leza aluputula imilandu ya nkama zya antu, kuli Klisto
Yesu, ukuyana nizwi lyane izipe.

17 Lelo wemwi, ngu lwitwa we mYudea nu kutaili Ntambi, nu kuutensya muli
Leza,

© 1988 United Bible Societies.

18 nu kumanya vino akasi nu kusolola ivintu vino vili ningo, kuno wasambiliziwa
un-Ntambi.

19 Nu kumanya ningo vino wewe wenkola, wewe katungulula wa yapofu,
umwengelela wao yano yali un-chanda.

20 Kalela wa yapupani, kasambilizya wa anche, uwa malango nu wa chumi un-
Ntambi.

21 Ichino wewe we wino ulusambilizya unji, Chene! utaluusambilizya wenkola?
We wino ulusunda uti untu atachiya ukulwiya wenkola?

22 We wino uluvwanga kuti untu atachichita ivya upundu, uluchita upundu wewe
kwene? We ntu watuwa iviluwi, uluwiya un-ng'anda zyi yaleza?

23 We ntu ului-tensya uku Ntambi, ulononela Leza unchinzi uku kuntalema
Ntambi?

24 Kuno izina lyi Leza lilusulwa uku yantu yakulukuwa uku nnandu wino, ndi vino
chaandikwe.

25 Kuno ukuchitwa ichibalu kuyile ndi walema iNtambi. Lelo ndi utalemile
iNtambi, ukuchitwa kwako ichibalu kwawa kusi kuchitwa ichibalu.

26 Ali ndi wino atachisilwe ichibalu alondile amazwi ya Ntambi, Chene!
ukuntachi-twa ichibalu kwakwe kutangi kwalwe ndi vino ukuchitwa ichibalu?

27 Na wino atachisilwe ichibalu uku kafumo kakwe, ngalemila Ntambi, Chene!
atalukuputwila unnandu we wino uli na Maandiko ni chibalu, lelo ulonona
iNtambi?

28 Kuno wene asi mYudea, wino mYudea uku mwili sile, nanti ichibalu chisi cha
kunzi, ya mwili sile,

29 lelo wene mYudea wino mYudea unkasi, nachi chili chibalu cha chumi chino
chachitwa um-mwenzo, uku Mwenzo, asi kulya-ndiko; ichino ukutensiwa
kwakwe kutafumile uku yantu, lelo kuli Leza.

Loma 3

1 Lelo mYudea alusizye anji chani? Nu kuchitwa ichibalu kuzipile chani?

2 Kuzipile nkani kuli chila nzila; intangulo kuno a Yudea yapiwa amazwi yi Leza.

3 Ichani fwandi ngi yamwi pali yeneyo yatazumile? Chene! ukunta-zumila kwao
kungalesya Leza ukuzumilwa?

4 Mwiko ta! Leza aloleka vino uwa chumi na chila ntu uwa ufi; ndi vino
chaandikwe: “Kuti chimanyike vino wewe uli wa chumi um-mazwi yako, ukapote
umu uputuzi wa milandu.”

© 1988 United Bible Societies.

5 Lelo, ngu uipe witu ulumanyisya ichumi chi Leza, tuluvwanga chani? Chene!
Leza asi wa chumi vino aluleta ukali? Nduvwangila uku ntu.

6 Mwiko ta! kuno ngi viyo Leza angaputula uli imilandu kuno ukunzi?

7 Lelo, ndi chumi chi Leza chalusya nkani ku utensyo wakwe uku nnandu wa ufi
wane, ku chani nchili nduputwilwa ndi vino nene wa maifyo?

8 Chisi viyo ndi vino yamwi yatuyifikizya, ukuti twasambilizya viyo: tuchite viipe
ukuti vizipe vifume. Uputuzi uwa chumi kuli yao.

9 Ichani fwandi? Tulusile anji? Mwiko ta! Nanti uche. Kuno twati tuyataka
aYudea na aGliki, ukuti yonsi kwene yawa um-maifyo.

10 Ndi wino chaandikwe, ukuti: “Kusi uwa chumi nanti wenga.

11 Kusi wa mano. Kusi wino alusita Leza.

12 Yonsi yaleuka, yatazipile yonsi kwene. Kusi aluchita ivizipe, awe! Nanti
wenga.

13 Milongomilo yao ilindi lino lili chasi. Indumi zyao zikuvwanga inkai. Usungwe
wi chipili uli um-milomo yao.

14 Imilomo yao yazyula intipu nu kuwawasya.

15 Amulu yao yali nu lwilo ukuzwisya uwazi.

16 Uononi na malanda vili un-nzila zyao.

17 Nanti inzila ya utekano yataimanyile.

18 Ichopo kuli Leza chisipo apa manso yao.”

19 Ichino twamanya vino ivintu vyonsi vino iNtambi ilulanda, ilulanda yano yali
apisika ya Ntambi, ukuti imilomo yonsi ituzye, ni nsi yonsi iwe um-uputuzi wi
Leza.

20 Kuno kusi umwi wino alwalilwa ichumi apa manso yakwe uku kulema Ntambi,
kuno Ntambi ikulumanyisya maifyo.

21 Lelo kasalaka, ichumi chi Leza chamanyika kwaula Ntambi, chilwimikilwa ni
Ntambi na malau,

22 vino ichumi chi Leza uku nzila ya kuzumila muli Yesu Klisto kuli yonsi yano
yazumila; kuno chitaleunkine.

23 Kuno yonsi yachita maifyo nu kuchepelwa ukulu wi Leza,

24 yalwalilwa ichumi sile, uku nkumbu zyakwe, uku nzila ya ukuluzi uno uli muli
Klisto Yesu.

© 1988 United Bible Societies.

25 Wino Leza watamwika awe ikapulikanya, uku nzila ya uzumilo, um-wazi wakwe, ukuti alangizye ichumi chakwe, kuno wasulikanya uku chelelezi chi Leza amaifyo yonsi yano yachisilwe inkolelo.

26 Kuti alangizye ichumi chakwe na li kwene, kuti awe uwa chumi, nawe wino alwalila ichumi wino azumile Yesu.

27 Ali lelo ukuitensya kuli kwi? Kutachiliko! Uku ntambi ya uli? Uku ntambi ya milimo? Mwiko ta! lelo uku ntambi ya uzumilo!

28 Ichino twalola vino untu akulwalilwa ichumi uku uzumilo, kusi ku kulema Ntambi.

29 Nanti, Chene! Leza i Leza wa aYudea mpela, asi Leza wa yantu yakulukuwa kwene? Endita! i Leza wa yakulukuwa kwene.

30 Ndu mwenemo kwene Leza ali wenga, wino alwalila ichumi yalye yano yachitwa ichibalu um-uzumilo, nayo yalye yano yatachisilwe ichibalu aluyalila ichumi uku nzila ya uzumilo kwene.

31 Nga Chene! Tululovyanya Ntambi uku uzumilo? Mwiko ta! lelo tuluipa amaka iNtambi.

Loma 4

1 Nga tuvwange chani pali Ablaamu tatakulu witu uku mwili?

2 Kuno ndi Ablaamu walilwe ichumi uku milimo yakwe ali ni cha kuitensya, lelo asi apa manso yi Leza.

3 Kuno aMaandiko yalutuli? Ablaamu wazumile Leza, nu ku chintu chiyo unkola walilwa ichumi.

4 Lelo uku ntu wino aluomba imilimo, ukulipwa kwakwe kuta-soloziwe vino amawila, lelo ukuwa kai kakwe.

5 Lelo uku ntu wino ataluomba unnimo, lelo ataile wiwi wino alumwalila ichumi, untu wiyo walilwa ichumi pa kuzumila kwakwe.

6 Ndi vino Davidi kwene atakile inkata yakwe untu wilye wino Leza alumwalila ichumi kwaula imilimo:

7 “Inkata yao yano yelelwa ukuifya kwao, na yano maifyo yao yakuwiwa.

8 Inkata ya ntu wino Mwene atalunnolela amaifyo.”

9 Nga Chene! inkata iyo ukuli yano yachitwa ichibalu nantu ukuli yao kwene yano yatachisilwe ichibalu? Kuno tulutaka, ukuti kuli Ablaamu uzumilo wakwe walilwe ukuwa ichumi.

10 Walilwe uli lelo? Pano wachisilwe ichibalu nanti pano achili achitwe ichibalu? Asi pano wachisilwe ichibalu, lelo pano achili achitwe ichibalu.

© 1988 United Bible Societies.

11 Nawe wapokelile ichilangizyo chi ichakuchitwa ichibalu, ukuwa chima-nyililo cha chumi ku nzila ya uzumilo, uno wali nao pano achili achitwe ichibalu; kuti awe isi wao yonsi yano yazumila nanti yatachisilwe ichibalu, ukuti nayo kwene yalilwe ichumi.

12 Na kaili awe isi wi yano yachitwa ichibalu, asi yano yachisilwe ichibalu sile, lelo yano yalondile um-makando ya uzumilo wakwe tata witu Ablaamu, uno wali nao pano achili achitwe ichibalu.

13 Kuno ulanyo ulye uwa kuti aluwa upyani wa nsi, wapilwe Ablaamu ponga nu mpanda wakwe, kusi ku Ntambi lelo ku chumi chino walilwe uku uzumilo.

14 Kuno ngi yalye aya Ntambi ali yapyani, uzumilo ungawa uwa chaka, nu lanyo ungavulungana.

15 Kuno iNtambi iyino ikuleta ichilakali; kuno ndi pasi Ntambi kutali kuwe iviipe.

16 Ichino vyafumile um-uzumilo, kuti viwe uku nkumbu, kuti ulanyo uwe na maka uku mipanda yonsi, kusi kuli yaya aNtambi sile, lelo kuli yao auzumilo wi Ablaamu kwene, wino itata witu swensi kwene.

17 Ndi vino chaandikwe: “Nakuwika kuti uwe isi wa antu ingi a nsi,” apa manso yi Leza wiyo, wino wazumila, wino akulututulula afwi, akulwita vino visiko navyo viwako.

18 Nawe wazumile nu kutaila, nanti vino miele yakwe yali yakuntataila; kuti awe isi wa antu ingi ansi. Ndi vino chavwanzilwe: “Ivino ikwata lyako liluwa.”

19 Wino atatolompwike um-uzumilo, pano welengwile umwili wakwe vino walile wafwa—pano walile wafika imyaka umwanda wonga—na pa umba wi Sala.

20 Lelo ku ulanyo wi Leza atatentenginye uku uzumilo. Lelo wapiwe maka uku uzumilo wakwe, angi aluntensya Leza.

21 Kuno angi amanyikisye vino Leza angachita ndi vino wamulainye.

22 Ichino uku chintu chi kwene kunali walilwe ichumi.

23 Lelo chitaandikwe sile ku nkola vino walilwe ichumi,

24 lelo nu ku nnandu witu sweswe kwene, yano tulwalilwa viyo kwene, swe yano tumzumile wiyo, wino wamtutulwile Yesu Mwene witu um-yafwi.

25 Wino wafimilwe uku nnandu wa maifyo itu, nu kututululwa kuti twalilwe ichumi.

Loma 5

1 Chaleka kuno twalilwa ichumi uku nzila ya um-uzumilo, apano tuli nutekano kuli Leza, ku nzila ya Mwene witu Yesu Klisto.

© 1988 United Bible Societies.

2 Muli wiyo twapiwa ukwingila ku nzila ya uzumilo, uku nkumbu zi zino twimilile
mwenemo, nu kuchimba um-utailo wa ukulu wi Leza.

3 Lelo visi viyo sile, lelo tunchimba um-machulo kwene, angi tumanyile vino
machulo yakuleta unte.

4 Nunte ukuleta lukomyo lwa mwenzo, nu lukomyo lwa mwenzo lukuleta utailo.

5 Nutailo utakusekelisya, kuno ulukundo lwi Leza lwitililwa um-myenzo itu nu
Mwenzo Nswefu, wino twapilwe sweswe;

6 kuno lilye lino tutali na maka, manda pano yafikilila, Klisto wafwile uku nnandu
wa yantu yaipe.

7 Kuno chatala untu ukufwa uku nnandu wa ntu wa chumi; lelo nalimwi ntu
angaposya ukufwa uku nnandu wa ntu nzipe;

8 lelo Leza alulangizya ulukundo lwakwe kuli sweswe, kuno Klisto wafwile uku
nnandu witu, pano twalile tuchili swe yamaifyo.

9 Kuluta nkani, ndi li kwene twalilwa ichumi um-wazi wakwe, kuluta nkani
tulufyusiwa ni chilakali uku nkola.

10 Kuno ndi pano twali yasiluembu, twapulika-nyiwe na Leza ku nfwa ya
mwanakwe, kuluta nkani vino twapulikanywa, tulufyusiwa um-upuma wakwe.

11 Lelo asi viyo mpela, lelo tuluchimba kwene muli Leza uku Mwene witu Yesu
Klisto, muli wenewe kwene twapokelela kasalaka upulikanywe uo.

12 Ichino viyo ndi uku ntu wenga ifyo lingile ukunzi, nu kwiifyo liyo infwa, na viyo
infwa yizila antu yonsi, kuno yonsi yachita amaifyo.

13 Kuno lino pachili pawe iNtambi ifyo lyaliko ukunzi; lelo iifyo litakwalwa ndi pasi
intambi.

14 Lelo ulufu lwalâsile ukufuma pali Adamu fika na Mose, na kuli yao kwene
yano yataluchita iifyo lilingine ni ifyo li Adamu, wino ali chilangizyo chi wino
alwiza.

15 Lelo uwila ulye utali ndi wiifyo lilye; kuno ndi chili ukukuifya kwakwe wilye
wenga ayinji yafwile, kuluta nkani inkumbu zi Leza nu wila wa nkumbu zya ntu
wenga, Yesu Klisto, zyalusya kuli yalye ayinji.

16 Lelo kwifya kwa ntu wilye wenga, kutalingine nu wila ulye; kuno uputuzi wi
ifyo lyonga walesile malipilo, lelo wila onga wa nkumbu walesile ichumi um-
maifyo tupu.

17 Kuno ndi uku kuifya kwa ntu wenga infwa yalâsile uku nnandu wi wilye wenga,
ukuluta nkani yao yano yalupokelela uwinji wa nkumbu nu wila wa chumi,
yaluwa nupuma nu kulâsa kuli wilye wenga, Yesu Klisto.

© 1988 United Bible Societies.

18 Ichino kaili, ndi ukwi ifyo lyonga antu yonsi yaputwilwa malipilo ya uchuzi, na viyo kwene uku nnimo wonga uwa chumi, antu yonsi yalilwe ichumi cha upuma.

19 Kuno ndi uku kutanduka kwakwe untu wenga, antu tupu yachisilwe a maifyo, na viyo kwene kuyela kwakwe wenga antu tupu yachisilwe a chumi.

20 Lelo iNtambi ingile, ukuti iifyo likule nkani; lelo maifyo pano yavula, inkumbu zivulisya kuluta.

21 Ukuti ndi vino iifyo lyalâsile un-nfwa, ivino nu ku nzila ya chumi inkumbu zilâse fika nupuma wa manda ti kuli Yesu Klisto Mwene witu.

Loma 6

1 Tuvwange chani lelo, tuwanga um-maifyo, ukuti inkumbu zivulisye nkani?

2 Mwiko ta! Sweswe yano twafwa uku maifyo, tungawa nupuma uli um-maifyo?

3 Mutamanyile vino sweswe swensi yano twabatiziwa muli Klisto Yesu, twabatiziwa un-nfwa yakwe?

4 Ichino twazyisilwe ponga nawe uku nzila ya lubatizyo un-nfwa yakwe, ukuti ndi vino Klisto watutulwike uku yafwi uku ukulu wi Tata, ivino neswe kwene tupite um-upuma upya.

5 Kuno ndi vino twalemana nawe uku-kukolenkana kwa nfwa yakwe, ivino tululemana nu ku-kukolenkana kwa ututuluko wakwe kwene.

6 Angi tumanyile izwi li, wino uuntu witu uwa kali umozilwe ponga nawe, kuti umwili wa maifyo wononeke, tutasyala um-uzya wa maifyo.

7 Kuno wene wino wafwile, watulwa um-maka ya maifyo.

8 Lelo ndi twafwile ponga na Klisto, tutaile vino tulwikala ponga nawe kwene;

9 kuno tumanyile vino Klisto pano watutulwike uku yafwi, atalufwa kaili: nanti nfwa italumulâsa kaili.

10 Kuno kulye ukufwa kwakwe, wafwilile limwi apa maifyo; lelo kulye ukwikala kwakwe, awikalile Leza.

11 Ivino nemwe kwene uwa lini vino mwe yafwi uku maifyo, lelo mwe ya upuma kuli Leza muli Klisto Yesu.

12 Ichino mutaleka iifyo lilâse um-myili ino iya nfwa, apalinji muzumile tama zyakwe.

13 Nanti mutachifima ivyai vino ku maifyo, viwe ivyanzo vya viipe, lelo ifimini mwe akola kuli Leza, wi yano yafwile lelo apuma li kwene, ni vyai vino viwe ivyanzo vya chumi kuli Leza.

14 Kuno iifyo litalumulâsa mwemwe, kuno musi un-Ntambi, lelo muli un-nkumbu.

© 1988 United Bible Societies.

15 Ichani lelo? Tuchite amaifyo kuno tusi un-Ntambi, lelo tuli un-nkumbu? Mwiko ta!

16 Mutamanyile vino kuli wi wino muluufima ukuwa azya yakwe ukumwombela, mwawa yazya yakwe wino muluombela, nanti uomvi wa maifyo uno ululeta infwa, nanti uomvi uno ululeta ichumi.

17 Lelo Leza asamaliziwe, kuno mwali yazya ya maifyo, lelo mwayezile uku myenzo yino, mwalema amasambilizyo yalye yano mwapokelile.

18 Nga pano mwakululwa um-uzya wa maifyo, mwawa yazya yachumi.

19 Nduvwanga ichiuntu uku nnandu wa utonte wa myili ino. Kuno ndi vino mwafimile ivyai vino viombelwe nu utakati nutanduke, kuti mutanduke, ivino na li kwene fimini ivyai vino viombelwe ni chumi, kuti mu-swefiwe.

20 Kuno pano mwali yazya ya maifyo mwawikalile kwaula ichumi.

21 Mwali nu nzano chi amanda yalye? Ivintu vino na li kwene vilumukulisya imitwe. Kuno ukusila kwa vintu viyo infwa.

22 Lelo li kwene mwakululwa um-maifyo, mwawa yazya yi Leza, muli nunzano ali kuswefiwa, ni chisila chakwe upuma wa manda ti.

23 Kuno chilambu cha maifyo infwa, lelo uwila-wa-nkumbu wi Leza upuma wa manda ti muli Klisto MYesu wene witu.

Loma 7

1 Yachane, mutamanyile — kuno nduvwanga na yao yano yamanyile iNtambi — vino Ntambi ikululâsa untu pano achili upuma?

2 Kuno umwanachi wino ali niya, anyefilwe ni ntambi kuli wiyo iya pano achili umpuma; lelo ngi wafwa iya wiyo, angi atasapulwa un-ntambi iyo.

3 Ichino pano iya achili umpuma, ndi wawa nu monsi unji, alwitwa vino umpundu. Lelo iya ndi wafwa, atasyala ikauwele, atanyefilwe ni ntambi iyo; nga asi umpundu, ngi angasakwa nu monsi unji.

4 Ichino yachane, nemwe kwene mwafwila uku Ntambi, uku nzila ya mwili wi Klisto, kuti muwe nsao ya unji, wino watutulwike uku yafwi, ukuti tusêkele Leza ivisêke.

5 Kuno pano twali um-miele ya mwili, tama zya maifyo zyali na maka uku nnandu wa Ntambi, zyaombanga imilimo um-vyai vitu, apalinji twa-vyalila infwa vizao.

6 Lelo kasalaka twasapulwa un-Ntambi, twafwila chino chatunyepanga, ukuti neswe tummombele um-miele mipya iya mwenzo, asu miele iya kali iya lyandiko.

© 1988 United Bible Societies.

7 Tuvwange uli lelo? Ntambi iifyo? Mwiko ta! Ngali intali-manye iifyo kwaula Ntambi; kuno ngali ntamanyile ukukumbuka, ngi Ntambi itali iti: “Utachikumbuka.”

8 Lelo pa nnandu wisunde liyo, iifyo lyakatusya ukukumbuka konsi um-mwenzo wane; kuno iifyo kwaula ntambi lyafwa.

9 Kali nali nupuma kwaula Ntambi; lelo pano lizile isunde, ifyo lyakatuka, nene nafwa.

10 Nalola isunde liyo lino lyapilwe ukuleta upuma, vino kuli nene nemwi lyaleta infwa.

11 Kuno iifyo ukukuzana uwasa ukwisunde liyo, lyanzosizye na viyo lyangumola.

12 Ichino Ntambi inswefu, nisunde liyo iswefu ni lya chumi na lyazipa.

13 Chene! Lilye lino lyazipa lyawile infwa kunondi? Mwiko ta! Lelo iifyo ukuti liloleke vino iifyo kwene, lya-chisile infwa muli nene uku nzila ilya inzipe, ukuti ukwisunde lilye iifyo lilusye ukuwa iipe nkani.

14 Kuno tumanyile vino Ntambi akafumo kakwe uku mwenzo; lelo nemwi nene ntu wa mwili, nakaziwe um-maifyo.

15 Kuno ntamanyile chino nduchita; kuno chino nkasime ntakuomba, lelo chilye chino natuwa ichino nduomba.

16 Lelo ngi nduchita chilye chino ntakasime, nduzumila iNtambi ilye vino izifile.

17 Ichino fwandi asi nene wino aluchita viyo, lelo iifyo lilye lino litenzi muli nene.

18 Kuno manyile vino muli nene, ali kuti unkasi ya mwili wane, chitatenzi chimwi chizipe. Kuno ukusita ndusita, lelo ukuomba chino chazipa kusimo.

19 Kuno chizipe chino nkasime ukuchita, ntakuchichita, lelo lilye lifu lino ntakasime, ilino nduchita.

20 Ichino vino ntakasime lili lino nduchita, asi nene wino aluchita, lelo iifyo lino litenzi muli nene.

21 Ichino nalola intambi yi, vino kuli nene ngi nkasime kuchita lino lyazipa, liwapo lino lyaipa.

22 Kuno nduchimbila intambi yi Leza ku ntu wa nkasi,

23 lelo um-vyai vyane ndulola intambi inina, ilulwa isumo ni ntambi ya mano yane, nu kumposya ku ntambi ya maifyo ino ili um-vyai vyane.

24 Akalanda kane! Ne mpina! Uwini wino wanfyusya nu mwili u uwa nfwa?

25 Ndusamalizya Leza kuli Yesu Klisto, Mwene witu! Ichino ndi viyo, nene ne nkola uku mano yane nduombela Intambi yi Leza, lelo uku mwili wane intambi ya maifyo.

© 1988 United Bible Societies.

Loma 8

1 Ichino apa kasalaka, kusi uputuzi kuli yao yano yali muli Klisto Yesu.

2 Kuno intambi ya Mwenzo wa upuma uno uli muli Klisto Yesu, yankulula uku
ntambi ya maifyo ni nfwa.

3 Kuno vino Ntambi itangi ichite, kuno isi na maka uku mwili, Leza kuno watumile
Mwanakwe unkola uku mwata nu mwili wa maifyo, uku nnandu wa maifyo,
waputwila maifyo um-mwili.

4 Ukuti ichumi cha Ntambi chifikiliziwe muli sweswe, yano tutalondile ivintu vya
mwili, lelo vya Mwenzo.

5 Kuno yano yalondile vintu vya mwili yakulwelengula ivintu vya mwili, lelo yano
yalondile ivintu vya Mwenzo, yakulwelengula ivya Mwenzo.

6 Kuno ukwelengula ivya mwili kukuleta infwa, lelo ukwelengula ivya Mwenzo
kukuleta upuma nutekano.

7 Kuno ukwelengula kwa mwili usiluembu kuli Leza; kuno kutalu-chindika
intambi yi Leza; nanti kutangachindika.

8 Yano yakululondela ivya mwili, yatangi yazipile Leza.

9 Lelo nemwe musi antu ya um-mwili, lelo a um-Mwenzo, ngu Mwenzo wi Leza
utenzi muno muli. Lelo untu wensi asi nu Mwenzo wi Klisto, wiyo asi wakwe.

10 Lelo Klisto ngali muli mwemwe, umwili wino angi wafwa uku nnandu wi ifyo,
lelo imyenzo ino imipuma uku nnandu wa chumi.

11 Lelo ngu Mwenzo wi Wiyo wino wamtutulwile Yesu Klisto uku yafwi, atenzi
muno muli, wino watutulwile Klisto Yesu uku yafwi, alumpa upuma myili yino,
yino yafwa, uku Mwenzo wakwe wino atenzi muno muli.

12 Ichino ndi viyo yachane, swe ya mpa, lelo tusi ya mwili, twikale nu kulondela
ivya mwili.

13 Kuno ndi mwikala nu kulondela ivya mwili, mulufwa. Lelo ndi mwasula imilimo
ya myili uku Mwenzo, mulwikala.

14 Kuno yonsi yano yalukolelelwa nu Mwenzo wi Leza, yao ali yana yi Leza.

15 Kuno mutapokelile umwenzo-wa-uzya, uno uku-leta kaili ngofi; lelo
mwapokelile uMwenzo wa kuchitwa ana, kuli weneo tulwita: Aba, kuli kuti: Tata.

16 Mwenzo unkola kwene akulwimikila ponga ni myenzo yitu, vino swe yana yi
Leza.

17 Lelo ngi swe yana, swe yapyani: apyani yi Leza, apyani ponga na Klisto; kuno
ngi tulu-chuziwa ponga nawe, tutensiwe ponga nawe kwene.

© 1988 United Bible Societies.

18 Kuno ndwelengula amachulo ya makati ya kasalaka, vino chisi chimwi apa
ukulu ulye uno uluswelulwa kuli sweswe.

19 Kuno ivilengwa vyonsi kwene vilulolela nkani ukuloleka kwa yana yi Leza.

20 Kuno ivilengwa vyonsi viwikalile sile, asi ku kukasama kwi vyenevyo, lelo ku
nnandu wakwe nkola wino waviwika; lelo um-tailo,

21 kuno ivilengwa navyo kwene vilukululwa nu kutisiwa um-uzya wi ozyo, vingile
um-kauwele wa ukulu wa yana yi Leza.

22 Kuno tumanyile vino ivilengwa vyonsi fika na li kwene, vilupema nu kuwaika
wi mama wino aluvyala mwana.

23 Lelo asi viyo mpela, neswe kwene, swe yano tuli ni visêke ivya ntomolo ivya
Mwenzo, neswe kwene tulupema um-myenzo itu, tululolela ukuchitwa ana: uli
ukuluzi wa myili yitu.

24 Kuno twafyusiwe uku utailo uo. Lelo utailo uno tululola, asi utailo; kuno
ungataila uli chintu chino ululola?

25 Lelo ngi twataila chintu chino tutaluchilola, tuluchipe-mbela uku nte.

26 Avino na Mwenzo kwene nawe akutwa-zwa um-utonte witu; kuno tutamanyile
ukupepa vino chituile, lelo Mwenzo unkola akulutupepela ku kupema, nanti
kuvwanga.

27 Nawe wino akulwezya imyenzo, amanyile chino uMwenzo alusita, kuno
akuvwangila aswe-fiwa ndi vino Leza akasi.

28 Neswe tumanyile vino kuli yano yakunda Leza, vintu vyonsi vikuombeka
kuwa vizipe, kuli yano yitwa uku kukunda kwakwe.

29 Kuno yalye yano wama-nyile kufuma kali, wayasolwile ukufuma kali yakolane
nu mwanakwe, ukuti awe uwiyele apa yachakwe ainji.

30 Na yalye yano wasolwile ukufuma kali, ayano waita; na yalye yano waitile,
wayalila ichumi kwene; na yalye yano waya-lila ichumi, wene wayakuzya.

31 Ichino tuvwange chani uku vintu viyo?

32 Ngi Leza ali ponga neswe, uwini alutupota? Wene wino atalolile nkumbu
umwanakwe unkola, lelo wamfimile uku nnandu witu sweswe swensi, angaula
uli ukutupa ivintu vyonsi ponga nawe?

33 Uwini wino aluyasongelela asololwa yi Leza? Leza ali wino aluyalila ichumi;

34 uwini wino anga-yaputwila imilandu? Klisto Yesu ali wino wafwile, endita, nu
kuluta pali viyo, watutuluka ku yafwi, nawe ali kwikasa lilunji ilyi Leza na kaili
uwino alutulombela.

© 1988 United Bible Societies.

United Bible Societies

35 Uwini wino alutupalula undukundo lwi Klisto? Chene! Amalanda nanti ukuulilwa, nanti amachulo nanti inzala, nanti ukuzwalupa, nanti kusanzwa, nanti lungawa lupanga.

36 Ndi vino chaandikwe, ukuti: “Uku nnandu wako tulumolwa unsanya ilîla. Twasoloziwa ukuwa nfwele zya kufyulwa.”

37 Lelo ivintu vyonsi viyo tuluvipota nu kuluta uku nkola wino watukunda.

38 Kuno namanyikisya ningo vino kungawa ulufu, nanti upuma, nanti yamalaika, nanti yano yalâsa, nanti vino viliko, nanti vino viluwapo, nanti ayamaka,

39 nanti vino vili umwiyulu, nanti vino vili apansi, nanti chi-lengwa chimwi chonsi, chitangi chitupalusye nu lukundo lwi Leza, luno luli muli Klisto Yesu Mwene witu.

Loma 9

1 Nduvwanga ichumi muli Klisto, ntaluvwanga ufi, umwenzo wane ulungimikila um-Mwenzo Nswefu.

2 Vino ndi na malanda minji nu kuwaika, kuno kutalu tuzya um-mwenzo wane.

3 Kuno ningasita nenkola kupalulwa na Klisto pa nnandu wa achane, aluko lwane uku kuvyalwa.

4 Kuno nayo aIslaeli yano yachisilwe ukuwa yana, yapiwa ukulu na mapangano ni Ntambi nu kuombela kuli Leza na malanyo yakwe.

5 Ali yatatakulu ayao, na muli yeneyo wafumile Klisto avyalwa uku mwili, ali wino ali piyulu ya vintu vyonsi, Leza, watensiwa manda yonsi; chiwe viyo kwene!

6 Lelo kusi ukuti izwi li Leza litaomvile chimwi. Kuno yasi aIslaeli yonsi aya mipanda ya Islaeli.

7 Nanti yatangi yawe yonsi ana, kuno yali um-mpanda wi Ablaamu, lelo: Muli Isaka umpanda wako ulwitwa.

8 Ali kuti: asi yana ya mwili yano ana yi Leza, lelo ana ya ulanyo ulye yasolo-ziwe vino aya mpanda.

9 Kuno izwi lya ulanyo ili: Apa makati ya kwene ndwiza, na Sala aluwa nu mwana.

10 Nga chisi viyo sile, lelo Labeka nawe kwene, pano wacha wasenda inda kuli wenga, uli Isaka, tata witu.

11 Kuno pano yachili yavyalwe ana yao, pano yachili yachite chimwi chizipe nanti chiipe, -kuti liloleke lino Leza akasime nu kusolola asi ku milimo, lelo kuno wino witwa-

12 wanenilwe vi: Unkulu aluombela unnono.

© 1988 United Bible Societies.

13 Ndi vino chaandikwe: “Nankunda Yakobo, lelo Esau nantuwa.”

14 Ali tungatuli? Kuli Leza kusi chumi? Mwiko ta!

15 Kuno anenile Mose, ati: “Nankumbukila wino nakumbukila; nannolela nkumbu wensi wino nalolela inkumbu.”

16 Ichino ngi viyo, asi ku maka yi wino alusita, nanti wino alwituka, lelo yi wino alukumbukila, ali Leza.

17 Kuno Maandiko yavwa-nzile kuli Falao: “Nakwimike kuti ndange amaka yane muli wewe, izina lyane lilumbuke insi yonsi.”

18 Ichino, alu-mkumbukila wino alusita, na wino alusita kukomya, alu-nkomya.

19 Ichino, wannena: “Nga vino achili alusumbikila? Kuno uwini angakana chino alusita?”

20 Lelo, we ntu we wini wino ungapazyana na Leza? Chene! chintu chino chawazwa, chinganena uwa chiwazile: uku chani wambwaza vi?

21 Nanti nakamata, Chene! asi na maka ukwivu kama-ntwa lyonga ichivya chonga icha nchinzi ni chinji chino chisi nu nchinzi?

22 Ichino ichani lelo ngi Leza alusita ukulanga ukali wakwe nu kumanyisya amaka yakwe, uku chelelezi nkani walekelile ivivya vya ukali vino vyachisilwe uononi.

23 Na kaili aumanyisya uwinji wa utensyo wakwe muli viyo ivivya vya kukumbukilwa, vino wateinye fuma kali viwe nukulu.

24 Ali sweswe yano watwisile, asi kufuma ku aYudea mpela, lelo kufuma nu ku yakulukuwa kwene.

25 Ndi vino wavwanzile muli Osea: “Ndwita yano yasi-antu-yane, kuwa antu-yane; na wino asi-unkundikwa-wane, kuwa nkundikwa-wane.

26 Na kaili chiluwa palye pano yanenilwe: Mwemwi musi yantu yane, apano yalwitwa ana yi Leza wa upuma.”

27 Isaya nawe avwanzile pali Islaeli: “Nanti ndi usolozi wa antu ya Islaeli uli wa misenga ya kuli yemba, asyalile yalufyusiwa.

28 Kuno chino wavwanzile, Mwene alufikilizya ukunzi nu kumalila zuwa.”

29 Na kaili ndi vino Isaya watangwile ukuvwanga: “Ngu Mwene-wa-Maumba atali atusyile ana, twali tuwe wa Sodoma, twali tukolenkana ni Gomola.”

30 Ali tuvwange chani? Ukuti: antu yakulukuwa, yano yatalondile chumi, yalilwe ichumi, kuli kuti ichumi chino chifumile um-uzumilo.

31 Lelo aIslaeli nanti yalondela intambi ya chumi, yatachili yafikilile uku ntambi iyo.

© 1988 United Bible Societies.

32 Kuno ichani? Kuno yatailondile uku uzumilo, lelo yaichita uku nzila ya milimo.
Yakumika ukwifinga lya kukumika.

33 Ndi vino chaandikwe: “Lolini, nawika um-Sioni ifinga lya kukumika, ni pampa
lya kuponya. Na wensi wino azumile munali atalukulwa ntwe.”

Loma 10

1 Yachane, kusita kwa mwenzo wane, na kulomba kwane kuli Leza, uku nnandu
wa kuti yafyusiwe.

2 Kuno nduyimikila vino yali nu nte kuli Leza, lelo asi ku mano.

3 Kuno, lino yatamanyile ichumi chi Leza, yalusita kuwika ichumi chao akola,
yatatontile vya chumi chi Leza.

4 Kuno Klisto ali kusila kwa Ntambi, ukuti wensi wino azumila awalilwe ichumi.

5 Kuno Mose waandike pa chumi chino chifumile uku Ntambi, vino: Untu wino
alemile Ntambi, wamwa nupuma kuli yeneyo.

6 Lelo ichumi chino chiluzanwa uku uzumilo, chiluti: Utachivwanga um-mwenzo
wako, ukuti: “Uwini wino alukwela ukuya umwiyulu?” kuli kuti: kumwisya Klisto
apansi?

7 Nanti: “Uwini wino angika ukuya ukwazimu?” kuli kuti: kumkwezya Klisto
kufuma ku yafwi.

8 Lelo chilutuli? Izwi liyo lili pipi newe, umu nnomo num-mwenzo wako, kuli kuti,
izwi lya kuzumila lino tulusunda.

9 Kuno ndi wataka Yesu uku nnomo wako vino uMwene, nu kuzumila um-
mwenzo wako vino Leza wamtutulwile uku yafwi, ungafyuka.

10 Kuno uku mwenzo untu akuluzumila nu kwalilwa ichumi, nu ku nnomo
akulutaka nu kuzana ufyusi.

11 Kuno Lyandiko liluti: “Wensi wino anzumile, atalukulwa untwe.”

12 Kuno kusi usyutane wa mYudea nu mGliki. Kuno wenga ali Mwene wi yonsi,
uwa usavi kuli yonsi, yano yalumwita.

13 Kuno: wensi wino alwita izina lya Mwene angafyuka.

14 Lelo yamwite uli wino yatazumile? Na kaili yamzumile uli wino yatalumpulika?
Na kaili yampulike uli, ndi kusi kasunda?

15 Na kaili yangasunda uli, ngi yatatumilwe? Ndi vino chaandikwe: ‘Ichintu nu
kuzipa ndi yakasunda yizwi zipe yiza.’

16 Lelo asi yonsi yano yapulikisya izwi-zipe liyo. Kuno Isaya atile: “Mwene, uwini
wino azumile amazwi yitu?”

© 1988 United Bible Societies.

17 Ichino uzumilo ukufuma uku kupulika, nu kupulika kukulwiza ukwizwi li Klisto.

18 Lelo ndutondosya: Chene! Yao yatapulike? Endita, yapulika: “Izwi lyao lyalimba insi yonsi na mazwi yao fika ni mpelelekezyo ya nsi zyonsi.”

19 Kaili ndutondosya: Chene! aIslaeli yatamanyikisye? Inkolelo Mose wavwanzile, ukuti: “Namtelela uzuwa uku yantu yano asi antu, nu ku yantu yasi na mano, ndumulakalisya.”

20 Na Isaya uku chiposya, ati: “Nazanilwe na yano yatalunsita, naswelwike kuli yano yataluntondosya.”

21 Lelo apa Islaeli ati: “Unsanya wonsi nayatambalulwile makasa yane antu yatanduke na alupaka.”

Loma 11

1 Ichino, ndutondosya: Chene! Leza wayasumbila antu yakwe ukutali? Mwiko ta! Kuno nene kwene ne mwIslaeli umwi apa mpanda wi Ablaamu, untu wa luko lwi Benyamini.

2 Leza atayasumbile ukutali antu yakwe, yano wamanyile ukufuma kali. Nanti mutamanyile yano yavwanzilwe um-Maandiko pali Eliya? Vino alutaka aIslaeli pali Leza?

3 “Mwene, yumola malau yako, yapomola altale zyako; nene nasyala nenga, nga yalusita umwenzo wane.”

4 Lelo Leza wannenile uli? “Nausyila antu myanda amakumi saba, yano yatalufukamila pali Baali.”

5 Ivino chili na li kwene, kuli yano yasyala yano yasololwa uku nkumbu.

6 Lelo ndi uku nkumbu, kusi ku milimo kaili; ndi wino chili inkumbu zitali ziwe inkumbu.

7 Nga chili uli fwandi? Chintu chino aIslaeli yasitanga, yatachiwine, lelo yano yasolwilwe yachizana, na anina yakoma imyenzo.

8 Ndi vino chaandikwe: “Leza wayapile umwenzo wa tulo, manso yatachilola na makutwi yatachipulika, fika nu wanda wilelo.”

9 Na Davidi aluvwanga, ukuti: “Vimulo vyao viwe ichitembo nu ntyo. Ni chintu cha kuyatukizya na malipilo kwao.

10 Amanso yao yatelwa ichanda, ukuti yatachilola. Ukainamike intindi zyao manda yonsi.”

11 Ichino ndutondosya vi: Chene! yakumika ichakuti yapone? Mwiko ta! Uku kupona kwao ufyusi waizila uku yakulukuwa, ukuti akola yalole uzuwa.

© 1988 United Bible Societies.

12 Ichino ngu kupona kwao kukuleta usavi ku yakunzi, nu kuulilwa kwao kwawa usavi ku yantu yakulukuwa, Chene! ukuyana kwao kutaluluta nkani?

13 Nduvwanga nemwe mwe yantu yakulukuwa. Chino ndi vino ne untume wa yantu yakulukuwa, ndutensya uomvi wane,

14 nalimwi nga yatela uzuwa yano ayantu ya kumwitu, nu kuyafyusya yamwi pali yeneyo.

15 Kuno ndi chawa ukusumbwa kwao kwaleta ukupulikana kwa kunzi, Chene! ukuzumiliziwa kwao kungawa ichani nda su upuma pa chisila cha kufwa?

16 Kaili visêke vya ntomolo ndi vyawa iviswepe, chili chimwi ni chiulungwa kwene. Ni sinda ndi lyawa iswepe, ivino na matai kwene.

17 Lelo nga matai yamwi yasôlwa, newe mzeituni wa nchundu wasimpilwe pano yali, uminkana ni sinda lya mzeituni nu kuvunda kwakwe,

18 utachiutensya apa matai yakwe! Nanti ngi uluute-nsya, asi wewe usenzile isinda, lelo isinda ilino likusenzile wewe.

19 Ichino ungati: amatai yalye yasôzilwe kuti nene nsi-mpwe-po.

20 Chili ningo! Yasôlwe uku kuntazumila kwao; newe uwimilile uku uzumilo wako. Utaikuzya, lelo uope.

21 Kuno ndi Leza atayalolile nkumbu amatai antangulo, atalukulolela nkumbu newe kwene.

22 Ichino lola ukutonta nu kukalipa kwi Leza: Ukali uli kuli yalye yano yaponile, lelo kuli wewe ukutonta kwi Leza, ndi wikala um-utonsu; ndi chisi viyo, newe kwene uluputulwa.

23 Na yao kwene ngi yatatenzi uku kuntazumila kwao, yalusimpwa kaili; kuno Leza ali na maka kuyasimpa kaili.

24 Kuno ngi wewe, ndi waputulwa watina apa mzeituni, nao mzeituni wa nchundu ku kafumo kakwe, apano wasimpwa apa mzeituni unzipe, vino chitaile ku kafumo kako, kuluta nkani yalye uku kafumo kao, yalusimpwa apa mzeituni wao akola.

25 Kuno, yachane, ntakasi kuti mutachiula ukumanya inkama ii, kuti mutaulola vino mwe ya malango: vino mbalinga utazu wayazana aIslaeli, fika nu kufikilila kwa akulukuwa.

26 Ivino aIslaeli yonsi yalufyuka, ndi vino chaandikwe: “Unkuluzi alwiza ukufuma uku Sioni, alutisya utanduke muli Yakobo.

27 Na u uli Upangano wane nayo, pano nduyatisizya maifyo yao.”

28 Ichino ku kulondela izwi-zipe yawa asiluembu uku nnandu wino, lelo ku kusololwa yawa yakundikwa uku nnandu wi yatata yitu.

© 1988 United Bible Societies.

29 Kuno amawila yi Leza nu kwita kwakwe vitakuwelela.

30 Kuno ndi vino nemwe kwene ilya kali mwa-tandike kuli Leza, lelo kasalaka mwakumbukilwa uku kutanduka kwao,

31 ivino nayo kwene apa kasalaka yatanduka, ukuti ukukumbukilwa kwino, nayo kwene yakumbukilwe.

32 Kuno Leza wayuminkanya yonsi uku kutanduka, ukuti ayakumbukile yonsi.

33 Vino zili nukulu insao na mano nu kumanya kwi Leza, Uputuzi wakwe utakufipililwa nanti nzila zyakwe zitangi zisitike!

34 Kuno: “Uwini wino amanyile melenguzi ya Mwene? Nanti uwini wino angasôlozya?

35 Nanti uwini wino wampa chimwi intangulo, nawe alulipwa kalli?”

36 Kuno ivintu vyonsi vyafumile kuli wenewe, vili uku maka yakwe na kaili vilusuwila kuno ali. Utensyo uli nawe manda ti na ti. Chiwe viyo kwene.

Loma 12

1 Ichino yachane, ndumupapata, uku nkumbu zyi Leza, fimini myili ino iwe ichipelo cha upuma ichiswepe ichakuzipila Leza; uli kupepa kwino kwa mpomvu.

2 Lelo mutachiukolanya ni miele ya kuno kunzi, lelo musenuke muwe ya melenguzi mapya, kuti mumanyikisye ningo vino Leza akasi, vizipe ni vya kunzipila nu kuyana.

3 Kuno uku nkumbu zino napilwe, ndunena untu wensi pali mwemwe: atachiwelengula ukuluta vino chiine, lelo aelengule vino viine, ukuyana nu zumilo wakwe, ndi vino Leza wankinye chila ntu.

4 Ndi vino tuli ni vyai tupu uku mwili onga, ni vyai vyonsi vitaluomba unnimo onga,

5 ivino neswe kwene tuli ainji, tuli umwili onga muli Klisto, nu ntu wenga alemine nunina.

6 Ichino twapiwa mawila yano yalekine ukuyana ni nkumbu zino twapilwe: ngi ukulauzya, tulauzye, ukuyana nu zumilo witu.

7 Ngi chiwa ukuombela, tuombelae; wino alusambilizya, ukusambilizya kwakwe.

8 Wino alusokezya un-kusokezya kwakwe, na wino ali nu wila; afime uku mwenzo untiswe; kaangalila ukunte, na wino alukumbukila, akumbukile uku kuchimba.

9 Ulukundo lutachiwa ulwa ufi; lino lyaipa mulituwe, mulemasye chino chizifile.

© 1988 United Bible Societies.

10 Mukundane mwe yakola uku lukundo, uku nchinzi muchindikane.

11 Ukunte mutatozoka, mutazimya moto um-myenzo ino, angi muluombelu Mwene.

12 Chimbaini um-utailo, mutekele um-machulo, muwe nunte un-kusalika.

13 Muyazwe aswefiwa un-kuulilwa kwao, mupokelele aeni ningo.

14 Mupepelele yano yalumuzunya, pepelelini nanti kutîpa.

15 Chimbangini ponga na yano yaluchimba, mulilae ponga na yano yalulila.

16 Muwe nu mwenzo onga chila ntu nu nnina, mutalangilila myenzo ino uku vintu vikulu, lelo londelini auchefya uku vya myenzo. Mutaulola vino mwe ya malango nkani.

17 Mutasuwilizyanya iviipe. Muwe ni lya untu ku yantu yonsi.

18 Nga ndi chingawa, mutekelane na antu yonsi.

19 Yakundikwa mutachilandulana, lelo chilakali syilini Leza, kuno chaandikwe: “Ichilanduzi ichane nene, nene ndulandula”, ivino uMwene avwanzile.

20 Lelo siluembu wako ngali ni nzala, mpe alye, ngali nu nsala, nwesye. Kuno ndi wachit viyo, wanselela amakala ya moto apa ntwe wakwe.

21 Utapotwa nu ipe, lelo upote uipe uku vizipe.

Loma 13

1 Chila ntu atontele amaka ya ukulu. Kuno kusi amaka yano yatafumile kuli Leza, na yalye yano yali-po, yimikwe na Leza.

2 Ichino viyo wensi wino alusula amaka, alusula chino Leza wawika, na yano yalusula yaluutalila unnandu.

3 Kuno yakalâsa yatalofya antu yano yaluchita ivizipe, lelo yano yaluchita iviipe. Chene! Ulusita kuti utachopa uwa maka? Chita ivizipe, nawe angakutensya.

4 Kuno wene umomvi wi Leza, uku vizipe vyako. Lelo pano wachita iviipe, opa! Kuno atakusenda ulupanga sile; kuno umomvi wi Leza, akuluwezya ichilanduzi ku ukali kuli kachita wa viipe.

5 Ichino chiine ukuyatontela, asi uku ukali uo sile, lelo uku nnandu wizwi-lya-mwenzo kwene.

6 Ichino mululipa ikodi kwene; kuno wene aomvi yi Leza, um-milimo ino yakuomba.

7 Yapini yonsi kwene akai kao; untu wi kodi, ipini kodi; wino alusangisya, nsangilini; uwakopeka, mopini; uwa kuchindikwa, mchindikini.

© 1988 United Bible Societies.

8 Mutachiwa nimpa ya chintu chonsi uku ntu, siku ukukundana; kuno wino
wakunda unnina, wafikilizya Intambi.

9 Kuno masunde ya: utachichita ivya upundu, uta-chumola, utachiiya,
utachikumbuka, nanti kwawa isunde limwi lyonsi, lyuminkine umwizwi li, vino:
Ukunde unnyo-nko ndi vino waikunda wenkola.

10 Ulukundo lutakuchitila unji iviipe; ichino ulukundo lukulufikilizya iNtambi.

11 Na kuno angi mumanyile vino amanda iyiza akuti tulanke un-tulo. Kuno ufyusi
uutupalamila ukuluta ukufuma pano twatalike ukuzumila.

12 Usiku uuchepa, kwasya kuche. Tuzule milimo ya chanda nu kuzwala vyanzo
vya nsanya.

13 Tuwe ni miele ya nchinzi, ndi vino chiile kupita unsanya, asi ku mvimbi
nukolesi, asi ku nyamvi nupundu, nanti ku mpanzyela nuzuwa.

14 Lelo Mwene Yesu Klisto awe umwenda wino wa kuzwala, nga mutachisoma
ivya mwili nu kukatusya ivisitwa vyakwe-o.

Loma 14

1 Mupokelelini wino asi na maka um-uzumilo, nanti kumpingula uku melenguzi
yakwe.

2 Untu wenga ali nu zumilo wa kulya vyonsi, lelo wino asi na maka um-uzumilo
alulya ivisapwa.

3 Wino alulya atachisula wino atalulya, nanti wino atalulya atachipingula wino
alulya; kuno Leza wampokelela.

4 Wewe wini ulupingula umomvi wa unji? Uku mwene wakwe unkola wiyo nda
akulwimilila nanti ndukupona. Endita, lelo angimikwa, kuno Mwene ali na maka
ukumwimika.

5 Untu wenga alusolola uwanda onga kuluta na manda yanji, nunji alulola
amanda yonsi yaine. Chila ntu achite ndi vino alwelengula uku mano yakwe
unkola.

6 Wino alulema uwanda umwi aluulema uku Mwene, na wino alulya, alulya uku
Mwene, kuno alusamalizya Leza; na wino atalulya, atalulya uku Mwene, kuno
nawe kwene alusamalizya Leza.

7 Kuno kusi ntu umwi pali sweswe, alwikala apa lwakwe, nanti wino alufwila apa
lwakwe.

8 Kuno ndi tutenzi, twikazile uku Mwene, nanti tunga-fwa, tufwilile uMwene.
Ichino ngi swe yapuma nanti ngi twafwa, swe ya Mwene.

© 1988 United Bible Societies.

9 Kuno Klisto wafwile wawa umpuma kaili uku nnandu uu, alâse yano yafwa napuma kwene.

10 Nga newe uli? Nga vino ulupingula uwa chako? Nanti wemwi ulusula uli uwa chako? Kuno sweswe swensi tulwimilila apa chisumbi-cha-uputuzi chi Leza.

11 Kuno chaandikwe: “Ndi vinondi”, ivino uMwene avwanzile, “Amakokola yonsi yalunfukamila, na chila ntu alutaka Leza.”

12 Ichino viyo chila ntu pali sweswe aluuvwangila amazwi yakwe unkola pali Leza.

13 Ichino tutachiputwilana, lelo fumyai uputuzi uu: utachichitila unji chintu cha kukumika nanti cha kuponya.

14 Manyile, na kaili namanyikisya nkani um-Mwene Yesu, vino kusi ichintu chino chingalikizya untu fuma uku kafumo kakwe-cho, lelo kuli wiyo wino alulola chintu vino ichakulikizya, ichintu chiyo chingannikizya.

15 Kuno wachako ngi wingila un-chikonko uku nnandu wa chulya chino walya, ali kuti utalondile lukundo. Uku chakulya chako utamonona ntu wiyo, wino Klisto wafwilile.

16 Ichino, uzipe wino utachitakilwa iviipe.

17 Kuno wene wi Leza asi ukulya nanti ukunwa, lelo ichumi nutekano nu kuchi-mba muli Mwenzo Nswefu.

18 Kuno wino aluombela Klisto muli viyo, aluzipila Leza nu kuzumilwa na antu.

19 Ichino tulondele ivintu vya utekano ni vintu vino viile ukukuzyana.

20 Uku nnandu wa chakulya utonona unnimo wi Leza; umwenemo, vyonsi vizipe, lelo iviipe uku ntu wino alulya nu kukumika.

21 Chizifile ukuntalya inyama nanti ukunwa isute nanti kuchita chonsi chimwi chino chiluku-misya unnyonko.

22 Uzumilo uno uli nao, uwe nao um-mwenzo wako apa manso yi Leza. Inkatakwe untu wilye wino ataluuputwila apa lwakwe ukwizwi lino azumile.

23 Lelo wino alutentenganya ngi walya, wataputwilwa vino umononi kuno atalile uku zumilo. Nu nnimo onsi uno utafumile um-uzumilo, iifyo.

Loma 15

1 Ichino chitulungime sweswe yano tuli na maka, ukusenda utonte wi yano yasi na maka, chitatuile ukuizifizya swe yakola.

2 Chila ntu pali sweswe azifizye uwachakwe, azane uzipe nu kukuziwa.

© 1988 United Bible Societies.

3 Kuno na Klisto kwene atauzifizyanga unkola, lelo ndi vino chaandikwe: “Mazwi ya kuzewanya yi yano yakuzewanyizye yali pa ntwe Wane.”

4 Kuno vyonsi vino vyatangwile kwandikwa, vyandikwe ukuti sweswe tusambilile, ukuti ukunte nu kukuteka myenzo um-Maandiko, tuleme utailo.

5 Na Leza wa unte nu tekezyo, amupe mwenzo uli onga uku kukolana na Klisto Yesu.

6 Ukuti uku mwenzo onga nu ku nnomo onga mumtensye Leza, Isi wa Mwene witu Yesu Klisto.

7 Ichino mpokelelane mwe yakola ndi vino na Klisto kwene watupokelela, ukuti Leza atensiwe.

8 Kuno ndutaka ukuti, Klisto wali umomvi wa kuchitwa ichibalu, ku nnandu wa chumi chi Leza, ukuti akomye ulanyo uno walainye yatata itu.

9 Na kaili kuti akulukuwa yatensye Leza ku nnandu wi kumbukila lyakwe, ndi vino chaandikwe: “Ichino ndukutensya apa yakulukuwa. Nankulundila Izina lyako.”

10 Na kaili atile: “Chimbaini, yakulukuwa, ponga na antu yakwe.”

11 Na kaili: “Mwe yakulukuwa mwensi, tensyini uMwene, mwe yantu yonsi lumbanyini.”

12 Na kaili Isaya atile: “Alulolekа untu ukufuma unduko lwi Yese na uwino alukatuka ukulâsa akulukuwa. Ali wino akulukuwa yalutaila.”

13 Na Leza wa utailo amuzuzye mwemwe ukuchimba konsi nutekano um-kuzumila, kuti mulusye nkani ukuwa nutailo, uku maka yi Mwenzo Nswefu.

14 Yachane, namanyikisya nenkola, uku mazwi yino vino nemwe kwene mwavuzya uzipe, mwazyula mano yonsi, na kaili mungasokezyana.

15 Lelo namwandikila uku chiposye nkani, mumwi um-mbaluwa ii, kuti mwizukile, uku nkumbu zilye zino napilwe na Leza,

16 kuti imbwe umomvi wi Klisto Yesu apa yantu yakulukuwa, uomvi wi kapela wizwi-zipe lyi Leza, ukuti akulukuwa yawe chipelo chino chazumilwa (na Leza), chaswefiwa nu Mwenzo Nswefu.

17 Ichino viyo nkwite cha kuutensezya muli Klisto Yesu pa manso yi Leza.

18 Kuno ntaingezye ukutaka vintu vino atachili achite Klisto, uku nnimo wane, kuti akulukuwa yachindike, ukwizwi nu ku milimo,

19 uku maka ya vilangizyo ni vipezya-mano, uku maka yi Mwenzo Nswefu. Vino ukufuma uku Yelusalemu nu mbali mbali kwene nu ku Ilulika, nati nsunda nu kufikilizya izwi-zipe lyi Klisto.

© 1988 United Bible Societies.

20 Na viyo kwene nasitanga ukusunda izwi-zipe, lelo ntachisunda pano Izina lyi
Klisto lyati litakwa, ntize nkule apa chiimbili cha ntu unji.

21 Lelo ndi vino chaandikwe: “Yano yatalusundwa amazwi yakwe, ayano
yalulola: na yalye yano yatachili yapulike, yalumanya.”

22 Ichino nalesenkanyiwa maila tupu, ukuti ntiza ukumwino.

23 Lelo apa kasalaka, kuno ntakwite uwasa kaili un-nsansa zi, na kaili ukufuma
imyaka tupu nasitanga nkani kwiza kumwino,

24 pano nacha napita uku Spania, ndwiza nu ku mwino, kuno ndwelengula
ukulolana nemwe undwendo lwane nu kusindikilwa nemwe, na kuwa ni nsânsa
ndi lino nalolana nemwe.

25 Lelo kasalaka naya ku Yelusalemu, kuti nkaombele aswefiwa.

26 Kuno chizipile antu ya ku Masedonia nu ku Akaya ukusangila apina apa
aswefiwa ya ku Yelusalemu.

27 Endita, chiyazipile na kaili yawa ni mpa kuno yali. Kuno nga yakulukuwa
yuminkana ni vintu vyao ivya mwenzo, chiyaile ukuyaombela uku vintu vyao
ivya mwili.

28 Ichino ngi namalila unnimo uo, nu kutela aka-manyililo chisêke chiyo kuno
yali, ndupitila ukumwino apa kuya uku Spania.

29 Nene manyile vino ngi niza ukumwino, ndwiza nu upepelelo ukulu wi Klisto.

30 Yachane ndumupapata uku Mwene witu Yesu Klisto nu ku lukundo lwi
Mwenzo, mulemasye ponga nene uku kupepa kwino, uku nnandu wane apa
manso yi Leza.

31 Ukuti nfyuke pali yalye yano yatanduka um-aYudea, na kaili unnimo wane
uno ndi nao, uku Yelusalemu uya-zipile aswefiwa.

32 Kuti ingize kuno muli ni nsânsa, ndi vino Leza akasi, nu kupuza ponga
nemwe.

33 Leza wa utekezyo awe ponga nemwe mwensi. Chiwe viyo kwene!

Loma 16

1 Namumanyisye Febe, kachi witu, umomvi umwikongani lino lili uku Kenklea.

2 Ukuti mumpokelele um-Mwene vino chilingine uku yaswefiwa, nu kumwazwa
um-vintu vyonsi vino aulilwe. Kuno nawe kwene umwazwilizi wa yantu tupu,
wangazwilizye nene kwene.

3 Mundawile Pilisika na Akila, aomvi ya nnimo ponga nene muli Klisto Yesu.

© 1988 United Bible Societies.

4 Yano yalile yazumila nanti uku-putulwa imitwe uku nnandu wa kuti angi ne mpuma. Nduyasamalizya, nga asi nene sile, lelo na makongani yonsi ya akulukuwa kwene. Mundawile nikongani lino lili un-ng'anda yao.

5 Mundawile Epeneto unkundikwa wane, ali ivisêke vya ntomolo vya mu Azia pali Klisto.

6 Mundawile Malia wino wamuombela nkani imilimo.

7 Mundawile Andloniko na Yuniya, a luko lwane, yano yanyefilwe ponga nene. Yano yamanyika apa mitume, nayo yali muli Klisto inkolelo yane.

8 Mundawile Ampliato unkundikwa wane um-Mwene.

9 Mundawile Ulubano umomvi wa nnimo ponga nene muli Klisto. Na Staku unkundikwa wane.

10 Mundawile Apele wino waloleka weziwa muli Klisto. Mundawile antu ya ng'anda ya mwi Alistobulo

11 Mundawile Elodioni uwa luko lwane. Mundawile antu ya ng'anda mwi Nakiso, yano yali um-Mwene.

12 Mundawile Tilifena na Tilifosa, aomvi ya milimo um-Mwene. Mundawile Pesisi unkundikwa, wino waombisya nkani um-Mwene.

13 Mundawile Lufo wino Mwene waso-lola, na nyina wino imama nene kwene.

14 Mundawile Asiklito, Flegoni, Elme, Pataloba, Elma nachane yano yali ponga nayo.

15 Mundawile Filologo na Yuliya, Neleo na kachi wakwe, na Olimpa na aswefiwa yonsi yano yali ponga nayo.

16 Mulaulane ukwitosolo swefu. Makongani yonsi ayi Klisto yalumulaula.

17 Yachane ndumusokezya muyalole yalye yano yaluchita ivitina ni vintu vya kukumisya, vino vitaine na masa-mbilizyo yano mwasambilile, mutane nayo.

18 Kuno yano yali viyo yataluombela uMwene witu Klisto, lelo inda zyao akola, nu ku mazwi matonsu aya kuupapatizya, yaluzosya antu yano yatamanyile.

19 Kuno kutonta kwinu kwama-nyika na antu yonsi. Ichino nduchimba uku nnandu wino, lelo ndusita nemwe muwe ya mano um-vintu vi vizipe na kuntamanya um-vintu viipe.

20 Nawe Leza wa utekezyo alulyatilila Syetani zuwa apa mulu yino. Inkumbu zya Mwene witu Yesu Klisto ziwe ponga ne-mwe!

21 Timoteo umomvi wa nnimo ponga nene amulawile. Na Lukio na Yasoni na Sosipatelo a luko lwane.

22 Nene Tetiyo wino andike imbaluwa ii ndumulaula um-Mwene.

© 1988 United Bible Societies.

23 Gayo kasezya wane nikongani lyonsi kwene, alumulaula. Elasto kakôzya wa vyuma vya un-nzi alumulaula, na Kwalto uwachitu.

[24 Inkumbu zya Mwene witu Yesu Klisto ziwe ponga nemwe mwensi. Chiwe viyo kwene!]

25 Apa kasalaka utensyo kuli wiyo wino angamupa amaka ukuyana nizwi-zipe lyane nu ku kusundwa kwa mazwi yi Yesu Klisto, ukuyana nuswelulo wa melengwe yano yafisime fuma kali na kali.

26 Lelo li kwene yamanyika, nu ku Maandiko ya malau yamanyika na antu ya nsi zyonsi, ndi vino Leza wa manda ti watasile, ukuti yalemasye uzumilo.

27 Ali Leza wa mano wenga kwene. Utensyo uli kula-liwe manda ti na ti, kuli Yesu Klisto. Chiwe viyo kwene!

© 1988 United Bible Societies.

1 Yakolinto

1 Yakolinto 1

1 Paulo wino wisilwe ukuwa ntume wi Klisto Yesu ukukukunda kwi Leza, na
Sosteno uwachitu.

2 Ukwi kongani lyi Leza lino lili uku Kolinto, yano yaswefiwa muli Klisto Yesu,
yano yitwa yawe aswefu, ponga na yonsi yano yalwita izina lya Mwene witu
Yesu Klisto ponsi ponsi, uMwene wao na witu kwene.

3 Inkumbu ziwe kuno muli nutekano, zino zifumile kuli Leza Tata witu nu ku
Mwene Yesu Klisto.

4 Ndu samalizya Leza manda yonsi kuli mwemwe, uku nkumbu zyi Leza zino
mwapiwa muli Klisto Yesu,

5 kuno kuli chila chintu mwawa yasavi muli wenewe, uku mazwi yonsi na mano
yonsi.

6 Ndi vino usyuta wi Klisto wakomenkesyiwa kuno muli.

7 Ichino mutaulilwa uwila umwi, angi mululolela nkani ukusokololwa kwa Mwene
witu Yesu Klisto.

8 Wino alumukomya fika ni mpelelekezyo, kuti mutasumbikilwa apa wanda wa
kwiza kwa Mwene witu Yesu Klisto.

9 Leza ali wa kutailwa wino wamwisile unkola, mwingile um-uminkano wa
Mwanakwe Yesu Klisto, uMwene witu.

10 Ichino ndumusunda yachane, ukwizina lya Mwene witu Yesu Klisto, ukuti
mwensi muvwange ichili chonga, kutachiwa ukutana; lelo kuti muwe
ichilichonga nu mwenzo onga.

11 Kuno yachane nanenwa amazwi yino na yalye aya ng'anda yi Kloe, vino muli
ni vitina.

12 Ichino ndutaka vi, untu wensi pali mwemwe aluti: “Nemwi nene wi Paulo!”
Nunji ati: “Nemwi nene wi Apolo!” Nunji ati: “Nemwi nene wi Kefa!” Nunji ati:
“Nemwi nene wi Klisto!”

13 Chene! Klisto watapalunkana? Chene! Paulo wamufwilile? Nanti Chene!
mwabatiziwe ukwizina li Paulo?

14 Ndusamalizya vino ntachili mbatizye umwi kuno muli, siku Klispo na Gayo.

15 Umwi atachi avwange, ukuti: wabatiziwe ukwizina lyane.

16 Lelo nabatizye antu ya ng'anda mwi Stefano kwene; ukuluta yao ntamanyile
ngi nabatizye umwi kaili.

© 1988 United Bible Societies.

17 Kuno Klisto atantumile ukubatizya, lelo ukusunda izwi-zipe; nga kusi uku
mazwi ya mano, kuti unsalaba wi Klisto utize usulwe.

18 Kuno izwi lya nsalaba kuli yano yalulowa ilya uwelewele; lelo swemwi swe
yano tulukululwa, ali maka yi Leza.

19 Kuno chaandikwe: “Ndonona kumanya kwao aya kumanya, na mano yao aya
mano nduyakana.”

20 Uwa kumanya ali kwi? Kaandika ali kwi? Kapaazya wa manda ya kasalaka
ali kwi? Chene! Leza atachisile amano ya kumanya aya kuno ukunzi vino
ukuzowengana?

21 Kuno uku mano yi Leza, insi itamanyile Leza uku mano yi yeneyo, Leza
wakasime ukufyusya yano yazumile, uku kusulwa kwizwi liyo lino lilusundwa.

22 Kuno aYudea yalusita ivilangizyo, na aGliki yalusita amano.

23 Lelo swemwi tulusunda Klisto, wino wakonkomilwe apa nsalaba, aumolwa;
uku aYudea cha kufwitosya nu ku akulukuwa icha uwele-wele.

24 Lelo kuli yano yalwitwa, aYudea nanti aGliki, i Klisto amaka yi Leza, na mano
yi Leza.

25 Kuno ukuzowengana kwi Leza kuli na mano nkani ukuluta aya antu, nu
kutonta kwi Leza kuli namaka nkani ukuluta antu.

26 Kuno lolini ukwitwa kwino, yachane, vino yatavuzile aya mano ya mwili, aya
maka yatavuzile, yatavuzile aya visumbi, yano yitwa.

27 Lelo Leza wasolwile ivintu viyungani ivya kuno ukunzi, kuti asekelisye aya
mano, na kaili Leza wasolwile yano yasi na maka ya kuno ukunzi, kuti
asekelisye aya maka.

28 Na kaili Leza wasolwile ivintu vino visi na maka ivya kuno ukunzi, vino
vyasulwa, endita, ivintu vino visiko, ukuti asule vino viliko.

29 Uwa mwili wensi atize autensye pali Leza.

30 Lelo kuli Wenewe mwemwi mwazana ukuwa muli Klisto Yesu, wino
wachisilwe kuli sweswe amano yano yafumile kuli Leza, ni chumi nu swefu nu
kuluzi.

31 Kuti chiwe, ndi vino chaandikwe: “Wino alutensya, autensye muli Leza.”

1 Yakolinto 2

1 Ichino yachane, pano nizile kuno muli, ntizile kuti imusundile usyuta wi Leza
uku kumanya amazwitupu, nanti uku mano.

2 Kuno nakasime kuti ntamanye chimwi kuno muli siku Yesu Klisto, nawe
wakonkomilwe.

© 1988 United Bible Societies.

3 Nene naliko kuno muli uku kutonta ni ngofi nu kutetema ndi.

4 Izwi lyane nu kusunda kwane kutali uku mazwi ya mano aya kutunkola amano ya antu, lelo uku ulangizyo wa Mwenzo na maka.

5 Kuti ukuzumila kwino kutawa ukwa ku mano ya antu, lelo uku maka yi Leza.

6 Lelo kuli amano yano tuluvwanga apa antu ya kapanga. Nga yasi mano ya nsi yi, nanti ayi yano yalâsile insi yii, yano yalusila.

7 Lelo tuluvwanga ainano yi Leza um-melengwe, amano yalye yano yafisama, yano Leza wakasime fuma kali, uku ukulu witu.

8 Yano yalâsile insi yi yatamanyile, nanti wenga; kuno ngangi yayamanyile, yatali yumole uMwene wa ukulu.

9 Lelo ndi vino chaandikwe: “Ivintu vino ilinso litaviwine, nanti ikutwi litavipulike, nga vitingile nanti um-mwenzo wa ntu! Ivintu vino Leza wateyanyizizye yano yamkunda.”

10 Lelo Leza watusokolwela swemwi uku Mwenzo, Kuno uMwenzo ukulusitisya vyonsi, na mazwi matale ayi Leza kwene.

11 Kimo uwini apa yantu wino amanyile ivya yantu, ngasu mwenzo wa ntu uno uli munali? Ivino ni vintu vya kuli Leza kwene, kusi wino avimanyile, siku uMwenzo wi Leza mpela.

12 Lelo swemwi tutapokelile umwenzo wa kuno kunzi, lelo uMwenzo uno ufumile kuli Leza, ukuti tumanye uwila wa nkumbu uno twapiwa na Leza:

13 Na tukuuvwanga, kusi ku mazwi yano yalusambiliziwa na mano ya ntu, lelo yano yalusambiliziwa nu Mwenzo, angi tulusiula ivintu vya mwenzo uku mazwi ya mwenzo.

14 Lelo untu wa ntambi-ya-kali atakupokelela ivintu vya Mwenzo wi Leza, kuno wene kuli wenewe uwelewele, nga atangi avimanye; kuno vikulumanyika uku mwenzo mpela.

15 Lelo untu-wa-mwenzo akuliimanyikisya vyonsi, nga wene nanti kuputwilwa na umwi.

16 Kuno uwini angamanya amelenguzi ya Mwene, kuti ammanyisye? Lelo swemwi tuli na melenguzi yi Klisto.

1 Yakolinto 3

1 Nga yachane, ntangi vwange nemwe ungati antu ya ntambi-ya-mwenzo, lelo ungati antu ya ntambi-yamwili sile, wa yanche yanono muli Klisto.

2 Namonsizye iyele, ntamupanga ichakulya ichikomu, kuno mutangi muchilye. Muchili yantu ya ntambi-ya-mwili;

© 1988 United Bible Societies.

3 Kuno ngi muchili nuzuwa ni vitina, Chene! musi yantu ya ntambi-yamwili? ni miele ino isi ya chiuntu?

4 Kuno pao pano wenga aluti: “Nemwi nene wi Paulo”; nunji ati: “Nemwi nene wi Apolo”; Chene! musi nu, untu wa kali?

5 Nga Apolo uwini? Na Paulo uwini? Aomvi yano mwazumile kuli yeneyo, na chila ntu ndi vino uMwene wampile.

6 Nemwi napezile na Apolo witilile amanzi, lelo wino alukuzya i Leza.

7 Ichino chisi chimwi wino alupela, nanti uwino alwitilila amanzi, lelo wino alukuzya, i Leza.

8 Ichino wino alupela na wino alwitilila amanzi, ali yonga; lelo chila ntu alupiwa unnambu apa lwakwe ukuyana na machulo yakwe:

9 Kuno swemwi yaomvi ponga na Leza; mwemwi mwe chalo chi Leza, mwe ng'anda yi Leza.

10 Ukuyana ni nkumbu zyi Leza zino napilwe, nene wi kakula unkulu wa mano, nawisile ichiimbili, untu unji alukula penepo; lelo chila ntu alole vino alukula penepo.

11 Kimo ichiimbili chinina kusi wino angachiwika, siku chino chati chiwikwa, ali Yesu Klisto.

12 Lelo ngu ntu wakula apa chiimbili chio, izaabu nanti feza, nanti amafinga ya mpia tupu, nanti iviti, nanti amafwa, nanti amasote, unnimo wi chila ntu ululoleka apatiswe.

13 Kuno uwanda ulye ululangizya, kuno ululoleka nu moto, nu moto uo ulwezya unnino wi chila ntu ndi uli uli.

14 Unnimo wi chila ntu uno wakuzile ngi wasyala penepo, alupokelela unnambu.

15 Ngu nnimo wi umwi wapya wasikisa, aluulovya, lelo unkola alufyusiwa, lelo ungati ukusompolwa um-moto.

16 Mutamanyile vino mwemwe ng'anda yi Leza na vino uMwenzo wi Leza utenzi muno muli?

17 Ngi wino wonona ing'anda yi Leza, Leza alumonona. Kuni ng'anda yi Leza inswefu nayo ali mwemwe!

18 Umwi atachiuzosya unkola! Ndi umwi waulola ali na mano pali mwemwe kuno ukunzi, awe ichiwele-wele, kuti awe uwa mano.

19 Kuno amano ya nsi yi apa manso yi Leza uwele-wele. Kuno chaandikwe: “Wene uwino akululema aya mano uku uchenjezu wa mana yao.”

20 Na kaili: “Mwene amanyile amelenguzi ya antu ya mano vino ayachaka.”

© 1988 United Bible Societies.

21 Ichino umwi atautensya uku antu; kuno vyonsi ivino.

22 Ngi Paulo, nanti Apolo, nanti Kefa, nanti insi nanti upuma nanti infwa, nanti ivino vili penepo pa li kwene, nanti ivino viluwako, vyonsi ivino.

23 Lelo mwemwi mwe yi Klisto, na Klisto uwi Leza.

1 Yakolinto 4

1 Ichino untu wensi atumanye, vino sweswe yaomvi yi Klisto na yakasunga ya melengwe yi Leza.

2 Nga chino chilusitiwa kuli kasunga, imtu aloleke vino uwa kutailwa.

3 Lelo kuli nene nemwi chisi chimwi ngi mwamputwila unnandu, nanti uku uputuzi wa antu; nanti ntaluuputwila apa lwane.

4 Kuno ntawine icha kuusongelela apa lwane, lelo ntalwalilwa ichumi kuli chenecho; lelo wino angaputwila unnandu, uMwene.

5 Ichino mutachiputula unnandu wizwi limwi, pano amanda yakwe yachili yafika, ukufika na lino uMwene alwiza, wino alukozya ivintu vyonsi vino vyafisama un-chanda, na kaili uwino aluswelula apatiswe amelenguzi ya myenzo. Pao apano chila ntu alulola ichakuti autensezye kuli Leza.

6 Uku vintu vi yachane, ntisenwila kuli nene na kuli Apolo pa nnandu wino, ukuti, musambilile kuli sweswe mutaluta yalye vino yaandikwe, ukuti kutawa umwi wino angautensya apa nnina ukuti uwikolo.

7 Kuno uwini wino angakusyutanya nu nnyonko? Uli na chani chino utapokelela? Ngangi wapokelile, aluutensezya chani ungati utapilwe?

8 Mwati mwikuta, mwati musaya; mwauwika uwene, pano sweswe tusipo. Endita, ngangi mwalasa, ukuti neswe tulase ponga nemwe.

9 Kuno ndulola Leza watuwika swe, mitume uku chisila, wa yantu yano yaputwilwa imilandu ya kufwa, kuno tululolekesyiwa na yantu ya nsi yonsi, kuli yamalaika nu ku yantu.

10 Swe viwele-wele uku nnandu wi Klisto, lelo mwemwi mwe ya mano muli Klisto; swemwi twatonta, lelo mwemwi muli na maka; mwemwi muli nukulu, lelo swemwi twasulwa.

11 Na li kwene li tuli ni nzala nunsala, tuli tupu, tulumwi vikonde, na kaili tusi na pa kwikala.

12 Na kaili tuluchula, tuluomba imilimo uku makasa yitu swe yakola. Ngi twatukwa tupepelela; ngi twachuziwa tuzizimizya.

13 Ngi twaifikiziwa tukopelezya; twachitwa wa vikona vya kuno ukunzi, wi ikwi lya vintu vyonsi fika ni lelo li.

© 1988 United Bible Societies.

14 Ntalwandika ivintu vi kuti mukuzye imitwe, lelo kuti musunde wa anayano yakundikwa.

15 Kuno nanti mungawa na yakasambilizya ielfu ikumi muli Klisto, lelo mutakwite yaso tupu. Kuno nene namuvile muli Klisto Yesu uku nzila yizwi-zipe.

16 Ichino ndumusunda: mundondele nene.

17 Ichino vi natuma Timoteo kuno muli, nawe umwanane imkundikwa uwa kutailwa um-Mwene; wino alumwelenguzya inzila zyane muli Klisto, ndi vino nkulusambilizya monsi monsi muli chili kongani.

18 Yamwi yaluuwanzya kunti ntalwiza kuno muli

19 Lelo ndwiza zuwa kuno muli, ngi nakolelelwa; nene ndumanya asizwi lyao sile yano yauwanzyanga, lelo amaka yao.

20 Kuno uwene wi Leza usi umwizwi, lelo um-maka.

21 Mulusita chani? Kuche ngize ni ntuwa, nanti kuche ngize nu lukundo nu mwenzo utonte?

1 Yakolinto 5

1 Umwenemo kwene imbalu zyalimba vino kimo muli kuli upundu, upundu uno nanti uku yakulukuwa usi kweneko, untu ukuwa na nka isi.

2 Nemwe muluuwanzya nanti kulola chikonko, ukuti atisiwe muno muli untu wino wachisile ichintu chiyo.

3 Kuno ichumi nemwi nginsi kweneko kuno muli uku mwili, lelo ndipo uku mwenzo, nemwi nenkola ntiputula unnandu wakwe wino achisile ichintu chiyo, ungati ndi penepo.

4 Pano tulukongana, mwemwe nu mwenzo wane, na maka ya Mwene witu Yesu,

5 mwizina lya Mwene Yesu tumpe Syetani untu ndi wiyo, kuti amonone umwili wakwe, lelo umwenzo kuche ufyuke apa wanda wa Mwene.

6 Ukuutensya kwino kutazifile. Mutamanyile vino isasyo ziche zikulusasya ikamantwa lyonsi?

7 Mutisye insasyo zya kali na pyu, muwe ikamantwa lipya; ndi vino muli mutatezilwe insasyo. Kuno itufyulilwa infwele itu iya Pasaka, ali Klisto.

8 Ichino tulye ichimulo, chisi ni nsasyo zya kali nanti insasyo zya kuifya nuipe, tupate vino vitasasile, ali uswefu wa mwenzo ni chumi.

9 Um-mbaluwa yane namwandikile mwemwe vino mutachuminkana na apundu.

© 1988 United Bible Societies.

10 Ntavwanzile vino mutachuminkana napundu ya kuno ukunzi, nanti ayano yalukumbuka, nanti ayakapoka-vyaantu, nanti ayakapepa-ya-myao, kuno pao chali chiwe ichakuti, mutine kuno ukunzi.

11 Lelo li kwene namwandikile, ukuti: mutachuminkana nu ntu wino muluti uwachitu, ngu umpundu, nanti ikakumbuka, nanti kapepa-wa-myao, nanti uwa ntusi, nanti unkolesi, nanti ikapoka-vya-antu; untu ndi wiyo mutachizumile nanti ukulya nawe.

12 Kuno ichani ngi naputwila aya kunzi. Ngi mwemwi musuputwila yano muli. nayo?

13 Kuno akunzi Leza angayaputwila. Mwemwi tisyini untu njipo, atine muno muli.

1 Yakolinto 6

1 Chawa uli untu umwi kuno muli, ndi ali nu nnandu uku wachakwe, angezya nu kumtwala uku asi-ya-chumi, asi uku yaswepe?

2 Chene! mutamanyile vino aswefiwa yaluputula imilandu kuno ukunzi? Ngi ukunzi kuluputwilwa imilandu nemwe, chitamulungime ukuti mumputula imilandu minono?

3 Mutamanyile vino tuluputwila yamalaika imilandu? Nga chitalusile nkani ivintu vya mikalo ya?

4 Ichino ngi muli ni vintu vino viluputwilwa imilandu vya mikalo ya, Chene! mwayawika uli uku uputuzi nayo yano yasulwa umwi kongani?

5 Nduvwanga vi kuti musekelisye. Chene! ivino chili ukuti kuno muli kusi umwi uwa mano, wino angaputula amazwi ya yanina?

6 Nga mulusongelelana mwe yatupu, na kaili pali yano yatazumile.

7 Ichumi ivintu viyo vyonsi ivya kusongelelana mwe yatupu na tupu, mwaulilwa chimwi: Kuno chili uche uche ukononwa? Kuno chitali uche uche ukupokwa insao ino?

8 Fwandi nemwe kwene mulonona nu kupoka insao ya antu, nu ku achino kwene.

9 Chene! mutamanyile vino asi-ya-chumi yatalupyana uwene-wi-Leza?

10 Mutalowana! Apundu nanti ayakapepa-ya-myao, nanti ayakonona-ng'anda, nanti ayonsi yano yakukundana, nanti achizale, nanti aivi, nanti ayakakumbuka, nanti akolesi, nanti aya ntusi, nanti akulupoka-vya-antu, yonsi yao yatalupyana uwene-wi-Leza.

11 Na pali mwemwe mwali antu ya viyo kwene; lelo mwafulwa, kaili mwaswefiwa, mwalilwe ichumi ukwizina lya Mwene witu Yesu Klisto, nu ku Mwenzo wi Leza witu.

© 1988 United Bible Societies.

12 Kuli nene kusi chimwi icha mizilo, lelo asi vyonsi vino vizifile. Kunondi kusi chimwi cha mizilo, lelo nemwi ntangi mbwikwe apisika ya maka ya chintu chimwi.

13 Ivyakulya ivyanda, ninda iya vyakulya, lelo Leza aluvyonona vyonsi viyili, inda ni vyakulya; lelo umwili usi wa kuchita ivya upundu, lelo uwa Mwene, nu Mwene uwa mwili.

14 Na Leza watutulwile uMwene na kaili alutututulula neswe uku maka yakwe.

15 Chene! mutamanyile vino imyili yino ivyai vyi Klisto? Chene! ntole ivyai vyi Klisto imvichite viwe ivyai vyi malaya? Mwiko ta!

16 Nanti mutamanyile vino wino wuminkana na malaya wawa umwili onga nawe? Kuno avwanzile ukuti: “Yao yaili yaluwa umwili onga.”

17 Lelo wino wuminkana nu Mwene wawa umwenzo onga nawe.

18 Mwituke ivya upundu Iifyo lyonsi lino untu aluchita, lili ukunzi uku mwili wakwe; lelo wino aluchita ivya upundu, aluchita amaifyo uku mwili wakwe unkola.

19 Chene! mutamanyile vino imyili ino ing'anda-nkulu iya Mwenzo Nswefu wino ali muno muli, wino mwapiwa na Leza? Nga mwemwi asi yino mwe yakola?

20 Kuno mwakazilwe uku mpangila. Ichino viyo mutensye Leza um-myili ino.

1 Yakolinto 7

1 Nga uku vintu vino mwandika, chazipa umonsi atachema umwanachi.

2 Lelo ukunnandu wa upundu umonsi wensi awe nunchi, nu mwanachi wensi awe niya.

3 Umonsi ampe unchi chino chiine, nu mwanachi kwene ampe iya chino chiine.

4 Umwanachi asi na maka uku mwili wakwe, lelo iya; ivino nu monsi kwene asi na maka uku mwili wakwe, lelo unchi.

5 Mutachikanana, siku lino mwazumilizyanya uku makati yamwi, kuti muwe nu wasa wa kuiwika un-kupepa, nga kaili muwelelana, kuti Syetani atamwezya ku kuntapupuzya kwino.

6 Navwanga pa lwane nene, uku kumwazwilizya, lelo kusi ku maka yisunde.

7 Lelo chino nkasime ukuti antu yonsi yangawa ndi vino nene ndi. Lelo chila ntu ali nu wila apa lwakwe uno wapiwa na Leza, wenga vi nunji vi.

8 Yano yachili yapindula na yano yafwilwa nayanena vi: Chingazipa, ndi yikala ndi vinondi.

© 1988 United Bible Societies.

9 Lelo ngi yatangi yateke imyenzo, yapindule. Kuno chingazipa ukupindula
kuluta ukulemwa ni nyengwa.

10 Na yano yapindulana nduyakonkomezya, nga penepo asi nene, lelo Mwene,
umwanachi atachitana niya.

11 Lelo ngi watana nawe, awikale atachisakwa, manye apulikane niya; niya
kwene atachita unchi.

12 Lelo antu yanji nduyanena nene, asu Mwene, vino ngi uwachitu umwi ali
nunchi wino atazumile, nu mwanachi wiyo azumile ukwikala nawe, atachimta.

13 Nu mwanachi wino ali niya atazumile, nu monsi wiyo azumile ukwikala nawe,
atachifuma muli iya.

14 Kuno umonsi wino atazumile, akuluswefiwa uku nchi, nu mwanachi wino
atazumile, akuluswefiwa kuli iya; ngi chitali chiwe viyo, ana ino ngangi
yataswefile, lelo kasalaka yaswepa.

15 Lelo wino atazumile, ndi wasita kutana, yantana. Na po pao uwachitu wiyo,
ndu monsi nanti umwanachi, atanyepike; kuno Leza watwitile uku welezyo.

16 Kuno umanyile uli, we mwanachi, ngi ulufyusya uwako? Nanti umanyile uli
we monsi, ngi ulufyusya uwapako?

17 Lelo, ndi vino uMwene wankinye chila wenga, ndi vino Leza wisile chila
wenga, avino angali; ivino ndusisintizya um-makongani yonsi.

18 Chene! untu umwi witwa angi wachitwa ichibalu? Atauchita ungati atachisilwe
ichibalu. Umwi witwa angi atachili achitwe ichibalu? Fwandi atachichitwa
ichibalu.

19 Ukuchitwa ichibali chisi chimwi, nu kuntachitwa ichibalu chisi chimwi, siku
ukulema amasunde yi Leza.

20 Untu wensi awikale vivi kwene, ndi vino wali pano wisilwe.

21 Chene! wisilwe angi we nzya? Utachilola vino chaipa, lelo ndi wawezya
ukuwa kauwele, chili ningo ukuuombela.

22 Kuno wino wisilwe um-Mwene angi unzya, uku Mwene wakululwa. Ivino na
wino wisilwe wakululwa, unzya wi Klisto.

23 Mwakazilwe uku mpangila. Mutawa azya yaantu.

24 Yachane, untu wensi awikale pali Leza, angi ali ndi vino wisilwe.

25 Asungu ntakwite ichilangaso cha Mwene kuli yeneyo. Lelo nalanda icha pa
lwane, ne wino napiwe inkumbu zya Mwene ukuwa uwa kutailwa.

26 Nalola vino chazipa ku nnandu wa machulo ya kasalaka, ukuti, chazipa untu
ukwikala ndi vino ali.

© 1988 United Bible Societies.

27 Ngi wanyepwa uku mwanachi, utachisita ukusapulwa; ngi wasapulwa, utachisita umwanachi.

28 Lelo nanti wapindula, utaifizye; nanti ndi wapindukwa, ataifizye. Lelo antu ndi yao yangawa na machulo um-myili. Nene ndusita ukumufyusya kuli vyenevyo.

29 Lelo yachane, ndumunena vi: amanda yano iyasyala, yasi tupu: Ichino ukufuma kasalaka yalye yano yali nachi, yawe ungati yatakwite.

30 Na yano yalulila yawe ungati yatalulila; na yano yaluchimba, yawe ungati yataluchimba; na yano yalukala, yawe ungati yatakwite chimwi.

31 Na yano yaluombola ivya kuno ukunzi, yakole ungati yataluviombela nkani. Kuno ivintu vya kuno ukunzi vilupita nu kusila.

32 Lelo ndusita kuti mutachiziwa na chimwi. Wino atapindwile, akuluchuchumbikila ivintu vya Mwene, kuti azifye uli uku Mwene.

33 Lelo wino wapindula, akuluchuchumbikila ivintu vya kuno ukunzi, vino angazifya uku nchi; wawa na melenguzi yaili.

34 Nu mwanachi unfwilwa nu nsungu kwene, yaluchunchumbikila ivintu vya Mwene, kuti yaswepe ku mwili nu mwenzo. Lelo wino wapindukwa, akuluchunchumbikila ivintu vya kuno ukunzi, achite uli kuti azifye kuliya.

35 Nduvwanga vi kuti chimuzipile, asi kuti imutyile untembo, lelo kuli vino vizifile, na kaili kuti muombele uMwene nanti kulondela ivintu vinina.

36 Lelo ndu ntu tunwi walola vino aluchita chino chitazifile uku mwanakwe unsungu, ndi wakulila, ndi chawa ichakuti apindukwe, achite chino akasi; atachisile iifyo; ayate aleke yapindulane.

37 Lelo wino wasimpa um-mwenzo wakwe, kusi chimwi chakumzungola, lelo angateka mwenzo wakwe, na kaili wasolola um-mwenzo wakwe, ukulesya umwanakwe unsungu atachipindukwa, aluchita ichizipe.

38 Ichino wino alupindusya umwanakwe unsungu, aluchita ningo, na wino atampindwisye aluchita ningo kuluta.

39 Umwanachi wanyepwa kuli iya lyonsi lino iya achili umpuma. Lelo ngiya wafwa, angi wasapulwa, angatolwa na wensi wilye wino wakunda, muli yano yali um-Mwene sile.

40 Lelo chingazipila nkani ndi wikala vino ali; ivino nalola nemwi; nene nduwelengula vino ndi nu Mwenzo wi Leza.

1 Yakolinto 8

1 Nu ku mazwi ya vintu vino vyafimwa uwila uku myao, tumanyile vino swensi tuli na malango. Malango yaku-leta kuutensya, lelo ulukundo lukulukuzya.

© 1988 United Bible Societies.

2 Ndu ntu umwi alwelengula vino amanyile chimwi, atamanyile ndi vino chinjile ukumanya.

3 Lelo ndu ntu umwi wakunda Leza, wiyo wamanyika na wenewe.

4 Ichino uku nnandu wa kulya ivintu vino vyafimwa uwila uku myao, tumanyile vino myao isi na maka kuno ukunzi, na vino kusi Leza, lelo wenga sile.

5 Kuno nanti yalipo yano yakuluti ayaleza, mungawa umwiyulu nanti ukuno ukunzi—ndi vino kuliko yaleza ainji na ene tupu

6 lelo swemwi kuno tuli Leza ali wenga mpela, nawe i Tata, wino ivintu vyonsi vyafumile kunali, neswe tutenzi kuli wenewe, kaili kuli nu Mwene wenga, Yesu Klisto, wino ivintu vyonsi vyaombike kuli wenewe, neswe kuli wenewe.

7 Lelo malango ya yasimo unjantu yonsi. Lelo yamwi yausansaula uku myao, yalulya ni vintu vino vyafimwa uku myao nu kuilongwela kwao kuno kusi na maka, kulukowe la.

8 Lelo ivyakulya vitakututwala pali Leza; kuno nanti tutalile, tutaulilwe chimwi, nanti twalya, tutalungiliziwa chimwi.

9 Lelo mulolae amaka yino yatiza yatukizye yamwi yano yasi na maka.

10 Kuno ngu ntu wakulola wemwi we wino uli na malango, ukwimulwa ichakulya un-ng'anda ya myao, Chene! izwi-lya-mwenzo uku ntu wiyo wino asi na maka, lusukoma, ukuti nawe kwene alye ivintu vino vilufimwa uwila uku myao?

11 Na wiyo wino asi na maka, malango yako yaluleka alowana, nawe kwene uwachitu Wino Klisto wamfwilile.

12 Ali ngi mwanjifya uku yachinu, nu kuchisa izwi-lya-mwenzo yao lino lisi na maka, muluchitila Klisto amaifyo.

13 ichino ichakulya ngi chilulyikizya uwachane, ichumi angi ntalusya ndye inyama manda yonsi, kuti ntalyikizye uwachane.

1 Yakolinto 9

1 Chene! inene nsi kauwele? Asi ne ntume? Chene! ntawine Yesu uMwene witu? Chene! umwemwe asi mwe nnimo wane um-Mwene?

2 Kuno ndi nsi untu ntume uku yanji, ne ntume kuno muli; kuno mwemwe muli kamanyililo ka utume wane um-Mwene.

3 Ali kuuwalilwa kwane kuli yano yalimtondosya.

4 Chene! tusi na maka vino tungalya nu kunwa?

5 Tusi na maka ukusenda uwane uwa m-utailo, ndi vino imitume anji, nanina ya Mwene, na wi Kefa?

© 1988 United Bible Societies.

6 Chene! inene na Balanaba sile yano tusi na maka ya kuntaomba unnimo uku makasa?

7 Unsalifi chi wino akuluya ukwisumo ni viombelo angi vya nsao yakwe? Uwini wino akulupela imizabibu atasya alye ivisêke vyakwe? Nanti uwini wino aluchema ufyo, atasya ang'we iziya lya ufyo uo?

8 Chene! nduvwanga vi uku untu? Nanti Ntambi asi vino ivwanzile?

9 Kuno chaandikwe um-Ntambi yi Mose vino utanyepa ing'ombe unnomo lino ilupula ingano. Chene! apantu pao Leza alulola ivintu vya ng'ombe?

10 Chene! ataluvwangila kuno tuli? Endita! Chaandikwe kuno tuli. Kuno wino alulima, alulima nutailo, na wino alupula ali nutailo wa kupungwilwa chimwi.

11 Ngi swemwi twakomela imbezu zya mwenzo kuno muli, Chene! chatala ngi twakumbula ivintu vino ivya ku mwili?

12 Nga ngi anji yali na maka yalulya kuno muli, Chene! swemwi tutalusizye yao? Lelo tutachisile amaka yitu yao, lelo tutekile imyenzo uku vintu vyonsi, kuti tutalesya izwi-zipe ilyi Klisto na chimwi.

13 Mutamanyile vino yano yaluomba un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza, yakulya ivya mwenemo; na yano yaluombela apa altale, yakuwa na kai uku vintu vya penepo?

14 Ivino nu Mwene kwene walanda, ukuti: yano yaluma imbila izwi-zipe, yikalile izwi-zipe.

15 Lelo nemwi ntaviombela ivintu viyo nanti chonga. Nga nanti ukwandika, Ntalwandika ukuti ivino chiwe kunondi, awe; kuno chingazipa infwe kuleka ukuti untu asalule ukuitensya kwane.

16 Kuno nanti vino ndusunda izwi-zipe, ntakwite chino ngautensezya. Kuno nasunkiliziwa kuti nsunde izwi-zipe; na kaili akalanda kane ndi ntasunzile izwi-zipe.

17 Kuno ngi nduomba unnimo u uku kukunda kwane, indi ni chilanbu; lelo ngi kusi kwa kukunda kwane, indi nu wangalizi wikala kunondi.

18 Ngi chilambu chane ichani? Ichi chino pano ndusunda ngafumya izwi-zipe nanti chilambu chimwi, nanti kuombela chino chiine uku maka yano ndi nayo umwizwi-zipe.

19 Kuno nanti vino nakululwa um-uzya onsi, nausenula ukuwa unzya wa yantu yonsi, ukuti ndole antu tupu ayakuti yandondele.

20 Uku aYudea mbwa wa mYudea, ukuti ndole aYudea; uku ya Ntambi mbwa nene ntu wa Ntambi —nga kusi kuti ndi ni Ntambi, awe, lelo kuti ndole yano yali ni Ntambi.

© 1988 United Bible Societies.

21 Kuli yano yatamanyile Ntambi, nene mbwa wa ntu wino atamanyile Ntambi;
asi kuti insi ni Ntambi pa manso yi Leza, kuno indi ni Ntambi yi Klisto, ukuti
njalole yano yatamanyile Ntambi.

22 Kuli yano yasi na maka, nkolane nayo, ukuti njalole yano yasi na maka;
naukolenkanya na yonsi uku vintu vyonsi, ukuti un-nzila zyonsi nfyusye antu.

23 Nene nduomba ivintu vi vyonsi uku nnandu wizwi-zipe, ukuti tuminkane
ponga.

24 Chene! mutamanyile vino yano yakulwituka, yakulwituka yonsi, lelo wino
wannambulwa, ali wenga sile? Ivino nemwe witukaini kuti mupiwe.

25 Lelo wino aile ukuyulwila akuluwima vyonsi. Wene yakuluwima kuti yapiwe
unnambu uno ulusila, lelo swemwi tupokelele unnambu uno utalusila.

26 Ivino nene kwene ndwituka, asi wi wino atamanyile ukwituka; ivino nduma
ingumi, asi kuti nduma apakala.

27 Lelo nduuchuzya umwili wane uku kuuomvya, chitawa ukuti ngi nasunda anji,
nenkola insye mbwe ntu wa kukanika.

1 Yakolinto 10

1 Kuno yachane, ntakasi kuti mutamanya, vino yatata itu yonsi ipufi
lyayakupikizye, na vino yonsi yalamvile yemba.

2 Yonsi yabatiziwa kuli Mose umwi pufi na muli yemba.

3 Yonsi yalya ichakulya chichi kwene icha mwenzo.

4 Yonsi yanwa ichakunwa chichi kwene icha mwenzo, kuno yanwile amanzi
yano yafumile um-mwamba wa mwenzo uno walondekine nayo, nu mwamba
uo i Klisto.

5 Lelo ainji muli yeneyo yatamzifizye Leza; ichino yumozilwe undusanga.

6 Ichino ivintu vi vyaombike ukuti tusambilile kuli vyenevyo, ukuti tutawa yantu
ya kukumbuka iviipe, ndi vino yao yakumbukanga.

7 Mutachipepa nanti myao, ndi vino yamwi yali, ndi vino chaandikwe: “Antu
yatenzi ukulya nu kunwa, nga yakatukakuti yachine.”

8 Tutachichita nanti ivya upundu, ndi vino yamwi pali yeneyo yachisile, yafwa
antu ielfu amakumi yaili na yatatu apa wanda onga.

9 Tutachezya nanti uMwene ndi vino anji pali yao yamwezizye, yalumwa ni
nzoka.

10 Nanti ukung'wi-ngw'intika, awe, wa yanji pali yao, yano yalile
yang'wing'wintika, yumolwa nu mononi.

© 1988 United Bible Societies.

11 Lelo vino viyo vyayazanile ukuwa chilangizyo; vyandikwe uku kutusunda sweswe, yano twafika apa manda ya mpelelekezyo.

12 Ichino wino aluwelengula vino awimilile, alole atapona

13 Mutachili mweziwe chakuti mungapotwa; Leza uwa kutailwa, wino atangi amute mweziwe ukuluta amaka ino; lelo ponga nu kweziwa kuo, angachita unnyango wa kufumila, ukuti mutekane.

14 Ichino yachitu, mutaluke ukupepa imyao.

15 Nduvwanga nemwe kuno muli na mano. Mumanyikisye vino nduvwanga.

16 Untonto wa upepelelo uno tukupepelela, Chene! usi wa wankanyi wa wazi wi Klisto? Unkate uno tukukunyola, usi wankanyi wa mwili wi Klisto?

17 Kuno unkate uli onga, neswe swe inji tuli umwili onga, kuno swensi tukulya chimwi icha nkate onga.

18 Lolini aIslaeli vino yali uku kuvyalwa: yano yakulya ivipelo, Chene! yasi nu wankanyi ni altale?

19 Ngantuli? Vino chino chafimwa uwila uku myao ichintu? Nanti imyao ichintu?

20 Awe, lelo ivintu viyo vino vilufimwa uwila vilufimwa uku myao, kusi kuli Leza; nene ntakasime ukuti muwe nu wankanyi ponga ni myao.

21 Mutangi munwele imtonto wa Mwene na wa myao. Mutangi mulyile apa meza ya Mwene ni ya myao.

22 Nanti Chene! tukulukatusizya uMwene uzuwa? Chene! tuli na makaukunnuta?

23 Kusi chino chaziliziwa, lelo asi vyonsi vino vyazipa. Kusi chino chaziliziwa, lelo vyonsi vitakukuzya.

24 Umwi atasita unzano wakwe unkola, lelo asite uwa wachakwe.

25 Chonsi chino chaandikilwe apa sokoni, ukulukulya nanti kutondokesya uku nnandu wizwi-lya-mwenzo.

26 Kuno insi iyi Leza na vyonsi vino vili mwenemo.

27 Nuntu wino atazumile Leza ndi wamulalika, nemwe mulusita ukuya, ukulukulya chonsi chino yateka pano muli, nanti kutondokesya uku nnandu wizwi-lya-mwenzo.

28 Lelo ngi umwi wamunena, vino ichintu chi chafimwa uwila uku myao utachiiya, uku nnandu wakwe wino wamunena, nu ku nnandu wizwi-lya-mwenzo.

29 Nalanda vino izwi-lya-mwenzo lisi lyako wenkola, lelo ilyi wiyo unji. Kuno kuni chani ukuuwela kwane kukaniwe nizwi-lya-mwenzo lya ntu unji?

© 1988 United Bible Societies.

30 Nemwi ngi vino ndulya chino napiwe uku nsamalizyo, ndutukwa uli uku vintu
vino nsamalilizye Leza?

31 Ichino ngi mululya nanti mulunwa nanti chonsi chino muluomba, muviombe
uku utensyo wi Leza.

32 Mulolae mutayafwitosya aYudea nanti aGliki nanti ikongani li Leza.

33 Ndi vino nene kwene nkulwezya ukuzifya uku antu yonsi um-vintu vyonsi,
nanti kukulila kunondi, lelo uku nzano wa ali inji, ukuti yafyusiwe.

1 Yakolinto 11

1 Mundondele nene ndi vino nene ndondile Klisto.

2 Ichino ndumutensya kuno mutandatile uku vintu vyonsi, nemwe mwalemasya
amasambilizyo ndi vino namupile.

3 Lelo ndusita kuti mumanye vino untwe wi chila monsi wensi i Klisto, nu ntwe
wa mwanachi iya wakwe, nuntwe wi Klisto i Leza.

4 Umonsi wensi pano alusalika nanti pano alusunda, nawe akuwile uku ntwe,
alusekelisya untwe wakwe.

5 Lelo umwanachi wensi pano alusalika nanti pano alusunda, nanti kunyepa uku
ntwe, alusekelisya untwe wakwe, kuno chakolana na wino wasandwa.

6 Kuno umwanachi ngi atanyefile uku ntwe, asandwe inyele kwene. Lelo ndi
chawi nsoni umwanachi ukupelwa inyele zyakwe nanti ukusandwa, anyepe.

7 Kuno chitaile umonsi ukunyepa uku ntwe, kuno wene umwata nu ukulu wi
Leza. Lelo umwanachi ukulu wa monsi.

8 Kuno umonsi atafumile uku mwanachi, lelo mwanachi uwino wafumile uku
monsi.

9 Nanti umonsi ataumvilwe ku nnandu wa manachi, lelo umwanachi waumvilwe
uku nnandu wa monsi.

10 Ichino chilungime umwanachi anyepe uku ntwe uku nnandu wi yamalaika.

11 Lelo umwanachi kwaula umonsi, nanti umonsi ukwaula umwanachi chisi
chimwi um-Mwene.

12 Kuno ndi vino umwanachi wafumile uku monsi, nu monsi kwene akuvyalwa
nu mwanachi; lelo ivintu vyonsi akafumo kakwe ukuli Leza.

13 Uvwangili mwe akola pa lwino, Chene! chizifile umwanachi ukusalika pali
Leza, nawe atanyefile ukuntwe?

14 Chene! imiele kwene ino niwaumvilwe, italumusambilizya vino umonsi ngi
wawa ni nyele zino zyatalimpa, ivya nsoni kunali?

© 1988 United Bible Societies.

15 Lelo umwanachi ngi wawa ni nyele intali, uzipe wakwe kunali Kuno wapilwe inyele ziyo intali ziwe wa mwenda.

16 Lelo ngi untu umwi alusita ukuleta ukulemanila, swemwi tusi na ntambi ndi kuti iyo, nanti umwi kongani lyi Leza.

17 Lelo uku kumusunda viyo, ntalumutensya vino mulukongana kusi ku vizipe, lelo ku viipe.

18 Kuno icha ntangulo, pano mulukongana umwi kongani, ndupulika vino muli nu kutalunkana, nene mbalinga nduzumila.

19 Kuno chilungime ukutalunkana kuweko, ukuti yano a ya chumi, yaloleke apatiswe kuno muli.

20 Ichino pano mulukongana nu kulyi chakulya, chiyo chisi ichakulya-cha-Mwene.

21 Kuno chila wenga alutangulaukutola ichakulya chakwe apakulya, chaleka wiyo ali ni nzala, na wiyo atakoleka.

22 Chene! musi na mang'anda umwa kulyila nu kunwa? Nanti mulusula ikongani li Leza nu kuyakuzya imitwe yano yatavikwite? Nammunena chani? Mutensye? Awe! Ntangi mutensya uku chintu chi.

23 Kuno nemwi chino napokelile uku Mwene, ichino nampile, vino uMwene Yesu usiku ulye uno wafimilwe, watozile unkate.

24 Nawe pano wasamalizya, aukimyola, ati: “Alau uli mwili wane, uno wafimwa kuno muli, muchitange ndi vi kwene uku kungelengula.”

25 Na pa chisila cha kulya, atola untonto, ati: “Untonto u, ulanyo upya umu wazi wane. Lyonsi lino mukunwa, muchita ndi vi uku kungelengula.”

26 Kuno lyonsi lino mululya unkate u, nu kunwela umu ntonto u, mululanda infwa ya Mwene fika na lino aluwela.

27 Ichino wensi wino alulya unkate nu kunwela untonto uo uwa Mwene vino chitaile, aluwa ni ifyo uku mwili nu wazi wa Mwene.

28 Chazipa untu aulole ngi chinjile ukulya unkate nu kunwela un-ntonto.

29 Kuno wino alulya nu kunwa sile, alulya nu kunwa uputuzi wa pa ntwe wakwe, ngi atalulola umwili wa Mwene.

30 Ichino uku chintu chi, kuli yamwi kuno muli yano yaombokela na yamwi alwale, na antu tupu tupu yala yafwa.

31 Lelo ngi twali tuumanyikisye um-myenzo, tutali tuyangulwe unnandu.

32 Lelo pano twayangulwa nu Mwene angi twasokeziwa, kuti tutache tuyangulwe ponga na amunsi.

© 1988 United Bible Societies.

33 Ichino yachane, ndi pano mwakongana ukulya, mupembana.

34 Ndu ntu umwi ali ni nzala, alye ukwakwe, kuti mutachikonganila uyanguzi. Ni vyasyalila nduvimalila, pano nacha niza.

1 Yakolinto 12

1 Lelo yachane, uku wila wa mwenzo, ntakasi kuti mutamanya.

2 Mumanyile vino lino mwali yantu yakulukuwa, mwapulwilwe ukulondela ivilui vino visuvwanga, ndi vino mwakolelilwe.

3 Ichino namumanyisya vino kusi wino akuvwanga um-Mwenzo wi Leza, ukuti: “Yesu watipwa,” kaili untu atangi ati: “Yesu uMwene,” ngi asi um-Mwenzo Nswefu.

4 Ichino uwila ulekine, lelo uMwenzo ali wenga.

5 Na kaili kuli uomvi ulekanile, lelo Mwene uwiwi kwene.

6 Nga kaili kuomba nako kwene kulekine. Lelo Leza ali wenga kwene wino aluomba imilimo iyo yonsi muli yonsi.

7 Lelo chila wenga aluswelwilwa nu Mwenzo uku nzano wa antu yonsi.

8 Kuno wenga uku Mwenzo apiwa izwi lya mano na kuli wenga izwi lya kumanya ndi vino uMwenzo ali wenga akasime.

9 Nunji uzumilo muli Mwenzo wiyo kwene, nu nji uwila wa kupozya muli Mwenzo wiyo wali wenga.

10 Nunji ivipezya-mano, nunji ukulauzya, nunji ukumanya imyenzo, nunji imivwango tupu tupu, nunji ukusenula imivwango.

11 Lelo imilimo iyo yonsi Mwenzo ali wenga aluomba, wenga kwene, angi alwankanya kuli wenga wenga ndi vino akasi.

12 Kuno ndi vino umwili uli onga nao uli ni vyai tupu, ni vyai vyonsi ivya mwili navyo kwene vili tupu, lelo umwili wonga, ivino na Klisto kwene.

13 Kuno muli Mwenzo wenga, swensi kwene twabatiziwe ukuwa umwili onga, ngi swe aYudea nanti swe aGliki, ngi swe yazya nanti swe yakauwele; swensi twanwesiwa uMwenzo wenga.

14 Kuno mwili kwene chisi chai chonga, lelo vili tupu.

15 Ngi kulu lyati: “Kuno nemwi asi ne ikasa, asinene wa ku mwili,” ichintu chiyo chaleka, Chene! lisi uku mwili?

16 Nikutwi ngi lyati: ‘Kuno nemwi nsi ne linso, asi ne wa ku mwili.” Chene! ichintu chiyo chaleka lisi lya ku mwili?

© 1988 United Bible Societies.

17 Ngu mwili onsi wawa ilinso, nga chani champulikanga? Ngu mwili onsi ikutwi, chani chinunsyange?

18 Lelo Leza wawika ivyai, chonga chonga, uku mwili ndi vino wakasime.

19 Lelo ngi vyonsi vyali viwe ichai chonga, ngali umwili uli kwi?

20 Lelo ivyai vyavula, lelo umwili uli onga.

21 Ni linso litangi linene ikasa, liti: “Ntalukusita,” nanti untwe utangi unene amulu, uti: ‘Ntalumusita, awe.’

22 Lelo ukuluta na nkani ivyai vya mwili vino vililoleka vitachindikwe,

23 vyai viyo tuluvichindika nkani, ni vyai vitu vino vitazifile, vyazipisya nkani.

24 Kuno ivyai vitu vino vyazipa, visi na chino vilusita Lelo Leza walemanya umwili, nu kupa unchinzi ichai chino chaulilwa chimwi.

25 Kuti umwili utapalunkana, lelo ivyai vyonsi vyazwane chila chonga ni chinina.

26 Ni chai chonga ngi chachisika, angi vyonsi ivichisika; ni chai chonga ngi chachindikwa, ivyai vyonsi vichimba ponga nacho.

27 Ichino mwemwi mwe mwili wi Klisto, ni vyai chila chonga nsya.

28 Nga Leza wimika yamwi umwi kongani, antangulo imitume, aya uwili ayakalauzya na ya utatu yakasambilizya, kaili ivipezya-mano, chalondelela uwila wa kupozya alwale nu kwazwana, nu tunguluzi, ni mivwango tupu tupu.

29 Chene! yonsi imitume? Yonsi ayakalauzya? Yonsi ayakasambilizya? Yonsi yaluchita ivipezya-mano?

30 Chene! yonsi yali nu wila wa kupozya alwale? Yonsi yaluvwanga uku mivwango? Yonsi yalusenula?

31 Sitini uwila ukulu. Nga nammulanga inzila ya ningo ukuluta iyo.

1 Yakolinto 13

1 Nanti ngavwanga uku ndimi zya antu ni zyi yamalaika, ngi nsi nu lukundo, nawa wa nyenjele nanti wa nsawa zino zilulila.

2 Nanti pano ngawa kalauzya, nu kumanya amelengwe yonsi nu kumanya konsi, nanti indi nuzumilo onsi uwa kusamya imyamba, ndi nsi nu lukundo, angi nsi chimwi.

3 Nanti ngafima usavi wane onsi, ukulyisya apina, nanti nafima umwili wane mpye nu moto, ngi nsi nu lukundo, ali ntakwite chimwi.

4 Ulukundo luli ni chelelezi; lukundo lukusungula; ulukundo lutakuzuwila; lukundo lutakuikuzya; lutakuiwanzya.

© 1988 United Bible Societies.

5 Ulukundo lutakufwitosya; lutakusita ivyakwe sile; lutakulakalisya, lutakwala iviipe.

6 Lutakuchimbila ichisi cha kapanga, lelo lukuchimbila uku vya chumi.

7 Lukumyalazya muli vyonsi, lukuluzumila vyonsi, lukulutaila vyonsi, lukuteka umwenzo muli, vyonsi.

8 Ulukundo lutakusila nanti limwi, lelo ngi kuli ulau, ulusila; nga ndi kuli imivwango, ingatuzya; ngi kuli ukumanya, kuluwa ukwa uwelewele.

9 Kuno tumanyile uche, na tululauzya uche.

10 Lelo pano chacha chiza chipuma, chiyo chino chamanyika uche, chilusila.

11 Pano nali mwanche, navwangaa wa mwanche, namanyile wa mwanche, nelengulanga wa mwanche. Lelo pano nakula, nata ivya chanche.

12 Kuno kasalaka tululola ichiyeye un-chilole, lelo amakati ya chisila tululola na manso ningo. Apa kasalaka manyile uche, wene lili ndumanyikisya nkani, ndi vino nene manyike nkani.

13 Ichino chasyalila uzumilo, nutailo nu lukundo, vitatu; ni chikulu pali vi ulukundo.

1 Yakolinto 14

1 Londelini ulukundo nu kusita uwila wa Mwenzo. Lelo nkani kuti musunde.

2 Kuno wino aluvwanga um-mvwango, atakuvwanga na antu, lelo aluvwanga na Leza, kuno kusi wino alumanya; lelo aluvwanga ivintu vya melengwe u-mwenzo wakwe.

3 Lelo wino alusunda, aluvwanga na antu amazwi ya kuyakuzya, nu kuyasungula, nu kuyakomya imyenzo.

4 Wino aluvwanga um-mvwango, aluukuzya wenga, lelo wino alusunda, akukuzya ikongani.

5 Nene ndusita vino mwemwe mwensi mumvwanga ummivwango, lelo nkani ndusita musunde; kuno wino alusunda, alusile wino aluvwanga uku mvwango, siku ndi wasenulula, kuti ikongani likulwe.

6 Lelo kasalaka yachane, ngi niza kuno muli nu kuvwanga ululumi lunji, nduwa namupa chani, siku ndi navwanga nemwe, uku nzila ya kuswelula, nanti uku mano, nanti uku nzila ya kulauzya nanti uku nzila ya masambilizyo?

7 Nanti vintu vino visi nupuma kwene, pano vilulila, nda ngawi mwilwa, nanti ndona, ndi vitalizile unnilo usyutane, chingamanyika uli vino umwimbo chi uno ululundwa kuli mwilwa nanti ndona?

© 1988 United Bible Societies.

8 Kuno ipenga ngi lyalila ichintamanyilika, uwini wino angauteyanya zuwa ukwisumo?

9 Ivino nemwe kwene, ngi mutavwanzile uku lulumi izwi lino limanyike, izwi lino muluvwanga lingamanyika uli? Kuno muluwa muluuvwangila chaka.

10 Kuli imivwango tupu kuno ukunzi, nga kusi nanti onga utamanyike.

11 Kuno ngi ntamanyile umvwango uo uluti chani, nduwa wa mpupani kuli wino aluvwanga, na wino aluuvwanga, aluwa umpupani kunondi.

12 Ivino nemwe kwene; vino mulusita nkani uwila wa mwenzo, mukunde angi muli nao nkani, ukuti mukuzye ikongani.

13 Ichino wino aluvwanga uku mvwango unji, apepe, kuti asenule.

14 Kuno ngi ndulomba uku mvwango unji, umwenzo waneulupepa, lelo ku mano yane kusi unzano.

15 Chili uli lelo? Nampepa uku mwenzo, na nampepa nu ku mano kwene: nannunda uku mwenzo, kaili nannunda nu ku mano kwene.

16 Kuno ndi wapepelela um-mwenzo wako, nga wino alipo angati uli: “Chiwe viyo kwene!” apa kusamalizya kwako; nawe atamanyile chino uluvwanga?

17 Kuno mwenemo, wemwi ulusamalizya ningo, lelo unji atalukuziwa.

18 Ndusamalizya Leza, kuno nduvwanga uku mivwango (muli Mwenzo) ukumulusya mwensi.

19 Lelo umwikongani ndusita ukuvwanga amazwi yasano uku mano yane, ukuti nsambilizya ainji, ukuluta ukuvwanga amazwi ielfu kumi uku mvwango.

20 Yachane, mutawa na mano ya chanche, lelo uku viipe muwe wa anche; lelo muwe yikolo uku mano.

21 Um-vilangaso chaandikwe, ukuti: “Namvwanga na antu ya, uku mvwango wa yantu yanji, nu ku milomo ya eni, lelo nanti vino iviyo yatalumpulika!” ivino uMwene avwanzile.

22 Ichino imivwango ichilangizyo, kusi kuli yano yazumile, lelo kuli yano yatazumile; lelo ulau ulangizyo, kusi kuli yano yatazumile, lelo kuli yano yazumila.

23 Ali ngi kongani lyonsi lyakongana ponga, na yonsi yavwanga uku mivwango minina, nga yingila antu yano yatamanyile nanti ayano yatazumile, Chene! yatangi yati: “Mwapena”?

24 Lelo ndi yonsi yasunda, ngangi umwi wiza, wino atazumile, nanti uwino atamanyile, asundikwe na yonsi nu kuyangulwa na yonsi.

© 1988 United Bible Societies.

25 Amelenguzi yakwe yawa apatiswe, apano alukupama nu kupepa Leza,
aluzumila vino mwenemo Leza ali ponga nemwe.

26 Ali chili uli yachane? Pano mwakongana alawi angali nu mwimbo, nunji
isambilizyo, nunji nuswelulo, nunji umvwango upya, nunji asenula; ivintu vyonsi
viombeke uku kukuzya.

27 Ngu ntu aluvwanga uku mvwango upya, yavwange yaili nanti yatatu, yataluta
pao, na kaili uku kulekanila, na wenga asenulule.

28 Lelo ndi kusi uwakusenulula, atuzye umwikongani, auvwangile um-mwenzo
ponga na Leza.

29 Na yakalauzya yavwange yaili nanti yatatu, nanji yasolozye.

30 Lelo unji wino atenzi ngi waswelwilwa izwi, uwantangulo atuzye.

31 Kuno mwensi mungasunda wenga wenga, ukuti yonsi yasambilile na yonsi
chiyazipile.

32 Ni myenzo ya malau ikuluchindika amalau.

33 Kuno Leza asi Leza wa mizungano, lelo uwa utekano.

34 Ndi vino chili um-makongani yonsi aya aswefiwe, anachi yatuzye
umwikongani. Kuno chaindwa ukuti yavwange, lelo yatontele ndi vino ni Ntambi
kwene ivwanzile.

35 Ngi yakasi ukusambilila chimwi, yatondosye yaiya yao uku mang'anda yao;
kuno icha nsoni umwanachi ukuvwanga umwikongani.

36 Nanti Chene! kuli mwemwe ukuno izwi li Leza lyafumile? Nanti lizile kuli
mwemwe mwenga?

37 Ngu ntu umwi akuluulola vino ikalauzya nanti uwa mwenzo, amanye ivintu
viyo vino namwandikila, vino amatume nu Mwene.

38 Lelo ngu ntuumwi wawa ichintamanya, asyale ichintamanya.

39 Ichino viyo yachane, mukundisye ukusunda, mutachilesya ukuvwanga uku
mivwango mipya.

40 Lelo ivintu vyonsi vichitwe ningo angi vilondekine.

1 Yakolinto 15

1 Ichino yachane, namumanyisya izwi-zipe lino namusunzile, uli lino
mwapokelile, na muli lyenelyo mwimilila.

2 Na kuli lyenelyo mulufyusiwa, ndi mululemasya amazwi yano namusunzile,
ngi mutazumile sile.

© 1988 United Bible Societies.

3 Kuno namupile apa ntangulo yano napokelile nenkola; vino Klisto wafwile uku
nnandu wa maifyo itu, ndi vino aMaandiko yavwanzile.

4 Na vino wazyisilwe, watutulwike pa wanda wa utatu, ndi vino aMaandiko
yavwanzile.

5 Na vino walolike kuli Kefa na kuli yaya ikumi na yaili.

6 Ni chisila walolike uku yachitu imyanda isano ponga, pali yeneyo ainji yachilipo
na li kwene, lelo yamwi yalala ivyala.

7 Ichisila walolike kuli Yakobo na kaili uku mitume yonsi.

8 Ni chisila chayantu yonsi walolike kunondi, kanti untu wino wavilwepano
amanda yatatana yafika.

9 Kuno nene nnono apa mitume, ntaine ukwitwa untume, kuno nazunyile
ikongani lyi Leza.

10 Lelo uku nkumbu zyi Leza nawa vi vinondi; ni nkumbu zyakwe zino zili
kunondi, zitali zya chaka, kuno ndusizye nkani ukuomba imilimo ukuluta anji
yonsi; nga asi nene, lelo inkumbu zyi Leza zino zili ponga nene.

11 Ichino ngi nene nanti aliyo, ivino tukusunda, kaili ivino muzumile.

12 Ngi Klisto alusundwa vino watutuluka uku yafwi, nga vino yamwi pano muli
yakuluti, kusi ukututuluka kwa yafwi?

13 Lelo ngi kusi ukututuluka kwa yafwi, na Klisto kwene atatutulwike.

14 Na ngi Klisto atatutulwike, fwandi, ukusunda kwitu ukwa chaka, nuzumilo
wino uwa chaka.

15 Endita, neswe twaloleka vino swe yasyuta yi Leza aya ufi. Kuno twimikile
Leza usyuta, ukuti watutulwile Klisto, wino atamtutulwile, ngafwi yatalututuluka.

16 Kuno ngafwi yatalututuluka, na Klisto kwene atatutulwike.

17 Na Klisto ngi atatutulwike, uzumilo wino uwa chaka, muchili uminaifyo yino.

18 Na yani yalala ivyala muli Klisto angi yalowa.

19 Ngu mupuma u sile umuno twataila Klisto, sweswe tuli yapina ukuluta antu
yonsi.

20 Lelo li kwene, Klisto watutulwike uku yafwi, wawa untomolo kuli yano yalala
ivyala.

21 Kimo infwa yalesilwe nu ntu, ivino nu kututuluka kwa yafwi kwalesilwe nu ntu.

22 Kuno ngi muli Adamu yonsi yafwa, ivino na muli Klisto yonsi yalututululwa.

23 Lelo chila ntu apa lwakwe: Klisto alu ntomolo, apa chisila ayi Klisto apa kwiza
kwakwe.

© 1988 United Bible Societies.

24 Apano mpelelekezyo alupa Leza Tata uwene wakwe, pano wacha wapoka
ulâsi onsi, nukul onsi, na maka yonsi.

25 Kuno chilungime alâse fika na lino alwika yasiluembu yakwe yonsi apansi apa
mulu yakwe.

26 Siluembu wa chisila wino alononwa, infwa.

27 Kuno wawisile ivintu vyonsi apa mulu yakwe. Lelo pano watile: vyonsi
vyawisilwe, apaswe vino Wino wannâsizye ivintu vyonsi, asipo.

28 Apano ivintu vyonsi ngi vyawikwa panali, apano nu Mwana aluwuwika panali
wino wamwikile ivintu vyonsi, ukuti Leza awe vyonsi na muli vyonsi.

29 Nanti ayano yabatiziwilwa uku yafwi yaluchita uli? Ngafwi yatalututululwa
nanti uche, kuno ichani ukubatiziwa kuli yeneyo?

30 Neswe kuno ichani tuli un-choze makati yonsi?

31 Yachane, uku utensyo wane kuno muli, muli Klisto Yesu uMwene witu,
ndufwa manda yonsi.

32 Ngu ku untu nalwile ni vikalakasi uku Efeso, napata chani? Ngafwi
yatalututuluka, tulyae nu kunwa, kuno iyulu tulufwa.

33 Mutachilowana; kuno amazwi maipe yakulonona intambi nzipe.

34 Muombele amano vino chiile nga mutachita maifyo, kuno yamwi yatamanyile
Leza. Nduvwanga viyo kuti mukuzye imitwe. Mwili wa ntutuluko.

35 Lelo palumwi umwi angati: yalututuluka uli afwi? Yakulwiza nu mwili wa uli?

36 Chiyungani wee! Chino ukulupela, chitakumela, ngi chitane chiole.

37 Nayo ino wapela, utapezile umwili uno uluwako, lelo imbezu sile, ngi
yangano, nanti inji kwene.

38 Lelo Leza akuluipa umwili ndi vino akasime, na chila mbezu umwili wakwe.

39 Imyili yonsi isi ili yonga, lelo kuli umwili onga uwa antu, nu mwili unji uwa
vinyama, nunji uwa vyuni nunji uwa nswi.

40 Na kaili kuli imyili ya mwiyulu ni i myili ya kuno ukunzi, lelo ukuzipa kwakwe
iya mwiyulu kulekine ni ya kuno ukunzi.

41 Kuli uzipe onga uwilanzi nuzipe unji uwa mwezi, nuzipe unji uwa ntanda, kuno
ukuzipa kwa ntanda kwene kulekine apa lutanda nu lunina.

42 Ivino nu kututuluka kwa yafwi viyo kwene; kukulupelwa uku ononi kucha
ututuluka um-upuma.

43 Ukulupelwa uku nsoni, ututuluka uku ukulu; ukulukomelwa uku utonte,
ututuluka um-maka.

© 1988 United Bible Societies.

44 Ukulupelwa umwili wa chiuntu, ukulututuluka umwili wa mwenzo. Ndi uliko umwili wa chiuntu, nuwa mwenzo kwene ulipo.

45 Ivino chaandikwe: Untu wa ntangulo, Adamu, wawa umwenzo mpuma; Adamu wa chisila umwenzo wakupa upuma.

46 Lelo uwa mwenzo utakutangula, lelo uwa chiuntu pa chisila ulondelela uwa mwenzo.

47 Untu wa ntangulo wafumile apansi, untu wimatwa; untu wa uwili afumile umwiyulu.

48 Ndi vino uwivu wali, ivino yonsi aivu yali; na vino uwa mwiyulu ali, ivino yonsi aya mwiyulu yali.

49 Neswe vino twatozile chata chi wiyo uwivu, ivino tulutola chata chakwe kwene wiyo uwa mwiyulu.

50 Yachane, chino navwanga ichi: vino umwili nu wazi vitangi vipyane uwene wi Leza, nanti ukuola kupyane ukuntaola.

51 Lolini, namunena melengwe. Tutalulala vyala swensi, lelo swensi tulusenuluka,

52 uku kazimbo kache, ukukopansya nu kulola api penga lya chisila; kuno ipengo lilulila, nafwi yalututuluka asi ya kuola, neswe tulusenuluka.

53 Kuno chilungime eu wa kuola, uzwale uwa kuntaola, nau uwa kufwa uzwale ukuntafwa.

54 Ichino eu uwa kuola pano wacha wazwala ukuntaola, nau uwa kufwa pano wazwala ukuntafwa, apano lilufikilila izwi lino lyandikwe, ukuti; Infwa yamilwa uku kupota.

55 Kuli kwi, we nfwa, ukupota kwako? Kuli kwi, we nfwa, nkuwaya kwako?

56 Ukuwaya kwa nfwa amaifyo, na maka ya maifyo Amasunde.

57 Lelo asamaliziwe Leza, wino watupa ukupota um-maka ya Mwene witu Yesu Klisto.

58 Ichino yachane, muzyansye, mutachitelengana, mulusye nkani ukuomba imilimo ya Mwene manda yonsi, kuno mumanyile vino milimo ino isi ya chaka umu Mwene.

1 Yakolinto 16

1 Lelo uku kusangila aswefiwe, ndi vino natasile um-makongani ya ku Galatia, nemwe kwene chitai viyo kwene.

2 Uwanda wa ntangulo uwa kutampa ijuma, chila wenga kuno muli auwikile ukuyana nu kupata kwakwe, ukuti mutache munsanga pano ningiza.

© 1988 United Bible Societies.

3 Nene pano nacha niza, ndutuma uku mbaluwa yao yano mwacha mwasolola,
ayano ndutuma yasende uwila wino uku Yelusalemu.

4 Ngi chawa icha kuti nene kwene mpite, yalupita ponga nene.

5 Lelo ndwiza uku mwino ano pnacha nachila Masedonia, kuno ndupitilila
Masedonia.

6 Palumwi ndutana ngikale uku mwino, endita, chingawa amakati yonsi aya
nzusi, kuti muntwale konsi kuno nduya.

7 Kuno ntalusita ukulolana nemwe li kwene pano mpisile, kuno ndusita ukwikala
uku mwino amanda yamwi ngu Mwene wampa upuma.

8 Lelo ndwikala uku Efeso ukuno iPentekoste inzanile.

9 Kuno ntiyulilwa unnyango ukulu ichizipe nkani, na kuli ainji yano
yalundesenkanya.

10 Lelo ngi Timoteo wacha wiza, muleke awikale ningo nanti ngofi, kuno
aluomba unnimo wa Mwene wi nene kwene.

11 Ichino untu wensi atachimsula; mumsindikile apite lumi ukwiza kunondi, kuno
ndunnolela ponga nachitu.

12 Lelo Apolo uwachitu nannailila nkani, kuti apite ponga nachitu yao, kuno muli,
nawe atakasime ukupita apa kasalaka, lelo alwiza pano wacha wayulilwa.

13 Mutachilala, mwimisye umu uzumilo, chitini cha chonsi, muwe na maka!

14 Ivintu vyonsi vino muluchita, viombeke undukundo.

15 Na kaili yachane, ndumulailila: mumanyile antu ya ng'anda yi Stefano, vino
alu ntomolo wa mu Akaya, nayo yingila um-milimo yalwazwa aswefiwe.

16 Antu ndi ya muyachindike, na wensi wino aluomba imilimo nu kuchula ponga
nayo.

17 Nene nduchimba kuno Stefano na Fotunato na Akaiko yiza, kuno yao
yandetile chino naulilwa kuno muli.

18 Kuno yantekile umwenzo wane ponga ni myenzo ino. Ichino mumanye antu
ndi yao.

19 Amakongani ya mu Asia yalumulaula; Akila na Plisika yalumulaula nkani um-
Mwene, ponga nikongani Iya ng'anda umwao.

20 Achitu yonsi yalumulaula. Mulaulana umwi tosolo liswepe.

21 Unnau u uwane ne Paulo ukwikasa lyane nenkola.

22 Nguntu wensi ataakunda uMwene, angi watipwa. Malanatha.

23 Inkumbu zya Mwene Yesu ziwe ponga nemwe.

© 1988 United Bible Societies.

United Bible Societies

24 Ulukundo lwane luwe ponga nemwe mwensi muli Klisto Yesu.

© 1988 United Bible Societies.

2 Yakolinto

2 Yakolinto 1

1 1 Paulo untume wi Klisto Yesu, uku kukunda kwi Leza, nu wachitu Timoteo,
ukwi kongani li Leza, lino lili uku Kolinto, ponga naswepe yonsi, yano yali unsi
ya Akaya.

2 Inkumbu ziwe kuno muli nu welezyo, vino vifumile kuli Leza, Tata witu, nu ku
Mwene witu Yesu Klisto.

3 Utensyo kuli Leza Tata-wa Mwene witu Yesu Klisto, Tata wa nkumbu, Leza
wa kusungula konsi.

4 Wino akulutusungula um-machulo itu yonsi, kuti neswe tusungule yalye, yano
yali um-machulo yonsi uku kusungula, kuno neswe tulusungulwa na Leza.

5 Kuno ndi vino amachulo yi Klisto yavula kuno tuli, ivino nu kusungulwa kwitu
kwene kuluvula muli Klisto

6 Lelo ngi sweswe tuli um-machulo, chili kuti mwemwe musungulwe nu
kufyusiwa; nanti tulusungulwa, uku kusungulwa kwino, muwe na maka ya yano
yaloleka, pano mulusimpa um-machulo yaya kwene, yano neswe kwene
tuluchula.

7 Nutailo witu sweswe kuno muli ukomu, na kuno tumanyile vino muminkine um-
machulo yaya kwene, ivino muminkana nu kusungulwa kuo kwene.

8 Kuno yachitu, tutakasi ukuti mutamanya amachulo yano yatuzanile umu Asia;
vino twanwamilwe ndi, ukuluta apa maka itu, apalinji twaulola vino swe ya
kufwa.

9 Endi, um-myenzo itu swemwi swe yakola twawine, vino swe ya kufwa, ukuti
tutautaila swenga, lelo tutaile Leza, wino akulututulula afwi.

10 Wino watufyuntulwile un-nfwa, intazu ndi iyo, na kaili alutufyuntulula: ndi vino
tutaile wamwa alutufyusya.

11 Nemwe kwene ndi mwazwana neswe ukupepa, ukuti uku wila-wa-nkumbu,
uno twapiwa sweswe, uku antu tupu, antu ainji yasamalizya uku nnandu witu.

12 Kuno ukuutensya kwitu uli ku, usyuta wa myenzo itu, vino uku uswefu nutiswe
wa mwenzo uno ufumile kuli Leza, asi ku mano ya mwili, lelo uku nkumbu zyi
Leza, umuno twikalile kuno ukunzi, na nkani kuno muli.

13 Kuno tutalumwandikila amazwi manina, lelo yano mulusoma nu kuyamanya;
nene ntaile vino muluyamanyikisya.

14 Ndi vino mbalinga mwatuzumila, vino muluutensezya kuli sweswe, ndi vino
nemwe muluwa utensyo witu, apa wanda ulye uwa Mwene witu Yesu.

© 1988 United Bible Societies.

15 Nene indi nu utailo uo kwene, nakasime ukwiza inkolelo kuno muli, kuti
mupiwe uwila-wa-nkumbu wa uwili.

16 Nu kupitila ukumwino, lino nduya uku Masedonia, nu kufuma uku Masedonia
ukuwela uku mwino nu kusindikilwa nemwe ukuya uku Yudea.

17 Pano nakasime ukuchita vi, Chene! nasenwike? Nanti ivintu vino nkasime
ukuchita, Chene! vikuwa ivya ku mwili, ukuti chiwe vino nkasime; ngi nati: Ee,
chiwe Ee; ngi nati: Awe, chiwe.

18 Lelo ndi vino Leza uwa kutailwa, ivino izwi litu kuno muli, litakwite amazwi
yaili: Ee na Awe.

19 Kuno uMwana wi Leza, Yesu Klisto, wino twamusundila-ko, nene na Silvano
na Timoteo, kutali Ee na Awe, lelo muli wenewe muli “Endita.”

20 Kuno ulanyo onsi uwi Leza, uno ulipo uwakuti, Endita, na muli wenewe muli:
Chiwe viyo kwene,’ kuti Leza atensiwe kuli sweswe.

21 Ichino wino watukomya ponga nemwe muli Klisto nu kutupaka amafuta, i
Leza.

22 Uli wino watutelile akamanyililo, pano watupile uMwenzo awe unnahani um-
myenzo itu.

23 Lelo nemwi ndwita Leza awe isyuta wa mwenzo wane, vino uku
kumukumbukila ntachili ngize kaili uku Kolinto.

24 Kusi kuti twalâsa uzumilo wino, lelo tulwazwilizyana uku kuchimba kwino;
kuno mwimilile uku uzumilo.

2 Yakolinto 2

1 Lelo um-mwenzo wane nawine vino ntachi ngize uku mwino angi nsususwile.

2 Kuno ndi namususuwalika, uwini wino anganchimvya umwenzo nga si wino
ntisusuwalika?

3 Nga naandike amazwi ya kwene, kuti pano nacha niza, ntache nsususwale kuli
yano ngachimbila. Kuno namutaila mwensi, kuno ukuchimba kwane,
ukuchimba kwino mwensi kwene.

4 Kuno un-kusamala kwingi na machulo tupu aya mwenzo, namwandikile na
monsozi, asi kuti mususuwale, lelo kuti mumanye, vino ulukundo lwane lwavula
kuli mwemwe.

5 Lelo ndi umwi wasususwalika, atansususwalike nene sile, lelo mbalinga—kuti
ntamunwamila nkani—watamususuwalika mwensi.

6 Untu ndi wiyo aine na malipizi yano wapiwa na ali inji.

© 1988 United Bible Societies.

7 Na pa kuchita viyo, mule mumwelele nu kumteka umwenzo, kuti untu ndi wiyo
atize afite mwenzo uku kususuwala nkani.

8 Ichino namulailila mulange ulukundo lwino kunali.

9 Kuno ichino naandike ukuti imanye kulondela kwino, ngi muchindike um-vintu
vyonsi.

10 Lelo ngi wino mwelela chimwi angi nene kwene ntimwelela; kuno nene kwene
ngi namwelela untu chimwi, —kuno ngi ndini cha kwelela—ningelela pali Klisto
ku nnandu wino.

11 Kuti Syetani atatupota; kuno tutangituule ukumanya amelenguzi yakwe.

12 Nga pano nizile uku Tloa uku nnandu wizwi-zipe ilyi Klisto, nayulilwe
unnyango ku maka ya Mwene.

13 Ntawine utekano um-mwenzo. wane, kuno ntawine Tito uwachane. Lelo
nalambalikine nayo, impita ukuya uku Masedonia.

14 Lelo Leza asamaliziwe, wino akulutupa ukupota muli Klisto, nu kulanga
unnunko wa kummanya uliwe, ponsi um-milimo itu.

15 Kuno swe unnunko uzipe wi Klisto pali Leza, kuli yano yalufyusiwa, na kuli
yano yalulowa;

16 kuli yao aya uwili, unnunko wa nfwa uno ululeta infwa; kuli yao aya ntangulo
unnunko wa upuma, uno ululeta upuma. Uwini wino angatulula viyo?

17 Kuno swemwi tusi wa inji yano yakuluchuluzya izwi lyi Leza, lelo uku uswepe
wa mwenzo ndi vino ukufuma kuli Leza, apa manso yi Leza, tuluvwanga muli
Klisto.

2 Yakolinto 3

1 Chene! tutangule kaili ukuitensya swe yakola? Nanti tulusita, wa yanji,
imbaluwa zya kuutensya kuno muli, nanti ukufuma kuno muli?

2 Mwemwe muli mbaluwa itu, ino yaandikwe um-myenzo itu, imanyika nu
kusomwa na antu yonsi.

3 Mumanyike vino mwemwe mbaluwa yi Klisto ino twandike, ino itaandikwe uku
wino, lelo uku Mwenzo wi Leza wa upuma, asi pa vibao vya mafinga, lelo apa
vibao vya myenzo ya antu.

4 Nutailo uo tuli nao apa manso yi Leza kuli Klisto.

5 Asi kuti tuile swenga ukwelengula chimwi kunti ichitu swe yakola, lelo amaka
itu yalufuma kuli Leza.

6 Nawe uwino watupa ukuwa yaomvi ya upangano upya, usi wi lyandiko, lelo
uwa Mwenzo. Kuno ilyandiko likulumola, lelo Mwenzo akululeta upuma.

© 1988 United Bible Societies.

7 Ali ngu omvi wa nfwa uno waandikwe nu kukwangolwa apa mafinga, wizile um-ukulu, walesya antu ya Islaeli ukulola usyu wi Mose, kuno usyu wakwe wali nukulu, nao ukulu uno ukusila.

8 Uomvi wa Mwenzo utaluluta ukuwa nukulu?

9 Kuno ngu omvi wa kuputwilwa imilandu uli nukulu, uomvi wa chumi uli nukulu ukuluta nkani.

10 Kuno na uno wapilwe ukulu kwene utali nukulu vi, uku ukulu imo ulusile nkani.

11 Kuno ngi chino chilusila chali nukulu, chino chasyala chili nukulu ukuluta.

12 Ichino, vino tutaile viyo, tulupama apa kuvwanga.

13 Neswe tusi wi Mose, wino wakuwile uku manso, kuti aIslaeli yatachi lolekesya uku mpelelekezyo yakwe chino chilumalilika.

14 Lelo amelenguzi yao yanwainikwe. Kuno ni lelo kwene li, pano yalusoma upangano wa kali, yatakukûla ichikuwalo, kuno chakûlwa muli Klisto sile.

15 Lelo fika ni lelo, lyonsi pano Ntambi yi Mose ilusomwa, angi mye, nzo yao ikuwilwe nacho.

16 Lelo lyonsi lino umwi wasenukila uku Mwene, ichikuwalo chiyo chilutisiwa.

17 Ichino Mwene alu Mwenzo, na pano pali uMwenzo wa Mweno, apano pali ukauwela.

18 Lelo swemwi swensi uku manso kuno kusi kukuwe, tuluwezya ukulu wa Mwene wa pa chilole, tulusenulwa tukolane nao ukufuma um-ukulu nu ku ukulu, ndi vino um-ukulu uno ufumile uku Mwene, nawe uMwenzo.

2 Yakolinto 4

1 Ichino vino twapiwa uomvi uo, twakumbukilwa na Leza, neswe tutalutonta.

2 Lelo twati tukana ivintu vyonsi vya nsoni ivifisime, kuno tutalupita um-uchenjezu nanti ukuminkanya izwi li Leza nufi, lelo vino tululanda ivya chumi apatiswe, myenzo ya antu yonsi yamanye, vino tuli apa manso yi Leza.

3 Lelo ngizwi-zipe litu lyafisama, lifisime kuli yano yalulowa,

4 yano leza wansi ii wapofuzya amelenguzi yao yano yatazumile, kuti yatachilola umwengelela wizwi-zipe ilya ukulu wi Klisto, wino ali ichata chi Leza.

5 Kuno tutaluusunda swe yakola, lelo vino Klisto Yesu uMwene, neswe kwene vino swe yaomvi yino uku nnandu wi Yesu.

6 Kuno Leza wino watile: “Umwengelela ulochelezya ukufuma un-chanda,” uli wino wochelizye um-myenzo itu, atupe umwengelela wa kumanya ukulu wi Leza apa manso yi Klisto.

© 1988 United Bible Societies.

7 Lelo insao i tuli nayo um-vivya vivu, kuti amaka makulu yano yalusile vyonsi, yamanyike Vino ayi Leza, nga asi kufuma kuno tuli

8 Twatutanikwa konsi konsi, lelo tutalufyenenkeziwa; tuluchuziwa, lelo tutaluchuzika.

9 Twazunywa, lelo tutatilwe; tusumbwa pansi, lelo tutafwa.

10 Manda yonsi uku mwili tusenzile ukufwa kwi Yesu, ukuti upuma wi Yesu uloleke um-myili itu.

11 Kuno swe yapuma, manda yonsi tulufimwa tufwe uku nnandu wi Yesu, ukuti upuma wi Yesu nao uloleke um-myili itu, ino ikululemeka ninfwa.

12 Ichaleka infwa yawa na maka muli sweswe, lelo upuma muli mwemwe.

13 Lelo vino tuli nu Mwenzo uu kwene uwa uzumilo, ndi vino chaandikwe: “Nazumile, ichino navwanzile;” neswe kwene tuzumile, ichino tuluvwanga.

14 Angi tumanyile, vino wino watutulwile uMwene Yesu, alutututulula neswe kwene ponga na Yesu, nu kututeka ponga nemwe.

15 Kuno ivintu vyonsi viluwa uku nnandu wino, ukutu inkumbu ziyo zivulisye nkani, kuli yao avuzile nsamalizyo zivulisye na Leza atensiwe.

16 Ichino tutatonsile, nanti vino uuntu witu uwa kunzi Ukulukulupa. lelo uuntu witu uwa nkasi uluomba upya chila wanda.

17 Kuno uchuzi witu uwa manda mache, uno ulusila zuwa, ulutuchitila ukulu wa manda yonsi uno uluvulisya.

18 Tutachi vilolekesya vino viluloleka, lelo vino vitaluloleka. Kuno vino viluloleka ivya manda mache sile, lelo vino vitaluloleka ivya manda yonsi.

2 Yakolinto 5

1 Kuno tumanyile vino ing'anda ya mikalo itu iya kuno ukunzi ngi yononwa, tuli ni ng'anda ino ifumile kuli Leza, ing'anda ino itakuzilwe uku makasa, iya manda ti um-mwiyulu.

2 Kuno un-ng'anda i tulupemela, tulukumbuka ukuzwikwa uwikalo witu uno ufumile umwiyulu.

3 Ngi twazwikwa, tutalusya tuloleke vino tuli tupu.

4 Kuno swe yano tuli um-mikalo ya, tulupemela, twanwamilwa, asi kuti tulusita tuzulwe, lelo tiizwikwe, ukuti ichintu chino Chili ninfwa, chimilwe nupuma.

5 Ichino wino watuchisile uku nnandu wizwi liyo kwene i Leza, wino watupile unnahani wa Mwenzo.

© 1988 United Bible Societies.

6 Ichino twazizimizya manda yonsi, na kaili tumanyile vino amanda yano
tuchilipo pa um-mwili, tutenzi ukutali nu Mwene.

7 Kuno imiele itu iya uzumilo, isi kwa kulola.

8 Lelo twazizimizya, neswe tululola chingawa ningo ukuntawa nu mwili nu
kwikala ponga nu Mwene.

9 Ichino kaili, ngi tulipo pa, nanti tusipo pa, tuluchita amaka ukumzifizya aliwe.

10 Kuno tulungime swensi ukuyu wimilila apa chisumbi cha uyanguzi ichi Klisto,
ukuti chila ntu apokelele amalipo ya milimo yakwe iya ku mwili, ndi vino
waomvile, ngi vizipe nanti iviipe.

11 Ichino ngi twamanya vino uMwene uwa kofya, tukwese antu; lelo
twaswelulwa apa manso yi Leza, nene ntaile vino twaswelulwa mwizwi-lya-
myenzo ino kwene.

12 Kuno tutaluitensya apa manso yino kaili, lelo tulusita kumupa mwemwe
nnandu wa kuutensya kuno tuli, kuti muwe ni chakunena yano yaluutensya uku
vintu vino vyaloleka, asi ku vintu vya m-mwenzo.

13 Kuno ngi twakolana na wino wapena chili uku nnandu wi Leza; nanti ngi tuli
na mano yitu yonsi, chili uku nnandu wino.

14 Kuno ulukundo lwi Klisto lulutusunkilizya, kimo twaputula vi ukuti, wenga
wafwilile yonsi. Ichino yafwile Yonsi.

15 Na kaili wafwilile antu yonsi, ukuti apuma yatawa apuma kaili apa lwao, lelo
kuli wino wafwile nu kututuluka uku nnandu wao.

16 Ichino ukufuma apa kasalaka tutamanyile untu umwi uku mwili. Nanti vino
swemwi tummanyile Klisto uku mwili, lelo apa kasalaka asi vino tummanyile.

17 Ichino ngu ntu umwi ali muli Klisto, wawa ichilengwa chipya: ivya kali vyonsi
vyasila; lola vyonsi vyawa ivipya.

18 Lelo vyonsi kwene vikufiuna kuli Leza, wino watupulikanya sweswe nawe
muli Klisto, nawe watupile uomvi wa kupulikanya,

19 uli kuti, Leza wali muli Klisto angi alupulikanya antu nu mwenzo wakwe, nanti
kwala amaifyo yao, nawe watela muno tuli uomvi wizwi lya kupulikanya.

20 Ichino swe ntumi zyi Klisto, ndi vino Leza alulailila uku milomo yitu;
tulumulomba mwemwe kuli Klisto: mupulikanywe na Leza.

21 Wino atamanyile iifyo, wamchisile iifyo uku nnandu witu, ukuti sweswe tuwe
chumi chi Leza muli wenewe.

2 Yakolinto 6

© 1988 United Bible Societies.

1 Neswe yano tuluomba unnimo ponga nawe, twamupapata mutapokelela
inkumbu zyi Leza sile.

2 Kuno aluvwanga, ati: “Apa makati yano yazumilwa, nakupulike. Nakwazwizye
uwanda wa ufyusi; lolini, uwasa unzipe uli u kwene; lolini, uwanda wa ufyusiuli
u kwene.”

3 Tutalu fwitosya umwi chintu chonsi, kuti uomvi witu utasulwa.

4 Lelo tuzifye muli vyonsi wa yaomvi yi Leza: uku nte nkani, um-kuzunyika nu
kwamala num-machulo.

5 Numvyumo nu un-kunyepwa nu m-vitina na machulo, nu kuntalala nu
kuntalya.

6 Um-uswepe nun-kumanya nu kuchelelezi nu kuvyalika na muli Mwenzo
Nswefu, nu ndukundo lwa chumi.

7 Nu kukusunda kwa chumi nu um-maka yi Leza; nu ku vyanzo vya chumi
mwikasa lya kwi lunji nu mwikasa li kamani.

8 Nanti uku ukulu nanti ukusulwa, nanti ukuvwangilwa iviipe nanti ivizipe; wa
antu yano yaluzosya, lelo swe antu ya chumi.

9 Wi yano yatamanyike, lelo tunanyike nkani; wi yano yalufwa, fwandi swe
yapuma; wi yano yalumwa, lelo asi yano yalumolwa.

10 Wi yano yali ni chikonko, lelo manda yonsi tuluchimba; wayapina, lelo
tulusavya ainji; wi yano tutakwite chimwi, lelo tuli ni vintu vyonsi.

11 Mwe yaKolinto, twavwanga kuno muli, imyenzo itu yamuswepela.

12 Mutalufyenkwa muno tuli, lelo mulufyenkwa um-myenzo ino.

13 Nga apa kuti mulipe ndivino mwapilwe: nduvwanga nemwe wa yana yane—
nemwe kwene muswepe imyenzo ino.

14 Mutanyepwa iyoko ponga na yano yatazumile; kuno pali upulikano chi apa
chumi nu utanduko? Kaili pali uuminkano chi apa mwengelela ni chauda?

15 Pali ukuzumilizyanya chi pali Klisto na Beliali? Nanti uwino wazumila ali na
kai chi ponga na wino atazumile?

16 Na kaili pali upulikano chi apa ng'anda-nkulu-iyi-Leza ni viluwi? Kuno swemwi
swe ng'anda-nkulu-iyi-Leza wa upuma, ndi vino Leza wavwanzile, ukuti:
“Ndwikala muno yali na muli yeneyo ndupitanga; nene nduwa Leza wao, nayo
yaluwa antu yane.

17 Ichino, tinini kuno yali, mutane nayo, ivino uMwene wavwanzile: Mutachemya
ichintu cha unyamvi, nene ndumupokelela.

© 1988 United Bible Societies.

18 Nduwa so wino, nemwe muluwa yanane aya chonsi na ya chanachi. Ivino
avwanzile uMwene wa Maka-Yonsi.”

2 Yakolinto 7

1 Ichino, yakundikwa, lino tuli na malanyo ya, tuuswefye nu kutisya ikwi lyonsi
ilya ku mwili nu ku mwenzo, na kuno angi tuinye uswefu witu un-chopo chi Leza.

2 Wezyini myenzo ino kuno tuli; tutakailile untu umwi, tutatana tonone untu,
tutachenjizye umwi.

3 Ntaluvwanga izwi li kuti immuputwile mwemwe; kuno natangwile ukumunena
vino mwemwe muli um-myenzo itu, nanti ukufwa ichaponga nanti ukwikala um-
upuma ichaponga.

4 Indi ni chiposye nkani kuno muli, ndulola ukulu nkani kuno muli; nasungulwa
ningo, um-machulo itu yonsi nduchimbisya nu kuluta.

5 Kuno na pano twalile itwiza uku Masedonia, imyili itu itapuzile, lelo
twachulanga konsi konsi: ukunzi kwali sumo, unkasi ingofi.

6 Lelo Leza wino akusungula aluuchefya, watusungwile uku kwiza kwi Tito.

7 Asi ku kwiza kwakwe sile, lelo uku kusungulwa kuno wasungwile kuno muli;
atulandila ukulûka kwino, nu kulosya kwino, nunte wino uwa kunondi, ivino
nachimbisya nu kuluta.

8 Kuno nanti vino namuwayisya um-myenzo uku mbaluwa yane, ntaluwezya
umwenzo. Nanti vino nawezya umwenzo, ndulola vino imbaluwa ilye
yamuwayisye myenzo apa manda mache sile.

9 Apa kasalaka nduchimba, lelo asi kuno namuwayisya myenzo, lelo kuno
kuwayisya imyenzo kwino kwaleta ukuvipela. Kuno mwawaikwe imyenzo uku
nzila yi Leza, ichino mutalovizye chimwi uku nnimo Witu, mwizwi lyonsi.

10 Kuno ichikonko cha kuli Leza chikuleta ukuvipela kuno kutakusila, kuno
kukuleta ufyusi, lelo ichikonko cha kuno ukunzi chikuleta infwa.

11 Kuno lolini, ichikonko chiyo kwene Cha kuli Leza, chaomvile kunte ndi wa
chani muli mwemwe, endita, nu kuuwalila, nu kulakalika, ni ngofi, nukulukila nu
kuzyansya ni chilanduzi. Muli vyonsi mwaulanga vino muli ningo um-vintu viyo.

12 Ichino nanti vino namwandikile, ntamwandikile kuli wino wachita iviipe, nanti
kuli wino Wachitilwa iviipe, lelo kuti unte wino uku nnandu witu umanyike kuno
muli apa manso yi Leza.

13 Ichino twasungwilwe. Na kaili uku kusungulwa kwitu, twachimvile nkani nu
kuluta uku kuchimba kwi Tito, kuno umwenzo wakwe watamala kuno muli
mwensi.

© 1988 United Bible Societies.

14 Kuno, ngi nautensya kunali ukwizwi lyonsi kuno muli, ntakuzilwe untwe, lelo
ndi vino twamunenile ivintu vyonsi uku chumi, ivino nu kuutensya kwitu kuli Tito
kwali ukwa chumi.

15 Nu lukundo lwakwe lwavulisya kuno muli, lino welengula unchinzi wino
mwensi, ndi vino mwampokelile ni ngofi nu kutetema.

16 Nduchimba, kuno muli vyonsi nsimfile umwenzo uku nnandu wino.

2 Yakolinto 8

1 Na kaili yachitu, tulumumanyisya inkumbu zyi Leza, zino amakongani ya ku
Masedonia yapiwa.

2 Kuno pano yeziwanga uku machulo tupu, ukuvulisya kwa kuchimba kwao
nukulu wa upina wao, vyayongelezizye usavi Wa wila wao.

3 Kuno ndwimikila vino uku maka yao nu kuluta, uku kukunda kwao akola,
yafimile ivintu vyao.

4 Yatulomba nkani nu kutulailila inkumbu zi nu uminkano u uwa kuombela
aswefiwa.

5 Na kaili yachisile viyo, asi kuti ivino twataile sile, awe, lelo intangulo yaufimile
uku Mwene, na kuli sweswe kwenenku kukunda kwi Leza.

6 Apalinji twasunda Tito, ukuti afikilizye inkumbu ziyo kuno muli, ndi vino
watangwile apa ntangulo.

7 Lelo ndi vino mwavulilwa vyonsi, um-uzumilo, nu vwanzi, nu kumanya, nu
kunte wonsi, nu lukundo lwino kuli sweswe, ivino muvulisye ni nkumbu zi
kwene.

8 Ntaluvwanga vi ukuti nga musunkilizye ku maka, lelo ukunte wa yantu yanji,
ngezye ulukundo lwino, ngi ulwa chumi.

9 Kuno mwamanya inkumbu zya Mwene witu Yesu Kristo, wino wali umpina uku
nnandu wino, nanti vino wali unsavi, ukuti mwemwe muwe yasavi uku upina
wakwe.

10 Nene nchimanyikisye mwenemo ichino ndumunena, izwi li limuzipile, mwe
yano mwatangwile mwachizo, nga asi kuomba sile, lelo nu kusita kwene.

11 Lelo apa kasalaka fikilizyini nu kuomba kwene, ukutindi vino mwasitanga
ivino mufikilizye nu kuomba kwene ukuyana na vino muli navyo.

12 Kuno ndu kusita kulipo, chikuluzipila kufima ukuyana na vino untu ali navyo,
asi ndi vino asi navyo.

13 Kuno ntaluvwanga vi, ukuti yamwi chiyangupalile nemwe mwazyike.

© 1988 United Bible Societies.

14 Lelo ivintu vilingane, apa li kwene ukuvulilwa kwino kuyazwe ukuulilwa kwao,
ukuti nu kuvulilwa kwao kuche kumwazwe pano mwacha mwaulilwa, kuti viyane
ningo.

15 Ndi vino chaandikwe: “Wino wazyola ivinji, atachili alusye anji, na wino
wazyola tuche atachili aulilwe.”

16 Utensyo kuli Leza, wino watela unte uo kwene kuli. nemwe um-mwenzo wi
Tito

17 Kuno ichumi wazumile kusunda kwitu, nakuno angi ali nunte, apita ukwiza
uku mwino uku kukunda kwakwe unkola.

18 Nga tumtuma ponga nu wachitu wenga, wino kutensiwa kwakwe kwa
kusunda kwizwi-zipe, kwalumbuka um-makongani yonsi.

19 Nga asi viyo sile, lelo wasolwilwe na makongani ukupita ponga neswe un-
nkumbu zi zino tuluombela, ukuti uMwene atensiwe, nukuomba kwitu
kumanyike.

20 Tuuleusye umwizwi li, umwi atatusumbikila uku kusangisya ku kukulu kuno
tuluombela.

21 Kuno tukulwelengula uku vintu vizipe, asi pa Mwene sile, lelo na pa manso
ya antu kwene.

22 Neswe ponga nayo, twatuma uwachitu, wino twalola maila tupu, ali nunte uku
vintu tupu, na pa kasalaka ali nunte nkani uku utailo ukulu, uno ali nao kuli
mwemwe.

23 Ichino ngi umwi alusita ukumanyikisya ivya kuli Tito, tuminkine ponga nawe,
umomvi ponga nene kuli mwemwe, na kaili ndi wasita ukumanyikisya uku
yachitu, yao imitume ya makongani nukulu wi Klisto.

24 Ichino muyalange apa manso yi ko ngani ichimanyililo cha lukundo lwino, ni
cha kuutensya kwitu kuli mwemwe.

2 Yakolinto 9

1 Uomvi wa kwazwa aswefiwa, chisi cha kuti ngamwandikila.

2 Kuno manyile ukukunda kwino, kuno nduutensezya kuno muli uku ya ku
Masedonia, vino a mu Akaya yauteya fuma mwachizo, nunte wino
wachinchizya ainji.

3 Lelo natumile achitu yao, ukuti uku utensyo kwitu kuli mwemwe kutawa ukwa
chaka uku chintu chi, lelo muuteye, ndi vino navwanzile.

4 Kuno aya ku Masedonia ngi pano yacha iza ponga nene, yazana mutauteinye,
tutache tukulwe imitwe sweswe—tutachiti: umwemwe—uku chintu chiyo icha
kutaila.

© 1988 United Bible Societies.

5 Ichino nalola vino nkanene achane, yakolele ukufika uku mwino nu kuteya
zuwa uwila wino, uno mwalainye fuma kali, angi uwisilwe chikole uti uwila, asi
wi chino chafimwa uku fyengi.

6 Lelo nduvwanga vi, wino alupela tuche, alukumbula tuche; wino alupela uku
winji, alukumbula uku winji.

7 Chilantu afime ndi vino akasime um-mwenzo wakwe, asi ku chikonko nanti
uku maka, awe; kuno Leza wakunda wino alufima uku mwenzo onsi.

8 Na Leza angamuzuzya inkumbu zyonsi uku winji, ukuti ndi mwavulilwa vino
mulusita uku vintu vyonsi manda yonsi, mulute nkani um-milimo mizipe.

9 Ndi vino chaandikwe: “Wasambazya, wapa apina, ichumi chakwe icha manda
ti.”

10 Na wino alupa kapela imbezu, nu nkate uwe ichakulya, alumupa imbezu zya
kupela nu kuvuzya, nawe aluvuzya ivisêke vya chumi chino.

11 Alumusavya um-vintu vyonsi, kuti muwe nu wila onsi, uno ulupa Leza
insamalizyo uku nnimo witu.

12 Kuno uomvi wa nnimo u utakwazwa sile aswepe chino yaulilwe, lelo
ukululusya nkani ukuwa nu nzano uku nsamalizyo tupu kuli Leza.

13 Kuno vino mulweziwa uku uomvi uo, yalutensya Leza uku unchinzi wino, uku
kwimikila izwi-zipe lyi Klisto, nu ku, wila Wino, uno mwauminkanya nayo ponga
na antu yonsi.

14 Nayo kwene yalupepa uku nnandu Wino, yalumuluka uku nnandu wa nkumbu
zyi Leza, zino zyavulisya muno muli.

15 Leza asa maliziwe uku wila wakwe, uno tutangi tuutensya ndi vino chiile!

2 Yakolinto 10

1 Nene Paulo nenkola, namupapata uku uvyalisunu ntonsu wi Klisto, nemwi
wino nauchefya lino ndi ponga nemwe, lelo pano nsipo, ndi ni chiposye kuno
muli.

2 Ndumulomba mutachi munkalifye, pano nacha ndipo, pano nacha niza, siku
ngakalipa kuli yonsi, yano yalutwelengula vino sweswe imiele itu iya mwili.

3 Kuno nanti vino miele yitu iya mwili, tutaluchita isumo lya mwili.

4 Kuno ivyanzo visumo litu visi vya mwili, lelo vili na maka ya kuli Leza aya
kuponya malinga.

5 Tuponye amelenguzi ni chintu ichonsi chino chimilila nu kuukatusya uku
kumanya kwi Leza, nu kulema amelenguzi yonsi, kuti yawe ni chopo kuli Klisto.

6 Nu kuuteyanya kusunda atanduka yonsi, lino utonsu wino Wacha wafikilila.

© 1988 United Bible Societies.

7 Mulolekesye ivintu vino vili nkolelo. Ngi umwi wautaila unkola, vino untu wi Klisto, awelengule apalwakwe vino wene untu wi Klisto, ndi vino neswe kwene.

8 Kuno nanti nautensya nkani uche uku maka yitu, yano twapiwa nu Mwene—kuti tumukuzye, asi ku muponya—ntalukulwa untwe.

9 Ntiza ndoleke kunti ndusita ukumofya uku mbaluwa zyane.

10 Kuno yaluti: “Imbaluwa zyakwe zyakoma ni zya maka, lelo ngali penepo ponga neswe, atakwite maka, nu kuvwanga kwakwe ukwa sile.”

11 Untu ndi wiyo awelengule ukuti, vino tuli na mazwi itu ya um-mbaluwa ndi tusipo, nanti tulipo, ivino tuli um-milimo.

12 Kuno tutalwezya ukuulinganya ponga na yamwi yano yaluutensya akola, nanti kuukolanya nayo. Lelo wene yakuluulinganya akola na akola, nu kuluukolanya akola na akola; yasi na mano.

13 Lelo swemwi tutaluutensya ukuluta vino tuli, lelo ukilyana na vino twapilwe na Leza, uli kuti twizile uku mwino.

14 Kuno tutaluunyulula swe yakola ukuluta vino tuli, kuti tutizile kuno muli, kuno twatangwile ukumwino kwene sweswe ukumumila imbila yi izwi-zipe ilyi Klisto.

15 Nga tutaluutensya ukuluta vino tuli, ulikuti um-milimo ya antu yanji. Lelo angi tutaile vino, pano uzumilo lino wakula, tulukuziwa kuno muli ukuyana na vino tuli, nu kupiwa ichilambu.

16 Nu kusunda izwi-zipe unsi zino zili nkolelo ya nsi zino, tutachiutensya uku chilingilo cha ntu unji, uku vintu vino vyaombike.

17 Lelo wino aluutensya, autensezye um-Mwene.

18 Kuno wino wazumilwa, asi wino aluutensya apa lwakwe, siku wino uMwene akulutensya.

2 Yakolinto 11

1 Ndusita muntekelele nene um-uwele-wele wane uche; endi, mwantekelela.

2 Kuno ndi nuzuwa kuli mwemwe, uzuwa wi Leza, kuno namwimalisya uku monsi wenga, uli Klisto, kuti mtwale wa nsumgu wino atatana wonona uto wakwe.

3 Lelo ndopa, ndi vino inzoka ilye yazosizye Eva uku uchenjezu wakwe, nemwe kwene amelenguzi yino yalowane, mute uololosi nu swefu muli Klisto.

4 Kuno wino wiza kuno muli, ndi wasunda Yesu unji wino swemwi tutamsundile, nanti mwapokelela umwenzo unji uno mutapokelile, nanti izwi-zipe ilinji, lino mutazumile, mulumtekelela ningo.

5 Kuno ndwelengula vino nemwi nsi unnono apa mitume anji akulu.

© 1988 United Bible Societies.

6 Lelo nanti vino ntamanyile ukuvwanga, uku kumanya asi vino ndi, lelo muli
chila izwi twachimanyisya kuno muli.

7 Chene! naifizye, kuno nau chefizye, kuti nemwe mukule, kuno namusunzile
izwi-zipe ilyi Leza uwila?

8 Napokile amakongani yamwi insao yao, ntola ichakulya chane, kuti
mmuombele ningo mwemwe.

9 Nene pano nali ponga nemwe nu kuulilwa, ntilikile umwi. Kuno achitu yao yano
yizile ukufuma uku Masedonia yangazwizye vino naulilwe; nene um-vintu
vyonsi viyo natekine kuti ntamwilikila nanti uche; ivino nanchitaa.

10 Ndi vino ichumi chi Klisto chili muli nene, kusi untu wino anganfumbatika
unnomo uku kuutensya ku, umu Akaya yonsi.

11 Kuno ichani? Chene! kuno ntamukunzile mwemwe? Leza amanyile.

12 Lelo chino nduomba, nkuombaa, ukuti mpingule yao yano yalusita uwasa,
yataulola, ukuti ukwizwi liyo lino yaluutensezya, yakolane neswe.

13 Kuno antu ndi yao imitume-ya-ufi, yaluomba unnimo uku uchenjezu, yano
yaluusenula yakolane ni mitume yi Klisto.

14 Chisi cha kuzunguka, kuno Syetani unkola kwene akulusenulula awe wi
malaika wa mwengelela.

15 Ichino chisi chimwi cha kuzunguka, nga omvi yakwe yausenulula, yawe wa
yaomvi ya chumi; lelo ukusila kwao kuluwa wa milimo yao.

16 Kaili nanti kutawa umwi uwa kwelengula vino nayungana; lelo nanti
mwangelengula viyo, munzumile wa njungani; ukuti nene kwene mbutensye,
nanti uche.

17 Chino nduvwanga apa kasalaka, ntaluvwanga vino icha Mwene, lelo wa
njungani, uku chiposye chi ichakuutensya.

18 Kuno ainji yaluutensezya uku mwili, nene kwene mbutensye.

19 Mwemwi vino muli na mano, mulutontelana na yungani uku kuchimba.

20 Kuno mulutontelana nu ntu ndi wamutela um-uzya, ndi wamumila, ndi watola
vintu vino, ndi waukuzya, ndi wamupatula uku manso.

21 Uku nsoni nduweela vino tutali na maka; lelo ngu ntu waposezya chimwi
chonsi—nduvwanga wa mwele-wele—nene kwene mposizye.

22 Akola aEblania? Nene kwene! Akola aIslaeli? Nene kwene! Akola umpanda
wi Ablaamu? Nene kwene!

© 1988 United Bible Societies.

United Bible Societies

23 Akola aomvi yi Klisto? Nduvwanga wi chipena—nemwi ndusile! Uku machulo ndusile nkani; uku kunyepwa maila tupu; uku vyumo numwa nkani na nkani; ukunfwa amaila tupu.

24 Uku aYudea numwa maila yasano ivyumo amakumi-yani-kusyala-chonga.

25 Amaila yatatu numilwe ni ntuwa, na lyonga natamilwe na mafinga, maila yatatu wato wane wavunikile muli yemba; usiku nu nsanya angi ndi muli yemba.

26 Undwendo maila tupu, nfyuka unguzi, nfyuka kuli yakapoka vya antu, nfyuka uku yantu ya kumwitu, nfyuka nu ku yantu yakulukuwa kwene, nfyuka nummizi, nfyuka unduselesenga, nfyuka muli yemba, nfyuka achitu-antumpu.

27 Um-machulo nu kusamala maila tupu, ukuntalala maila tupu, ukuwaika ni nzala nu nsala, amaila tupu kuulilwa ivyakulya, uku nzusi nu kunsizya.

28 Ukuluta vi kuli ni vintu ivya chila wanda nu kuchunchumbikila amakongani yonsi.

29 Uwini watonta ndi nemwi ntakutonta? Uwini wafwitoka, nene chitawaya?

30 Ngi chandungama ukuutensya, nambutensya ukutonta kwane.

31 Leza, Isi wa Mwene Yesu, uwa utensyo manda ti, amanyile vino ntaluvwanga ufi.

32 Uku Damaski unnâsi wa mwene Aleta, walolaa unzi wa yaDamaski, ukuti andeme.

33 Nene yangisya um-mpanda uku nswefya yilinga, nga nafyuka um-makasa yakwe.

2 Yakolinto 12

1 Chindungime ukuutensya, nanti vino chitazifile chimwi. Lelo namwelengula amalele nu swelulo wa Mwene.

2 Manyile untu umwi muli Klisto, ukufika kasalaka yawa imyaka ikumi na ini—vino ndi wali um-mwili, ntamanyile, nanti ndasu um-mwili, ntamanyile. Leza amanyile —untu wiyo wasenzilwe umwiyulu afika ukwiyululyautatu.

3 Untu wiyo mmanyile—ngi wali um-mwili, ntamanyile, ngatali um-mwili, ntamanyile; Leza amanyile.

4 Vino wasenzilwe uku Paladiso, wapulika amazwi yano yatangi yavwangwe, yano chitaile untu ukuyavwanga.

5 Uku ntu ndi wi nambutensya, lelo uku nnandu wane ntaluutensya, siku uku utonte wane.

© 1988 United Bible Societies.

6 Kuno ngi nasita uku utensya, ntangi mbwe nzovu, kuno ngavwanga icha chumi; lelo nata, ukuti kutawa umwi atachi ngalinkanya ukuluta vino walola nanti ukupulika kuli nene.

7 Lelo pa nnandu wa ukulu wa maswelulo yao. Napiwa umonga um-mwili wane, malaika wi Syetani, alundwisya, kuti ntauwanzya mpitilile.

8 Uku chintu chi naapapata uMwene amaila yatatu, ukuti chintine

9 Nawe wannena wati: “Inkumbu zyane ziile; kuno amaka yane yakuluyana nu utonte.” Ichino nambutensya umu utonte wane nu kuchimbisya, ukuti amaka yi Klisto yikale nene.

10 Ichino nduzipilwa um-utonte nu kusulwa, nu kuzunywa nu kuwingwa nuchuzi apa nnandu wi Klisto, kuno pano nene ndi um-utonte, apano ndi na maka.

11 Nawa njungani. Mwemwe mwankulizya. Kuno chandungime ukutensiwa nemwe. Kuno nsi nnono apa mitume anji akulu, nanti vino nsi chimwi.

12 Kuno ivilangizyo vya mitume vyaomvilwe pali mwemwe ukunte onsi uku vila ngizyo ni vipezya-mano ni milimo ya maka.

13 Kuli chintu uli chino mwaulilwe ukuluta amakongani manina, lelo sile kuno nemwi ntamwilikile? Mungelele uipe u.

14 Lolini, li kwene ilya utatu ndusita ukwiza uku mwino, nga ntalumwilikila. Kuno ntalusita ivintu vino, lelo ndumusita mwemwe; kuno chitaile ana ukuwika chimwi uku yavyazi, lelo avyazi yawike uku yana.

15 Nene uku kuchimbisyananfima na kaili namfima uku nnandu wa myenzo ino. Chene! ndi vino namukundisya, nachepelwa ukukundikwa?

16 Lelo chiwe ndi viyo kwene. Nemwi ntainwilikile; lelo uku uchenjezu namulemile uku mano.

17 Chene! untu wensi wino naatuma kuno muli imulifya chimwi uku ntu wiyo?

18 Napapata Tito apite nu kutuma uwachitu wiyo ponga nawe. Chene! Tito wamulifizye chimwi? Chene! tutali um-mwenzo uo kwene num-makando yaya kwene?

19 Mwatangula kali kwelengula vino tuluuwalilwa kuno muli. Lelo apa manso yi Leza tuluvwanga muli Klisto; ni vintu vyonsi viyo yakundikwa, uku nnandu wa kumukuzya mwemwe.

20 Kuno ndopa vino, lino nacha niza, ndumuzana ndi vino ntakasime, insye ndoleke kuno muli insi ndi vino mukasime. Ndopa ukuzana ukulemanile, nuzuwa, ni chilakali, nu kuikuzya, nu kuifikizyana nu lwambo, ni chilumba nu kutukana.

© 1988 United Bible Societies.

21 Chileka ndopa, pano nacha niza kaili, Leza wane alunchefya kuli mwemwe, nene ndulola chikonko pa nnanduwa inji yano yaifya fuma kali, nanti kuvipela uku utakati nu pundu nu nyamvi, uno yachisile.

2 Yakolinto 13

1 Alali ilya utatu, lino ndwiza kuno muli: uku uvwanzi wi yasyuta yaili nanti yatatu izwi lyonsi lilumalilika.

2 Natangwile ukumunena fuma kali, na pano nali ukumwino ilya uwili, kaili ndumunena kasalaka, nanti pano nsipo kuno muli, vino yao yano yachita ivya amaifyo ukufuma kali kwene, nanji yonsi vino ngi nacha niza ntaluyaleka.

3 Kuno mulusita ulangizyo wi Klisto, vino aluvwanga munondi, wino asi nu tonte kuli mwemwe, lelo ali na maka muno muli.

4 Kuno wakonkamilwe mu utonte, lelo atenzi uku maka yi Leza. Kuno neswe kwene tuli nutonte muli wenewe, lelo tulwikala ponga nawe ukumakayi Leza, yano yali kuli mwemwe.

5 Muwezye mwe yakola ngi muli um-uzumilo, muulinge mwe yakola. Nanti mutaumanyile mwe yakola, vino Yesu Klisto ali muno muli? Ngi mutamanyile angi mwakanika.

6 Lelo ntaile vino mwamanya ukuti swemwi tutakanike.

7 Neswe tulupepa Leza mutachita chimwi ichiipe, asi kuti tuloleke vino tutakanike, lelo kuti mwemwe muchite ivizipe, nanti vino swemwi tuli wi yano yakanika.

8 Kuno tutangi tuchite chimwi ichitaine ni chumi, lelo uku nnandu wa chumi.

9 Kuno tuluchimba ngi swemwi tusi na maka, nemwe muli na maka. Na kaili tululomba li, nalyo liyane kuno muli.

10 Ichino naandika viyo nanti nsi penepo, ukuti nanti ndipo, ntakalipa ukuyana na maka yano uMwene wampile, kuti nkuule, asi kupomola.

11 Apa kumalila, yachane, chimbini, muyane, musundane, muwe nu mwenzo onga, muwelezyane; na Leza wa lukundo nu kuwelezyana aluwa ponga nemwe.

12 Mulaulane ukwi tosolo liswepe. Aswefiwa yonsi yalumulaula.

13 Inkumbu zya Mwene Yesu Klisto na lukundo lwi Leza, nu uminkano wa Mwenzo Nswefu viwe nemwe mwensi.

© 1988 United Bible Societies.

Galatia

Galatia 1

1 Paulo, untume, asi wa antu, nanti ukutumwa nu ntu, lelo na Yesu Klisto, na
Leza Tata, wino wamtutulwile uku afwi.

2 Na achane yonsi yano yali ponga nene, uku makongani ya ku Galatia.

3 Inkumbu ziwe kuno muli nu welezyo vino vilufuma kuli Leza tata nu ku Mwene
Yesu Klisto.

4 Wino waufimile upuma wakwe uku nnandu wa maifyo itu, ukuti atukulule unsi
ii njiipe ino ilipo kasalaka, ndi vino wakasime Leza Tata witu.

5 Ukulu uli nawe manda ti na ti. Chiwe viyo kwene.

6 Nduzunguka kuno mulunta zuwa ndi vi, unkola wino wamwisile uku nkumbu
zyi Klisto, nu kusenukila izwi-zipe linina,

7 lino asi linina. Lelo yalipo antu yano yalumwamazya nu kusita kuti yasenulule
izwi-zipe ili Klisto.

8 Lelo nanti sweswe, nanti malaika wa mwiyulu, ndi wamusunda mwemwe izwi-
zipe inina ndi lisi lino twamusundile, atipwilwe.

9 Ndi vino twatangwile ukumunena, na li kwene ndumunena kaili: untu wensi ndi
wamusunda mwemwe izwi-zipe inina lisi lino mwapokelile, untu wiyo atipwilwe!

10 Kuno kasalaka, Chene! ndukôpa antu, nanti Leza? Nanti ndusita ukuzifya uku
antu? Ngangi fika na kalasaka nduzifya uku yantu, ntali mbwe umomvi wi Klisto.

11 Kuno yachane, izwi-zipe liyo lino namusundile, ndumumanyisya vino asi lya
miele ya ntu.

12 Kuno ntalipokelile uku ntu, nanti ntasambilile uku ntu, lelo uku uswelulo wi
Yesu Klisto.

13 Kuno mwapulika imbalu zya miele yane ya kali un-dini ya aYudea; vino nalile
nazunya ikongani lyi Leza nkani nu kuluta, nu kulyonona.

14 Nene nali nkolelo un-dini ya aYudea ukuluta anji yano twakuzile icha ponga
umu antu ya kumwitu, nchita unte nkani ukulemasya intambi zyi yatata.

15 Lelo Leza wino wampatwile fuma unda yi mama, wangita uku nkumbu
zyakwe.

16 Pano wawine vino chizifile ukuswelula uMwanakwe muli nene, ukuti nsunde
akulukuwa amazwi yakwe, liyo kwene ntavwanzile na antu ya mwili nu wazi.

17 Nanti ukuya uku Yelusalemu kuli yao yano yali imitume inkolelo yane, lelo
napisile uku Alabia, ichisila nawela kaili uku Damaski.

© 1988 United Bible Societies.

18 Myaka itatu pano yasila, napisile ukuya uku Yelusalemu, ukuti ndolane na
Kefa; nikala ukwakwe amanda ikumi na yasano.

19 Lelo ntawine untume unji, siku Yakobo unnina wa Mwene.

20 Na yao yano ndumwandikila, lolini, apa manso yi Leza, ntaluvwanga ufi.

21 Ichisila naile imbali zya ku Silia nu ku Kilikia.

22 Lelo usyu wane utamanyike na makongani ya ku Yudea, yano yali muli Klisto.

23 Lelo yapulike sile, vino wino watuzunyanga apa ntangulo, amanda ya
alusunda uzumilo ulye, uno wononanga inkolelo.

24 Yatensya Leza uku nnandu wane.

Galatia 2

1 Ichisila cha myaka ikumi na ini, napisile kaili ukuya uku Yelusalemu, ponga na
Balanaba, nasenda na Tito kwene.

2 Nene napisile kuno naswelwilwa. Njalandila izwi-zipe lilyelino ndusunda
unjantu yakulukwa, lelo ukumbali kuli yao yano yalumbuka, chitawa cha kuti
limwi ndwituka ulwilo chaka, nanti nitwike ulwilo sile.

3 Lelo Tito wino wali ponga nene, nawe mGliki, atakomeliziwe ukuchitwa
ichibalu.

4 Nanti vino uku nnandu wa achitu wa achitu aya ufi, yano yingile ufisa, yano
yingila uku uchenjezu, ukuti yanengule ukauwela witu, uno tuli nao muli Klisto
Yesu, ukuti yatutele um-uzya.

5 Yano nanti nsaa yonga tutachili tuuwike apisika yao, ukuti chumi chizwizipe
chisyale ponga nemwe.

6 Lelo yalye yano yalumbuka vino yali nukulu-vino yali vyonsi ichili chonga kuli
nene, Leza atakulola usyu wa ntu-ndutaka yao yano yalumbuka,
yatangongelizye chimwi.

7 Lelo ichisila chakwe, pano yawine vino napiwa izwi-zipe kuli yano yatachisilwe
ichibalu, ndi vino Petlo wi yano yachitwa ichibalu,

8 Kuno wino wachisile Petlo awe untume wi yano yachitwa ichibalu, uli wino
wanchisile nene ukuya uku yakulukuwa kwene,

9 Kaili pano yamanya inkumbu zilye zino napiwa, Yakobo na Kefa na Yoane
yano yatensiwa ndi vino impanda, yatupile nene na Balanaba ikasa lya kwi lunji
ilya uminkano, ukuti sweswe tuye uku yakulukuwa, nayo kuli yano yachitwa
ichibalu.

10 Kuli izwi lyonga lino yatunenile: ukwelengula apina. Nene izwi liyo kwene nali
nunte wa kuliomba.

© 1988 United Bible Societies.

11 Lelo Kefa, pano wizile uku Antiokia, napazyanyizye nawe apa manso, kuno walingine ukuputwilwa nuputuzi.

12 Kuno pano yatatana iza antu yano yafumile kuli Yakobo, walyanga ponga na antu yakulukuwa, lelo pano yao iza, wawela ichisila wa upalula, nakuno angi alopa yano yachitwa ichibalu.

13 Na yao aYudea anina yawa ichilichonga nawe; ivino na Balanaba kwene wasendwa nu ufi wao.

14 Lelo pano nawine inzila yao itololwike ningo ni chumi chilye ichi izwi-zipe, nanenile Kefa apa manso ya antu yonsi: Ngi wewe uli mYudea, ululondela intambi zya antu yakulukuwa izisi zya aYudea, kuno ichani uluyafyengelezya antu yakulukuwa, yalondele intambi zya aYudea?

15 Swe yano swe aYudea uku kafumo, lelo tusi wi yakaifya ya yakulukuwa,

16 nakuno angi tumanyile vino untu atakwalilwa ichumi uku kulondela Amasunde, lelo uku uzumilo wi Yesu Klisto, swemwi twazumila Klisto Yesu, ukuti twalilwe ichumi uku uzumilo wi Klisto, lelo asi ku milimo mizipe; kuno uku kulondela masunde kusi uwa mwili wino alwalilwa ichumi.

17 Lelo ngi sweswe swe yakola tukulusita ukwalilwa ichumi muli Klisto, twalolike vino swe yamaifyo, Chene! Klisto wawa umomvi wa maifyo? Mwiko ta!

18 Kuno ngi nakula kaili yalye yano napomwile, ndumanyisya vino nene kwene nenkola ne mononi.

19 Kuno nemwi uku nzila ya Masunde nafwilile amasunde, kwakuti ngikalile Leza.

20 Nakonkomilwe ponga na Klisto, lelo nene mpuma, lelo asi nene kaili, lelo Klisto umpuma muli nene; nu upuma uno ndi nao li kwene um-mwili, ndi nao umuzumilo wa Mwana wi Leza, wino wankunda, waufima upuma wakwe uku nnandu wane.

21 Ntalusula inkumbu zyi Leza; kuno ngi chumi chikululoleka uku nzila ya Masunde, fwandi Klisto wafwile sile.

Galatia 3

1 Mwee! Yagalatia yano mutakwite amano; uwini wino wamuvina, mwe yano Yesu Klisto wawisilwe apatiswe apa manso ino, vino wakonkomilwe?

2 Ndusita ukumanya izwi li lyonga kuno muli. Chene! mwapokelile Mwenzo uku milimo ya Masunde, nanti uku kupulika kuno kulufuma uku Uzumilo?

3 Chene! mwaulwa amano ndi vi? Lino mwatangwila um-Mwenzo, mulusita mumalilile um-mwili?

4 Mwazanwa na machulo makulu ndi kuti ya, sile. Ndi chaka sile!

© 1988 United Bible Societies.

5 Fwandi wino alumupa Mwenzo na kuchita ivipezya-mano pali mwemwe,
Chene! aluchita viyo uku milimo ya Masunde, nanti uku kupulika kuno kulufuma
uku Uzumilo?

6 Ndi vino Ablaamu wazumile Leza, walilwa ichumi.

7 Ichino mumanye vino yalye aya Uzumilo, yao ali yana yi Ablaamu.

8 Ni Lyandiko lilye vino lyawine fuma kali, vino Leza aluyalila ichumi akulukuwa
uku Uzumilo, lyasunzile Ablaamu izwi-zipe fuma kali, ukuti: Muli wewe mipanda
yonsi ilupepelelwa.

9 Ichino yao aya Uzumilo yalupepelelwa ponga na Ablaamu wino wali nu
Uzumilo.

10 Kuno yalye yonsi yano yikalile Masunde, yali unntipu, kuno chaandikwe:
“Watipwilwa untu wensi wino atakonkowizye muli vyonsi vino vyandikwe un-
chitabu cha Ntambi, aviombe.”

11 Chili apatiswe vino kusi untu wino angalilwa ichumi apa manso yi Leza uku
kulema Masunde; kuno: Uwa-chumi wamwikala umu Uzumilo.

12 Ni Tolati itizile uku Uzumilo, lelo: Wino aluviomba alwikala-mo.

13 Klisto watukulwile untipu ya Ntambi, kuno wachisilwe intipu uku nnandu witu.
Kuno chaandikwe: “Watipwilwa untu wensi wino alukulikwa uku nti.”

14 Ukuti upepelelo wi Ablaamu uyafikile ayakulukuwa muli Klisto Yesu, kuti
tupokelele ulanyo wa Mwenzo uku Uzumilo.

15 Yachane, nduvwanga uku uuntu. Nanti ungawa Upangano wa ntu, ndi
wakoma, kusi untu wino angaonona, nanti kuongelezya chimwi.

16 Ichino ulanyo wavwanzilwe kuli Ablaamu nu ku mpanda wakwe. Ataluti: Uku
mipanda, ungati yavula; lelo vino ali wenga: Uku mpanda wako, ali Klisto.

17 Nduvwanga vi: upangano uno watezilwa amaka intangulo na Leza, Ntambi
ino yalolike imyaka imyanda inni na makumi yatatu ichisila, italuonona nanti
ukusula ulanyo ulye.

18 Kuno upyani ngi wawa uku Ntambi, utangi uwe kaili uku ulanyo; lelo Leza
wampile Ablaamu inkata uku nzila ya ulanyo.

19 iNtambi ichani fwandi? Yalesilwe uku nnandu wa kulanga maifyo, fika nu
kwiza wiyo umvyalwa, wino wapilwe ulanyo ulye; chavwanzilwe uku uomvi wi
malaika ukwikasa lyi Kapulikanya.

20 Lelo Kapulikanya asi Kapulikanya wi wenga, lelo Leza ali wenga.

21 Chene! iNtambi na malanyo yi Leza vitapulikine? Mwiko ta! Kuno ngangi
yafimile Masunde yano yangaleta upuma, umwenemo chumi chali chinnoleka
uku Masunde.

© 1988 United Bible Societies.

22 Lelo iLyandiko lyanyepa vyonsi apansi uku maka ya maifyo, kuti yao yano yazumile, yapiwe ulanyo ulye uku Uzumilo muli Yesu Klisto.

23 Lelo inkolelo ya kwiza kwa Uzumilo ulye twalile twalemwa na Masunde, twanyepwa fika na lino ulwiza Uzumilo ulye uno uluswelulwa.

24 Ichino iNtambi yali unnezi ukutuleta kuli Klisto, ukuti twalilwe ichumi uku Uzumilo.

25 Lelo lino Uzumilo wiza, tusi kaili pali Kalela.

26 Kuno mwensi mwawa yana yi Leza uku nzila ya Uzumilo muli Klisto Yesu.

27 Kuno mwemwe mwensi yano mwabatiziwa muli Klisto, mwawa muli Klisto.

28 Kusi mYudea, nanti mGliki. Kusi unzya nanti kauwele. Kusi untu umonsi nanti untu umwanachi. Kuno mwemwi mwensi muminkana muli Klisto Yesu.

29 Nga ndi mwemwe yi Klisto, ichino mwawa mpanda wi Ablaamu, na apyani ukuyana nu ulanyo.

Galatia 4

1 Ndutaka vino umpyani, amakati yonsi ndi achili umwanche, atasyutine nunzya, nanti ivino mwene wi vyonsi.

2 Lelo ali apisika yi Kangalila na yakasunga, fika na makati yano yawikwa nisi.

3 Ivino neswe kwene, pano twali yanche, twaombisiwanga ukuyana ni miele ya kuno ukunzi.

4 Lelo lino amakati yafikilila, Leza watumile uMwanakwe, wino wavilwe nu mwanachi, wavilwe apa Ntambi.

5 Kwa kuti akulule yao yano yali apa Ntambi, ukuti sweswe tupokelele imiele ya kuwa yana.

6 Na kuno mwemwe mwawa yana, Leza watumile Mwenzo wa Mwanakwe um-myenzo itu, wino alulila, ati: “Aba;” alikuti: “Tata,”

7 Ngi chili viyo, uwewe usi we nzya kaili, lelo we mwana; ngi we, we mwana ichino mapyani kuli Leza.

8 Lelo amakati yalye, kuno mutamanyile Leza, mwaombelanga yao yano uku kafumo kao yasi yaleza.

9 Lelo kasalaka vino mwammanya Leza nu kuluta ukumanyikwa na Leza, kuno ichani ukusuwilila kaili un-ntambi ya ntangulo ino yatonta iya chaka chaka, ino mulusita munjiombela kaili?

10 Mululema manda ni myezi na makati ni myaka.

11 Ndumusimila chitawa palumwi nauchuzya chaka uku nnandu wino.

© 1988 United Bible Societies.

12 Yachane, ndumulomba muwe wi nene, kuno nemwi ndi wi mwemwe. Mutanchitile uipe muli vyonsi.

13 Lelo mumanyile vino namusundile ilya ntangulo izwi-zipe uku nnandu wa utonte wa mwili.

14 Nu kweziwa kuno mweziwe uku nnandu wa mwili wane, mutansuzile nanti ukunkana, lelo mwampokelile wi malaika wi Leza, ungati Klisto Yesu unkola.

15 Kulikwi lelo ukuwita ndi ni nkata? Kuno ndumusyutila vino ngi chingawa, mwali mufyonkole amanso ino, munpe nene.

16 Chene! nawa siluembu wino, kuno ndumunena ivya chumi?

17 Yao yali ni chilûka nemwe, leo asi ku nzila nzipe, lelo yalusita yamuyalile apanzi, kuti mwemwe muyalolele ichilûka.

18 Nacho chazipa ukulukilwa umwizwi zipe, manda yonsi, lelo asi pano ndipo mpela.

19 Yanane yanono, indi umu-umbuza kaili, fika na lino Klisto aloleke muno muli.

20 Chingazipa ngi ndi ponga nemwe li kwene nu kusenula izwi lyane, kuno ndutentenganya uku nnandu wino.

21 Nenini mwemwe yano mulusita ukuwa un-Ntambi, Chene! mutakupulika iNtambi?

22 Kuno chaandikwe, vino Ablaamu wali na ana yaili, wenga uku nzya, nunji kuli kauwele.

23 Lelo wilye uwa kwa nzya wavilwe uku mwili, na wilye uwa kwi kauwele wavilwe uku ulanyo.

24 Ivintu viyo vikulutakwa uku kukolenkanya. Kuno yao uli kunti amapangano yaili: onga ukufuma umwamba wa Sinai, uno uluvyala um-uzya, nao uli Agali.

25 Kuno Agali, alikuti umwamba wa Sinai, uno uli umu Alabia, walingana ni Yelusalemu ya kasalaka, kuno ali amu-uzya ponga na ana.

26 Lelo i Yelusalemu ya mwiyulu ikauwele, nayo uli mama witu sweswe.

27 Kuno chaandikwe vii: “Chimbanga we mumba wino usuvyala; wangula, ulile we wino asi numbuza. Kuno ana yi wino yansya wenga, yavula ukuluta ayi wiyo wino ali niya.”

28 Ichino yachane, mwemwi muli ana ya ulanyo ndi vino Isaka.

29 Lelo ndi vino amanda yalye yano wino wavilwe uku mwili, wazunyile wilye wino wavilwe uku Mwenzo, ivino chili na kasalaka.

30 Lelo iLyandiko lilutuli? Winga unzya ponga nu mwanakwe, kuno umwana wa nzya atalupyana nanti uche, ponga nu mwana wi kauwele.

© 1988 United Bible Societies.

31 Ichino yachane, sweswe tusi yana ya nzya, lelo swe yana yi wiyo kauwele.

Galatia 5

1 Klisto watukulwile tuwe yakauwele. Ichino wimililini mutachi uutela kaili un-
nkonkoli ya uzya.

2 Lolini, inene Paulo ndumunena mwemwe, ukuti ngi mwachitwa ichibalu, Klisto
atangi amwazwe chimwi.

3 Kaili ndwimikila chila ntu wino aluchitwa ichibalu, vino chinjile ukulema Ntambi
zyonsi.

4 Mwapalulwa kuli Klisto, ngi mulusita ukwalilwa ichumi ku nzila ya Ntambi;
mwapona nu kutina um-miele ya nkumbu.

5 Kuno swemwi kuli Mwenzo tululolela utailo wa chumi uku nzila ya Uzumilo.

6 Kuno muli Klisto Yesu ukuchitwa ichibalu kutaile chimwi, nanti ukuntachitwa
ichibalu, lelo Uzumilo uno uluomba uku lukundo.

7 Mwapitaa ningo. Uwini wino wamulesya mutachindika ivya chumi?

8 Ukusongwa kuo kutafumile kuli wino alumwita mwemwe.

9 Insasyo zinono zikulusasya ikamantwa lyonsi.

10 Ndi nu utailo kuno muli um-Mwene, vino mutalusya musenukile uku vintu
vinina. Lelo angawa wensi wino alumwamazya, aluutwika uputuzi wakwe.

11 Nene yachane, ngi ndusunda amazwi ya kuchitwa ichibalu, kuno ichani nchili
nduzunyiwa? Napo ichakufwitosya icha nsalaba ngali chavulunganywa.

12 Chingazipila yao yano yalumupupanya, yautungule akola.

13 Kuno umwemwe yachane, mwisilwe muwe yakauwele; lelo ukauwele wino
utawa uwa kulondela vino umwili ulusita. Lelo muombelanae uku lukundo.

14 Kuno iNtambi yonsi yafikilila umwizwi lyonga, nalyo ili: Ukunde uwachako, ndi
vino waukunda.

15 Lelo ngi mwannumana nu kulyana, mulolae mutize mumalane.

16 Ichino nduti: Mupitae uku Mwenzo, mutaluyanya chino mwili ulukumbuka.

17 Kuno mwili uku kumbuka ukupotana nu Mwenzo, nu Mwenzo upotane nu
mwili; viyo vikulupazyanya; ichino mutangi muombe chimwi chino mukasime
mwe yakola.

18 Lelo ngi mwakolelelwa nu Mwenzo, angi musi azya ya Ntambi.

19 Ichino imilimo ya mwili ili apatiswe, ili yi: Upundu, unyamvi, nu ku-
uzalanganya.

© 1988 United Bible Societies.

20 Kupepa imyao, uwanga, uluembu, kulemanila, uzuwa, ichilakali, kuikunda, nu
kupalunkana, nu kulandaukana.

21 Intumpu, ni nkolwa, ni mvimbi ni vintu vino vikoline na viyo; um-vintu ndi viyo,
ndumunena ndi vino namunenile nkolelo, ukuti antu yano yaluchita ivintu ndi
viyo, yatalupyana uwene-wi-Leza.

22 Lelo ichisêke cha Mwenzo ulukundo, ukuchimba, uwelezyo, ichelelezi, uuntu,
uzipe, ukutailwa,

23 kuvyalika, kuteka mwenzo; uku vintu ndi viyo kusi icha indwa.

24 Na yao ayi Klisto Yesu, yakonkomela umwili wao apa nsalaba, ponga na
melenguzi maipe nu kukumbuka kwao.

25 Ngi tutenzi uku Mwenzo, tupitae uku Mwenzo.

26 Tutachiutensya chaka nu kupatikana na kuzuwilana.

Galatia 6

1 Yachane, nguntu waloleka atapona umwifyo limwi, mwe yano muli um-
Mwenzo, insundini uku mwenzo wa utonte untu ndi wiyo, angi muluulola mwe
yakola, mutize mweziwe nemwe kwene.

2 Musendelane ivisendo, na viyo mukufikilizya iNtambi yi Klisto.

3 Kuno nguntu aluulola vino ali chimwi, nga nawe asi chimwi, aluuzosya unkola.

4 Lelo chila ntu awezye unnimo wakwe unkola, nga pano akuwa ni
chakuutensezya unkola, lelo asi uku unji.

5 Kuno chila wenga alusenda ichisendo chakwe unkola.

6 Kasambilila wizwi liyo, amsangila Kasambilizya umvizipe vyonsi.

7 Mutazosiwa, Leza atakusowekwa. Kuno chonsi chino untu wakomela, ali
chino alukumbula.

8 Wene wino wakomela uku mwili wakwe, uku mwili wakwe alukumbula chino
chaola, lelo wino wakomela uku Mwenzo, unkasi ya Mwenzo alukumbula
upuma wa manda ti.

9 Kaili tutachitonta uku-kuomba ivizipe, kuno tulukumbula pano chacha chafika,
ndi tutaluzyenguka um-mwenzo.

10 Ichino ndi vino tuli nu wasa, tuchite ivizipe uku yantu yonsi, nkani uku yantu
yano yazumila.

11 Lolini vino namwandikila maandiko makulu kwikasa lyane nenkola.

© 1988 United Bible Societies.

12 Yonsi yano yalusita ukuloleka vino yazipa uku vintu vya ku mwili, yao ali yawa pa yano yalumulyengelezya ukuchitwa ichibalu, kuti yatize yazunyiwe apa nnandu wa pa nsalaba wi Klisto.

13 Kuno noya kwene yano yachitwa ichibalu, yatalondile iNtambi, lelo yalusita nemwe kwene muchitwe ichibalu, kuti yawe ni chakuutensezya uku myili yino.

14 Lelo nemwi ntalusita ukuutensya, siku manye uku nsalaba wa Mwene witu Yesu Klisto, kuno kuli wiyo insi yafwilile kuli nene, nene kwene ukunsi.

15 Kuno ukuchitwa ichibalu chisi chimwi, nanti kuntachitwa ichibalu chisi chimwi, lelo kuwa chilengwa chipya.

16 Na yonsi yano yalupita uku ntambi iyo, uwelezyo uwe ponga nayo, nu kukumbukilwa, na pali Islaeli wi Leza.

17 Fuma li kwene atachiloleka untu uwa kungamazya, kuno nasenda um-mwili wane mayamba yi Yesu.

18 Inkumbu zya Mwene witu Yesu Klisto ziwe ponga ni myenzo yino, yachane. Chiwe viyo kwene.

© 1988 United Bible Societies.

Efeso

Efeso 1

1 Paulo untume wi Klisto Yesu, uku kukunda kwi Leza, uku yaswefiwa yano yali
uku Efeso, yano yazumila Klisto Yesu:

2 Inkumbu ziwe kuno muli nu welezyo vino vilufuma kuli Leza Tata witu nu ku
Mwene Yesu Klisto.

3 Utensyo kuli Leza, Tata wa Mwene witu Yesu Klisto, wino watupepelile uku
upepelelo onsi wa mwenzo ummwiyulu, muli Klisto.

4 Ndi vino watusolwile muli Wenewe intangulo ya kulengwa kwa nsi, ukuti tuwe
yaswepe, antu yano yasi ni ndema apa manso yakwe undukundo.

5 Kuno watusolwile intangulo, ukuti tuwe anakwe uku nzila yi Yesu Klisto,
ukuyana nu kukunda kwakwe.

6 Utensiwe ukulu wa nkumbu zyakwe, zino watukumbukila muli wiyo
Unkundikwa.

7 Muli Wenewe tuli nukuluzi uku wazi wakwe, ukwelelwa kwa maifyo, ukuyana
nu kuvula kwa nkumbu zyakwe,

8 zino watuvuzizizye um-mano yonsi nu kumanya,

9 pano watumanyisya amelengwe ya kukasama kwakwe, ukuyana na vino
wakasime unkola, chino wakasi muli Wenewe,

10 ali kuti, wali uwa kuviomba ivintu viyo, pano makati yafikilila, ayakuminkanya
ivintu vyonsi muli Klisto, ivintu vya mwiyulu ni vintu vya pansi kwene.

11 Na muli Wenewe sweswe kwene twachisilwe upyani, na kuno twasololwa
ukufuma kali ukuyana na vino wakasime unkola. wino akuchita ivintu vyonsi
uku kukunda kwakwe.

12 Neswe tuwe utensyo wa ukulu wakwe, sweswe yano twatangula ukuwikila
Klisto utailo witu.

13 Nemwe kwene muli Wenewe, mwati mulipulika izwi lya chumi, izwi-zipe ilya
ufyusi wino; na kaili mwati mumzumila Wenewe, nu kutelwa akamanyililo ki
Mwenzo Nswefu wilye uwa ulanyo.

14 Wino ali unnahani wa upyani witu, ukuti alete ukuluzi ku antu yakwe, nu kuwa
utensyo wa ukulu wakwe.

15 Ichino nene kwene, fuma lino napulike amazwi ya uzumilo wino um-Mwene
Yesu, nu lukundo lwino uku yaswefiwa yonsi,

16 ntatile ukusamalizya uku nnandu wino nu kumwelengula un-sala zyane.

© 1988 United Bible Societies.

17 Kuti Leza wa Mwene witu Yesu Klisto, Tata wa ukulu, amupe mwemwe uMwenzo wa mano nu wa kuswelulwa, ukummanya unkola.

18 Amanso ya myenzo yino yatelwe umwengelela; mumanye utailo wa lwito lwakwe, vino uli, nu savi wa ukulu wa upyani wakwe um-yaswefiwa, vino uli.

19 Nuzipe wa ukulu uwa maka yakwe muli sweswe yano tuzumile, vino uli, ukuyana nu kuomba kwa maka yakwe,

20 yano waomvile muli Klisto, pano wamtutulwile uku afwi, amwika ukwikasa lyakwe ilya kwi lunji um-mikalo ya mwiyulu.

21 Piyulu nkani ukuluta uwene onsi, na maka, nukulu, nulâsi, nizina lyonsi lino lyatakwa, asi un-nsi i mpela, lelo na ino ilwiza kwene.

22 Awika ivintu vyonsi apansi apa mulu yakwe. Amwika awe untwe apiyulu ya vintu vyonsi, uku nnandu wikongani,

23 lino uli mwili wakwe, ukuyana kwakwe wino wayanya vyonsi muli vyonsi.

Efeso 2

1 Nemwe kwene mwali yafwi uku nnandu wa ononi na maifyo ino.

2 Yano mwachitanga kali uku kulondela imiele ya nsi i, nu kunnondela umwene wa maka ya piyulu, umwenzo ulye uno uluomba imilimo umu yana yano yatanduka,

3 yano kali, swensi kwene twapitanga nayo, umumankala witu, pano twaombanga vino umwili na melenguzi vilusita. Uku ntamb litu twawa ana ya chilakali wi yao anji.

4 Lelo Leza wino ali ni nkumbu tupu, uku lukundo lwakwe ulukulu, luno watukunda,

5 lino twali yafwi uku nnandu wa ononi witu, watututulwile ponga na Klisto alikuti: mwafyusiwa uku nkumbu

6 Watututulula ponga nawe, watuteka ponga nawe um-mikalo ya mwiyulu muli Klisto Yesu.

7 Ukuti um-myaka ino ilwiza, alange uvuzu wa nkumbu zyakwe zino zitangizilingwe, uku utonsu wakwe kuli sweswe muli Klisto Yesu.

8 Kuno mwafyusiwa uku nkumbu, uku nzila ya uzumilo, kuno asi ku maka yino, lelo uwila wi Leza.

9 Asi ku milimo, untu wensi atiza anjitensya.

10 Kuno swe milimo yakwe, twaumvilwe muli Klisto Yesu, tuombe imilimo mizipe, yino fuma kali Leza waiteinye, kuti tulondele mwenemo.

© 1988 United Bible Societies.

11 Chaleka ku vintu viyo mwelengule vino kali mwemwe, mwali antu yakulukuwa
uku mwili, yano mulwitwa Mutachitwa-ichibalu na yalye yano yalwitwa
Yachitwa-ichibalu, alikuti, ichibalu cha mwili chino chaomvilwe uku makasa,

12 vino kali mutali na Klisto, mwatana na aIslaeli, aeni yano musi nupangano wa
ulanyo. Mutali ni cha kutaila, mutali na Leza kuno ukunzi.

13 Lelo apa kasalaka muli Klisto Yesu, mwemwe yano mwali ukutali intangulo,
mwati mupalamila pipi, uku wazi wi Klisto.

14 Kuno wene ali Uwelezyo witu, wino watuchisile swensi yano twali yaili, ukuwa
untu wenga: apomola ichiumba cha pakasi chino chatutanya.

15 Nawe pano watisya uluembu luo uku mwili wakwe, uli ntambi ya masunde
matumilizye, ukuti achite yao yaili yawe untu mpya wenga, ayawelezya.

16 Ayapulikanya yonsi yaili na Leza um-mwili onga, uku nzila ya nsalaba, pano
umola uluembu luo uku nsalaba uo.

17 Wiza wasunda uwelezyano kuno muli yano mwali ukutali, nuuwelezyano kuli
yalye yano yali apipi.

18 Kuno swensi twawa ni nzila kuli Wenewe iya kupalamila kuli Tata, muli
Mwenzo wenga.

19 Ichino mwemwi fuma kasalaka mutachili yeni nanti apitilizi, lelo mwemwe
yakaya ponga naswefiwa, antu ya ng'anda mwi Leza.

20 Mwakulwa apa chiimbili cha mitume na malau, na Klisto Yesu unkola ali finga
ikulu ilya kumbali.

21 Muli wenewe ing'anda yonsi ilemine ningo nu kukula, iwe ing'anda-nkulu-iyi-
Leza, inswepe um-Mwene.

22 Muli Wenewe nemwe kwene mwakulwa ponga, muwe amikalo yi Leza muli
Mwenzo.

Efeso 3

1 Ichino nemwi ne Paulo ne nyepwa wi Klisto Yesu uku nnandu wino mwe
yakulukuwa.

2 Ndi mwapulika amazwi ya wankanyi wa nkumbu zyi Leza zino napilwe uku
nnandu wino.

3 Vino apa kuswelwilwa nalangililwe amelengwe yao ndi vino ntitangula
ukwandika uku mazwi mache.

4 Pano muluyasoma, mungamanya ukumanyikisya kwane um-melengwe yi
Klisto,

© 1988 United Bible Societies.

5 amelengwe yao yatalangililwe antu ya kali, ndi vino imitume yakwe aswefiwe
yaswelwilwe ponga na malau apa manda ya, muli Mwenzo,

6 vino akulukuwa apyani ponga neswe, nu mwili onga nu uminkano ponga
neswe uwa ulanyo, uno uli muli Klisto Yesu uku nzila yizwi-zipe.

7 Izwi-zipe liyo lino nachisilwe umomvi wakwe, ukuyana nu wila wa nkumbu zyi
Leza, zino napilwe ukuyana nuomvi wa maka yakwe.

8 Nemwi ne nnono nkani apa aswefiwe yonsi, napilwe inkumbi zi, ukusunda
akulukuwa usavi wi Klisto, uno utangi ulingwe na chimwi,

9 nu kuyaswefezya antu yonsi, yamanyikisye amaka ya melengwe yao, yano
fuma kali kali yafisime muli Leza, wino waumvile ivintu vyonsi.

10 Ukuti apa kasalaka, uku nzila yi kongani, amano yi Leza uku winji tupu,
yamanyike nu wene na maka um-mikalo ya mwiyulu,

11 ukuyana nu kukasama kwa manda ti, vino wakasime muli Klisto Yesu Mwene
witu.

12 Muli wenewe tuli ni chiposye na maka ya kupalamila um-utailo uku nzila ya
kuzumila.

13 Ichino ndumulomba mutachitelekanya uku nnandu wa machulo yane kuno
muli, yano uli ukulu wino.

14 Ichino ndufukamila Tata,

15 wino uli kafumo ka nko zyonsi zya mwiyulu ni zya kuno ukunzi,

16 amupe, ukuyana nusavi wa ukulu wakwe, amukomye uku maka uku nnimo
wa Mwenzo wakwe, um-ntu wa nkasi.

17 Klisto awikale um-myenzo yino uku uzumilo. Muwe nisinda ni chiimbili
undukundo,

18 ukuti mumanye ponga na swefiwa yonsi, vino usalazu uli nutali ni chimo nu
kuzika,

19 nu kumanya ulukundo lwi Klisto, luno lutangi lumanyike uku kuvulizya
kwakwe, kuti muzyule uku kuzyula konsi ukwi Leza.

20 Ichino atensiwe Wino ali na maka ya kuchita ukuluta vyonsi, ukuluta vino
tuluomba na vino tulwelengula, ukuyana na maka yano yaluomba unnimo muno
tuli.

21 Atensiwe umwikongani na muli Klisto Yesu um-mipanda yonsi, manda ti na
ti. Chiwe viyo kwene!

Efeso 4

© 1988 United Bible Societies.

1 Ichino ndumupapata, nemwi ne nnyepwa um-Mwene, imiele ino iwe ndi vino mwisilwe.

2 Uku kuuchefya konsi nu kuvyalika ni chelelezi, nu kutontelana undukundo,

3 Mulemasya ukusunga uuminkano wa Mwenzo un-chinyepelo cha uwelezyo.

4 uMwili onga nu Mwenzo wenga, ndi vino mwisilwe um-utailo onga uwa lwito lwino.

5 uMwene uli wenga, uzumilo uli onga, nu lubatizyo ululi longa.

6 Leza uli wenga, nawe Isi wa yantu yonsi, wino ali apiyulu ya antu yonsi, na kuli yonsi, nu nkasi muli yonsi.

7 Lelo chila ntu pali sweswe wapiwa inkumbu, ukuyana ni chilingilo cha wila wi Klisto.

8 Ichaleka chitile: “Pana wakwezile umwiyulu, awalem azya; apa antu amawila.”

9 Ichino izwi liyo: Wakwezile, alikuti chani, ngi kusi kuti wene wino wikile aya ni nsansa zya pansi izya nsi?

10 Nawe wino wikile, ali wino wakwezilwe umwiyulu nkani, ukuluta piyulu ponsi ukuti azuzye ivintu vyonsi.

11 Nawe wapile yamwi yawe imitume na yamwi yawe akalauzya na yamwi yawe aInjilisti, na yamwi yawe achemi na yakasambilizya,

12 uku kukomya aswefiwa, kuti unnimo uombeke, nu mwili wi Klisto ukulwe.

13 Fika na lino neswe twacha twafikilila uuminkano wa uzumilo nu kummanyikisya nkani uMwana wi Leza, fika nu kuwa ntu wino aile, nu kufikilila uku ukulu wa chimo cha kuzyula kwi Klisto,

14 kuti tutawa ana acheche kaili nu kusumbwa kuo na kuo, nu kusendwa nunza wonsi uwa masambilizyo ya antu, yano yalusenoka-senoka, uku uchenjezu wao, nu kulondela inzila zya mazosyo.

15 Lelo tuleme ichumi uku lukundo nu kukula, tufike muli Wenewe kuli vyonsi, wino ali untwe, Klisto.

16 Muli wenewe umwili wonsi ulimbikana nu kulemana ukukwazwana kwa vyai vyonsi, ukuyana nu kuomba kwa chila chai chonga chonga vikulukuzya umwili undukundo.

17 Ichino nduvwanga izwi li na kaili ndwimikila um-Mwene, ukufuma li kwene imiele ino itawa wa antu yakulukuwa, umu uwelewele wa melenguzi yao.

18 Yano mano yao yatelwa ichanda, nayo yatanywa nupuma wi Leza, uku nnandu wa kuntamanya kwao, nu kukoma kwa myenzo yao.

© 1988 United Bible Societies.

19 Yano ngi yafwa ichanzi, yaluutela um-vintu vya unyamvi, kuti yachite utakati wonsi wonsi uku kukumbuka.

20 Lelo mwemwi asi viyo: vino mwasambilile Klisto,

21 ali ngi mwapulika nu kusambiliziwa muli Wenewe, ndi vino ichumi chili muli Klisto,

22 muzule imiele ino iya ntangulo iya untu wa kali, yino ikulononeka uku kulondela itama zino zili na mazosyo,

23 muchitwe upya um-melenguzi ya myenzo ino.

24 Muzwale uuntu upya uno waumvilwe ukoline na Leza, uku chumi nu swefu wa kapanga.

25 Ichino zulini ufi, muvwangilane ichumi cnia ntu uku ya mwipamba, kuno sweswe vyai, chila wenga ichai cha yanina.

26 Muwe ni chilakali, lelo mutaifya. Ilanzi litasyutukila nukali wino angi uchili umuputuke.

27 Nanti ukupa Chiwa apa kwikala.

28 Umwivi atachiya kaili, lelo chiile achite amaka, aombe unnimo unzipe uku makasa yakwe unkola, kuti awe ni vintu vya kupa wino aulilwe.

29 Izwi lyonsi iipe litachifuma um-milomo ino, nkambi lino lyazipa lino lingakuzya wino alusita, ukuti lizipile yano yalulipulika.

30 Mutachisusuwalika Mwenzo Nswefu uwi Leza, wino kuli wenewe mwatelwa akamanyililo kufika nu wanda wa ukuluzi.

31 Chilakali chonsi na kafundo nukali, nu lwambo ni ntusi, vitine kuno muli, ponga nuipe onsi.

32 Kaili mwazwilizyane mwe yakola na akola, aya kukumbukilwa, mwelelane ndi vino na Leza muli Klisto wamwelela mwemwe.

Efeso 5

1 Ichino londelini Leza wa yana yano yakundikwa,

2 mupitae undukundo, ndi vino Klisto nawe wamukunda mwemwe, na kaili waufimile uku nnandu witu ukuwa uwila ni chipelo kuli Leza, ukuwa ununkilo wa manukato.

3 Lelo upundu utachitakwa kuno muli nanti uche, nanti ivya chinyai vyonsi nanti ukukumbuka, ndi vino chiile aswefiwa.

4 Nanti nsoni na mazwi ya kupundililwa nanti ulupaka, yao yatazifile, nkambi ukusamalizya.

© 1988 United Bible Societies.

5 Kuno izwi li mulimanyile ningo, vino kusi umpundu nanti untakati nu walozu ali kapepa wa myao wino angawa nu upyani um-wene wi Klisto na Leza.

6 Umwi atachimuzosya uku mazwi ya uwelewele; kuno kuli vyenevyo ukali wi Leza ukulwizila ana ya misalula.

7 Ichino mutachuminkana nayo.

8 Kuno kali mwemwi mwali un-chanda, lelo li kwene mwamwa mwengelela um-Mwene; mu pitange wa ana ya mwengelela.

9 Kuno ichisêke cha mwengelela uvyalike onsi ni chumi cha kapanga ni vya mpomvu.

10 Angi mulumanyikisya ngi chani chino chingazipila uMwene.

11 Mutachuminkanya um-milimo iya chanda ino italusêka, lelo muikalipile.

12 Kuno vino viluombeka kuno yali uku mbali, ivya nsoni nu kuvilanda.

13 Lelo vyonsi vino vyakalipilwa, vikuluswelulwa nu mwengelela, kuno chonsi chino chasweluka chili apaswe.

14 Ichino aluvwanga, ati: “Lanka we wino alupunila. Uzyuke nnjafwi na Klisto wamkukozezya!”

15 Ichino mulole ningo vino mulupita uli, asi wa antu yano yasi na mano, lelo wa antu ya mano.

16 Angi mulufyusya makati, kuno amanda ya aipe.

17 Ichino mutachiwa yapupani, lelo mumanyikisye ngi chani chino chazipa uku Mwene.

18 Kaili mutachikoleka isute, muno muli uonzo, lelo muzyule uMwenzo,

19 angi muluvwanzyanya uku Zabuli ni Ntensyo ni Myimbo zya mwenzo, angi mululunda nu kuchimbila Mwene um-myenzo ino.

20 Nu kusamalizya Leza Tata manda yonsi uku vintu vyonsi, umwizina lya Mwene witu Yesu Klisto.

21 Mutontelane un-chopo chi Klisto.

22 Mwe yanachi, muchindike ya wino, ndi vino muchindike uMwene.

23 Kuno umonsi untwe wa nchi, ndi vino na Klisto nawe untwe wi kongani; nawe Unkuluzi wa mwili.

24 Lelo ndi vino ikongani lyachindika Klisto, ivino na anachi yachindike yaiya um-vintu vyonsi.

25 Mwe yonsi, mukunde achi ino, ndi vino na Klisto nawe wakunda ikongani nu kuufima uku nnandu wi lyenelyo

© 1988 United Bible Societies.

26 Ukuti aliswefye nu kulifula na amanzi umwizwi,

27 ukuti autolele ikongani lya ukulu ilisi ni lyala nanti mikunya nanti chimwi ichikoline na viyo, lelo lino lyaswefiwa ilisi ni ndema imwi.

28 Viyo kwene ivino chiile ayonsi nayo kwene yakunde achi yao, wa mwili wao akola. Wino wakunda unchi, waikunda unkola.

29 Kuno kusi untu nanti umwi wino watuwa umwili wakwe nanti pamwi, lelo akuulyisya nu kuusunga, ndi vino na Klisto kwene aluombela ikongani.

30 Kuno sweswe vyai vya mwili wakwe.

31 Ichino untu alusya isi na nyina nu kulemana nunchi, na yao yaili yaluwa umwili onga.

32 Melengwe ya amakulu, lelo nemwi ndulanda amazwi ya pali Klisto ni ikongani.

33 Lelo nemwe kwene chila ntu akunde unchi ndi vino waikunda unkola, nunchi ataula unchinzi kuli iya.

Efeso 6

1 Nemwe yana muzumilae avyazi ino um-Mwene, kuno chi ichili chintu chizipe.

2 Uchindike so na nyoko, ichilangaso chi chili cha ntangulo nacho ichili nu ulanyo:

3 “Uwe ni nkata nu kulanda amanda tupu kuno ukunzi.”

4 Nemwe yatata mutachipatika ana ino, lelo yalelini umu-nchinzi na masunde ya Mwene.

5 Mwe yazya nemwe muzumilae aene ino uku mwili, uku ngofi nu kutetema nu mwenzo na pe, ndi vino ukuzumila Klisto.

6 Kutachiwa uzya wa pa manso sile, ndi vino yakuluupapatizya uku antu, lelo wa yaomvi yi Klisto, angi muluomba vino vizifile kuli Leza nu mwenzo na pe.

7 Uku mwenzo na pe ndi vino ukuombela uMwene, nga asi antu.

8 Mumanye vino chila izwi izipe lino untu aluchita, ilino alupiwa nu Mwene, nda ngawa unzya nanti kauwele.

9 Nemwe yakaombelwa yachitilini ndi viyo kwene, mute ukuyofya; angi mumanyile vino uMwene wao nu wino alu mwiyulu, kuno ukwakwe kusi uku mamantizya.

10 Ni chisila, muwe na maka um-Mwene nu kukoma kwa maka yakwe.

11 Zwalini ivyanzo vyonsi ivyi Leza, ukuti muwe na maka nu kupota imityo yonsi iyi Syetani.

© 1988 United Bible Societies.

12 Kuno ukulwa kwitu asi kwa wazi nu mwili, lelo apa wene na maka, uku ikolo ya chanda chi, apa maumba ya viwa viipe um-mikalo ya piyulu.

13 Ichino tolini vyanzo vyonsi ivyi Leza, muwe na maka ya kupota uwanda uipe, na pano mwamala vyonsi, mwimilile.

14 Ichino zwalini zileme, muunyepa icha kapanga um-misana, nu kuzwala cha ku chingila cha chumi apa chifuwa.

15 Nu ku mulu muzwale infwato ukuuteya izwi-zipe lya uwelezyo.

16 Ukulusya vyonsi, mutole ichichingo cha uzumilo, chino kuli chenecho mulukaula incheto zyonsi izya moto izya Unjipe wiyo.

17 Kaili pokelelini ngoani ya ufyusi nu lupanga lwa mwenzo luno izwi lyi Leza.

18 Uku mapepo yonsi nu kupapata muwe nunte wa kupepa muli Mwenzo, nu kuchesya uku chintu chiyo nu kukonka um-kupepela aswefiwa yonsi.

19 Ponga nene kwene, impiwe ichakuvwanga lino natangula ukuvwanga, ukuti nsundae uku chiposye amelengwe yalye ayizwi-zipe.

20 Ichino kuli lyenelyo nene ntumi um-nyololo; imbwe ni chiposye muli lye nelyo ukuvwanga vino chinjile.

21 Nemwe kwene, kuti mumanye amazwi yane ngi ntenzi uli, Tikiko uwachitu nkundikwa umomvi wa kutailwa um-Mwene, alumulandila ivintu vyonsi.

22 Wino ntumile kuno muli uku chintu chi, kuti mumanye ivya kuno tuli, nawe amuteke imyenzo ino.

23 Utekano uwe uku achitu, nu lukundo ponga nuzumilo, vino vilufuma kuli Leza Tata nu ku Mwene Yesu Klisto.

24 Inkumbu ziwe ponga na yonsi, yano yakunda uMwene witu Yesu Klisto nu lukundo luno lutakusila.

© 1988 United Bible Societies.

Filipi

Filipi 1

1 Paulo na Timoteo, aomvi yi Klisto Yesu, uku yaswefiwa yonsi muli Klisto Yesu,
yano yali uku Filipi, ponga na Yaskofu (yakangalila yikongani) na Diakoni.
(yakazwilizya)

2 Inkumbu ziwe kuno muli nu welezyo vino vilufuma kuli Leza Tata witu, nu ku
Mwene Yesu Klisto.

3 Ndusamalizya Leza wane ndi pano namwelengula,

4 amanda yonsi pano ndumupepela mwemwe mwensi, pano nalomba insala
zyane uku kuchimba.

5 Uku nnandu wa wuminkano wino uku kulimvya izwi-zipe, ukufuma uwanda wa
ntangulo kufika nilelo.

6 Nene chino nzumile ichili chi, ndi vino wiwi, wino watalike imilimo mizipe
ummyenzo yino, aluimalila kufika pa wanda wi Klisto Yesu.

7 Viyo kwene ndi vino chindungime nene ukwelengula ala-vi pali mwemwe
mwensi, kuno mwemwe muli um-mwenzo wane; kuno un-kunyepwa kwane ni
milimo ya kuliwalila izwi-zipe nu kulikomya, nemwe mwensi muminkana nene
un-nkumbu zi.

8 Kuno Leza isyuta wane, vino ndumulûka mwemwe mwensi undukundo lwi
Klisto Yesu.

9 Na ku alu-kulomba kwane, kuti ulukundo lwino luvulisye nkani um-mano nu
kumanya konsi,

10 kuti musolole vino vyazipa; kuti muwe ni myenzo mizipe, nanti yifyo, kufika
pa wanda wi Klisto.

11 Na kuno muzyule ivisêke vya chumi, uku nzila yi Yesu Klisto, uku kulumbanya
nu tensyo wi Leza.

12 Lelo yachane, ndusita mumanye, vino ivintu vyonsi vino vyanzana,
vyaombike uku kulimvya izwi-zipe.

13 Kuno apa Mboma ponsi nu ku yanji kwene ukunyepwa kwane kumanyike,
vino nyefilwe uku nnandu wi Klisto.

14 Na achane tupu yano yali um-Mwene, pano yasimpa imyenzo yao apa
nnandu wa kunyepwa kwane, yalusya nkani kulanda izwi lya Mwene nanti ngofi.

15 Yamwi yalusunda amazwi yi Klisto uku nnandu wa uzuwa ni vitina; lelo yamwi
uku mwenzo nzipe.

© 1988 United Bible Societies.

16 Alaya yalusunda uku lukundo, angi yamanyile vino nawikwa kuti ndi walile izwi-zipe.

17 Lelo yamwi yalusunda amazwi yi Klisto uku vitina, asu ku mwenzo nswepe, yalwelengula ukongezya machulo ya kunyepwa kwane.

18 Chamuwayila chani? Lelo ukunzila zyonsi, ndi chingawa uku ufi, ndi chingawa uku chumi, Klisto alusundwa, na viyo nduchimba. Endi, nene nanchimba.

19 Kuno manyile, vino alavi vilunsenukila viwe nkata yane, uku nnandu wa kupepa kwino, nu kwazwiliziwa nu Mwenzo wi Yesu Klisto.

20 Ndi vino nalolelanga nkani nu kutaila, vino ntalusekelelwa nanti uche, lelo uku uposye wonsi, ndi vino manda yonsi, na li kwene, vino Klisto kwene wantensiwa ummwili wane, ndi kungawa uku mikalo yane, nanti kungawa ukufwa kwane.

21 Kuno kuli nene nemwi ukuwa nupuma i Klisto, nu kufwa unzano.

22 Lelo ndi chingawa ukwikala um-mwili, kuli nene nemwi ivisêke vya nnimo. Nga chino ndusolola ntachimanyile.

23 Napotwa apa vintu viyili: ndukumbuka ukupita nkikale na Klisto, kuno chizifile nkani.

24 Lelo ukwikala um-mwili kuzipile nkani uku nnandu wino.

25 Nene ngintaile viyo, manyile vino namwikala nkani ponga nemwe, kuti mulunduluke nu kuchimba umu-uzumilo.

26 Kuti mulusye ukuutensyo muli Klisto Yesu pali nene, kuno ndi penepo ponga nemwe kaili.

27 Lelo miele yino iwe ndi vino chiine ni izwi-zipe lyi Klisto, ukuti nginiza ukwizu mulola mwemwe, nanti ngi nsipo, impulike vino muli ngi mwimisye um-mwenzo wonga, nu kulwila uzumilo wizwi-zipe pali ponga.

28 Lelo mutachopa anisi yino, ukwizwi lyonsi; kuno yali akamanyililo ka kulowa kwao, lelo kuli mwemwe kamanyililo ka ufyusi, uwo uno ulufuma kuli Leza.

29 Kuno uku nnandu wi Klisto mwapiwa nkumbu, asi ukumzumila sile, lelo nu kuchuziwa kwene.

30 Angi mululwila vivi kwene vino mwawine kunondi, nu kupulika vino na kasalaka kwene vinondi.

Filipi 2

1 Ichino ndi kwawa ukusungulana muli Klisto, ndi kwawa utekezyo wonsi wa lukundo, ndi kwawa uminkano wonsi uwi Mwenzo, ndi ziwa inkumbu zyonsi nu kukumbukilwa

© 1988 United Bible Societies.

2 nfikilizyini kuchimba kwane, uku kuwa nu mwenzo onga, wa lukundo luli longa,
na melenguzi ali yonga, nu kusita ichili chonga.

3 Mutachi chita chimwi cha kuikunda nanti ku kuivuna; lelo uku kuichefya chila
ntu alole unnina vino untu ukuluta unkola.

4 Chila ntu atachi lokolesya ivintu vyakwe unkola, lelo chila ntu alolelange ivintu
vya yanina kwene.

5 Muwe nu mwenzo uo, uno walimo muli Klisto Yesu.

6 Wino wali um-mwata wi Leza, wene atawine ukuwa wi Leza, vino ichintu cha
kulemantila.

7 Lelo unkola wauzula umwata wa uleza, wauzwika um-mwata wa umomvi,
waukolanya na antu.

8 Na kaili pano walolike ali um-mwata wa ntu, wauchefizye, wazumile fika na pa
kufwa, infwa ya pa nsalaba.

9 Ichino kaili Leza wamkuzizye nkani, wampa izina lilye lino lilusile amazina
yonsi.

10 Ukuti ukwizina li Yesu amakokola yonsi yafukame, aya vintu vya mwiyulu ni
vya pansi, ni vya kwazimu.

11 Ni ndumi zyonsi zitake vino Yesu Klisto uMwene, uku utensyo wi Leza Tata.

12 Ichino yakundikwa yane, ndi vino mwatontile amanda yonsi, asi lino nene
nalipo sile, lelo na li kwene mulusye nkani na pano nene nsipo, chulilini ufyusi
wino mwe yakola uku chopo nu kutetema,

13 kuno Leza uli akaomba milimo muli mwemwe, ukusita kwino nu kuomba
kwino, akufikilizye vino akasi.

14 Muchite ivintu vyonsi nanti kung'wing'wintika nanti kutavyanya.

15 Kuti muwe yana yi Leza yano yataluvwangilwa iviipe, aya kapanga, yasi ni
ndema njipe, apa mpanda uipe uno watûkana, yano pali yeneyo mululoleka
mwawa wa myengelela yansi,

16 ngi mwalema izwi lya upuma; kuti imbwe na chimwi cha kulolela ukulu apa
wanda wi Klisto, vino ntitukanga chaka nanti kwamala sile.

17 Nanti nitululwa wa vipelo nu kupepa kwa uzumilo wino, nduchimba, na kaili
nduchimba ponga nemwe mwensi.

18 Ivino nemwe kwene chimbangi, kaili chimbangini ponga nene.

19 Lelo ntaile um-Mwene Yesu ukutuma Timoteo, awize kuno muli zuwa, anteke
mwenzo, pano nama nya vino muli.

© 1988 United Bible Societies.

20 Kuno ntakwite untu unji, wino ali nu mwenzo wonga nene, wino angamulanga mwenzo ningo.

21 Kuno yonsi yalusita ivyao akola sile, ivisi vyi Klisto Yesu.

22 Lelo mumanyile kutailwa kwakwe, vino waomba ponga nene uku nnandu wizwi-zipe ndi vino mwana nisi.

23 Ichino ntaile ukumtuma wiyo zuwa, pano nacha namanya ngi chiluwa uli kunondi.

24 Nene kwene ntaile um-Mwene, vino nasya ngize zuwa.

25 Lelo nawine chiile, uku tuma Epaflodito kuli mwemwe, uwachane nu momvi ponga nene, unsalifi ponga nene, kaili untumi wino, umomvi wa kungazwa um-vintu vino nasitanga.

26 Kuno wali ni chilûka kuli mwemwe mwensi; akungumala nkani kuno mwapulika vino unnwale.

27 Kuno mwenemo walwalisye, wasyalilile pipi nu kuiwa; lelo Leza wannolile inkumbu; nga asi wenewe sile, lelo ponga nene kwene, kuti ntawa na malanda un-kalanda.

28 Ichino nachita amaka ukumtuma zuwa, kuti mulolane nu kuchimba, nene amalanda yachepe.

29 Ichino mpokelelini um-Mwene uku kuchimba konsi, munnola antu ndi wi vino antu ya kuchindikwa.

30 Kuno uku nnandu wa milimo yi Klisto wasyalilile pipi nu kufwa, ataulangile umwenzo wakwe; kuti afikilizye vino vyaula um-milimo yino kunondi.

Filipi 3

1 Na apa chisila, yachane, chimbai um-Mwene. Ukumwandikila ivintu vivi kwene chitaifile kunondi, lelo chingamuzipila.

2 Chenjelelini yasimbwa, chenjelelini aomvi aipe, chenjelelini akuiputula.

3 Kuno swe yachibalu yano tulupepa Leza uku Mwenzo, nu kulola ukulu muli Klisto Yesu, kuno tutautaile umwili.

4 Nanti vino nemwi nali ntaile umwili. Nuntu wensi ndi waulola vino ali na chimwi ichakuutailila mwili, nemwi ndusizye:

5 Nachisilwe ichibalu uwanda wa nnane, ne ntu nafuma uku ya aIslaeli, unduko lwi Benyamini, ne mwEblania tome tome, uku kulema Ntambi ne nFaliseo.

6 Nali nunte nazunyile ikongani, uku chumi chino chikulwalilwa uku Ntambi nasundike.

© 1988 United Bible Societies.

7 Lelo vintu vino vyali unzano kuli nene, navilola ukuwa ivya chaka, uku nnandu
wi Klisto.

8 Endita, na nkani, ndusolozya ivintu vyonsi ukuwa ivya chaka, uku nnandu wa
uzipe uno wavulisya uwa kummanya Klisto Yesu, Mwene wane. Wino kuli
Wenewe nalovya vintu vyonsi, navilola ukuwa wa mavi, ukuti inzane Klisto.

9 Na kaili ndoleke muli Wenewe ntawa ni chumi chane ne nkola, chino
chikuzanwa uku Ntambi. Lelo chino chilufuma umu uzumilo uno uli muli Klisto,
ichumi chino chilufuma kuli Leza, uku uzumilo.

10 Ukuti immanye unkola na maka ya kututuluka kwakwe, nu uminkano wa
machulo yakwe, nu kufwa kwane nkolenkane nu kufwa kwakwe.

11 Ukuti ndi chingawa nfikilile uku ututuluko wa yafwi.

12 Asi kuti naya nafika, nanti nati mbwa wa mpomvu; awe, lelo ndulemasya
umpito wane, kuti indeme chilye chino kuli chenecho ndemilwe na Klisto Yesu.

13 Yachane, ntaluwelengula um-mwenzo wane vino nati ndema, lelo nduomba
izwi lyonga sile, ndulatila ivya kali, ndwitukilila ivya nkolelo.

14 Ndupitisya, imfikilile chilambu cha lwito lwa mwiyulu ulwi Leza muli Klisto
Yesu.

15 Ichino swemwi yano swe ya mpomvu, twelengulae viyo. Nanti pali yamwi
mwelengula ivinina, Leza angamulanga na liyo kwene.

16 Lelo pao pano twaafika, tupitae viyo kwene!

17 Yachane, muukolanye nene, mulolae yao yano yalupita ukulondela, ndi vino
mwalola kuli sweswe.

18 Kuno ainji yalupita wi yasiluembu ya nsalaba wi Klisto, ndi vino namunenile
amaila tupu amazwi yao, na li kwene ndumunena uku monsozi.

19 Ukusila kwao ukuola, leza wao inda, ukulu wao uli un-nsoni zyao, yalusita
ivintu vya kunzi.

20 Kuno swemwi ukaya witu uli umwiyulu, ukufuma kuwo kwene tulululela
Unkuluzi, Mwene Yesu Klisto.

21 Wino alusenulula imyili yitu iya ulanda, ikolane nu mwili wakwe uwa ukulu, ku
maka yalye yano kuli yeneyo angachita ivintu vyonsi viwe apa mulu yakwe.

Filipi 4

1 Ichino yachane yakundikwa, namulûkila, mwemwe muli ukuchimba kwane ni
nkata yane, ichino mwimisye ningoum-Mwene, yakunde yane.

2 Ndusunda Eodia, ndusunda na Sintike, yawe nu mwenzo onga um-Mwene.

© 1988 United Bible Societies.

3 Endita, ndupapata newe kwene, wachane wa kutailwa, uyazwe anachi yao;
kuno yalwilile ponga nene umwizwi-zipe na Klementi kwene, na yalye anji yano
yaomvile unnimo ponga nene, yano amazina yao yali un-chitabu cha upuma.

4 Chimbaini um-Mwene manda yonsi; kaili nduti: Chimbaini.

5 Ukuvyalika kwino kumanyike nantu yonsi. uMwene ali pipi.

6 Mutachi chulila izwi limwi; lelo muli chili izwi uku kusalika nu kupepa ponga nu
kusamalizya, vino mulusita vimanyike na Leza.

7 Nu welezyo wi Leza uno ulusile amano yonsi, ulusunga imyenzo yino na
melenguzi ino muli Klisto Yesu.

8 Apa chisila yachane, ivintu vyonsi ivya chumi, vyonsi ivya nchinzi, vyonsi ivya
kapanga, vyonsi ivya ningo, vyonsi vino vingakundikwa, vyonsi vino vilutensiwa
ningo, ngi kungawa uku vyalika konsi, ngi kungawa ukutensiwa konsi kwene,
mwelengule ningo uku vintu viyo.

9 Ivintu vino mwasambilile kuli nene nu kuvipokelela, nu kuvipulika nu kuvilola
kuli nene, mumviomba; na Leza wa utekezyo wamwanga ponga nemwe.

10 Nduchimba nkani um-Mwene, kuno li kwene kaili imuwezya amelenguzi yino
kuli nene, ndi vino mwangelengulanga vino ndi, lelo mutawine uwasa.

11 Asi kuti nduvwanga vi kuno ndusita chimwi; kuno nasambilila ukuu kondela
ni vintu vyonsi vino ndi navyo.

12 Manyile ukuulilwa, na kaili namanya ukuvulilwa; um-miele yonsi nu umvintu
vyonsi nasambiliziwa ukwikuta nu kulola inzala, ukuwa ni vivuzu nu kuulilwa.

13 Ngachita ivintu vyonsi muli Wenewe wino alumpa amaka.

14 Lelo mwachisile ningo, pano muminkine nene um-machulo yane.

15 Nemwe kwene, mwe yakola mumanyile, mwe yaFilipi, vino apa ntangulo
yizwi-zipe, pano nafumile uku Masedonia, kutali ikongani limwi, lino lyuminkine
nene um-mazwi ya aya kufima nu kupokela, siku mwemwe sile.

16 Kuno nu ku Tesalonike kwene mwandetile uwazwilizyo wino, ndi vino
nasitanga, ilisi ndi lyonga.

17 Asi kuti ndukumbuka uwila uo, lelo ndusita ivisêke vino vyaongelezeke nu
kuvula.

18 Lelo apa kasalaka ndi ni vintu vyonsi nu kuluta; na kaili nazuziliziwa nkani,
napokelela ukwikasa lyi Epaflodito ivintu vino vyafumile kuno muli, unnunkililo
wa wila uno wazumilwa, uzipile Leza.

19 Na Leza wane alumupa vyonsi vino mulusita ukuyana nu usavi wakwe, umu
ukulu, muli Klisto Yesu.

© 1988 United Bible Societies.

20 Li kwene atensiwe Leza, Tata witu, manda ti na ti. Chiwe viyo kwene!

21 Mundawile aswefiwa yonsi muli Klisto Yesu. Achane yano yali ponga nene yalumulaula.

22 Aswefiwa yonsi yalumulaula, na nkani yano yali un-ng'anda mwi Kaisali.

23 Inkumbu zya Mwene Yesu Klisto ziwe ponga ni myenzo yino.

© 1988 United Bible Societies.

Kolosai

Kolosai 1

1 Paulo untume wi Klisto Yesu uku kukunda kwi Leza, na Timoteo uwachitu,

2 uku aswefiwa, achitu yano yazumila muli Klisto, yano yali uku Kolosai. Inkumbu ziwe kuno muli nu welezyo vino vifumile kuli Leza Tata witu.

3 Tulusamalizya Leza, Tata wa Mwene witu Yesu Klisto, manda yonsi, pano tulumulombela.

4 Fuma lino twapulike ukuzumila kwino muli Klisto Yesu, nu lukundo luno muli nalo uku aswefiwa yonsi,

5 uku kutaila kwino kuno mwawikilwa umwiyulu. Kuno mwapulike kali amazwi yakwe umwizwi-zipe lya chumi,

6 lino lizile kuno muli; Ndi vino lili un-nsi yonsi, nu kusêka ivisêke nu kukula, ndi vino lilukula kuno muli kwene, fuma uwanda uno mwapulike nu kuzimanyikisya nkani inkumbu zyi Leza un-chumi.

7 Ndi vino mwasambiliziwa na Epafla umomvi nachitu un-kundikwa, umomvi uwa kutailwa uwi Klisto kuno muli.

8 Nawe watulandile ulukundo lwino lwa muli Mwenzo.

9 Ichino neswe fuma uwanda uno twapulike, tutatile ukulomba Leza nu kumpapata kuno muli, kuti muzyule amano ya kukunda kwakwe; uku mano yonsi nu kumanya kwa mwenzo,

10 mupitae ndi vino chimuile uku Mwene, munzipile nkani, musêke ivisêke uku nnimo onsi unzipe, mulusye nkani ukumanyikisya kuli Leza.

11 Mukome uku maka yonsi ukulingana na maka ya ukulu wakwe, ukuti mutekele uku vintu vyonsi ni chelelezi; ponga nu kuchimba,

12 angi mulusamalizya Tata, wino wamuyanya ukupokelela upyani uwa aswefiwa um-mwengelela.

13 Nawe watutuzile um-maka ya chanda, atusamya nu kutwingizya um-wene wa Mwana wa lukundo lwakwe.

14 Wino muli wenewe tuli nukuluzi, uli ukwelelwa amaifyo.

15 Wene akoline na Leza wino atakuloleka, uwiyele uku vilengwa vyonsi.

16 Kuno muli Wenewe ivintu vyonsi vyaumvilwe, vino vili umwiyulu na vino vili kuno ukunzi, vino viluloleka na vino vitakuloleka, ngi ivisumbi vya wene, nanti ukulu, nanti ulâsi, nanti amaka; ivintu vyonsi vyaumvilwe nawe, na kuli wenewe.

17 Nawe waliko inkolelo ya vintu vyonsi, ni vintu vyonsi vilemine muli wenewe.

© 1988 United Bible Societies.

18 Nawe alu untwe wa mwili, ukuli kuti, uwi kongani. Ali wa ntangulo, uwiyele
ukufuma uku yaafwa, ukuti akolelele ivintu vyonsi.

19 Kuno muli Wenewe chazifile ukuyanya konsi kuweko.

20 Na kuli Wenewe wapulikinye ivintu vyonsi, pano wachita uwelezyo uku wazi
wa nsalaba wakwe, kuli wenewe, ngi vintu vino vili kuno ukunzi nanti umwiyulu.

21 Nemwe kwene, yano kali mwalile mwapaluka, na kaili yasiluembu um-
myenzo ino uku milimo ino imiipe, lelo apa kasalaka watamupulikanya,

22 uku mwili wakwe uwa untu, uku kufwa kwakwe, ukuti amulete mwemwe
panali yano mwaswepa, yano musi nu ui nanti kutakilwa iviipe.

23 Angi mukônkile uzumilo angi muwisilwe pa chiimbili, nu kwimilila, ngi
mutasenwilwe nu kuta utailo wizwi-zipe lino mwapulika, lino lyasundwa uku
vilengwa vyonsi, vino vili kuno ukunzi, lino nene Paulo nawa umomvi.

24 Na kasalaka nduchimbila um-machulo yano ndi nayo ku nnandu wino; na kaili
ndufikilizya um-mwili wane amachulo yi Klisto yano yasyala, uku nnandu wa
mwili wakwe, uli ikongani lyakwe.

25 Nachitwa umomvi wakwe, ukuyana nu wangalizi wi Leza, uno napilwe uku
nzano wino, nfikilizye izwi li Leza.

26 Amelengwe yano wafisile fuma kali na kali uku yantu yonsi, lelo apa kasalaka
walanga uku aswefiwa yakwe.

27 Yano Leza wakasime ukuyamanyisya usavi wa ukulu wa melengwe ya uku
yakulukuwa: nawe i Klisto ali muno muli, utailo wa ukulu.

28 Wino sweswe tulusunda amazwi yakwe, nu kusokezya chila untu nu
kusambilizya chila ntu uku mano yonsi, ukuti tuletele ntu wensi ukuwa wa
kapanga muli Klisto.

29 Nene nduuchuzya ukwizwi liyo kwene, nu kulemasya ukulingana nu kuomba
kwakwe, wino aluomba unnimo uku maka munondi.

Kolosai 2

1 Kuno ndusita mumanye vino unte wane uli kuno muli, na kuli yalye aya ku
Laodikea, na kuli yano yatatana yandola uku manso.

2 Kuti yasungulwe imyenzo yao, yuminkanywe undukundo, yapate usavi onsi
uwa kumanyikisya, kuti yamanye ningo amelengwe yi Leza, yano ali Klisto,

3 wino muli Wenewe usavi wonsi uwa mano nu kumanya vyafisama.

4 Navwanga izwi li, umwi atiza muzosye uku mazwi ya kumutentemba.

© 1988 United Bible Societies.

5 Kuno nanti um-mwili wane nsi ponga nemwe, lelo um-mwenzo wane ndipo
ponga nemwe, duchiimba ukulola ukuzifya kwino nu kuzyansya kwa kuzumila
kwino muli Klisto.

6 Ichino vino mwapokelile Klisto Yesu, Mwene, mupitae viyo kwene muli
Wenewe.

7 Muwe misisi yi sinda, mukulwe muli Wenewe, wamukomya uku kuzumila, ndi
vino mwasambiliziwe, angi mulusamalizya.

8 Mulole umwi atamuchita uzya uku mano yakwe aya chaka chaka nu kuzosya
kutupu, ndi vino antu yakululema intambi ya yanji, na masambilizyo ya nsi fuma
kali, nga asi ndi vino kuli Klisto.

9 Kuno muli Wenewe muli ukuzyula kwi Leza konsi uku mwili.

10 Nemwe mwazyula muli wenewe, wino alu ntwe wa ukulu onsi na maka.

11 Muli wenewe mwachitwa ichibalu chino chitakuchitwa uku makasa, uku
kuzula umwili-wa-untu uku kuchitwa ichibalu na Klisto,

12 mwazyikwa nawe uku lubatizyo. Na muli wenewe mwatutululwa ponga nawe,
uku kuzumila amaka yi Leza, wino wamtutulwile uku yafwi.

13 Nemwe pano mwalile mwafwa uku nnandu wa maifyo yino, nu kuntachitwa
ichibalu uku myili ino, wamuchisile muwa ponga nawe, pano watwelela amaifyo
yonsi.

14 Pano wazimya ichimanyisyo chilye, chino chaandikwa amazwi ya
kutusongelela uku uputuzi wakwe uwa milandu, chino chali uanisi kuli sweswe;
wachitisya chitachiloleka kaili, wachikonkomela apa nsalaba.

15 Apano wazula a maka nakulu na maka yao, wayalanga apatiswe vino yali
cha nsoni, ayachimvya.

16 Ichino umwi atamuputwila imilandu uku vyakulya, nanti ivyakunwa, nanti uku
uwanda ikulu, nanti ndoleka ya mwezi, nanti sabato.

17 Ivintu viyo ichisao sile cha vintu vino vilwiza, lelo ichintu chikola i Klisto.

18 Umwi atamupoka ichilambu chino, uku kuuchefya kwa kukunda kwakwe
unkola nu kupepa yamalaika, angi aluutela um-malele yakwe, nu kuitensya
chaka uku mano yakwe aya untu.

19 Nga atalemile uNtwe, uno kuli weneo umwili onsi wapiwa nu kuwa ichili
chonga uku vyai ni mikole, vikule kuli Leza.

20 Ichino ngi mwafwa ponga na Klisto, mwakululwa kufuma ku maka ya ulâsi wa
viwa kuno ukunzi, uku chani kaili ukuwingizya un-vilangaso ungati muchili ya
kuno ukinzi:

21 Mutachilema nanti ukusonka nanti ukwemya.

© 1988 United Bible Societies.

22 Ivintu vi vyonsi vilusila apa kuviombela na kuno mulondile amazwi mavinde
na masambilizyo ya antu?

23 Ivintu vi vililoleka ungati ivya mano, unkupepa kuno mwaivindila mwe akola,
nu kuuchefya nu ku kuulâsa umwili uku ukali, nga vitaomvile chimwi, uku
kuchingila itama zya mwli.

Kolosai 3

1 Ichino ngi mwatutuluka ponga na Klisto, sitangi ivya mwiyulu, kuno Klisto ali,
atenzi ukwikasa lilunji ily Leza.

2 Mwelengulae ivintu ivya mwiyulu, asi vya pano api nsi.

3 Kuno mwafwile, nupuma wino wafiswa ponga na Klasto muli Leza.

4 Pano Klisto wacha waloleka, wino ali upiuma witu, apano nemwe kwene
muloleke ponga nawe um-ukulu.

5 Ichino umolini ivyai vino, vino vili un-nsi: upundu, utakati, ukukumbuka iviipe,
amelenguzi maipe ni nyengwa ichili chonga nu kupepa imyao.

6 Ukali wi Leza ukulwizila uku vintu ndi viyo.

7 Nemwe kwene kali mwaviombanga, lino mwatenzi muli vyenevyo.

8 Lelo apa kasalaka sumbini ukutali viyo vyonsi kwene: ichilakali, nukali, nuipe,
nu lwambo, ni ntusi um-milomo yino.

9 Mutavwangilana ufi; kuno mwati muzula uuntu -wa-kali, ponga ni milimo
yakwe.

10 Mwazwala uuntu-upya, uno uluchitwa upya, kuti mumanyikisye ningo
ukukolana kwakwe wino wamuumvile.

11 Penepo kusi icha mGliki nanti mYudea, ukuchitwa-ichibalu nanti kusi-
kuchitwa-ichibalu, umweni nanti umwila, unzya nanti umwana-wa-ng'anda; lelo
Klisto ali wensi muli vyonsi.

12 Ichino vino mwasololwa na Leza, aswefiwa yano mwakundikwa, muwe nu
mwenzo wa nkumbu, wa untu, wa kuuchefya, wa kuvyalika, wa chelelezi.

13 Mutekelelane nu kwelelana, ngi umwi ali na chino angasumbikila unji; ndi vino
uMwene wamwelela mwemwe, nemwe kwene muchite.

14 Ukuluta apa vintu viyo vyonsi, muwe nu ulukundo, kuno lukululemanya ningo
ivintu vyonsi.

15 Nutekezyo wi Klisto wangalile imyenzo ino, uno mwitilwe uku mwili onga; na
kaili muwe yantu ya nsamalizyo.

© 1988 United Bible Societies.

16 Izwi li Klisto livulisye nu kwikala muno muli; uku mano yonsi musambilizyanye
nu kusundana uku Zabuli ni myimbo ni ntensyo-zyamwenzo, angi mululundila
Leza um-myenzo ino ku nsamalizyo.

17 Na chonsi chino mungaomba ukwizwi nanti unnimo, muombe vyonsi
umwizina lya Mwene Yesu, angi mulusamalizya Leza Tata kuli Wenewe.

18 Mwe yanachi muchindike yawino, ndi vino chizifile apa Mwene.

19 Mwe yonsi, mukunde achi ino, mutayatuwa.

20 Nemwe yanche, muchindike avyazi ino uku vintu vyonsi, kuno ichintu chi
chazipa apa Mwene.

21 Nemwe yatata mutachisonka ana yino, kuti yatize yakatale.

22 Mwe yazya, muchindike yao yano uku mwili aene ino uku vintu vyonsi, kusi
ku uzya wa ku manso, ndi vino yakuluupapatizya uku antu, lelo uku utekezu wa
mwenzo nu kuchindika uMwene.

23 Chonsi chino muluomba, muchiomba uku mwenzo na pe, vino uku Mwene,
kusi ku yantu.

24 Mumanye vino mulupokelela uku Mwene unnambu wa upyani. Muombele
uMwene Klisto.

25 Kuno wino aluchita iviipe, alupokelela iviipe vya uipe wakwe, ndi vino
wachisile, kuno kusi usolozi.

Kolosai 4

1 Nemwe yene, yapini azya ino ivya chumi vino chiile, angi mumanyile vino
nemwe kwene muli nu Mwene umwiyulu.

2 Mukonkowezya nkani ukupepa, muchesya lino mulupepa na kuno angi
mulusamalizya.

3 Angi mulutulombela neswe kwene, ukuti Leza atuyulile unnyango kwizwi
lyakwe, tulande amelengwe yi Klisto, yano nanyepelwa-ko.

4 Ukuti njaswelule ndi vino chindungime ukuvwanga.

5 Mupitae uku mano kuli yao aya kunzi, ukuti muombele amanda yao ningo.

6 Amazwi ino yawe aya nkumbu manda yonsi, yano yachemekwa unsilya;
mumanye vino chimulungime ukunena chila ntu.

7 Tikiko uwachane nkundikwa, umomvi wa kutailwa, umomvi ponga nene um-
Mwene, alumumanyisya amikalo yane yonsi.

8 Wino natuma kuno muli uku nnandu wa vintu viyo kwene, kuti mumanye
amikalo yitu, amuteke imyenzo ino.

© 1988 United Bible Societies.

9 Ponga na Onesimo, uwachitu uwa kutailwa unkundikwa, untu wa kumwino.
Ayano yalumumanyisya ivintu vyonsi vya kuno tuli.

10 Alistako unnyepwa ponga nene alumulaula, na Malko nyinalume wi
Balanaba, kuli wiyo mwapokelile amazwi; ngi wiza kuno muli, mpokelelini.

11 Na Yesu wino yakuluti i Yusto; yao yatatu sile aYudea, yano yali aomvi ponga
nene uku nnandu wa Wene-wi-Leza, nayo kunondi yantekezya.

12 Epafla wa kumwino alumulaula, umomvi wi Klisto Yesu, nawe ali nunte
manda yonsi uku kumupepela, ukuti mwimilile nanti kutelengana, mukome
nkani muli vyonsi vino Leza akasime.

13 Kuno namvwangila vino ali nunte nkani kuno muli, na kuli yao yano yali uku
Laodikea, nu ku Ielapoli.

14 Luka sing'anga nkundikwa, na Dema yalumulaula.

15 Mulaule achitu yano yali uku Laodikea; na Nimfa ni kongani lino lili un-ng'anda
umwakwe.

16 Imbaluwa i ngi yasomwa kuno muli, isomwe nu kwi kongani lya ku Laodikea
kwene, na ya ku Laodikea nemwe kwene muisome.

17 Munene Akipo aombele nkani uomvi uo uno wapiwe um-Mwene, ukuti
aufikilizye.

18 Nene Paulo ndumulaula ukwikasa lyane nenkola. Mutalatila ukunyepwa
kwane. Inkumbu ziwe ponga nemwe.

© 1988 United Bible Societies.

United Bible Societies

1 Tesalonike

1 Tesalonike 1

1 Paulo na Silvano na Timoteo ukwi kongani ilya ku Tesalonike, lino lili muli Leza
Tata num-Mwene witu Yesu Klisto. Inkumbu nu welezyo viwe nemwe.

2 Tulusamalizya Leza manda yonsi kuli mwemwe mwensi, pano tulumutaka un-
kupepa kwitu.

3 Twelengula manda yonsi imilimo ino iya kuzumila, na machulo yino aya
lukundo, nu nte wino uwa utailo, uno uli um-Mwene witu Yesu Klisto, apa manso
yi Leza Tata witu.

4 Kuno yachane yano mwakundikwa na Leza, tumanyile ukusololwa kwino.

5 Kuno izwi-zipe litamwizile uku mazwi sile, lelo nu ku maka nu ku Mwenzo
Nswefu, nu lukomyo tupu; ndi vino mumanyile intambi zitu vino zyali kuli
mwemwe uku nnandu wino.

6 Nemwe mwawa yalondezi itu na ya Mwene, pano mwapokelela izwi uku
machulo nkani, ponga nu kuchimba kwi Mwenzo Nswefu.

7 Apalinji mwawa ichilangilizyo kuli yonsi yano yaluzumila, aya um-Masedonia
ni Akaya.

8 Kuno izwi iya Mwene lyapulikwa ukufuma kuno muli, asu ku Masedonia nu ku
Akaya sile, lelo na ponsi ukuzumila kwino muli Leza kwalumbuka; ichino tutangi
tusye tuvwange chimwi.

9 Kuno akola yaluma imbila yitu, vino twingile kuno muli, na vino mwasenukile
Leza mwata imyao, kuti muombele Leza wa upuma nu wa chumi.

10 Nu kulolela uMwanakwe ukufuma umwiyulu, wino watutulwile ukufuma uku
afwi, nawe ali Yesu, ukututula um-ukali uno ulwiza.

1 Tesalonike 2

1 Kuno yachitu, mwe yakola mumanyile, vino kwiza kwitu kuno muli kutali ukwa
sile.

2 Uku Filipi kuno twatangwile, yatuumile nu kutulyanya iviipe, ndi vino
mumanyile, lelo Leza witu watupa imyenzo ya kuyumila imbila yi izwi zipe lyi
Leza nanti kopa nu kuilwila nkani.

3 Kuno kusokezya kwitu kusi kwa kumulovya nanti ukumufisya, nanti uchenjezi.

4 Lelo ndi vino twamanyika kuli Leza, vino swe ya chumi, tuine ukupiwa izwi-
zipe ndi vino tululanda; asi kuti tuzifye uku antu, lelo tuzifye kuli Leza, wino
akulumanyikisya imyenzo itu vino ili.

© 1988 United Bible Societies.

5 Kuno tutali na mazwi ya kuipapatizya nanti limwi, —ndi vino mumanyile, nanti amazwi ya piyulu-piyulu ayakufisa ivya pa lwitu —Leza i syuta.

6 Tutachili tusite ukulu uku antu, nanti kuli mwemwe, nanti uku yanji; nanti twali tumunwamile wa mitume yi Klisto.

7 Lelo kuno muli twatonsile ndi vino kalela akulelela anakwe unkola.

8 Neswe kwene, uku lukundo lukulu, twakasi kumupa uku kuchimba, asi izwi-zipe lyi Leza sile, lelo ni myenzo itu kwene, kuno mwawa yakundikwa itu.

9 Kuno yachitu, mumanyile amachulo nu kusamala kwitu; kuno usiku nu nsanya twaomba imilimo, kuti tutilikila umwi, tumusunde izwi lyi Leza.

10 Mwemwe yasyuta na Leza kwene, vino twatenzi kuno muli mwe yano mwazumila, uku uswepe nu ku chumi nanti kusumbikilwa.

11 Ndi vino mumanyile, vino twasunzile chila ntu nu kumukomya imyenzo, vino chili isi nanakwe unkola,

12 nu kwimikila usyuta, kuti muwe ndi vino chimuile pali Leza, wino alumwita mwingile um-wene wakwe num-ukulu wakwe.

13 Ichino neswe tulusamalizya Leza nanti kuta, kuno pano mwapokelile izwi lya mbila ilyi Leza lino mwapulika kuno tuli, mutalipokelile wizwi lya antu, lelo wizwi li Leza, ichumi ivino lili, lino liluomba unnimo unkasi ino, mwe yano mwazumila.

14 Kuno mwe yachitu, mwali yalondezi ya makongani yi Leza, yano yali um-Yudea, muli Klisto Yesu, kuno mwazanilwe na machulo yaya kwene uku yantu ya kumwino, yano nayo kwene yazanile uku aYudea.

15 Yano yumozile uMwene Yesu ponga na malau, nu kutuzunya sweswe, nanti Leza yatamzipile, nanti ukuwa ni nkula nantu yonsi.

16 Na kuno angi yalutulesya, kuti tutavwanga na akulukuwa kuti yafyusiwe, ichino yazuzya amaifyo yao manda yonsi. Lelo ukali wayazana fika nu kusila.

17 Lelo swemwi yachitu, twatana nemwe uku manda mache, uku kulolana, kusi ku mwenzo, twasile tulukumbuka nkani nu kumulûka tulolane uku manso yitu.

18 Ichino twakasime twize kuno muli, endita, nemwi Paulo nakasime ukwiza lyonga nanti luwili, lelo Syetani watulesenkanya.

19 Kuno utailo witu nu kuchimba kwitu, nanti nkata ya kuivunila ichani? Chene! asu mwemwe apa manso ya Mwene witu Yesu, pano wacha wiza?

20 Kuno mwemwe muli ukulu witu nu kuchimba kwitu.

1 Tesalonike 3

1 Ichino walangi, pano tutangi tulolele nkani, twawine chingazipe tusyale uku Atene swenga.

© 1988 United Bible Societies.

2 twatuma Timoteo uwachitu, umomvi wi Leza ponga neswe umwizwi-zipe ilyi
Klisto, ukumukomya mwemwe nu kumusungula uku uzumilo wino.

3 Mutachisima na machulo ya. Kuno nemwe kwene mumanyile vino twawikilwa
yeneyo.

4 Kuno pano twali ukumwino, twalile twamunena kali, vino tuluzanwa na
machulo, ndi vino chawile nemwe mumanyile.

5 Ichino nene kwene pano nawine ntawezizye ukulolela kaili, natumile untu kuti
imanye ukuzumila kwino, atize Kezya amwezye, nu kusuka kwitu kuwe ukwa
chaka.

6 Lelo pano Timoteo wawezile li kwene ukufuma kuno muli, watuletile amazwi
mazipe aya kuzumila kwino nu lukundo lwino, na vino mulutwelengula ningo
manda yonsi, nu kulûka ukutulola sweswe, ndi vino neswe kwene ukumulola
mwemwe.

7 Ichino viyo yachitu, twatekine imyenzo uku mazwi ino, um-malanda na
machulo itu yonsi, uku kuzumila kwino.

8 Kuno kasalaka tutenzi nupuma, ngi mwemwe mwimisya ningo um-Mwene.

9 Kuno insamalizyo chi yino tungapa Leza uku nnandu wino, uku kuchimba
kuwo kuno tuluchimbila uku nnandu wino, pali Leza witu?

10 Usiku nu nsanya pano tulupepa uku maka, kuti tulolane, nu kumalila vino
vyasyalila uku kuzumila kwino.

11 Nga Leza unkola, Tata witu, nu Mwene witu Yesu, atukolelele inzila yitu tufike
uku mwino.

12 Nu Mwene amuvuzye nu kumuvuzizya ulukundo chila wenga uku nnina nu
ku yantu yonsi, ndi vino neswe tuli kuno muli,

13 ukuti akomye imyenzo ino itachisumbikilwa um-uswefu apa manso yi Leza,
Tata witu, apa kwiza kwa Mwene witu Yesu ponga naswepe yakwe yonsi.

1 Tesalonike 4

1 Chino chasyala yachitu, tulumupapata nu kumusokezya, vino mwikale um-
Mwene Yesu ndi vino mwapokelile kuno tuli, vino chiine ukuwa nu kuzifya kuli
Leza —ndi vino muli-mulute nu kuluta.

2 Kuno mumanyile amasunde chi yano twamupile um-Mwene Yesu.

3 Kuno viyo ivino Leza wakunda: ukuswefiwa kwino, mute ivya upundu.

4 Untu wensi amanye ukwikala ningo na unchi um-uswefu nu nchinzi.

5 Asi ku nyengwa, wa antu yakulukuwa yano yatamanyile Leza.

© 1988 United Bible Societies.

6 Umwi atachiilila unnina nanti uku njifya uku chintu chi, kuno uMwene uli kalifya
wa chilanduzi cha vintu vi vyonsi, ndi vino twatangwile ukumunena nu kwimikila.

7 Kuno Leza atatwiitle utakati, lelo tuwe nuswepe.

8 Ichino untu wino alukana ivintu vi, atalukana untu, lelo alukana Leza, wino
alumupa mwemwe Mwenzo wakwe Nswefu.

9 Uku lukundo lwachitu nanti ntamwandikile, kuno mwalangililwa mwe yakola
na Leza ukukundana.

10 Kuno muluomba izwi liyo uku yachitu yonsi, yano yali un-nsi yonsi ya
Masedonia. Lelo tulumulomba yachitu, mulusye nkani,

11 na kaili mukunde kwikala ningo nu kuchunchumbikila ivintu vino nu kuomba
imilimo uku makasa yino mwe yakola, ndi vino twamunenile.

12 Ukuti mupite uku nchinzi kuli yano yali apanzi, nga mutaulilwa chimwi.

13 Lelo yachitu, tutakasi kuti mutamanye ivya kuli yano yalala unfwa, kuti
mutawaika imyenzo, wi yamwi yano yatataile.

14 Kuno, ndi tuzumile vino Yesu wafwile, atutuluka, ivino na yano yalala muli
Yesu, Leza aluyaleta yawe ponga nawe.

15 Kuni izwi li lino tulumunena, izwi lya Mwene, vino swe yano tuchilipo, yano
twasyala ukufika pano uMwene wacha wiza, ichumi tutalu yakolelela yano
yalala unfwa.

16 Kuno uMwene unkola alwika ukufuma umwiyulu, pano alutambila antu, nizwi
li malaika nkulu, ni penga li Leza lilulila, apano yano yafwile muli Klisto,
yalutangula ukututuluka.

17 Apano neswe swe yapuma, yano twasyala, alutusenda ponga nayo um-
mapufi, ukuti tukomanye uMwene apiyulu; ichino tuluwa ponga nu Mwene
manda ti.

18 Ichino mutekezyane uku mazwi ya.

1 Tesalonike 5

1 Lelo yachane, chisi cha kuti namwandikile ivintu viyo ngi viluwa li, nanti mwaka
chi.

2 Kuno nemwe kwene yakola mumanyile, vino uwanda wa Mwene ulwiza wa
mwivi, wino akulwiza usiku.

3 Pano yaluti: Kuli chele nutekano, apano uwononi uluyazana zuwa, ndi vino
ulwale ukulwizila umwanachi wa nda; ichumi yatalufyuka.

4 Lelo mwemwi yachane, musi un-chanda, kuti uwanda uo umuzane wa mwivi.

© 1988 United Bible Societies.

5 Kuno mwensi mwawa yana ya mwengelela, ayana ya nsanya. Swemwi tusi ya usiku, nanti aya chanda.

6 Ichino tutachilala utulo wa yanji, lelo tuchesye nu kuikôla.

7 Kuno yano yalulala utulo, yakululala usiku, na yakakoleka, yakulukoleka usiku.

8 Lelo swemwi swe ya nsanya, tuikôle. Apa chifuwa tuzwale uzumilo nu lukundo, ngoani itu iwe utailo wa ufyusi.

9 Kuno Leza atatuwikile uku chilakali, lelo tupokelele ufyusi uku Mwene witu Yesu Klisto.

10 Wino watufwilile, ukuti tuwe ponga nawe, ngi tulamwike nanti tuwizi.

11 Ichino tekezyani nu kukuzyanya unji nu wachakwe, ndi vino muluchita.

12 Lelo yachitu, tululomba, muyamanyikisye yano yaluuchuzya uku nnandu wino nu kumwangalila mwemwe um-Mwene nu kumusunda.

13 Muyachindike nkani uku lukundo uku nnandu wa milimo yao. Muwelezyanye mwe akola na akola.

14 Yachitu tulumupapata, musunde yano yali nu ukosu, muyateke imyenzo yano yali ni ngofi, muyape amaka yano yali nu utonte, muwe ni chelelezi kuli yonsi.

15 Angi mulu lola umwi atachita ichilanduzi uku unnina, lelo londelini ivizipe manda yonsi, kuno muli nu ku antu yonsi kwene.

16 Chimbai manda yonsi.

17 Angi mulupepa nanti kuta

18 Angi mulusamalizya uku vintu vyonsi, kuno viyo ivino. Leza wakunda kuno muli, muli Yesu Klisto.

19 Mutazimya uMwenzo.

20 Mutasula ulau.

21 Ezyini vintu vyonsi, muleme chino chizifile.

22 Muleuke nuipe wonsi.

23 Nga Leza wa utekano unkola amuswefye ningo, nupuma wino ni myenzo ino ni myili ino, musungwe ningo nanti kusumbikilwa, apa kwiza kwa Mwene witu Yesu Klisto.

24 Wene uwa kutailwa wino alumwita, nawe angachiomba.

25 Yachitu, mutupepelae.

26 Mulaula achitu yonsi ukwitosolo iswepe.

27 Namukonkomezya uku Mwene, achitu yonsi yasomelwe imbaluwa yi.

© 1988 United Bible Societies.

28 Inkumbu zya Mwene witu Yesu Klisto ziwe ponga nemwe.

© 1988 United Bible Societies.

2 Tesalonike

2 Tesalonike 1

1 Paulo na Silvano na Timoteo, ukwi kongani lya ku Tesalonike, lino lili muli Leza
Tata witu num-Mwene Yesu Klisto.

2 Inkumbu ziwe kuno muli nu kuwelezyanya vino vifumile kuli Leza Tata, nu ku
Mwene Yesu Klisto.

3 Yachitu, chitulungime ukusamalizya Leza manda yonsi uku nnandu wino, ndi
vino chituile, kuno ukuzumila kwino kwalusya nkani nu lukundo lwi chila ntu uku
nnina lwavula.

4 Neswe kwene swe yakola tuluulola utensyo kuno muli um-makongani yi Leza,
uku nte wino nu kuzumila kwino un-kuzunyiwa kwino num-machulo ino, yano
muluchula.

5 Ali chilangizyo kwene icha uputuzi wa chumi chi Leza, vino muile ukwingila
um-wene wi Leza, uno muluchulila.

6 Kuno chiile apa manso yi Leza ukulandula amachulo yano yalumuchuzya
mwemwe.

7 Nu kumulipa mwemwe yano muluchula, ukupuza ponga neswe, pano wacha
waloleka uMwene Yesu ukufuma umwiyulu, ponga na yamalaika ya maka
yakwe,

8 un-chenje cha moto nu kulandula ichilanduzi kuli yano yatamanyile Leza, na
kuli yano yatachindike izwi-zipe ilya Mwene witu Yesu.

9 Yano yalulambulwa uononi wa manda ti, ukutana nusyu wa Mwene nukulu wa
maka yakwe,

10 pano wacha wiza, kuti atensiwe unjaswepe yakwe nu kuzungukwa muli yonsi
yano yazumile, apa wanda uo —kuno usyuta witu wazumilwe kuno muli.

11 Ichino mwemwi tulumuombela manda yonsi, ukuti Leza witu amwalile vino
muine nu kwitwa kwino, nu kufikilizya ivintu vyonsi vizipe vino vimuzipile, nu
nnimo onsi uwa kuzumila, uku maka.

12 Kuti izina lya Mwene witu Yesu litensiwe muno muli, nemwe munali, uku
nkumbu zyi Leza witu ni zya Mwene Yesu Klisto.

2 Tesalonike 2

1 Yachitu tulumulomba uku nnandu wa kwiza kwa Mwene witu Yesu Klisto, na
vino tulukongana panali,

© 1988 United Bible Societies.

United Bible Societies

2 vino mutachisima apalinji mute ni nzila, nanti ukwizwi limwi lya mwenzo, nanti
ukwizwi, nanti ku mbaluwa imwi, ino palumwi mungati iyitu, ukuti uwanda wa
Mwene wati wiza.

3 Umwi atamuzosya nanti uku nzila imwi, kuno utalwiza fika na lino kutane
kutangule ukuloleka, aloleke untu wa kutanduka, umwana wa ononi.

4 Untu wa kupingula, wino aluukuzya apa lwakwe uku vintu vyonsi vino vilwitwa
iLeza nanti ukufukamilwa; nunkola kwene alwikala un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza
nu kuulanga apa lwakwe unkola, kunti ali Leza.

5 Chene! mutelengwile vino pano nali ponga nemwe, namunenile ivintu vi?

6 Na chino channesenkanya li kwene muchimanyile; ukuti aloleke apa wanda
wakwe.

7 Kuno ukutanduka kwa kufisama li kwene kuluomba imilimo; lelo li kwene kuli
wino wannesenkanya, kufika lino watisiwa.

8 Apano aluswelulwa untalamanu, wino uMwene Yesu alumola uku mpu wa un-
nnomo wakwe, nu kumonona apa kusweluka kwa kwiza kwakwe.

9 Wiyo wino ukwiza kwakwe kukoline nukuomba kwi Syetani uku maka tupu, ni
vilangizyo ni vipezya-mano vya ufi,

10 nu kuuzanye wonsi uipe kuli yano yalulowa, kuno yatapokelile ulukundo lwa
chumi, kuti yafyusiwe.

11 Ichino viyo Leza aluyaletela ichakuti chiyalovye icha maka, yazumile ufi.

12 Kuti yonsi yaputwilwe imilandu, yano yatazumile ichumi, lelo yachimbanga
um-viipe.

13 Lelo chituile ukusamalizya Leza manda yonsi uku nnandu wino, yachitu
akundikwa nu Mwene, kuno Leza wamusolola fuma intangulo, mufyusiwe, un-
kuswefiwa nu Mwenzo nu kuzumila ichumi.

14 Ichino wamwitile mwemwe ukwi izwi-zipe litu, kuti muwe nukulu wa Mwene
witu Yesu Klisto.

15 Ichino yachitu, zyansyini, mulemasye amasambilizyo yano twamusambilizye,
nanti uku mazwi itu, nanti uku mbaluwa itu.

16 Nu Mwene witu Yesu Klisto unkola, na Leza Tata witu, wino watukunda nu
kututeka imyenzo manda ti nutailo nzipe uku nkumbu,

17 amuteke imyenzo ino nu kumukoya uku nnimo onsi unzipe nizwi lyonsi
kwene.

2 Tesalonike 3

© 1988 United Bible Societies.

1 Pa kumalila yachitu, muntupepela, kuti izwi lya Mwene lilimbe zuwa, nu ukulu
wakwe uloleke, ndi vino chili ukumwino,
2 tufyuke na antu asi ya chumi, aipe; kuno asi yonsi yano yali nuzumilo.
3 Lelo uMwene uwa kutailwa, wino angamukomya nu kumusunga nu njipe wiyo.
4 Neswe twataila uMwene uku nnandu wino, vino muluomba vino twamunenile,
na kaili muluviomba.
5 uMwene alange imyenzo yino ku lukundo lwi Leza, nu kutekela kwi Klisto.
6 Yachitu, tulumukonkomezya umwizina lya Mwene witu Yesu Klisto, mutâne
nachino yano yalulondela ivya uwele-wele, asu kwa kulondela masambilizyo
yano twamupile.
7 Mumanyile mwe yakola, vino chimulungime ukutulondela, kuno tutapitaa
chipite kuno muli.
8 Nanti chakulya tutalile sile kwa untu umwi, lelo uku uchuzi nunte usiku nu
nsanya angi tuluomba imilimo, ukuti tutilikila umwi uwa kuno muli.
9 Tutachisile viyo, kuno tusi na maka, lelo kuti tumulangilile mutulondele.
10 Kuno nalino twaliko uku mwino, twamunenile izwi li, vino ngi umwi atakasi
ukuomba unnimo, fwandi ni chakulya kwene atachilya.
11 Kuno twapulika vino uku mwino kuli antu yano yasi ningo, yatakuomba
imilimo yao akola, lelo yaluchunchumbikila ivintu vya sile sile.
12 Ichino tuluyakonkomezya, nu kuyasunda um-Mwene Yesu Klisto, yaombae
imilimo um-utekezu, nu kulya ichakulya chao akola.
13 Lelo mwemwi yachitu, mutatonta ukuchita ivizipe.
14 Nga ngu ntu umwi atalemile amazwi ya mbaluwa itu yi, mchenjelele untu
wiyo, mutachiomba chimwi nawe, kuti akulwe untwe.
15 Lelo mutamchita wa mwembu, lelo mumsunde wa wachino.
16 Na kasalaka uMwene wa utekano amupe yonsi ukutekana un-nzila zyonsi.
uMwene awe aponga nemwe mwensi.
17 Nene Paulo ndumulaula ukwikasa lyane nenkola. Alachi ichili chimanyisyo
um-mbaluwa zyonsi, alu mwandiko wane.

18 Inkumbu zya Mwene witu Yesu Klisto ziwe ponga nemwe mwensi.

© 1988 United Bible Societies.

United Bible Societies

1 Timoteo

1 Timoteo 1

1 Paulo untume wi Klisto Yesu, uku chilangaso chi Leza, unkuluzi witu, na Klisto
Yesu, utailo witu.

2 Kuli Timoteo, umwanane tometome um-uzumilo. Inkumbu ziwe kunuli nu
kukumbukilwa nu welezyo, vino vilufuma kuli Leza Tata na kuli Klisto Yesu
Mwene witu.

3 Ndi vino nakunenile, pano napisile ukuya uku Masedonia, uwikale uku Efeso,
ukuti uyalesye yamwi, yatachisambilizya masambilizyo manina.

4 Nanti ukulanga ummwenzo ivilai nu kulondosya kafumo ki yatata-kulu kuno
kutakusila, vino viluleta ulupaka, navyo asi maka yi Leza yano yali um-uzumilo.

5 Lelo ilûnga lya kusunda ulukundo ulukufuma um-mwenzo ntiswe na melenguzi
mazipe, nuzumilo uno usi nufi.

6 Yamwi yaulilwa viyo yasenukila um-mazwi ya uwele-wele.

7 Yakunda ukuwa yakasambilizya ya ntambi, nanti vino yatamanyile chino
yalutaka, nanti ivintu vilye vino yaluvwanga uku maka.

8 Lelo tumanyile vino masunde yazipa, ngu ntu wayaombela uku nzila ya ningo.

9 Ngi walimanyikisya izwi li, vino amasunde yatizile untu wa chumi, lelo kuli yano
yatanduka, na yano yalelengana, na asi na uleza, na yamaifyo, na nyamvi, na
yano yakulutuka ivya uleza, na yano yakulumola yaisi na yanyina na yumozi.

10 Na apundu, na yano yalukundana ayonsi yatupu, na yakongolosya ya antu,
na yaufi, na yano yakululapa uku ufi, nanta kwawa izwi limwi lino litaine na
masambilizyo ya mpomvu.

11 Ndi vino chavwanzilwe umwizwizipe ilya ukulu wi Leza alutensiwa, lino
napiwa ukusunda.

12 Nene ndusamalizya Klisto Yesu uMwene witu, wino wampile amaka, kuno
wambwine vino ne wa kapanga. wambwika um-uomvi uo,

13 nanti vino apa ntaliko nali katukana, uwa kuzunya antu, napotenkinye. Lelo
nakumbukilwa, kuno nachitanga viyo um-upupani, nu kuntawa nu uzumilo.

14 Ni nkumbu zya Mwene witu zyavulisye nkani, ponga nuzumilo nu lukundo,
luno luli muli Klisto Yesu.

15 Izwi lya kutailwa, na kaili liine ukuzumilwa nkani, vino Klisto Yesu wizile kuno
ukunzi, afyusye aya maifyo; yano uwa ntangulo wao inene.

© 1988 United Bible Societies.

16 Lelo uku nnandu u nakumbukilwe, ukuti muli nene uwa ntangulo, Yesu Klisto
alange ichelelezi chakwe chonsi, kuti mbwe ulangizyo kuli yano yalumzumila
ichisila, yawe nupuma wa manda ti.

17 Kasalaka uku Mwene wa manda ti, wino atalufwa, atakuloleka uku manso ya
antu, Leza wenga mpela, achindikwe na kulaliwe utensyo manda ti na ti. Chiwe
viyo kwene!

18 Timoteo mwanane, nakupa isunde, liwe kuno uli, ukuyana na mazwi ya ulau,
yano yavwanzilwe kuli wewe, ukuti muli yeneyo ulwe isumo lya mpomvu.

19 Ulemasye uzumilo, uwe nu mwenzo wa kumanya ivizipe mpela. Kuno yamwi
yakana viyo, ichaleka yonona uzumilo wao.

20 Pali yao pali Imeneyo na Aleksanda, wene yao nayapa Syetani, kuti
yasundike yatachisula kaili.

1 Timoteo 2

1 Ichino inkolelo ya vintu vyonsi, ndusita ukulailila ni nsala, nu kulombela ni
nsamalizyo viombeke uku yantu yonsi,

2 uku yene na yonsi yano yamulâsile, twikale tutekine na chele, uku chopo-kuli-
Leza nu nchinzi wonsi

3 Alali lyazipa, nalyo lizumilwe apa manso yi Leza Unkuluzi witu.

4 Wino alusita antu yonsi yafyuke nu kwiza uku kumanyikisya ivya chumi.

5 Kuno Leza ali wenga, na Kapulikanya pali Leza na antu ali wenga, umwana-
ntu Klisto Yesu.

6 Wino waufimile unkola ukuwa ukuluzi kuli yonsi; uwo uli usyuta uno ulwimikwa
apa makati yakwe.

7 Nene kuli weneo nawikwa imbwe kasunda nu ntume—nduvwanga ichumi,
ntaluvwanga ufi, ne kasambilizya wa yantu yakulukuwa um-uzumilo ni chumi.

8 Ichino ndusita ayonsi yasalizye konsi konsi, angi yakatwisye amakasa yano
yasi ni vuzi nanti chilakali nu kupazyana.

9 Ivino na anachi kwene, yauyemvye ningo ponga nu nchinzi nu kuteka
umwenzo; asi ku kuluka inyele, nanti uku zaabu ni lulu, nanti uku myenda ya
mpangila.

10 Lelo uku milimo mizipe, ndi vino chiile anachi yano yalondile unchinzi wi Leza.

11 Umwanachi asambilile um-umyalazu nu kutontela kuli chonsi.

12 Ntangi ndeke umwanachi asambilizye, nanti ukulâsa umonsi. Lelo awe um-
utonsu.

© 1988 United Bible Societies.

13 Kuno Adamu uwino walengilwe intangulo, na Eva ichisila.

14 Kuno Adamu atachili azosiwe, lelo umwanachi lino wazosiwe, wapona um-maifyo.

15 Lelo alufyukila ukwikwata lyakwe, ndi wikalisya um-uzumilo nu lukundo nu kuswefiwa, ponga nu kuteka mwenzo.

1 Timoteo 3

1 Izwi li ilya kuzumilwa: ngu ntu alusita unnimo wi kaangalila, alusita unnimo unzipe.

2 Ichino kaangalila awe untu wino ataluvwangilwa uipe, wino ali nunchi wenga, wino atekine, awe na mano, untu wa nchinzi, kaulila wa yantu, wino amanyile ukusambilizya.

3 Atachiwa unkolesi, nanti ukuma antu, lelo awe untonte, asi ntu wa lupaka, nanti uwino wakunda impia.

4 Wino alulolela ing'anda yakwe ningo, wino akululindikanya anakwe ningo ku nchinzi wonsi.

5 Kuno ngu ntu atamanyile ukulindikanya ing'anda yakwe unkola, angalela uli ikongani lyi Leza?

6 Atachiwa untu wino wachifyusiwa pipi kwene, atiza mbutensya nu kuponela um-uputuzi wi Chiwa.

7 Na kaili chiine ukuvwangilwa uzipe na antu yano yali ukunzi, ukuti ataponela um-masumbikilo nu ntyo wi Chiwa.

8 Ivino na Diakoni kwene, yawe akondekane, yasi ya ndimi ziili, yasi yakolesi, yasi ya kukumbuka mpia mbi.

9 Yano yalemile inkama ya uzumilo um-myenzo ya ningo.

10 Na yao kwene yatane yeziwe, nga pa chisila yaombe unnino wa Diakoni, pano yaloleka vino yasi nuipe.

11 Ivino na achi yao kwene yawe aya nchinzi; asi ya kaifikizya, antu yano yatekana, aya kutailwa um-vintu vyonsi.

12 Adiakoni yawe antu ya achi wenga wenga, yano yalulela ana yao ningo, ni ng'anda zyao.

13 Yano yaluomba ningo unnimo wa udiakoni, yakuluwa nu nchinzi unzipe, nu kuposya nkani um-uzumilo uno uli muli Klisto Yesu.

14 Nakwandikila ivintu vi nanti vino ndwelengula ukwiza ukwako zuwa.

© 1988 United Bible Societies.

15 Lelo ngi nazimba, umanye vino chiine antu ukwikala uli un-ng'anda yi Leza,
yino ikongani li Leza wa upuma; uli luzyiko ni chiimbili cha chumi.

16 Kusi kutentenganya, inkama ya chopo-kuli-Leza inkulu: walolike um-mwata
wa ntu, wamanyika vino uwa chumi um-Mwenzo, waloleka na yamalaika,
wasundwa unjantu akulukuwa, wazumilwa kuno ukunzi, wasendwa umwiyulu
um-utensyo.

1 Timoteo 4

1 Lelo Mwenzo aluvwanga apatiswe, vino um-makati ya chisila yamwi
yalupaluka um-uzumilo, angi yalupulikisya imyenzo yino iluzosya, na
masambilizyo ya masyetani.

2 Ukwisongi lya yantu yano yaluvwanga ufi, yapya wa moto um-myenzo yao
akola.

3 Yalulesya antu yatachipindula, nu kuizilizya ivyakulya, vino Leza walenzile
vipokelelwe uku nsamalizyo na yano yali nuzumilo, yano yamanyile ichumi
chiyo.

4 Kuno chila chilengwa na Leza chazipa, nga kusi icha kukanika ndi
chapokelelwa uku nsamalizyo.

5 Kuno chaswefiwa ukwizwi lyi Leza nu kukupepa.

6 Ngu uwelenguzye achitu ivintu vi, newe wamwa umomvi nzipe uwi Klisto
Yesu, wino amanyile ningo amazwi ya uzumilo, na masambilizyo mazipe yalye,
yano walondile.

7 Lelo ivilai vya akolechi, vino visi vya kapanga, uvikane; newe uwelezye ukuwa
ni chopo-kuli-Leza.

8 Kuno ukuuwelezya ukuwa na maka ya mwili kuile uche, lelo ichopo-kuli-Leza
chiile uku vintu vyonsi; ndi vino uli nulanyo wa upuma wa pa kasalaka na uno
ulwiza.

9 Izwi liyo ilya kutailwa na kaili liine ukuzumilwa nkani.

10 Kuno tuluuchuzya nu kulemasya uku nnandu uo, kuno tumtaila Leza wa
upuma, uli Kafyusya wa yantu yonsi, nkani kuli yano yazumila.

11 Ivintu vi uvisundisya nu kusambilizya.

12 Untu wensi atachisula ulumendo wako; lelo uwe chilangizyo kuli yano
yazumila, um-mvwango ni miele, undukundo nuzumilo nu uswepe.

13 Fika lino nacha niza, uchite unte un-ku-soma nu kusokela nu kusambilizya.

14 Utata ukuombela uwila uno uli muno uli, uno wapilwe uku ulau nu kukuwikilwa
makasa ya yikolo

© 1988 United Bible Societies.

15 Uyakônke yao, uwikale muli yeneyo, ukuti ukukula kwako kuwe apaswe uku
yantu yonsi.

16 Yisunge umwenzo wako, na masambilizyo yako; uwikalisye um-vintu viyo.
Kuno ukuchita viyo wanjifyusya umwenzo wako na yano yalukupulika kwene.

1 Timoteo 5

1 Unkombe utachi unkalipila, lelo usunde wi so; nalumendo wa yachako.

2 Akolechi wi ya nyoko, na anachi asungu wa aziche yako, um-uswepe onsi.

3 Uchindike anachi yano afwilwa, yano afwilwa nalyoli.

4 Lelo umfwilwa ngali na ana nanti ayizikulu, wene yao yasambilile ukuombela
chino chiyaile uku yaluko lwao akola, nu kulambula avyazi yao. Kuno alali
lizumilwe apa manso yi Leza.

5 Ichino wino ngi wafwilwa nalyoli, wasyala wenga, nawe wataila Leza, nawe
usiku nu nsanya atalatile ukupepa nu kusalika.

6 Lelo, wino ataukôzile umwenzo wakwe, wafwa lupita nanti ivino umpuma.

7 Ivintu viyo navyo kwene uvisundisya, kuti yatize yasumbikilwe uipe.

8 Lelo untu wensi wino atalulela antu yakwe, ndikuti, yalye aya ng'anda
umwakwe unkola, wakana uzumilo, na kaili waipisya ukuluta nuntu wino
atazumile.

9 Umfwilwa atachaandikwa ndachili afisye imyaka amakumi sita, nawe
wasasilwe nu monsi wenga.

10 Nawe wavwangilwa ivizipe uku milimo yakwe imizipe, ndi watana walela ana,
nu kupokelela aeni, ndi akulufula mulu ya aswepe, ndi akulwazwilizya aya
machulo, ndi wakônka ukunte chila unnimo unzipe.

11 Lelo afwilwa yano yachili yafisya imyaka iyo utachiyaandika, kuno, ndi
nyengwa yayaluta nu kuyakwesa kufuma kuli Klisto, yasita ukusakwa.

12 Nayo yausulisya kuno yata utailo wao uwa ntangulo.

13 Na kaili, ponga na viyo, yakulusambilila ukuwa akosu, angi yalupitana chila
ng'anda; nga asi yakosu sile, lelo ayalwambo na ya lupaka, angi yaluvwanga
amazwi yano yatayaile.

14 Ichino ndusita afwilwa, yano achili yakomile, yasakwe, yavyala ana, yalela
ningo ing'anda zyao, ukuti yatampa ummwembu uwasa wa kuifikizya.

15 Kuno yamwi na li kwene yati yapaluka, kunnondela Syetani.

16 Umwanachi wino wazumila ngali nafwilwa, ayazwe unkola; ikongani
litachinwamilwa, ukuti liyazwe yalye yano asimbe nalyoli.

© 1988 United Bible Societies.

17 Aikolo yano yalulola ningo unnimo wao, yapiwe unchinzi luwili, nkani kuli yano yachita unte wa kusunda nu kusambilizya.

18 Kuno llyandiko litile: “Utachinyepa unnomo ng'ombe ino ilupula.” Na kaili: “Kaomba wa unnimo aine nu kulipwa.”

19 Utazumila ukulanda uwikolo, lelo uku milomo yi yasyuta yayili nanti yatatu.

20 Yaya yano yaluchita amaifyo, uyakalipila apa manso ya antu yonsi, kuti na anji yope.

21 Ndukukonkomezya pali Leza na pali Klisto Yesu, na pali yamalaika asolole, uchite ivintu viyo, nanti kusya limwi; utaomba izwi limwi ukukuwila kumwi.

22 Utamwikila untu amakasa zuwa, nanti ukuminkana um-maifyo ya yantu yanji. Usunge umwenzo wako ningo.

23 Ukufuma li kwene utachinwa amanzi matupu, lelo na manzi mache ya mizabibu, uku nnandu wa nda yako, kuno ululwalikisya.

24 Amaifyo ya yantu yamwi yali apatiswe, yayakolelile ukuya uku uputuzi wa milandu; na yamwi amaifyo yao yayalondile.

25 Ivino ni milimo ya mpomvu ili apatiswe, nga ilye ino isi apatiswe, itangi ifisame itamanyika.

1 Timoteo 6

1 Yonsi yano yachili un-nkonkoli ya uzya, yachindike aene yao, vino chiyaile, uku nchinzi wonsi, kuti izina li Leza na masambilizyo yitu yatanyatwa.

2 Na yano yali na ene yano yazumile, yatachiyasula kuno achao, chiile yayaombelange nu kuluta, kuno wene yano aya uzumilo nu kukundikwa, yalwezya kuomba ningo. Usambilizya ivintu vi nu kusunda.

3 Untu angawa wensi ngi wasambilizya masambilizyo yano yauwelile, ngi atayazumile amazwi yaya ya upuma aya Mwene witu Yesu Klisto, nanti amasambilizyo yano yaine ni chopo-kuli-Leza,

4 aluivuna, atamanyile chimwi, lelo wapenela uku vyakutondosya na amazwi ya kupazyana, vino muli vyenevyo mukufuma uzuwa nu lwete, ni ntusi nu kuifikizya.

5 Nu lupaka luno lususila uku yantu yano yononeka amano yao, yano yaulwa ichumi, nakuno angi yalwelengula vini chopo-kuli-Leza inzila ya kuzanile chimwi.

6 Lelo chopo-kuli-Leza chili nunzano unkulu ponga nu kwikondela.

7 Kuno tutalesile chimwi kuno ukunzi, na kaili tutalusenda chimwi.

8 Lelo ngi tuli ni chakulya ni cha kuzwala, tuluzigala mwenemo.

© 1988 United Bible Societies.

9 Lelo yao yano yalusita ukuwa ni nsao, yakulupona um-mazosyo ni mityo, ni
tama tupu zya uwele-wele, zino ziluzanya, zino zilutuwizya antu un-kulowa nu
kononeka.

10 Kuno isinda lyonga ilya viipe vyonsi ukukunda impia nkani. Vino yamwi ngi
yavilondela viyo yatana nu zumilo, yautwala um-malanda tupu.

11 Lelo wemwi we ntu wi Leza, uwituke ivintu viyo; ulondele ivya chumi, chopo-
kuli-Leza, uzumilo, ulukundo, unte nu kuvyalika.

12 Ulwe isumo lizipe ilya uzumilo, uleme upuma uo uwa manda ti uno witilwe,
ndi vino imika usyuta uzipe apa manso yi yasyuta tupu.

13 Nakupa kuli Leza, wino akulupa ivintu vyonsi upuma, na pali Klisto Yesu, wino
wimike usyuta uzipe ulye apa manso yi Pontio Pilato,

14 ukuti usunge izwi li nanti lyala, nanti kusumbikilwa, fika na lino Mwene witu
Yesu Klisto aluloleka.

15 Kuno Wene, pano amanda yakwe yafika, alukulanga unkola wino watensiwa,
uwa-maka wenga kwene, uMwene wa yene, Unnâsi wa yalâsi,

16 wino wene wenga kwene atangi azanwa ninfwa, wikala um-mwengelela, uno
utangi upalamilwe, kusi nanti untu wino watana wannola, nanti uwino
angannola. Unchinzi na maka uli nawe fika na manda ti. Chiwe viyo kwene.

17 Asavi ya kuno kunzi kwa kasalaka, uyasunde yatachiuwanza, nanti
yatachiutaila usavi uno ukusila zuwa, lelo yataile Leza wino akutupa ivintu
vyonsi uku winji, ukuti tuviombele uku kuchimba.

18 Yachite ivizipe, yawe asavi um-milimo mizipe, yatatala ukufima insao zyao,
yazwane nanina uku mwenzo wonga.

19 Na kuno angi yaluwuwikila chimwi chino yalwikalila um-manda yano yalwiza,
ukuti yawe nupuma uwa chumi.

20 We Timoteo, usunge chino wasêkelwa, uleuke amazwi aya uwele-wele, nu
kupazyana kwa ufi, kuno yamwi yakuluti ali kumanya.

21 Yamwi yano yayazumila, yalowa inzila ya uzumilo. Inkumbu ziwe ponga
nemwe.

© 1988 United Bible Societies.

2 Timoteo

2 Timoteo 1

1 Paulo untume wi Klisto Yesu, uku kukunda kwi Leza uku ulanyo wa upuma
uno uli muli Klisto Yesu,

2 kuli Timoteo umwanane unkundikwa: Inkumbu ziwe kunuli nu kukumbukilwa
nuwelezyo, ivilufuma kuli Leza Tata na kuli Klisto Yesu, uMwene witu.

3 Ndusamalizya Leza, wino nkupepa uku mwenzo nzipe ukufuma kali pali
yatata, ndi vino nkulukwelengula ti, unkupepa kwane usiku nu nsanya.

4 Pano nelengula amonsozi yako, ndukumbuka nkani ukukulola, kuti nchimbe
nkani.

5 Kuno nelengula uzumilo uno uli nao uno usi wa ufi, uno intangulo wali muli
nyokokulu Loisi, na muli nyoko Yunise, nene manyile ningo vino newe kwene
uli nao.

6 Ichino viyo ndukwelenguzya usonkanye uwila wi Leza, uno uli munuli uku
kuwikilwa amakasa yane.

7 Kuno Leza atatupile umwenzo wa ngofi, lelo uwa maka nu lukundo nu
kutekanya umwenzo.

8 Ichino utalolela insoni usyuta wa Mwene witu, nanti kuli nene ne nnyepwa
wakwe, lelo uteke umwenzo um-machulo ponga nene ukwizwi-zipe, ukuyana
na maka yi Leza,

9 wino watufyusizye, watwita umwito nswepe, asi ku milimo yitu sweswe, lelo
ukuyana na vino akasi unkola, uku nkumbu zyakwe. Inkumbu ziyo twapilwe
muli Klisto Yesu ukufuma kali kali.

10 Lelo apa kasalaka zyasweluka uku kuloleka kwi kafyusya witu Klisto Yesu,
wino wononile amaka yanfwa, nu kulanga upuma nu kuntaola ukwizwi-zipe liyo.

11 Kuli lyenelyo nawikilwa imbwe kasunda nu ntume na kasambilizya.

12 Ichaleka nazanwa na machulo ya, lelo ntalukulwa untwe, kuno mmanyile
wino nazumila nu kulola vino angasunga ningo chino wansêkela, fika nu wanda
ulye.

13 Uleme ichilangizyo cha mazwi ya upuma yano wapulika kuli nene, um-
uzumilo nu lukundo, luno luli muli Klisto Yesu.

14 Usunge ichintu chizipe chiyo chino wasêkelwa uku Mwenzo Nswefu wino
atenzi muli sweswe.

15 Umanyile ichintu chi, vino yonsi ya mu Asia yantalwike, pali yeneyo pali Figelo
na Elmogene.

© 1988 United Bible Societies.

16 uMwene ayape ukukumbukilwa aya ng'anda mwi Onesifolo, kuno amaila tupu
wantekezyanga, atalolanga insoni uku kunyepwa kwane.

17 Lelo pano waliko apa Loma, wansita ukunte apalinji wandola.

18 uMwene ampe ukukumbukilwa apa manso ya Mwene uwanda ulye. Nu ku
vintu ivinji wambombile uku Efeso, wemwi umanyile ningo.

2 Timoteo 2

1 Ichino wemwi, mwanane, uwe na maka uku nkumbu zino zili muli Klisto Yesu.

2 Ni vintu vino wapulike kuli nene apa manso yi yasyuta tupu, ivino upe antu aya
kutailwa yano yaine ukusambilizya anji.

3 Uminkane um-machulo ponga, wa nsalifi unzipe wi Klisto Yesu.

4 Kusi wino akululwa isumo, alondele ukusita ivintu vya chila wanda, ukuti
azipile wino wamwika awe unsalifi.

5 Nanti umwi angalwila um-machindo, atangi asupwe inkata, ngi atalwilile um-
chinane.

6 Unnimi wino aluomba unnimo ukomu, chinjile ukutomwela anji iviliwa.

7 Umanyikisye nkani chino nduvwanga, kuno Mwene alukupa amano um-vintu
vyonsi.

8 Utalatila Yesu Klisto, wino watutulwike uku yafwi, uwa mwikwata lyi Davidi, ndi
vino izwi lyane izipe livwanzile.

9 Nene kuli lyenelyo nachuziwa nu kunyepwa wa ntu njipe. Lelo izwi lyi Leza
lisunyepwa.

10 Chaleka nateka mwenzo um-vintu vyonsi, uku nnandu wa yasololwa, ukuti
nayo kwene yazane ufyusi ulye uno uli muli Klisto Yesu, ponga nutensyo wa
manda ti.

11 Izwi li ilya kuzumilwa: kuno ndi twafwa ponga nawe, tulwikala ponga nawe
kwene.

12 Ndi twateku mwenzo, tululâsa ponga nawe kwene. Ngi twantaluka unkola,
nawe kwene alututaluka sweswe.

13 Ndi swemwi tusi ya kutailwa, wene amanda yonsi uwa kutailwa. kuno atangi
aukana unkola.

14 Uyelenguzye ivintu viyo, nu kuyasunda apa manso ya Mwene,
yatachipazyana uku mazwi ya uwele-wele, kuno yakululovya yano yalupulika.

15 Kalambana uku ulanga vino wazumilwa na Leza, umomvi asi na chimwi icha
kukulwa untwe, kuno wayanya ningo izwi lya chumi.

© 1988 United Bible Societies.

16 Uleuke amazwi ya uwele-wele, yano yataile, kuno yannunduluka nkani um-viipe.

17 Ni izwi lyao lyannimba wa mpofya. Muli yeneyo pali Imeneyo na Filete.

18 Yano yalowa uku vya chumi, yano yalutaka. yaluti: ututuluko wa yafwi wati upita, nu kuonona uzumilo wa yantu yamwi.

19 Lelo ichiimbili chi Leza, chino chili na maka, chimisye, chili na kamanyililo ka: “uMwene amanyile ali yakwe.” Na kaili: “Wensi wino alutaka izina lya Mwene, atane nuipe.”

20 Lelo un-ng'anda inkulu musi ivivya vya zaabu na feza sile, lelo ni vya viti ni vimatwa kwene, vimwi vyachindama, vimwi pole.

21 Nguntu wauswefya nu kutana navyo, aluwa ichivya chichindame chino chafulwa, chino chizipile uMwene, ichakuombela imilimo yonsi imizipe.

22 Lelo uwituke itama zya ulumendo; ulondele ichumi nuzumilo nu lukundo nutekano, ponga na yano yalwita uMwene uku mwenzo untiswe.

23 Lelo ukutondosya kuno kusi kwa mano ukukane, angi umanyile vino kukuleta ulwete.

24 Kaili chitalingine umomvi wa Mwene ukuwa nu lwete; lelo atontele antu yonsi, wino angasambilizya, uwa chelelezi.

25 Asunde ku utonte yano yalupazyana nawe; ukuti ndi chingawa, Leza ayape ukuvipela nu kumanya ivya chumi,

26 kaili amano yawele yafyuntuke um-ntyo wi Chiwa, uno wayalema yachite vino akasi.

2 Timoteo 3

1 Lelo umanye izwi li, vino um-manda ya mpelelekezyo kuluwa amakati yano yatala.

2 Kuno antu yaluwa akuikunda akola, akunda impia, aluutensya, achilumba, antusi, atachindika avyazi yao, atakusamalizya, asi aswepe,

3 atakunda akumwao, atalamane, yakaifikizya, asuusunga, akalipe, atakasi ivizipe.

4 Yakasongelela, apotenkanya, akaivuna, yano akunde ivya munsi ukuluta Leza.

5 Yano ungati yali ni chopo-kuli-Leza, lelo yalukana amaka yakwe; nayo kwene utane nayo.

© 1988 United Bible Societies.

6 Kuno muli yeneyo yalimo akulusokelela un-ng'anda zya antu, nu kulema anachi viwila, yano anwamilwa ni visendo vya maifyo, yano yasendwa ni nyengwa tupu tupu.

7 Angi yalusambilila amanda yonsi, lelo yatezya ukumanya nanti kache chimwi cha chumi.

8 Ndi vino Yane na Yamble yakatukile Mose, ivino na yao kwene yalukatukila ichumi chio; antu yano yononeka amano yao, yakanwa uku vintu vya uzumilo.

9 Lelo yataluzimba nkani, kuno uwele-wele wao ulumanyika apatiswe na antu yonsi, ndi vino nu wele-wele wi yao wamanyika apatiswe.

10 Lelo wemwi walondela amasambilizyo yane, ni miele yane, nu kusita kwane, nuzumilo ni chelelezi.

11 Nu lukundo nu nte; nu kuzunywa kwane nu chuzi, ivintu vino vyanzanile uku Antiokia, uku Ikonio nu ku Listela. Un-zunyo onsi uno nachulanga, uMwene wantuzile muli viyo vyonsi.

12 Endi, na yonsi yano yakasi ukwikala un-chopo muli Klisto Yesu yaluzunyiwa.

13 Lelo antu yaipe aya mazosyo yaluwapo nu kuipisya, angi yalulovya nu kulowana.

14 Lelo wemwi uwikale um-vintu vino wasambilile nu kuloka, kuno wamanya vino ayani yano yakusambilizye.

15 Na vino ukufuma uwanche umanyile amaandiko mazipe, yano yangakupa amano ku kupata ufyusi, uku uzumilo uno uli muli Klisto Yesu.

16 Ilyandiko lyonsi ilipiwa na Leza liile uku masambilizyo nu kukusunda antu ukonona kwao, nu kuyalolola nu kuyateka un-chumi.

17 Ukuti untu wi Leza awe wa kapanga, wayana kuti aombe imilimo yonsi imizipe.

2 Timoteo 4

1 Ndukukonkomezya apa manso yi Leza na pa manso yi Klisto, Yesu wino aluputula imilandu ya apuma na fwi, pano wacha waloleka ukwimika uwene wakwe:

2 sunda izwi pano paile na pano pataile kwene, katukila nu kukalipila, nu kusunda uku chelelezi chonsi na masambilizyo.

3 Kuno kulwiza amakati yano yalukana masambilizyo ya upuma. Nga yaluusitila yakasambilizya tupu kuyana vino yakunda, yano yalusambilizya ivintu vino viluya um-makutwi yao.

4 Nayo yaluyala amakutwi yao uku vya chumi, nu kulondela ivilai vya ufi.

© 1988 United Bible Societies.

5 Lelo wemwi uukôle muli vyonsi, uteke mwenzo um-machulo, womba unnimo
wa kusunda izwi-zipe; fikilizya uomvi wako.

6 Kuno, nemwi ntifimwa mbwe chipelo nu kufwa kwane ikupalamila.

7 Nalwa isumo lizipe, namalila ulwendo, nuzumilo ndemisye.

8 Chisila chakwe nawikilwa inkata ya chumi, ino Mwene, Mputuzi wa chumi,
alumpa uwanda ulye; nga asi nene nenga, lelo na antu yonsi, yano yakunda
ukuloleka kwakwe.

9 Ukalauke ukwiza kunondi zuwa.

10 Kuno Dema wansile wakunda ivya nsi yi; wapita uku Tesalonike; Kleske nawe
waya uku Galatia, Tito nawe waya uku Dalmatia.

11 Luka wenga kwene uwino ali ponga nene. Usende Malko awize ponga newe,
kuno angangazwa ningo um-milimo.

12 Lelo Tikiko nantumile uku Efeso.

13 Inkanjo ilye ino nasile kuli Kalipo uku Tloa, pano ulwiza kuche undetele, ni
vitabu vivi, nkani ivya mpapa.

14 Aleksanda, kasula wa mbisi wachisile iviipe tupu kunondi; uMwene alumpa
ukuyana ni milimo yakwe.

15 Newe kwene unchenjelele untu wiyo, kuno wapingula nkani amazwi yitu.

16 Um-mivwangile yane ilya ntangulo kusi wino wanvwangila, lelo yonsi yansile.
Ndulomba yatavwangilwa uyipe uku chintu chiyo.

17 Lelo Mwene wimilile ponga nene, wampa amaka, ukuti uku nnimo wane, izwi-
zipe lyumwe imbila vino chiine, ukuti yapulike yonsi ayakulukuwa; nene nfyuke
un-nnomo wi kalangu.

18 uMwene alunfyusya ni viipe vyonsi nu kunsunga, kuti nfike um-wene wakwe
uwa mwiyulu. Utensyo uwakwe manda ti na ti. Chiwe viyo kwene.

19 Undawile Plisika na Akila, na ya ng'anda mwi Onesifolo.

20 Elasto wasile uku Kolinto, Tlofimo nansile unwale uku Mileto.

21 Ukalauke ukwiza zuwa, pano amanda ya nzusi yachili; Eubulo alukulaula, na
Pude na Lino na Klaudia na achitu yonsi kwene.

22 Umwene awe nu mwenzo wako. Inkumbu ziwe ponga nemwe.

Tito

Tito 1

© 1988 United Bible Societies.

1 Paulo umomvi wi Leza nu ntume wi Yesu Klisto, uku nnandu wa uzumilo wa
yasololwa yi Leza, nu kumanya kwa chumi, kuno kuine ichopo-kuli-Leza.

2 Um-utailo wa upuma wa manda ti, uno Leza, wino atangi avwange ufi,
walainye ukufuma kali kali.

3 Waswelula izwi lyakwe uku makati yakwe, um-mbila iyo, yino napilwe ukuma
ukwizwi lyi Katula witu Leza,

4 kuli Tito, umwanane um-uzumilo uli onga. Inkumbu ziwe newe nuwelezyo vino
vifumile kuli Leza Tata, na kuli Klisto Yesu Katula witu.

5 Ichino nakusile uku Klete, kuti uyanye ivintu vino vyasyalila, nu kuwika ayikolo
yi kongani chila unzi, ndi vino natasile kuti uombe.

6 Ndu ntu wasundika nawe untu wa nchi wenga, nga anakwe yazumila,
yataluvwangilwa iviipe uku vya upundu nanti kanyati.

7 Kuno chiile Askofu awe untu wino wasundika, kuno aluchema antu yi Leza,
atawa untu wa kuikunda apalwakwe, atawa nu mwenzo wa pipi, atawa unkolesi
nanti uwa kulemanila, atawa untu wa kukunda ukupata insao mbi.

8 Lelo awe ni lya uuntu, akunde ivizipe, atekine, uwa chumi, unswefu wa
mwenzo, waikola.

9 Angi alemile izwi lya kutailwa ndi vino wasambiliziwe, kuti asunde antu uku
masambilizyo ya upuma, nu kupota alupazyanya newe.

10 Kuno kuli ayinji atachindike, aya mazwi ya uwele-wele, yakazosya, nkani
ayalye aya chibalu, yano chilingine yatuzye.

11 Antu yao ayano yalonona aya ng'anda yonsi, angi yalusambilizya ivitaile, kuti
yapate insao mbi.

12 Untu wa kumwao, kalauzya wao akola, atati: “Aklete aufi manda yonsi;
inyama njipe, yalaka akosu.”

13 Usyuta uo uwa chumi. Ichino viyo uyasundisye, kuti yawe apuma um-
uzumilo.

14 Yatachipulika ivilai vya chiYudea, nanti amasunde ya yantu yano yaluupalula
ni vya chumi.

15 Ivintu vyonsi vili ningo kuli yano yali ningo; lelo kusi chino chili ningo kuli yano
yalyikila yano yatazumile, amano yao yafitokela ponga ni myenzo yao kwene.

16 Yaluzumila vino Leza yammanyile, lelo uku nnimo yao yalumkana, ali ya
chinyai, asi nu nchinzi, yatazipile nanti uche unnimo umwi unzipe.

Tito 2

1 Lelo wemwi, vwanga ivintu vino viile uku masambilizyo ya upuma.

© 1988 United Bible Societies.

2 Vino akombe yatekane, yawe nu nchinzi, yau-kôle, aya mano yano yaloloka
um-uzumilo nu ndukundo nu nte.

3 Ivino na akolechi kwene yawe achindamu um-miele yao, ndi vino chiile uku
yantu yaswepe, yatawa nu lwambo, yatawa aya kanwa yisute, lelo
alusambilizya ivizipe.

4 Ukuti yape amano anachi yano yachili yakomile, yakunde ya iya yao na ana
yao,

5 yatekane, yawe ningo, nukuomba imilimo un-ng'anda zyao, yatonte uku
kuchindika yaiya yao akola; kuti izwi li Leza litasulwa.

6 Ivino na alumendo kwene, yasunde yatekane.

7 Umvintu vyonsi uwe nkolela we nkola, ukuyalanga imilimo mizipe, na
masambilizyo yako ukuyalanga ichumi nu kuikola,

8 na mazwi yako ya upuma yano yatangi yavwangilwe iviipe, ukuti wino
alupingula akulwe untwe, kuno asi nizwi liipe ilya kututakilila.

9 Azya yachindike aene yao nu kuyazipila um-vintu vyonsi, yatapazyana nayo.

10 Yatawa aivi, lelo yalange kutailwa kwao ukuzipe, ukuti yaemvye
amasambilizyo yi Katula witu Leza um-vintu vyonsi.

11 Kuno inkumbu zyi Leza, zino zikutula antu yonsi, zyaloleka.

12 Nazyo zilutusambilizya ukukana iviipe nu kuntakumbuka vintu vya kuno
ukunzi; kuti twikale tutekine, ni chumi ni chopo-kuli-Leza, ukunsi i iya pa
kasalaka.

13 Angi tululolela utailo wa upepelelo nu kuloleka kwa utensyo wi Klisto Yesu,
Leza witu unkulu na Katula witu.

14 Wino waufimile upuma wakwe uku nnandu witu, kuti atukulule um-viipe
vyonsi nu kuswefya antu yawe ayakwe unkola, yano yali nunte ukuomba
imilimo mizipe.

15 Vwanga amazwi ya, sunda nukukalipila uku maka yonsi; atachikusula untu
nanti umwi.

Tito 3

1 Uwelenguzye antu ukutontela alâsi na ya maka, nu kukampuka uku milimo
yonsi imizipe.

2 Yatatuka untu umwi, yatawa nu luete, yatonte nu kulanga uvyalisu wao wonsi
uku yantu yonsi.

3 Kuno kali neswe kwene tutali na mano, twali yatanduke, twazosiwa nu
kuombela itama ni nyengwa tupu, nu kwikala um-viipe nuzuwa, twatuwananga.

© 1988 United Bible Societies.

United Bible Societies

4 Lelo inkumbu zyi Katula witu Leza, nu lukundo lwakwe uku yantu, pano vyalolike, watufyusizye.

5 Nanti usu ku milimo ya chumi, yino twaombanga sweswe, lelo uku kukumbukilwa, uku kufulwa kwa kuvyalwa ilya uwili nu kuchitwa upya nu Mwenzo Nswefu,

6 wino twitililwa uku winji, uku nzila yi Yesu Klisto, Katula witu.

7 Ukuti ndi twalilwa ichumi uku nkumbu zyakwe, tuwe yapyani ya upuma wa manda ti, ndi vino tutaile.

8 Izwi lya kutailwa, ni vintu viyo ndusita uvilande uku maka, ukuti yalye yano yazumila Leza, yelengula ukwikalisya um-milimo mizipe. Ivintu viyo ivizipe na kaili vili nu nzano uku yantu.

9 Lelo uleuke ukutondosya kwa sile sile, ni vintu vya kali, nu kulemanila, nu kupazyanyizya intambi. Kuno visi ni chakulola mwenemo, na kaili ivya uwele-wele.

10 Untu wino watalamana umsunde ilya ntangulo ni lya uwili, ngi atasundike, umkane,

11 nu kumanya vino untu ndi wiyo walowa, na kaili aluchita amaifyo, kuno wauyangwila unkola vino mononi.

12 Utache uzimbe ukwiza kunondi uku Nikopoli, lino nacha natuma Altema nanti Tikiko kunuli, kuno ukuno nkasime ukwikala amanda ya nzusi.

13 Zenasi, uwamanyikisya-intambi, na Apolo, uchite maka uku lwendo lwao, yataulilwa chimwi.

14 Antu yitu nayo yasambilile ukuomba milimo mizipe, ukuyazwa yanji vino yaulilwe, yatawa nanti visêke.

15 Antu yonsi yano yali ponga nene yalukulaula. Ulaule yano yatukunda um-uzumilo. Inkumbu ziwe ponga nemwe mwensi.

© 1988 United Bible Societies.

Filemoni

Filemoni 1

1 Nene Paulo nanyepwa uku nnandu wi Klisto Yesu, nu wachitu Timoteo, kuli
Filemoni unkundikwa witu, umomvi ponga neswe.

2 Na kuli Afia, uwachitu kachi, na kuli Alkipo unsalifi ponga neswe, nu
kwikongani lino lili un-ng'anda yako:

3 Inkumbu ziwe nemwe nu welezyo vino vifumile kuli Leza Tata witu nu ku
Mwene Yesu Klisto.

4 Ndusamalizya Leza wane amanda yonsi, pano nakwe lengula um-mapepo
yane.

5 Kuno napulika ulukundo lwako nu zumilo uno uli nao uku Mwene Yesu nu ku
yaswefiwa yonsi.

6 Ukuti ukuminkana kwa uzumilo wako uombe unnimo wakwe, un-kumanya kwa
vintu vyonsi ivizipe, vino vili kuno tuli, muli Klisto.

7 Kuno nachimvile nu kutekana ku lukundo lwako, kuno we wachane, imyenzo
ya yaswefiwa yatekana kunuli.

8 Ichino, nanti vino ndi ni chiposye muli Klisto uku kutuma lino liyine kuli wewe,

9 lelo uku nnandu wa lukundo ndukulomba. Ndi vino ndi, nene Paulo mkombe,
na li kwene ne unnyepwa wi Klisto Yesu.

10 Ndukulomba uku nnandu wa mwanane, wino navile un-kunyepwa kwane, uli
Onesimo.

11 Wino kali atakuzipile, lelo li kwene akuzipile nkani, wewe nene kwene.

12 Wiyo namwezya kuno uli, unkola kwene; nawe ali mwenzo wane kwene.

13 Wino nemwi nakasime inneme awikale kunondi, kuti angazwilizye, pano
usipo, un-kunyepwa kwane kwizwi-zipe.

14 Lelo ntakasi ukuomba chimwi siku uku kukasama kwako, ukuti ukutonta
kwako kutawa uti ukwa maka, lelo uku kukunda kwako.

15 Kuno, kunde ichino wakupalwike amanda yamwi, kuti uwe nawe kaili manda
ti.

16 Ukufuma li kwene chisi ndi vino unzya, lelo ukuluta nu nzya, wachitu
unkundikwa; kunondi nemwi, na kuli wewe ukuluta, uku mwili nu ku Mwene.

17 Ichino, ngi wandola vino ne nyonko, umpokelele wi nene kwene.

18 Na ndi wakuyifya chimwi, nanti ukuwa nimpa kunuli, undole nene.

© 1988 United Bible Societies.

19 Ngaandike ukwikasa lyane nenkola ne Paulo, nene ndulipa. Lelo ntaluti vino
uli nimpa kunondi: impa yako mwenzo wako!

20 Endi, wachane, ndusita ukupata chimwi kunuli uku Mwene; unteke umwenzo
wane muli Klisto.

21 Ichino nkwandikile kuno ntaile vino wanpulika; manyile vino wanchita ukuluta
na vino nkunenile.

22 Na kaili unteyanyizye nu uwikalo kwene, kuno ntaile vino uku kupepa kwino
mulundola.

23 Epafla, wino wanyepwa ponga nene muli Klisto Yesu, alukulaula.

24 Na Malko na Alistako na Dema na Luka, aomvi ponga nene.

25 Inkumbu zya Mwene Yesu Klisto zikale ponga ni myenzo yino.

© 1988 United Bible Societies.

Eblania

Eblania 1

1 Leza wavwanzile kali na yatata itu muli yakalauzya maila tupu nu ku nzila tupu;

2 num-manda ya chisila aluvwanga neswe uku Mwana, wino wamwisile awe umpyani wi vyonsi, kaili kuli wiyo waumvile insi.

3 Wenewe kuno umwengelela wa ukulu wakwe, ni chimanyisyo cha chata chakwe, wavisenda vyonsi ukwizwi lya maka yakwe, pano wamala kuswefya antu ku maifyo yao, wikazile ukwikasa lya kwilunji ilya Ukulu umwiyulu.

4 Wachindikwa ningo ukuluta yamalaika, ukuyana nizina lino wapyanile, lino ilya ukulu ukuluta ilyao.

5 Kuno uwini pali yamalaika, wino watana wanenwa nanti limwi, ukuti: “Wewe uli mwanane; nene ilelo nakuvyala?” Na kaili: “Inene namwa isi wakwe; nawe wamwa kuli nene umwana?”

6 Na pa Wanda, uno aluleta mwana wiyele kaili un-nsi, ati: “Chiyaile yamalaika yonsi ayi Leza kumfukamila.”

7 Na pali yamalaika avwanzile, ati: “Aluchita yamalaika yakwe ukuwa unza; naomvi yakwe yawe ivyenje vya moto.”

8 Lelo pa Mwana avwanzile, ukuti: “Ichisumbi chako icha ukulu, we Leza, icha manda ti na ti. Ni isumo lya uwene wako isumo lya ololosu.

9 Wakunda ichumi, watuwa imisalula. Ichino we Leza, Leza wako wakupaka mafuta, amafuta ya kuchimbilila ukuluta anyonko.”

10 Na kaili: “Wewe, Mwene, intangulo wawisile iviimbili vya nsi; niyulu unnimo wa makasa yako.

11 Viyo vilononeka, lelo wemwi ulusyala; navyo vyonsi vilukulupa wa mwenda.

12 Uluvikonza kunti koti, navyo vilukaoka wa mwenda. Lelo wemwi uwewe kwene. Ni myaka yako italusila.”

13 Chene! aliko malaika, wino watana wanenwa nanti limwi, ukuti: “Wikala ukwikasa lyane ilya kwilunji, fika na lino nacha nawika yasiluembu yako yawe ichisumbi apa kuwika makulu yako?”

14 Chene! yao yonsi asi myenzo ya kuombela, nu kutumwa ukuyazwa yalye yano yalupyana ufyusi?

Eblania 2

1 Ichino chitulungime ukulemasya nkani, yao yano twapulika, kuti tutacha tupaluke.

© 1988 United Bible Societies.

2 Kuno ngizwi lilye, lino lyavwanzilwe na malaika, lyali na maka, nuipe onsi ni misalula yapiwile amalipilo ya chumi,

3 nganeswe, Chene! tulufyuka uli, ngi twasula ufyusi unkulu ndukuti u? Uno intangulo wavwanzilwe nu Mwene, ichisila ukonkomeziwe kuli sweswe na yano yapulike.

4 Leza nawe kwene akulwimikila ponga nayo uku vilangizyo ni vipezya-mano na maka tupu na tupu nu ku wankanyo wa Mwenzo Nswefu, ndi vino wakasime unkola.

5 Kuno atawisile apansi yi yamalaika insi ilye uno ilwiza, ino tulutaka.

6 Lelo untu wenga wimikile kumwi, ukuti: “Untu uli chani, wino umwizukile, nanti mwana-ntu kuti unnange umwenzo?

7 Uku kazimbo kache wanchita unnono ukuluta yamalaika; wanzwika inkata ya ukulu nu nchinzi;

8 wawika vintu vyonsi apansi apa mulu yakwe.” Kuno apa kuwika ivintu vyonsi apansi apa mulu yakwe, atasile chimwi chino chitawisilwe apa mulu yakwe. Lelo li kwene tuchili tulole vintu vyonsi ukuwikwa apa mulu yakwe.

9 Lelo tulunnola Yesu, wino wachisilwe unnono ukuluta yamalaika, uku nnandu wa kuwaya kwa nfwa, ukuti uku nkumbu zyi Leza alola infwa uku nnandu wa ntu wensi, wazwikwa inkata ya ukulu nu nchinzi.

10 Kuno chanjile Wenewe, wino uku nnandu wakwe na kuli wenewe ivintu vyonsi vilipo, alete ana inji yafikilile ukulu, kuyanya katungulula unkulu wa ufyusi wao uku nzila ya machulo.

11 Kuno wiyo wino aluswefya na yao yano yaluswefiwa, yonsi kwene yafumile kuli wenga. Ichino viyo atalulola insoni ukuyita anina.

12 Avwanzile, ati: “Nannanda izina lyako apa achane. Apakasi yi kongani Nankulundila nu kutensya.”

13 Na kaili: “Namwa nntaile wenewe.” Na kaili: “Lola Inene ndipo pa kwene na ana yano napilwe na Leza.”

14 Kuno ana yao yali ni myili nu wazi, vino nawe kwene watozile mwili, uli onga, ukuti ku nzila ya nfwa amonone wino wali na maka ya nfwa, uli Chiwa,

15 nu kukulula yao yonsi yano yali azya manda yao yonsi, kuno yali ni ngofi zya nfwa.

16 Kuno umwenemo atalolile yamalaika nkumbu, lelo walolela nkumbu mpanda wi Ablaamu.

© 1988 United Bible Societies.

17 Ichino channungime ukukolana na anina um-vintu vyonsi, kuti awe iKapela-
nkulu uwa nkumbu, uwa kutailwa, pa manso yi Leza, ukuti awe Kapulikanya
uku maifyo ya antu yakwe.

18 Angayazwa na yao yano yalweziwa, kuno nu nkola kwene wachuzile pano
weziwe.

Eblania 3

1 Ichino yachane yaswefiwa, yano mwisilwe kufuma mwiyulu wi sweswe kwene,
mulolekesye nkani Untume na Kapela-nkulu wa uzumilo witu, ali Yesu.

2 Wino wali uwa kutailwa kuli Wino wainwika uku nnino, ndi vino Mose kwene
wali wa kutailwa un-ng'anda yakwe yonsi.

3 Kuno wiyo walilwa ukulu nkani vino chinjile ukuluta Mose, ndi vino kakula wa
ng'anda ali nu nchinzi nkani ukuluta ing'anda.

4 Kuno chila ng'anda yakuzilwe nu ntu, lelo Kakula wa ivintu vyonsi i Leza.

5 Nga Mose umwenemo wali uwa kutailwa un-ng'anda yakwe yonsi, wa momvi,
awe syuta wa vintu vino viluvwangwa pa chisila.

6 Lelo Klisto, wa mwana, apa ng'anda yakwe. Ni ng'anda yakwe isweswe, ngi
twalema nkani uposye nu kulu wa utailo witu, fika ni chisila.

7 Ichino ndi vino avwanzile Mwenzo Nswefu, ati: “Ilelo ngi mwapulika izwi
lyakwe,

8 mutachikomya imyenzo ino, ndikuti amakati ya kulakalisya, uwanda wa
kweziwa undusanga;

9 Pano yaso ino yangezizye nu kundinganya; nanti vino yalola imilimo yane
imyaka amakumi yani.

10 Ichino nalakalikile umpanda u, navwanga, nati: Manda yonsi antu ya
yalowana um-myenzo yao; yatamanyile inzila zyane.

11 Ndi vino nalafile uku chilakali chane: yatalwingila un-kupuza kwane!”

12 Lolini yachane, atachiwa-po umwi pali mwemwe nu mwenzo uipe nuwa
kuntazumila, uku kuutalula kuli Leza wa upuma.

13 Lelo musokezyanae chila wanda, lino kuchili “Ilelo”, ukuti umwi pali mwemwe
atakoma umwenzo uku uchenjezu wi yifyo.

14 Kuno twati tuminkana na Klisto, ndi twalemasya uku maka intangulo ya utailo
witu, fika ni chisila.

15 Apano chivwanzilwe, ukuti: “Ilelo, ngi mwapulika izwi lyakwe, mutachikomya
imyenzo ino, ndi kuti amakati ya kulakalisya.”

© 1988 United Bible Societies.

16 Kuno ayani yano yalakalisya Leza, pano yapulike izwi lyakwe? Asi yalye yonsi yano yafumile uku Mizili angi yakolelilwe na Mose?

17 Kaili aya wini yano yannakalisye um-myaka amakumi yani? Asi yalye yano yononile, yano yalala ivyala vyao un-nusanga?

18 Kaili ayani yano walapile ukuti: Yatalwingila un-kupuza kwakwe, lelo yalye yano yachisile imisalula?

19 Ichino twalola vino yatali ingile uku nnandu wa kuntazumila kwao.

Eblania 4

1 Ichino, ngi uchili ulipo ulanyo wa kwingila un-kupuza kwakwe, tulole umwi pali mwemwe atize aloleke vino wililwa.

2 Kuno umwenemo, neswe kwene twasundwa izwi-zipe wi yao. Lelo izwi lilye lino lyapulikikwe, litayaombile chimwi. Kuno lituminkine nuzumilo muli yeneyo.

3 Kuno swemwi yano twazumila tulwingila un-kupuza kulye, ndivino wavwanzile, wati: “Ndi vino nalafile uku chilakali chane: Yatalwingila un-kupuza kwane.” Nanti vino imilimo yakwe yamalilike fuma ukuwika iviimbili vya nsi.

4 Kuno wavwanzile kumwi pa wanda wa saba, ati: “Leza wapuzile uwanda wa saba, wata imilimo yakwe yonsi.”

5 Na po kwene: “Yatalwingila un-kupuza kwane.”

6 Ichino vino izwi liyo lyasyalila ukuti yaliko antu yano yalwingila mwenemo, na yalye yano yasunzilwe izwi lilye kali, yatingile uku imandu wa kutanduka kwao,

7 wawika kaili uwanda umwi, avwanga muli Davidi ichisila cha manda tupu, ndikuti ya: “Ilelo.” ndi vino chavwanzilwe fuma kali: “Ilelo ngi mwapulika izwi lyakwe, mutachikomya imyenzo ino.”

8 Kuno Yoswa ngi wala yape ukupuza, atali avwanga ivya pa wanda unnina kaili.

9 Ichino, chasyalila uwanda wi Leza uwa kupuza uku yantu yi Leza.

10 Kuno wino wingila un-kupuza kwakwe, watapuza unkola kwene ku milimo yakwe, ndi vino Leza wapuzile ku milimo yakwe.

11 Ichino tuchite unte ukwingila un-kupuza kuo, ukuti untu wensi atiza apone, akolane na yano yatandwike.

12 Kuno izwi lyi Leza ilya upuma: kaili lili na maka, na kaili lyakalipa ukuluta ulupanga lungawa lonsi, luno lwakalipa kuwili; kaili lilutota nu kupalukanya upuma nu mwenzo, ni vyai na mafuta yano yali mwenemo, kaili lyangupala ukumanya melenguzi nu kusita kwa mwenzo.

© 1988 United Bible Societies.

13 Nga kusi ichilengwa chimwi chino chifisime apa manso yakwe, lelo ivintu
vyonsi vila patiswe nu kuloleka apa manso yakwe unkola, wino sweswe swensi
chitulungime ukulanda milimo itu.

14 Ichino kuno tuli-nawe Kapela-nkulu wino wingile umwiyulu, Yesu Mwana wi
Leza, tulemasye nkani usyuta witu.

15 Kuno tutali na Kapela-nkulu wino atachuzile ponga neswe ku nnandu wa
kuula-maka kwitu, lelo wenewe weziwe ichili chonga neswe um-vintu vyonsi,
nanti kuchita iifyo.

16 Ichino tupalamile ichisumbi-cha-nkumbu uku chiposye, ukuti tukumbukilwe
nu kulolelwa inkumbu zya kutwazwa pa kusita.

Eblania 5

1 Kuno Kapela-nkulu wensi wino wasololwa unjantu, wimikwa uku nnandu wa
antu, ukuti ayaombele kuli Leza, ukuti afime amawila ni vipelo ukumaifyo yao.

2 Wino angayakumbukila uku utonsu wao yano yatamanyile na yano yalowa,
kuno nu nkola kwene ali ni miele ya utonte.

3 Ichino viyo chinnungime ngi uku nnandu wa antu, iviyo kwene na pa lwakwe
unkola, ukufima ivipelo uku nnandu wa maifyo.

4 Nga kusi untu wino angautolela ukulu uo unkola, siku wino witwa na Leza, ndi
kuti Aloni,

5 Ivino Klisto nawe kwene, ataukuzizye apa lwakwe ukuwikwa kuwa Kapela-
nkulu, lelo unkola wino wannenile, ati: “Wewe uli Mwanane, ilelo li nakuvyala.”

6 Ndi vino avwanzile pa nina, ati: “Wewe uli kapela wa manda ti, ndi vino
Melkizedeki wali.”

7 Wino pano watenzi kuno ukunzi, wapepanga nu kupapata nu kulila nkani na
monsozi kuli Wiyo wino angamfyusya, ninfwa; wapulikikwa kuno wali ni chopo
kuli Leza.

8 Nanti vino walu Mwana, wasambilile ukuzumila ku nzila ya machulo.

9 Nawe pano wamalila ivintu vyonsi, wapa ufyusi wa manda yonsi uku yantu
yonsi yano yalumzumila.

10 Apano witwa na Leza kuwa Kapela-nkulu, ndi yino Melkizedeki wali.

11 Wino tuli na mazwi tupu aya kulanda um-vintu vyakwe, lelo chatala
ukumulandila, kuno mwawa yakosu ya kupulika.

12 Kuno pano chimulungime ukuwa yakasambilizya, kuno amanda tupu yasila,
mulusita ukusambiliziwa nu ntu amasambilizyo ya ntangulo aya mazwi yi, Leza;
nemwe muchili mulusita iyele, lelo asi chulya ichikomu.

© 1988 United Bible Societies.

13 Kuno chila ntu wino akulung'wa izia, atamanyile nkani izwi lya mpomvu, kuno umwana nnono.

14 Lelo ichulya ichikomu icha yantu yapuma, yano amano yao ukukuombela yawelela ukumanya ivizipe ni viipe.

Eblania 6

1 Ichino tute amasambilizyo ya ntangulo ayi, Klisto, tulemasya uku yakapanga; tutachiwika kaili ichiimbili cha kuvipela uku milimo ino isi ya upuma, nukuwa nuzumilo kuli Leza.

2 Na masambilizyo ya lubatizyo nu kuwikila makasa, kututuluka kwa yafwi, nuputuzi wa manda ti.

3 Na viyo vyonsi tuluchita ngi Leza wazumila.

4 Kuno yao yano yati yapiwa umwengelela nu kuzana uwila wa mwiyulu, nu kuchitwa yuminkani yi Mwenzo Nswefu,

5 nu kwezya uzipe wizwi lyi Leza, na maka ya Manda yano yalwiza,

6 ngi yapona ichisila cha vintu viyo, yatangi yachitwe upya kaili kuti yavipele, kuno yalumkonkomela uMwana wi Leza ilya uwili apa lwao nu kumsekelisya apatiswe.

7 Kuno insi, ino ilunwekelela amanzi ya semba, ino ilutonya pipi pipi nu kumezya vipelwa, viile kuli yao yano yailima insi, iluminkana um-upepelelo uno ulufuma kuli Leza;

8 lelo ngi yamela imyonga ni vikona, ikulukanwa nu kusyalilila kutipwa, ino ukusila kwakwe ukupya.

9 Lelo yakunde, nanti vino tuluvwanga viyo, tumanyikisye ningo i vintu vizipe nkani kuli mwemwe, ivya ufyusi wino,

10 Kuno Leza ataula ichumi, ukuti angalatila imilimo ino nu lukundo lulye, luno mwalangizya ukwizina lyakwe, kuno mwaombile aswefiwa, na li kwene muchili muluyaombela.

11 Neswe tulusita nkani chifa ntu alangizye unte ulye kwene, ukufikilila kwa utailo, fika ni chisila.

12 Ukuti mutachiwa yakosu, lelo muwe wi yao yano yalupyana ulanyo uku uzumilo nu kuzizimizya.

13 Kuno Leza, pano wapile Ablaamu ulanyo, kuno atali nu wikolo ukuluta unkola uwa kunnapila, waulafile uku mwenzo wakwe unkola.

14 Ati: “Uitiwenemo uku kupepelela nankupepelela, nu kuvula nankuvuzya.”

15 Nu ku kupembela wapiwa ulanyo uo.

© 1988 United Bible Societies.

16 Kuno antu yakululapila kuli wenewe wino unkulu ukuluta aliyo, na kuli yeneyo likusila kwa mipaka yao yonsi iya mazwi, ichilapo chikuyakomya.

17 Umwizwi liyo Leza wakasime ukulangilila nkani nkani yano yalupyana ulanyo ulye, vino isunde lyakwe litakusenoka, watezile ichilapo apakasi;

18 ukuti uku vintu viili vino vitangi visenokevino muli vyenevyo Leza atangi avwange ufitusungulwe uku maka sweswe yano twitukilila ukulema utailo ulye, uno uwisilwe apa nkolelo yitu,

19 uno tuli nao wa nanga ya mwenzo iya maka nu kutailwa, imo wingila unkasi kuchili pazia,

20 muno wingila Yesu uku nnandu witu, Katungulula witu, wawa Kapela-nkulu manda ti, ndi vino Melkizedeki wali.

Eblania 7

1 Kuno Melkizedeki wiyo umwene wa ku Salemu, kapela wi Leza wa mwiyulu, wino wakomengine na Ablaamu, pano wawelanga ukufuma ukwisumo, lino wumanga ayene yao, wampepelela.

2 Wino Ablaamu wampile isempu li kumi um-vintu vyonsi, uku kusenula izina lyakwe, intangulo: umwene wa chumi, kaili: umwene wa Salemu, ukuli kuti: umwene wa utekano.

3 Asi nisi nanti nyina, asi nu mpanda, asi ni ntangulo ya manda yakwe nanti ukusila kwa upuma wakwe, lelo wakolenkanyiwa nu Mwana wi Leza, wene wamwikala ukapela manda ti.

4 Ali lolini vino untu wiyo wali unkulu, wino Ablaamu tata-kulu, wapile sempu likumi ilya vipokwa.

5 Nu njana yi Levi nayo yalye yano yakutupiwa ukapela, yali na maka ukutola sempu likumi uku antu yao, alikuti uku yanina, ukuyana ni Ntambi, nanti vino yafumile um-mpanda wi Ablaamu.

6 Lelo wino um-mpanda wakwe utafumilile kuli yao, watozile sempu likumi kuli Ablaamu, wampepelela wino ali nulanyo ulye.

7 Kuno chitakanike nanti uche, ukuti unnono apepelelwa nu nkulu.

8 Na pao antu yano yakufwa yakutola sempu likumi, lelo kuo wino alwimikilwa vino atalufwa.

9 Kaili chingavwangwa vino uku nzila yi Ablaamu, Levi kwene, wino akulupokelela sempu likumi, nawe wafimile sempu likumi.

10 Kuno wali un-nsana wisi pao pano Melkizedeki wakomengine nawe.

© 1988 United Bible Societies.

11 Ichino ngu ntu wa mpomvu walipo uku ukapela wi Levi—kuno antu yalye yapilwe Intambi kuli uwo—kwasitanga chani kaili ukuwa na kapela unji, akatuke ukuwa ndi vino Melkizedeki wali, asi ndi vino Aloni?

12 Kuno ukapela ulye ngi wasenululwa, chiile ni Niambi kwene zisenulwe.

13 Kuno wino wavwangilwe viyo, wali untu wa luko lunji, luno kusi untu wa luko luo wino waombelanga apa altale.

14 Kuno chili apatiswe vino uMwene witu wafumile muli Yuda, uluko luno Mose atavwanzile izwi limwi pali lwenelo, um-vintu vya ukapela.

15 Kaili yao yano tuluvwanga yali apatiswe nkani, ngi wakatuka kapela unji ndi kuti Melkizedeki,

16 wino asi kapela uku ntambi yisimde lya mwili, lelo uku maka ya upuma imo ususila.

17 Kuno wimikilwa, ukuti: Wewe uli kapela manda ti, ndi vino Melkizedeki wali.

18 Kuno kuli ukononwa kwisunde lino lyakolezile, uku nnandu wa utonte wi lyenelyo na kuno litaile.

19 Kuno Masunde yalye yatalesile ivya mpomvu, Lelo kasalaka tuli ni nzila ya utailo uno wazipa nkani, uno kuli weneo tulupalamila Leza.

20 Apa kuombeka ivintu vi kwali ichilapo, kuno anji yalye yapasile ukapela nanti chilapo,

21 lelo Wene ponga ni chilapo, kuli wino wannenile, ati: uMwene walapa atalulapuluka; Wewe uli kapela manda ti.

22 Ichino ukuyana na viyo, Yesu wawa umwimilizi wa ulanyo unzipe nkani.

23 Kaili yalye yachisilwe ukapela ainji, kuno infwa yayalesenkanyanga ukwikala manda ti.

24 Lelo Wene alwikala manda ti, ali nu kapela wakwe uno ususila.

25 Nawe ichino angafyusya yonsi swe, yano yaluila Leza kuli wenewe. Kuno umpuma manda yonsi, kuti ayalombele.

26 Kuno chatuile sweswe tuwe na Kapela-nkulu ndi kuti wi, wino unswefu asi nuipe nanti lyala limwi, wino wapalulwa na amaifyo, wino wali umwiyulu nkani nu kuluta.

27 Wino, asi wi yakapela anina akulu, yano yakulufima vipelo chila wanda, apa ntangulo ku nnandu wa maifyo yao akola, nga ni chisila ku imandu wa maifyo ya antu yanji. Kuno wene wachisile viyo lyonga mpela, pano waifimile unkola.

© 1988 United Bible Societies.

28 Kuno Ntambi iluwika antu yano yatakwite maka, yawe ayakapela-akulu, lelo izwi liyo ilya chilapo, chino chizile ichisila cha ntambi, lyawika uMwana uwa kapanga, manda ti.

Eblania 8

1 Ichino muli viyo vino tuluvwanga, ichintu ichikulu ichi: Tuli na Kapela-nkulu ndi kuti wi, wino wikala ikasa lya kwilunji ilya chisumbi cha wene umwiyulu.

2 Umomvi wa paswefu nu wi Hema lilye ilya chumi, lino lyawisilwe nu Mwene nga asi ntu.

3 Kuno Kapela-nkulu wensi akuwikwa ukuti afime amawila ni vipelo. Ichino chilungime na Wi kwene awe ni chintu chakufima.

4 Ngi wali awikale un-nsi, atali awe ikapela, kuno yaliko yano yalufima amawila ndi vino amasunde yatasile.

5 Yano yaluomba ukukolenkanya ni chisau cha vintu vya mwiyulu, ndi vino Mose Wanenilwe na Leza, pano wateinye ukukula iHema lilye. Kuno avwanzile, ukuti: ‘Lola, ukachite ivintu vyonsi vikolane na vino walangililwe uku mwamba.”

6 Lelo li kwene li wawa nuomvi uno wazipe nkani, lamo ali Kapulikanya wa upangano uno uli ningo kuluta, uno wachitwa apa malanyo mazipe.

7 Kuno lilye uwa ntangulo ngi wazifile, uwasa utali usitwe kuli uwa uwili.

8 Pano wayasunzile, ati: “Lolini, amanda yalwiza, aluvwanga uMwene, ati: Nene nanjachitila Upangano upya aya ng'anda ya Islaeli ni ng'anda yi Yuda.

9 Utaluwa ndi kuti Upangano ulye uno napangine na yaisi, apa wanda ulye uno nayalemile amakasa yao, njafumye un-nsi ya Mizili. Kuno yatikazile um-upangano wane, nene nasuzile, uMwene alutaka.

10 Kuno alau uli Upangano uno nampangana ni ng'anda ya Islaeli: Ichisila cha manda yalye, uMwene ati: Nanjapa amasunde yane unkusita kwao, nu myenzo yao nanjaandika. Nene namwa Leza kuno yali, nayo yamwa antu yane.

11 Nayo yatalusambilizyana chila ntu nu wa mwipamba lyakwe, na chila ntu nu nnina, ukuti: ‘Umanye Mwene,’ kuno yonsi yalummanya, fuma unnono pali yeneyo fika nunkulu wao.

12 Kuno nduyelela uipe wao. Na maifyo yao ntaluyelengula kaili.”

13 Apa kutaka ukuti: Upangano upya, wauchisile ulye uwa ntangulo ukulupe; lelo ichintu chino chatalika ukukulupa nti kukota, chili upipi nu kusila.

Eblania 9

1 Ichino nu Upangano wa ntangulo wali na masunde ya kupepa na paswepe pa kuno ukunzi.

© 1988 United Bible Societies.

2 Kuno iHema lyakuzilwe lilye ilya ntangulo, muno mwali chimikilo chi koloboi ni meza ni mikate ya Ulangilizyo; pano yitanga yati aPaswefu.

3 Nu ku chisila chi pazia lya uwili iHema liyo, lino lilwitwa Paswefu pa Paswefu.

4 Muno muli altale ya zaabu ya ubani ni sandiko lya Upangano, lino lyafupililwa ni zaabu konsi konsi, muno mwali ntungo ya zaabu muno mwali imana, ni ntuwa yi Aloni ilye, ino yamezilwe amafwa, ni riibao zilye izya upangano.

5 Na piyulu pali yamalaika yaukulu yakuwilile pantupa nkumbu; lelo tutangi tuvwange li kwene amazwi ya vintu vi chonga chonga.

6 Ichino ivintu vyateyanyiwa viyo, yakapela ingila maila tupu umwihema liyo ilya ntangulo, angi yaluomba milimo ya kupepa.

7 Lelo umwiHema lya uwili Kapela-nkulu wenga kwene, uwino akulwingila lyonga kwene uku mwaka, asi kwaula uwazi, uno alufima apa lwakwe, nu ku maifyo ya kuntamanya aya antu yao.

8 Ichino Mwenzo Nswefu walangizya vini inzila ya kwingila apaswefu yalile ichili iyulwe, lino Hema lya ntangulo lichilipo.

9 Chintu chi chilangizyo ku manda ya kasalaka, pano mawila ni vipelo vyafimwa, vino vitange vimfikilizya wino alupepa.

10 Kuno intambi zya chiuntu sile, zya vyulya ni vyakunwa nu kufula vintu vinina vinina, kuno ali masunde yano yapilwa antu fika na makati ya kuchita ivintu upya.

11 Lelo Klisto pano wizile, ukuwa Kapela-nkulu uwa vintu vizipe vino viluwapo, wingile mwi Hema likulu nkani ilya kapanga, lino litakuzilwe uku makasa, ukulu kuti: lisi lya kuno ukunzi.

12 Lelo asu ku wazi wa mbuzi nu wa ndama, lelo ku wazi wakwe unkola wingile lyonga sile apa paswefu, apano waleta ukuluzi wa manda ti.

13 Kuno ngu wazi wa mbuzi nu wa ntwazi, nitwi lya ndama ya ng'ombe, lino yakontolelwanga aya maifyo, vikuluyaswefya nu kufula umwili,

14 ali utalusile nkani uwazi wi Klisto, wino kuli Mwenzo wa manda ti, waufimile upuma wakwe kuli Leza, awe uwila uno usi nuipe, ulutufula imyenzo itu ni milimo ya nfwa, kuti tumpepe Leza wa upuma?

15 Ichino viyo uli Kapulikanya wa Upangano upya, ukuti ku nfwa yakwe akulule uku maifyo yano yali apisika ya upangano wa ntangulo, yao yano yisilwe, kuti yapokelele ulanyo wa upyani wa manda ti.

16 Kuno upangano wa upyani pano uli, apano pali ninfwa yi wino wauchisile.

17 Kuno Upangano wa upyani uli na maka pano kwaloleka ukufwa kwa ntu, kuno usi na maka, ngi wino wauchisila umpuma.

© 1988 United Bible Societies.

18 Ichino na u kwene uwatangulo utatangwile nanti wazi.

19 Kuno Isunde lyonsi, pano lyavwanilzwe na Mose uku yantu yonsi, ndi vino intambi ivwanzile, watozile uwazi wa ndama nu wa mbuzi ponga na manzi na mavumbu makasuke ni isopi, akontolela ichitabu ichikola na antu yonsi kwene.

20 Avwanga, ati: “Alau uli wazi wa Upangano uno mwanenilwe na Leza.”

21 Ni Hema lilye ni vivya vyonsi ivya kupepela wavikontolile uwazi navyo kwene.

22 Nu un-ntambi kwene kwela ivintu vyonsi vikuluswefiwa ku wazi; ngi pasi ukuzwisya kwa wazi pasu kwelelwa kwa maifyo.

23 Ichino chaile ukolanyo wa vintu vya mwiyulu vifulwe kuli weneo; lelo ivintu vya mwiyulu ivikola vifulwe ni vipelo vino vyazipa ukuluta viyo.

24 Kuno Klisto atingile apaswepe pano pachisilwe uku makasa, ali ukolenkanyo kwa paswepe pakola, lelo wingile umwiyulu umukola, aloleke li kwene apa manso yi Leza uku nnandu witu.

25 Lelo asi kuti aufime amaila tupu, ndi vino Kapela-nkulu akulwingila apaswefu chila mwaka nu wazi uno usi wakwe.

26 Ndi chili viyo, chali chiyane achule maila tupu fuma ukuwikwa. iviimbili vya nsi; lelo li kwene waloleka lyonga kwene um-ufikililo wa manda, atisye amaifyo uku chipelo chakwe.

27 Ndi vino chilungime antu yapangilwa ukufwa lyonga, ni chisila cha kufwa uputuzi wa milandu,

28 ivino na Klisto kwene; waufima uwila lyonga, kuti asende amaifyo ya antu tupu, alulolekа ilye uwili nanti maifyo, kuli yao yano yalunnolela uku ufyusi wao.

Eblania 10

1 Ichino Ntambi vino ichisau cha vizipe vino vilwiza, lelo asi mwata unkola uwa vintu viyo, uku vipelo vilye kwene vino yakulufima chila mwaka, inga yafikilizya yano yalupalamila?

2 Ali ndi viyo, vipelo vitangi visazya ukufimwa, kuno yakapepa ngi yaswefiwa lyonga, yatangi yaulole kaili vino yali ni ifyo?

3 Lelo um-vipelo viyo muli ukwizukila kwa maifyo chila mwaka,

4 kuno uwazi wa ntwazi nu wa mpwata utangi utisye amaifyo.

5 Ichino viyo apa kwiza kwakwe ukunzi, aluti: “Ivipelo ni vifimwa utakasi, lelo wambwikile umwili.

6 Amawila ya kocha na vino vyafimwa ku maifyo vitakuzipile.

© 1988 United Bible Societies.

7 Apano navwanzile ukuti: Lola panondi, un-chitabu chikonze umuno naandikilwa, nchite vino ukasime, we Leza.

8 Apa ntangulo avwanzile ukuti: Vipelo na mawila ni vyafimwa ukukocha ni vya ku maifyo utavikasime, nga vitakuzipile, nanti vino vyafimwa uku kulondela intambi.

9 Apano wavwanzile, ati: “Lola panondi, nchite vino ukasime. Atisya wamtangulo ukuti awimike uwa uwili.

10 Un-kukasama kuo twaswefiwa uku kufimwa kwa mwili wi Yesu Klisto, lyonga mpela.

11 Na kapela wensi akulwimililа manda yonsi nu kupepa nu kufima ivipelo vilye kwene amaila tupu, vino vitangi vitisye maifyo nanti uche.

12 Lelo wene wafimile ichipelo chonga uku nnandu wa maifyo, chino chiile manda ti, apano awikala ukwikasa lyi lunji ilyi Leza,

13 fuma liyo alulolela fika na lino yasiluembu yakwe yaluwikwa yawe ichisumbi apa kuwika makulu yakwe.

14 Kuno uku kufima lyonga, wayakomya manda ti yao yano yaluswefiwa.

15 Mwenzo Nswefu nawe alutwimikila; kuno ichisila cha kuvwanga ukuti:

16 “Alau uli Upangano uno nampangana nayo ichisila cha manda yalye,” uMwene avwanzile, ati: “Ndutela ivilangaso vyane um-myenzo yao, num-melenguzi yao nduyaandikila viyo.

17 Amaifyo yao nu kutanduka kwao ntaluyelengula kaili nanti uche.”

18 Ichino ukwelelwa kwi viyo ngi kwa wako, kusi ichingafimwa kaili uku nnandu wa maifyo.

19 Ichino, yachane, vino tuli ni chiposye cha kwingila apaswefu uku wazi wi Yesu,

20 ku nzila iyo impya ni ya upuma, ino Yesu watuyulila ipisile mwi pazia, ali umwili wakwe,

21 nu kuwa na Kapela-nkulu apa ng'anda yi Leza,

22 tupalamile nu mwenzo wa chumi, uku kumanyikisya um-uzumilo, na kuno angi imyenzo itu yaswefiwa, itamanye iviipe kaili, ni myili, ino yafulwa uku manzi mazipe.

23 Tulemasye nkani usyuta wa utailo witu, utachi senuka; kuno wino walainye uwa kutailwa.

24 Tulolanae swe yakola na akola, nu kuchinchizyana uku lukundo nu milimo mizipe.

© 1988 United Bible Societies.

25 Tutachita ukukongana apali ponga, ndi vino yamwi yakuluchita, lelo tusundanae nu kulusya ukuchita viyo, ukuyana vino mululola uwanda ulye vino ulupalamila.

26 Kuno ngi twachita iifyo ku manka, apa chisila pa kumanya ningo chumi, kutakuwa kaili ichipelo uku nnandu wa maifyo,

27 lelo kuli ukulolelela uputuzi wa kusimya nu kali wa moto imo wawikwa ukocha yao yano yalupingula.

28 Untu wino wasula Amasunde yi Mose, alufwa kwaula nkumbu, ukwizwi lyi yasyuta yaili nanti yatatu.

29 Mwalola uli? Chitannungime uputuzi unkulunkani untu wilye, wino wannyata uMwana wi Leza, nu kwelengula uwazi wa Upangano uno wafuzilwe kuli weneo, ukuwa ichintu cha chaka chaka, nu kumchitila intumpu Mwenzo wa nkumbu?

30 Kuno tummanyile wenewe wino wavwanzile, ati: “Ukulifya ichilanduzi chili kuli nene, nene ndulipa!” Na kaili: “uMwene aluputwila antuyakwe imilandu.”

31 Ichintu cha kusimya ukupona um-makasa yi Leza wa upuma!

32 Lelo mwelengule amanda ya ntangulo, yano pano mwatezilwe umwengelela, mwazizimizya ukulwa nkani na machulo,

33 yano maila yamwi mwachisilwe ichilolwa pa antu ku kutukwa nu kuchuziwa kwino, maila yamwi pano muminkine na yalye yano yachitilwa viyo.

34 Kuno muminkine ponga na yalye yano yali um-minyololo, kaili mwazumile uku kuchimba ukupokwa insao zino, angi mumanyile vino muli ni nsao inzipe nkani, ya manda yonsi.

35 Ichino mutatompola chiposye chino, kuno chili nu nnambu unkulu.

36 Kuno chiile muwe nu ute, ukuti, ngi pano mwachita vino Leza akasi, muzane ulanyo ulye.

37 “Kuno kwasyala akazimbo kache nkani, wino alwiza, wamwiza, ataluzimba.

38 Lelo uwa chumi wane alwikala uku uzumilo. Nawe ngi wasunsuka, umwenzo wane usi nu kuchimba nawe.”

39 Lelo swemwi tusimo muli yano yalusunsuluka nu kulowa, lelo tulimo muli yao, yano yali nuzumilo wa kufyusya imyenzo.

Eblania 11

1 Ichino uzumilo ukumanyikisya vintu vino twataila, ichimanyililo cha vintu vino vitaluloleka.

2 Kuno kuli uo aikolo yitu yimikilwe.

© 1988 United Bible Societies.

3 Uku uzumilo tumanyile vino iyulu ninsi vyalenzilwe ukwizwi lyi Leza, ni vintu
vino viluloleka vitachisilwe uku vintu vino vili apatiswe.

4 Uku uzumilo Abeli wafimile Leza ichipelo chino chazipa ukulusya Kaini; ichino
wimikilwa vino unfumi wa chumi, Leza wamwimikila amawila yakwe, ichino,
nanti vino wafwa, achili aluvwanga.

5 Uku uzumilo Enoki wasenzilwe atize alole infwa, atachili aloleke, kuno Leza
wamsamizye. Kuno pano achili amsamye, walile wamwimikila vino wazipile
Leza.

6 Lelo ndi kusi uzumilo, utangi umzipile. Kuno untu wino aluya kuli Leza, chiine
azumile vino wene aliko na vino akuluyapa unnambu yalye yano yakulunsita.

7 Uku uzumilo Noa, pano Leza wamsokizye um-mazwi ya vintu vino vichili
viloleke, vino walile wachindika Leza, wapangile isafina, kwa kuti afyusye
ing'anda yakwe. Ichino waputwila aya kuno tikunzi, wawa mpyani wa chumi
chino chikuzanwa um-uzumilo.

8 Uku uzumilo Ablaamu pano wisilwe, witaile ukutina aye ukunji kulye, kuno
aluzana upyani, ampita atamanya na kuno aile,

9 Uku uzumilo wikazile ukuweni un-nsi ilye iya ulanyo, kunti un-nsi ino isi yakwe,
angalwikala umwi hema ponga na Isaka na Yakobo, apyani ponga nawe aya
ulanyo uu kwene.

10 Kuno walolelanga unzi wa viimbili, wino wa welengwile nu kuukula i Leza.

11 Uku uzumilo na Sala kwene wapokelile amaka ya kusenda inda, pano walile
wakote, kuno welenginye vino wino walainye uwa kutailwa.

12 Nu ku vintu viyo yavyalwa ku monsi wenga, nawe wali kunti umfwi, antu tupu
wa ntanda zya mwiyulu kuvula kwao, na kunti misenga ino ili umbali mbali i
yemba, ino itangi isoloziwe.

13 Ya yonsi yafwile um-uzumilo angi yachili yapokelele malanyo yalye. Lelo
yayawine yachili, ukutali nu kuyachimbilila nu kuzumila vino yali ayeni na
pitanzila.

14 Kuno yao yano yaluvwanga amazwi ndi kuti viyo, yaluloleka apatiswe vino
yalusita insi yao akola.

15 Nga ngi yali yamwelengula insi ino yafumile, yali nu wasa wa kusuwilila.

16 Lelo li kwene yalukumbuka insi yino yazipisya, uli iya mwiyulu. Ichino viyo
Leza atalulola insoni ukwitwa i Leza wao; kuno wayakulila unzi.

17 Uku uzumilo Ablaamu pano weziwe, wafima Isaka awe ichipelo, na wenewe
wino wapokelile malanyo yao, wafimile wino wali mwanakwe umvyalwa wenga.

18 Endita, wenewe wino wanenilwe ukuti: “Muli Isaka mulufuma uluko,”

© 1988 United Bible Societies.

19 angi alwelengula vino Leza angamtutulula nanti kufuma ukwazimu. Wanzana kaili fuma kweneko uku kukolenkana.

20 Uku uzumilo Isaka wapepelile Yakobo na Esau, wavwanzile kwene ku mbalu zya vintu vino viluwako inkolelo.

21 Uku uzumilo Yakobo pano wali pipi nu kufwa, wapepelile ana yi Yosefu, apepa angi asintilile pa nonga ya ntuwa yakwe.

22 Uku uzumilo Yosefu pano walile atapalamila ukufwa kwakwe, watasile amazwi ya kufuma kwa ana ya Islaeli, wakonkomezya uku mazwi ya mafupa yakwe.

23 Uku uzumilo Mose pano wavilwe, wafisilwe imyezi yitatu na vyazi yakwe, kuno yawine vino umwana wazipa. Nga yatofile isunde lya mwene.

24 Uku uzumilo Mose pano wakula, wakana ukwitwa umwana wa mwana-kachi wi Falao.

25 Walola chizifile ukuwa na machulo ponga na antu yi Leza, kuleka ukuchimba um-maifyo amanda mache.

26 Angi alwala vino ukusulwa kwi Klisto usavi unkulu ukuluta insao zya mu Mizili. Kuno walolelanga chilambu.

27 Uku uzumilo atina uku Mizili nanti kopa chilakali cha mwene; kuno wimisye kunti alunnola wino atalulolelka.

28 Uku uzumilo wachisile iPasaka, nu kupaka uwazi, ukuti wilye wino alumola ana aiyele, atachiyemya.

29 Uku uzumilo yapisile muli yemba wa Syamu kunti musi manzi; aMizili pano yezizye ukuchita viyo, yanwele.

30 Uu uzumilo ulung'umba lwa Yeliko lwaponile, pano yalulizile amanda saba.

31 Uku uzumilo Laabu wilye chizelele atafwile ponga na yao yano yalile yatanduka, kuno wapokelile yalye yakachecheta nu kutondokesya ukukuyawelezya.

32 Nene mvwange uli kaili? Kuno kusi uwasa wa kulanda ivya pali Gideoni na Balaka na Samsoni na Yefta na Davidi na Samweli ni vya malau,

33 yano uku uzumilo yaposile ulâsi wa yene, yachisile ivya chumi, yazanile chino Leza wayalainye, yafumbatika imilomo yi yakalangu.

34 Yazimya maka ya moto; yafyuka uku ukali wa mpanga, yapilwe amaka pano yalile yatonta, yaposizye umwisumo, yawingile amaumba yi yasiluembu.

35 Anachi yapokelile afwi yao yano yatutulwilwe. Yamwi yachuziwe nu kufwa, yakana ukutulwa, kuti yawe nu ututuluko wa mpomvu.

© 1988 United Bible Societies.

36 Yamwi yeziwanga uku misowe nu kumwa ni vikoti, na yamwi ukunyepwa, nu kutelwa umminyololo.

37 Yatamilwe na mafinga, yalepwilwe ni misumeno, yeziwanga, yumolwanga uku mpanga; yalilokanga angi yazwite iniikwela ya mfwele ni mikwela ya mbuzi, yaulilwe, yachuziwanga nu kuchitwa iviipe,

38 —antu yano ukunzi kutayaile—yalilokanga un-nusanga nu myamba num-machele nun-nzenje.

39 Na antu ya yonsi pano yimikilwa uku nnandu wa uzumilo wao, yatapokelile chino chalainywe.

40 Kuno Leza walile watangula ukutuwikila sweswe ichintu chizipe, ukuti ndasi sweswe, yao yatangi yayane.

Eblania 12

1 Ichino neswe kwene, kuno tulizilwe niumba ikulu ilyi yasyuta ndi kuti vi, tusumbe chisendo chonsi ichinwamu ni ifyo lilye lino lilutulema, twituke ulwilo uku nte ukulwila kuno kwawikwa inkolelo itu.

2 Tulolekesyange kuli Yesu, Katungulula na Kafikilizya wa uzumilo witu, wino uku kuchimba kuno kwawikwa inkolelo yakwe, wautwikile nsalaba nanti kulola insoni, nawe atenzikwikasa lyi lunji ilya chisumbi-cha-ukulu ichi Leza.

3 Nnolkeesyini nkani unkola, wino wimisye un-kupingulwa kukulu ndi; kuti ku ukwi yakaifya; mutize mutonte nu kuongoka um-myenzo ino.

4 Mutachili mulwe isumo fika nu kuzwisya uwazi pano mulupotana ni ifyo.

5 Kaili mwalatila ukusokeziwa kulye kuno kuluvwanga nemwe kunti na ana, ati: “Mwanane, utachisula kuuma kwa Mwene; nanti utachiula maka um-mwenzo, pano wakalipilwa nawe.

6 Kuno wepe wino Mwene wakunda, akulumuma; nawe akuluuma mwana wensi wino wampokelela.”

7 Uku nnandu wa kuumwa, mwimisye; Leza alumulela wa yana. Kuno Chenel umwana uli wino atakusundwa nisi?

8 Lelo ngi mutakusundwa, ndi vino ana yonsi, angi muli analoko, musi aya ya un-ng'anda.

9 Ponga na. yao, twali na yatata akutuvyala, yano yatusundaa, neswetwayachindike. Chene! chitazipa nkani ukuuchefya pali Tata wa myenzo nu kuwa nupuma?

10 Kuno umwenemo, yao uku manda mache yatusundaa ndi vino yawine chizifile akola, lelo Wene uku nzano witu, ukuti tuminkane umuswefu wakwe.

© 1988 United Bible Societies.

11 Vyumo vyonsi amakati yakwe yitakuloleka vino ichintu cha kuchimbila, lelo icha malanda, lelo ichisila vikuletela yao yano yamanyilila ivisêke vya mpomvu ivya uwelezyo.

12 Ichino ololosyini amakasa yano, yaning'ina na makokola yichitako.

13 Mupitae inzila ino yololoka ukuti ikulu lino lyalemala litakumika, lelo lipole.

14 Musite ukunte ukuwelezyanya na antu yonsi, nu uswefu uo, uno kusi untu wino angalola Mwene ngasi nao.

15 Mulole nkani untu ataulilwa inkumbu zyi Leza, isinda lya ukali litize limele nu kumuchuzya, na antu tupuyalyikile kuli lyenelyo.

16 Patachiwa umpundu nanti uwino atachindike Leza, ndi vino Esau, wino wakazizye akai kakwe aka wana wiyele uku chulya chonga.

17 Kuno mumanyile ukuti nanti vino wakasime ichisila ukupyana upepelelo, yamkanyizye, kuno atawine uwasa wa kuvipela, ninti ivino wausitile nkani nu ku monsozi.

18 Kuno mutafikilile uku mwamba uno ungemwa, uno wakile umoto, nanti pufi luku ni chanda nipunga likulu,

19 nu unnilo wi penga ni chongo cha mazwi, yano yalye yayapulike, yapapata kuti yatachinenwa izwi limwi ilinina.

20 Kuno yatachili yimisye pizwi lilye lino lyasunzilwe: nanti nkala ngi yemya umwamba uo, ingatamwa na mafinga.

21 Ni vintu viyo vyalolike vino ivya kupa ingofi nkani, na Mose wavwanga ukuti: “Naloli ngofi nu kutetema.”

22 Lelo mwemwi mwaufikilila umwamba wa Sioni, nunzi wi Leza wa upuma, Yelusalemu ya mwiyulu, na maumba yi yamalaika maelfu.

23 Ikongani ikulu lya luzango lya yana yiyele, yano yaandikwa umwiyulu, na Leza Mputuzi wa antu yonsi, ni myenzo ya antu ya chumi yano yafikilila,

24 na Yesu Kapulikanya wa Upangano upya, nu wazi wa kukontelelwa uno ukuvwanga ivizipe ukuluta Abeli.

25 Mulole mutachisula wino aluvwanga. Kuno ngi yatachili yafyuke yalye, yano yamsuzile wenewe wino wayasokizye kuno ukunzi, nu kuluta nkani tutalufyuka sweswe, ngi twampambata wenewe wino alutusokezya ukufuma umwiyulu.

26 Wino izwi lyakwe lyatetimye insi amakati yalye, lelo li kwene walanya ukuti: Kwasyala lyonga kaili lino ndutetemya asi insi sile, lelo niyulu kwene.

27 Lelo izwi lilye: “Lyonga kaili,” lilumanyisya vino vintu vino vingatetemesiwa vino vyalenzilwe vilusenuka, ukuti ivintu vino vitangi vitetemesiwe, visyale.

© 1988 United Bible Societies.

28 Ichino vino tulupokelela uwene uno utangi utetemesiwe, tuwe ni nsamalizyo, ino muli iyo tufimile Leza ukupepa kwa kunzipila, ponga nu kuuchefya ni chopo.

29 Kuno Leza witu umoto wa kocha nu kusikisya.

Eblania 13

1 Ulukundo lwa achitu mutasazya,

2 Mutachilatila ukupokelela ayeni, kuno uku nzila ndi i yamwi yapokelile yamalaika nanti kumanya.

3 Mwelengulae yao yano yanyepwa, kunti mwanyepwa ponga nayo; na yao yano yaluchitilwa iviipe, ndi vino nemwe kwene vino muli ummyili.

4 Kufumalila kuchindikwe na antu yonsi, ni chitala chitachichilwa; kuno apundu ya yano yakunda anachi, Leza aluyaputwila imilandu vino ayononi.

5 Mutachiwa ni ntambi ya kukunda impia, muukondele uni-vintu vino muli navyo. Kuno unkola kwene wavwanga ukuti: Ntalukuulilwa nanti uche, nanti ntalukuta nanti uche.

6 Ichaleka tuluzizimizya nukuti: “uMwene uwino alungazwa, ntalopa. Untu anganchita chani?”

7 Muyelengule yakangalila ino yano yamunenile izwi lyi Leza; kaili lolekesyini nkani kusila kwa miele yao, londelini uzumilo wao.

8 Yesu Klisto uwiwi kwene iyulu ni lelo na manda ti.

9 Mutachikweswa na masambilizyo ya misango yinji, iya eni; kuno chizifile umwenzo ukomiwe uku nkumbu, lelo asi ku vyakulya; yao yano yavilondile yatachili yapate chimwi.

10 Tuli ni altale yino yalye yano yaombelanga iHema lilye, yatazumilwe ukulya ivintu vyakwe.

11 Kuno inyama zilye zino uwazi wao ukuletwa unkasi apaswefu na Kapela-nkulu uku nnandu wa maifyo, ivyala vyao vyochelelwanga nu kusikisya ukunzi ya nkambi.

12 Uku nnandu uo Yesu nawe kwene, ukuti aswefye antu uku wazi wakwe unkola, wachuziwe ukunzi ya nzi.

13 Ichino tufume tuye kunali ukunzi ya nkambi, angi tusenzile imisuli yakwe.

14 Kuno alapa tusi nunzi uno utalusila, lelo tulusita ulye uno ulwiza.

15 Ichino uku nzila yakwe unkola, tumpe Leza ichipelo cha utensyo manda yonsi, uli ichisêke cha milomo, ino ilutaka izina lyakwe.

© 1988 United Bible Societies.

16 Lelo mutachilatila ukuchita ivizipe nu kwankanya ivintu vyako, kuno amawila
ndi yao yakuluzipila Leza.

17 Muyachindike yakangalila ino nu kuyatontela, kuno yao yakululolela imyenzo
ino, kumo yalulanda apa milimo yao; yachite viyo uku kuchimba, lelo asi
kukupemela, kuno chitange chimuye mwemwe.

18 Mutupepelae; kuno tuzumile vino tuli nu mwenzo ntiswe, angi tulusita ukuwa
ni miele ya ningo um-vintu vyonsi.

19 Nene ndumukonkomezya likani ukuchita viyo, kwakuti yambwezye zuwa
kuno muli.

20 Leza wa uwelezyo wino wannesile uMwene witu Yesu ukufuma uku yafwi,
Unchemi Nkulu uwa nfwele, uku maka ya wazi wa upangano wa manda ti na ti,

21 aniukomye mwemwe ukuchita vizipe vyonsi, kuti muchite chino wakasi; nawe
angi aluchita muli sweswe lino lizifile apa manso yakwe, kuli Yesu Klisto. Ukulu
uli nawe manda ti na ti. Chiwe viyo kwene!

22 Lelo ndumukonkomezya yachane, mutontelane nizwi li ilya kusokezya; kuno
namwandikila uku mazwi mache sile.

23 Mumanye vino uwachitu Timoteo watasapulwa; wino ngi wiza zuwa,
ndulolana nemwe pali ponga nawe.

24 Mulaule yakangalila ino yonsi naswefiwa yonsi. Aya mu Italia nayo
yalumulaula.

25 Inkumbu ziwe nemwe mwensi.

Yakobo

Yakobo 1

1 Yakobo umomvi wi Leza nu wa Mwene Yesu Klisto, uku nko ikumi na ziili zino
zyasambala, ndumulaula.

2 Yachane, welengulini vino ukuchimba kutupu, ngi mwaponela um-mazosyo
tupu tupu.

3 Kuno mwamanya vino kweziwa kwa uzumilo wino kukuleta unte.

4 Lelo unte ufikilile unnimo wakwe, kuti muyanye nu kuyana nanti kuulilwa
chimwi.

5 Lelo ndi umwi pali mwemwe waulwa mano, apepe kuli Leza, wino akulupa
antu yonsi uku wila, nanti kulandaula; nawe alupiwa.

© 1988 United Bible Societies.

6 Lelo alombe uku uzumilo nanti kusisita, kuno wino alusisita, akoline niwimbi lya muli yemba, lino lisenzilwe nunza, nu kutenkelwa eku na kuo.

7 Kuno untu ndi wiyo atachelengula, vino alupokelela chimwi uku Mwene,

8 untu wa myenzo yiili akusisita unnzila zyakwe zyonsi.

9 Lelo uwachitu wino asi nizina achimbae um-ukulu wakwe

10 Lelo unsavi achimbe un-kuchefiwe kwakwe, kuno alulukuta wa ngala ya mwisote.

11 Kuno ilanzi likulupalala ni michachasi inyazya isote ngi ngala zilukuta, nuzipe wakwe ononeka. Ivino nu nsavi kwene aluyongoka un-nzila zyakwe.

12 Inkata yakwe untu wino aluzyansya um-mazosyo, kuno ngi wapota aluipokelela inkata ya upuma, yino Mwene walainye yano yamkunda.

13 Untu ndi wingila um-mazosyo, atachiti: “Leza wangezya.” Kuno Leza atanga weziwe ni viipe, nanti unkola kwene atanga wezye untu.

14 Lelo ntu wensi akulwingila um-mazosyo uku kulondelela itama nu kukumbuka kwakwe unkola.

15 Nga apano itama isenda inda, ivyala iifyo, niifyo liyo pano lyakula, likuluvyala infwa.

16 Yachane yakundikwa, mutachizosiwa.

17 Ukufima konsi kuzipe nu wila onsi uile, vikufuma mwiyulu kuli Tata wa myengelela, wene atakuleoka, nanti ukuleta ichinzingwa cha kusenuka-senuka.

18 Uku kukunda kwakwe unkola watuvile sweswe ukwizwi lya chumi, kuti tuwe ya ntomolo ya vilengwa vyakwe.

19 Mumanyile yachane yakundikwa: Chilantu awangupale ukupulika, lelo atachangupala ukuvwanga, nanti ukulakalika.

20 Kuno ichilakali cha ntu chitakuomba ivya chumi pali Leza.

21 Ichino sumbilini ukutali unyamvi nuipe wonsi, nu kupokelela uku utonsu izwi lilye, lino lyapezilwe muno muli, lino lingafyusya imyenzo ino.

22 Muwe yakachita yizwi, mutachiwa yakapulika sile; angi muluuzosya apalwino.

23 Kuno ndi umwi wawa ikapulika wizwi sile nanti kulichita, untu wiyo akoline nuntu wino aluulolekesya usyu wakwe un-chilole vino ali.

24 Kuno aluulola asya ampita, liyo kwene annatila vino ali.

© 1988 United Bible Societies.

25 Lelo wino walolekesya masunde ya kapanga aya kuuwela nu kwikala
mwenemo, atachiwa ikapulika wa kulatila, lelo umomvi wa nnimo, wene wamwa
ninkata un-kuomba kwakwe.

26 Untu ngi welengula ukuti ali ni dini, lelo atakutungulula ululumi lwakwe, na
kuno angi aluuzosya ummwenzo wakwe, idini ya ntu wiyo iya chaka chaka.

27 Idini iswepe kwaula ilyala apa manso yi Leza Tata, iyi: ukusungula ana asyala
na asimbe um-machulo yao, nu kuukola yatautela um-viipe vya kuno ukunzi.

Yakobo 2

1 Yachane, uzumilo wino um-Mwene witu wa ukulu Yesu Klisto, mutachiwa nao
uku kuwilila antu yamwi.

2 Kuno nguntu umwi wingila un-ng'anda ino iya kusalikila, nawe azwite
mbalaminwe ya zaabu ni myenda imichindame, ichisila wiza umpina, wasizya
imyenda,

3 nemwe ngi mwachindika wilye, wino azwite imyenda imichindame nu kunnena
ukuti: “Wikala wewe pa pano pali ningo,” nu kunnena umpina wilye, ukuti:
“Wemwi wimilila palye,” nanti ukuti: “Wikala uku mulu yane.”

4 Chene! mutati muchite usolozi um-myenzo yino, mwawa yaputuzi ya
melenguzi maipe?

5 Yachane yakundikwa, pulikisyini. Chene! Leza atasolwile apina ya nsi i, yawe
asavi ya uzumilo na ya upyani wa wene uno wayalainye kuli yano yamkunda?

6 Lelo mwemwi mwamsula umpina. Chene! Asavi yatalumuzunya mwemwe nu
kumutwala uku maka uku ng'anda-yauputuzi-wa-milandu?

7 Asi yano yalusula izina lilye izipe lino mwapiwa?

8 Lelo ngi mwalilondela isunde lya wene ndi vino lyandikwe, ukuti: “Ukunde
unnyonko ndi vino waikunda wenkola,” muluchita ichazipa.

9 Lelo ngi mwawililila antu yamwi, muluchita ifyo nu kuiyangulwa na Masunde
vino mwe yononi.

10 Kuno untu wensi ngi walema amasunde yonsi, lelo ngi wonona lyonga, angi
atonona um-Masunde yonsi kwene.

11 Kuno wino wavwanzile, wati: “Utachichita ivya upundu,” uli wino watile:
“Utachumola.” Ichino nanti utachisile ivya upundu, lelo ngi umola, utonona
masunde yonsi.

12 Vwangi mwemwe nu kuchita wa antu, yano yaluyangulwa uku masunde ya
ukauwela.

© 1988 United Bible Societies.

13 Kuno uyanguzi usi ni nkumbu kuli wino atakulolela inkumbu; lelo inkumbu
zikuutensya apa uyanguzi.

14 Yachane, chingamwazwa chani, ngu ntu wavwanga ukuti ali nuzumilo lelo
atakuuomba? Chene! uzumilo uo ungamfyusya?

15 Ngu wachitu umonsi nanti umwanachi ali tupu nu kuulilwa ivyakulya,

16 umwi pali mwemwe wayanena, wati: “Pitangi lumi, mukotae umoto nu
kwikuta,” lelo nanti kuyapa chimwi, chino yalusita, chingazwa chani?

17 Ivino chili nu zumilo, ngusi ni milimo, angi waufwila.

18 Lelo untu angavwanga ukuti: “Wemwi uli nuzumilo, nene nkwite imilimo.”
Ndanga uzumilo wako nanti kuchita imilimo, nene nankulanga uzumilo wane
uku nzila ya kuchita imilimo.

19 Wemwi uzumile vino Leza ali wenga? Wachita ningo; ni viwa navyo kwene
vizumile lelo nu kutetema.

20 Lelo ulusita ukumanya we ntu wino usi na chimwi, vino uzumilo ngi waula
imilimo usuvyala?

21 Chene! Tata witu Ablaamu atalilwe ukuwa ni chumi uku nzila ya milimo, pano
wafimile Isaka umwanakwe pa altale?

22 Walola vino uzumilo waomvile ponga ni milimo yakwe, na vino uzumilo ulye
wafikilile uku nzila ya milimo.

23 Amaandiko yalye yafikilile, yano yatile: “Ablaamu wazumile Leza, walilwa vino
wa chumi,” nawe wisilwe ikatakwe na Leza.

24 Mwalola vino untu akulwalilwa ichumi uku kuchita imilimo, asi ku uzumilo sile.

25 Ivino na Laabu kwene, wilye chizelele, Chene! atalilwe ukuwa ni chumi uku
kuchita imilimo, pano wapokelile yano yatumilwe, wayafumizya ukunzi uku nzila
inji?

26 Kuno ndi vino mwili ndi waula umwenzo, wafwa, ivino nuzumilo kwene, ngi
waula imilimo angi wafwa.

Yakobo 3

1 Yachane, mutawa yakasambilizya tupu; kuno mumanyile vino tuluwa nu
yanguzi unwamu nkani.

2 Kuno swensi tulukumika um-vintu amaila tupu. Untu wino atalonona un-
kuvwanga, wiyo untu wa mpomvu, angaukôla nu mwili wakwe wonsi nu
kuukolelela.

3 Mulole vino tulutela ivyela uku milomo ya falasi, ukuti zituwele vino tukusenula
umwili wao onsi.

© 1988 United Bible Societies.

4 Kaili mulole ni meli kwene, nanti vino yakula nkani wa chani nu kusendwa
nunza unkomu, ikusenulwa ni chipisizyo chinono nkani, konsi konsi kuno
kapisya akasime ukuya.

5 Ivino nu lulumi kwene ichai chinono, luli nu kuitensya um-vintu vikulu. Mulole
vino moto uche ukulutumula ivunje ikulu.

6 Nu lulumi kwene umoto, ilye insi ya uipe. Ululumi luo lwawikwa pakasi ya vyai
vitu, nalo lukulukowezya umwili onsi, lukuluwisya imikalo yitu yonsi,
lwapembwa uku moto wa jenama.

7 Kuno inkala zyonsi ni vyuni ni visela vyonsi ni vya muli yemba vingatekwa,
navyo vyati vitekwa na antu.

8 Lelo ululumi kusi wino angaluteka; luli nu uipe uno utakwikalana lwazyula
isungwe ya umozi.

9 Kuli lwenelo tukulupepa Leza Tata witu, na kuli lwenelo tukuluyatipa antu yano
yaumvilwe uku kukolana na Leza.

10 Um-unnomo onga kwene mukufuma upepelelo ni ntipu. Yachane, ivintu viyo
chitaile ukuwa ndi viyo.

11 Chene! kafukoka umwilinso lyonga angafumya manzi amanonu na yano
yasamba?

12 Yachane, Chene! unsamvu ungasêka izetuni nanti unsabibu ukusêka
amasamvu? Ivino kafukoka atangi afumye amanzi ya nsilya na manzi manonu.

13 Uwini pali mwemwe wino ali na mano ya kumanya? Alangizye imilimo yakwe
uku miele yakwe imizipe umutonsu wa mano.

14 Lelo ngi mwawa nuzuwa nu lupaka ummyenzo ino, mutachiutensya, nanti
ukuvwanga ufi apa chumi.

15 Amano yao asi yano yalufuma umwiyulu, lelo aya kuno ukunzi, aya ntambi
ya uuntu ni yi Chiwa.

16 Kuno pao pano pali uzuwa nu lupaka apano pali ukuvulungana nu uipe tupu
tupu.

17 Lelo amano yano yalufuma umwiyulu, kuluta vyonsi, yazipa kaili aya utekano
aya utonsu, yali zuwa ukupulikisya amazwi ya antu, yazyula inkumbu ni visêke
vizipe, yatakuwilila, yasi nufi.

18 Ni chisêke cha mpomvu chikulupelwa um-uwelezyo kuli yalye yano yaluchita
ivya kuwelezya.

Yakobo 4

© 1988 United Bible Societies.

1 Isumo lilufuma kwi, nukulwa kwino kulufuma kwi? Asi mu kwene un-
kukumbuka kwino kuno kuluchita isumo um-vyai vino?

2 Mulukumbuka, lelo musi na chimwi; mulumola nu kulola uzuwa, lelo kusi
unzano umwi. Muluchita isumo nu kulwa. Lelo musi na chimwi kuno
mutalupepa.

3 Nanti mwalomba mutangi mupiwe, kuno mululomba chino chitaile, kuti
muviombele un-kukumbuka kwino.

4 Mwe yapundu mutamanyile vino ukuwa ni nkula ni vya nsi, ukuwa siluembu
wi Leza? Ichino chila wino akasime ukuwa katakwe wa nsi akuuchita siluembu
wi Leza.

5 Nanti mulwelengula vino Amaandiko yaluvwanga sile: Mwenzo uo uno watela
muli sweswe, aluukumbuka nkani nu kuulolela uzuwa?

6 Lelo akulutulolela inkumbu nu kuluta; ichino akuluti: Leza akulupingula yano
yaluikuzya, lelo akulukumbukila yano yaluuchefya.

7 Ichino tontelini Leza. Pingulini Chiwa, nawe wamwituka

8 Palamili kuli Leza, nawe wammupalamila mwemwe. Swefyini amakasa ino,
mwe ya maifyo, nu kufula imyenzo ino, mwe ya myenzo yili.

9 Kungumalini nu kulosya nu kulila. Ukuseka kwino kuwe ukulosya nu kuchimba
kwino kuwe uku kungumala.

10 Wuchefyini apa manso ya Mwene nawe wammukuzya.

11 Yachane, mutachi tumpwilana; kuno wino alutumpwila nanti ukuputwila
unnina, aluifikizya Masunde nu kuputwila Masunde. Lelo ngululputwila
masunde, angi utalemile Masunde, lelo wemputuzi wakwe.

12 Kafima wa ntambi na wino akuputula ali wenga mpele, uli wino angakufyusya
nu kukonona. Lelo wewe uwini, ukuluputwila untu unnina?

13 Welengulini mwemwe yano muluti: Ilelo nanti iyulu tulwingila un-nzi umwi nu
kwikala muo mwaka mpuma nu kuchuluzya nu kuzana unzano.

14 Lelo mutamanyile chino chiluwako iyulu. Upuma wino, Chene! ichani? Kuno
umwemwi muli wisususwe wino aluloleka uku kazimbo, na pa chisila ukutina.

15 Apakuti mungati: “uMwene ngi wakunda, tuluwa yapuma nu kuchita vi na
vilye.”

16 Lelo kasalaka muluuwanzya un-chilumba chino, ukuuwanzya konsi ndi kuo
kwaipa.

17 Ichino wino amanyile ukuchita ivizipe, lelo ataluvichita, kuli wiyo wenewe iifyo.

Yakobo 5

© 1988 United Bible Societies.

1 Ali lelo, mwe yasavi! lilangini, nu kupoma, kuno amalanda yino yamwizila.

2 Insao ino yaola ni myenda ino yalyika nu woni.

3 Zaabu yino na feza wino vyalemeka ni ngalawa, ngalawa yakwe ilumwimikila, nayo ilulya imyili ino wa moto. Mwauwikila insao um-manda ya mpelelekezyo.

4 Lolini mwimile yakasakata amalipilo yao yano yasakasile ivyalo vino yalulila, nu kulila kwakwe yakasakata kwapulikikwa uku Mwene-wa-Maumba.

5 Mwikala nu kuzêsya ivyuma kuno ukunzi, nu kuvimbilwa nu kwimula myenzo ino, apa wanda wa kufundula.

6 Mwaputwila uwa chumi, mwamumola; kusi cha kumupota mwemwe.

7 Ichino yachane, tekini myenzo fika na lino uMwene alwiza! Lolini kalima akululolela ivisêke vya nsi ivizipe, akuluvitekelela fuma pa nsemba ya mmoko ni ya kuputuka.

8 Nemwe kwene muteke myenzo nu kukomya imyenzo ino, kuno ukwiza kwa Mwene ukupalamila.

9 Yachane, mutaching'wing'wintika mwe yakola na akola, kuti mutachi yangulwa. Lolini, Umputuzi atimilila apa nnyango.

10 Lolini yachane, kuli yakalauzya yano yavwanganga umwizina lya Mwene, yawe ichilangizyo cha kutekela nu kuchula um-viipe.

11 Lolini tuluti inkata yao yano yapembelanga. Mwapulika ukusimpatizya kwi Yobu, mwalola umalililo wa Mwene, vino Mwene wavula inkumbu nu kukumbukila.

12 Lelo ukuluta vyonsi yachane, mutachilapa, nanti ukwiyulu nanti apa nsi nanti uku chilapo chimwi chonsi. Ukuti Endita kwino kuwe Endita, nukuti Awe kuwe Awe; mutize muponele um-uyanguzi.

13 Ngi untu umwi ukumwino wazanwa ni viipe, alombe. Ngi kuli uwa mwenzo wa kuchimba, alunde imyimbo ya kutensya.

14 Ngu ntu umwi pali mwemwe walwala, awite aikolo yi kongani, nayo yampepele nu kumpaka mafuta umwizina lya Mwene.

15 Nu kupepa kuo ukwa uzumilo kungo kungapozya unwale wiyo, nu Mwene angamkatusya nanti angawa wachita iifyo angelelwa.

16 Ichino muulongwele amaifyo ino mwe yakola na akola nu kupepelana, kuti mupoziwe. Ukupepa kwakwe uwa chumi kuile nkani, ngi wapepa uku nte.

17 Elia wali untu wa ntambi yonga neswe, wapepile ukuti isemba itachitonya, nisembe itatonyile un-nsi imyaka itatu ni myezi sita.

18 Wapepa kaili, iyulu lyapanguka ninsi yamezya ivisêke vyakwe.

© 1988 United Bible Societies.

19 Yachane ngu ntu wa pali mwemwe wapaluka unchumi, nunji wampilusya,

20 mumanye vino wino wapilusya uwa maifyo ukufuma un-nzila ya kulowa, alufyusya umwenzo wakwe ku nfwa, nu kukuwilila amaifyo tupu.

© 1988 United Bible Societies.

1 Petlo

1 Petlo 1

1 Petlo untume wi Yesu Klisto, uku yasololwa yasambala, yano yatenzi uweni
um-Ponto num-Galatia num-Kapadokia num-Asia num-Bitinia,

2 kuyana nu kumanya inkolelo kwi Leza Tata, nu kuswefiwa nu Mwenzo, kuti
muchindike nu kukontolelwa uwazi wi Yesu Klisto. Inkumbu nutekano zivule
kuno muli.

3 Atensiwe Leza, Tata wa Mwene witu Yesu Klisto, wino uku nkumbu zyakwe
tupu, watuvile ilya uwili, ukuti tuwe nutailo wa upuma, uku kututuluka kwi Yesu
Klisto uku yafwi,

4 tuwe nupyani utakuola utakufita utakunyala, uno mwawikilwa umwiyulu.

5 Nemwe mulusungwa na maka yi Leza uku nzila ya uzumilo, kuti mupokelele
ufyusi, uno wateyanyiwa ukuswelulwa um-manda ya mpelelekezyo.

6 Chimbini nkani muli viyo kwene, nanti vino kasalaka uku manda mache, ndi
chawa, mwalola malanda pa kweziwa um-vintu na vintu,

7 kuti kweziwa kwa uzumilo wino, uno ulusile nkani izaabu ino ikusila, nanti vino
ikulweziwa um-moto, kuloleke uku utensyo nukulu nu nchinzi, pano Yesu Klisto
wacha wasokoloka.

8 Wino mwakunda nanti vino mutachili munnole; wino, nanti vino mutalunnola li
kwene, mumzumile, nu kuchimba nkani uku kuchimba kukulu kuno kutangi
kulandikwe.

9 Uku kupokela umalililo wa uzumilo wino, alikuti ufyusi wa myenzo ino.

10 Apa ufyusi uo yakalauzya yausitanga nu kulondosya ukunte, yano yalawizye
inkumbu zino zilumwizila mwemwe.

11 Yasita ngi li nanti amanda chi yano uMwenzo wi Klisto, uno wali muli yeneyo,
wayasontelile nu kwimikila inkolelo amachulo yano yaluzana Klisto, nukulu uno
uluwako ichisila.

12 Yaswelwilwa vino visi kuli yao sile, lelo kuli mwemwe yaomvile ivintu viyo,
vino kasalaka vilusundwa kuno muli na yano yalumusunda izwi-zipe uku
Mwenzo Nswefu, wino watumilwe ukufuma umwiyulu. Ivintu vi na yamalaika
kwene yalukumbuka ukuvilola.

13 Ichino mzwale zileme um-myenzo ino, mutekane nu kutaila ningo nkumbu
zino mululetelwa uku kusweluka kwi Yesu Klisto.

14 Wa yana ya nchinzi, mutalondelela ukukumbuka kwino ukwa ntangulo, ukwa
kuntamanya kwino,

© 1988 United Bible Societies.

15 lelo wino wamwisile ndi vino Unswepe, nemwe kwene muwe yaswepe um-
mikalo ino yonsi.

16 Kuno chaandikwe: “Muwe yaswepe kuno nemwi nene Nswepe.”

17 Ngangi mulumwita we Tata, wino akuputula imilandu ya antu nanti usolozi,
ukuyana nu nnimo wi chila wenga, muwe ni chopo apa manda ino ayakwikala
kuno wa yeni.

18 Nemwe mumanye vino mwakulwilwe asu ku vintu vino viluola, kuli feza nanti
zaabu, kuti mutine um-wikalo wino uno utazifile, uno mwapokelile kuli yaso ino,

19 lelo uku wazi wa mpangila, ndi kuti uwa mwana-nfwele wino asi ni ndeme
nanti lyala, ali wi Klisto.

20 Wino wamanyike fuma kali, lino insi ichili yalengwa, lelo waswelwilwe uku
manda ya chisila uku nnandu wino,

21 yano kuli wenewe mwawa yakuzumila Leza, wino wamtutulwile uku yafwi,
ampa ukulu, kuti uzumilo wino nutailo wino uwe kuli Leza.

22 Pano mwaswefya imyenzo ino uku kuchindika ichumi, muwe nu lukundo lwa
ali yonga ulusi lwa ufi, muchite amaka uku kundana uku mwenzo.

23 Kuno mwavyalwa ilya uwili, kusi uku mbezu ino iluola, lelo ino itakuola,
ukwizwi li Leza ilya upuma ilya manda yonsi.

24 Kuno: “Antu yonsi yali wisote; nukulu wakwe onsi uli wa ngala ya mwisote.
Isote lilunyala, ni ngala ilukuta.

25 Lelo izwi lya Mwene lilipo manda ti.” Ni izwi liyo izwi-zipe lino lyasundwa kuno
muli.

1 Petlo 2

1 Ichino tini uipe onsi ni ntumpu, nufi nuzuwa nu kuvwangilana iviipe.

2 Wa ana acheche yano yachivyalwa, musite iyele lya mano ilisuchenjezya ukuti
kuli lyenelyo mukulile ufyusi,

3 ngi mwezya vino Mwene uwa nkumbu.

4 Muye kuli wenewe, ifinga lya upuma, lino antu yasula, lelo kuli Leza isolole ilya
chindikwa.

5 Mwemwe nemwe wa mafinga ya upuma, mwakulwa muwe ng'anda ya
Mwenzo, ukapela uswepe, mufime ivipelo vya myenzo, vino vizumilwe na Leza
kuli Yesu Klisto.

6 Kuno chaandikwe um-Maandiko: “Lolini, nawika apa Sioni ifinga ilya ku mbali,
isolole, ilya nchinzi. Wensi wino amzumile atalukulwa.”

© 1988 United Bible Societies.

7 Ichino unchinzi u ukuli mwemwe yano mwazumila; lelo kuli yano yatazumile,
“Ifinga lino yakakula yasula, lyawa ifinga ilya kumbali lya chiimbili;

8 Ifinga lya kukumika ikulu, ni pampa lya kuponya.” Kuno yano yatalizumile,
yakukumika ukwizwi liyo, nayo yawisilwe kuti viyazane.

9 Lelo mwemwi mwe luko lusolole, ukapela wa wene, antu yaswepe, antu ya
wene wi Leza; kuti mume imbila ya milimo ikulu yakwe, wino wamwisile kuti
mufume un-chanda, mukingile um-mwengelela wakwe uwa kuzunguka.

10 Mwemwi mutali yantu yakwe intangulo, lelo kasalaka mwemwe yantu yi Leza;
yano mutakumbukile limwi, lelo apa kasalaka mwakumbukilwa.

11 Yakunde, ndumusokezya wa aeni na yapita-nzila, muleuke itama-zya-mwili
zino zilupazyanya nu mwenzo.

12 Muwe ni miele ya ningo apa akulukuwa, ukuti, ndi yakulumwifikizya vino
mukuchita iviipe, pano yalola imilimo ino imizipe, yatensye Leza uwanda wa
kwizilwa.

13 Mutontele amasunde yonsi ya chiuntu uku nnandu wa Mwene: angawu
mwene, uwa chisumbi chikulu,

14 yangawa alâsi, ndi yano yalutumwa nawe ukulifya ichilanduzi kuli yano
yaluchita iviipe, nu kutensya yano yaluchita ivizipe.

15 Kuno ivino Leza akasi, ukuti, ukukuomba ivizipe, mufumbatike imilomo ya
awila iya antu yapupani.

16 Muwe wi yakauwele, ngasi yano yaluombela ukauwele uku kufisa uipe, lelo
wa aomvi yi Leza.

17 Muchindike antu yonsi. Mukunde achino. Mope Leza. Muchindike umwene
wansi.

18 Mwe yaomvi, mutontele yano muluombela ni chopo chonsi, kusi ku azipe na
yatonte sile, lelo na yano yatala kwene.

19 Kuno uo ali uzipe untu ndi wasimpa um-machulo, pano aluchuziwa ichisi
chenecho, kuno alwelengula Leza.

20 Chene! Chazipila chani ukusimpa pano mwaifya nukumwa makofi? Lelo ndi
mwasimpa uku machulo yano yalumuzana, kuno muluchita ivizipe, ichili chizipe
apa manso yi Leza.

21 Kuno ichino mwitilwe, kuno na Klisto kwene wachuzile uku nnandu wino,
wamusyilile ichilangililo, mulondele um-makando yakwe.

22 Wene atachisile iifyo, nanti ntumpu zitalolike uku nnomo wakwe.

23 Wene pano watukilwe, atasuwilizye, pano wachuzile ataofyanga, lelo
waufimile kuli wino akuputula imilandu ku chumi.

© 1988 United Bible Societies.

24 Unkola kwene wasenzile amaifyo itu uku mwili wakwe apa nti, ukuti, ndi twawa yafwi uku maifyo, tuwe yapuma uku vya chumi; nu ku vyumo vyakwe mwapoziwe.

25 Kuno mwalile mwalowa wa nfwele, lelo apa kasalaka mwawelela unchemi na kangalila wa myenzo ino.

1 Petlo 3

1 Ivino nemwe kwene yanachi, mutontele ya wino, ukuti ndi kuli yamwi yano yatazumile Izwi, yalolele uku miele ya yachi yao, ukwaula izwi,

2 angi yalulola imiele ino iya ningo, yawe ni chopo.

3 Ukuuyemvya kwino kutawa uku uyemvya kwa kunzi, alikuti: ukulûka inyele, nanti ukutela iviyembo vya zaabu nu kuzwalilila imyenda.

4 Lelo kuwe uuntu-wa-mwenzo-uno-utakuloleka, uku viyembo vino vitakononeka, alikuti, umwenzo uno watonta nu kutekana, uwa mpangila apa manso yi Leza.

5 Kuno viyo kwene ivino anachi aswepe ya kali yauyemvyanga, yano yataile Leza nu kuchindika ya iya.

6 Ndi vino Sala wachindike Ablaamu, angaluti “mwene.” Nemwe mwawa yana yakwe, ndi mwanchita ivizipe, nanti kopa chimwi.

7 Nemwe kwene ayonsi, mwikale na achi ino uku mano, nu kuchindika uwapako, wa chivya ichisi na maka, kuno nayo kwene apyani ya nkumbu zya upuma ponga nemwe, kuti ukupepa kwino kutalesiwa.

8 Apa kumalila: mwensi muwe ni mwenzo onga, uwa nkumbu, yano mwakundana wa yali yonga, mutontelane nu kuuchefya,

9 antu asi ni chilanduzi, nanti ukusuwilizya intusi apa kutukwa, lelo alupepelela, kuno viyo ivino mwitilwe, kuti mupyane upepelelo.

10 Kuno: “Wino angakunda mikalo nu kulola amanda yazipa, asunde akalomo kakwe ukuvwanga iviipe, ni milomo yakwe ukuvwanga ivya ntumpu.

11 Ate iviipe, achite ivizipe, asite utekano nu kuukonka.

12 Kuno amanso ya Mwene yakululola aya chumi, na makutwi yakwe yakulupulika ukupepa kwao. Lelo Mwene akuyapa inkonto yakachita ya viipe.”

13 Nawe uwini wino angamuzunya ndi mwawa nunte ukuchita ivizipe?

14 Lelo ngi muluchula uku nnandu wa chumi, inkata ino. Mutachopa ukofya kwao, nanti ukusima.

© 1988 United Bible Societies.

15 Lelo mwimike Klisto ukuwa uMwene um-myenzo ino. Muuteyanye manda
yonsi ukunena untu wensi, wino wamutondosya apa utailo wa myenzo ino, lelo
uku utekezu ni chopo.

16 Nemwe muwe ni myenzo mizipe, ukuti ukwizwi lino muluifikiziwa, yakulwe
yano yalusula imiele ino imizipe muli Klisto.

17 Chingawa ningo ukuchula uku vizipe, ndi vino Leza akasime, kuleka ukuchita
iviipe.

18 Kuno na Klisto kwene wachuzile lyonga uku nnandu wa maifyo, uWa-chumi
uku nnandu wa yantu yasi ya chumi, ukuti atutwale kuli Leza; umolwa uku mwili,
lelo uku Mwenzo wapiwe upuma.

19 Muli uo kwene waile asunda imyenzo ino yanyepwa umu nyololo,

20 yano kali yatandikwe pano Leza wayalolelanga uku chelelezi, um-manda i
Noa, pano isafina ichili ilupangwa, muno yache, antu nnane sile, yafyusiwe, uku
manzi.

21 Chikoline nu lubatizyo, luno lulumufyusya nemwe manda ya kasalaka, luno
lutalufula ikwi lya mwili, lelo ululi ipepo kuli Leza, ukuwa ni myenzo mizipe, uku
kututuluka kwi Yesu Klisto.

22 Wene ali ukwikasa li lunji ili Leza, wapita umwiyulu walâsa yamalaika na tesi
na ya maka.

1 Petlo 4

1 Ichino vino Klisto wachuzile uku mwili, nemwe kwene tolini ichanzo cha
melenguzi ndi yaya kwene, kuno wino wachuzile uku mwili, watana na maifyo,

2 kuti ukufuma kasalaka mutasyala un-tama zya antu, lelo unkukunda kwi Leza
uku manda ino, yano yasyala ukwikala kuno ukunzi.

3 Kuno amanda ya mikalo itu aya kali, yati yavula ukuchita vino akulukuwa
yakunda, ukuwa ni mvimbi ni tama nukolesi, ni vimulo vya mvimbi ni vya
kukoleka, nu kupepa imyao chino chitaile.

4 Ichino yazunguka mwemwi ukuntalondekana ponga nayo un-nyamvi uo, angi
yalumwifikizya.

5 Lelo nayo yalulanda kuli wino ali zuwa ukuyaputwila imilandu yao apuma
nafwi.

6 Kuno uku vintu viyo nayano yafwa kwene yasunzilwe izwi-zipe, ukuti
yaputwilwe imilandu yao uku mwili, ndi vino antu yakuputwilwa, lelo yawe
apuma uku mwenzo, ndi vino Leza ali.

7 Lelo ukusila kwa vintu vyonsi ukupalamila. Ichino, muwe na mano, angi
mulamwike uku kusalika.

© 1988 United Bible Societies.

8 Ukuluta vyonsi muwe nunte ukukundana, kuno ulukundo lukulukuwa ukuvula kwa maifyo.

9 Muchitane ilya untu nanti kung'wing'winza.

10 Chila ntu ndi vino wapokelile uwila, muuombele uku kwazwana, wi yakasunga azipe aya nkumbu tupu izyi Leza.

11 Untu ngaluvwanga, avwange wa mazwi yi Leza. Untu ngaluomba, aombe uku maka yano wapiwa na Leza. Ukuti Leza atensiwe uku vintu vyonsi kuli Yesu Klisto. Ukulu na maka yali nawe manda ti na ti. Chiwe viyo kwene!

12 Yakundikwa, mutachizunguka pa moto wa machulo, uno uli pano muli uwa kumwezya, ungati ichintu chipya chino chamuzana.

13 Lelo ndi vino muminkine um-machulo yi Klisto, chimbai, ukuti apa kusweluka kwa ukulu wakwe muchimbe uku nsânsa.

14 Ngi mwavwangilwa iviipe uku nnandu wizina li Klisto, inkata yino, kuno Mwenzo wa ukulu nu wi Leza umwikalile.

15 Kuno untu wa kuno muli atachula wa mumozi nanti wa mwivi, nanti wi kachita wa viipe, nanti wa nkwakwa.

16 Lelo, ngi wachuziwa kuno unklisto, atachilola insoni, lelo amtensye Leza ukwizina liyo.

17 Kuno amanda iyafika aya uputuzi wa milandu ukutalikila a ng'anda yi Leza; ngi yatangula kuno tuli, ichisila kuli yao yano yatayela izwzi-ipe ilyi Leza chiluwa uli?

18 “Nga ndi uwa chumi wafyuntuka, wino ataachindike Leza nu wa maifyo chiluwa uli?”

19 Ichino yano yaluchula ndi vino Leza akasime, yamwikila imyenzo yao uku kuomba ivizipe kuli Kaumba wa kuta ilwa.

1 Petlo 5

1 Ndukonkomezya aikolo yano yali kuno muli, nene ne wikolo nachao na syuta wa machulo yi Klisto, nu muminkani kwene uwa ukulu uno uluswelulwa:

2 Mucheme ufyo wi Leza uno uli kuno muli: lelo kusi ku kufyengeleziwa, lelo uku kukasama uku mwenzo, ndi vino Leza akasime; kusi kwa kukunda impia zya nsoni, lelo uku kukunda kwa mwenzo.

3 Nanti si wi yano yaluulâsa ku fyengi umu wankanyi wao, lelo ukuwa ichilangililo uku ufyo uo.

4 Na pano uNchemi unkulu wacha waloleka apatiswe, mulupokelela inkata ya ukulu ino itakunyala.

© 1988 United Bible Societies.

5 Nemwe kwene mwe yalumendo nasungu, muchindike aikolo. Endita, mwensi
kwene tontelanini, kuti mwazwane; kuno Leza akukana aya chilumba, lelo
auchefya akuyakumbukila.

6 Ichino muuchefye umwikasa ilya maka ilyi Leza, kuti amukuzye apa makati
yakwe.

7 Mumtwike Wiyo machulo ino yonsi, kuno Wene akumusunga.

8 Mutekane angi mulamwike. Kuno kapingula wino, Chiwa, aluswaswata wi
kalangu alung'onta, angi alusita untu wa ku sonsomela.

9 Wene mupingule, mwimisye umuzumilo, angi mumanyile vino amachulo yao
kwene yaluzana achino kwene, yano yali kuno ukunzi.

10 Na Leza wa nkumbu zyonsi wino wamwisile mwingila um-ukulu wakwe uwa
manda ti muli Klisto, pano mwachula manda mache, unkola alumuyanya nu
kumukomya nu kumupa amaka nu kumupa inzyansyo.

11 Amaka yali nawe manda ti na ti. Chiwe viyo kwene!

12 Ukwikasa li Selevano uwachitu uwa kutailwa, ndi vino mbwine, ali
namwandikila uku mazwi mache, ukusunda nu kwimikila vino alazi ali nkumbu
zyi Leza izya chumi. Mwimisye ningo muli zyenezyo.

13 Achino aya ku Babeloni, yano yasololwa ponga neswe yalumulaula, na Malko
umwanane.

14 Mulaulane ukwi tosolo lya lukundo. Uwelezyano uwe nemwe mwensi yano
muli muli Klisto.

© 1988 United Bible Societies.

2 Petlo

2 Petlo 1

1 Simeoni Petlo umomvi nu ntume wi Yesu Klisto, kuli yao yano yapokelile
uzumilo uzipe ichili chonganeswe, un-chumi chi Leza na katula witu Yesu Klisto.

2 Inkumbu nutekano vyungilizike kuno muli, un-kumanya Leza na Yesu, Mwene
witu.

3 Kuno amaka yakwe aya uleza yatupa ivintu vyonsi yino viile uku lipuma nu
nchinzi-kuli-Leza, uku kummanya wino watwisile uku ukulu nuzipe wakwe
unkola.

4 Na kuli vyenevyo watupa malanyo makulu nkaiti ya mpangila, tikuti kuli yeneyo
tuwe yuminkani ya ntambi ya uleza, mwituke nu ononi uno uli kuno ukunzi uku
nnandu wa kukumbuka.

5 Endi, na pa nnandu uo kwene, muchite amaka apa lwino un-kuzumila kwino
muwe nu uzipe, nunkuzipa kwino ukumanya.

6 nun-kumanya kwino kuteka myenzo, nun-kuteka myenzo kwino ukuzizimizya,
nunkuzizimizya kwino unchinzi-kuli-Leza.

7 Nun-nehinzi-kuliLeza wino ulukundo uku yanji, nu ndukundo lwa achitu
Ulukundo kwa antu yonsi.

8 Kuno ivintu vi ndi vyawa kuno muli nu kuvulisya, vitalumuehita ukosu, nanti
wa antu yano yasi ni visêke, uku kummanya uMwene witu Yesu Klisto.

9 Kuno wino atakwite iviniu viyo, ichiyeye, atangi alole ivintu vino vili ukutali,
watalatila ukuswefiwa kwa maifyo yakwe aya kali.

10 Ichino yachane, lemasyini nkani ukukomya ukwitwa kwino nu kusololwa
kwino; kuno ngi mwaomba ivintu Viyo mutalukumika nanti uche.

11 Kuno kuli viyo mulupiwa ukwingila um-wene wa manda ti uwa Mwene witu na
Katula witu Yesu Klisto.

12 Ichino viyo namwa ndumwelenguzya ivintu vi manda yonsi, nanti vino
muvimanyile, nu kwimikwa un-chumi chino muli nacho.

13 Nene ndulola vino chazipa lino ndipo un-nsaka ii ya mwili, ukumulansya uku
kumwelenguzya,

14 kuno manyile vino uwanda uli apipi uno ndutina un-nsaka yane yi, ndi vino
uMwene witu Yesu Klisto wandangilizye.

15 Lelo nanchitila amaka, ukuti ndi lyonsi lino nacha nafwa, mwelengule ivintu
viyo manda yonsi.

© 1988 United Bible Societies.

16 Kino tutalondile ivilai vino vyalaikwe uku mano, pano twamumanyisizye mwemwe amaka ya Mwene witu Yesu Klisto nu kwiza kwakwe, lelo twalile twaulola swe yakola ukulu wakwe.

17 Kino wapokelile unchinzi nukulu kuli Leza Tata, pano waletilwe izwi ukufuma um-ukulu wa maka: “Alawi uMwanane, wino nakunda, wanzipila.”

18 Nizwi liyo neswe kwene twalipulike ukufuma umwiyulu, pano twali ponga nawe apa mwamba ulye unswefu.

19 Neswe tuli nizwi liyo lya ulau ilya maka nkani; muluchita ningo ngi mwalilolekesya wi kozyo lino liluswefya pano pali chanda, fika na lino kwaswepa na nankokola-wantondo ukuloleka um-myenzo ino.

20 Mutangule ukumanya izwi li, vino kusi ulau um-Maandiko uno ingalondolwa ndi vino untu umwi akasime;

21 kuno ponsi ulau utalesilwe uku kukasama kwantu, lelo antu yavwanzile vino vyafumile kuli Leza, angi yakolelilwe nu Mwenzo Unswefu.

2 Petlo 2

1 Lelo kwakatwike amalau ya ufi unjantu, ndi vino na kuno muli kulukatuka yakasambilizya ya ufi, yalwingizya uku uchenjezu ivintu vya kulovya, nu kumkana uMwene kwene, wino wayakazile, yauletelela uononi uno utaluzimba.

2 Nainji yalulondela mvimbi zyao, na kuli yeneyo inzila ya chumi ilusulwa.

3 Nu ku kukumbuka kwao yaluusavya usavi kuno muli uku mazwi ya kuvinda; yano fuma kali uputuzi wao wa milandu utaluzimba, nu kononeka kwao kutalupunila.

4 Kino ndi Leza atayalekile yamalaika yano yononile, lelo wayasumbile un-chilina, wayanyepa um-vinyepelo vya chanda, yalulolela uputuzi wa milandu,

5 nanti atailekile, insi ya kali, lelo afyusya Noa, wino wasundanga ivya chumi na antu yanina saba, pano walesile nnambu ukunzi uku yantu yano yatachindike Leza.

6 Kaili wochile imizi ya Sodoma ni Gomola, aisikisya iwa itwi, aichita iwe ichilangilizyo uku antu yano yaluwa yatachindike Leza,

7 afyusya Lotu untu wa chumi, wino wachuziwe nkani na amikalo ya unyamvi aya antu yao, yano yayembuka.

8 Kuno untu wi uwa chumi lino watenzi muli yeneyo, walolanga nu kupulika imiele yao miipe, wachuzike umwenzo wakwe uwa chumi manda yonsi.

9 Ichino uMwene wamanya ukufyusya ummazosyo yano yamchindika, nu kuwika asi-ya-chumi ummalipizi fika nu wanda wa uputuzi wa milandu.

© 1988 United Bible Societies.

10 Nkani ayaya yano yalondela tama zya vintu viipe vya mwili, nu kusula a maka.
Apama, atalamane, yatakutetema pano yalusula ukulu,

11 nanti vino yamalaika akulu nkani uku uposyo na maka, yatakusongelela iviipe
kuno yali apa manso ya Mwene.

12 Lelo yao yakoline ni vinyama vino visi na mano, yano yavilwe sile wa vinyama
vya kulemwa nu kumolwa, yaluchita imisalula uku vintu vino yatamanyile,
yalumolwa un-kumola kwao.

13 Yazanwa ni viipe, kuwa amalipilo ya uipe wao. Yakunda mvimbi nu ukolesi
wa nsanya, yawa mala yikwi ni nsoni, nu kuvimbilwa, yaluzosya, pano yalulya
ivimulo ponga nemwe,

14 Yakulusinizya achende, antu yano yatakuta ukuchita amaifyo; yakuluzosya
imyenzo ya antu yasi na maka; imyenzo yao yawelezya ivya tama, ana ya
lutipu.

15 Kuno yata inzila ino yololoka, yalowa, yalondela inzila iyi Balaamu, umwana
wi Beoli, wino wakunda amalipilo ya uipe.

16 Lelo wakalipilwe uku ononi wakwe unkola: kawalwe wino atangi avwange,
avwanga ukwizwi lya chiuntu, walesizye uzovu wi kalauzya wiyo.

17 Yao yali wa vifula vino visi na manzi, na mapufi yano yakulusendwa ni
chipupu, yano yawikilwa uluku wa chanda.

18 Kuno yakuluvwanga amazwi ya chiwele-wele aya chilumba, yakuluzosya
antu un-tama zya mwili nu ku unyamvi, antu yano yachitampa ukuituka yano
yali un-kulowa kwao.

19 Yakuluyalanya ukauwele, na mbalinga akola azya ya kuola; kuno untu, ndu
unji wampota, aluwa unzya wakwe.

20 Kuno yano yituka iviipe ivya kuno ukunzi nu kummanya uMwene na Katula
Yesu Klisto, ngi yalemya kaili nu kupotwa, miele yao aya chisila ikuluipisya
nkani ukuluta iya ntangulo.

21 Yaliwe inkata yao ngi yatamanyile inzila ya chumi, kuleka ukuimanya, nu
kuleuka isunde liswepe lino yapilwe.

22 Chawa kuno yali wa nnumbe wa chumi uno utile: “Imbwa yamyanta amalusi
yakwe inkola, na kapoli wino watafiulwa, wawelela ukufulukuta un-ntope kaili.”

2 Petlo 3

1 Yakunde, imbaluwa i iya uwili ukumwandikila mwemwe; kuli zyonsi ziili
ndumulansya imyenzo ino iya chumi uku kumwelenguzya,

2 ukuti angi mwelengwile amazwi yano yavwanzilwe nkolelo na yakalauzya
yaswepe, nisunde lilye lya Mwene na Katula, lino lyalesilwe ni mitume.

© 1988 United Bible Societies.

3 Mutangule ukumanya izwi li, vino uku manda ya mpejelekezyo yalwiza antu
ya misowe aya kusoweka, yano yalulondela tama zyao akola.

4 Angi yaluti: Ulanyo wa kwizakwakwe ulikwi? Kuno fuma lino yatata-kulu yawizi
ukunfwa, ivintu vyonsi vitenzi vivi kwene, fuma pa kulengwa.

5 Kuno yakusula manka yatalola izwi li, vino iyulu lyaliko fuma kali ninsi kwene,
yachisilwe ukufuma uku manzi nu kunzila ya manzi, ukwizwi li Leza.

6 Kuli viyo insi ya makati yalye, yasambezile muli unnamba, yanwela.

7 Lelo mayulu ninsi vya kasalaka vyawikwa wa nsao ku moto, ukwizwi liyo
kwene, vilulolelwa fika na pa wanda wa uputuzi wa milandu nu wa kononwa
kwa antu yano yatachindike Leza.

8 Lelo yakundwa, mutalatila izwi li, vino uku Mwene uwanda onga ungati imyaka
imyanda ikumi, ni myaka imyanda ikumi ungati uwandaonga.

9 uMwene atakuzimba ukufikilizya ulanyo wakwe, ndi vino yamwi yalwelengula
ukuzimba kwakwe, lelo ali ni cheldezi kuno muli, kuno atakasime untu nanti
unwi alowe, lelo yonsi yafikilile uku kuvipela.

10 Lelo uwanda wa Mwene ulwiza wa mwivi. Uwanda uo mayulu yalutina uku
nunkumo ukulu, ni yilengwa vya ku kafumo kakwe vilochiwa nu kusambuluka,
ninsi ni milimo ino ili mwenemo viluloleka.

11 Ichino vino ivintu vyonsi vilusunguluka viyo, chingamuzipila muwe yantu ya
miele iswepe nu nchinzi-kuli-Leza.

12 Angi mululolela nu kwitukilila fika nu kwiza kwa uwanda ulye uwi Leza, apa
wanda uo mayulu yalusunguluka pano yapya, ni vilengwa vya ku kafumo kakwe
vilusikisa nu kusunguluka.

13 Lelo ndi vino ulanyo wakwe uli, tululolela mayulu mapya ninsi mpya, muno
ichumi chilwikala-mo.

14 Ichino yakunde, vino mululolela ivintu vi, chitini unte, kuti muloleke um-
utekano vino musi na mala yikwi nanti insoni apa manso yakwe.

15 Mwelengule ichelelezi cha Mwene witu vino ufyusi, ndi vino nu wachitu
unkundikwa Paulo wamwandikile uku mano yano wapilwe.

16 Ndi vino num-mbaluwa zyakwe zyonsi vino wavwanzile apa vintu viyo. Um-
mbaluwa ziyo muli ivintu vino vyatala ukumanya, ivintu viyo antu yano yatakwite
amano, yano yatiimisye, yakululovyanya, ndi vino yakululovyanya na Maandiko
manina, uku ononi wao akola.

17 Ichino yakunde vino mwatangula ukumanya ivintu viyo, mwisunge apa lwino,
mutakweswa nu ononi wao aipe, mupone nu kuta ukwimisya kwino.

© 1988 United Bible Societies.

18 Lelo mukule unnkumbu nu kummanya uMwene witu na Katula Yesu Klisto.
Ukulu uli nawe, kasalaka na manda ti.

© 1988 United Bible Societies.

1 Yoane

1 Yoane 1

1 Lino lyalipo fuma uku ntangulo, lino twapulika, lino twawine uku manso yitu,
lino twafindamile na makasa yitu yalipalapasya ilya kwizwi lya upuma,

2 Nupuma waswelwike, neswe twaulola na kaili tulwimikila nu kumusunda
mwemwe upuma uo uwa manda ti, uno wali kuli Tata, watuswelukila.

3 Lino twalola nu kulipulika tulumusunda nemwe kwene, ukuti nemwe kwene
muminkane neswe. Nu uminkano witu uli onga na Tata, ponga nu mwanakwe
Yesu Klisto.

4 Tulumwandikila ivintu vi, ukuti ukuchimba kwitu kufikilile.

5 Na li izwi lino twapulike kunali nu kulisunda kuno muli, vino Leza umwengelela,
nanti ichanda chisimo munali nanti kache.

6 Ngi twati: tuminkana nawe, na kuno tulupita un-chanda, angi twavwanga ufi,
tutaluomba nanti chimwi icha chumi.

7 Lelo ndi tulupita um-mwengelela, ndi vino wene ali um-mwengelela, angi
tuminkana swe akola na akola; nu wazi wi Yesu uMwana wakwe, watufula
amaifyo itu yonsi.

8 Ndi tuluti: tutakwite amaifyo, tuluuzosya swe yakola, nanti chumi tutakwite.

9 Ndi twailongwela amaifyo itu, wene uwa kutailwa nu wa chumi angatwelela
amaifyo itu nu kutuswefya uipe wonsi.

10 Ndi tuluvwanga, ukuti: tutatala twachita amaifyo, tulumchita vino wene uwa
ufi, nanti izwi lyakwe lisi muno tuli.

1 Yoane 2

1 Yanane yanono, ndumwandikila ivintu vi, kuti mutachita amaifyo. Ngu ntu
wachita iifyo, tuli nu Mwazwilizi pali Tata, Yesu Klisto uwa chumi.

2 Nawe uli Kapulikanya uku maifyo itu; lelo kusi ku maifyo itu sile, lelo nu ku
maifyo ya antu yonsi kwene a kuno ukunzi.

3 Na muli li tumanyile vino tummanyile, ngi tulemile amasunde yakwe.

4 Wino aluti: Nemwi mmanyile, nga atalemile amasunde yakwe, wene uwa ufi,
nanti chumi atakwite.

5 Lelo wino alemile izwi lyakwe, uwino ulukundo lwi Leza lwamfikilila ningo. Na
ku lili tumanyile vino tuli muli wenewe.

6 Wino aluti vino atenzi muli wenewe, chinnungime ukupita ndi vino wene
wapitanga.

© 1988 United Bible Societies.

7 Yakunde, lisi sunde lipya, lino namwandikila, lelo isunde lya kali lino mwali
nalyo fuma intangulo. Ni sunde lya kali liyo, izwi liyo lino mwapulike.

8 Kaili namwandikila isunde lipya, izwi lya chumi kunali nu kuno muli, kuno
ichanda chilusila nu mwengelela uo uwa chumi uuswefya.

9 Wino aluvwanga vino ali um-mwengelela, nawe watuwa uwachakwe, achili un-
chanda na li kwene.

10 Wino wakunda uwachakwe, atenzi um-mwengelela, asi ni chakufwitosya.

11 Lelo wino watuwa uwachakwe, ali un-chanda, na kaili alupita un-chanda,
atamanyile kuno ayile, kuno ichanda champofuzya manso yakwe.

12 Ndumwandikila mwe yanche, kuno mwelelwa amaifyo yino ukwizina lyakwe.

13 Namwandikila mwemwe yatata, kuno mumanyile wino waliko fuma intangulo.
Namwandikila mwe yalumendo, kuno mwati mumpota unjipe wiyo.
Ntimwandikila mwe yanche, kuno mwammanya Tata.

14 Ntimwandikila mwe yatata, kuno mwammanya wino waliko fuma pa ntangulo.
Ntimwandikila mwe yalumendo, kuno muli na maka, nizwi lyi Leza lili muno muli,
nemwe mwati mumpota unjipe wiyo.

15 Mutakunda insi nanti ivintu vya mwenemo. Untu ndi wakunda insi, ulukundo
lwi Tata lusimo muli wenewe.

16 Kuno chonsi chino chili un-nsi, ndi vino ukukumbuka kwa mwili, nu
kukumbuka kwa manso ni chilumba cha upuma, vitakufuma kuli Tata, lelo
vilufuma un-nsi.

17 Ninsi ilupita ponga nu kukumbuka kwakwe; lelo wino aluchita vino Leza
akasime, aluwako manda ti.

18 Yana yanono, li kwene amanda ya mpelelekezyo; ndi vino mwapulike ukuti
klisto-wa-ufi alwiza, na li kwene yaklisto-ya-ufi yalipo tupu. Ichino viyo tumanyile
vino manda ya mpelelekezyo.

19 Yafumile kuno tuli, lelo yatali aya kumwitu. Kuno ngi yali yawe aya kumwitu,
yali yikalane ponga neswe. Lelo yafumile, kuti yaswelulwe vino yonsi yasi ya
kumwitu.

20 Nemwe mwapakwa mafuta nu Nswefu, nemwe mwensi mumanyile vi.

21 Ntamwandikile mwemwe kuno mutamanyile chumi, lelo kuno muchimanyile.
Na kaili vino kusi ufi nanti umwi uno ufumile un-chumi chiyo.

22 Uwini uwa ufi, siku wino alukana vino Yesu i Klisto? Wiyo uli klisto-wa-ufi,
wino alukana Isi nu Mwana.

23 Wensi wino alukana uMwana, asi nIsi kwene; na wino alutaka uMwana, ali
nIsi kwene.

© 1988 United Bible Societies.

24 Ichino mwemwi, liyo lino mwapulika fuma intangulo likale muno muli. Ngi lino mwapulike fuma intangulo likale muno muli, nemwe kwene mukwikala nu Mwana na muli Tata kwene.

25 Nau uli ulanyo uno watulainye: uli upuma wa manda ti.

26 Ntimwandikila ivintu vi uku nnandu wa yantu yano yalusita ukumulovya.

27 Nemwe upakalo uo uno mwapokelile Kunali, uli muno muli, nga mutangi musite untu ukumusambilizya; lelo ndi vino upakalo uo ulumusambilizya amazwi ya vintu vyonsi na kaili uwa chumi, usi ufi; na vino wamusambilizya, ikalini muli Wenewe.

28 Ichino yana yanono, ikalini muli wenewe, ukuti pano wacha waloleka, tuposye, tutache tukulwe imitwe apa manso yakwe apa kwiza kwakwe.

29 Ngi mwamanya vino wene uwa chumi, manyini kwene vino wensi wino aluchita ivya chumi, wavyalwa nawe.

1 Yoane 3

1 Lolini, ulukundo uli luno Tata watukunda, ukwitwa yana yi Leza, wene ivino tuli. Ichino viyo akunzi yatatumanyile. kuno nawe kwene yatammanyile.

2 Yakundikwa, nga wene li kwene swe yana yi Leza, chichili chimanyike vino tuluwa; lelo tumanyile vino pano wacha waloleka, tulukolana nawe; kuno tulunnola ndi vino ali.

3 Na wensi uwa utailo u muli wenewe, akuluuswefya ndi vino wane weswepa.

4 Wensi wino aluchita amaifyo, alutanduka, kuno amaifyo ukutanduka.

5 Nemwe mumanyile vino walolike kuti atisye amaifyo, na muli wenewe musi amaifyo.

6 Wensi wino atenzi muli wenewe ataluchita amaifyo; kachita wa maifyo wensi atachili annole nanti ukummanya.

7 Yana yanono, umwi atamuzosya. Wino aluchita ivya chumi, umfumi wa chumi, ndi vino nawe uwa chumi.

8 Kachita wa maifyo uwi Chiwa, kuno Chiwa waifyanga kufuma uku ntangulo. Ichino viyo Mwana wi Leza walolike, kuti aonone imilimo yi Chiwa.

9 Wensi wino wavyalwa na Leza asuchita maifyo; kuno imbezu yakwe ili muli wenewe; nga atangi achite iifyo, kuno wavyalwa na Leza.

10 Uku chintu chi ana yi Leza yamanyike, na ana yi Chiwa nayo kwene: untu wensi wino ataluchita ivya chumi, atafumile kuli Leza, na wino atakunda uwachakwe.

© 1988 United Bible Societies.

11 Kuno alaya ali mazwi yano mwapulike fuma intangulo, ukuti tukundane swe yakola.

12 Asi wi Kaini wino wali nu njipe, wumola uwachakwe. Nawe wamumolile chani? Kuno imilimo yakwe yalile yaipa, ni ya wachakwe yali iya chumi.

13 Yachane mutachizunguka ngu kunzi kwamutuwa.

14 Swemwi tumanyile vino twapita ukufuma kunfwa, twingila um-upuma, kuno twakunda achitu. Wino atakunda achakwe, atenzi un-nfwa.

15 Wensi wino watuwa uwa chakwe, umumozi, nemwe mumanyile vino umumozi wensi atakwite upuma wa manda ti muli wenewe.

16 Muli chi tumanyile ulukundo, kuno wene waufimile upuma wakwe Uku nnandu witu. Chituile neswe kwene tuufime upuma witu uku yachitu yao.

17 Lelo untu nsavi kuno ukunzi, ngi walola uwachakwe wino aulilwe, waula ukumkumbukila, Chene! ulukundo lwi Leza luli uli munali?

18 Yana yanono, tutakundana uku mazwi sile, nanti apa lulumi, lelo uku milimo ni chimi.

19 Uku chintu chi tumanyile vino swe ya chumi, neswe tuluteka imyenzo itu apa manso yakwe.

20 Kuno ngi myenzo itu ilutuputwila unnandu, Leza wakula ukuluta imyenzo itu, nawe amanyile vyonsi.

21 Yakundikwa, ngi myenzo itu italutuputwila unnandu, tuli ni chiposye kuli Leza.

22 Na chonsi chino twalomba kunali, atupa, kuno twalema amasunde yakwe nu kuchita vintu vino vizifile apa manso yakwe.

23 Ichilangaso chakwe ichi: vino tuzumile izina lya Mwana wakwe, Yesu Klisto, nu kukundana swe yakola, ndi vino watupile ichilangaso.

24 Na wino alemile amasunde yakwe akulwikala munali, nawe muli wenewe. Na muli chi tumanyile vino atenzi muli sweswe: uku Mwenzo wino watupa.

1 Yoane 4

1 Yakundikwa, mutazumila imyenzo yonsi, lelo mwezye imyenzo iyo, ngifumile kuli Leza; kuno yakalauzya ainji aya ufi yatunka kuno ukunzi.

2 Uku vintu vi mumanyile uMwenzo wi Leza: umwenzo onsi uno ulwimikila vino Yesu Klisto watiza uku mwili, ufumile kuli Leza.

3 Na chila mwenzo uno utalwimikila Yesu, utafumile kuli Leza. Nao uli mwenzo wi klisto-wa-ufi, uno mwapulika vino ulwiza, na li kwene ulipo un-nsi.

© 1988 United Bible Societies.

4 Mwe yana yanono, mwafumile kuli Leza, nemwe mwayapota; kuno wino ali
muno muli unkulu alusile wino ali un-nsi.

5 Wene yao aya kuno ukunzi; ichino yaluvwanga ivya kuno ukunzi, ninsi
iluyapulika.

6 Swemwi tufumile kuli Leza. Wino amanyile Leza, alutupulika; wino atafumile
kuli Leza, atalutupulika. Uku vintu vi tumanyile uMwenzo wa chumi nu mwenzo
wa ufi.

7 Yakundikwa, tukundane, kuno ulukundo lufumile kuli Leza; na wensi wino
wakunda, wavyalwa na Leza, nawe ammanyile Leza.

8 Wino atakunda atammanyile Leza, kuno Leza ulukundo.

9 Uku chintu chi ulukundo lwi Leza lwaloleka kuno tuli, vino Leza watumile
umwanakwe ali wenga kuno ukunzi, ukuti tupiwe upuma kuli wenewe.

10 Alalu uli lukundo, asi kuti sweswe twalile twakunda Leza, lelo vino unkola u
wino watukunda sweswe, nga watuma umwanakwe ukuwa Kapulikanya uku
maifyo itu.

11 Yakundikwa, ndi Leza walile watukunda sweswe vi, chituile neswe kwene
ukukundana.

12 Kusi untu nanti wenga wino watana walola Leza, nanti limwi. Ngi twakundana,
Leza alwikala muno tuli, nu lukundo lwakwe luwa lonsi muno tuli.

13 Uku chintu chi tumanyile vino tutenzi muli wenewe, nawe muno tuli, kuno
watupungwila Mwenzo wakwe.

14 Neswe twalola nu kwimikila vino Tata watuma uMwana ukuwa Katula kuno
ukunzi.

15 Wensi wino alwimikila vino Yesu uMwana wi Leza, Leza atenzi munali, nawe
muli Leza.

16 Neswe tumanyile ulukundo luno Leza ali nalo kuno tuli nu kuluzumila. Leza
ulukundo, na wino atenzi un-dukundo atenzi muli Leza, na Leza muli wenewe.

17 Uku vintu vi tululola ulukundo lufikilile muno tuli, ukuti tuposye apa wanda wa
uputuzi wa milandu, kuno, ndi vino ali, ivino neswe kwene tuli kuno ukunzi.

18 Undukundo musi ingofi, lelo ulukundo lwa mpomvu lukuluwinga ingofi; kuno
ingofi zikuchuzya, nu wa ngofi asi nu lukundo lwa mpomvu.

19 Swemwi twakunda, kuno unkola watangwile ukutukunda.

20 Ngu ntu umwi wati: Nakunda Leza, nawe watuwa uwachakwe, angi uwa ufi;
kuno wino atakunda uwachakwe wino walola, atangi akunde Leza wino atachili
alole.

© 1988 United Bible Societies.

21 Nisunde li twapiwe nawe: ukuti wino wakunda Leza, akunde nu wa chakwe kwene.

1 Yoane 5

1 Wensi wino azumile vino Yesu i Klisto, wavyalwa na Leza; na wensi wino wakunda Wino wavile, alukunda na wino wavyalwa nawe kwene.

2 Uku chintu chi tumanyile vino twakunda ana yi Leza, ngi twakunda Leza nu kulema amasunde yakwe.

3 Kuno ku ali kukunda Leza: ukulema amasunde yakwe. Na masunde yakwe yatakomile,

4 kuno chonsi chino chavyalwa na Leza chikupota ivya kunzi. Na kuo ali kupota kuno kulupota ivya kuno ukunzi, uzumilo witu.

5 Wino alupota ivya kunzi uwini, siku wino azumile vino Yesu uMwana wi Leza.

6 Wiyo uwino wizile uku manzi nu ku wazi, Yesu Klisto. Asu ku manzi sile, lelo uku manzi nu ku wazi.

7 Nu Mwenzo alwimikila, kuno uMwenzo ali wa chumi.

8 Kuno yali yatatu yano yalwimikila (umwiyulu, Tata ni Izwi nu Mwenzo Nswefu, na yatatu ya ali yonga.

9 Nga kuli yatatu yano yalwimikila kuno ukunzi,) Mwenzo na manzi nu wazi, na yatatu ya yapulikine kwizwi lyonga. Ngi twazumila usyuta wa yantu, usyuta wi Leza waluta nkani; kuno usyuta wi Leza uli u, vino wimikila uMwanakwe.

10 Wino amzumile Mwana wi Leza, ali nu usyuta unkasi kakwe. Wino atamzumile Leza, wamchita ukuti waufi, kuno atazumile usyuta uo, uno Leza wimikila uMwanakwe.

11 Nau uli usyuta, vino Leza watupa upuma wa manda ti, nupuma u uli um-Mwanakwe.

12 Wino ali nu Mwana ali nupuma uo; wino atakwite uMwana asi nupuma uo.

13 Namwandikila mwemwe ivintu vi, kuti mumanye vino muli nupuma wa manda ti, mwe yano muzumile izina lya Mwana wi Leza.

14 Na chi chili chiposye chino tuli nacho apa manso yakwe, vino ngi twalomba chimwi ukuyana na vino akasi, akutupulika.

15 Nga ngi twamanya vino alutupulika chonsi chino twalomba, tumanya vino tuli ni visitwa vino tunnomvile.

16 Untu ndi walola uwa chakwe aluchita iifyo lisi lya nfwa, apepe Leza angampa upuma, kuli yao yano yaluchita iifyo lino lisi lya nfwa. Kuli iifyo lya nfwa. Ntaluti vino angapepa kuli liyo.

© 1988 United Bible Societies.

17 Chonsi chino chisi cha chumi iifyo, ni yifyo liliko lino lisi lya nfwa.

18 Tumanyile vino untu wensi wino wavyalwa na Leza atakuchita amaifyo; lelo wino wavyalwa na Leza akuluusunga, nanti unjipe wilye atangi amwemye.

19 Tumanyile vino swemwi swe yi Leza, ninsi yonsi itenzi um-makasa ya njipe wiyo.

20 Neswe tumanyile vino Mwana wi Leza wata wiza, nawe watupa mano kuti tummanye uWa-Chumi. Neswe tuli muli wenewe uWa-Chumi, muli Yesu Klisto Mwanakwe. Wiyo ali Leza wa chumi nupuma wa manda ti.

21 Yana yanono, chenjelini mutapepa imyao.

© 1988 United Bible Societies.

2 Yoane

2 Yoane 1

1 Nene unkombe, nakwandikila mwanachi wino wasololwa, ponga na ana yako,
yano nakunda un-chumi; asi nene nenga, lelo na yonsi yano yamanyile ichumi.

2 Uku chumi chiyo chino chiteazi muno tuli, nacho chamwa ponga neswe manda
ti.

3 Inkumbu nu kukumbukilwa nu welezyo, vino vifumile kuli Leza Tata na kuli
Yesu Klisto Mwana wi Tata, viluwa ponga neswe uku chumi nu lukundo.

4 Nachimvile nkani kimo nalola yamwi apa yanako yalondile chumi, ndi vino
twapokelile ichilangaso kuli Tata.

5 Na kasalaka mai, ndukulomba asi kuti nakwandikila ichilangaso chipya, felo
ichino twali nacho fuma intangulo, ukuti tukundane.

6 Nu lukundo ali lu, angi tulupita tulondile ivilangaso vyakwe, Alachi ichili
chilangaso ndi vino mwapulike ukufuma pa ntangulo, ukuti angi mulupita na
chenecho.

7 Kuno yakazosya tupu yaloleka kuno ukunzi, yano yatazumile vino Yesu Klisto
wiza um-mwili. Wiyo ali kazosya na klisto-wa-ufi.

8 Chenjelini mutalovya chilambu cha unnimo witu, lelo mupokelele unnambu
wonsi.

9 Wensi wino alupitilila, ngi atalwikala um-masambilizyo yi Klisto, asi na Leza.
Wino atenzi um-masambilizyo yao, wene ali na Tata nu Mwana kwene.

10 Untu umwi ngi wiza ukumwino, nawe atalesile amasambilizyo ya, mutachi
nsezya un-ng'anda ino, nanti ukulaulana.

11 Kuno wino alulaulana nawe aluminkana nawe um-milimo yakwe imiipe.

12 Kuno ndi ni vintu tupu, ntakasime ukwandika uku kalatasi nu wino, lelo nataila
ukwiza kumwino, nu kuvwanga apa manso, ukuti kuchimba kwitu kufikile.

13 Ana ya nziche wako wino wasololwa yalukulaula.

© 1988 United Bible Societies.

3 Yoane

3 Yoane 1

1 1 Nene unkombe, nakwandikila Gayo mkundikwa, wino nakunda un-chumi.

2 Mkundikwa, ndulomba uwe ni nkata kuli vyonsi nu kuwa nupuma wako, ndi vino nu mwenzo wako kwene utenzi ningo.

3 Kuno nachimvile nkani, pano achitu yizile nu kwimikila ichumi chako, ndi vino alondile chumi.

4 Ntakwite ukuchimba kuno kulusile pa, ukupulika ana yane yalupita un-chumi.

5 Mkundikwa, uli wa kutailwa unnnimo uno uluombela achitu yao na aeni kwene,

6 yano yakwimikila apikongani vino wayakunda; uluchita ningo ndi kwacha wayasindikila ndi vino chiyile tun-milimo yi Leza,

7 Kuno uku nnandu wizina liyo yafumile, nga yatakasi kupiwa chimwi ukufuma uku antu yakulukuwa.

8 Ichino swemwi chituyile ukupokelela antu ndi yao, ukuti twazwane ukuomba imilimo ya chumi.

9 Naandikile ikongani chimwi; lelo Diotlefe, wino alusita ukuukolezya pali yeneyo, atalutupokelela.

10 Ichino ndi kwacha niza, ndwizukizya imilimo yakwe ino aluomba, vino akutuvwangila mazwi maipe; nga atakusazya pao kwene, lelo imkola kwene atakupokelela achitu, na yano yakasi ukuyapokelela, akuyalesya nu kuyawinga mnwikongani.

11 Mkundikwa, utasampula uipe, lelo uzipe. Wino aluchita ivizipe uwi Leza; lelo wino aluchita iviipe atachili alole Leza.

12 Demetlio antu yonsi yalumtakila ivizipe, ni chumi kwene ichikola. Neswe kwene twimikila, newe umanyile vino usyuta witu uwa chumi.

13 Indi ni vintu tupu ivya kukwandikila, lelo ntakasime ukukwandikila uku wino ni kalamu.

14 Lelo ntaile ukukulola zuwa, neswe tuluvwanga apa manso.

15 Uwelezyo uwe kunuli. Yakatitu yalukulaula. Ulaule yakatitu chila untu mwizina lyakwe.

© 1988 United Bible Societies.

Yuda

Yuda 1

1 Yuda umomvi wi Yesu Klisto, unnina wi Yakobo, kuli yano yisilwe, yano
yakundikwa muli Leza Tata nu kusungwa kuli Yesu Klisto:

2 Ukukumbukilwa nutekano nu lukundo vyungiliizwe kuno muli.

3 Yakundikwa, pano nachisile unte ukumwandikila amazwi ya ufyusi nao uwitu
swensi, nawine vino chindungime ukumwandikila nu kumusunda, ukuti mulwile
uzumilo uno yapilwe aswefiwa iila lyonga mpela.

4 Kuno kuli antu yano ingila nanti kumanyika, antu yano fuma kali yaandikilwa
uputuzi u uwa milandu yao, atakati, yano yaluseleula inkumbu zyi Leza witu
ziwe unyamvi, nga yalumkana uMwisikulu wenga, Mwene witu, Yesu, Klisto.

5 Na kaili ndusita ukumwizukizyananti vino mumanyile ivintu vi vyonsivino
uMwene lino walangi wakulula antu un-nsi ya Mizili, ichisila wumozile yano
yatazumile.

6 Nayamalaika yano yataukozile akola, lelo yasya amikalo yao yano yayazipile,
wayanyepa uku ng'anda-ya-minyololo manda ti uku chanda, ukulolela uwanda
wa kuputula imilandu yao apa wanda ukulu.

7 Ndi vino Sodoma ni Gomola ni mizi ino yali umbali mbali, yano yalondile ivya
upundu ichili chonga na yao, nu kulondela ivya mwili vino vitaile, chawikwa
ukuwa ichilangilizyo, cha kuchula um-moto wa manda ti.

8 Ichilichonga nayo kwene un-kulota kwao yaluufisya myili, yalukana ukuiaswa,
nu kunyata ukulu.

9 Lelo Mikaeli, malaika unkulu, pano walwilile nu kuvwangila umwili wi Mose,
atezizye ukumvwangila Chiwa uputuzi wa kumsoweka, lelo watile: “uMwene
akuchenzele!”

10 Lelo antu ya yakulunyata ivintu vino yatamanyile, ni vintu vino yamanyile uku
kafumo, yawonona kuli vyenevyo, wa vinyama vino vitakwite amano.

11 Akalanda kao, kuno yalondile inzila yi Kaini, yaponela um-mazosyo ya
malipilo yi Balaamu nu kulowa un-kutanduka kwi Kola.

12 Antu ya yali mala maipe um-vimulo vino ivya lukundo, pano yalulya ponga
nemwe, angi yalulya nanti nchinzi yali wa amapufi yano yasi na manzi, nayo
yalusendwa nunza; yali wa viti vino vitakuseka pa makati yakwe; vino
vyafwilikanya nu kukumpulwa.

13 Yali wa mawimbi makomu aya muli yemba, yano yalufumya ivintu vyao ivya
nsoni, wi tomvu; yali wa ntanda zino zilulowa; yano uluku wa chanda uli uno
yawikilwa manda ti na ti.

© 1988 United Bible Societies.

14 Ivintu vi walawizya Enoki, wino wali untu wa saba ukufuma Adamu, ati; ‘Lolini,
uMwene alwiza ponga naswepe yakwe amaelfu na maelfu.

15 Ukuti aputule imilandu ya antu yonsi, nu kuyalambwila yonsi yano
yatachindike Leza, uku milimo yao yonsi ino itaile, ino yachisile nanti kopa Leza,
nu ku mazwi matale yonsi, yano ayamaifyo yano yatachindike Leza, yavwanga
kunali.

16 Antu ya yakung'wang'wintika nu kulalama, yalupita un-tama zyao, ni milomo
yao iluvwanga amazwi matale aya chilumba; yakuluwila aku yikolo, kuti yapiwe
chimwi.

17 Lelo mwemwi yakundikwa, mutalatila amazwi yano yavwanzilwe kali ni
mitume ya Mwene witu Yesu Klisto.

18 Vino yamunenile, ukuti: “Amanda ya chisila yaluwako antu ya misowe, yano
yalondile itama zyao akola izya kulovya.”

19 Antu yao ayano yaluleta ukutana, antu ya kuno ukunzi sile, yatakwite
Mwenzo.

20 Lelo mwemwi yakundikwa, muukule apa uzumilo wino uno waswepesya, nu
kupepa muli Mwenzo Nswefu,

21 muukole undukundo lwi Leza, na kuno angi mululolela ukukumbukilwa nu
Mwene witu Yesu Klisto, amupe upuma wa manda ti.

22 Mulolele inkumbu yamwi yano yalutentenganya.

23 Na yamwi muyafyusye uku kuyasompola um-moto, na yamwi mpyalolele
inkumbu uku chopo, mutuwe ni myenda kwene, ino yafita nikwi lya myili yao.

24 Lelo wene, wino angamusunga mutakumika nu kumwimika apa ukulu wakwe
nanti ndema un-kuchimba nkani,

25 ali Leza wenga, Katula witu kuli Yesu Klisto, Mwene witu, ali nutensyo nukulu,
nulâsi na maka, fuma kali na kasalaka na manda ti na ti. Chiwe viyo kwene!

© 1988 United Bible Societies.

Uswelulo

Uswelulo 1

1 Uswelulo wi Yesu Klisto, uno wapilwe na Leza, alange aomvi yakwe ivintu vino
vitaluula ukwiza zuwa. Nawe watuma ukwikasa lyi malaika wakwe, kunnandila
umomvi wakwe Yoane,

2 wino wimikile izwi li Leza nusyuta wi Yesu Klisto, uli ivintu vyonsi vino wawine.

3 Inkata kwe wino alusoma na yano yalupulika amazwi ya ulau uu, nu kulema
vino vyandikwe mwenemo, kuno amanda iyapalamila.

4 Yoane uku makongani saba yano yali uku Asia: Inkumbu ziwe nemwe nu
welezyo, vino vifumile kuli wino alipo na wino walipo na wino alwiza: na vino
vifumile uku myenzo saba ino ili apa nkolelo ya chisumbi-cha-ukulu.

5 Na vino vifumile kuli Yesu Klisto, syuta wa kutailwa, wiyele kuli yano yafwa,
unnâsi wa yene ya kuno kunzi. Wino watukunda nu kutukulula ku maifyo uku
wazi wakwe

6 Nu kutuchita tuwe uwene na yakapela kuli Leza, Isi: utensyo na maka yali
kunali manda ti na ti! Chiwe viyo kwene.

7 Lola alwiza na mapufi na manso yonsi yalunnola, na yao kwene yano
yamtosile; ninko zyonsi izya kuno kunzi zilulosya pa nnandu wakwe. Ivino chili,
chiwe viyo kwene;

8 “Nene Alfa na Omega, intangulo nu kumalila,” avwanzile Mwene Leza, wino
alipo na wino walipo na wino alwiza, uWa-maka-yonsi.

9 Nene Yoane, uwachino nu muminkani ponga nemwe um-machulo nu Wene
nu nte muli Yesu. Nali um-manda yino yakuluti Patmo, uku nnandu wizwi lyi
Leza nu syuta wi Yesu.

10 Nali um-Mwenzo uwanda wa Mwene, napulika izwi ikulu ukuchisila chane
wizwi li penga.

11 Angi liluti: Ivintu vino ululola, vyandike un-chitabu, uchitume uku makongani
saba; uku Efeso, uku Similna, nu ku Pelgamo nu ku Tiatila nu ku Saldi nu ku
Filadelfia nu ku Laodikea.

12 Nga napepela kuti ndole izwi lino liluvwanga nene. Na pano napepela, nalola
ivimikilo vya nkozyo saba vya zaabu,

13 na pakasi ya vimikilo nalola umwi akoline nu ntu. Azwite mwenda ufisile
umulu, anyefile unkowa wa zaabu pa chifuwa.

14 Untwe wakwe ni nyele zyakwe zyali ntiswe wa mavumbu ya nfwele ntiswe.
intiswe wi susuwe, na manso yakwe wa chenje cha moto,

© 1988 United Bible Societies.

15 na mulu yakwe wa mbisi ino yakumbwa nkani, ungati yatelwa umwilungu,
nizwi lyakwe uti izwi lya manzi minji.

16 Nawe wali ni ntanda saba ukwikasa lyakwe ilya kwilunji, ni mpanga inkalipe
konsi-konsi ilufuma un-nnomo wakwe; nusyu wakwe wali witanzi, lino
lilocheleza uku maka yakwe.

17 Nene pano nannola, naponile pa mulu yakwe wa ntu wino atafwa; wawika
ikasa lyakwe itya kwilunji pali nene, ati: “Utachopa; nene wa ntangulo nu
kumalila.

18 nu wa Upuma, nene nalile nafwa, nga lola, ne mpuma manda ti na ti. Nene
ndi nu luchinji lwa nfwa nu lwa kuzimu.

19 Ichino wandika vino walola, vino vilipo na vilye vino vilwiza apa chisila chi
viyo.

20 Amelengwe ya ntanda saba, zino wawine umwikasa lyane lya kwilunji, na
vilye vimikilo vya nkozyo saba ivya zaabu: zilye intanda saba ali ayamalaikaya
makongani saba. Ni vimikilo saba, amakongani saba.

Uswelulo 2

1 “Kuli malaika wikongani lya ku Efeso, wandika, uti: Wino alemile intanda saba
ziyo umwikasa lyakwe lya kwilunji, wino akulupitana apakasi apa vimikilo vya
nkozyo saba ivya zaabu, wavwanga ivintu vi, wati:

2 Manyile milimo yako na machulo yako, nu kuzyansya kwako, na vino
utangutekelele antu yaipe, na kaili wezizye yalye yano yaluti: swe mitume lelo
yasiyo; wazana vino aufi:

3 Na kaili wali nunte nu kutekela uku nnandu wizina lyane, nanti utatana utonte.

4 Lelo ndi nizwi newe, vino wata ulukundo lwako lwa ntangulo.

5 Ichino welengula api pano waponile, uvipele, uchite ndi vino milimo ya
ntangulo. Lelo ndi utachisile viyo, ndwiza kunuli, nene ndutisya chimikilo chako
pa fwasi yakwe, ngu tavipezile.

6 Lelo izwi li wene ukwite, vino watuwa imilimo ya aNikolai, yino nene kwene
natuwa.

7 “Wino ali na makutwi, apulike izwili lino Mwenzo alunena amakongani. Wino
wacha wapota, ndumpa ukulya ivisêke vya chiti cha upuma, chino chili apakasi
ya Chialochi-Leza.”

8 “Na kuli malaika wikongani ilya ku Similna andika, uti: Alaviivino avwanzile,
wino ali wa ntangulo nu kumalila, wino wafwile wasya wawa mpuma.

9 Manyile amachulo nupina wako—lelo we nsavi—imanyile intusi zyao, yano
yaluti: Swe aYudea; nayo yasi yeneyo, lelo ikongani li Syetani.

© 1988 United Bible Societies.

10 Utachopa machulo yano yankuzana. Lolini, chiwa wiyo alumutela yamwi um-
minyololo, kuti mweziwe; nemwe muluzunyiwa amanda ikumi. Uwe nfumi wa
chumi fika nu kufwa, nene ndukupa Inkata ya Upuma.

11 “Wino ali na makutwi, apulike izwi li lino Mwenzo alunena makongani. Wino
wacha wapota, ataluzanwa ninfwa ya uwili.”

12 “Na kuli malaika wikongani lya ku Pelgamo andika uti: Ala vi ivino avwanzile
wino ali ni mpanga ya wembe kuwili.

13 Manyile pano utenzi ali pa chisumbi-cha-ukulu ichi Syetani; newe walemasya
nkani izina lyane; utachili ukane uzumilo wane, nanti pa manda yi Antipa, syuta
wane wa kutailwa, wino wumozilwe pali mwemwe, pano Syetani atenzi.

14 Lelo ndi na mazwi mache kuli wewe, kuno uli na antu yano yalemile
amasambilizyo yi Balaamu, wino wasambilizya Balaka, achite ivya kukowezya
aIslaeli, ukuti yalye ivintu vino vyafimwa uwila uku vilui, nu kuchita upundu.

15 Ivino newe kwene uli na antu yano yalemile amasambilizyo ya aNikolai.

16 Ichino vipele; ngu tavipezile, namwiza kunuli zuwa, nu kuchita isumo kuli
yeneyo uku mpanga ya n-nnomo wane.

17 “Wino ali na makutwi, apulike izwi li lino Mwenzo alunena makongani. Wino
wacha wapota, ndumwankanya imana iyo, ino yafiswa, nene ndumpa ifinga
itiswe, na pifinga liyo pandikwe izina ipya lino umwi atalimanyile, siku wino
alulipokelela.

18 “Na kuli malaika wi kongani lya ku Tiatila andika, uti: Umwana wi Leza, wino
ali na manso ungati vyenje vya moto, na mulu yakwe wa mbisi ino yakumbwa
nkani, wavwanga ivintu vi, wati:

19 Manyile imilimo yako, nu lukundo, nuzumilo, nuomvi, nunte wako, na vino
imilimo yako iya chisila yaluta iya ntangulo.

20 Lelo ndi nizwi newe, kuno utamkanile mwanachi Izabeli, wino akuluwita apa
lwakwe vino ikalauzya, nu kusambilizya aomvi yane nu kuyalovya, kuti yachite
upundu nu kulya ivintu vino vyafimwa uwila uku vilui.

21 Nene nampa uwasa kuti avipele, lelo atakasi ukuvipela uku upundu wakwe.

22 Lola, ndunsumba apa chitala ponga na yonsi yano yachita upundu nawe,
yalulola amachulo nkani, ngi yatavipezile uku milimo yakwe.

23 Nene ndumola anakwe uku nfwa. Na makongani yonsi yalumanya vino Nene
ndi Kalondola wa melenguzi ni myenzo. Nene ndumpa chila ntu kuyana ni
milimo yakwe.

24 “Lelo ndumunena yamwi yano muli uku Tiatila, yonsi yano mutalemile
masambilizyo yao, yano yatamanyile inkama yi Syetani, ndi vino yakuvwanga,
ntalumutwika ichisendo chinina.

© 1988 United Bible Societies.

25 Lelo chino muli nacho, chilemasyini nkani, fika na lino nacha niza.

26 “Wino wacha wapota, nu kuisunga imilimo yane fika ni chisila, ndumpa amaka
apa akulukuwa.

27 Nawe aluyachema ku ntuwa ya chela, aluyavinyongola wa chivya chivu li
nakamata; ndi vino Nene kwene napokelile kuli Tata.

28 Nene ndumpa nankokola-uwa-katondo.

29 “Wino ali na makutwi, apulike izwi li lino Mwenzo alunena makongani.

Uswelulo 3

1 “Na kuli malaika wikongani lya ku Saldi andika, uti: Wino ali na ilye iMyenzo
saba iyi Leza ni ntanda zilye saba, wavwanga ivintu vi, wati: Manyile milimo
yako, vino uli nizina lya kuwa nupuma, lelo wafwa.

2 Uwe wa kuuchesya, ukomye ivintu vino vyasyalila, vino vilusita ukufwa. Kuno
ntawine imilimo yako vino yafikilila apa manso yi Leza wane.

3 Ichino lelo welengula ngi wapokelile uli nu kupulika, ivino uvisunge, nu
kuvipela. Lelo ngu taluuchesya, ndwiza wa mwivi, nga utalumanya lino
ndukwizila.

4 Lelo uli na mazina mache um-Saldi, antu yano yatafisizye imyenda yao. Nayo
yalupita ponga nene angi yazwite imyenda imitiswe, kuno chiyaile.

5 “Wino wacha wapota, wene aluzwikwa imyenda imitiswe wi yao; nga
ntaluzimya izina lyakwe un-chitabu cha upuma; lelo ndwimikila izina lyakwe apa
manso yi Tata na pa manso yi yamalaika yakwe.

6 “Wino ali na makutwi, apulike izwi lino Mwenzo alunena makongani.

7 “Na kuli malaika wikongani lya ku Filadelfia andika, uti: Wiwi uNswepe, uWa-
Chumi, wino ali nu luchinji lwi Davidi, wino ngi wayula kusi angayala, nawe ngi
wayala, kusi angayula, wavwanga ivintu vi, wati:

8 “Manyile imilimo yako: Lola nakupa unnyango uno wayulwa apa manso yako,
uno kusi angauyala; kuno uli na maka mache, newe wasunga izwi lyane, nga
utachili Ukane izina lyane.

9 Lola, nankupa a mwikongani lyi Syetani, yano yaluti: Swe aYudea; nayo asi
yaliyo, lelo yaluvwanga ufi. Lola nduyachita yize yafukame apa mulu yako nu
kumanya vino nakukunda.

10 Kuno walema izwi lya kumpembela, nene kwene nankutula apa kweziwa
kuno kulwizila insi yonsi, ukwezya yano yatenzi un-nsi.

11 Ndwiza zuwa; lemasya chino uli nacho, atize umwi atole Inkata yako.

© 1988 United Bible Societies.

12 “Wino wacha wapota, nduchita awe luzyiko un-ng'anda-nkulu-iyi Leza wane,
atalufuma-mo kaili nanti uche; nene ndwandika panali izina li Leza wane nizina
lya nzi wi Leza wane, iYelusalemu mpya, uno ulwika kufuma mwiyulu kuli Leza
wane, nizina lyane nenkola ilipya.

13 “Wino ali na makutwi, apulike izwi li lino Mwenzo alunena makongani.

14 “Na kuli malaika wikongani lya ku Laodikea andika, uti: Wino ali Amina, Syuta
wa kutailwa nu wa chumi, uwa ntangulo apa vilengwa na Leza, wavwanga ivintu
vi, wati:

15 ‘Manyile imilimo yako, vino utazukile nanti ukulungula. Chali chiwe inkata ngu
uzukile nanti ukulungula.

16 Ichino vino uli chizunzuwe, nga utazukile nantu kulungula, nankuputa ufume
un-nnomo wane.

17 Kuno uluti: Nene nsavi, nausavya nga ntaulilwe chimwi. Newe utamanyile
vino wewe nnanda, we wa kukumbukilwa, nupina, nupofu, uli tupu,

18 nakupa izwi, ukale ukwane zaabu yino yengulwa um-moto, kuti uwe nsavi, ni
myenda mitiswe uzwale, kuti insoni zya kwikala tupu zitachiloleka, nu nnembo
wa manso uwa kupakala, kuti ulole.

19 Yonsi yano nakunda, nkuluyuma nu kuyasunda; ichino uwe nu nte, uvipele.

20 “Lola, ngimilile apa nnyango ndukong'onsya. Ngi untu wapulika izwi lyane,
wayula unnyango, namwingila mulaliwe; nene nandyanga ponga nawe, nawe
kwene ponga nene.

21 “Wino wapota, nampa ukwikala ponga nene apa chisumbi chane icha ukulu,
ndi vino nemwi napoteka, nikala ponga na Tata pa chisumbi chakwe cha ukulu.

22 “Wino ali na makutwi, apulike izwi li lino Mwenzo alunena makongani.”

Uswelulo 4

1 Apa chisila cha yintu viyo nalolekesya, nalola unnyango uwuyulika imwiyulu;
nizwi liyo ilya ntangulo, lino napulike, wizwi lyi penga, liluvwanga nene, liti:
“Kwele uwize ku, nene nankulanga ivintu vino viluwako apa chisila cha vintu
viyo.”

2 Liyo kwene nali um-Mwenzo; nga ndola, ichisumbi-cha-ukulu chawikwa
umwiyulu na wenga awikazile apa chisumbi chilye.

3 Na wino awikazile, walolekanga kunti ifinga lya Almasi ni Saldio; nu nnalanfuti
ulizizye ichisumbi chilye icha ukulu, angi ululoleka kunti Zumalidi.

4 Ni visumbi amakumi yaili na vini vilizizye ichisumbi chilye icha ukulu, na pa
visumbi vilye nawine akombe amakumi yaili na yani, yatenzi yazwite imyenda
imitiswe, na pa mitwe yao yali ni nkata zya zaabu.

© 1988 United Bible Societies.

5 Nu n-chisumbi chilye icha ukulu mulufuma inkozyo, na mazwi nu nunkumo; na
yatala saba aya moto yalwaka inkolelo ya chisumbi-cha-ukulu: ali Myenzo saba
iyi Leza.

6 Inkolelo ya chisumbi chiyo cha ukulu kwali chimwi chikoline na yemba wa
chilole, kunti bilauli. Apakasi ya chisumbi chilye na ku lila kwene yalipo aya
upuma yani, yazyula amanso inkolelo ni chisila.

7 Na wiyo uwa upuma uwa ntangulo wakoline na kalangu, nu wa upuma uwa
uwili wakoline ni ng'ombe, nu wa upuma uwa utatu wali nusyu wa mwata wa
ntu, nu wa upuma uwa uni wakoline ni mango, ino ilulelemba.

8 Na yao aya upuma yani, chila wenga wali na mapa sita, ni neansa zyonsi
nunkasi yazyusile amanso, nga yatakupuza unsanya nusiku, angi yaluti:
“Nswepe, Nswepe, Nswepe, uMwene Leza wa Maka-yonsi, wino walipo na
wino alipo, na wino alwiza.”

9 Na yao aya upuma pano yalumpa ukulu nu nchinzi ni nsamalizyo, wiwi wino
atenzi apa chisumbi-cha-ukulu, wino ali nupuma manda ti na ti,

10 apano akombe yao amakumi yaili na yani yapona apa manso yi wiyo wino
atenzi apa chisumbi-cha-ukulu, nayo yamfukamila wino ali nupumawa manda
ti na ti, nayo yasumba inkata zyao apa nkolelo ya chisumbi chilya cha ukulu,
angi yaluti:

11 “Chikuile wewe, Mwene witu na Leza witu, ukupokela ukulu nu nchinzi na
maka; kuno wewe uli wino waumvile ivintu vyonsi, nu ku kukunda kwako
vyalipo, navyo vyalengwa.”

Uswelulo 5

1 Nasya nalola umwikasa lyakwe ilya kwilunji ilyi wino atenzi apa chisumbi chilye
icha ukulu, ichitabu chino chandikwa unkasi nukunzi, chalile chatelwa
utumanyililo saba.

2 Nalola malaika wa maka alusunda ukwizwi ikulu, ati: “Uwini wino aine
ukukupula ichitabu nu kusapula utumanyililo twakwe?”

3 Lelo patali untu mwiyulu nanti ukunzi nanti pansi kwazimu wino angachikupula
chitabu chiyo nanti ukuchilolekesya mwenemo.

4 Nene nalila nkani, kuno patalolike untu wino aine ukukupula chitabu chiyo
nanti kuchilolekesya mwenemo.

5 Apano unkombe wenga pali yeneyo wannena, wati: “Utachilila; lola kalangu
wa luko lwi Yuda uwa mpanda wi Davidi, wene wapota kuti akupule ichitabu
chiyo nu tumanyililo twakwe saba.”

6 Nalola apakasi ya chisumbi chilye icha ukulu na yalye aupuma yani na pakasi
ya yakombe yalye, umwana-nfwele awimilile, wali kuti atafyulwa, uwa mpembe

© 1988 United Bible Societies.

saba na manso saba. Nazyo ali Myenzo saba iyi Leza yino yatumilwe un-nsi yonsi.

7 Wiza watola ichitabu chilye umwikasa lyakwe ilya kwilunji ili wiwi wino watenzi apa chisumbi chilye icha ukulu.

8 Nga pano watola ichitabu chilye, yao aya upuma yani na yalye akombe amakumi yaili na yani, yapona apa mulu ya mwana-nfwele. Chila wiyo pali yeneyo wali ni ndona ni ngeso zya zaabu, zino zizyuzile ubani: ali mapepo ya aswefiwa.

9 Nayo yalundanga umwimbo mpya, angi yaluti: “Chikuile wewe ukutola ichitabu chiyo nu kusapula utumanyililo twakwe; kuno wafyuzilwe, wakalila Leza uku wazi wako, antu ya nko zyonsi ni mivwango ni mipanda yonsi na antu tupu.

10 Wayachita ukuwa uwene na yakapela kuli Leza witu, nayo yalulâsa ukunzi.”

11 Nga nalola, napulika amazwi yi yamalaika tupu, insansa zyonsi zya chisumbi chilye icha ukulu, ni lyi yalye aya upuma na yi yalye akombe; pali ponga yali maelfu ikumi amaila maelfu ikumi, ni elfu amaila ielfu,

12 ukwizwi kulu angi yaluti: “Chikuile wewe Mwana-nfwele wino wafyuzilwe, ukupokelela uposi nusavi na mano na maka nu nchinzi nukulu nu pepelelo.”

13 Ni vilengwa vyonsi umwiyulu, kuno ukunzi na pansi kwazimu, na pali yemba, ni vilengwa vyonsi vya mwenemo, navipulika, viti: “Upepelelo nu nchinzi nukulu nu uposi vili nawe, wino atenzi apa chisumbi-cha-ukiilu nu Mwana-nfwele, manda ti na ti.”

14 Na yalye aya upuma yani yati: “Chiwe viyo kwene!” Na yalye akombe yapona yafupime yamfukamila.

Uswelulo 6

1 Apano nalola uMwana-nfwele alusapula akamanyililo konga pali tulye saba, napulika kuli wenga pali yalye aya upuma yani aluvwanga ukwizwi wa nnunkumo: “Nguna!”

2 Nafindamila, nalola ifalasi intiswe, na wino aikowile ali nu lapwa, wapiwa inkata, nga wafuma ummposi kuti apote kaili.

3 Na pano wasapula akamanyililo ka uwili, napulika uwa upuma wiwi uwa uwili, aluti: “Nguna!”

4 Ifuma ifalasi inina inkasuke na wilye wino aikowile wapiwa ukutisya utekano un-nsi, ukuti antu yumolane. Nawe wapiwa impanga inkulu.

5 Na pano wasapula akamanyililo ka utatu, napulika wilye uwa, utatu uwa upuma, angi aliiti: “Nguna!” Nafindamila, nalola ifalasi induku, na wino aikowile wali ni chilingilo umwikasa lyakwe.

© 1988 United Bible Societies.

6 Napulika kunti wizwi apakasi yi yao aya upuma yani, angi liluti: “Intowa ya usu
wa ngano uku lupia, ni ntowa zitatu zya makonde uku lupia, nga utachonona
mafuta nanti amanzi ya mizabibu.”

7 Na pano wasapula akamanyililo ka uni, napulika izwi li wilye uwa upuma uwa
uni, aluti: “Nguna!”

8 Nafindamila, nalola ifalasi ya mala yi vukwa. Na wino aikowile izina lyakwe
infwa, nu kwazimu alondekine nawe. Nayo yapiwa amaka apa lusansa longa
ulwa nsi, yumole antu uku mpanga nu ku nzala, ni mpungo nu ku yinyama vya
nsi.

9 Na pano wasapula akamanyililo ka usano, nalola apansi apa altale, imyenzo
yao yano yafyuzilwe uku nnandu wizwi lyi Leza’ nuku nnandu wa usyuta uno
yimikilanga.

10 Yalila ukwizwi nkulu, yati: “We Mwene Nswepe uwa chumi, uluzimba fika na
li ukulifya ichilanduzi uku yantu akuno ukunzi, uku nnandu wa kumolwa kwitu?”

11 Nayo yapiwa chila wiyo mwenda untali untiswe, yanenwa kuti yatane
yakapuze, kwasyala manda mache, fika na lino yacha yafikilila aomvi na chao
kwene anina, yano yalumolwa viyo kwene wa yakola

12 Nga nalola pano wasapula akamanyililo ka sita, kwawa ichitentema ichikulu
un-nsi, ilanzi lyafita wi saka lya mavumbu amaluku, umwezi wonsi wakasuka,
wakola uwazi.

13 Ni ntanda zya mwiyulu zyapona apansi, ndi vino unsamvu ukululukusya
imbozyo zyakwe, ndi pano unza wapunga.

14 Iyulu lwatisiwa ndi vino ikalatasi ikupolombwa; ni myamba yonsi ni manda
zyonsi visamiwa ukufuma pano vikuwa.

15 Apano ayene ya nsi, naikolo, na kulu ya asalifi, nasavi, naya maka, na azya
yonsi na yakauwele, yafisama ummachele num-mafinga ya myamba;

16 yanena imyamba na mafinga, yati: “Tuponelini, tufisini apa manso yakwe
wino atenzi apa chisumbi-cha-ukulu, na pa chilakali cha Mwana-nfwele.

17 Kuno uwanda ukulu uwa chilakali chao uwiza, uwini wino angimilila?”

Uswelulo 7

1 Pano vyasila ivintu viyo, nalola yamalaika yani yimilile un-nsansa zini izya nsi,
iyalema imiza ini iyansi, unza utachipunga un-nsi, nanti pali yemba, nanti pa
chiti chonsi.

2 Apano nalola malaika unji, alukwela ukufuma ku kafumandaka, angi ali na
kamanyililo ki Leza uwa upuma. Alaizya ukwizwi yalye yamalaika yani, yano
yapilwe konona insi na yemba.

© 1988 United Bible Societies.

3 Angi aluti: “Mutachonona insi nanti yemba nanti viti, fika na lino twacha twayatela akamanyililo aomvi yi Leza witu apa usyu wao.”

4 Napulika kusolozya nukuminkana kwi yano yatelwa akamanyililo: kunko zyonsi zya aIslaeli, antu iyelfu mwanda onga na amakumi yani na yani.

5 Aluko lwi Yuda iyelfu kumi na ziili yano yatelwa kama-nyililo. Aluko lwi Lubeni iyelfu kumi na ziili. Aluko lwi Gadi iyelfu kumi na ziili.

6 Aluko lwi Aseli iyelfu kumi na ziili. Aluko lwi Naftali iyelfu kumi na ziili. Aluko lwi Manasa iyelfu kumi na ziili.

7 Aluko lwi Simeoni iyelfu kumi na ziili. Aluko lwi Levi iyelfu kumi na ziili. Aluko lwi Isakali iyelfu kumi na ziili

8 Aluko lwi Zebuloni iyelfu kumi na ziili Aluko lwi Yosefu iyelfu kumi na ziili. Aluko lwi Benjamini iyelfu kumi na ziili, yano yatelwa akamanyililo.

9 Apa chisila cha vintu viyo nafindamila, nalola iumba ikulu, lino pasi untu angalisolozya, antu ya misangano yonsi, ninko zyonsi, ni mipanda ni mivwango yimilile apa nkolelo ya chisumbi chilye cha ukulu, na pa nkolelo ya Mwana-nfwele, yazwite imyenda mitiswe, yali na makambalala ya mikoma um-makasa yao.

10 Yalaizya ukwizwi kulu nkani, angi yaluti: “Ufyusi uli kuli Leza witu wino atenzi pa chisumbi-cha-ukulu nu ku Mwana-nfwele!”

11 Na, yamalaika yonsi yalile iyimilila iyalizya konsi apa chisumbi chiyo icha ukulu, nakombe yao, na ya upuma yani, yapona yafupime apa nkolelo ya chisumbi-cha-ukulu, yafukamila Leza.

12 Angi yaluti: “Amina, Upepelelo nukulu na mano ni nsamalizyo nunchinzi nu uposi na maka vili kuli Leza witu, manda ti na ti! Chiwe viyo kwene!”

13 Wenga pa yakombe yalye wantondosya, wati: “Chene! antu ya yano yazwite imyenda mitiswe, ayawini? Nga yafumile kwi?”

14 Nene nannena, nati: “Mwene wane, wewe umanyile.” Wanena, wati: “Yao ali yano yafumile um-machulo yalye amakulu; nayo iyafula imyenda yao nu kuiswefya um-wazi wa Mwana-nfwele.

15 Ichino yali apa chisumbicha-ukulu ichi Leza, nayo yalumombela unsanya nusiku un-ng'anda yakwe inkulu; na wino atenzi apa chisumbi-cha-ukulu alukonzolola ihema lyakwe pali yeneyo.

16 Yatalulola inzala kaili nanti unsala, nanti ilanzi litaluyocha kaili nanti chilungula.

17 Kuno Mwana-nfwele wiyo, wino ali apakasi pa chisumbi-cha-ukulu, aluyachema, nawe aluyatungulwila kuli kafukoka wa manzi ya upuma; na Leza aluyapyila amonsozi yonsi apa manso yao.”

© 1988 United Bible Societies.

Uswelulo 8

1 Nga pano wakupula kamanyililo ka saba, kwawa mya umwiyulu, kazimbo kakulu kwene.

2 Apano nalola yamalaika saba yano yakulwimilila pali Leza, nayo yapiwa amapenga saba.

3 Na malaika unji wiza wimilila pa nkolelo ya altale, ali nu lweso lwa zaabu lwa ubani; apiwa ubani tupu kuti autele ponga na mapepo ya aswefiwa yonsi apa altale ya zaabu, ino ili apa nkolelo ya chisumbi-chi-ukulu.

4 Ni lyunsi lya ubani uo lisukila apa manso yi Leza ponga na mapepo ya aswefiwa ukufuma um-mwikasa lyi malaika.

5 Na malaika wiyo watola lweso wazuzya umoto uwa pa altale, wasumba pansi. Kwawa nunkumo na mazwi ni nkozyo ni chitentema cha nsi.

6 Na yamalaika yalye saba a mapenga saba, yauteyanya kuti yume.

7 Malaika wa ntangulo uma ipenga; kwawa insemba ya mafinga nu moto uno vyuminkine nu wazi vyasumbwa apansi: ulusansa lumwi apa mpendwa ya utatu lwa nsi lwatikitila, ni viti vimwi apa mpendwa ya utatu vyatikitila, nisote itonsu lyonsi lyatikitila.

8 Malaika wa uwili uma ipenga; ni chintu chino chikoline nu mwamba ukulu ulwaka umoto, chasumbwa muli yemba; ulusansa lumwi apa mpendwa ya utatu ulwi yemba lwawa uwazi.

9 Ivilengwa vimwi apa mpendwa ya utatu vya muli yemba vino vili nupuma, vyafwa; ni meli zimwi apa mpendwa ya utatu zyononiwa.

10 Malaika wa utatu uma ipenga; ulutanda ulukulu lwapona ukufuma umwiyulu, kuno lwakanga wi tala, lwaponela inguzi insansa zimwi apa mpendwa ya utatu, na pali yakafukoka ya manzi.

11 Nizina lya lutanda luo i Chalula. Amanzi yamwi apa mpendwa ya utatu yawa malule. Na antu tupu yafwa uku manzi yao, kuno yalula.

12 Malaika wa uni uma ipenga. Insansa zya utatu izilanzi, nu mwezi, ni ntanda zyumika kuti imbali ziyo ziwe ni chanda, imbali ziyo zitachiwala unsanya nanti usiku kwene.

13 Nasya nalola, napulika imango yonga ilulelemba umwiyulu, angi ukwizwi ukulu iluti; “Kalanda wee! Kalanda kuli yano yali ukunzi; kuno yamalaika yasyala yatatu ukuma amapenga.”

Uswelulo 9

1 Malaika wa usano umi penga; nga nalola ulutanda ukufuma umwiyulu lwapona pansi; lwapiwa ulufungulo lwa chilina cha kuzimu.

© 1988 United Bible Societies.

2 Lwayula ichilina cha kwazimu; ilyunsi lyafuma un-chilina, kunti ilyunsi lya mwilungu ikulu. Uku nnandu wi lyunsi lya n-chilina ilanzi niyulu vyafitokela.

3 Makanta wafuma umwilyunsi liyo, waya kunzi; wapiwa amaka wi kalela lya kuno kunzi.

4 Wanenwa kuti atonona isote lya kuno ukunzi, nanti chintu chonsi chisi, nanti chiti chonsi, siku antu yalye yano yatakwite akamanyililo ki Leza apa mpuma zyao.

5 Walesiwa ukuyumola, lelo ayachuzye imyezi isano; nu kuwaya kwao kwali kunti ukuwaya kwa kulumwa ni kalela, pano lyaluma untu.

6 Um-manda yao, antu yalusita infwa, lelo yataluilola; yalukumbuka ukufwa, lelo ulufu luluituka.

7 Makanta wiyo umwata wali wafalasi zino ziile ukuyulwa isumo; na pa mitwe yao yali ni nkata ikoline ni zaabu, ni vyata vyao vyali wa vyata vya yantu.

8 Yali ni nyele wa nyela zya yanachi, na mino yao yali kunti ayi kalangu.

9 Nayo yali na matowa apa vifuwa kunti aya vyela, nizwi lya mapa yao lyali wizwi lya magali, ya falasi tupu, zino ziile lwilo ukuyulwa isumo.

10 Yali ni mipimbi wi kalela ni ole, na maka yao a kuchuzya antu imyezi isano, yali uku mipimbi yao.

11 Yali numwene wao, nawe imalaika wa kwazimu; izina lyakwe uku chiEblania: i-Abadoni, nu ku chiGliki: i-Apolioni.

12 Akalanda ka ntangulo kasila; lola kuchili akalanda ka uwili kalwiza.

13 Malaika wa sita umi penga; napulika izwi limwi, lino lyafumile um-mpembe zini zya altale ya zaabu, ino ili apa manso yi Leza.

14 Angi lilunena malaika wiwi wa sita, wino wali nipenga, liti; “Yasapule yao yamalaika yani, yano yanyefilwe uku luzi lukulu Eflati.”

15 Nga yamalaika yani yao yasapulwa, yano yalile yateyanyiwa ku kazimbo ka wanda nu mwezi nu mwaka uo kwene, kuti yumole antu yamwi apa mpendwa ya utatu.

16 Nu kusolozya apali ponga amaumba yi yakakwela ya falasi yali ielfu amakumi yaili maila ielfu kumi.

17 Alavi avino nawine ifalasi ziyo, um-malele yane, na yano yakowile apiyulu: yali na matowa makasuke na ya bululu na ya sanku apa vifuwa; ni mitwe ya falasi ziyo yakozile imitwe yi Kalangu, ni milomo yao mulufuma umoto ni lyunsi ni sanku.

18 Na antu yamwi apa mpendwa ya utatu yumolwa uku vyumo vitatu viyo: uku moto uo ni lyunsi liyo ni sanku iyo, vino vyafumile um-milomo yao.

© 1988 United Bible Societies.

19 Kuno amaka ya falasi ziyo yali um-milomo yao nu ku makanga yao. Kuno
amakanga yao yakoline ni nzoka, yali ni mitwe, ukuno yakulumila.

20 Na antu yano yasyalile nanti kupafwila, yatavipezile uku milimo ya makasa
yao, kuti yatize yafukamile masyetani ni vilui vya zaabu ni vyi feza ni vya mbisi
ni vya mafinga ni vya viti, vino vitakulola nanti ukupulika nanti ukupita.

21 Nga yatavipezile ku umozi wao, nanti uku uwanga wao, nanti uku upundu
wao, nanti ku wivi wao.

Uswelulo 10

1 Nga pano nalola malaika unji uwa maka, alwika ukufuma mwiyulu, azwite ipufi
nu nnalanfuti apa ntwe wakwe, nusyu wakwe wali wilanzi, na mulu yakwe wa
nzyiko zya moto.

2 Nu mwikasa lyakwe wali ni chitabu ichinono ichikupulwa. Wawika ikulu lyakwe
ilya kwilunji pali yemba ni lyi kamani apansi.

3 Nawe walaizya ukwizwi kulu, ndi vino kalangu akulung'onta. Na pano
walaizya, iming'onto iyo saba yapulikikwa."

4 Na pano iming'onto saba yapulikikwa, nalile ntiteyanya ukwandika. Nene
napulika izwi ukufuma umwiyulu, liluti; "Tela akamanyililo amazwi yao yano
yatakwa ni ming'onto saba, fisa, utachiyandika.

5 "Na malaika wilye wino nawine awimilile pali yemba nunsi, wakatusya ikasa
lyakwe lyilunji umwiyulu,

6 walapa kuli wiwi uwa upuma manda ti na ti, wino waumvile iyulu ni vintu vino
vili mwenemo, ninsi ni vintu vino vili mwenemo, na yemba ni vintu vino vili
mwenemo, nukuti: "Kutalusya kuwe manda ndi vi vyonsi vyasila.

7 Leko um-manda yizwi li malaika wa saba, pano wacha wuma ipenga, apano
amelengwe, yi Leza yalufikilila, ndi vino wanenile aomvi yakwe yao
yakalauzya."

8 Nizwi lilye lino napulike ukufuma umwiyulu, lyavwangile nene kaili, angi liluti:
"Yanga, ukatole ichitabu chilye chino chikupwilwe umwikasa li malaika wiyo,
wino awimilile pali yemba ninsi."

9 Apano naya kuli malaika wiyo, nannena ukuti: ampe ichitabu chiyo ichinono.
Nawe wannena, wati: "Chitole, uchilye, nacho chikukuwaya unda yako, lelo un-
nnomo wako chamwa chanona wa uchi."

10 Apano nachitola ichitabu chilye ichinono umwikasa li malaika wilye, nachilya,
nacho chanonelela wa uchi un-nnomo wane Napano nachilya unda
mwambwaya.

© 1988 United Bible Societies.

11 Yannena, yati: “Chikuile ukulauzya kaili apa yantu tupu ninko ni mivwango na pa ene.”

Uswelulo 11

1 Apano napiwa ilonje, wa ntuwa, na wenga wanena, wati: “Katuka, ulinge ng'anda-nkulu-iyi-Leza, ni altale na yao yano yalusukamila mwenemo.

2 Nu nsolo uno uli ukunzi ya ng'anda-nkulu-iyi-Leza, uusye nanti kuulinga; kuno antu yakulukuwa yapiwa-wo; nayo yalulyata unzi nswefu imyezi amakumi yani na yiili.

3 Nene ndutuma yasyuta yane yaili, nayo yalulauzya manda ielfu yonga ni myanda ili na makumi sita, nakuno angi yazwite amasaka.

4 Yao ali mizeituni iili ilye ni vimikilo viili vilye, vino vikulwimilila apa manso ya Mwene wansi.

5 Nuntu ngi wasita ukuyachisa, umoto ulufuma um-milomo yao nukuyocha aembu yao. Nuntu wensi uwacha wasita ukuyachisa, ivino alufwa.

6 Wene yao yali na maka ya kunyepa iyulu, kuti isemba itachitonya um-manda ya kulauzya kwao. Na kaili yali na maka ya kusenula amanzi ukuwa uwazi; nu kuleta ivilumbelo tupu tupu un-nsi, lino yakunda.

7 Pano yacha yamala usyuta wao, palutumbuka ichinyama cha nkango ukufuma uku azimu, chiluchita isumo nayo nu kuyapota nu kuyumola.

8 Ni vyala vyao viluwa un-nzila ya nzi ulye nkulu, uno ku mwenzo yakuluti: Sodoma na Mizili, apano Mwene wao kwene wumozilwe.

9 Nu kufuma ku antu yonsi, ninko zyonsi, ni mivwango na antu tupu tupu yalulola ivyala vyao amanda yatatu nu wanda pakasi; lelo yataluleka ivyala vyao vizikwe um-malindi.

10 Nga yano yatenzi kuno kunzi yaluchimbila nu kuuma kapundu pano yali, nayo yalutwalilana mawila, kuno yakalauzya yao yaili yachuzyanga antu yao, yano yatenzi kuno ukunzi.

11 Lelo apa chisila cha manda yatatu nu wanda apakasi, umwenzo wa upuma wafumile kidi Leza, uya muli yeneyo, yakatiika yimilila akola; yonsi yano yayawine ingofi zyayalema leka.

12 Apano yapulika izwi ikulu ukufuma umwiyulu, liluyanena ukuti: “Kwelini, mwize ku!” Nga yakwela umwiyulu umwipufi; na yasiluembu yao yayalolanga.

13 Nga liyo kwene kuwa ichitentema ichikulu cha nsi; nu lusansa lwi kumi ulwa nzi lwapona, antu ielfu saba yafwa ni chitentema chiyo. Na antu yano yasyalila yopa nkani, yatensya Leza wa mwiyulu.

14 Akalanda ka uwili kapita, lola, aka utatu kalwiza zuwa.

© 1988 United Bible Societies.

15 Apano malaika wa saba uma ipenga. Kwawa mazwi makulu umwiyulu, angi yaluti: “Uwene wansi iuwa uwene wa Mwene witu na Klisto wakwe, uwino wannâsa manda ti na ti.”

16 Apano akombe yalye amakumi yaili na yani, yano yatenzi pali Leza umvisumbi vyao ivya ukulu, yapona angi yafupime, wasukamila Leza.

17 Angi yaluti: “Tulukusamalizya Mwene Leza uWa-maka, we wino uliko na waliko, kuno watola uposi wako ukulu nu kulâsa.

18 Nantu yakulukuwa yalakalika, nu ukali wako wiza, na pa kuputwila afwi imilandu, na pa kulambwila aomvi yako, yakalauzya, na aswepe na yonsi yano yali ni chopo kwizina lyako, anono na akulu; nu kunona yano yalonona insi.”

19 Apano ng'anda-nkulu-iyi-Leza ino ili umwiyulu, iyulika. Isandiko lya upangano wakwe lyaloleka un-ng'anda-yakwe-inkulu. Apano nkozyo zyamyalula na mazwi nu nnunkumo, ni chitentema chansi, ni semba iya chitalawe.

Uswelulo 12

1 Ni chilangizyo chikulu chalolike umwiyulu: umwanachi wino wazwite ilanzi, nu mwezi wali apisika apa mulu yakwe, na pa ntwe wakwe inkata ya ntanda ikumi na ziili.

2 Nawe wala pa kulu, angi alulila, uku nnandu wa mbuza nu kuwaika kwakwe.

3 Chaloleka ichilangizyo chinina umwiyulu, ichizoka ichikulu ichikasuke, chali ni mitwe saba ni mpembe ikumi, na chila ntwe wali ni nkata.

4 Nu mpimbi wakwe ulukwekwesa intanda zimwi pa zya utatu izya mwiyulu nu kuziponya apansi un-nsi. Ni chizoka chilye chimilila apa mwanachi wilye, wino watafika kuti apape, ukuti ali alupapa chimile umwanakwe.

5 Nawe wapapa umwana umonsi, wino aluchema akulukuwa yonsi uku ntuwa ya chela. Nu mwanakwe asendwa zuwa fika kiili Leza nu ku chisumbi chakwe icha ukulu.

6 Umwanachi wilye awitukila un-nyika, kuno kuli pano Leza wateyanya ukuti alyisiwe kweneko amanda ielfu ni myanda ili na makumi sita.

7 Kwali sumo mwiyulu: Mikaeli na yamalaika yakwe yalwanga ni chizoka chilye; ni chizoka nacho yalwanga ponga na yamalaika yakwe,

8 nayo yataposile nanti uwikalo wao utalolike kaili umwiyulu.

9 Ichizoka chilye chikulu chasumbwa un-nsi, chizoka cha kali chino yakuluti Chiwa na Syetani, wino akuluzosya insi yonsi. Wasumbwa pansi na yamalaika yakwe yasumbwa ponga nawe.

© 1988 United Bible Societies.

10 Napulika izwi ikulu mwiyulu, liluti: “Wene nga kwawa ufyusi na maka nu wene wi Leza witu, na maka yi Klisto wakwe; kuno watasumbwa apansi kasongelela wa yachitu, wino akuluyasongelela pali Leza witu, unsanya nusiku.

11 Nayo yampota uku wazi wa Mwana-nfwele nu kwizwi lya usyuta wao, yano yatakunzile upuma wao fika nu kunfwa.

12 Ichino chimbaini mwe mayulu, nemwe yano mutenzi mwenemo. Akalanda ka nsi na yemba kuno Chiwa wilye atiika kuno muli, ali ni chilakali nkani; amanyile vino manda yakwe yali mache sile.”

13 Ni chizoka chilye pano chalola vino chasumbwa un-nsi, chazunya mwanachi wilye wino wavile mwana monsi.

14 Mwanachi wilye wapiwa amapa yaili aya mango yiyi inkulu, kuti awuluke apite undusanga, kuno wateyanyiwe pano alulyisiwa uku mpinda ni mpiinda na pakasi ya mpinda, ukutali ni chizoka chiyo.

15 Apano chizoka chaluka amanzi, wa luzi, ukufuma un-nnomo wakwe ku chisila cha mwanachi wiyo, kuti chintuwizye un-nuzi luo.

16 Insi yazwilizya mwanachi wiyo, insi yasama unnomo wakwe, yamila uluzi luo, luno chizoka chifumizye un-nnomo wakwe.

17 Ichizoka chalakalikila mwanachi wiyo, chaya ukuyulwa isumo na ana ya mwanachi yano yasile, yano yachindika ivilangaso vi Leza nu kulemasya usyuta wi Yesu.

18 Apano chimilila umbali yi yemba.

Uswelulo 13

1 Apano nalola inkala ilufuma muli yemba, ili ni mpembe ikumi ni mitwe saba; na pa mpembe zyakwe ili ni nkata ikumi na pa mitwe yakwe amazina ya misuli kuli Leza.

2 Ni nkala iyo ino nawine yakozile ingwi, na mulu yakwe yakozile kunti mulu yi dubu, nu nnomo wakwe kunti unnomo wi kalangu. Ichizoka champa amaka yakwe ni chisumbi chakwe icha ukulu nu uposi tupu.

3 Nalola untwe wakwe onga, kunti uli nu luma lwa kufwa; nu luma lwa kufwa lwapola. Insi yonsi yazunguka apa chinyama chiyo nu kuchilondela.

4 Yasukamila chizoka chiyo, kuno chapa inkala iyo uposi wakwe, nayo yasukamila inkala iyo, angi yaluti: “Uwini wino akoline ni nkala yi?” Na kaili: “Uwini wino angalwa nayo?”

5 Nayo yapiwa unnomo wa kuvwanga amazwi makulu, aya misuli kuli Leza. Yapiwa maka ya kuomba imilimo yakwe imyezi amakumi yani na ili.

© 1988 United Bible Societies.

6 Yaasama unnomo wakwe, kuti ituke Leza nu kutuka Izina lyakwe na mikalo yakwe, na yano yatenzi umwiyulu.

7 Yapiwa kaili ukulwa isumo na aswepe nu kuyapota; yapiwa uposi pa nko zyonsi ni mipanda ni mivwango na antu yonsi.

8 Na antu yonsi akuno kunzi yalumfukamila, untu wensi wino izina lyakwe litaandikwe un-chitabu icha upuma icha Mwana-nfwele, wino wafyuzilwe, fuma ukuwikwa chiimbili cha nsi.

9 Untu ngali na makutwi, apulike.

10 Untu ngalusenda azya, alusendwa unzya; untu ngi umola uku mpanga, alufwila uku mpanga. Alapa ali pa kutekela nuzumilo wa yaswefiwa.

11 Apano nalola inkala inji, ilufuma un-nsi; nayo yali ni mpembe ziili wa Mwana-nfwele, yavwanga wa chizoka.

12 Nayo iluombela amaka yonsi aya nkala iyo iya ntangulo pa manso yakwe. Nayo ilufyengelezya insi na yano yali mwenemo, yafukamile inkala ya ntangulo, yino uluma lwakwe lwa kufwa lwapozile.

13 Nayo iluchita ivilangizyo vikulu, nu kwisya umoto kufuma mwiyulu, wize un-nsi apa yantu.

14 Nayo iluzosya yano yatenzi umunsi uku vilangizyo vilye vino yapiwa ukuchita apa nkala iyo. Yanena yano yatenzi umunsi yachite ichilui ku nkala iyo, yino yali nuluma lwa mpanga, lelo lwapola,

15 Ipiwa ukutela umpu wa upuma un-chilui cha nkala iyo, apalinji chilui cha nkala iyo chivwange, nu kumola yonsi yano yatafukamile ichilui cha nkala iyo.

16 Nayo ilufyengelezya yonsi anche na ikolo, asavi na apina, yakauwele na azya, yatelwe akamanyililo ukwikasa lyao ilya kwilunji, nanti apa mpuma zyao.

17 Na kaili kutachiwa untu umwi wino angakala nanti ukukazya, siku wino ali na kamanyililo kalye, izina lya nkala iyo, ali kusolozya kwizina lyakwe.

18 Alapa ali pa mano: wino ali na mano, asiule kusolozya kwa nkala iyo, kuno kusolozya kwa chiuntu, nu kusolozya kuo imyanda sita na makumi sita na sita.

Uswelulo 14

1 Nga nasya nalola uMwana-nfwele awimilile pa mwamba wa Sioni, na antu umiwanda na makumi yani na yani ielfu yali ponga nawe, yano yali nizina lyakwe nizina lyi Isi lyandikwe pa mpuma zyao.

2 Nene napulika izwi kufuma umwiyulu, kunti izwi lya manzi tupu na kaili kunti izwi lya nnunkumo unkulu. Nizwi liyo lino napulike, lyali kunti izwi li yakuma ya ndona, yaluma indona zyao;

© 1988 United Bible Societies.

3 nu kulunda mwimbo upya apa chisumbi-cha-ukulu na pali yalye yani ya
upuma, na kombe yalye; nga kutali umwi angausambilila mwimbo uo, siku yalye
mwanda onga na makumi yani na yani ielfu, yano yakazilwe un-nsi.

4 Ali yano yatachili yemane na yanachi, kuno yali wa yalumendo. Antu ya ayano
yalulondela Mwana-nfwele konsi kuno aluya. Wene yakalwa unjantu, yawe
antomolo kuli Leza nu ku Mwana-nfwele.

5 Nu milomo yao mtachili mufume ufi; yatali nanti ndema.

6 Apano nalola malaika unji aluluka umwiyulu apakasi, ali nizwi-zipe lya manda
ti. Asunde izwi li kuli yano yatenzi un-nsi na antu yonsi ninko zyonsi ni mivwango
yonsi ni mipanda yonsi.

7 Wavwanga nizwi ikulu, ati: “Chindikini Leza nu kumtensya, kuno ilifika ilya
uputuzi wakwe uwa milandu, mfukamilini wino wachisile iyulu ninsi na yemba
na yakafukoka ya manzi.”

8 Apano nunji, malaika wa uwili, walondela, angi aluti: “Ukupona, ukupona,
Babeloni, unzi filye unkulu, kuno wanwesya antu yonsi isute lya ukali wa
upundu wakwe.”

9 Nunji, malaika wa utatu, wayalondela, angi aluvwanga ukwizwi ikulu. ati: “Untu
wensi ngi wafukamila inkala iyo ni chilui chakwe, nu kuwikwa akamanyililo apa
mpuma yakwe, nanti ukwikasa lyakwe,

10 nawe kwene alunwa isute lya chilakali chi Leza, lino litatikine na manzi,
undwako lwa ukali wakwe; nawe aluchula um-moto ni sanku apa manso yi
yamalaika yaswepe na pa manso ya Mwana-nfwele.

11 Ni lyunsi lya kuwaika kwao lilukwela uniwiyulu manda ti na ti. Yasi nupuzilo
usiku nu nsanya, yao yano yalufukamila inkala iyo ni chilui chakwe, na wensi
wino wapokelela akamanyililo kizina lyakwe.”

12 Alapa ali pakutekela kwa aswefiwa, yao yano yalemile ivilangaso vi Leza,
nuzumilo muli Yesu.

13 Napulika izwi ukufuma umwiyulu, liluti: “Wandika, uti: Inkata yao afwi yano
yalufwa um-Mwene fuma kasalaka. Kuno Mwenzo aluti: ‘Yakapuze pano
machulo yao yasila, kuno imilimo yao iyalondile.’ ”

14 Apano nafindamila, nalola ipufi itiswe, na pipufi liyo atenzi-po wino akoline
nuntu, ali ni nkata ya zaabu apa ntwe wakwe nu mwikasa lyakwe muli chele
chikalipe.

15 Na malaika unji afuma un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza, angi alunnaizya ukwizwi
kulu wilye wino watenzi apipufi lilye, ati: “Tela ichele chako ukumbule, kuno
ichifika ukukumbula, kuno ivyulya vyansi ivicha.”

© 1988 United Bible Societies.

16 Nga wino atenzi apipufi asumba ichele chakwe un-nsi, ni vyulya vyansi vyakumbulwa.

17 Apano malaika unji afuma un-ng'anda-nkulu-iyi Leza ino ili umwiyulu, nawe kwene ali ni chele chikalipe.

18 Na malaika unji wafuma um-altale ilye wino ali na maka uku moto. Nawe wannaizya ukwizwi kulu wilye uwa chele chilye chikalipe, ati: “Twala ichele chako ichikalipe, usikule ivisêke vya nzabibu wa nsi, kuno imizabibu yakwe iticha.

19 Malaika wilye asumbila ichele chakwe un-nsi, wasikula imizabibu yansi, waisumbila imizabibu un-chilina ichikulu cha kukamila icha ukali wi Leza.

20 Ichilina cha mizabibu chalyatilwa ukunzi ya nzi, uwazi wafuma un-chilina cha mizabibu, uzyula nu kufika apa milomo ya falasi, utali wa kilometa myanda itatu.

Uswelulo 15

1 Nasya nalola ichilangizyo ichinina ichikulu icha i kuzunguka umwiyulu: Yamalaika saba aya. vilumbelo saba ivya kumalila, kuno um-vintu viyo ukali wi Leza iufikilila.

2 Nga nasya nalola chimwi chikoline na yemba wa chilole auminkine nu moto, na yalye yano yaposile yafuma uku nkala ilye nu ku chilui chakwe, nu ku kuminkana kwizina lyakwe, yalile iyimilila umbali mbali yi yemba wiyo uwa chilole, angi yali ni ndona zyi Leza.

3 Angi yalulunda umwimbo wi Mose umomvi wi Leza, nu mwimbo wa Mwana-nfwele, angi yaluti: “Imilimo yako imikulu ni ya kuzunguka, we Mwene Leza wa Maka-yonsi; inzila zyako zyololoka na kaili izya chumi, we Mwene wa nko!

4 Uwini wino atalukopa nanti ukulumbanya izina lyako? Kuno wewe wenga uli Nswepe. Kuno antu yonsi yalwiza panuli nu kukufukamila, kuno imilimo yako iya chumi yamanyika.”

5 Ichisila cha vintu vi, ndola ing'anda-nkulu-iyi-Leza iya nsaka ya usyuta iyuzilwe umwiyulu.

6 Na yamalaika yalye saba aya vilumbelo saba yafuma un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza, angi yazwite imyenda imitiswe iluswepa, angi apa vifuwa vyao yanyefile imikowa ya zaabu.

7 Nga wenga pali yalye aya upuma yani, apa yamalaika yalye saba ingeso saba zya zaabu, angi zizyuzile ukali wi Leza uwa upuma manda ti na ti.

8 Ngi ng'anda-nkulu-iyi-Leza izyula ilyunsi lya ku ukulu wi Leza nu posi wakwe. Nga kutali untu wa kuti angamwingila mwenemo un-ng'anda-iyo-inkulu, fika na lino ivilumbelo saba ivyi yamalaika yalye saba vyafikilila.

© 1988 United Bible Societies.

Uswelulo 16

1 Nga napulika izwi kulu lifumile un-ng'anda-nkulu-iyi-Leza, angi lilunena
yamalaika yalye saba, liti: “Yangini mukitilile ingeso zilye saba zya ukali wi Leza
un-nsi.

2 Nga uwa ntangulo uwitilila lweso lwakwe un-nsi. Kwawa nachuse unjipe
aluwaya uku yantu yalye, yano yali na kamanyililo ka nkala ilye na yalye yano
yalufukamila ichilui chakwe.

3 Nu wa uwili witilila ulweso lwakwe pali yemba. Wawa uwazi ungati uwazi wa
ntu wino watafwa, ni vintu vyonsi ivya upuma muli yemba vyafwa.

4 Nu wa utatu witilila ulweso lwakwe apa nguzi na pali yakafukoka ya manzi,
nga vyawa uwazi.

5 Napulika malaika wa manzi, aluti: “Wewe uli wa chumi, we wino uliko na
waliko, we Nswepe, uku uputuzi u.

6 Kuno yisile uwazi wa aswefiwa nu wi yakalauzya, newe wayapa uwazi
yaunwe; kuno chiyaile!”

7 Nga napulika ialtale, iluti: “Endita, Mwene Leza wa Maka-yonsi, uputuzi wako
uwa chumi nu wa mpomvu.”

8 Nu wa uni nawe witilila ulweso lwakwe api lanzi. Lyapiwa ukocha antu nu moto
wakwe.

9 Antu yapya iviipe, nayo yatuka izina lyi Leza, wino ali na maka ku vilumbelo
viyo, nga yatachili yavipele, kuti yamtensye.

10 Apano uwa usano witilila lweso lwakwe apa chisumbicha-wene wa nkala iyo.
Ichanda chalimba uwene wakwe; yatafuni ndumi zyao kuno chawaisya.

11 Yatuka Leza wa mwiyulu, kuno chawaisya na kuli vya nachuse vyao. Nga
yatavipezile kuli vino yachita.

12 Apano nu wa sita witilila ulweso lwakwe unduzi lulye ulukulu Eflati. Amanzi
yakwe yakama, ukuti inzila iteyanyiwe uku yene ya kukafumandaka.

13 Nalola imyenzo itatu iya viwa ikoline na chula ifumile umu nnomo wa chizoka
chilye, numu nnomo wa nkala ilye numu nnomo wi kalauzya wilye uwa ufi.

14 Iyo ili myenzo ya masyetani, ikuluchita ivilangizyo, ilufuma nu kuila yene ya
nsi yonsi, nu kuyakonganika ukwisumo lya wanda ulye ukulu wi Leza wa Maka-
yonsi.

15 “Lola ndwiza wa mwivi. Inkata yakwe wino aluchesya nu kusunga imyenda
yakwe, kuti atapita tupu, antu yalole ivya nsoni zyakwe.”

16 Yayakonganika pali ponga apantu pano uku chiEblania yakuluti: Ala-
Magedoni.

© 1988 United Bible Societies.

17 Nu wa saba witilila ulweso lwakwe apiyulu. Izwi kulu lyafuma un-ng'anda-
nkulu-iyi-Leza, un-chisumbi chilye icha ukulu, liti: “Ichiombeka.”

18 Kwawa inkozyo na mazwi nu nunkumo wa nsemba, kwawa ni chitentema
ichikulu cha nsi, chino chitachili chiweko fuma lino antu yatenzi un-nsi; kutachili
kuloleke ichitentema ichikulu ndi chiyo.

19 Apano unzi nkulu ulye walepuka patatu, ni mizi ya antu yakulukuwa yapona,
na Babeloni unzi nkulu, utalatilwe na Leza, waunwesizye ulwako lwi sute lya
chilakali cha ukali wakwe.

20 Imânda zyonsi zituka ni myamba kwene italolike kaili.

21 Insemba iya mafinga makulu yano kunwama kwakwe yali kilo amakumi
yasano kuli lyonga, yatonyela antu kufuma mwiyulu. Antu yatuka Leza uku
nnandu wa chilumbelo chikulu cha nsemba ya mafinga, kuno ichilumbelo chiyo
chakuzile nkani.

Uswelulo 17

1 Awiza wenga pali yamalaika yalye saba aya ngeso zilye saba, avwanga nene,
ati: “Nguna ku. Nankulanga uputuzi wa nchende wilye unkulu, wino akulwikala
apa manzi yinji.

2 Wino aene ya nsi yachita upundu nawe, na yano yatenzi un-nsi yakoleka isute
lya upundu wakwe.”

3 Apano wansenda um-Mwenzo uku lusanga. Nalola umwanachi awikazile apa
nkala inkasuke nkani, ino yazyula mazina ya misuli, nayo yali ni mitwe saba ni
mpembe ikumi.

4 Nu mwanachi wilye wazwite imyenda ya mala ya zambalau, ni mikasuke,
wayemvile zaabu na mafinga ya mpia tupu ni lulu, nawe wali na komachi wa
zaabu umwikasa lyakwe, muno mwazyuzile uononi nu takati wa upundu
wakwe.

5 Na pa mpuma yakwe wali nizina lyandikwe, isiike: “Babeloni nkulu, nyina wa
yapundu na yononi ya nsi.”

6 Nalola umwanachi wilye wakoleka uwazi wa aswefiwa, nu wazi wi yasyuta yi
Yesu. Nene pano nannola, nazunguka lekasi.

7 Apano malaika wilye wanena, wati: “Ukuchani wazunguka? Nankunena
inkama ya mwanachi wi, ni nkala yi yino imsenzile, ino ili ni mitwe saba ni
mpembe zilye ikumi.

8 Inkala iyo yino uwine yaliko, lelo apa kasalaka itachilipo, lelo ilufuma kaili
ukwazimu, iye uku ononi; na yano yatenzi ukunzi, yano yataandikwe amazina
yao un-chitabu cha upuma fuma ukulengwa kwa nsi, yaluzunguka pano yalola
inkala iyo ino kali yalipo nga itachilipo, nga yasya yaloleka kaili.

© 1988 United Bible Societies.

9 Epa pasita amano nu kumanya: imitwe saba ilye imyamba saba, yino umwanachi wilye awikalile.

10 Nayo aene saba kwene. Yasano yaapona, wenga alipo, nunnina achili awize. Nawe pano wacha wiza, chinnungime ukwikala manda mache.

11 Inkala iyo ino yalipo kali lelo kasalaka itachilipo, iyo kwene ali ya nnane, nayo ili ya pali zilye saba, nayo iile ukuononeke.

12 Ni mpembe zilye ikumi zino wali uwine, aene ikumi yano yachili yalâse, lelo yalupiwa amaka ya ulâsi akazimbo ponga ni nkala ilye.

13 Yao yali nu mwenzo onga; nayo yalupa inkala iyo amaka yao nulâsi wao onsi.

14 Ayano yalulwa nu Mwana-nfwele; lelo uMwana-nfwele aluyapota, kuno wene uMwene wa aene, na kaili Nnâsi wa alâsi, na yao yano yali ponga nawe, ayano yisilwe nu kusololwa, ayakutailwa.”

15 Nga wanena, wati: “Amanzi yalye yano uwine, apano atenzi umpundu wilye, ni nko na maumba na antu ni mivwango.

16 Ni mpembe ikumi zilye zino wali uwine, ni nkala iyo, ivino vilutuwa umpundu wiyo. Yalutola chonsi chino akwite yalunsya tupu. Ayano yalulya inyama yakwe nu kumsikisya um-moto.

17 Kuno Leza watela um-myenzo yao ukuchita vino alusita unkola, yapulikana ukuwa mwenzo onga nu kupa inkala iyo wene wao, fika na lino amazwi yi Leza yafikilila.

18 Nu mwanachi wilye wino wali uwine, uli unzi ulye nkulu uno ulâsile aene ya nsi.

Uswelulo 18

1 Ichisila cha vintu viyo, nalola malaika inji alwika ukufuma umwiyulu, uwa maka tupu. Ni nsi yaswepa uku kuyengesa kwakwe.

2 Alaizya ukwizwi kulu, ati: “Wati kuwaa! Wati kuwaa! Babeloni unzi nkulu, wawa mikalo ya masyetani na pa kunyepela imyenzo yonsi imiipe ni ya vyuni vyonsi viipe, ivya utakati,

3 kuno antu yonsi yanwa isute lya ukali wa upundu wakwe, na aene ya nsi yachita upundu nawe, na achuluzi yansi yasaila insao ku maka ya kuzalangana kwakwe.”

4 Nga nasya napulika izwi linina ukufuma umwiyulu, liluti: “Tinini kunali mwe yantu yane, kuti mutuminkana nawe um-maifyo yakwe, mutize muminkanyiwe ni vilumbelo vyakwe.

5 Kuno amaifyo yakwe yafika nu mwiyulu kwene; na Leza watelengula amaifyo yakwe.

© 1988 United Bible Societies.

6 Innipini ndi vino nawe kwene walipanga. Mpini luwili ukuyana ni milimo yakwe.
Ulwako luno watikanyizizye uluno muntikanyizizyini luwili.

7 Ndi vino wautensyanga nu kuwa ni mvimbi, ivino mpini machulo na amalanda.
Kuno um-mwenzo wakwe aluti: ‘Nikala wa mwene mwanachi, insi wa msimbe,
ntalulola malanda nanti uche.’

8 Ichino viyo ivilumbelo vyakwe vilwiza apa wanda onga: infwa nu kulosya ni
nzala, nawe alusikisa pyu um-moto. Kuno Mwene Leza uwa maka uwino
wamputwila.”

9 Na ene ya nsi yano yachitanga upundu nawe nu kuwa ni mvimbi, yalulila nu
kunnosezya, pano yacha yalola ilyunsi lya kupya kwakwe.

10 Angi yimilile lwa patali uku ngofi zya kuwaya kwakwe, angi yaluti: “Kalanda
we! Kalanda we! unzi ulye nkulu, Babeloni, unzi ulye uwa maka, kuno uku
kazimbo konga, uputuzi wako uwiza!”

11 Na achuluzi ya nsi yalulila nu kunnosezya, kuno kutaluwa untu uwa kuti akale
ivintu vyao kaili.

12 Izaabu na feza na mafinga ya mpia tupu ni lulu ni myenda intelepwe, ni
myenda ya mala ya zambalau, ni myenda ya alili, ni myenda imikasuke, ni viti
vyonsi ivya udi, ni chivya chonsi icha mpembe zya nzovu, ni vivya vyonsi ivya
viti vya mpia tupu ni vya mbiisi ni vya chela ni vya mamali.

13 Nu ndalasini ni iliki na mafuta ya ubani ni manemane nu udi na manzi ya
mizabibu na mafuta na usu nzipe, ni ngano ni ng'ombe ni nfwele ni falasi na
magari yao, ni myili ni myenzo ya antu.

14 Ni visêke vino umwenzo wako wakumbukanga ivikutina, ni vintu vyonsi
ivinonu ni vya usavi ivikupona, utalusya uvilole kaili.

15 Na achuluzi ya vintu viyo yano yasaila insao kunali, yalwimilila lwa patali, uku
ngofi zya kuwaya kwakwe, angi yalulila nu kulosya,

16 angi yaluti: “Kalanda wee! Kalanda wee! unzi nkulu ulye, uno wazwalanga
imyenda intelepwe, ni myenda ya mala ya zambalau, ni myenda imikasuke, nu
kuyemba izaabu na mafinga ya mpia tupu ni lulu.

17 Kuno uku kazimbo konga insao tupu ndi iyo itilowa.” Na nahoza wensi na
wensi wino akupitila itanga konsi na konsi, na mabahalia, na yonsi yano
yakuomba unnimo muli yemba, yimilila ukutali.

18 Yalaela leka pano yalola ilyunsi lya kupya kwakwe, yati: “Unzi chi uno ukoline
nunzi nkulu u?”

19 Nga yatutunsya inkungu umwiyulu, apa mitwe yao, yalila na monsozi nu
kulosya, angi yaluti: “Kalanda wee! Kalanda wee! unzi nkulu ulye uno muli

© 1988 United Bible Societies.

weneo yonsi yano yali ni melikebu muli yemba yasaila insao uku usavi wakwe, kuno uku kazimbo konga uuwa.”

20 Chimbini mwe iyulu, nemwe yaswefiwa ni mitume na malau, kuno Leza watalandula unnandu wino kunali.

21 Nga malaika umwi uwa maka anyetula ifinga, ifinga ikulu ungati ulya kusyila, alisumbila muli yemba, angaluti: “Babeloni, unzi nkulu ulye, ulusumbwa uku maka ndi kuti vi, utalusya uloleke kaili nanti uche.

22 Nanti unnilo wa vinanda nu wi yakuma ya ndona nu wi yakuma ya mpilimbi, na yakuma ya mapenga italusya ipulikikwe muli wewe nanti uche kaili; nanti kamanya wa nnimo umwi wonsi atalusya aloleke muli wewe nanti uche kaili, nanti ukupulikikwa izwi li finga lya kusyila muli wewe nanti uche.

23 Nanti umwengelela wi tala utalukozya kaili muli wewe nanti uche, nanti izwi li siwinga nanti nawinga litalupulikikwa kaili muli wewe nanti uche. Kuno achuluzi yako yali akulu ya nsi, kuno antu yonsi yazosiwe uku wanga wako.

24 Nga munali mwalolike uwazi wa malau nu wa yaswefiwa nu wi yalye yonsi yano yumozilwe kuno ukunzi.

Uswelulo 19

1 Ichisila cha vintu vi napulika izwi kulu wizwi kulu ilya maumba tupu aya antu, mwiyulu, liluti: “Aleluya! Ufyusi nukulu na maka vili uku Mwene Leza witu.

2 Kuno uputuzi wakwe uwa chumi nu wa mpomvu; kuno wataputula unnandu wa nchende nkulu wino wononile insi uku upundu wakwe, nga watalandula uwazi wa aomvi yakwe umwikasa lyakwe.”

3 Ni lya uwili yati: “Aleluya! Ni lyunsi lyakwe lilusûka manda ti na ti.”

4 Nga akombe yalye amakumi yaili na yani, na yalye aya upuma yani, yafukamila nu kupepa Leza, wino atenzi apa chisumbi-cha-ukulu, yati: “Amina, Aleluya!”

5 Izwi lifuma un-chisumbi chilye icha ukulu, liti: “Mtensye Leza witu, mwe aomvi yakwe yonsi, mwe yano muli ni chopo, anono nakulu.”

6 Nga napulika izwi, wizwi kulu ilya maumba makulu, na wizwi lya manzi tupu, na wizwi lya nunkumo wa maka, angi liluti; “Aleluya! Kuno Mwene, Leza witu, uwa Maka-yonsi watalâsa.

7 Katuchimbe nu kuchimbila, tumpe ukulu wakwe, kuno uwinga wa Mwana-nfwele uwiza; nunchi watauteyanya.

8 Nawe watapiwa ukuyemba umwenda untiswe ntelepwe uno wazipa nkani. Kuno umwenda ntelepwe uo, imilimo iya chumi iya aswefiwa.”

© 1988 United Bible Societies.

9 Nga wannena, wati: “Wandika: inkatao yano yalalikwa ku chimulo cha winga wa Mwana-nfwele.” Annena, ati: Amazwi ya aya kutailwa ayi Leza.”

10 Nene napona apa mulu yakwe, ukuti nsukamile. Wannena, wati: “Lola, utachichita viyo! Nene umomvi nnyonko nu wu chako muli yano yali nusyuta wi Yesu. Sukamila Leza! Kuno usyuta wi Yesu ali umwenzo wa malau.”

11 Apano nalola umwiyulu muyuzilwe, nga lolini, falasi ntiswe, na wino aikowile, yatangi uWakutailwa nu Wachumi. Wene uku chumi aluputula imilandu nu kulwa isumo uku chumi.

12 Amanso yakwe yakolana ichenje cha moto, na pa ntwe wakwe pali inkata tupu. Ali nizina lino lyandikwa, lino pasi umwi wino alimanyile, siku umwisikulu kwene.

13 Nawe azwite umwenda untivye um-wazi, nizina lyakwe yakuluti: “Izwi li Leza.”

14 Na maumba yano yali umwiyulu yannondela, yaikowile ifalasi intiswe, yazwite imyenda yi ntelepwe, mitiswe, miswepe.

15 Ni mpanga inkali ilufuma un-nnomo wakwe, ukuti akome akulukuwa kuli yeneyo. Nawe unkola aluyachema uku ntuwa ya chela Nawe alyatilile ichilina cha kukamila mizabibu ya chilakali cha ukali wi Leza Wa-maka.

16 Nawe ali nizina lyandikwe uku mwenda wakwe na pa lupamba lwakwe: Unnâsi wa yalâsi, Mwene wa ene.

17 Apano nalola malaika wenga awimilila apilanzi; alaizya ukwizwi kulu, angi alwita ivyuni vyonsi vino vikulelemba umwiyulu, ati: “Nguni, mukongane apa chimulo chikulu ichi Leza.

18 Kuti mulye ivyala vya ene na aikolo ya asalifi, ni vyala vya antu ya maka, ni vyala vya falasi ni vyi yakakowela, ni vyala vi yakauwele na azya, anono na akulu.”

19 Nasya nalola inkala ilye na ene ya nsi, na maumba ya asalifi yao, iyakongana, kuti yalwe na wino akowile apa falasi iyo na maumba ya asalifi yakwe.

20 Inkala iyo yalemwa ponga na kalauzya wilye uwa ufi, wilye wino wachisile ivilangizyo vilye apa manso yakwe, vino kuli wenewe wazosya antu yalye, yano kuli wenewe yapokelile akamanyililo ka nkala iyo, na yano yafukamile ichilui chakwe. Yao yaili yasumbwa yachili apuma muli yemba wa moto, wino alwaka uku sanku.

21 Na yalye yano yasile yumozilwe uku mpanga ino ilufuma un-nnomo wakwe wiwi wino wakowile apa falasi ilye, Ni vyuni vyonsi vikuta ivyala vyao.

Uswelulo 20

© 1988 United Bible Societies.

1 Nga nalola malaika alwika ukufuma umwiyulu, ali nu lufungulo lwa ku azimu
nu nyololo unkulu umwikasa lyakwe.

2 Walema ichizoka chilye, inzoka ya kali, uli Chiwa na Syetani, amnyepa imyaka
imyanda ikumi.

3 Wamsumba ukwazimu wanjalila, watela akamanyililo penepo, kuti atayazosye
antu kaili, fika na lino imyaka imyanda ikumi yasila; nga pano yasila, chinjile
ayulilwe uku manda mache.

4 Apano nalola ivisumbi-vya-ukulu, kwali na antu yano yavikalile, nayo yapiwe
amaka ya kuputula imilandu. Nene nalola imyenzo yi yano yaputwilwe imitwe
uku nnandu wa usyuta wi Yesu, nu ku nnandu wizwi li Leza, na yano
yatafukamile inkala nanti ichilui chakwe, yano yatatana yapokelela akamanyililo
kalye apa mpuma zyao, nanti uku makasa yao; nayo yawa apuma, yalâsa
ponga na Klisto imyaka imyanda ikumi.

5 Afwi yao yano yasyalile yatali nu upuma fika na lino imyaka imyanda ikumi
yafikilila. Uo ali ututuluko wa ntangulo.

6 Uwa nkata na wino waswefiwa uwino ali na kai apa ututuluko wa ntangulo.
Kuli yao infwa ya uwili isi na maka, lelo yaluwa yakapela yi Leza na Klisto. Nayo
yalulâsa ponga nawe imyaka imyanda ikumi iyo.

7 Na pano imyaka imyanda ikumi iyo yasila, Syetani aluyulilwa, afume muno
wayalilwe.

8 Nawe alufuma kuti azosye antu yano yali un-nsansa zino izya nsi, Gogu na
Magogu, ayakonganike ukulwa isumo; ukuvula kwao yaluwa wa misenga ya
pali yemba.

9 Yakwela yafuma konsi konsi un-nsi nu kulizya insaka ya aswefiwa, nunzi uo
uno wakundikwa. Apano umoto wika ukufuma umwiyulu wayasikisya.

10 Na wiwi Chiwa wino wayazosizye, wasumbilwa muli yemba wa mto ni sanku,
muno muli nkala ilye na kalauzya wilye uwa ufi, nayo yaluchula unsanya nusiku,
manda ti na ti.

11 Apano nalola ichisumbi-cha-ukulu ichikulu chitiswe, na wino awikalile
penepo, wino insi niyulu vilumwituka, nu wikalo wakwe vyo utalolike.

12 Nalola afwi, aikolo nanono, iyimilila pa nkolelo ya chisumbi chiyo icha ukulu;
ni vitabu vyakupulwa. Ni chitabu ichinina chakupulwa, nacho uli icha upuma.
Nafwi yao yaputwilwa imilandu um-vintu vino vyandikwa um-vitabu vilye,
ukuyana na vino yachitanga.

13 Yemba afumya afwi yano yali mwenemo, ni nfwa nu kwazimu vifumya afwi
yano yali mwenemo. Yaputwilwa imilandu chila ntu ukuyana na vino
wachitanga.

© 1988 United Bible Societies.

14 Infwa nu kwazimu visumbilwa muli yemba wilye uwa moto; iyo uli infwa ya uwili: yemba wiyo uwa moto.

15 Nuntu wensi wino walolike ataandikwe un-chitabu cha upuma, wasumbilwe muli yemba wa moto.

Uswelulo 21

1 Apano nalola iyulu lipya ninsi mpya. Kuno iyulu ninsi ya ntangulo vyapita; nanti yemba atachiliko kaili.

2 Nga nalola unzi ulye umswefu, Yelusalemu mpya, ulwika ukufuma umwiyulu kuli Leza, wateyanyiwa wi nawinga, wino atayemviwa kuli iya.

3 Napulika izwi kulu ukufuma un-chisumbi chilye cha ukulu, liluti: “Lola, amikalo yi Leza yali ponga nantu; nawe alwikala ponga nayo, nayo yamwa antu yakwe. Na Leza unkola wamwanga ponga nayo.

4 Nawe wanjapyila amonsozi yonsi um-manso yao; kutaluwa infwa kaili, nanti ukulosya, nanti ukulila, nanti ukuwaya kutaluwako kaili; kuno ivintu vya ntangulo vyasila.”

5 Nawe wino watenzi apa Chisumbi chilye cha ukulu, wati: “Lola, nduchita ivintu vyonsi ukuwa ivipya.” Waanena, wati: “Wandika: kuno amazwi ya aya kutailwa ni chumi.”

6 Waanena, wati: “Ichiombeka. Nene Alfa na Omega. Intangulo ni chisila. Nene namnwesya uwa lusala uwila kufuma kuli kafukoka wa manzi ya upuma.

7 Wino Wapota alupyana vintu vi, nene nduwa Leza wakwe, nawe aluwa umwanane.

8 Lelo aya ngofi na yano yatazumile, na autakati na yumozi, napundu, nalozi, na yao akupepa myao, na yaufi yonsi, uwikalo wao umuli yemba wilye uwa moto ni sanku; alai ali mfwa ya uwili.”

9 Nga awiza wenga pali yamalaika yaye saba, yano yali na zilye ingeso saba, zyazyuzile ivilumbelo saba ivya kumalilila, nawe avwanga, ati: “Nguna ku, nene nankulanga nawinga wilye nka Mwana-nfwele.”

10 Wansenda uMwenzo fika nu ku mwamba unkulu untali; wandanga unzi ulye unswepe, i Yelusalemu, ulwika ukufuma umwiyulu kuli Leza;

11 uwa utensyo wi Leza, nu mwengelela wakwe wakolenkine nifinga lya mpia tupu, wifinga lya almasi, unswepe kunti bilauli.

12 Wali nilinga inkulu, litali; lili ni milyango ikumi na yiili, na pa milyango ilye mwali yamalaika ikumi na yaili, na mazina yaandikwe-po, nayo amazina ya nko ikumi na ziili izya Islaeli.

© 1988 United Bible Societies.

13 Uku kafumandaka imilyango itatu, nu ku kaeya imilyango itatu, nu ku katutu imilyango itatu, nu ku kawa ndaka imilyango itatu.

14 Ni linga lya nzi lyali ni viimbili ikumi na viili, na pa viimbili viyo pali amazina ikumi na yaili aya mitume ikumi na yaili aya Mwana-nfwele.

15 Na wino wanvwanzizye wali ni lonje lya zaabu, kwa kuti aulinge unzi uo, ni milyango yakwe ni linga lyakwe kwene.

16 Nu nzi uo wali nutali wakwe ulingine nu salazu wakwe; alinga unzi uo ni lonje liyo, wali wa kilometa ielfu ziili ni myanda ini; utali wakwe na salazu wakwe nu kuya umwiyulu, ichili chonga.

17 Walinga ilinga lyakwe, liwa amakasa umwanda na makumi yani na yani, uku chilingilo cha untu, ali kuti, ichi yamalaika.

18 Nunkulo wi linga lyakwe wali uwa almasi. Nunzi uo wali uwa zaabu nswepe ukolenkine ni chilole chiswepe.

19 Ni viimbili vi linga lya nzi iviyemvya na mafinga tupu tupu aya mpangila. Ichiimbili cha ntangulo chali i Almasi; icha uwili yakuti iSafila; icha utatu i Kalekedonia; icha uni Zumalidi.

20 Icha usano i Saldoniki; icha sita, Sadio; icha saba i Klisolito; icha nnane, i Belulo; icha tisa, i Topazi; ichi kumi i Klisopazi; ichi kumi na chonga, i Yasinte; ichi kumi na uwili, Ametisto.

21 Ni milyango ilye ikumi na iili yali i lulu ikumi na ziili; chila unnyango wali ilulu yonga, ninzila ya nzi izaabu nswepe kunti chilole chino chengululwa nkani.

22 Nene ntawine ng'anda-nkulu-iyi-Leza mwenemo; kuno uMwene Leza uwa Maka-yonsi nu Mwana-nfwele, alu ng'anda-nkulu yakwe.

23 Nunzi ulye utalusita ilanzi nanti mwezi ukuwala mwenemo; kuno ukulu wi Leza ukuluuswefezya, na tala wakwe uMwana-nfwele.

24 Na antu yonsi yalupita um-mwengelela wakwe. Na ene ya nsi yakululeta ukulu wao mo.

25 Ni milyango yakwe italuyalwa unsanya, kuno muo mutaluwa usiku.

26 Nayo yaluleta ukulu nu nchinzi wa antu unkasi.

27 Na mwenemo chitalwingila nanti uche chino chili nu uipe, nanti uwino aluchita utakati nanti ufi, lelo yalye mpela, yano yaandikwa un-chitabu cha upuma icha Mwana-nfwele.

Uswelulo 22

1 Apano wasya wandanga uluzi lwa manzi ya upuma, luno lulumesa kunti bilauli, lwafuma un-chisumbicha-ukulu ichi Leza, ni cha Mwana-nfwele.

© 1988 United Bible Societies.

2 Apakasi ya nzila yakwe, uku lusansa lu na lu lwa luzi lulye, pali chiti cha upuma, chino chilusêka ivisêke maila ikumi na yaili, chino chilucha ivisêke vyakwe chila mwezi; na mafwa ya chiti chiyo aya kupozya antu.

3 Nga kutaluwa chimwi chino chatipwilwa kaili. Ni chisumbi-cha-ukulu ichi Leza ni cha Mwana-nfwele chiluwamo. Naomvi yakwe yalumwombelanga,

4 nayo yalunnola usyu wakwe, nizina lyakwe liluwa apa mpuma zyao.

5 Nga kutaluwa usiku kaili; yatalusita umwengelela wi tala nanti umwengelela wi lanzi, kuno Mwene Leza aluyakozezya; nayo yalulâsa manda ti na ti.

6 Apano wannena, wati: “Amazwi ya aya kutailwa ni chumi. Nu Mwene, Leza uwa myenzo ya malau, watumile malaika wakwe ukulangilila aomvi yakwe ivintu vino vilungime ukwiza zuwa.

7 “Lola ndwiza zuwa. Inkatakwe wino alemisye amazwi ya ulau uwa chitabu chi!”

8 Ne Yoane, wino napulika nu kuvilola ivintu viyo. Walangi pano napulika nu kuvilola, naponile ukuti nfukamile apa mulu yi malaika wilye wino wandanga viyo.

9 Lelo wene wanena, wati: “Lola, utachichita vi! Nene momvi ponga newe nu wachako, apa amalau, nu wi yalye yano yalemile amazwi ya chitabu chi. Fukamila Leza!”

10 Wanena, wati: “Utachi yatelela akamanyililo amazwi ya ulau ya chitabu chi, kuno amanda yao iyapalamila.

11 Aakuchita viipe, achite nu kuluta. Nu ntakati, achite utakati nu kuluta. Nu wa chumi achite ivya chumi nu kuluta; nu nswepe aswefiwa nu kuluta.

12 “Lola ndwiza zuwa na malipilo yane yali ponga nene, ukwizulipa chila untu ukuyana nu unnimo; wakwe.

13 Nene Alfa na Omega, Intangulo ni Chisila. Uwantangulo nu kumalilila.”

14 Inkata yao yano yalufula imyenda yao, yawe nu utumo wa kulya ivisêke vya ichiti icha upuma, nu kwingila un-nzi um-milyango yakwe.

15 Ukunzi kuo kuli imbwa, nalozi, napundu na yumozi na yano yakupepa imyao, na wensi wino wakunda ufi, nu kuuvwanga.

16 Nene Yesu, natuma malaika wane kuti amwimikile ivintu viyo um-makongani. Nene ndi Sinda nu mpanda wi Davidi, nankokola-wa-katondo aluyengesa.”

17 Nu Mwenzo na Nawinga. yaluti: “Nguna!” Na wino alupulika, ati: “Nguna!” Na wino ali nu nsala awize, na wino alusita atola amanzi ya upuma uwila.

18 Ndumwikila usyuta chila ntu wino alupulika amazwi ya ulau ya chitabu chi: untu wensi ngi wongelezya-po chimwi, Leza alumongelezya ivilumbelo vino vyandikwe un-chitabu chi.

© 1988 United Bible Societies.

19 Nu ntu wensi ngi watisya chimwi um-mazwi ya ulau ya chitabu chi, Leza
alutisya akai kakwe uku chiti cha upuma, nu ku nzi ulye unswepe, uno amazwi
yakwe yaandikwe un-chitabu chi.

20 Wino aluyasyutila ya, aluti: “Endita, namwiza zuwa!” Amina. Nguna, Mwene
Yesu!

21 Inkumbu zya Mwene Yesu ziwe ponga nemwe mwensi. Chiwe viyo kwene.

© 1988 United Bible Societies.

Esclarecimento

Trata-se de iniciativa particular, com os seguintes objetivos: (i) colaborar para divulgação dos diversos textos bíblicos disponíveis, e, (ii) facilitar o acesso a esses textos, inclusive por meio de download.

Todo esforço em tornar a Palavra de Deus acessível a todos, em quaisquer localidades e falantes das mais diversas línguas, precisa ser um objetivo de todos os que são guiados pelo Espírito Santo. Ele inspirou o profeta Jeremias a dizer "não ensinará jamais cada um ao seu próximo, nem cada um ao seu irmão, dizendo: Conhece ao SENHOR, porque todos me conhecerão, desde o menor até ao maior deles, diz o SENHOR" (Jer. 31:34).

Jesus, também, falou assim: "e será pregado este evangelho do reino por todo o mundo, para testemunho a todas as nações" (Mat. 24:14).

Muitas organizações foram constituídas com o propósito de fazer a Bíblia disponível nas diversas línguas. Não é uma tarefa simples. Anos de trabalho, dedicação e entrega são necessários para esta tão extraordinária missão.

O texto deste trabalho está disponível na internet, em páginas eletrônicas de organizações que produzem ou divulgam bíblias, sem acréscimos de notas ou comentários. Assim, reconhecendo e respeitando os direitos que possuem sobre seus trabalhos, incumbe a todos os que amam a Palavra de Deus, o esforço em contribuir para amplificar sua divulgação.

Se possível, faça download do texto, para que sejamos, também, guardiões da Bíblia, e, com isso, preservando-a para as futuras gerações.

Divulga a Palavra de Deus, ela mostra o Caminho e permite a todos, que se conheça Sua vontade, em todos os lugares e épocas.

Marcel da Glória Pereira

2021, Vitória/ES - Brasil

Capa: Floresta em Região Tropical. Trata-se de imagem disponibilizada na internet, dentre as que não informam haver restrição ao uso.